

სააქციო საზოგადოება „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

• ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
• დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2-4
• ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	5
• მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	6
• კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	7
• ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	8-9
• კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	9-108

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს სააქციო საზოგადოება ქართულ ჯგუფის („დედა კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის მიერ წარმოებული ოპერაციების კონსოლიდირებულ შედეგებს, კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კონსოლიდირებულ კაპიტალში ცვლილებებს მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;

ჯგუფის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ჯგუფში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ჯგუფის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასის მოთხოვნებთან კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისობას;
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ჯგუფის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების თავიდან აცილებასა და აღმოჩენაზე.

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2019 წლის 30 დეკემბერი:

გოჩა ჩიკვილაძე
აღმასრულებელი დირექტორი

2019 წლის 30 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

ნინო ოდიშარია
მთავარი ბუღალტერი

2019 წლის 30 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სააქციო საზოგადოება ჯგუფი ქართუს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს:

აუდიტორის დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სააქციო საზოგადოება ქართუ ჯგუფის („დედა კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის, სხვა სრული შემოსავლების, კონსოლიდირებული კაპიტალის ცვლილებებისა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის და ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“*. ჩვენ ვმოქმედებდით ჯგუფისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტრთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი *„პროფესიონალ ბუღალტრთა ეთიკის კოდექსი“* (პბეკ კოდექსი) და საქართველოში აუდიტის განხორციელებისას საჭირო ეთიკური მოთხოვნები. შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა როგორც პბეკ კოდექსის, აგრეთვე აღნიშნული მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტებს. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისია პროფესიული დასკვნის გასაკეთებლად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აზრები

თქვენი ყურადღება გვინდა გავამახვილოთ მე-12 განმარტებით შენიშვნაზე, სადაც აღწერილია მიზეზები იმისა თუ რატომ არ ხდება მოგებაზე არა ორიენტირებული (არაკომერციული) შვილობილი კომპანიის კონსოლიდირება, კონსოლიდირებული ფინანსურ ანგარიშგებაში. ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული აღნიშნული ფაქტის გამო.

დამატებით თქვენი ყურადღება გვინდა გავამახვილოთ, 39 განმარტებით შენიშვნაზე, სადაც აღწერილია ჯგუფის ფასს-ებზე გადასვლა, ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული აღნიშნული ფაქტის გამოც.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის შესაბამისად „სდპ და პირველი და მეორე კატეგორიების საწარმოები ვალდებული არიან, მმართველობის ანგარიშში მიაწოდონ აუდიტორს/აუდიტორულ ფირმას. აუდიტორი/აუდიტორული ფირმა გამოთქვამს თავის მოსაზრებას ამ მუხლის მე-6 პუნქტისა და მე-7 პუნქტის „გ“ და „ზ“ ქვეპუნქტების მიხედვით მმართველობით ანგარიშზე.

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშის მომზადებაზე რომელიც წარმოდგენილია აუდიტორულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად. ზემოთხსენებული კანონის მიხედვით მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შემდეგი ინფორმაცია:

- სუბიექტის განვითარების გეგმები;
- სუბიექტის მიერ წარმოებული კვლევებისა და მისი განვითარების მიმოხილვა;
- სუბიექტის ფილიალების საქმიანობა;
- სუბიექტის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა და ინფორმაცია ამ რისკების მართვის მექანიზმების შესახებ;
- საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ მოკლე ინფორმაცია;
- ფინანსური რისკების მართვასთან დაკავშირებით სუბიექტის მიზნების და პოლიტიკა;
- საჭიროების შემთხვევაში ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონთან შესაბამისობაში მყოფი სხვა ინფორმაცია

ჩვენ არ გამოვხატავთ რაიმე ტიპის მოსაზრებას მმართველობით ანგარიშთან („სხვა ინფორმაცია“) დაკავშირებით. ჩვენი როგორც აუდიტორების პასუხისმგებლობა შემოიფარგლება მხოლოდ იმით, რომ:

- გავეცნოთ სხვა ინფორმაციას და შევაფასოთ რამდენად არსებითად თანმიმდევრულია სხვა ინფორმაცია 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლით წარმოდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- წარმოდგენილია თუ არა მმართველობით ანგარიშში ყველა ის ინფორმაცია რაც განსაზღვრულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

სხვა გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის“ შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჯგუფმა მოამზადა მმართველობითი ანგარიში, რომელიც წარმოდგენილია ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებათა ერთად. ჩვენს მიერ ჩატარებული პროცედურების შედეგად არ გამოვლენილა არსებითი ცდომილება და მმართველობითი ანგარიში მომზადებულია მენეჯმენტის მიერ და განხილულია აუდიტორის მიერ ამ აუდიტორული დასკვნის ზემოთ მოცემულ „აუდიტორის პასუხისმგებლობა სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით“ აბზაცის შესაბამისად.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფას-1 ის შესაბამისად, როგორც ფას-ებით მომზადებული პირველი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. აქვე შევნიშნავთ, რომ შესაბამისი ციფრები ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის აუდიტირებული, თუმცა ჩვენ ჩავატარეთ ალტერნატიული პროცედურები, როგორც ეს განსაზღვრულია აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით პირველი წლის აუდიტის გარიგების დადების დროს.

ხელმძღვანელობისა და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა მოვალეობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით აზრით, აუცილებელია ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა მოვალეა, შეაფასოს ჯგუფის უნარი, განაგრძოს უწყვეტი საწარმოს პრინციპით საქმიანობა. აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს უწყვეტი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძვლად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს დედა კომპანიის ან მისი შვილობილების ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

მართვასა და ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი პირები ვალდებული არიან, ზედამხედველობა გაუწიონ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის მოვალეობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძვლიანი რწმენა, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი მოსაზრების გამომხატველი იქნება. საფუძვლიანი რწმენა მაღალი ხარისხის რწმენას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავედროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში გამოვთქვამთ პროფესიულ თვალსაზრისს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ იდენტიფიცირებას ვუკეთებთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რაც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარ განზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;
- ვაფასებთ ბუღალტრული აღრიცხვის გამოყენებული პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან აღრიცხვის უწყვეტი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე წარმოების შესაფერისობაზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის არასარწმუნოება ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ექვემდებარებოდეს დააყენოს ჯგუფის უნარი, უწყვეტად გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი არასარწმუნოება არსებობს, ჩვენ ვაღიარებთ ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, მოვახდინოთ დასკვნის მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება ჯგუფი აიძულოს, შეწყვიტოს მოქმედი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მთლიან სტრუქტურას, შინაარსსა და წარმოდგენის ფორმას, მათ შორის განმარტებებს და ასევე იმას, თუ როგორ შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგებაში, შესაბამისი ტრანზაქციებსა და მოვლენების ასახვა ინფორმაციის ობიექტურად წარმოდგენის პრინციპს.

სხვა საკითხებს შორის, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმილ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

შპს არესემ საქართველოს სახელით

მმართველი პარტნიორი: გიორგი კვინიკაძე

2019 წლის 30 დეკემბერი

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1, იანვარი, 2017
აქტივები:				
ფული და ფულის ექვივალენტები	6	124,537	224,672	298,628
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	7	138,155	120,479	143,009
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	8	-	18,253	30,355
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	9	12,380	18,800	6,051
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10	838,283	804,375	863,725
ინვესტიციები კაპიტალში	11	57	57	57
ინვესტიციები არაკომერციულ ორგანიზაციაში	12	20	20	20
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	13	19,295	27,978	19,045
მოთხოვნები დაზღვევიდან და გადაზღვევიდან	14	2,862	3,363	5,835
გადაზღვევის აქტივები	15	2,108	837	1,008
ძირითადი საშუალებები	16	40,642	41,949	42,955
საინვესტიციო ქონება	16.1	10,417	10,472	10,532
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივი		7,225	1,538	-
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	33	-	-	186
სხვა აქტივები	17	74,928	77,506	44,903
სულ აქტივები		1,270,909	1,350,299	1,466,309
ვალდებულებები და კაპიტალი				
ვალდებულებები:				
ბანკების დეპოზიტები	18	15,106	18,398	19,605
კლიენტების დეპოზიტები	19	641,425	688,845	747,431
სხვა წასესხები სახსრები	20	330	32,842	130,802
სხვა ანარიცხები	25	3,798	2,407	1,530
სადაზღვევო კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ვალდებულებები	15	3,648	2,881	5,349
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება		-	-	365
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულებები	33	8,916	6,362	6,548
სხვა ვალდებულებები	21	6,374	4,837	7,613
სუბორდინირებული სესხები	22	172,912	163,625	178,851
სულ ვალდებულებები		852,509	920,197	1,098,094
კაპიტალი:				
დამფუძნებელ აქციონერებზე განაწილებული კაპიტალი:				
სააქციო კაპიტალი	23	153,327	156,850	156,850
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	22	11,229	10,785	9,424
გაუნაწილებელი მოგება		252,631	261,382	200,887
სულ დამფუძნებელ აქციონერებზე განაწილებული კაპიტალი		417,187	429,017	367,161
არაკონტროლირებადი წილი		1,213	1,085	1,054
სულ კაპიტალი		418,400	430,102	368,215
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		1,270,909	1,350,299	1,466,309

გოჩა ჩიკვილაძე
აღმასრულებელი დირექტორი

ნინო ოდიშარია
მთავარი ბუღალტერი

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი	24	92,681	100,225
საპროცენტო ხარჯი	24	(26,808)	(29,714)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსურ აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვებამდე/(რეზერვის აღდგენამდე)		65,873	70,511
საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების (რეზერვი)/რეზერვის აღდგენა	25	(3,026)	6,522
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	25	62,847	77,033
წმინდა გამომუშავებული პრემია	26	2,668	3,899
წმინდა სადაზღვევო დანაკარგები	27	(2,000)	(3,046)
წმინდა შემოსავალი სადამზღვევლო საქმიანობისგან		668	853
წმინდა მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე	28	-	2,717
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	29	(2,654)	2,112
საკომისიო შემოსავალი	30	7,148	6,947
საკომისიო ხარჯები	30	(6,362)	(5,088)
რეზერვები სხვა ოპერაციებისთვის	25	(40,916)	(920)
სხვა წმინდა შემოსავალი	31	10,787	6,270
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი / ხარჯი		(31,997)	12,038
საოპერაციო შემოსავალი		31,518	89,924
საოპერაციო ხარჯი	32	(31,336)	(31,660)
მოგება (ზარალი) მოგების გადასახადამდე		182	58,264
მოგების გადასახადის ხარჯი	33	(3,371)	(9,242)
გადავადებული მოგების გადასახადის ხარჯი	33	(2,920)	2,080
წლის წმინდა მოგება / (ზარალი)		(6,109)	51,102
განეკუთვნება:			
დედა კომპანიის აქციონერები		(6,152)	51,097
არაკონტროლირებადი წილი		43	5
სულ		(6,109)	51,102
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის სრული შემოსავალი		(6,109)	51,102
განეკუთვნება:			
დამფუძნებლის აქციონერები		(6,152)	51,097
არაკონტროლირებადი წილი		43	5
სულ საანგარიშგებო პერიოდის სხვა სრული შემოსავალი		(6,109)	51,102

გოჩა ჩიკვილაძე
აღმასრულებელი დირექტორი

ნინო ოდიშარია
მთავარი ბუღალტერი

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებული კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ აქციონერებზე განაწილებული კაპიტალი	არამაკონტრ- ოლებელი წილი	სულ კაპიტალი
1, იანვარი 2017 ფასს-ზე გადასვლამდე		156,850	9,424	200,887	367,161	1,054	368,215
ფასს 1-ის ეფექტი		-	-	-	-	-	-
1, იანვარი 2017		156,850	9,424	200,887	367,161	1,054	368,215
წლის წმინდა მოგება		-	-	51,097	51,097	5	51,102
არაკონტროლირებადი წილის შემცირება ს.ს. „დაზღვევის კომპანია ქართუს“ წილის შესყიდვის გამო		-	-	(26)	(26)	26	-
გადატანილი გაუნაწილებელ მოგებაში	22	-	(9,424)	9,424	-	-	-
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	22	-	10,785	-	10,785	-	10,785
31 დეკემბერი, 2017		156,850	10,785	261,382	429,017	1,085	430,102
ფასს 9-ის პირველი გამოყენებით გამოწვეული კორექტირება, გადასახადის გარეშე		-	-	(2,515)	(2,515)	-	(2,515)
1 იანვარი, 2018		156,850	10,785	258,868	426,502	1,085	427,587
წლის წმინდა მოგება		-	-	(6,152)	(6,152)	43	(6,109)
არაკონტროლირებადი წილის შემცირება ს.ს. „დაზღვევის კომპანია ქართუს“ წილის შესყიდვის გამო		-	-	(85)	(85)	85	-
კაპიტალის გატანა		(3,523)	-	-	(3,523)	-	(3,523)
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	22	-	444	-	444	-	444
31 დეკემბერი, 2018		153,327	11,229	252,631	417,187	1,213	418,400

გოჩა ჩიკვილაძე
აღმასრულებელი დირექტორი

ნინო ოდიშარია
მთავარი ბუღალტერი

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

შენიშვნა	2018	2017
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან:		
მოგება მოგების გადასახადამდე:	182	58,264
კორექტირებები:		
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის შექმნა/(რეზერვის აღდგენა)საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებზე	3,026	(6,522)
საპროცენტო შემოსავლის არ მქონე აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების ცვლილება	39,086	920
სხვა ოპერაციების რეზერვის შექმნა	1,831	-
წმინდა ზარალი/ მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	9,014	4,468
ცვთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	3,124	3,410
დარიცხული პროცენტის წმინდა ცვლილება	(65,873)	(70,511)
დასაკუთრებული აქტივებისა და ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული მოგება	(5,635)	(680)
შემოსავალი მოდიფიკაციიდან	(848)	-
აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულების წმინდა ცვლილება	-	9,993
ფულადი სახსრების შემოღინება საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე	(16,093)	(658)
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში		
(ზრდა)/კლება საოპერაციო აქტივებში:		
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	(11,185)	16,512
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	6,834	(13,336)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	12,203	42,158
სადაზღვევო მოთხოვნები	501	2,359
გადაზღვევის აქტივები	(1,271)	171
სხვა აქტივები	(47,265)	(28,945)
ზრდა/(კლება) საოპერაციო ვალდებულებებში:		
ბანკების დეპოზიტები	(4,351)	(347)
კლიენტების დეპოზიტები	(77,283)	(26,689)
სადაზღვევო ვალდებულებები	767	(2,350)
სხვა ვალდებულებები	1,385	(2,774)
საოპერაციო საქმიანობიდან გაცემული/(მიღებული) ნაღდი ფული	(135,758)	(13,899)
მიღებული პროცენტი	71,563	95,006
გადახდილი პროცენტი	(23,258)	(31,337)
გადახდილი მოგების გადასახადი	(9,060)	(10,479)
წმინდა ფულადი სახსრების გადინება/(შემოღინება) საოპერაციო საქმიანობიდან	(96,513)	39,291
ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობიდან:		
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	(873)	(5,462)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების რეალიზაციიდან	-	100
შემოსავალი მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან	-	2,108
დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი	15,142	-
კაპიტალის შესყიდვა	(3,523)	-
სავალო ინსტრუმენტების ცვლილება, წმინდა	8,669	(8,273)
წმინდა ფულადი სახსრების შემოღინება/(გადინება)საინვესტიციო საქმიანობიდან	19,415	(11,527)

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი სახსრების მოძრაობა ფინანსური საქმიანობიდან:			
სხვა ნასესხები სახსრების ცვლილება, წმინდა		(31,176)	(96,320)
აქციების შესყიდვა		(85)	(26)
შემოსავალი სუბორდინირებული სესხიდან		5,003	2,371
ფულადი სახსრების წმინდა გადინება (შემოდინება) ფინანსური საქმიანობიდან		(26,258)	(93,975)
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი უცხოურ ვალუტაში ფლობილ ნაღდ ფულზე		3,221	(7,745)
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		(103,356)	(66,211)
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის დასაწყისში		224,672	298,628
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის ბოლოს		124,537	224,672

გოჩა ჩიკვილაძე
აღმასრულებელი დირექტორი

ნინო ოდიშარია
მთავარი ბუღალტერი

1. შესავალი

სააქციო საზოგადოება „ქართუ ჯგუფი“ (შემდგომში “დედა კომპანია”) რეგისტრირებულია საქართველოში 1996 წლიდან. ჯგუფის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საბანკო კომერციული საქმიანობა, სადაზღვევო საქმიანობა, სესხებისა და გარანტიების გაცემა, ოპერაციები ფასიანი ქაღალდებით, უცხოური ვალუტით, აგრეთვე დეპოზიტების მოზიდვა.

დედა კომპანიის რეგისტრირებული ოფისი მდებარეობს შემდეგ მისამართზე: საქართველო, თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. 39ა.

დედა კომპანია წარმოადგენს ჯგუფის დამფუძნებელ კომპანიას, რომელიც შედგება შემდეგი სუბიექტებისგან:

სახელწოდება	საქმიანობის ქვეყანა	მფლობელობა (%)		2017 კონსოლიდირებული	საქმიანობის ტიპი
		2018	2017		
სს „ბანკი ქართუ“	საქართველო	100%	100%	კი	ფინანსური ინსტიტუტი
სს „ისანი ქართუ“	საქართველო	93%	93%	კი	მომსახურების გაწევა
აიპ „ფონდი ქართუ“	საქართველო	100%	100%	არა	საქველმოქმედო ორგანიზაცია
შპს „დდ ქართუ“	საქართველო	100%	100%	არა	უმოქმედო
შპს „ზესტაფონი ნავთობ ბაზა თამზრამში“	საქართველო	100%	100%	არა	უმოქმედო
შპს სოლო	საქართველო	50%	50%	არა	უმოქმედო
შპს მე-9 არხი	საქართველო	100%	100%	არა	უმოქმედო
„რეესტრი XXI“	საქართველო	100%	100%	არა	უმოქმედო
შპს „ემერალდი“	საქართველო	100%	100%	კი	სამშენებლო კომპანია
შპს „ქართუ ლოჯისტიკა“	საქართველო	100%	100%	კი	ლოჯისტიკური სერვისები
სს „კრედიტი 2018“	საქართველო	100%	100%	კი	საკრედიტო ორგანიზაცია
ქართუ ბანკის შვილობილი კომპანიები					
შპს „ქართუ ბროკერი“	საქართველო	100.00%	100.00%	კი	საბროკერო კომპანია
შპს „სადაზღვევო კომპანია ქართუ“	საქართველო	91.39%	88.77%	კი	სადაზღვევო კომპანია
შპს „საინვესტიციო კომპანია ქართუ ინვესტი“	საქართველო	100.00%	100.00%	არა	უმოქმედო
შპს „ჯეოპლასტი“	საქართველო	100.00%	100.00%	არა	უმოქმედო

იმ შვილობილი კომპანიების იურიდიული მისამართი, რომლებიც ეწევიან ბიზნეს საქმიანობას, იგივეა, რაც - დედა კომპანიის იურიდიული მისამართი, გარდა „ისანი ქართუ“-სი, რომელიც რეგისტრირებულია შემდეგ მისამართზე: ისანი - სამგორი, ბერი გაბრიელის 116.

უმოქმედო კომპანიები

ზემოთ მოცემულ ცხრილში აღნიშნულმა უმოქმედო კომპანიებმა საქმიანობა წლების წინ შეწყვიტეს, სანამ ჯგუფი საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების მიხედვით პირველი კონსოლიდირებული ფინანსური

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

ანგარიშგების გამოშვებას დაიწყებდა და მათი არსებობა შეზღუდულია მხოლოდ სამართლებრივი სტატუსით. დამატებით:

- უმოქმედო კომპანიების აქტივების და ვალდებულებების ნაშთი შეადგენს 0-ს 2018, 2017 წლის 31 დეკემბრით და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით
- უმოქმედო კომპანიებს არ აქვთ რაიმე სახის პირობითი ვალდებულებები.

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, სს „ქართუ ჯგუფის“ მფლობელები არიან:

Krista Investments	48.324%
Sargans Limited	45.353%
Tarpan	1.092%
Agroservice LLC	4.243%
Interinvest LLC	0.988 %

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, სს „ქართუ ჯგუფის“ მფლობელები არიან:

Krista Investments	48.468%
Sargans Limited	45.351%
Tarpan	1.068%
Agroservice LLC	4.147%
Interinvest LLC	0.966 %

აღნიშნული მფლობელობა დათვლილია ფაქტიური შენატანების პროპორციულად.

საბოლოო მფლობელი, რომელსაც სს „ქართუ ჯგუფის“ ოპერაციებზე კონტროლი აქვს არის უტა ივანიშვილი.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

ანგარიშგების მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპისა და ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) თანახმად, რომლებიც ძალაშია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

2018 წლის საანგარიშგებო პერიოდი პირველია, როდესაც ჯგუფმა მოამზადა ფინანსური ანგარიშგებების მთლიანი კომპლექტი, ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით. შესაბამისად, ჯგუფმა მოამზადა ფინანსური ანგარიშგებები, რომლებიც შესაბამისობაში მოდის 2018 წლის 1-ლი იანვრისთვის არსებულ სტანდარტებთან. ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას, ჯგუფმა მოამზადა პირველად ფინანსური ანგარიშგებები 2017 წლის 1-ლი იანვრისთვის, რომელიც წარმოადგენს კომპანიის გადასვლის თარიღს ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებზე. დეტალები ჯგუფის ფასს სტანდარტებზე გადასვლასთან დაკავშირებით იხილეთ განმარტებითი შენიშვნა #39-ში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულებების კონცეფციის საფუძველზე, გარდა რეალური ღირებულებით შეფასებული გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომელიც განმარტებულია ქვემოთ მოცემულ პოლიტიკებში. ისტორიული ღირებულება ზოგადად ეფუძნება საქონლისა და მომსახურების სანაცვლოდ გადახდილი ანაზღაურების რეალურ ღირებულებას.

რეალური ღირებულება არის ის ფასი, რომელსაც გაზომვის დღეს პირი მიიღებდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების გასხვისებისთვის შესაბამის ტრანზაქციაში ბაზრის მონაწილეთა შორის, იმის მიუხედავად, შეიძლება თუ არა ამ ფასზე პირდაპირ დაკვირვება, ან მისი გამოთვლა შეფასების სხვა ტექნიკის გამოყენებით. აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების გამოთვლისას ჯგუფი ითვალისწინებს ამ აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეები ამავე მახასიათებლებს გაითვალისწინებდნენ აღნიშნული აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას გაზომვის დღეს. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში, გაზომვის ან/და განმარტების მიზნით, რეალური ღირებულება აღნიშნულ საფუძველზე დაყრდნობით განისაზღვრება.

გარდა ამისა, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, რეალური ღირებულების გაზომვა იყოფა 1-ელი, მე-2 და მე-3 დონის კატეგორიებად იმის მიხედვით, თუ რეალური ღირებულების რომელი კომპონენტებია დაკვირვებადი და რა მნიშვნელობის მატარებელია ეს კომპონენტები მთლიანად რეალური ღირებულების მოცულობის დადგენაში. აღნიშნული კატეგორიებია:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული კოტირებული ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ფუნქციონალური ვალუტა. ჯგუფის ყველა კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ელემენტების საზომ ვალუტას წარმოადგენს ვალუტა, რომელიც გამოიყენება იმ ეკონომიკურ გარემოში, სადაც ჯგუფში შემავალი კომპანიები ახორციელებენ საქმიანობას (“ფუნქციონალური ვალუტა”). ჯგუფის ფუნქციონალური ვალუტაა ქართული ლარი. ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საპრეზენტაციო ვალუტას წარმოადგენს ქართული ლარი. ღირებულებები დამრგვალებულია უახლოეს ათასებამდე ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ურთიერთჩათვლა. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთჩათვლება და წმინდა ღირებულებით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფს აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების ურთიერთჩათვლა და განზრახული აქვს მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. ჯგუფი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში არ ქვითავს შემოსავლებსა და ხარჯებს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაქვითვა მოითხოვება რომელიმე სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით, ან ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკით.

კონსოლიდაციის საფუძველი. წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს დედა კომპანიისა და მის მიერ კონტროლირებადი საწარმოების, ასევე მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონტროლი ხორციელდება, როდესაც

- ჯგუფს გააჩნია ძალაუფლება ინვესტირების ობიექტზე;
- ჯგუფს ეძლევა ან აქვს უფლება, მოითხოვოს ინვესტირების ობიექტთან საქმიანი ურთიერთობის შედეგად მიღებული ამონაგები; და
- ბანკს შეუძლია მის ხელთ არსებული ძალაუფლება გამოიყენოს ამონაგებზე ზეგავლენის მოხდენის მიზნით.

ჯგუფი შეაფასებს, აქვს თუ არა ინვესტირების ამა თუ იმ ობიექტზე კონტროლი, თუ გარემოებები მიუთითებს, რომ კონტროლის ზემოთ ჩამოთვლილ ერთ ან მეტ ელემენტში მოხდა ცვლილება.

თუ ინვესტირების ობიექტში ჯგუფს გააჩნია ხმის უფლების უმრავლესობაზე ნაკლები, მას ინვესტირების ობიექტში ძალაუფლება ექნება იმ შემთხვევაში, თუ მის ხელთ არსებული ხმის უფლებები საკმარისია მისთვის ობიექტის სათანადო საქმიანობის ცალმხრივად გაძღოლის პრაქტიკული შესაძლებლობის მისანიჭებლად. იმის შესაფასებლად, საკმარისია თუ არა მის ხელთ არსებული ხმის უფლებები ძალაუფლების მისანიჭებლად, დედა კომპანია ითვალისწინებს ყველა შესაბამის ფაქტსა და გარემოებას, მათ შორის:

- დედა კომპანიის მიერ ფლობილი ხმის უფლებების მოცულობას ხმის დანარჩენი უფლებების წილთან და განაწილებასთან შედარებით;
- დედა კომპანიის, სხვა ხმის უფლებათა მქონე თუ სხვა მხარეთა მიერ ფლობილ პოტენციურ ხმის უფლებებს;
- სხვა საკონტრაქტო გარიგებებიდან წარმოშობილ უფლებებს; და
- ყველა დამატებით ფაქტსა და გარემოებას, რომლებიც მიუთითებს იმაზე, რომ დედა კომპანიას აქვს ან არ აქვს შესაძლებლობა, გადაწყვეტილების მიღების საჭიროების შემთხვევაში, წარმართოს შესაბამისი საქმიანობა, მათ შორის აქციონერთა წინაშე კრებებზე ხმათა განაწილების სქემები.

შვილობილი კომპანიის კონსოლიდირება იწყება, როდესაც დედა კომპანია იძენს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე და სრულდება, როდესაც დედა კომპანია ამ კონტროლს კარგავს. კერძოდ, წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული შვილობილი კომპანიის შემოსავალი და ხარჯები მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებულ ანგარიშში შედის დედა კომპანიის მიერ კონტროლის მიღების დღიდან დედა კომპანიის მიერ კონტროლის დაკარგვის დღემდე.

საჭიროების შემთხვევაში, შვილობილი კომპანიების კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები კორექტირდება ჯგუფის მიერ გამოყენებულ ბუღალტრულ პოლიტიკასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

ჯგუფის ყველა შიდა ვალდებულება, ასევე კაპიტალი, ტრანზაქციებთან დაკავშირებული შემოსავალი, ხარჯები და ფულადი სახსრების მოძრაობა კონსოლიდაციის დროს სრულად ბათილდება.

არაკონტროლირებადი წილი. არასაკონტროლირებადი წილი წარმოადგენს შვილობილი კომპანიების მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების, ასევე წმინდა აქტივების წილს, რომელიც არ არის პირდაპირ ან არაპირდაპირ ჯგუფის მფლობელობაში.

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშსა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებულ ანგარიშში არაკონტროლირებადი წილი წარმოდგენილია ცალკე, ხოლო ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში იგი შედის კაპიტალში დამფუძნებელი აქციონერი კომპანიის კაპიტალისაგან დამოუკიდებლად.

არსებულ შვილობილ კომპანიებში ჯგუფის მიერ ფლობილი წილების ცვლილება. ჯგუფის მიერ შვილობილ კომპანიებში ფლობილი წილების ისეთი ცვლილება, რომელიც არ იწვევს ამ კომპანიაზე ჯგუფის კონტროლის დაკარგვას, აღირიცხება, როგორც წილობრივი ტრანზაქცია. ჯგუფის მიერ ფლობილი წილებისა და არაკონტროლირებადი წილის საბალანსო ღირებულება ისე კორექტირდება, რომ მათში აისახოს შვილობილ კომპანიაში ფარდობითი წილის ცვლილება. სხვაობა არაკონტროლირებადი წილის კორექტირებულ ოდენობასა და გადახდილი ან მიღებული ანაზღაურების რეალურ ღირებულებას შორის პირდაპირ აღიარდება კაპიტალში და მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელებს.

3. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) დანერგვა

ფასს 9 “ფინანსური ინსტრუმენტები”.

ჯგუფმა დანერგა (გარდა - სს „ბანკი ქართუ“-სი - შემდგომში- „ბანკი“) ფასს 9 გამოცემული 2014 წლის ივლისში ბასკ-ისმ მიერ, ფასს 1-ზე გადასვლის პერიოდიდან.

ფასს 9-ზე გადასვლა ჯგუფის ერთერთი კომპონენტის სს ბანკი ქართუს აღწერილია ქვემოთ:

ბანკმა მიიღო ბასს-ის მიერ 2014 წლის ივლისში გამოცემული ფასს 9, რომლის თავდაპირველი გამოყენების თარიღია 2018 წლის 1 იანვარი. ახალი სტანდარტის გამოყენებამ გამოიწვია ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკების ცვლილებები და ფინანსურ ანგარიშგებაში მანამდე აღიარებული თანხების კორექტირების აუცილებლობა.

ფასს 9-ის გარდამავალი დებულებების შესაბამისად, ბანკმა გადაწყვიტა, არ გადაეფასებინა შესადარისი რიცხვები. ფასს 9-ზე გადასვლის დღისათვის დაფიქსირებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების კორექტირება აისახა მიმდინარე პერიოდის საწყის გაუნაწილებელ მოგებასა და სხვა რეზერვებში. ამდენად, განმარტების მიზნებისათვის, ფასს 7-ით გათვალისწინებული განმარტებების შესაბამისი შესწორება გამოყენებული იქნა მხოლოდ მიმდინარე პერიოდზე, გარდა ქვემოთ აღწერილი შემთხვევებისა.

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფასს 9-ზე გადასვლის გამო ბანკმა ცვლილებები შეიტანა 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშისა და განმარტებების საპრეზენტაციო ფორმაში. ეს ცვლილებები შეეხო მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ფასს 9-ის თანახმად აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით კლიენტზე გაცემულ სესხებთან ერთად განსხვავებით 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისგან, როდესაც მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები წარმოდგენილი იყო ცალკე;

ფასს 9-ის მიღებამ გამოიწვია ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების აღიარების, კლასიფიკაციისა და შეფასების, აგრეთვე, ფინანსური აქტივების გაუფასურების პოლიტიკების ცვლილება. ფასს 9-ის ამოქმედების შედეგად, მნიშვნელოვანი ცვლილება შედის ფინანსური ინსტრუმენტების მარეგულირებელ სხვა სტანდარტებში, მაგალითად, ფასს 7: „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტება“.

ფასს 9-ის თავდაპირველი გამოყენების ეფექტი ძირითადად ვრცელდება შემდეგზე:

- გაუფასურების ახალი მოდელის გამო, ფინანსურ აქტივებზე აღიარებული გაუფასურების დანაკარგების ზრდა/კლება
- ფასს 9-თან დაკავშირებული დამატებითი განმარტებები.

დამატებითი ინფორმაცია ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი პოლიტიკების თაობაზე იხილეთ შენიშვნაში #4.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის ნაშთების შედარება ბასს 39-სა და ფასს 9-ს შორის

ბანკში ჩატარდა ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს-მოდელებისა და მათი ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლების დეტალური ანალიზი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ერთმანეთს არის შედარებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებები ბასს 39-ის მიხედვით შეფასების წინანდელი კატეგორიისა და 2018 წლის 1 იანვარს ფასს 9-ზე გადასვლისას მიღებული შეფასების ახალი კატეგორიის მიხედვით:

	თავდაპირველი კლასიფიკაცია ბასს 39-ის მიხედვით	ახალი კლასიფიკაცია ფასს 9-ის მიხედვით	თავდაპირველი საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით	ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით*
*ფული და ფულის ექვივალენტები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	224,644	224,602
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	120,479	120,447
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები [1]	მოგება- ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	N/A	18,253	-

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	თავდაპირველი კლასიფიკაცია ბასს 39-ის მიხედვით	ახალი კლასიფიკაცია ფასს 9-ის მიხედვით	თავდაპირველი საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით	ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით*
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	18,800	18,779
კლიენტებზე გაცემული სესხები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	794,886	810,327
ინვესტიციები კაპიტალში	სავაჭროდ განკუთვნილი	რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში - საკუთარი კაპიტალი	57	57
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	დაფარვის ვადამდე ფლობილი	ამორტიზებული ღირებულება	27,978	27,951
სხვა ფინანსური აქტივები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	4,889	4,423
სულ ფინანსური აქტივები			1,209,986	1,206,586
ბანკების დეპოზიტები	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	18,398	18,398
კლიენტების დეპოზიტები	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	690,657	690,657
სხვა ნასესხები სახსრები	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	26,289	26,289
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	3,327	3,327
სუბორდინირებული სესხი	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	208,368	208,368
სულ ფინანსური ვალდებულებები			947,039	947,039
წმინდა ფინანსური აქტივები			262,947	259,547

* ცხრილი მოიცავს მხოლოდ ბანკის მონაცემებს.

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შეფასების თავდაპირველი კატეგორიები ბასს 39-ის მიხედვით და შეფასების ახალი კატეგორიები ფასს 9-ის მიხედვით 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

	საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	რეკლასიფიკაცია	კორექტირება	საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით*
ფინანსური აქტივები				
სესხებიდან და მოთხოვნებიდან	1,163,696	(1,163,696)	-	-
ფული და ფულის ექვივალენტები	224,644	-	(42)	224,602
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	120,479	-	(32)	120,447
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	18,800	-	(21)	18,779
კლიენტებზე გაცემული სესხები	794,886	-	(10,141)	784,745
სხვა ფინანსური აქტივები	4,889	-	(466)	4,423
ამორტიზებულ ღირებულებაში	-	(1,163,696)	(10,702)	1,152,996
მოგება-ზარალი რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებიდან	18,253	(18,253)	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები [1]		18,253	7,329	25,582
ამორტიზებულ ღირებულებაში		18,253	7,329	25,582
გასაყიდად განკუთვნილიდან	57	(57)	-	-
ინვესტიციები კაპიტალში	-	57	-	57
რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში- საკუთარ კაპიტალში	-	57	-	57
დაფარვის ვადადღე ფლობილიდან	27,978	(27,978)	-	-
ინვესტიციები სავალო	-	27,978	(27)	27,951
ინსტრუმენტებში				
ამორტიზებულ ღირებულებაში	-	27,978	(27)	27,951
ფინანსური ვალდებულებები				
ბასს 39 საბალანსო ღირებულებიდან	947,039	(947,039)	-	-
ბანკების დეპოზიტები	18,398	-	-	18,398
კლიენტების დეპოზიტები	690,657	-	-	690,657
სხვა ნასესხები სახსრები	26,289	-	-	26,289
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,327	-	-	3,327
სუბორდინირებული სესხი	208,368	-	-	208,368
ფასს 9 ამორტიზებულ ღირებულებაში	-	(947,039)	-	947,039

*ცხრილი მოიცავს მხოლოდ ბანკის მონაცემებს.

[1] კლიენტებთან გაფორმებული და ლარში დენომინირებული გარკვეული ხელშეკრულებები მოიცავს უცხოური ვალუტის პირობებს, რომლებითაც ძირითადად თანხისა და პროცენტის გადახდა ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსით. ბასს 39-ის მიხედვით, ითვლებოდა, რომ ასეთი პირობა არ განსაზღვრავდა

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

წარმოებული ინსტრუმენტის თავდაპირველ ხელშეკრულებასთან მჭიდრო კავშირს, შესაბამისად, აღირიცხებოდა ინდივიდუალურად, მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით.

ფასს 9 კრძალავს ჰიბრიდული ხელშეკრულებიდან ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტის გამოცალკევებას, როდესაც თავდაპირველი ხელშეკრულება მის მიერ რეგულირებადი ფინანსური აქტივია. ამდენად, მთელი ჰიბრიდული ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება შეფასების სამი კატეგორიიდან ერთ-ერთით.

ბანკის მენეჯმენტმა გაანალიზა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადებისა და ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მათი რაოდენობრივი ცვლილები. ძირისა და დარჩენილ ძირზე ულევრიჯო გაცვლითი კურსით დარიცხული პროცენტის გადახდების დაკავშირება ფულის დროში ღირებულებას მიმდინარე დონეზე აფიქსირებს. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ინსტრუმენტზე მოქმედ საპროცენტო განაკვეთში აისახება „რეალური“ პროცენტი და ფულადი ნაკადების ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკები საბაზისო სასესხო გარიგების შესაბამისია. ამდენად, აღნიშნული ხელშეკრულებები გადის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ტესტს და ფასს 9-ის მიხედვით, ჰიბრიდული ხელშეკრულება ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება.

შემდეგ ცხრილში ერთმანეთთან შედარებულია, ერთი მხრივ, წინა პერიოდის საბოლოო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი, რომელიც შეფასებულია ბასს 39-ის გაწეული ზარალის მოდელით და, მეორე მხრივ, გაუფასურების დანაკარგების ახალი რეზერვი, რომელიც შეფასებულია 2018 წლის 1 იანვარს ფასს 9-ის მოსალოდნელი ზარალის მოდელით:

	გაუფასურების ზარალის რეზერვი ბასს 39-ით/რეზერვი ბასს 37-ით	რეკლასიფიკაცია	კორექტირება	მსდ-ის რეზერვი ფასს 9-ით *
ფული და ფულის ექვივალენტები	-	-	42	42
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი ი სებ-ში	-	-	32	32
კლიენტებზე გაცემული სესხები	74,837	-	15,273	90,110
დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციები (ბასს 39)	-	-	-	-
სავაჭროდ განკუთვნილი ფინანსური აქტივები (ბასს 39)	-	-	-	-
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	-	21	21
ინვესტიციები სავალდებულო ინსტრუმენტებში	-	-	27	27
ინვესტიციები კაპიტალში	-	-	-	-
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	466	466
სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები	2,408	-	(441)	1,967
სულ	77,245	-	15,420	92,665

*ცხრილი მოიცავს მხოლოდ ბანკის მონაცემებს.

შემდეგ ცხრილში გაანალიზებულია ფასს 9-ზე გადასვლის ეფექტი, გადასახადის გარეშე, გაუფასურების დანაკარგების ანარიცხებსა და გაუნაწილებელ მოგებაზე. ეფექტი დაკავშირებულია გაუნაწილებელ მოგებასთან. საკუთარი კაპიტალის სხვა კომპონენტებზე ეფექტი არ ფიქსირდება.

გაუნაწილებელი მოგება *

საბოლოო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით (2017 წლის 31 დეკემბერი)	213,496
კლიენტებზე გაცემულ სესხებში ჩაშენებული წარმოებულის გადაფასება ამორტიზებული ღირებულებით, რომელიც ადრე განცალკევებით იყო აღიარებული	7,329
გაცემული სესხების გადაფასება ფასს 9-ის მიხედვით	5,132
მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის აღიარება ფასს 9-ის მიხედვით	(15,861)
მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის აღიარება ფასს 9-ის მიხედვით გარანტიებისა და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზებისთვის	441
გადავადებული მოგების გადასახადის სარგებელი	444

*ცხრილი მოიცავს მხოლოდ ბანკის მონაცემებს.

ფასს 15 – შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

ფასს 15 მეწარმე პირებს კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების აღრიცხვის ერთიან, სრულ მოდელს სთავაზობს. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 15 ჩაანაცვლებს შემოსავლის აღიარების არსებულ პრინციპს, მათ შორის „ბასს 18 – შემოსავლები“, „ბასს 11 – სამშენებლო კონტრაქტები“ და მათთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 15-ის ამოსავალი პრინციპი იმაში მდგომარეობს, რომ პირმა შემოსავალი ისე უნდა აღიაროს, რომ ამით ასახოს კლიენტებისათვის ნაკისრი საქონლისა თუ მომსახურების გადაცემა ისეთი თანხით, რომელიც ასახავს ანაზღაურებას, რის მიღებასაც პირი ვარაუდობს ამ საქონლისა და მომსახურების სანაცვლოდ. კერძოდ, სტანდარტი გვთავაზობს ერთ პრინციპებზე დაფუძნებულ, ხუთეტაპიან მიდგომას შემოსავლის აღიარებასთან დაკავშირებით:

- კონტრაქტის კლიენტთან იდენტიფიცირება;
- საკონტრაქტო ვალდებულებების დადგენა;
- ტრანზაქციის ფასის განსაზღვრა;
- ტრანზაქციის ფასის მიკუთვნება საკონტრაქტო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი საკონტრაქტო ვალდებულებას შეასრულებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, პირი შემოსავალს აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის საკონტრაქტო ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელსა თუ მომსახურებაზე „კონტროლი“ კლიენტს გადაეცემა. ფასს 15-ს დამატა უფრო კონსტრუქციული ხასიათის ინსტრუქციები სპეციფიური სცენარების დამუშავების მიზნით. ასევე, შემოღდა შემოსავლის განმარტების ახალი მოთხოვნები.

2016 წლის აპრილში სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების საბჭომ გამოსცა „ფასს 15-ის განმარტება“, რომელიც დაკავშირებულია საკონტრაქტო ვალდებულებათა შესრულების დადგენის, პრინციპალისა და აგენტის ანაზღაურების განსაზღვრის, აგრეთვე, ლიცენზირების გამოყენების პროცედურებთან.

ფასს 15-ის შესწორების გამოყენებას კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლის მოცულობაზე ან მიღების დროზე და ჯგუფის მიერ აღიარებულ შესაბამის აქტივებსა და ვალდებულებებზე არ უმოქმედია.

ახალი და რედაქტირებული, გამოქვეყნებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს-ები

ჯგუფი არ იყენებს შემდეგ ახალ და რედაქტირებულ, გამოქვეყნებულ, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესულ ფასს-ებს:

- ფასს 16 - იჯარა;
- ფასს 17 - სადაზღვევო კონტრაქტები;

ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ზემოთ ჩამოთვლილი სტანდარტების მიღება არსებით ზეგავლენას იქონიებს მომავალი პერიოდების ფინანსურ ანგარიშგებაზე, გარდა ქვემოთ აღწერილი ფასს 16-ისა.

შესწორება ფასს 16 - იჯარა

კგუფი ვალდებულია, ფასს 16 „იჯარები“ 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენოს. ჯგუფმა შეაფასა ის სავარაუდო ეფექტი, რასაც ფასს 16-ის თავდაპირველი გამოყენება მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე იქონიებს. ქვემოთ აღწერილია აღნიშნული შეფასების შედეგები.

ფასს 16-ში მოცემულია მოდელი, რომელიც მიზნად ისახავს საიჯარო გარიგებებისა და იჯარის ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურების დადგენას მეიჯარეებისა და მოიჯარეებისთვის. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 16 ჩაანაცვლებს იჯარის დამუშავების არსებულ ინსტრუქციებს, მათ შორის “ბასს 17 - იჯარა” და მასთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 16 იჯარისა და მომსახურების კონტრაქტებს ერთმანეთისგან განასხვავებს იმის მიხედვით, აკონტროლებს თუ არა იდენტიფიცირებულ აქტივს კლიენტი. საოპერაციო (არა-საბალანსო) იჯარისა და ფინანსური (საბალანსო) იჯარის განსხვავება მოიჯარის შემთხვევაში უქმდება და ჩანაცვლებულია მოდელით, რომლის მიხედვით, მოიჯარემ უნდა აღიაროს გამოყენების უფლებით ფლობილი აქტივი და შესაბამისი ვალდებულება ყველა იჯარაში გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების აქტივებისა.

გამოყენების უფლებით ფლობილი აქტივი თავდაპირველად აისახება სრული ღირებულებით, შემდეგში კი ღირებულებისა (რამდენიმე გამონაკლისის გარდა) და დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების დანაკარგების სხვაობით, რომელიც საიჯარო ვალდებულების გადაფასების ყოველი შემთხვევისას კორექტირდება. საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აისახება გადაუხდელი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით. შემდგომში საიჯარო ვალდებულება კორექტირდება პროცენტისა და საიჯარო გადახდების, აგრეთვე სხვა ფაქტორებს შორის, იჯარის მოდიფიკაციების ეფექტის გათვალისწინებით. გარდა ამისა, იცვლება ფულადი ნაკადების კლასიფიკაცია, რადგან საოპერაციო იჯარის გადახდები, ბასს 17-ის მიხედვით, წარმოდგენილია როგორც საოპერაციო ფულადი ნაკადები; ხოლო ფასს 16-ის მოდელის მიხედვით, საიჯარო გადახდები დაიყოფა ძირითად თანხად და პროცენტად, რომლებიც, შესაბამისად, წარმოდგენილი იქნება ფულად ნაკადებად ფინანსური და საოპერაციო საქმიანობიდან.

მოიჯარის აღრიცხვისგან განსხვავებით, მეიჯარის მხარის ბუღალტრული აღრიცხვა ფასს 16-ში არსებითად ბასს 17-დან არის გადმოტანილი და მის მიხედვით, მეიჯარე კვლავაც ვალდებულია, იჯარა საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარად განასხვავოს.

ჯგუფმა დაასრულა ფინანსურ ანგარიშგებაზე პოტენციური ზეგავლენის საწყისი შეფასება, მაგრამ დეტალური შეფასება ჯერ არ დასრულებულა. თავდაპირველი გამოყენების პერიოდში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე ფასს 16-ის რეალური ზეგავლენა დამოკიდებული იქნება მომავალ ეკონომიკურ პირობებზე, ჯგუფის საიჯარო პორტფელის განვითარებაზე, ჯგუფის გადაწყვეტილებაზე, გამოიყენებს თუ არა იჯარის განახლების არჩევანს, და იმაზე, თუ რა მასშტაბით გადაწყვეტს იგი პრაქტიკული საშუალებებისა და არასავალდებულო აღიარების უფლების გამოყენებას.

ფასს 16-ის შესაბამისად, გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი გაუფასურებაზე შემოწმდება ბასს 36 - აქტივების გაუფასურების მიხედვით. ეს ჩაანაცვლებს აქამდე არსებულ მოთხოვნას, რომელიც ითვალისწინებდა დამამძიმებელი კონტრაქტების რეზერვის აღიარებას.

მოკლევადიანი (12 თვე ან ნაკლები) და დაბალღირებულებიანი აქტივების (მაგალითად, პერსონალური კომპიუტერები და საოფისე ავეჯი) იჯარების შემთხვევაში, ჯგუფმა გადაწყვიტა, იჯარის ხარჯი წრფივ საფუძველზე ასახოს, რაც ფასს 16-ით არის ნებადართული.

აქამდე ჯგუფი საოპერაციო იჯარის ხარჯს წრფივად აღიარებდა იჯარის ვადის განმავლობაში, ხოლო აქტივებსა და ვალდებულებებს - მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არის დროში სხვაობა რეალურ გადახდებსა და ხარჯის აღიარებას შორის.

ჯგუფი ფასს 16-ის თავდაპირველ გამოყენებას გეგმავს 2019 წლის 1 იანვარს, მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მიდგომით. ამდენად, ფასს 16-ის გამოყენების კუმულატიური ეფექტი აღიარდება როგორც 2019 წლის 1 იანვარს გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთის კორექტირება, შესაძარის ინფორმაციის კორექტირების გარეშე.

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფს ჯერ არ შეუფასებია ფასს 16-ის სრული ეფექტი.

ფასს 17 სადაზღვევო კონტრაქტები

ახალი სტანდარტით დგინდება სადაზღვევო კონტრაქტების აღიარების, გაზომვის, წარდგენისა და განმარტების პრინციპები. ის ფასს 4-ს - “სადაზღვევო კონტრაქტებს” ჩაანაცვლებს.

სტანდარტი იძლევა “ზოგად მოდელს”, რომელიც მოდიფიცირდება ისეთი სადაზღვევო კონტრაქტებისათვის, რომლებიც პირდაპირ მონაწილეობას ითვალისწინებს, რაც “ცვლადი ანაზღაურების მიდგომად” განისაზღვრება. “ზოგადი მოდელი” მარტივდება “პრემიუმის განაწილების მიდგომის” გამოყენებით დარჩენილი სადაზღვევო პერიოდის ვალდებულებათა შეფასების კონკრეტული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში.

“ზოგად მოდელში” გამოყენებულია მიმდინარე დაშვებები სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობასთან, დროსა და არასარწმუნოებასთან დაკავშირებით. მოდელი მკაფიოდ ზომავს ამ არასარწმუნოების ღირებულებას; მოდელი ეფუძნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებსა და პოლისის მფლობელის ოფციონებისა და გარანტიების ზეგავლენას.

სტანდარტის გამოყენება სავარაუდოდ მნიშვნელოვან ცვლილებებს გამოიწვევს პროცესებსა და სისტემაში და აუცილებელს გახდის ბიზნესის მრავალ ფუნქციას, მათ შორის, ფინანსებს, აქტუარულსა და ინფორმაციულ ტექნოლოგიებს შორის მეტი კოორდინაციის არსებობას.

ახალი სტანდარტი ძალაში შევა 2021 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ვადამდელი გამოყენების უფლება დაშვებულია. ჯგუფმა ფასს 17 რეტროსპექტიულად უნდა გამოიყენოს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ეს შეუძლებელია. ასეთ დროს გამოყენებული იქნება რეალური ღირებულების ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მიდგომა.

ახალ სტანდარტზე გადასვლის მოთხოვნების მიზნებისათვის, თავდაპირველი გამოყენების თარიღად ითვლება რეალური გამოყენების თარიღი, თუ ის წლიური საანგარიშგებო პერიოდი, რომელშიც კომპანია პირველად გამოიყენებს სტანდარტს და გადასვლის თარიღი არის თავდაპირველი გამოყენების თარიღის უშუალოდ წინმსწრები პერიოდის დასაწყისი.

ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ამ სტანდარტის ამოქმედება მნიშვნელოვან ზეგავლენას მოახდენს ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან სადაზღვევო კომპანია ჯგუფის უმნიშვნელო წილს შეადგენს.

4. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკა

ქვემოთ აღწერილია ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკის პრინციპები:

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება - 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშში აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება შემდეგ ერთეულებს:

- შესყიდული ან წარმოქმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები. მათ შემთხვევაში ჯგუფი კრედიტზე შესწორებულ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს იყენებს ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარებისას დაფიქსირებულ ამორტიზებულ ღირებულებაზე.
- ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ არის/იყო შესყიდული ან წარმოქმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები, მაგრამ შემდგომ გაუარესდა/გაუფასურდა. ასეთ ფინანსურ აქტივების ჯგუფი შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დათვლილი ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხავს.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდინების ზუსტ დისკონტირებას ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე ან ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლისას ჯგუფი მხედველობაში იღებს მოსალოდნელ ფულად სახსრებს, ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობის გათვალისწინებით, გარდა სესხის დანაკარგებისა. გამოთვლაში შედის გადახდილი ან მიღებული საკომისიოები, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, ასევე ტრანზაქციის ხარჯებსა და სხვა პრემიუმებსა თუ დისკონტებს.

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება - 2018 წლის 1 იანვრამდე

ფინანსური აქტივიდან საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა, რომ ჯგუფში მოხდება ეკონომიკური სარგებლის შემოდინება და შესაძლებელია შემოსავლის სარწმუნოდ გაზომვა.

საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით და აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების (ან ფინანსური აქტივების და ან ვალდებულებების ჯგუფის) ამორტიზირებული ღირებულების გამოთვლას, რომლის საშუალებით საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების (ყველა მიღებული, ან გადახდილი საკომისიოს ჩათვლით, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, გარიგებების ხარჯების, სხვა ფასნამათებისა და დისკონტების განუყოფელ ნაწილს) დისკონტირებას ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან (თუ მისაღებია) უფრო მოკლე ვადაში.

მას შემდეგ, რაც ფინანსური აქტივი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი ჩამოიწერება (ნაწილობრივ ჩამოიწერება) გაუფასურების შედეგად მიღებული დანაკარგების გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება იმ საპროცენტო განაკვეთით ხორციელდება, რომელიც გაუფასურების დანაკარგების დადგენის მიზნით მოსალოდნელი ფულადი სახსრების დისკონტირებისათვის გამოიყენება.

საკომისიო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტის საკომისიო გადასახადი ექვემდებარება გადავადებას მასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და აღირიცხება როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

თუ სავარაუდოა, რომ ნაკისრი ვალდებულების შედეგად შეიძლება წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, ნაკისრი ვალდებულების საკომისიო გადავადდება დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და აღიარდება როგორც კორექტირება სესხის ეფექტურ განაკვეთზე. სადაც არ არის მოსალოდნელი, რომ ნაკისრმა ვალდებულებამ შეიძლება წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, ნაკისრი ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ნაკისრი ვალდებულების დარჩენილი პერიოდის განმავლობაში. როდესაც ნაკისრი ვალდებულების ხელშეკრულების ვადა იწურება შედეგად სასესხო ხელშეკრულების გაფორმების გარეშე, ნაკისრი ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ვადის ამოწურვის დღეს. სესხის მომსახურების საკომისიო შემოსავლად აღიარდება მომსახურების გაწევისას.

ყველა სხვა საკომისიოს აღიარება ხდება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები აისახება ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება ხდება რეალური ღირებულებით. გარიგების ღირებულება, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვას და გამოშვებას (მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გარდა) ემატება, ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებას. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვასა და გამოშვებასთან დაკავშირებული გარიგების ღირებულება დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში.

თუ ტრანზაქციის ფასი თავდაპირველი აღიარებისას რეალური ღირებულებისგან განსხვავდება, ჯგუფი სხვაობას აღრიცხავს შემდეგი წესით:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისათვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთ მეთოდს, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ იმ ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, რომელთა დაკვირვებაც შესაძლებელია. ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას (ანუ პირველი დღის მოგება ან ზარალი).
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით (ანუ პირველი დღის მოგება ან ზარალი გადავადდება აქტივის ან ვალდებულების საწყის საბალანსო ღირებულებაში შეყვანით).

პირველადი აღიარების შემდეგ გადავადებული მოგება ან ზარალი აისახება როგორც მოგება ან ზარალი რაციონალური საფუძველით მხოლოდ იმ ზომით, რა ზომითაც იგი წარმოიშობა იმ ფაქტორის (მათ შორის, დროის) ცვლილებიდან, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებენ აქტივის ან ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას.

ფინანსური აქტივები - 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად: ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული; რეალური ღირებულებით შეფასებული სხვა სრულ შემოსავალში; ან მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივები.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს შემდეგ ორ გარემოებას და არ განეკუთვნება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ აქტივებს:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდას.

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და მის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდას.

კაპიტალში ინვესტიციის საწყისი აღიარებისას, რომელიც არ არის განკუთვნილი ვაჭრობისათვის, ბანკს შეუძლია განახორციელოს რეალური ღირებულების ცვლილება სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთი გადაწყვეტილება მიიღება ყოველი ინვესტიციისათვის ცალკე. ბანკმა გადაწყვიტა, სხვა სრულ შემოსავალში ასახოს “გაერთიანებულ ბილინგ-ცენტრში” ფლობილი ინვესტიციის რეალური ღირებულების შემდგომი ცვლილება.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, ფასდება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

საწყისი აღიარებისას ჯგუფს შეუძლია აირჩიოს იმ ფინანსური აქტივების შეფასება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში, რომლებიც ექვემდებარება ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სრულ შემოსავალში ასახვას იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარი ასახვით ბათილდება ან მნიშვნელოვნად მცირდება მოსალოდნელი შეუსაბამობა აღიარებასა თუ შეფასებაში.

ჯგუფის ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად:

ფინანსური აქტივები	ბიზნეს-მოდელი	მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები	საზომი კატეგორია
ფული და ფულის ექვივალენტები	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითად თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითად თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითად თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითად თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
ინვესტიციები კაპიტალში	სხვა ბიზნეს-მოდელი	ფულადი ნაკადები არ წარმოადგენს მხოლოდ ძირითად თანხისა და პროცენტის გადახდას	სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახული
კლიენტებზე გაცემული სესხები	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითად თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
სხვა დებიტორული დავალიანება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითად თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება

ბიზნეს-მოდელის შეფასება

ჯგუფი აფასებს ბიზნეს-მოდელის მიზანს, რომლის მიხედვითაც ფლობს ფინანსურ აქტივებს, ვინაიდან ეს არის საუკეთესო გზა, რომლითაც ხდება ბიზნესის მართვა და ინფორმაციის წარდგენა მენეჯმენტისთვის. ინფორმაცია მოიცავს შემდეგ საკითხებს:

- დადგენილ პოლიტიკებსა და მიზნებს პორტფელისთვის და ამ პოლიტიკების პრაქტიკაში განხორციელებას. ეს განსაზღვრავს, მიმართულია თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის მიღებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პორტფელის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის დამთხვევაზე დაკავშირებული ვალდებულების ხანგრძლივობასთან თუ ფულადი სახსრების გადინებასა და აქტივების გაყიდვის გზით ფულადი ნაკადების მიღებაზე აქტივების გაყიდვის გზით;
- როგორ არის შეფასებული და წარდგენილი ჯგუფის ხელმძღვანელობისთვის პორტფელის მაჩვენებლები;
- რისკებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბიზნეს-მოდელზე (და ამ ბიზნეს-მოდელით ფლობილ ფინანსურ აქტივებზე) და როგორ იმართება ეს რისკები;
- როგორ ხდება მენეჯმენტის ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა მათი ანაზღაურება ფინანსური აქტივების რეალურ ღირებულებას თუ მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს; და
- ფინანსური აქტივების გაყიდვების სიხშირეს, მოცულობას და ვადებს წინა პერიოდებში, ამგვარი გაყიდვების და მომავალი გაყიდვების მოლოდინებს.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლებიც ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, ფასდება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არ არის განკუთვნილი.

შეფასება, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის გადახდას

ამ შეფასების მიზნებისთვის, ‘ძირითადი’ განისაზღვრება როგორც ფინანსური აქტივის რეალური ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას. ‘პროცენტი’ განისაზღვრება, როგორც ფულის დროში ღირებულებისა და დარჩენილ ძირითადთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის კომპენსაცია კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში, აგრეთვე, კომპენსაცია სხვა ძირითადი დაკრედიტების რისკებისა და დანახარებისთვის მაგ. ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები და მოგების მარჟისთვის.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის გადახდას, ჯგუფი აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომლებიც არ შეესაბამება ამ პირობებს. ამ შეფასების გაკეთებისას ჯგუფი განიხილავს:

- პირობით მოვლენებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს ფულადი ნაკადების თანხას ან ვადებს;
- პირობებს, რომლებსაც შეუძლია შეცვალოს სახელშეკრულებო კუპონური განაკვეთი, ცვლადი განაკვეთის ჩათვლით;
- წინასწარ გადახდისა და გადავადების ფუნქციებს; და
- პირობებს, რომლებიც ზღუდავს ჯგუფის მოთხოვნას ფულად ნაკადებზე კონკრეტული აქტივებიდან.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები შედგება ხელზე არსებული ნაღდი ფულისგან, საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებული შეუზღუდავი ნაშთებისგან და მაღალლიკვიდური ფინანსური აქტივებისგან. სამ თვემდე ან ნაკლები დაფარვის ვადით, რომლებზეც მოქმედებს რეალური ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკი და რომელთაც ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი ვალდებულებების სამართავად.

სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში

სებ-ში განთავსებული სავალდებულო მინიმალური რეზერვი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტს, რომლის გამოყენება ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად დაუშვებელია. ამდენად, ეს ნაშთი არ განიხილება ფულისა და ფულის ექვივალენტების ნაწილად ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის მიზნებისათვის.

მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება მაშინ, როდესაც ჯგუფი ავანსის სახით, სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი ვადით გასცემს ფულს კონტრაგენტ ბანკებზე. ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების დამატებით, ხოლო შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში

ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში მოიცავს ინვესტიციებს საქართველოს ეროვნული ჯგუფის მიერ გამოშვებულ სადეპოზიტო სერტიფიკატებში და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ გამოშვებულ სახაზინო ვალდებულებებში. ეს ინვესტიციები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების დამატებით, ხოლო შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ინვესტიციები კაპიტალში

ჯგუფს არჩია, არასავაჭროდ განკუთვნილი კაპიტალში ინვესტიციის რეალური ღირებულება წარმოადგინოს სხვა სრულ შემოსავალში. გადაწყვეტილება მიიღება ინდივიდუალურად თითო ინსტრუმენტისათვის თავდაპირველი აღიარებისას და შეუქცევად ხასიათს ატარებს.

კაპიტალის ინსტრუმენტებით მიღებული მოგება და ზარალი მოგება-ზარალის ანგარიშში არასოდეს რეკლასიფიცირდება და გაუფასურება ამავე ანგარიშში არ აისახება.

დივიდენდები აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშში, თუ ეს დივიდენდები მკაფიოდ არ წარმოადგენს ინვესტიციის ღირებულების ნაწილს, რა შემთხვევაშიც მათი აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში. სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული ჯამური მოგება და ზარალი ინვესტიციის რეალიზაციისას გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში.

რეკლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები არ რეკლასიფიცირდება მათი საწყისი აღიარების შემდეგ, გარდა ჯგუფის მიერ ბიზნეს-მოდელის შეცვლისა. თუ ბიზნეს-მოდელი, რომლის ფარგლებშიც ჯგუფი ფლობს ფინანსურ აქტივებს, იცვლება, შესაბამისი ფინანსური აქტივები რეკლასიფიცირდება. ახალ კატეგორიასთან დაკავშირებული კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები გამოიყენება პროსპექტიულად ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციის შემდგომი საანგარიშო პერიოდის პირველი დღიდან. მიმდინარე და გასულ საანგარიშო პერიოდში ბიზნეს-მოდელი, რომლის პირობებშიც ჯგუფი ფლობს ფინანსურ სახსრებს, არ შეცვლილა და ამდენად, რეკლასიფიცირება არ მომხდარა. ცვლილებები სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების მოძრაობაში გათვალისწინებულია სააღრიცხვო პოლიტიკით ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებისა და აღიარების შეწყვეტის შესახებ (იხილეთ ქვემოთ).

გაუფასურება

ჯგუფი აღიარებს რეზერვებს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისთვის იმ ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც არ არის შეფასებული რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

გარდა შეძენილი ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი უნდა შეფასდეს თანხით, რომელიც ტოლია:

- 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისა, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისა, რომელიც წარმოიშვება ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის შემთხვევაში საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში (მოიხსენიება როგორც 1-ელი ეტაპი); ან
- მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი არსებობის მანძილზე, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი, რომელიც წარმოიშვება ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის შემთხვევაში ამ ფინანსური ინსტრუმენტის მოქმედების ვადაში (მოიხსენიება, როგორც მე-2 და მე-3 ეტაპი).

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი საჭიროა შეიქმნას იმ ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი იზომება თანხით, რომელიც ტოლია 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისა.

სხვა დებიტორული დავალიანებების რეზერვი იანგარიშება თანხით, რომელიც ტოლია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისა არსებობის მანძილზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი წარმოადგენს საკრედიტო დანაკარგების მიმდინარე ღირებულების ალბათურ-შეწონილ შეფასებას. იგი იზომება, როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ღირებულებისა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების სხვაობის მიმდინარე ღირებულება, რომელიც გამოითვლება სხვადასხვა სამომავლო ეკონომიკური სცენარის დისკონტირებული აქტივების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

დამატებითი ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის განსაზღვრის შესახებ მოცემულია 33-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია დეტალური ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ ხდება ინსტრუმენტების დაჯგუფება მათი კოლექტიურად შეფასების შემთხვევაში.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივი ითვლება „საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად“, როდესაც მოხდა ერთი ან რამდენიმე მოვლენა, რომელთაც აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები მიეკუთვნება მე-3 ეტაპის აქტივებს. საკრედიტო გაუფასურება მტკიცდება შემდეგი მოვლენების დაკვირვებადი მონაცემებით:

- მსესხებლის ან კრედიტორის სერიოზული ფინანსური პრობლემები;
- კონტრაქტის დარღვევა, როგორცაა დეფოლტი ან ვადაგადაცილებული ვალდებულება;
- სესხის გამცემი მსესხებლის ფინანსური პრობლემების გამო მიდის გარკვეულ დათმობაზე, რის შესაძლებლობასაც კრედიტორი სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- ფინანსური აქტივისთვის აქტიური ბაზრის გაუჩინარება ფინანსური პრობლემების გამო; ან
- ფინანსური აქტივის შეძენა დიდი ფასდაკლებით, რაც წარმოშობილი საკრედიტო დანაკარგის მაჩვენებელია.

ზოგჯერ არ არის შესაძლებელი ცალკეული ზარალის გამოწვევი მოვლენის აღმოჩენა და ფინანსური აქტივის საკრედიტო გაუფასურება შეიძლება რამდენიმე მოვლენის კომბინირებული მოქმედებით იყოს გამოწვეული. ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ჯგუფი აფასებს, არის თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ის სასესხო ინსტრუმენტები, რომლებიც წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტებს და გაზომილია ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სრულ შემოსავალში.

სესხი ითვლება «საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად», როდესაც მსესხებელს ეძლევა შეღავათი მისი ფინანსური მდგომარეობის გაუარესების გამო, თუკი არ არსებობს დამადასტურებელი ფაქტი, რომ დათმობის შედეგად ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ნაღდი ფულის არმიღების რისკი მნიშვნელოვნად მცირდება და არ არსებობს გაუფასურების სხვა ნიშნები. ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, როდესაც განიხილება შეღავათები, მაგრამ არ ხდება

მათი გამოყენება, აქტივი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება, თუ არსებობს საკრედიტო რისკით გაუფასურების აშკარა დამადასტურებელი ფაქტი, დეფოლტის განსაზღვრების ჩათვლით.

დეფოლტის განსაზღვრება (იხ. ქვემოთ) გულისხმობს ვალის არ გადახდას, თუ ვალის გადახდა დაგვიანდა 90 ან მეტი დღით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებელი შეძენილი ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივები

საკრედიტო რისკით გაუფასურებელ შეძენილ ან წარმოშობილ ფინანსური აქტივებზე გაუფასურების შეფასება ხდება განსხვავებულად, რადგან ასეთი აქტივები გაუფასურებული იყო თავდაპირველი აღიარების დროს. ამ აქტივებისთვის ჯგუფი ყველა ცვლილებას აღიარებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგში, როგორც ზარალს ყველა ცვლილებასთან ერთად, რომელიც აღიარდა მოგება-ზარალში. ასეთ აქტივებზე დადებითი ცვლილება გაუფასურების მოგებას წარმოშობს.

ვალდებულებათა შეუსრულებლობის (დეფოლტის) განმარტება

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის განმარტების მიზნით უნდა განვსაზღვროთ, თუ რა არის დეფოლტი. დეფოლტის განსაზღვრება გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის ოდენობის გასაზომად და იმის შესაფასებლად, ზარალის შეფასების რეზერვი ეფუძნება 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგს თუ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგს, რადგან დეფოლტი წარმოადგენს დეფოლტის ალბათობის კომპონენტს, რომელიც გავლენას ახდენს როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის სიდიდეების გაზომვაზე, ისე საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოვლენაზე.

ჯგუფი აღიარებს ვალდებულებების შეუსრულებლობას, ანუ დეფოლტს შემდეგ შემთხვევებში:

- ნებისმიერი მნიშვნელოვანი საკრედიტო ვალდებულების 90 დღეზე მეტი ვადით გადაცილება მსესხებლის მხრიდან; ან
- მსესხებლის სესხზე დანაკარგის რეზერვების განაკვეთი, სებ-ის მიხედვით, 30% ან მეტია; ან
- მსესხებელი გადაყვანილია პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებაში; ან
- ნაკლებ სავარაუდოა, რომ მსესხებელმა სრულად გადაუხადოს საკრედიტო ვალდებულება კომპანიას.

დეფოლტი განმარტებულია ისე, რომ კარგად ასახოს სხვადასხვა ფინანსური აქტივების მახასიათებლები. იმის შეფასებისას, თუ რამდენად არსებობს იმის ალბათობა, რომ მსესხებელი არ შეასრულებს საკრედიტო ვალდებულებას, ჯგუფი ითვალისწინებს როგორც რაოდენობრივ, ისე ხარისხობრივ მაჩვენებლებს. რაოდენობრივი მაჩვენებლები, როგორიცაა იმავე მხარესთან სხვა ვალდებულების შესრულების ვადაგადაცილება და გადაუხდელობა, წარმოადგენს მთავარ მონაცემებს ასეთი ანალიზისთვის. ჯგუფი დეფოლტის შესაფასებლად იყენებს ინფორმაციის სხვადასხვა წყაროებს, რომლებიც ან ჯგუფის დონეზეა შემუშავებული, ან მოპოვებულია გარეშე წყაროებიდან.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ჯგუფი ახორციელებს ყველა იმ ფინანსური აქტივის მონიტორინგს, რომელიც ექვემდებარება გაუფასურების მოთხოვნას იმის შესაფასებლად, გაიზარდა თუ არა მნიშვნელოვნად საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, ჯგუფი გაზომავს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვს არსებობის მანძილზე და არა 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის საფუძველზე.

30 დღიანი ვადაგადაცილების შემთხვევაში ან თუ სესხზე დანაკარგის რეზერვების განაკვეთი, რომელიც სებ-ის მოთხოვნებითაა დადგენილი, 10%-მდე გაიზარდა, ჯგუფი თვლის, რომ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას და აქტივი გადადის გაუფასურების მოდელის მე-2 ეტაპზე, ანუ გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი აღირიცხება როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი არსებობის მანძილზე.

ჯგუფი სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას არ არის მიზანშეწონილი იმის დაშვება, რომ «დაბალი» საკრედიტო რისკის მქონე ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაიზარდებოდა ანგარიშგების თარიღისთვის. შედეგად, ჯგუფი ახორციელებს ყველა იმ ფინანსური აქტივის მონიტორინგს, რომლებიც უფასურდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვნად გაზრდის შემთხვევაში.

დეტალური ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესახებ მოცემულია 38-ე შენიშვნაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვის წარდგენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის: როგორც აქტივების მთლიანი ღირებულებიდან გამოქვითვა;
- ფულად-სასესხო და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებისთვის: როგორც რეზერვი; და
- როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი შეიცავს როგორც ათვისებულ, ისე აუთვისებელ კომპონენტებს, ჯგუფს არ აქვს შესაძლებლობა, დაადგინოს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი სესხის აუთვისებელ კომპონენტზე ათვისებული კომპონენტისგან განცალკევებულად: ჯგუფი წარმოადგენს ზარალის შეფასების ერთობლივ რეზერვს ორივე კომპონენტისთვის. ერთიანი თანხა ნაჩვენებია, როგორც ათვისებული კომპონენტის ერთიანი საანგარიშო ღირებულებიდან გამოქვითვა. ზარალის რეზერვის სიჭარბით შეფასება ათვისებული კომპონენტის საერთო ოდენობაზე ნაჩვენებია, როგორც რეზერვი.

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირება და აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირება ხდება მაშინ, როდესაც ხდება ხელშეკრულების იმ პირობებზე ხელახალი მოლაპარაკება, რომლებიც არეგულირებს ფინანსური აქტივების ფულადი ნაკადების მოძრაობას ან ხდება ამ ხელშეკრულების პირობების შეცვლა ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარების მომენტიდან მათი გადახდის ვადის დადგომამდე პერიოდში. მოდიფიცირების ზეგავლენა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოცულობაზე ან/და დროზე მყისიერია ან მოსალოდნელია მომავალში მოსალოდნელი.

ჯგუფი აწარმოებს ხელახალ მოლაპარაკებას იმ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე, რომელთაც შეექმნათ ფინანსური პრობლემები, რათა მაქსიმალურად გაზარდოს ამ თანხების ამოღება და მინიმუმამდე შეამციროს დეფოლტის რისკი. სესხის პირობები იცვლება იმ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებლის ყველა შესაძლო ძალისხმევის მიუხედავად, გადაეხადა სათანადო თანხები ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობებით, არსებობს დეფოლტის დიდი რისკი და მოსალოდნელია, რომ მსესხებელი შეასრულებს ახალ პირობებს. განახლებული პირობები უმეტესწილად გულისხმობს სესხის დაფარვის ვადის გაგრძელებას, ფულადი ნაკადების (ძირითადი და პროცენტის გადახდის) მოძრაობის ვადების შეცვლას, მისაღები ფულადი ნაკადების ოდენობის შემცირებას (ძირითადი და პროცენტიდან) და სხვა პირობების შეცვლას.

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებისას ჯგუფი აფასებს, თუ რამდენად იწვევს მოდიფიკაცია აღიარების შეწყვეტას. ჯგუფის პოლიტიკის თანახმად, მოდიფიკაცია იწვევს აღიარების შეწყვეტას, როდესაც მის შედეგად ხელშეკრულებაში ჩნდება არსებითად განსხვავებული პირობები. იმის დასადგენად, თუ შეცვლილი პირობები რამდენად არსებითად განსხვავდება თავდაპირველი ხელშეკრულების პირობებისგან, ჯგუფი მხედველობაში იღებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ხარისხობრივი ფაქტორები, როგორიცაა სახელშეკრულებო თანხების მოძრაობა, მოდიფიცირების შემდეგ აღარ აკმაყოფილებს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დარჩენილ ძირზე პროცენტის გადახდების კატეგორიას, ვალუტის ან ხელშეკრულების მხარის შეცვლას, საპროცენტო განაკვეთის შეცვლას, გადახდის ვადის დადგომას, კოვენანტების დაწესება/მოლაპარაკებებს; თუ აღნიშნული ფაქტორები აშკარად არ მიუთითებს არსებით ცვლილებაზე (მოდიფიკაციაზე), მაშინ:
- რაოდენობრივი შეფასება ტარდება დარჩენილი თავდაპირველი პირობებით მოცემული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების შედარებით განახლებული პირობებით მოცემული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებასთან. ამასთან, ორივე თანხა დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ მიმდინარე ღირებულებათა სხვაობა 10%-ზე მეტია, ჯგუფი თვლის, რომ ახალი შეთანხმება არსებითად განსხვავდება თავდაპირველი შეთანხმებისგან, რაც იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას.

იმ შემთხვევაში, თუ ხდება ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისთვის ხდება რეზერვის ხელშეკრულებით გაზომვა, რათა მოხდეს აღიარების შეწყვეტის დღეს აქტივების წმინდა საბალანსო ღირებულების

დადგენა. სხვაობა ამგვარად განახლებულ საბალანსო ღირებულებასა და ახალი პირობებით ახალი ფინანსური აქტივის რეალურ ღირებულებას შორის გამოიწვევს სარგებლის ან ზარალის მიღებას აღიარების შეწყვეტისას. ახალ ფინანსურ აქტივს ექნება ზარალის რეზერვი, რომელიც გაზომილია 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის საფუძველზე, გარდა იმ იშვიათი შემთხვევებისა, როდესაც ითვლება, რომ წარმოშობილი ახალი სესხი გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით. აღნიშნული მეთოდი გამოიყენება მხოლოდ იმ შემთხვევებში, როდესაც ხდება ახალი სესხის რეალური ღირებულების აღიარება მნიშვნელოვანი ფასდაკლებით განახლებული ნომინალური ღირებულებით, რადგან ამ შემთხვევაში არსებობს დეფოლტის მაღალი რისკი, რომელიც არ შემცირდა მოდიფიცირების შედეგად. ჯგუფი მონიტორინგს უწევს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკს, რა მიზნითაც აფასებს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ინფორმაციას, როგორიცაა მაგალითად, ინფორმაცია იმის შესახებ, ხომ არ რჩება მსესხებელს ვადაგადაცილებულის სტატუსი ახალი პირობების მიხედვით;

როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიცირება და ასეთი მოდიფიცირება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი აფასებს, ხომ არ გაიზარდა მნიშვნელოვნად ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების მომენტიდან.

ისეთი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, რომელთა მოდიფიცირებაც მოხდა ჯგუფის რესტრუქტურიზაციის პოლიტიკის ფარგლებში და აღნიშნულმა მოდიფიცირებამ არ გამოიწვია აღიარების შეწყვეტა, დეფოლტის ალბათობის შეფასება ასახავს ჯგუფის უნარს, მიიღოს მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადები წარსული გამოცდილების გათვალისწინებით რესტრუქტურიზაციის ანალოგიური მოქმედების განხორციელებისას და, ასევე, ქცევითი ინდიკატორების გათვალისწინებით, მათ შორის, მსესხებლის გადახდების ისტორიისა, ხელშეკრულების მოდიფიცირებული/შეცვლილი პირობების ფონზე. თუ საკრედიტო რისკი კვლავ მნიშვნელოვნად მაღალია მოსალოდნელ მნიშვნელობაზე თავდაპირველი აღიარების მომენტში, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი კვლავაც შეფასდება იმ ოდენობით, რომელიც ტოლია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისა არსებობისმანძილზე ზარალის ტოლია. გადაუხდელი სესხების რეზერვი როგორც წესი, იზომება მხოლოდ 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის საფუძველზე, როდესაც არსებობს იმის დამადასტურებელი ფაქტი, რომ მსესხებლის გადახდის უნარი გაუმჯობესდა მოდიფიცირების შემდგომ, რაც იწვევს წარსულში საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შეჩერებას.

იმ შემთხვევაში, როდესაც მოდიფიკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი მოდიფიცირების სარგებელს/ზარალს ანგარიშობს ერთიანი საანგარიშო ღირებულების შედარებით მოდიფიკაციამდე და მას შემდეგ (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის შეღავათის გამოკლებით). შემდეგ ჯგუფი ზომავს მოდიფიცირებული აქტივის მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგს, როდესაც მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის შედეგად წარმოშობილი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებიც მონაწილეობს თავდაპირველი აქტივის მოსალოდნელი ფულადი ფულადი დეფიციტის გაანგარიშებისას.

ჯგუფი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს მხოლოდ აქტივის ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებების ვადის ამოწურვის შემდეგ (მათ შორის, ვადის ამოწურვისა, რომელიც წარმოიშება არსებითად განსხვავებული პირობებით მოდიფიცირების შემთხვევაში), ან როდესაც ფინანსური აქტივი და აქტივის ფლობის ყველა რისკი და სარგებელი არსებითად გადაეცემა სხვა პირს. თუ ჯგუფი არც არსებითად გადასცემს და არც იტოვებს აქტივის ფლობის ყველა რისკსა და სარგებელს და კვლავ აკონტროლებს გადაცემულ აქტივს, ის აღიარებს, რომ მას კვლავ გააჩნია ინტერესი აქტივის მიმართ და თანახმაა ვალდებულების დაფარვაზე. თუ ჯგუფი არსებითად ინარჩუნებს გადაცემული ფინანსური აქტივის ფლობის ყველა რისკსა და სარგებელს, იგი კვლავაც აღიარებს ფინანსურ აქტივს.

ჩამოწერა

სესხები და ავანსები გაუფასურების ზარალის რეზერვის მეშვეობით ჩამოიწერება, როდესაც ჯგუფი თვლის, რომ მათი ამოღება შეუძლებელია. ჩამოწერა ხდება მას შემდეგ, რაც მენეჯმენტი ყველა შესაძლო ზომას მიმართავს თანხის მიღების უზრუნველსაყოფად. ჩამოწერილი თანხების აღდგენა აისახება, როგორც აღდგენის პერიოდში მოგება-ზარალის ანგარიშში ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯის შემცირება.

ფინანსური აქტივები - 2018 წლის 1 იანვრამდე

ფინანსური აქტივები, საეჭროდ გამიზნული ფინანსური აქტივების გამოკლებით, მოგება-ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას იმ შემთხვევაში შეიძლება აისახოს რეალური ღირებულებით, თუ:

- ამგვარი ასახვით ბათილდება, ან მნიშვნელოვნად მცირდება მოსალოდნელი შეუსაბამო აღიარებასა თუ შეფასებაში;
- ფინანსური აქტივი შეადგენს ფინანსური აქტივების, ან ფინანსური ვალდებულებების, ან ორივე ჯგუფის ნაწილს, რომელიც იმართება და ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე ჯგუფის დოკუმენტირებული რისკის მართვის ან ინვესტირების სტრატეგიის შესაბამისად, და დაჯგუფების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენა შიდა მოხმარებისათვის მათ საფუძველზე ხორციელდება; ან
- იგი წარმოადგენს იმ კონტრაქტის ნაწილს, რომელიც მოიცავს ერთ, ან მეტ ჩართულ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტს და ბასს 39 “ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება” ნებას იძლევა ერთიანი კომბინირებული კონტრაქტი (აქტივი ან ვალდებულება) რეალური ღირებულებით აისახოს მოგებასა და ზარალში.

რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით აისახება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში გადაფასებისას წარმოქმნილი მოგებისა და ზარალის გათვალისწინებით. წმინდა მოგება ან ზარალი, რომელიც მოგება-ზარალში აისახება, მოიცავს ფინანსურ აქტივზე მიღებულ ყველა დივიდენდსა და საპროცენტო შემოსავალს და შედის "სხვა მოგება და ზარალისა" და "საპროცენტო შემოსავლის" ჯგუფში მოგება-ზარალის უწყისში.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, მათ შორის, ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში წარმოადგენს არადერივატიულ ფინანსურ აქტივებს განსაზღვრადი ან ფიქსირებული გადახდებით. ბანკს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები დაფარვის ვადის დადგომამდე. ამგვარი ფასიანი ქაღალდების ასახვა ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდზე დაფუძნებული ამორტიზებული ღირებულებით, გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის გამოკლებით.

იმ შემთხვევაში თუ ჯგუფი იძულებული იქნება დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები (გამონაკლისი სპეციფიური გარემოებების გარდა) დაფარვის ვადამდე გაყიდოს, ან მოახდინოს მათი რეკლასიფიკაცია, ამას მთელ კატეგორიაზე ექნება გავლენა და საჭირო გახდება მათი რეკლასიფიკაცია გასაყიდად არსებულად. უფრო მეტიც, შემდეგი ორი წლის განმავლობაში ბანკს ეკრძალება ნებისმიერი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაცია დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების სახით.

გასაყიდად განკუთვნილი ფინანსური აქტივები

გასაყიდად განკუთვნილი ფინანსური აქტივები, მათ შორის, ინვესტიციები კაპიტალში, წარმოადგენს არადერივატიულ აქტივებს, რომლებიც ან გასაყიდად არის გამიზნული, ან არ კლასიფიცირდება როგორც (ა) სესხები და მოთხოვნები, (ბ) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, ან (გ) მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები.

ჯგუფის მიერ ფლობილი, აქტიურ ბაზარზე კოტირებული აქციები კლასიფიცირდება გასაყიდად არსებულ ინვესტიციებად და აისახება რეალური ღირებულებით. რეალური ღირებულების ცვლილებით გამოწვეული მოგება და ზარალი აღიარდება სხვა სრულ შემოსავლებში და გროვდება ინვესტიციების გადაფასების რეზერვში. აღნიშნული არ ეხება არადროებითი გაუფასურების დანაკარგებს, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილ საპროცენტო სარგებელს, დივიდენდურ შემოსავალსა და მონეტარულ აქტივებზე ვალუტის კურსის ცვლილებით მიღებულ მოგებასა და ზარალს, რომელიც მოგება-ზარალში აისახება. ინვესტიციის გაყიდვის ან გაუფასურების შემთხვევაში, მანამდე ინვესტიციების გადაფასების რეზერვში დაგროვილი მთლიანი მოგება ან ზარალი გადაკლასიფიცირდება მოგება-ზარალში.

უცხოურ ვალუტაში არსებული, გასაყიდად განკუთვნილი ფულადი აქტივების რეალური ღირებულება განისაზღვრება იმავე ვალუტით და ითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არსებული გაცვლითი კურსით. მოგება-ზარალში

ასახული უცხოური ვალუტიდან მიღებული მოგება და ზარალი აღიარდება ფულადი აქტივის ამორტიზებული ღირებულების საფუძველზე. უცხოური ვალუტის კონვერტაციით მიღებული სხვა მოგება და ზარალი აისახება სხვა სრულ შემოსავლებში.

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები კაპიტალში, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე და რომელთა რეალური ღირებულების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, ფასდება თვითღირებულებით თითოეული ანგარიშგების პერიოდის დასასრულისათვის დადგენილი გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯის გამოკლებით.

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და სხვა მოთხოვნები (მათ შორის, ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნები, კლიენტებზე გაცემული სესხები და სხვა ფინანსური აქტივები) განსაზღვრული ან ფიქსირებული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული მოქმედ ბაზარზე, კლასიფიცირდება როგორც „სესხები და მოთხოვნები“. სესხები და მოთხოვნები გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარება ექვემდებარება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გარდა იმ მოკლევადიანი მოთხოვნების პროცენტისა, რომელიც არ არის არსებითი.

ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტები - 2018 წლის 1 იანვრამდე

ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტი არის ფინანსური ინსტრუმენტების ნაწილი, რომელიც აგრეთვე მოიცავს არაწარმოებულ ძირითად კონტრაქტს. ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტი მოითხოვს, რომ საკონტრაქტო ფულადი ნაკადების გარკვეული ნაწილი შეიცვალოს ცვლადის ცვლილების შესაბამისად, მაგალითად:

- მისი ღირებულება იცვლება გარკვეულ საპროცენტო განაკვეთის, ფინანსური ინსტრუმენტის ფასის, სასაქონლო ფასის, უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის, ფასების ან ტარიფების ინდექსის, საკრედიტო რეიტინგის ან საკრედიტო ინდექსის თუ სხვა არაფინანსური ცვლადის ცვლილების შესაბამისად, თუ ეს ცვლადი არ არის მხოლოდ კონტრაქტის რომელიმე მხარის მახასიათებელი;
- ის არ საჭიროებს წინასწარ წმინდა ინვესტიციას ან მოთხოვნილი წმინდა ინვესტიციის თანხა არის უფრო ნაკლები, ვიდრე ეს იქნებოდა სხვა ისეთი ტიპის კონტრაქტისათვის, რომელსაც ახასიათებს ანალოგიური რეაქცია საბაზრო ფაქტორების ცვლილებებთან მიმართებაში; და
- მისი გასტუმრება ხდება მომავალ თარიღში;

არაწარმოებულ ძირითად კონტრაქტებში ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტები დამოუკიდებელ წარმოებულ ინსტრუმენტებად განიხილება, თუ ისინი აკმაყოფილებს ამგვარის განსაზღვრებას, რისკები და მახასიათებლები არ არის მჭიდროდ დაკავშირებული ძირითად კონტრაქტებთან, ხოლო ეს უკანასკნელი არ აღირიცხება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით აღიარებულ ფინანსურ აქტივებად.

ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტები - 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

ფასს 9 კრძალავს ჰიბრიდული ხელშეკრულებიდან ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტის გამოცალკევებას, როდესაც თავდაპირველი ხელშეკრულება მის მიერ რეგულირებადი ფინანსური აქტივია. ამდენად, მთელი ჰიბრიდული ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება შეფასების სამი კატეგორიიდან ერთ-ერთით. ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაციასა და გადაფასებთან დაკავშირებით მეტი ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 3.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურების საფუძვლის შეფასება ხდება ანგარიშგების თითოეული პერიოდის ბოლოსათვის. ფინანსური აქტივები გაუფასურებულად ითვლება, როდესაც ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არსებობს იმის ობიექტური საფუძველი, რომ ერთი, ან რამდენიმე გარემოება გავლენას ახდენს ინვესტიციებიდან მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდინებაზე.

გასაყიდად არსებულ ინვესტიციებად კლასიფიცირებულ კაპიტალში არაკოტირებულ ინვესტიციების გაუფასურების ობიექტურ მაჩვენებლად ითვლება ფასიანი ქაღალდის რეალური ღირებულების მნიშვნელოვანი, ან ხანგრძლივი შემცირება თვითღირებულებასთან შედარებით.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივის შემთხვევაში გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მოიცავს:

- გამომშვების, ან კონტრაგენტის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს; ან
- ხელშეკრულების დარღვევას, რაც გულისხმობს პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადახდის უნარობას, ან თავის არიდებას; ან
- პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადაუხდელობას; ან
- მსესხებლის გაკოტრებას, ან ფინანსურ რეორგანიზაციას; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო ფინანსური აქტივის მოქმედი ბაზრის გაუქმებას.

ფინანსური აქტივების გარკვეული კატეგორიის შემთხვევაში, მაგალითად როგორცაა სესხები და მოთხოვნები, აქტივები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის გაუფასურებული, დამატებით ფასდება ჯგუფური გაუფასურების თვალსაზრისით. სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურების ობიექტური საფუძველი მოიცავს ჯგუფის წარსულ გამოცდილებას გადახდებთან მიმართებაში, პორტფელში ვადაგადაცილებული გადახდების რაოდენობის ზრდასა და ეროვნული, ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების თვალსაჩინო ცვლილებებს, რომლებიც პირდაპირ კავშირშია მოთხოვნების ამოუღებლობასთან.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურება განისაზღვრება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის.

თვითღირებულებით ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურების რეზერვი განისაზღვრება როგორც სხვაობა ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მსგავსი ფინანსური აქტივების უკუგების მიმდინარე საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებულ მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის. ასეთი გაუფასურების რეზერვი არ ექვემდებარება კორექტირებას.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება პირდაპირ მცირდება გაუფასურების დანაკარგებით, გარდა სესხებისა და მოთხოვნებისა, სადაც საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების ანგარიშის გამოყენებით. როდესაც სესხის, ან მოთხოვნის ამოღების შესაძლებლობა ამოწურულია იგი ჩამოიწერება სარეზერვო ანგარიშის გამოყენებით. ჩამოწერილი ღირებულების შემდგომი აღდგენა კრედიტად ირიცხება დანაკარგების ანგარიშზე. გაუფასურების რეზერვის საბალანსო ღირებულების ანგარიშის ცვლილება აისახება მოგება-ზარალში.

იმ შემთხვევაში, თუ ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურების დანაკარგების თანხის შემცირება აღიარების მომდევნო პერიოდში ობიექტურად შეიძლება დაუკავშირდეს გაუფასურების აღიარების შემდგომ მოვლენებს, თავდაპირველად აღიარებული გაუფასურების დანაკარგები კორექტირდება მოგება-ზარალში იმ ოდენობით, რომ ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებამ გაუფასურების რეზერვის კორექტირების თარიღისათვის არ გადააჭარბოს იმ ამორტიზებულ ღირებულებას, რომელიც იქნებოდა გაუფასურების არაღიარების შემთხვევაში.

სესხები შეცვლილი პირობებით

სადაც შესაძლებელია, ჯგუფი ცდილობს უზრუნველყოფის დასაკუთრების მაგივრად მოახდინოს სესხის რესტრუქტურირება. ეს შეიძლება მოიცავდეს გადახდის გრაფიკის გაზრდასა და ახალი სესხის პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება იანგარიშება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, როგორც გამოითვლებოდა პირობების მოდიფიკაციამდე და სესხი აღარ ითვლება გადავადებულად. ხელმძღვანელობა მუდმივად განიხილავს სესხებს რომელთა პირობები შეიცვალა, რათა უზრუნველყოს ყველა კრიტერიუმთან შესაბამისობა და მომავალში გადახდების დაწყება. სესხები კვლავ ექვემდებარება ინდივიდუალურ ან ჯგუფურ შეფასებას გაუფასურების თვალსაზრისით, რაც გამოითვლება სესხის თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით.

ჩამოწერა

სესხებისა და ავანსების ამოღების შეუძლებლობის შემთხვევაში, მათი ჩამოწერა ხდება სესხების გაუფასურების დანაკარგის რეზერვის გამოყენებით. სესხები და ავანსები ექვემდებარება ჩამოწერას იმ შემთხვევაში თუ ხელმძღვანელობამ ამოწურა კლიენტის მიმართ მოთხოვნების ამოღების ყველა შესაძლებლობა. წინა პერიოდში ჩამოწერილი თანხების აღდგენა ხდება ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაქვითვით და კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალში აღდგენის პერიოდში აისახება.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური აქტივების აღიარება შეწყდება, როდესაც აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლების კონტრაქტით გათვალისწინებული ვადა ამოიწურება, ან თუ ჯგუფი სხვა საწარმოში გადასცემს ფინანსური აქტივებს და შესაბამისად აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან რისკებსა და შემოსავლებს. თუ ჯგუფი არც გადასცემს და არც იტოვებს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან რისკებსა და შემოსავლებს და აგრძელებს გადაცემული აქტივის კონტროლს, იგი აღიარებს აქტივში შენარჩუნებულ მონაწილეობას და მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებას შესაძლო გადასახდელი თანხის ოდენობით. იმ შემთხვევაში თუ ჯგუფი იტოვებს გადაცემულ ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან რისკებსა და შემოსავლებს, იგი აგრძელებს ფინანსური აქტივის და მიღებული ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფილი სესხების აღიარებას.

ფინანსური აქტივის მთლიანობაში აღიარების შეწყვეტისას, აქტივის საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული თუ მისაღები ანაზღაურებებისა და სხვა სრულ მოგება-ზარალში აღიარებული და კაპიტალში დაგროვილი მოგების ან ზარალის ჯამს შორის სხვაობა ექვემდებარება აღიარებას მოგება-ზარალში.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას, გარდა მთლიანი შეწყვეტისა (მაგალითად, როდესაც ჯგუფი ინარჩუნებს უფლებას გამოისყიდოს გადაცემული აქტივის ნაწილი, ან როდესაც ინარჩუნებს გარკვეულ მონაწილეობას აქტივში, გარდა ისეთი მონაწილეობისა, რომლის შედეგად ჯგუფი ძირითადად ინარჩუნებს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და შემოსავალს და შესაბამის კონტროლს), ჯგუფი ანაწილებს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტამდე არსებულ საბალანსო ღირებულებას გადაცემისას არსებული შენარჩუნებული წილისა და იმ ნაწილის რეალურ ღირებულებებს შორის, რომლის აღიარებაც შეწყდა. აქტივის იმ ნაწილზე, რომლის აღიარებაც შეწყდა, გადანაწილებულ საბალანსო ღირებულებასა და ამ ნაწილისთვის მიღებულ მთლიან ანაზღაურებას შორის სხვაობა, სხვა სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში ასახული ნებისმიერი დაგროვილი მოგებისა თუ ზარალის გათვალისწინებით, უნდა აღიარდეს მოგება-ზარალში. დაგროვილი მოგება ან ზარალი რომელიც აღიარებულია სხვა სრული მოგება ზარალის ანგარიშში უნდა გადანაწილდეს აქტივის შენარჩუნებულ ნაწილსა და იმ ნაწილს შორის, რომლის აღიარებაც შეწყდა, მათი რეალური ღირებულებების მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებები და გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტები

კლასიფიკაცია სესხის ან კაპიტალის სახით

ჯგუფის წევრის მიერ გამოშვებული სესხი და წილობრივი ინსტრუმენტები კლასიფიცირდება როგორც ფინანსური ვალდებულებები ან კაპიტალი კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობების არსის, ფინანსური ვალდებულებისა და წილობრივი ინსტრუმენტის განმარტებიდან გამომდინარე.

წილობრივი ინსტრუმენტები

წილობრივი ინსტრუმენტი წარმოადგენს ნებისმიერ კონტრაქტს, რომელიც ადასტურებს ჯგუფის აქტივებს ნარჩენ წილს, ყველა ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ. ჯგუფის მიერ გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტები აღიარებას ექვემდებარება მიღებულ შემოსავლებთან ერთად გამოშვების ხარჯების გამოკლებით.

კომბინირებული ინსტრუმენტები

ჯგუფის მიერ გამოშვებულ კომბინირებულ ინსტრუმენტებში შემავალი ნაწილები ცალკე კლასიფიცირდება როგორც ფინანსური ვალდებულებები და კაპიტალი კონტრაქტის პირობების შესაბამისად. გამოშვების დღეს ვალდებულებების კომპონენტის რეალური ღირებულება განისაზღვრება მსგავსი არაკონვერტირებადი ინსტრუმენტებისათვის ბაზარზე

მოქმედი საპროცენტო განაკვეთით. ეს თანხა ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის საშუალებით ამორტიზებული ღირებულებით აისახება როგორც ვალდებულება სანამ დაიფარება კონვერტაციისას, ან გადაიხდება ინსტრუმენტის დაფარვის თარიღისათვის. დაფარვის შემდეგ ან ინსტრუმენტის დაფარვის ვადის დადგომის დღეს წილობრივი კომპონენტი გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულება არის კონტრაქტით ნაკისრი ვალდებულება, რომელიც ითვალისწინებს სხვა პირისათვის ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის გადაცემას ან ფინანსური აქტივების თუ ფინანსური ვალდებულებების გაცვლას ისეთი პირობებით, რომლებიც პოტენციურად არასასურველია ჯგუფისათვის, ან ისეთი კონტრაქტი, რომელზე ანგარიშსწორება შეიძლება მოხდეს ჯგუფის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტებით და რომელიც არის არაწარმოებული კონტრაქტი, რომლის მიხედვით ჯგუფი ვალდებულია ან შეიძლება ვალდებული გახდეს, პირს მიაწოდოს საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ცვლადი რაოდენობა ან წარმოებული კონტრაქტი საკუთარ კაპიტალზე, რომელზე ანგარიშსწორება მოხდება ან შეიძლება მოხდეს ჯგუფის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ფიქსირებული რაოდენობის სანაცვლოდ ფულის (ან სხვა ფინანსური აქტივის) ფიქსირებული ოდენობის გადახდის გარდა სხვა გზით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი კონტრაგენტ ბანკებთან ვალუტების გასაცვლელად აფორმებს ურთიერთგაქვითვის დეპოზიტებს. მართალია, ამგვარი დეპოზიტები სამართლებრივად დამოუკიდებელი ანგარიშებია, ისინი ჯგუფდება და აღირიცხება, როგორც ერთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი (სავალუტო სვოპი) წმინდა ღირებულების საფუძველზე, თუ (ა) დეპოზიტები ერთდროულად და ერთმანეთის გათვალისწინებით გაიხსნა, (ბ) მათი კონტრაგენტი ერთი და იგივეა, (გ) მათთან დაკავშირებული რისკი ერთი და იგივეა და (დ) არ არსებობს ტრანზაქციების ცალკე სტრუქტურირების საფუძველი, თუ ეს ტრანზაქციები შეიძლება ერთ ტრანზაქციადაც განხორციელდეს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველ აღიარებას ექვემდებარება რეალური ღირებულებით გარიგების დადების დღისათვის და შესაბამისად გადაფასება ხდება ყოველი საანგარიშო პერიოდის დასასრულისათვის არსებული რეალური ღირებულებით.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღირიცხება აქტივად, თუ მისი რეალური ღირებულება დადებითია და, აღირიცხება ვალდებულებად, თუ მისი რეალური ღირებულება უარყოფითია. ინსტრუმენტის ბუნებიდან გამომდინარე, მისი რეალური ღირებულების ცვლილება მოგება-ზარალში შედის, როგორც წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მოგება/(ზარალი) ან უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებული მოგება/(ზარალი).

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, ბანკებისა და კლიენტების დეპოზიტების, ნასესხები სახსრების, სუბორდინირებული სესხებისა და სხვა ვალდებულებების ჩათვლით, თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, შესაბამისად, ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით საპროცენტო ხარჯის აღიარების პარალელურად ეფექტური მოგების საფუძველზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებას და რომლის საშუალებით საპროცენტო ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გადახდების დისკონტირებას ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ვალდებულების მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში (სადაც მართებულია), ან თუ მისაღებია, უფრო მოკლე ვადაში.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს, როდესაც მისი პირობები იცვლება და მოდიფიცირებული ვალდებულების ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება წინანდელისგან. ასეთ დროს ხდება შეცვლილი პირობების

საფუძველზე ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება მისი რეალური ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადახდილ ანაზღაურებაში უნდა შევიდეს, თუ ასეთი არსებობს, გადაცემული არაფინანსური აქტივები და ნაკისრი ვალდებულება, მათ შორის, ახალი მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულება.

თუ ფინანსური ვალდებულების ცვლილება არ აღირიცხა როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ გაწეული ხარჯები და გადახდილი საკომისიოები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში ამორტიზდება ინსტრუმენტის ხელახლა გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ცვლადგანაკვეთიანი ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, მოდიფიცირებით გამოწვეული მოგების ან ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირდება ისე, რათა მასში აისახოს მოდიფიცირების მომენტში არსებული საბაზრო პირობები. გაწეული ხარჯები და გადახდილი საკომისიოები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში ამორტიზდება ინსტრუმენტის ხელახლა გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს, როდესაც მისი პირობები იცვლება და მოდიფიცირებული ვალდებულების ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება წინანდელისგან. ასეთ დროს ხდება შეცვლილი პირობების საფუძველზე ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება მისი რეალური ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

გადახდილ ანაზღაურებაში უნდა შევიდეს, თუ ასეთი არსებობს, გადაცემული არაფინანსური აქტივები და ნაკისრი ვალდებულება, მათ შორის, ახალი მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულება. თუ ფინანსური ვალდებულების ცვლილება არ აღირიცხა როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ გაწეული ხარჯები და გადახდილი საკომისიოები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში ამორტიზდება ინსტრუმენტის ხელახლა გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, კლიენტების დეპოზიტები და სუბორდინირებული სესხები

ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს გადასახდელებს ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, კლიენტების დეპოზიტებსა და იმ სუბორდინირებულ სესხებს, რაც წარმოადგენს ჯგუფის აღებული სესხებით დაფინანსების წყაროებს. ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით, პირდაპირი ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. შემდგომში ფინანსური ვალდებულებები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ხოლო საპროცენტო ხარჯი აღიარდება ეფექტური უკუგების საფუძველზე.

წილობრივი ინსტრუმენტები

სააქციო ინსტრუმენტი წარმოადგენს ნებისმიერ კონტრაქტს, რომელიც ადასტურებს ჯგუფის აქტივებში ნარჩენ წილს, ყველა ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ. ჯგუფის მიერ გამოშვებული სააქციო ინსტრუმენტები აღიარებას ექვემდებარება მიღებულ სახსრებთან ერთად გამოშვების ხარჯების გამოკლებით.

გაცემული გარანტიები და სესხის გაცემის ვალდებულებები- 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი არის კონტრაქტი, რომლის მიხედვით ჯგუფი ვალდებულია, განახორციელოს წინასწარ დადგენილი გადახდები მისი მფლობელისათვის გაწეული ზარალის ანაზღაურების მიზნით, თუ დადგენილი მოვალე არ ფარავს გადახდის ვალდებულებას ვადის დადგომის შემთხვევაში სავალო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად. სესხის გაცემის ვალდებულება არის კრედიტის გაცემის დამოწმებული გარანტია წინასწარ განსაზღვრული პირობებით.

ფინანსური გარანტიები და საბაზროზე ნაკლები განაკვეთით სესხის გაცემის ვალდებულებები თავდაპირველ აღიარებას ექვემდებარება რეალური ღირებულებით. შემდგომ ისინი იზომება ფასს 9-ის მიხედვით განსაზღვრული დანაკარგის ანარიცხებსა და თავდაპირველად აღიარებული თანხის (შესაბამის შემთხვევაში, ფასს 15-ის პრინციპებით აღიარებული ჯამური შემოსავლის გამოკლებით) სხვაობას შორის უმეტესით.

ბანკს მოგება-ზარალის ანგარიშში რეალური ღირებულებით ასახული სასხის გაცემის ვალდებულებები გაცემული არ აქვს.

სხვა ფულად-სასესხო გარანტიების შემთხვევაში, ჯგუფი დანაკარგის ანარიცხებს აღიარებს ფასს 9-ის შესაბამისად.

გაცემული გარანტიები და სესხის გაცემის ვალდებულებები- 2018 წლის 1 იანვრამდე

ჯგუფის მიერ გაცემული ფინანსური გარანტიები თავდაპირველ აღიარებას ექვემდებარება რეალური ღირებულებით, ხოლო თუ ისინი მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით აღიარებულად არ ითვლება, შემდგომში იზომება შემდეგიდან უმეტესით:

- კონტრაქტით ნაკისრი სესხის გაცემის ვალდებულობის მოცულობა ბასს 37 - რეზერვები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივების მიხედვით; და
- თავდაპირველად აღიარებული თანხა (შესაბამის შემთხვევაში, შემოსავლის აღიარების პოლიტიკის თანახმად აღიარებული ჯამური ამორტიზაციის გამოკლებით).

იჯარა

იჯარა ფინანსურად ითვლება მაშინ, როდესაც იჯარის პირობებით მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა სარგებელი და რისკი გადაეცემა მოიჯარეს. ყველა სხვა სახის იჯარა ითვლება საოპერაციო იჯარად.

ჯგუფი როგორც მეიჯარე

საოპერაციო იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება წრფივი მეთოდით იჯარის მოქმედების პერიოდში. საოპერაციო იჯარის გაფორმებისას გაწეული საწყისი პირდაპირი დანახარჯები ემატება იჯარით გაცემული აქტივის საბალანსო ღირებულებას და აღიარდება წრფივი მეთოდით იჯარის მოქმედების პერიოდში.

ჯგუფი როგორც მოიჯარე

საოპერაციო იჯარის გადახდები ხარჯად აღიარდება წრფივი მეთოდით იჯარის მოქმედების პერიოდში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იჯარით არებული აქტივიდან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების დროით სქემას სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უკეთ წარმოადგენს. საოპერაციო იჯარიდან წარმოქმნილი პირობითი გადასახდელები ხარჯად აღიარდება მათი გაწევის პერიოდში.

საოპერაციო იჯარის გასაფორმებლად შეღავათების მიღების შემთხვევაში, ამგვარი შეღავათები აღიარდება ვალდებულებად. შეღავათების მთლიანი სარგებელი წრფივად აღიარდება, როგორც საიჯარო ხარჯის შემცირება. აღნიშნული არ ეხება ისეთ შემთხვევებს, როდესაც სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უკეთ წარმოადგენს იჯარით მიღებული აქტივის ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების ვადას.

დასაკუთრებული ქონება

გარკვეულ გარემოებებში აქტივების დასაკუთრება ხდება კრედიტის გადაუხდელობის შემთხვევაში. ჯგუფი დასაკუთრებულ ქონებას განიხილავს, როგორც დეფოლტის მდგომარეობაში მყოფი სესხის თანხების ანგარიშსწორების ფორმას და თვლის, რომ იგი არის ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას შესყიდული და გასაყიდად განკუთვნილი აქტივი. დასაკუთრებული ქონების თავდაპირველი შეფასება ხდება რეალური ღირებულებით, შემდეგ კი – საბალანსო ღირებულებებისა და რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებს შორის უმცირესი ღირებულებით.

უზრუნველყოფა

ჯგუფი უზრუნველყოფას ითხოვს კლიენტების ვალდებულებებზე, საჭიროების მიხედვით. ჩვეულებრივ, უზრუნველყოფა გულისხმობს კლიენტის აქტივების გირავნობას და ბანკს აძლევს ამ აქტივების მოთხოვნის უფლებას, როგორც არსებული, ასევე მომავალი ვალდებულებებისთვის.

სადაზღვევო ხელშეკრულებები

სადაზღვევო ხელშეკრულებები არის ისეთი ხელშეკრულებები, რომლებიც გაფორმების მომენტისთვის ატარებს მნიშვნელოვან სადაზღვევო რისკს, ან ისეთ ხელშეკრულებებს, რომლებიც გაფორმების მომენტისთვის შეიცავს

კომერციული შინაარსის ისეთ სცენარს, რომლის მიხედვითაც დაზღვევის რისკი შეიძლება მნიშვნელოვანი მოცულობისა იყოს. სადაზღვევო რისკის მნიშვნელოვანი მოცულობა დამოკიდებულია როგორც დაზღვეული მოვლენის მოხდენის ალბათობაზე, ისე მისი შესაძლო ზემოქმედების მასშტაბზე.

მას შემდეგ, რაც ხელშეკრულებას მიაკუთვნებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კატეგორიას, იგი სადაზღვევო ხელშეკრულებად რჩება დარჩენილი ვადის განმავლობაში, მაშინაც კი, თუ ამ ხნის მანძილზე სადაზღვევო რისკი საგრძნობლად შემცირდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ყველა უფლება-მოვალეობა შესრულდება ან მათი ვადა ამოიწურება.

გადაზღვევის კონტრაქტები

სხვა მზღვეველთან (გადამზღვეველი) გაფორმებული კონტრაქტი, რომლის მეშვეობითაც გადამზღვეველი ჯგუფს უნაზღაურებს გაცემული ერთი ან მეტი ხელშეკრულების ზარალს და აკმაყოფილებს სადაზღვევო ხელშეკრულებად კლასიფიკაციის კრიტერიუმებს, კლასიფიცირდება, როგორც გადაზღვევის კონტრაქტი. ჯგუფის მიერ მიღებული გადაზღვევა (რეტროცესია) კლასიფიცირებულია, როგორც სადაზღვევო კონტრაქტი.

სარგებელი, რომლის მიღების უფლებაც ჯგუფს წარმოეშობა მის მიერ ფლობილი გადაზღვევის კონტრაქტების შესაბამისად, კლასიფიცირდება, როგორც გადაზღვევის აქტივი. ასეთი ტიპის აქტივები შედგება მოკლე და გრძელვადიანი მოთხოვნებისგან, რაც განისაზღვრება შესაბამისი გადაზღვეული კონტრაქტებიდან წარმოშობილი მოსალოდნელი ზარალებისა და სარგებლის ვადის მიხედვით. ფრონტინგული კონტრაქტები, რომლებიც 100%-ით არის გადაზღვეული გადამზღვეველთან და რომლებთან დაკავშირებითაც ჯგუფს არ რჩება მნიშვნელოვანი სადაზღვევო რისკი, არ არის კლასიფიცირებული სადაზღვევო კონტრაქტად და მისგან მიღებული სადაზღვევო პრემია და მასთან დაკავშირებული არეები დანეტებულია შესაბამის გადაზღვევის არეებთან.

გადამზღვეველისგან მისაღები ანაზღაურების შეფასება ხდება შესაბამისი გადაზღვეული კონტრაქტებიდან მისაღები თანხების პროპორციულად და თითოეული ამ კონტრაქტის პირობების შესაბამისად. გადაზღვევის ვალდებულება წარმოადგენს გადაზღვევის კონტრაქტებზე გადასახდელ პრემიას და აღიარდება ხარჯად გადახდის ვადის დადგომისას.

ჯგუფი ყოველწლიურად ახდენს გადაზღვევის აქტივების გაუფასურების შეფასებას. თუ აღმოჩნდა აქტივის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ჯგუფი ამცირებს მის საბალანსო ღირებულებას ანაზღაურებად ღირებულებამდე და გაუფასურების ზარალს აღიარებს სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. ჯგუფი ახორციელებს მტკიცებულებების მოპოვებას აქტივის გაუფასურებაზე იგივე პრინციპით, როგორსაც იყენებს ამორტიზებადი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურების დროს. გაუფასურების ზარალიც იმავე მეთოდით გამოითვლება, როგორც ეს ხდება ფინანსური აქტივების დროს.

სადაზღვევო კონტრაქტებთან დაკავშირებული მოთხოვნები და ვალდებულებები

მოთხოვნებისა და ვალდებულებების აღიარება, როგორიცაა აგენტების, ბროკერებისა და პოლისების მფლობელებისგან მისაღები ან მათთვის გადასახდელი თანხები, ხდება მათი წარმოშობის მომენტიდან.

თუ არსებობს სადაზღვევო მოთხოვნების გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ჯგუფი ამცირებს სადაზღვევო მოთხოვნის საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს გაუფასურების ზარალს.

ჯგუფი ახორციელებს მტკიცებულებების მოპოვებას სადაზღვევო მოთხოვნების გაუფასურებაზე იგივე პრინციპით, როგორსაც იყენებს ამორტიზებადი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურების დროს. გაუფასურების ზარალიც იმავე მეთოდით გამოითვლება, როგორც ეს ხდება ფინანსური აქტივების დროს.

(i) რეგრესი და გადარჩენილი ქონება

ზოგიერთი სახის სადაზღვევო კონტრაქტი ჯგუფს უფლებას აძლევს, გაყიდოს (როგორც წესი, გაფუჭებული) ზარალის დაფარვის შედეგად მიღებული ქონება (გადარჩენილი ქონება). ჯგუფს ასევე შეიძლება ქონდეს უფლება, მესამე მხარეს მოსთხოვოს ზარალის სრული ან ნაწილობრივი ანაზღაურება (რეგრესი).

გადარჩენილი ქონებიდან მიღებული ანაზღაურება აისახება სადაზღვევო ზარალებთან დაკავშირებული ვალდებულების შემცირების სახით, ხოლო როდესაც ვალდებულება დაფარულია, იგი აღიარდება, როგორც სხვა აქტივი. სადაზღვევო

ზარალებთან დაკავშირებული ვალდებულების შემცირების თანხა არის თანხა, რომლის მიღებაც გონივრულ პირობებში შესაძლებელია შესაბამისი ქონების რეალიზაციიდან.

რეგრესებიც ასევე განიხილება, როგორც სადაზღვევო ზარალებთან დაკავშირებული ვალდებულების შემცირება, და აღიარდება სხვა აქტივებში იმ შემთხვევაში, თუ ვალდებულებები დაფარულია. სადაზღვევო ზარალებთან დაკავშირებული ვალდებულების შემცირების თანხა კი არის თანხა, რომლის მიღებაც გონივრულ პირობებში შესაძლებელია მესამე მხარეებისგან.

სადაზღვევო ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებები.

სადაზღვევო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებები მოიცავს: ზარალების რეზერვს და გამოუმუშავებელი პრემიების რეზერვს.

ზარალების რეზერვები იქმნება ზარალებისთვის და სადაზღვევო ზარალებთან დაკავშირებული ხარჯებისთვის, რომლებიც მოხდა, მაგრამ ჯგუფს ჯერ არ გადაუხდია. სადაზღვევო ზარალების რეზერვები იყოფა ორ კატეგორიად: განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვი და მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვი. რეზერვები არ დისკონტირდება ფულის დროით ღირებულებასთან მიმართებაში. რეზერვების ოდენობა ჯგუფის ბალანსში აისახება, როგორც ვალდებულება.

(i) განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვი

რეზერვი შედგება ცნობილ მოთხოვნებზე სადაზღვევო ანაზღაურების დარეზერვებული გადაუხდელი თანხებისგან. ვალდებულების გაანგარიშება ხდება საანგარიშგებო თარიღით, ფაქტობრივი მოთხოვნების საფუძველზე.

მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვი

მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვის დათვლა ხდება დაზღვევის სტატისტიკოსების მიერ. ჯგუფი IBNR რეზერვის დათვლისას იყენებს აქტუარულ მეთოდს, როგორც არის „ჯაჭვის კიბე“ (CHAIN LADDER). ეს მეთოდი ეფუძნება ზარალების ისტორიას (ანაზღაურებების სიხშირე და/ან პრეტენზიების სიხშირე, ზარალების რაოდენობა და ა.შ.) ამჟამინდელი და სამომავლო ზარალების გაცხადების შესაფასებლად. აღნიშნული მეთოდის გამოყენება გულისხმობს შესაბამისი რეზერვის შექმნას იმ ზარალებისთვის, რომლებიც გაცხადდება ზარალის მოხდენიდან ან პოლისის გაცემიდან საკმარისი დროის გასვლის შემდეგ და მაშინ, როდესაც დაგროვილი იქნება საკმარისი ინფორმაცია არსებული ზარალებიდან, მთლიანი მოსალოდნელი ზარალების შეფასებისთვის.

(ii) გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვი

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აქტიურ პოლისებზე გამოუმუშავებელი პრემიის საბალანსო ღირებულება გამოითვლება სადაზღვევო პერიოდსა და თითოეული სადაზღვევო პოლისის ვადის ამოწურვამდე დარჩენილი დროის საფუძველზე.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების თავდაპირველი ღირებულება ფასდება მათი შესყიდვის ფაქტობრივ ხარჯებზე დაყრდნობით, რომელიც მოიცავს მათი შესყიდვის ფასს, შესყიდვის არაანაზღაურებად გადასახადს და ნებისმიერ პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯს, რომელიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანას და დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად განთავსებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია ისტორიული ღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების გამოკლებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

ცვეთის აღიარება ხორციელდება აქტივების ღირებულების ან გადაფასების ხარჯების ჩამოწერის მიზნით (გარდა უპირობოდ ფლობილი მიწებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობისა) მათი სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით წრფივი მეთოდის გამოყენებით. აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადის, ნარჩენი ღირებულებისა და ამორტიზაციის მეთოდის გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის დამზებებში ნებისმიერი ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით შემდეგი წლიური განაკვეთების გამოყენებით:

შენიშვნები და სხვა უძრავი ქონება	2%-3%
ავიჯი და ოფისის მოწყობილობა	10%-20%
საოფისე და კომპიუტერული მოწყობილობა	10%-33%
სხვა	5%-20%
არამატერიალური აქტივები	10%

მიწა არ ექვემდებარება ცვეთას.

იჯარით არებული ძირითადი საშუალებების გაუმჯობესებაზე ცვეთა ითვლება მათთან დაკავშირებული იჯარით არებული აქტივების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის მიხედვით. რემონტისა და გაუმჯობესების ხარჯები აისახება გაწვევისთანავე და მიეკუთვნება საოპერაციო ხარჯებს ან ექვემდებარება კაპიტალიზაციას თუ არსებობს ამის საკმარისი საფუძველი.

ძირითადი საშუალებების ერთეული ჩამოიწერება რეალიზაციისას, ან იმ შემთხვევაში თუ მათი გამოყენების შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. ძირითადი საშუალებების ერთეულების ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, რომელიც აისახება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში აქტივის რეალიზაციისას.

არამატერიალური აქტივები

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები, განსაზღვრული მოხმარების ვადით, აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის და გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ამორტიზაციის გაანგარიშება წარმოებს წრფივი მეთოდის საფუძველზე მათი ექსპლუატაციის ვადის მიხედვით. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადის და ამორტიზაციის მეთოდის გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის დაშვებებში ნებისმიერი ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება რეალიზაციისას, ან იმ შემთხვევაში თუ მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. არამატერიალური აქტივის ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, რომელიც აისახება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება გუდვილის გარდა

ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ჯგუფი განიხილავს ძირითად საშუალებებსა და არამატერიალურ აქტივებს, ამ აქტივების გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლების გამოვლენის მიზნით. ასეთი მაჩვენებლის არსებობის შემთხვევაში, აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება შეფასდება გაუფასურების მასშტაბების განსაზღვრისათვის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის აღდგენითი ღირებულების დადგენა, ჯგუფი განსაზღვრავს იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელსაც განეკუთვნება აქტივი. განაწილების მართებული და თანმიმდევრული საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში კორპორატიული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ინდივიდუალურ ერთეულებზე, ან ამ ერთეულების უფრო პატარა ჯგუფებზე, რომელთა მართებული განაწილების საფუძველი არსებობს.

განუსაზღვრელი სასარგებლო მოხმარების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები და მოსახმარებლად ხელმიუწვდომელი არამატერიალური აქტივები გაუფასურებაზე მოწმდება წლიურად და ასევე იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს მათი გაუფასურების რაიმე ნიშანი.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის უმეტესი, ერთი მხრივ, რეალურ ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობას, და, მეორე მხრივ, გამოყენებად ღირებულებას შორის. გამოყენებადი ღირებულების შეფასებისას სამომავლო ფულადი ნაკადები მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირდება არსებული საპროცენტო განაკვეთით გადასახადების

გამოკლებით, რომელიც ასახავს დროში ფულის ღირებულების ბაზრისეულ შეფასებას და აქტივისათვის დამახასიათებელ იმ რისკებს, რომელთა საფუძველზე სამომავლო ფულადი ნაკადების კორექტირება არ მომხდარა.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) გამოყენებადი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება მოგებასა და ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის წარმოდგენილი გადაფასებული ღირებულებით. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგები აისახება, როგორც შემცირება გადაფასების შედეგად.

გაუფასურების გაუქმების შემთხვევაში აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება იზრდება გაუქმებული თანხით ისე, რომ გაზრდილმა საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს ნარჩენ ღირებულებას, რომლის აღიარებას ადგილი ექნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ წინა წლებში აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) გაუფასურების დანაკარგების აღიარება არ განხორციელდებოდა. გაუფასურების დანაკარგების გაუქმება დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ აისახება გადაფასებული ღირებულებით. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგების აღდგენა განიხილება როგორც გადაფასების ზრდა.

დაფინანსება

მიღებული დაფინანსება იზომება მიღებული სახსრების რეალური ღირებულებით. დაფინანსება წარმოადგენს არადაბრუნებადი ფულადი სახსრების ან აქტივების ტრანსფერს ჯგუფში, ვალდებულების დაფარვას, ან ვალდებულების გაუქმებას ნებაყოფლობით, გარდა დამფუძნებლისა.

გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს მიმდინარე მოგების და გადავადებული გადასახადების ხარჯების ჯამს.

მიმდინარე მოგების გადასახადი

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი გამოითვლება წლის დასაბეგრი მოგებიდან. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება წმინდა მოგებისაგან, რომელიც ასახულია მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშში, ვინაიდან ის არ მოიცავს შემოსავლებისა და ხარჯების იმ ნაწილს, რომელიც ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას წინა წლებში და აგრეთვე იმ ხარჯებს, რომელიც საერთოდ არ ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას. ჯგუფის მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გაანგარიშებულია იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომლებიც მოქმედებდა საანგარიშგებო პერიოდისათვის.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადი წარმოიქმნება წინასწარ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული აქტივების და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებათა სხვაობაზე შესაბამის დასაბეგრ ბაზასთან, რომელიც გამოიყენება დასაბეგრი მოგების გაანგარიშებისათვის. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები ჩვეულებრივ აღიარებას ექვემდებარება ყველა დროებითი სხვაობისათვის, ხოლო გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება იმდენად, რამდენადაც არსებობს საფუძვლიანი მოლოდინი იმისა, რომ იარსებებს დასაბეგრი მოგება, რომელსაც გამოაკლდება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობა. აქტივების და ვალდებულებების აღიარება არ ხდება, თუ დროებითი განსხვავება გამოწვეულია გუდვილის, ან აქტივების და ვალდებულებების პირველადი აღიარებით იმ ოპერაციებში (საწარმოთა გაერთიანების გარდა), რომელიც ზემოქმედებას არ ახდენს როგორც საგადასახადო მოგებაზე ასევე ბუღალტრულ მოგებაზე.

სხვა აქტივებთან დაკავშირებული გამოსაქვითი დროებითი სხვაობებიდან წარმოქმნილი გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება, თუ საგადასახადო მოგება დროებითი სხვაობის მოგების უთილიზაციისათვის სავარაუდოდ საკმარისი იქნება და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა ივარაუდება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულება ექვემდებარება გადახედვას ყოველი საანგარიშგებო პერიოდისათვის და მცირდება იმდენად, რამდენადაც აღარ არსებობს საკმარისი დასაბეგრი მოგების მოლოდინი, რომელიც გამოყენებული იქნება ყველა აქტივის ან აქტივების ნაწილის აღსადგენად.

გადავადებული გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები იანგარიშება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოსალოდნელია ვალდებულების გასტუმრების ან აქტივის რეალიზების პერიოდისათვის იმ საგადასახადო განაკვეთის საფუძველზე (საგადასახადო კანონმდებლობა), რომელიც ძალაში შევიდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასება ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მოყვება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჯგუფის მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების აღდგენას, ან დაფარვას.

წლის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აისახება მოგება-ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის აისახება სხვა სრულ მოგება-ზარალში, ან პირდაპირ კაპიტალში. ასეთ შემთხვევაში მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები ასევე აისახება შესაბამისად სხვა სრულ მოგება-ზარალში, ან პირდაპირ კაპიტალში.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კანონი კომპანიების მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (ასევე, ცნობილია, როგორც კომპანიების დაბეგვრის ესტონური მოდელი), რომლის მიხედვით დაბეგვრა ხდება არა დასაბეგრი მოგების მიღების, არამედ მისი განაწილების მომენტში.

კომპანიების მოგების დაბეგვრის ახალი სისტემა მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას არ გულისხმობს. მასში დაბეგვრა უბრალოდ გადატანილია მოგების მიღების მომენტიდან მათ განაწილებამდე; ანუ დაბეგვრის ობიექტი განაწილებული მოგებაა. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის განსაზღვრებით, განაწილებული მოგება არის აქციებზე დივიდენდის სახით განაწილებული მოგება. თუმცა, მოგების განაწილებად ითვლება ზოგიერთი სხვა ტრანზაქციაც, მაგალითად, საერთაშორისო ტრანზაქცია დაკავშირებულ პირებს შორის ან/და გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან საგადასახადო მიზნებისათვის. გარდა ამისა, გადასახადის ობიექტი ასევე მოიცავს ხარჯებსა თუ სხვა გადახდებს, თუ ისინი არაა დაკავშირებული პირის ეკონომიკურ საქმიანობასთან, საქონლისა და მომსახურების უფასოდ მიწოდებას და ზედმეტად დიდ წარმომადგენლობით ხარჯებს.

თუ 2008-2016 წლებში გაუნაწილებელი მოგება 2019 წელს ან შემდგომ წლებში განაწილდა, შესაძლებელია მათზე გადახდილი მიმდინარე გადასახადის დაბრუნება.

დივიდენდების გადახდისგან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მათი გადახდის თარიღის თუ პერიოდის მიუხედავად.

კანონი ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვარს და ყველა პირის შემთხვევაში, ფინანსური ინსტიტუტების გარდა (ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), ვრცელდება 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაწყებულ საგადასახადო პერიოდებზე. ფინანსური ინსტიტუტების შემთხვევაში, კანონი თავდაპირველად ძალაში უნდა შესულიყო 2019 წლის 1 იანვარს. 2018 წლის 27 დეკემბერს საქართველოს პარლამენტმა კანონის ძალაში შესვლის ვადა 2023 წლის 1 იანვრამდე გადაწია.

საოპერაციო გადასახადები

საქართველოს ასევე გააჩნია სხვა გადასახადები, რომლებიც განისაზღვრება ჯგუფის საქმიანობიდან გამომდინარე. ეს გადასახადები მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში აისახება როგორც საოპერაციო ხარჯების ნაწილი.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან პირობითი) ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიშვა წარსული მოვლენების შედეგად და რომელთა დაფარვისათვის შესაძლებელია საჭირო გახდეს ეკონომიკური სარგებლის მატარებელი რესურსების გადინება და აღნიშნული ვალდებულების შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

რეზერვად აღიარებული თანხა წარმოადგენს ანაზღაურების საუკეთესო შეფასებას, რომელიც საჭიროა ვალდებულების დასაფარად ფინანსური მდგომარეობის საანგარიშგებო პერიოდისათვის ვალდებულების გარშემო რისკებისა და უზუსტობების არსებობის გათვალისწინებით. იმ შემთხვევაში, თუ რეზერვი გამოითვლება ფულადი სახსრების

მომრავიდან მათი საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებას (სადაც არსებითია ფულის ღირებულება დროში).

იმ შემთხვევაში თუ მოსალოდნელია, რომ ყველა ეკონომიკური სარგებელი, რომელიც საჭიროებს რეზერვის ფორმირებას, დაიფარება მესამე მხარის მიერ, მოთხოვნები აისახება აქტივებში, თუკი გადახდა ნამდვილად სარწმუნოა და მოთხოვნის შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ იწერება ფინანსურ ანგარიშგების შენიშვნებში, სანამ არ გაჩნდება სახსრების გადინების შესაძლებლობა. პირობითი აქტივი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ აისახება, მაგრამ წარმოდგენილია ანგარიშგების შენიშვნებში იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკური სარგებლის მიღება ნავარაუდევია.

უცხოური ვალუტა

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფის ფუნქციონირებადი ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში (უცხოურ ვალუტაში) განხორციელებული გარიგებები აისახება გარიგების თარიღისათვის მოქმედი გაცვლითი კურსით. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული ერთეულები ექვემდებარება გადაფასებას ამ თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული რეალური ღირებულებით წარმოდგენილი არაფულადი ერთეულები გადაფასებას ექვემდებარება მათი რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღისათვის არსებული კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში ფასდება ისტორიული ღირებულების გათვლისწინებით და არ ექვემდებარება გადაფასებას.

ჯგუფმა წინასწარი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოიყენა შემდეგი გაცვლითი კურსები:

	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017
ლარი/1 აშშ დოლარი	2.6766	2.5922
ლარი/1 ევრო	3.0701	3.1044

5. ბუღალტრული აღრიცხვის კრიტიკული დაშვებები და შეფასებების არასარწმუნოების ძირითადი წყაროები

ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას, რომელიც აღწერილია მე-4 შენიშვნაში, ჯგუფის ხელმძღვანელობა ვალდებულია განიხილოს, შეაფასოს და გააკეთოს დაშვებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებიდან არ იკვეთება. ხელმძღვანელობის შეფასება და შესაბამისი დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც მართებულად ითვლება. ფაქტიური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები ფასდება უწყვეტობის დაშვების პრინციპით. ბუღალტრული შეფასებების შესწორება აღიარებას ექვემდებარება იმ პერიოდისათვის, როდესაც ხდება შესწორება, თუ შესწორება ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს, ხოლო იმ შემთხვევაში თუ იგი ეხება მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს შესაბამისად შესწორება მოხდება მიმდინარე და შემდგომ პერიოდებში.

ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას გაკეთებული კრიტიკული დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კრიტიკული დაშვებები (იხილეთ ქვემოთ), იმ გათვლების გარდა, რომლებიც ხელმძღვანელობამ გააკეთა ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენების პროცესში და რომელმაც მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია - 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

ბიზნეს-მოდელის შეფასება, რომლის ფარგლებშიც ხდება აქტივების ფლობა და იმის შეფასება, ეხება თუ არა ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და გადაუხდელობის რისკის გადამხდელ პირთან დაკავშირებით.

ფას 9-ის მიხედვით, ისეთ კონტრაქტში ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტები, სადაც თავდაპირველი კონტრაქტი არის სტანდარტის მიერ რეგულირებადი ფინანსური აქტივი, არასოდეს განიხილება კონტრაქტისგან დამოუკიდებლად. კლასიფიკაციისას ფასდება მთლიანი ჰიბრიდული ინსტრუმენტი. სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლადობისა და საბაზისო სესხის გარიგებასთან დაკავშირებულ რისკებთან მოცემული რისკის შესაბამისობა ფასდება კრიტიკულად. როგორც ეს შენიშვნაში #3 უკვე აღიწერა, ჯგუფის აზრით, სესხის კონტრაქტში ჩაშენებული უცხოური ვალუტის პირობა არის საბაზისო სასესხო გარიგებების შესაბამისი რისკი.

დეტალური ინფორმაცია ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში - 2018 წლის 1 იანვრამდე

დირექტორებმა განიხილეს ჯგუფის დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები კაპიტალის შენარჩუნებისა და ლიკვიდობის მოთხოვნების კრილში და დაადასტურეს, რომ ბანკს გააჩნია განზრახვა და უნარი, ფლობდეს მათ დაფარვის ვადამდე. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება შეადგენს 27,978 და 19,295 ათას ლარს შესაბამისად. ამ აქტივების შესახებ დეტალური ინფორმაცია წარმოდგენილია მე-12 შენიშვნაში.

შეფასებების არასარწმუნოების მთავარი წყაროები

ქვემოთ წარმოდგენილია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შეფასების არასარწმუნოების მომავალ და სხვა ძირითად წყაროებთან დაკავშირებული შემდეგი უმთავრესი დაშვებები, რომელთაც გამოიწვიეს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მნიშვნელოვანი კორექტირება.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის ზარალის რეზერვები - 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

ქვემოთ წარმოდგენილია ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის ზარალის შეფასების რეზერვებზე:

- **საპროგნოზო სცენარების დადგენა:** მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის გაზომვისას ჯგუფი იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება მოსაზრებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 33-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის საანგარიშო საპროგნოზო სცენარებისადმი სენსიტიურობის ანალიზიც.

- **მნიშვნელოვანი ზრდა საკრედიტო რისკში:** როგორც შენიშვნაში #3 არის ახსნილი, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი იანგარიშება, როგორც 12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი პირველი ეტაპის აქტივებისათვის, ან არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი მეორე ან მესამე ეტაპის აქტივებისათვის. აქტივი მეორე ეტაპზე გადადის, თუ საწყისი აღიარების შემდეგ მისი საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა. ფას 9 არ განსაზღვრავს, თუ კერძოდ რა წარმოადგენს საკრედიტო რისკის ზრდას. ამის შესაფასებლად ჯგუფი მხედველობაში იღებს გონივრულ ხარისხობრივ და რაოდენობრივ მახასიათებლებს და დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაციას.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 33-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის საანგარიშო საპროგნოზო სცენარებისადმი სენსიტიურობის ანალიზიც.

- **დეფოლტის ალბათობა:** დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის

ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 33-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის დეფოლტის ალბათობაზე სენსიტიურობის ანალიზი.

- **დანაკარგი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში:** დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში არის შესაძლო დანაკარგის სიდიდე, რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი გირაოთი უზრუნველყოფილი სესხებიდან და „გირაოსა და კრედიტიდან მისაღები ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 33-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის დეფოლტის შემთხვევაში ზარალზე სენსიტიურობის ანალიზი.

სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურება - 2018 წლის 1 იანვრამდე

სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურება ჯგუფი რეგულარულად განიხილავს საკუთარ სესხებსა და მოთხოვნებს გაუფასურების შეფასების მიზნით. გაუფასურების დანაკარგების აღიარების მიზნით ჯგუფი საკუთარი სესხებისა და მოთხოვნების პორტფელში ადგენს სესხების გაუფასურების რეზერვს. ჯგუფი სესხების გაუფასურების რეზერვთან დაკავშირებულ ბუღალტრულ დაშვებებს მიიჩნევს შეუსაბამობის მთავარ წყაროდ, რადგან (ა) არსებობს დიდი ალბათობა მათი პერიოდული ცვლილებისა, იმის გამო რომ მომავალი გადაუხდელობის შეფასება და გაუფასურებულ სესხებთან და ავანსებთან დაკავშირებული დანაკარგების განსაზღვრა დაფუძნებულია იმ პერიოდისთვის არსებულ ინფორმაციაზე და (ბ) ჯგუფის მიერ განსაზღვრულ დანაკარგებსა და რეალურ დანაკარგებს შორის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი სხვაობა გამოიწვევს ჯგუფის მხრიდან რეზერვების ისეთ კორექტირებას, რომელმაც მნიშვნელოვანი თანხის შემთხვევაში შეიძლება არსებითი გავლენა იქონიოს მომავალი პერიოდების წინასწარ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა ეყრდნობა პროფესიულ განსჯას ნებისმიერი გაუფასურების დასადგენად იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ფინანსური პრობლემების წინაშე აღმოჩნდა და ისტორიული გამოცდილების მონაცემები მსგავსი მსესხებლების შესახებ მწირია. ჯგუფი ფულადი სახსრების მოძრაობაში ცვლილებებს განსაზღვრავს წინა პერიოდის გამოცდილებაზე და ხელმისაწვდომ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიუთითებს უარყოფით ცვლილებებზე ჯგუფში შემავალი მსესხებლის გადახდისუნარიანობის და ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების გათვალისწინებით, რომლებიც უკავშირდება ჯგუფში შემავალი აქტივების ამოღების შესაძლებლობის არარსებობას. ხელმძღვანელობა იყენებს დაშვებებს იმ აქტივების ისტორიულ დანაკარგებზე დაყრდნობით, რომელთა საკრედიტო რისკების მახასიათებლები და გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მსგავსია სესხების მოცემული ჯგუფისათვის. ჯგუფი ხელმძღვანელობის პროფესიულ განსჯას იყენებს და აკორექტირებს სესხების ჯგუფის შესახებ არსებულ მონაცემებს იმ მიმდინარე გარემოებების გათვალისწინებით, რომლებიც აქამდე არ ასახულა ისტორიულ მონაცემებში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი წინასწარ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში განისაზღვრა არსებული ეკონომიკური და პოლიტიკური პირობების საფუძველზე. ჯგუფისათვის ამ ეტაპზე რთულია იმის პროგნოზი თუ რა ცვლილებებია მოსალოდნელი ამ პირობებში საქართველოში და რა გავლენა ექნება მომავალ პერიოდში ამ ცვლილებებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობაზე.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემულმა სესხებმა მთლიანად შეადგინა 879,212 ლარი, ხოლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვმა შეადგინა 74,837 ლარი.

ძირითადი საშუალებებისა და აღჭურვილობის სასარგებლო მომსახურების ვადა. ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჯგუფი ახდენს ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის გადახედვას. 2018 წლის განმავლობაში ჯგუფის მენეჯმენტს არ შეუცვლია აღნიშნული ვადები.

დასაკუთრებული აქტივების შეფასება. დასაკუთრებული აქტივები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით, შემდგომში კი საბალანსო ღირებულებასა და რეალური ღირებულებისა და რეალიზაციის ხარჯების სხვაობას შორის უმცირესი თანხით.

შეფასება ჩაატარა შემფასებელთა დამოუკიდებელმა ფირმამ, რომელსაც გააჩნია აღიარებული და დასმული ამოცანის შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და, აგრეთვე, ბოლოდროინდელი გამოცდილება მსგავსი ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის აქტივების შეფასებაში. შედარების პროცესში მათ გამოიყენეს სამი შედარებითი ანალოგია (რეგისტრირებული გაყიდვა ან/და გაყიდვის წინადადება), რომელთა ფასები კორექტირდა შესაფასებელ აქტივებსა და ანალოგებს შორის არსებული სხვაობების საფუძველზე. აქტივების უმეტესობა შეფასდა საბაზრო მიდგომით/მეთოდით, რაც ბაზრის მდგომარეობით, კერძოდ კი შეფასების დღისათვის რეგისტრირებული გაყიდვებისა და გაყიდვის წინადადებების საკმარისი რაოდენობის რაოდენობით, იყო განპირობებული.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების/ვალდებულებების აღრიცხვა

2018 წლის ივნისში საქართველოს პარლამენტმა მიიღო საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ცვლილებები, რომლებიც ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან და ეხება კომერციულ ბანკებს, საკრედიტო კავშირებს, სადაზღვევო ორგანიზაციებს, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებსა და ლომბარდებს. ახალი კოდექსით შეიცვალა ჯგუფის მოგების გადასახადის აღიარებისა და გაზომვის პრინციპები და ჯგუფის გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივების/ვალდებულებების ასახვის წესი. კომერციული ბანკები არ არიან ვალდებული, მოგების გადასახადი გადაიხადონ დასაბეგრ მოგებაზე (თუ, ეს მოგება მიღებულია 2018 წლის 1 იანვრიდან 2023 წლის 1 იანვრამდე), სანამ ეს მოგება არ განაწილდება დივიდენდების ან მოგების განაწილების სხვა ფორმით.

როდესაც ეს კანონი საბანკო სექტორისათვის 2023 წლის 1 იანვარს ძალაში შევა, მას უფრო პირდაპირი ზეგავლენა ექნება გადავადებული გადასახადის გამოთვლაზე.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ან საანგარიშო დღეს გადავადებული საგადასახადო აქტივების/ვალდებულებების ნაშთები სრულად იქნება მოხმარებული ან კიდევ მისი ეფექტი უმნიშვნელო იქნება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთათვის.

უცხოური ვალუტის ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტის შეფასება - 2018 წლის 1 იანვრამდე

კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებულ კონტრაქტებში ჩაშენებული უცხოური ვალუტის წარმოებული პირობები თავდაპირველ კონტრაქტთან მჭიდროდ არ არის დაკავშირებული და განცალკევებულ ფინანსურ ინსტრუმენტად აღირიცხება. ამგვარი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების თავდაპირველი აღიარება.

ბიზნეს-საქმიანობის პროცესში ჯგუფი ტრანზაქციებს ახორციელებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ბასს 39-ისა და ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება უნდა მოხდეს მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. ისეთ შემთხვევებში, როდესაც მსგავსი ტრანზაქციების აქტიური ბაზარი არ არსებობს, იმის გარკვევა, ტრანზაქცია საბაზრო თუ არასაბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით ფასდება თუ არა, შეფასებით ხდება, რომელიც დაუკავშირებელ მხარეებთან მიმდინარე მსგავსი ტრანზაქციების ფასებისა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების ანალიზს ეფუძნება. ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული ნაშთების შესახებ განმარტებულია შენიშვნაში #35.

სადაზღვევო კონტრაქტებიდან წარმოშობილი საბოლოო ზარალები

დაზღვევის კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ზარალების საბოლოო ვალდებულების განსაზღვრა ჯგუფის ერთერთი შეფასებაა. გარკვეული განუსაზღვრელობა არსებობს საბოლოო ზარალების გადახდის ვალდებულების შეფასებისას. დაზღვევის კონტრაქტებისთვის, შეფასებები უნდა გაკეთდეს როგორც საანგარიშგებო თარიღისთვის განცხადებული მოსალოდნელი საბოლოო ზარალების, ისე განუცხადებელი ზარალებისთვის.

ზარალების ზუსტი საბოლოო მოცულობის განსაზღვრა შესაძლოა დიდი პერიოდის გასვლის შემდეგ მოხდეს. ზოგიერთი სახეობის პოლისისთვის, მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვი ქმნის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული სადაზღვევო ვალდებულების უმეტეს ნაწილს. დაზღვევის კონტრაქტების შედეგად წარმოშობილი ზარალების დისკონტირება არ ხდება.

დაზღვევიდან და გადაზღვევიდან წარმოშობილი მოთხოვნების გაუფასურების ანალიზი

ჯგუფი აფასებს დაზღვევის და გადაზღვევის კონტრაქტებიდან წარმოშობილ მოთხოვნებს გაუფასურებაზე. გაუფასურების ნიშნები შეიძლება იყოს გადახდის ვადის დარღვევა, დებიტორის საკრედიტო რეიტინგის გაუარესება. გაუფასურების ნიშნების არსებობის შემთხვევაში მენეჯმენტი აფასებს მოთხოვნების პორტფელის მომავალ ფულად ნაკადებს, ხოლო თუ საჭიროა ინდივიდუალური მოთხოვნის მომავალ ფულად ნაკადებს.

6. ფული და ფულის ექვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
ნაღდი ფული	18,228	16,481	19,656
ნაშთი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,130	63,150	6,644
ნაშთები ბანკებთან 90 დღემდე თავდაპირველი ვადიანობით	104,225	145,041	272,328
მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი	(46)	-	-
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	124,537	224,672	298,628

ფული და ფულის ექვივალენტები არის ვადაგადაუცილებელი ფინანსური აქტივები 2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი დადგინდა კონტრაგენტებისათვის საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე.

საპროცენტო განაკვეთებსა და საბოლოო დაფარვის ვადებზე დამატებითი ინფორმაციისთვის მიმართეთ 38-ე შენიშვნას.

7. სავალდებულო მინიმალური რეზერვი საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო მინიმალური რეზერვი საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხას. რეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტები ვალდებული არიან, სებ-ში განთავსებული ჰქონდეთ საპროცენტო შემოსავლის მომტანი სავალდებულო რეზერვი, რომლის ოდენობა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდულ თანხებზე. სებ-ში განთავსებული სავალდებულო მინიმალური რეზერვი პროცენტიანი ფინანსური აქტივია.

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1-ლი იანვარი, 2017
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	138,191	120,479	143,009
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის/გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	(36)	-	-
სულ სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	138,155	120,479	143,009

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში არის ვადაგადაუცილებელი ფინანსური აქტივი. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი დადგინდა კონტრაგენტებისათვის საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე. სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის მიხედვით, საქართველოს, როგორც ქვეყნის, საკრედიტო რეიტინგია BB - პოზიტიური პერსპექტივით.

8. მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები

მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები შეადგენს:

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1-ლი იანვარი, 2017
უცხოურ ვალუტაში ჩაშენებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი	-	18,253	28,247
გასაყიდად ფლობილი ფინანსური აქტივები	-	-	2,108
სულ მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	18,253	30,355

როგორც შენიშვნაში #3 უკვე აღინიშნა, ფასს 9-ის მიხედვით, თავდაპირველ კონტრაქტში ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტი კონტრაქტისგან არ ცალკევდება და ხდება მთლიანი ჰიბრიდული ინსტრუმენტის კლასიფიკაციის გადაფასება.

კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით გაფორმებულ გარკვეულ კონტრაქტებში ჩაშენებული უცხოური ვალუტის წარმოებული ინსტრუმენტები არ იწვევს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების“ ტესტის დარღვევას და ამდენად მთელი ჰიბრიდული ინსტრუმენტი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით.

9. მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ მოიცავდა ჯგუფის მიერ განთავსებულ საგარანტიო დეპოზიტებს საბარათე ოპერაციებისთვის, შესაბამისად, 3,845 ლარისა და 4,048 ლარების ოდენობით.

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1-ლი იანვარი, 2017
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	12,392	18,800	6,051
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი	(12)	-	-
წმინდა მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	12,380	18,800	6,051

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ წარმოადგენს ვადაგადაუცილებელ ფინანსურ აქტივებს. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი დადგინდა კონტრაგენტებისათვის საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე.

საპროცენტო განაკვეთებსა და საბოლოო დაფარვის თარიღზე დამატებითი ინფორმაციისთვის მიმართეთ 38-ე შენიშვნას.

10. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
კლიენტებზე გაცემული სესხები	859,202	829,020	901,155
დარიცხული პროცენტი	71,922	50,192	45,237
	931,124	879,212	946,392
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის (მსდ)	(92,841)	(74,837)	(82,667)
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი			
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	838,283	804,375	863,725

გაუფასურების ანარიცის მოძრაობა იხილეთ 25-ე განმარტებით შენიშვნაში.

კლიენტებზე გაცემული ყველა სესხი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით. კლიენტებზე გაცემული სესხები სახეობებად კლასიფიცირდება რამდენიმე ფაქტორის კომბინაციის საფუძველზე (ძირითადად, მსესხებლის შემოსავლის წყარო და სესხის დანიშნულება). ინდივიდუალური ბიზნესის მფლობელების მიერ სამომხმარებლო მიზნით აღებული სესხები შესაბამის კატეგორიებში წარმოდგენილია მსესხებლის ბიზნეს-საქმიანობის მიხედვით.

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	715,979	738,488	813,807
მანქანა-დანადგარებით უზრუნველყოფილი სესხები	47,768	14,499	15,048
მარაგებით უზრუნველყოფილი სესხები	19,293	7,290	-
ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფილი სესხები	10,811	13,414	8,137
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	31,985	25,459	19,333
სხვა უზრუნველყოფა	12,447	5,225	7,400
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	838,283	804,375	863,725

2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ჯგუფმა მიიღო ფინანსური და

არაფინანსური აქტივები უზრუნველყოფის დასაკუთრების შედეგად. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სხვა აქტივების ჯგუფმა შესაბამისად მოიცვა ამგვარი აქტივები 63,613 ათასი და 66,977 ათასი 39,842 ათასი ლარის ოდენობით, (შენიშვნა 17).

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხების დარგობრივი ანალიზი.

	სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	მსდ რეზერვი	კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	მსდ რეზერვის ფარდობა კლიენტებზე გაცემულ მთლიან სესხებთან
ანალიზი სექტორის მიხედვით:				
ფიზიკური პირები	47,324	(3,507)	43,817	7.41%
ვაჭრობა და მომსახურება	330,824	(37,179)	293,645	11.30%
მშენებლობა	199,509	(27,010)	172,499	13.54%
მრეწველობა	242,285	(19,219)	223,066	7.93%
სოფლის მეურნეობა	50,822	(4,783)	46,039	9.41%
ენერგეტიკა	2,735	(1)	2,734	0.04%
სხვა	27,064	(1,053)	26,011	3.89%
სულ	931,124	(92,841)	838,283	9.97%

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხების დარგობრივი ანალიზი.

	სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	გაუფასურების დანაკარგის რეზერვი	კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	გაუფასურების დანაკარგის რეზერვის ფარდობა კლიენტებზე გაცემულ მთლიან სესხებთან
ანალიზი სექტორის მიხედვით:				
ფიზიკური პირები	46,860	(4,359)	42,501	9.30%
ვაჭრობა და მომსახურება	344,821	(25,066)	319,755	7.26%
მშენებლობა	182,885	(28,326)	154,559	15.49%
მრეწველობა	235,481	(14,932)	220,549	6.34%
სოფლის მეურნეობა	48,118	(2,065)	46,053	4.29%
ენერგეტიკა	3,182	-	3,182	0.00%
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	3,955	-	3,955	0.00%
სხვა	13,910	(89)	13,821	0.64%
სულ	879,212	(74,837)	804,375	8.51%

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2017 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხების დარგობრივი ანალიზი.

ანალიზი სექტორის მიხედვით:	სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	გაუფასურების დანაკარგის რეზერვი	კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	გაუფასურების დანაკარგის რეზერვის ფარდობა კლიენტებზე გაცემულ მთლიან სესხებთან
ფიზიკური პირები	44,798	(3,697)	41,101	8.25%
ვაჭრობა და მომსახურება	347,138	(24,924)	312,214	7.38%
მშენებლობა	226,320	(35,423)	190,897	15.65%
მმრეწველობა	270,054	(13,491)	256,563	5.00%
სოფლის მეურნეობა	52,633	(4,893)	47,740	9.30%
ენერგეტიკა	3,697	(76)	3,621	2.06%
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	1,319	(79)	1,240	5.99%
სხვა	433	(84)	349	20.29%
სულ	946,392	(82,667)	863,725	8.74%

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები მოიცავს შემდეგ პროდუქტებს:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
სამომხმარებლო სესხები	23,025	22,613	19,306
იპოთეკური სესხები	21,301	20,687	25,059
სხვა	2,998	3,562	433
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(3,507)	(4,359)	(3,697)
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	43,817	42,503	41,101

2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული მიმდინარე სესხების საკრედიტო ხარისხი შემდეგნაირად გამოიყურება:

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ჯგუფურად გაუფასურებული	მთლიანი სესხები	მსდ რეზერვი	კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	მსდ რეზერვის ფარდობა მთლიან კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან
ვადაგადაუცილებელი	601,879	(20,903)	580,976	3.47%
ვადაგადაცილებული:			-	
30 დღემდე	1,574	(9)	1,565	0.57%
31-60 დღე	166	(52)	114	31.33%
61-90 დღე	2,513	(525)	1,988	20.89%
91-180 დღე	20,594	(183)	20,411	0.89%
180 დღეზე მეტი	62,802	(8,556)	54,246	13.62%
სულ ჯგუფურად გაუფასურებული სესხები	689,528	(30,228)	659,300	4.38%

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

ინდივიდუალურად გაუფასურებული	მთლიანი სესხები	მსდ რეზერვი	წმინდა კლიენტებზე გაცემული სესხები	მსდ რეზერვის ფარდობა მთლიან კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან
ვადაგადაუცილებელი	90,259	(28,955)	61,304	32.08%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	1,091	(197)	894	18.06%
31-60 დღე	37	(5)	32	13.51%
61-90 დღე	49,780	(6,675)	43,105	13.41%
91-180 დღე	13,441	(1,679)	11,762	12.49%
180 დღეზე მეტი	86,988	(25,102)	61,886	28.86%
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები	241,596	(62,613)	178,983	25.92%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	931,124	(92,841)	838,283	9.99%

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ჯგუფურად გაუფასურებული	მთლიანი სესხები	გაუფასურების რეზერვი	წმინდა სესხები	გაუფასურების რეზერვის ფარდობა მთლიან სესხებთან
ვადაგადაუცილებელი	635,882	(5,829)	630,053	0.92%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	815	-	815	0.00%
31-60 დღე	129	-	129	0.00%
61-90 დღე	3,767	-	3,767	0.00%
91-180 დღე	1,909	(25)	1,884	1.31%
180 დღეზე მეტი	87,423	(23,441)	63,982	26.81%
სულ ჯგუფურად გაუფასურებული სესხები	729,926	(29,295)	700,630	3.98%
ინდივიდუალურად გაუფასურებული				
ვადაგადაცილებული	141,890	(43,604)	98,286	30.73%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	-	-	-	0.00%
31-60 დღე	-	-	-	0.00%
61-90 დღე	-	-	-	0.00%
91-180 დღე	14	(3)	11	21.43%
180 დღეზე მეტი	113	(23)	90	20.35%
ინდივიდუალურად გაუფასურებული	7,270	(1,912)	5,358	26.30%
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები	149,287	(45,542)	103,745	30.51%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	879,212	(74,837)	804,375	8.51%

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

2017 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით

ჯგუფურად გაუფასურებული	მოთიანი სესხები	გაუფასურების რეზერვი	წმინდა სესხები	გაუფასურების რეზერვის ფარდობა მოთიან სესხებთან
ვადაგადაუცილებელი	666,277	(16,567)	649,710	2.49%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	20,842	(1,172)	19,670	5.62%
31-60 დღე	8,365	(949)	7,416	11.34%
61-90 დღე	98	(24)	74	24.49%
91-180 დღე	12,546	(2,313)	10,233	18.44%
180 დღეზე მეტი	76,006	(17,733)	58,273	23.33%
სულ ჯგუფურად გაუფასურებული სესხები	784,134	(38,758)	745,376	4.94%
ინდივიდუალურად გაუფასურებული				
ვადაგადაუცილებელი	111,246	(30,776)	80,470	27.66%
ვადაგადაუცილებელი				
30 დღემდე	13	(3)	10	23.08%
31-60 დღე	1,899	(437)	1,462	23.01%
61-90 დღე	27,861	(6,973)	20,888	25.03%
91-180 დღე	-	-	-	-
180 დღეზე მეტი	21,239	(5,720)	15,519	26.93%
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები	162,258	(43,909)	118,349	27.06%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	946,392	(82,667)	863,725	8.73%

კლიენტებზე გაცემული სესხების განაწილება მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის ეტაპების მიხედვით, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 1 იანვრის მდგომარეობით, შემდეგია:

	31 დეკემბერი, 2018			1 იანვარი, 2018		
	მოთიანი სესხები	მსდ რეზერვი	წმინდა სესხები	მოთიანი სესხები	მსდ რეზერვი	წმინდა სესხები
1-ელი ეტაპი - 12 თვიანი მსდ	464,759	(4,955)	459,804	467,204	(5,161)	462,043
ინდივიდუალურად გაუფასურებული	25,637	(754)	24,883	8,559	-	8,559
ჯგუფურად გაუფასურებული	439,122	(4,201)	434,921	458,645	(5,161)	453,484
მე-2 ეტაპი - მსდარსებობის მანძილზე – საკრედიტო რისკის არმქონე:	108,971	(7,258)	101,713	87,436	(2,976)	84,460
ინდივიდუალურად გაუფასურებული	49,807	(6,677)	43,130	-	-	-
ჯგუფურად გაუფასურებული	59,164	(581)	58,583	87,436	(2,976)	84,460
მე-3 ეტაპი - მსდ არსებობის მანძილზე – საკრედიტო რისკიანი:	357,394	(80,628)	276,766	324,572	(81,973)	242,599
ინდივიდუალურად გაუფასურებული	166,152	(55,182)	110,970	128,713	(52,400)	76,313
ჯგუფურად გაუფასურებული	191,242	(25,446)	165,796	195,859	(29,573)	166,286
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	931,124	(92,841)	838,283	879,212	(90,110)	789,102

11. ინვესტიციები კაპიტალში

ინვესტიციები კაპიტალში მოიცავს:

	ფლობილი წილი, %	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2018	1 იანვარი, 2017
ს.ს. „გაერთიანებული კლირინგ-ცენტრი“	6.25%	54	54	54
სს „GSCD“	0.27%	3	3	3
სულ ინვესტიციები კაპიტალში		57	57	57

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობამ შეაფასა კაპიტალში ინვესტიციების რეალური ღირებულება და დაასკვნა, რომ რეალური ღირებულება მიახლოებულია მათ თვითღირებულებასთან.

2017 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ინვესტიციები კაპიტალში ასახული იყო თვითღირებულებით.

12. ინვესტიცია არაკომერციულ ორგანიზაციაში

ჯგუფს აქვს ინვესტიცია საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდ ქართუში (ფონდი) რომელიც 1995 წელს დაარსდა. 1999 წლის 31 აგვისტოს, ფონდის დამმარსებელთა საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების თანახმად, საქართველოს იუსტიციის სამინისტრომ გამოუშვა რეგისტრაციის სერთიფიკატი #432.

ფონდი არის არაკომერციული ორგანიზაცია, რომლის მისიასაც წარმოადგენს კულტურული, სამეცნიერო, საგანმანათლებლო და რეგიონული განვითარების ხელშეწყობას საქართველოში. 2017 წელს, სხვა დამფუძნებელმა, ფიზიკურმა პირმა Gbego Tossa Ahognibo Gilbert-მა ნებაყოფლობით დატოვა ორგანიზაცია 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის. ამ ეტაპზე, ფონდის ერთადერთ დამფუძნებელს წარმოადგენს სს „ქართუ ჯგუფი“.

მენეჯმენტის გადაწყვეტილების მიხედვით, ჯგუფი არ ახდენს ფონდის შედეგების კონსოლიდირებას ჯგუფთან, შემდეგი მიზეზების გამო:

- ფონდის ფუნქციონირების მიზანი არ არის მოგების გამომუშავება, შესაბამისად მისი საქმიანობის კონსოლიდაცია, ჯგუფის იმ წევრების საქმიანობასთან რომლებიც ორიენტირებულნი არიან მოგების გამომუშავებაზე არარელევანტურია.
- კონსოლიდაციის შემთხვევაში ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებამ შეიძლება არასწორად ასახავდეს ინფორმაციას ჯგუფის ეკონომიკური რესურსების შესახებ.
- კონსოლიდაციის შემთხვევაში ჯგუფის ფინანსურმა ანგარიშგებამ შესაძლოა არასწორი ინფორმაცია მისცეს მკითხველს წმინდა აქტივების შესახებ რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას დავების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში
- ფონდის კონსოლიდაცია დააზიანებს კონცეპტუალური საფუძვლების ფუნდამენტური ხარისხობრივი მახასიათებლებს ისეთს როგორიცაა შესაბამისობა სამართლიანი წარდგენა.
- ფონდის ფინანსური მაჩვენებლების კონსოლიდაცია გამოიწვევს შესაძრისობის და აღქმადობის პირობების დარღვევას ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებასთან მიმართებაში.

ჯგუფმა გადაწყვიტა, წარედგინა ფონდის შესახებ შემდეგი ინფორმაცია:

- სულ აქტივები და ვალდებულებები;
- სულ კაპიტალი;
- სულ მიღებული დაფინანსება;
- სულ განხორციელებული საქველმოქმედო დონაციები;
- პირობითი ვალდებულებები;
- ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან;

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

მოცემული ცხრილიში წარმოდგენილია ფონდის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შეჯამება:

	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017	1 იანვარი, 2017
აქტივები			
სულ აქტივები	1,620	9,837	2,386
ფონდის ანგარიშები და ვალდებულებები			
სულ ფონდის ბალანსი	(48,103)	3,607	(1,575)
სულ ვალდებულებები	49,723	6,230	3,961
სულ ფონდის ბალანსები და ვალდებულებები	1,620	9,837	2,386

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ფონდის მიერ მიღებულ ფულად სახსრებსა და ფონდის მიერ განხორციელებული ფულადი დონაციების ილუსტრაციას 2018 და 2017 წლის საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში:

	2018	2017
დაფინანსება		
მიღებული დაფინანსება	92,499	85,494
სულ დაფინანსება	92,499	85,494
გაცემული დაფინანსება და ხარჯები:		
განხორციელებული საქველმოქმედო დონაციები	(142,385)	(79,820)
ზოგადი და ადამინისტრაციული და სხვა ხარჯები	(1,824)	(493)
სულ გაცემულ დაფინანსება და ხარჯები	(144,209)	(80,313)
მიღებული დაფინანსების გადაჭარბება გაცემულ დაფინანსებაზე და ხარჯებზე/(გაცემული დაფინანსების და ხარჯების გადაჭარბება მიღებულ დაფინანსებაზე)	(51,710)	5,181

ფონდის პირობითი ვალდებულებები

სამართლებლივი დავები - 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით ფონდი არ იყო ჩართული სამართლებლივ დავებში.

მომავალში გასაწევი კაპიტალური დანახარჯები - 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით ფონდს არ გააჩნდა მატერიალური მომავალში გასაწევი კაპიტალური დანახარჯები.

საოპერაციო ლიზინგის მომავალში გასაწევი დანახარჯები - 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით კომპანიას არ ჰქონდა მატერიალური საოპერაციო ლიზინგის მომავალში გასაწევი დანახარჯები.

ფონდის ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები მოიცავს: დამფუძნებლებს, ასოცირებულ საწარმოებს, საერთო მფლობელობის და კონტროლის საწარმოებს და მართვის უფლებით აღჭურვილი პირების.

ფონდს აქვს მნიშვნელოვანი ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით, ვინაიდან მიღებული ფულადი სახსრები არის ძირითადად მიღებული დაკავშირებული მხარეებიდან და ამ დონაციების მნიშვნელოვანი ნაწილი გაცემულია დაკავშირებულ მხარეებზე, რომელთაც წარმოადგენს სამშენებლო კომპანიები. სამშენებლო კომპანიებმა განხორციელეს სამშენებლო სამუშაოები ფონდის სახელით, ქველმოქმედების საბოლოო მიმღების სასარგებლოდ.

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

ფონდს, 2018, 2017 წლის 31 დეკემბერსა და 2017 წლის 1-ელ იანვარს ჰქონდა შემდეგი ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან:

	31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017		1 იანვარი 2017	
	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	12	7,469	7,469	13	13
- საწარმოები სართო კონტროლის ქვეშ	12		7,469		13	
განსახორციელებული დაფინანსებები	26,559	29,964	4,018	6,221	2,245	3,820
- საწარმოები სართო კონტროლის ქვეშ					1,745	
- სხვა						
დაკავშირებული მხარეები	26,559		4,018		500	

ფონდს ქონდა შემდეგი ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან - 2018 და 2017 განმავლობაში.

	2018		2017	
	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში
მიღებული დაფინანსება	78,186	92,499	77,499	85,494
- დამფუძნებლებისგან	8,668		-	
- საწარმოები სართო კონტროლის ქვეშ	40,018		11,834	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	29,500		65,665	
საქველმოქმედო შემოწირულობები	(79,561)	(142,383)	(47,191)	(79,820)
- საწარმოები სართო კონტროლის ქვეშ	(79,561)		(47,191)	

დირექტორებისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებზე გაცემული ანაზღაურება:

	2018		2017	
	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში
მართვის უფლებით აღჭურვილი პირების გაცემული კომპენსაცია:				
- მოკლევადიანი სარგებელი თანამშრომლებისთვის	74	195	102	191

13. ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში

	31 დეკემბერი, 2018		31 დეკემბერი, 2017	
	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	7.10% - 7.45%	13,724	7.10% - 7.85%	21,032
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სადეპოზიტო სერთიფიკატები	7.10% - 7.15%	5,585	7.05% - 7.30%	6,946
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის/გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი		(14)		-
სულ ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში		19,295		27,978

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში წარმოადგენს ვადადაუცილებელ ფინანსურ აქტივებს. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი დადგინდა კონტრაგენტებისათვის საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე.

2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში შეადგენდა:

	იანვარი 1, 2017	
	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სადეპოზიტო სერთიფიკატები	6.45%-11.75%	19,452
გამოკლებული დისკონტი		(407)
სულ დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები		19,045

საპროცენტო განაკვეთებსა და საბოლოო გადახდის თარიღებზე დამატებითი ინფორმაციისთვის მიმართეთ 38-ე შენიშვნას.

14. მოთხოვნები დაზღვევიდან და გადაზღვევიდან

მოთხოვნები დაზღვევიდან და გადაზღვევიდან 2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
მოთხოვნები პოლისის მფლობელების მიმართ	2,849	2,970	4,684
მოთხოვნები გადამზღვეველის მიმართ ზარალის ანაზღაურებაზე	59	261	733
მოთხოვნები გადამზღვეველის მიმართ გადაზღვევის საკომისიოზე	190	287	449
მოთხოვნები გაუფასურებამდე	3,098	3,518	5,866
გაუფასურების რეზერვი	(236)	(155)	(31)
მოთხოვნები, წმინდა	2,862	3,363	5,835

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

კომპანიის მოთხოვნების რეალური ღირებულება 2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდომარეობით არ განსხვავდება მისი საბალანსო ღირებულებისგან

სადაზღვევო მოთხოვნების ხანდაზმულობის ანალიზი მოცემულია ქვემოთ:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
ვადაგადაუცილებელი	2,823	2,579	4,648
ვადაგადაცილებული 0-3 თვემდე	-	361	449
ვადაგადაცილებული 3-6 თვემდე	39	210	362
ვადაგადაცილებული 6-9 თვემდე	25	183	311
ვადაგადაცილებული 9-12 თვემდე	12	59	39
ვადაგადაცილებული 12 თვეზე მეტი	199	126	57
გაუფასურების რეზერვი	(236)	(155)	(31)
სულ	2,862	3,363	5,835

გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა შეადგენდა:

1-ლი იანვარი, 2017	(31)
გაუფასურების ხარჯი	(124)
ჩამოწერა	-
31 დეკემბერი 2017	(155)
გაუფასურების ხარჯი	(81)
31 დეკემბერი 2018	(236)

15. სადაზღვევო კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ვალდებულებები და გადაზღვევის აქტივები

სადაზღვევო კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ვალდებულებები და გადაზღვევის აქტივები 2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
სადაზღვევო კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ვალდებულებები			
გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვი	2,938	1,918	3,227
განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვი	655	909	2,020
მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვი	55	54	102
ჯამი	3,648	2,881	5,349
გადაზღვევის აქტივები			
გადაზღვევის წილი გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვში	2,050	651	818
გადაზღვევის წილი განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვში	58	186	190
გადაზღვევის წილი მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვში	-	-	-
ჯამი	2,108	837	1,008

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

**გადამზღვევის წილით შემცირებული სადაზღვევო
კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ვალდებულებები**

გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვი	888	1,267	2,410
განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვი	597	722	1,830
მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვი	55	54	101
ჯამი	1,540	2,043	4,341

გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვში ცვლილებების ანალიზი:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2018	1 იანვარი, 2017
ნაშთი 1-ლი იანვრისთვის	1,918	3,227	3,099
მოზიდული პრემია	5,915	3,611	8,109
გამომუშავებული პრემია	(4,894)	(4,920)	(7,981)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის	2,939	1,918	3,227
გადამზღვევის წილი გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვში			
ნაშთი 1-ლი იანვრისთვის	651	817	1,170
გადამზღვევის წილი მოზიდულ პრემიაში	3,119	855	1,558
გამომუშავებულ პრემიაში გადამზღვევის წილი	(1,719)	(1,021)	(1,911)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის	2,051	651	817
გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვი, ნეტო			
ნაშთი 1-ლი იანვრისთვის	1,267	2,410	1,928
მოზიდული პრემია, ნეტო	2,796	2,756	6,551
ნეტო გამომუშავებული პრემია	(3,175)	(3,899)	(6,069)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის	888	1,267	2,410

სადაზღვევო კონტრაქტები

(1) ძირითადი პირობები

სადაზღვევო კონტრაქტებისთვის სადაზღვევო რეზერვები (მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვი და განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვი) განისაზღვრება ვალდებულებების საბოლოო ღირებულების დასაფარად იმ ზარალთან მიმართებაში, რომელიც უკვე მომხდარია და ფასდება საანგარიშგებო თარიღისთვის ცნობილი ფაქტების საფუძველზე. რეზერვების ხელახალი შეფასება ხდება რეგულარულად, ზარალების მოხდენის ტენდენციის, ასევე მათი დაფარვის გათვალისწინებით. სადაზღვევო ზარალების რეზერვების თანხის დისკონტირება ფულის დროით ღირებულებასთან მიმართებაში არ ხდება.

(2) ძირითადი დაშვებები

მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვის გაანგარიშების შესახებ, ვალდებულებათა ადეკვატურობის ტესტის ჩათვლით, ინფორმაცია მოცემულია მე-2 შენიშვნაში (კომპანიის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა, სადაზღვევო კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ვალდებულებები).

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

16. ძირითადი საშუალებები

	შენიშვნები და სხვა უძრავი ქონება	ავიჯი და საოფისე მოწყობილობები	კომპიუტერები და საოფისე მოწყობილობა	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება და სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება						
1 იანვარი, 2017	22,445	12,085	8,092	4,736	13,463	60,821
შესყიდვა	611	200	277	2	321	1,411
გადატანა	256	81	67	107	(511)	-
რეალიზაცია	-	3	323	154	11	491
31 დეკემბერი, 2017	23,312	12,363	8,113	4,691	13,262	61,741
შესყიდვა	327	47	50	10	294	728
გადატანა	-	-	194	-	(194)	-
რეალიზაცია	-	207	-	-	-	207
31 დეკემბერი, 2018	23,639	12,203	8,357	4,700	13,362	62,261
დაგროვილი ცვეთა						
1 იანვარი, 2017	1,830	8,424	4,301	3,310	-	17,865
ცვეთის დარიცხვა	319	787	1,023	188	-	2,317
შემცირება	-	(2)	(302)	(87)	-	(391)
რეალიზაციის შედეგად	-	-	-	-	-	-
31 დეკემბერი, 2017	2,149	9,209	5,023	3,411	-	19,791
ცვეთის დარიცხვა	338	691	841	100	-	1,970
შემცირება	-	(177)	-	-	-	177
რეალიზაციის შედეგად	-	-	-	-	-	-
31 დეკემბერი, 2018	2,487	9,723	5,863	3,546	-	21,619
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
1 იანვარი, 2017	20,615	3,661	3,790	1,426	13,463	42,955
31 დეკემბერი, 2017	21,163	3,154	3,090	1,280	13,262	41,949
31 დეკემბერი, 2018	21,153	2,480	2,493	1,154	13,362	40,642

ქვემოთ წარმოდგენილია დაუმთავრებელი მშენებლობაზე გაწეული ძირითადი ხარჯების ილუსტრაცია:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
თბილისი, კოჯორის გზატკეცილის 13	11,686	11,434	11,422
სამშენებლო მომსახურება	10,875	10,760	10,748
პროექტის დაგეგმვა	370	369	369
კომუნალური ხარჯები	77	77	77
შენობის შეკეთება	65	65	65
გენერატორი	39	39	39
საწყობი	10	10	10
ლიცენზია	6	6	6
ლანდშაფტის მოწყობა	2	2	2
ინტერიერი	134	-	-

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

სხვა	108	106	106
თბილისი, სამასი არაგველის 1	1,633	1,626	1,626
შენიშვნის შეკეთება	1,633	1,626	1,626
სულ	13,319	13,060	13,048

დაუმთავრებელი მშენებლობა ძირითადად მოიცავს ორ მშენებლობას (შენობა და საყრდენი კედელი), რომლებიც მდებარეობს სოლოლაკსა და სამას არაგველზე. 2016 და 2017 წლის პერიოდებში მშენებლობის პროცესი შეჩერებული იყო, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არ ყოფილა საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებული ამ კონსტრუქციების სამომავლო დანიშნულებაზე.

ამ დაუმთავრებელი მშენებლობების ბოლო რეალური ღირებულების შეფასება მოხდა 2015 წლის პერიოდში. ვინაიდან შეფასება გაკეთებული იყო ფასს სტანდარტებზე გადასვლამდე (2017 წლის 1 იანვრამდე), მენეჯმენტმა გამოიყენა აღნიშნული შეფასება როგორც დასაშვები საწყისი თვითღირებულება და დაუმთავრებელი მშენებლობა ასახა აღნიშნული შეფასების ღირებულებით.

ასევე მენეჯმენტმა გამოიყენა ეს შეფასება გაუფასურების ტესტად, ვინაიდან ნახსენები დაუმთავრებელი მშენებლობის დანიშნულების შეცვლის პროცესები დაიწყო 2015 წელს. ბოლო რეალური ღირებულების შეფასებისა და მენეჯმენტის შეფასების მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრით, დაუმთავრებელი მშენებლობის 2015 წელს შეფასებული რეალური ღირებულება მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა და 2018, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

16.1 საინვესტიციო ქონება

	მიწა	შენობა	სულ
თვითღირებულება			
1 იანვარი, 2017	7,727	2,805	10,532
შესყიდვა	-	-	-
გასხვისება	-	-	-
31 დეკემბერი, 2017	7,727	2,805	10,532
შესყიდვა	-	-	-
გასხვისება	-	-	-
31 დეკემბერი, 2018	7,727	2,805	10,532
დაგროვილი ცვეთა			
1 იანვარი, 2017	-	-	-
ცვეთის ხარჯი	-	60	60
31 დეკემბერი, 2017	-	60	60
ცვეთის ხარჯი	-	55	55
31 დეკემბერი, 2018	-	115	115
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
1 იანვარი, 2017	7,727	2,805	10,532
31 დეკემბერი, 2017	7,727	2,745	10,472
31 დეკემბერი, 2018	7,727	2,690	10,417

საინვესტიციო ქონება შედგება 27000 კვადრატული მეტრი მიწისგან და მასზე განთავსებული შენობისგან.

იმისათვის, რომ საინვესტიციო ქონების ღირებულება განსაზღვრულიყო 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონება შეფასდა დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ და გადაფასებული თანხა განისაზღვრა საწყის დასაშვებ ღირებულებად, შეფასება მოხდა დამოუკიდებელი შემფასებლის (ბესიკ დიაკონიძე) მიერ.

მნიშვნელოვანი განსხვავება არ ყოფილა საინვესტიციო ქონების რეალურ ღირებულებასა და საბალანსო ღირებულებას შორის 2018, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

17. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
სხვა ფინანსური აქტივები:			
მოთხოვნები	5,669	4,325	2,347
შესყიდული პორტფოლიო*	38,877	-	-
მოთხოვნა გარანტიებზე	159	159	240
მინუს ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(41,748)	(2,236)	(1,458)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები, წმინდა	2,957	2,248	1,129
სხვა არა ფინანსური აქტივები			
გირაოში დარჩენილი ქონება	63,613	66,977	39,852
არამატერიალური აქტივები	5,294	6,247	3,848
საგადასახადო ანგარიშსწორება, მოგების გადასახადის გარდა	1,652	930	-
გადახდილი ავანსები	756	667	521
სხვა მარაგები	656	227	225
სხვა	-	210	64
მინუს არაფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი	-	-	(736)
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები, წმინდა	71,971	75,258	43,774
სულ სხვა აქტივები, წმინდა	74,928	77,506	44,903

გაუფასურების ანარიცხის ცვლილებები იხილეთ 25-ე შენიშვნაში.

2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, გირაოში დარჩენილი აქტივები მოიცავს მიწასა და შენობებს შესაბამისად, 58,614 ათასი, 60,906 ათასი 38,548 ათასი ოდენობით, ხოლო დანარჩენი მოძრავ ქონებას.

აღნიშნული გირაოში დარჩენილი აქტივები შეფასებულია რეალურ ღირებულებას მინუს გაყიდვის დანახარები და საბალანსო ღირებულებას შორის უმცრესი თანხით.

*დედა კომპანიამ დააფუძნა სს მისო „კრედიტი 2018“ წელს, აღნიშნულმა კომპანიამ „სოციალური სოლიდარობის აქტის“ ფარგლებში ფიზიკურ პირებზე 2019 წლის 1 იანვრამდე გაცემულ სესხებზე გამოისყიდა საკრედიტო პორტფელები სს „ფონდი ქართუ“-სგან, რომლებიც 100%-იანი წილის მქონე აქციონერის გადაწყვეტილებით ჩამოიწერა სრულად საკრედიტო დავალიანებების პატიების შედეგად.

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

არამატერიალური აქტივები მოიცავს:

	არამატერიალური აქტივები
იანვარი 1, 2017	7,183
შესყიდვა	4,051
გასვლა/ჩამოწერა	(1,134)
დეკემბერი 31, 2017	10,100
შესყიდვა	146
გასვლა/ჩამოწერა	(330)
დეკემბერი 31, 2018	9,916
დაგროვილი ამორტიზაცია	
იანვარი 1, 2017	3,335
წლიური ამორტიზაციისდარიცხვა	1,033
შემცირება გასვლის შედეგად	(515)
დეკემბერი 31, 2017	3,853
წლიური ამორტიზაციისდარიცხვა	1,099
შემცირება გასვლის შედეგად	(330)
დეკემბერი 31, 2018	4,622
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
იანვარი 1, 2017	3,848
დეკემბერი 31, 2017	6,247
დეკემბერი 31, 2018	5,294

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

18. ბანკების დეპოზიტები

ბანკების დეპოზიტები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017	იანვარი 1, 2017
სხვა ბანკების საკორესპოდენტო ანგარიშები	25	3,796	60
ბანკების მოკლევადიანი დეპოზიტები	15,081	14,602	19,545
სულ ბანკების დეპოზიტები	15,106	18,398	19,605

საპროცენტო განაკვეთებსა და საბოლოო გადახდის თარიღებისთვის იხილეთ 38-ე შენიშვნა.

19. კლიენტების დეპოზიტები

კლიენტების დეპოზიტები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017	იანვარი 1, 2017
ვადიანი დეპოზიტები	301,051	259,892	335,270
მოთხოვნამდე ანგარიშები	340,374	428,953	412,161
სულ კლიენტების დეპოზიტები	641,425	688,845	747,431

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კლიენტების დეპოზიტები მოიცავს დარიცხულ პროცენტს 9,250 ათასი და 4,117 ათასი და 8,103 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კლიენტების დეპოზიტებმა შეადგინა 2,433 ათასი, 5,648 ათასი 47,470 ათასი ლარი, შესაბამისად, რაც წარმოადგენდა ჯგუფის მიერ გამოშვებული გარანტიების უზრუნველყოფას.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კლიენტების დეპოზიტები ათი, თექვსმეტი და ოცი კლიენტის მიმართ შეადგენდა 317,057 ათასი და 304,351 ათასი და 423,682 ათასი ლარს (კლიენტების ანგარიშების 49% და 44%) შესაბამისად, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

საპროცენტო განაკვეთებსა და საბოლოო გადახდის თარიღებისთვის იხილეთ 38-ე შენიშვნა.

	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017	იანვარი 1, 2017
ანალიზი დარგების /კლიენტების ტიპების მიხედვით:			
ფიზიკური პირები	185,632	197,929	168,177
ვაჭრობა და მომსახურება	285,892	271,766	279,875
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	71,384	55,608	84,679
ენერგეტიკა	33,874	31,644	68,091
მშენებლობა	5,776	24,545	12,750
მრეწველობა	4,396	20,116	10,585
სოფლის მეურნეობა	2,400	2,460	5,501
სხვა	52,071	84,777	117,773
სულ კლიენტების დეპოზიტები	641,425	688,845	747,431

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები მოიცავს, შესაბამისად, 184,390 ათასი და 170,275 ათასი 172,200 ათასი ლარის ოდენობის ნაშთებს, რომელიც დაყადაღებულია საქართველოს პროკურატურის მიერ.

20. სხვა ნასესხები სახსრები

	ვალუტა	დაფარვის თარიღი	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017	იანვარი 1, 2017
GCF LP	აშშ დოლარი	28/09/2022	5.5%	-	26,289	-
ეკატერინა ხვედელიძე	აშშ დოლარი	31/12/2021	4.5%	-	-	124,400
ეკატერინა ხვედელიძე	აშშ დოლარი	31/12/2021	4.5%	330	6,553	6,402
სულ სხვა ნასესხები სახსრები				330	32,842	130,802

საპროცენტო ხარჯი საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში შეადგენდა 612 ათას ლარს (2017: 956 ათას ლარს)

გადახდები სხვა ნასესხები სახსრებისთვის (მათ შორის, პროცენტის), დაფარვის განრიგის მიხედვით, უნდა განხორციელდეს საბოლოო დაფარვის თარიღში.

21. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017	იანვარი 1, 2017
სხვა ფინანსური ვალდებულებები			
გადასახდელები	3,844	2,367	3,106
გადასახდელები გადაზღვევის ვალდებულებებზე	2,516	2,354	4,148
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	6,360	4,721	7,254
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები:			

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	14	18	55
სხვა	-	50	304
სულ სხვა არასაფინანსო ვალდებულებები:	14	68	359
სულ სხვა ვალდებულებები	6,374	4,789	7,613

22. სუბორდინირებული სესხები

სუბორდინირებული სესხები მოიცავს:

	ვალუტა	დაწყების თარიღი	დაფარვის ვადა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %	31 დეკემბერი, 2018
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	31-მარტი-11	31-მარტი-26	4.5%	76,030
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	13-დეკ-11	31-მარტი-26	4.5%	25,354
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	31-მაისი-18	31-მაისი-28	4.5%	25,068
შპს ინტერ-კონსალტინგ პლუსი	აშშ დოლარი	21-ივნისი-17	17-ოქტ-29	4.5%	17,799
შპს ინტერ-კონსალტინგ პლუსი	აშშ დოლარი	22-მაისი-18	22-მაისი-43	4.5%	3,783
შპს ქართული ჰოლდინგი	აშშ დოლარი	21-ივნისი-17	21-ივნ-29	4.5%	24,878
სულ კონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხები					172,912

	ვალუტა	დაწყების თარიღი	დაფარვის ვადა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %	31 დეკემბერი, 2017
ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	31-მარ-11	31-მარ-26	4.5%	73,180
ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	15-თებ-13	15-თებ-23	4.5%	24,945
ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	13-დეკ-11	31-მარ-26	4.5%	24,405
შპს ინტერ-კონსალტინგ პლუსი	აშშ დოლარი	21-ივნ-17	17-ოქტ-29	4.5%	17,129
შპს ქართული ჰოლდინგი	აშშ დოლარი	21-ივნ-17	21-ივნ-29	4.5%	23,966
სულ კონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხები					163,625

	ვალუტა	დაწყების თარიღი	დაფარვის ვადა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %	1 იანვარი 2017
ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	31-მარ-11	31-მარ-26	6%	80,299
ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	15-თებ-13	31-მარ-26	6%	26,787
ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	13-დეკ-11	15-თებ-23	6%	26,747
სულ კონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხები					133,833
„ინტერ-კონსალტინგ პლუსი“	აშშ დოლარი	2015 წელი	17-ოქტ-29	6%	18,537
„ჯორჯიან ჰოლდინგი“	აშშ დოლარი	22-ივნ-04	21-ივნ-29	6%	26,481
სულ არაკონვერტირებადი ნაწილი					45,018
სულ სუბორდინირებული სესხი					178,851

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, სუბორდინირებულ სესხებში შესულმა დარიცხულმა პროცენტმა შეადგინა 107 ათასი და 794 ათასი ლარი 129 ათასი შესაბამისად.

გაკოტრების შემთხვევაში, აღნიშნული სესხების დაფარვა მოხდება ყველა სხვა კრედიტორის მიმართ არსებული ვალდებულებების დაფარვის შემდეგ.

2018 წლის 31 მაისს ჯგუფმა შპს „ფინსერვის XXI“-თან შეათანხმა 10,000 აშშ დოლარის სასესხო გარიგებების ვადის შეცვლის პირობა. ხელშეკრულებებში შესული შესწორებების თანახმად, სესხის დაფარვის ვადამ 2028 წლის 31 მაისამდე გადაიწია. ბანკმა ცვლილების ეფექტი მხედველობაში მიიღო და მასზე გამოიყენა 10%-იანი ზღვრული ტესტი, რის შედეგადაც დაასკვნა, რომ სუბორდინირებული სესხის ცვლილება უმნიშვნელოა. შესაბამისად, ცვლილების ეფექტი აღირიცხა, 848 ლარი როგორც მოდიფიკაციის მოგება მიმდინარე წლის მოგება-ზარალში.

2018 წლის 22 მაისს ბანკმა შპს „ინტერკონსალტინგ პლუსისგან“ აიღო ახალი სუბორდინირებული სესხი 1,600 ათასი აშშ დოლარის ოდენობითა და საბაზროზე დაბალი საპროცენტო განაკვეთით. სესხის გაცემის დღეს ბანკმა იანგარიშა კონვერტირების უფლების ეფექტი და იგი შესაბამისად აღირიცხა გადახდილ კაპიტალში, 444 ათასი ლარი გადასახადის გამოკლებით.

2017 წლის 11 იანვარს ჯგუფმა ყველა გამსესხებელთან შეათანხმა სასესხო გარიგებების საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთების შეცვლის საკითხი. ხელშეკრულებებში შესული შესწორებების თანახმად, საპროცენტო განაკვეთები 6%-დან 4.5%-მდე შემცირდა ზემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულ ყველა სასესხო გარიგებაზე.

2017 წლის 21 ივნისს ჯგუფმა „ინტერ-კონსალტინგ პლუსთან“, „ჯორჯიან პოლინგთან“ და „ქართუ ჯგუფთან“ შეათანხმა სასესხო გარიგებების პირობებში დამატებითი ცვლილებების შეტანის საკითხი. ხელშეკრულებებში შესული შესწორებების თანახმად, არაკონვერტირებად სუბორდინირებულ სესხებში შევიდა კონვერტირების უფლება. შესაბამისად, ხელშეკრულებაში შევიდა ოფცია, რომელიც ჯგუფს საშუალებას აძლევს, ძირითადი თანხა და დარჩენილი დარიცხული პროცენტი სესხის საკონტრაქტო ვადის განმავლობაში დაფაროს (დაფარვის ოფცია) ბანკის საკუთარი აქციების მიწოდებით. ჯგუფის აზრით, ანგარიშსწორების ეს ოფცია ნაკლებად მოსალოდნელია და მხოლოდ შეტანილია სახედამხედველო კაპიტალის მართვის მიზნებისათვის.

ჯგუფი თვლის, რომ არსებული სუბორდინირებული სესხების მოდიფიკაცია არსებითი ხასიათისაა და ისინი აღირიცხა, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დაფარვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. ჯგუფმა პირობების მოდიფიკაცია ჩათვალა არსებითად განსხვავებულად, რადგან ახალი პირობებით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი სუბორდინირებული სესხების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან.

2017 წელს ჯგუფმა არსებული სუბორდინირებული სესხების დამატებით გადახდილი კაპიტალის ნაწილი, 9,424 ათასი ლარის ოდენობით, დაფარვის დღეს გადაიტანა განაწილებულ მოგებაში და დაფარული სუბორდინირებული სესხის რეალური ღირებულება განსაზღვრა თავდაპირველი აღიარების დღეს.

ჯგუფმა ჩათვალა, რომ სუბორდინირებული სესხები მიღებული იყო დაკავშირებული მხარეებიდან და შეაფასა ბაზარზე არსებული მსგავსი ინსტრუმენტების საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები. საქართველოში ნასესხები სახსრების მსგავსი პირობების სესხის განაკვეთის ანალიზის შედეგად, ჯგუფმა ჩათვალა, რომ პირობების ცვლილების დღეს, საბაზრო განაკვეთი იყო 5.5%. ჯგუფმა დაფარვის შემდეგ, სუბორდინირებული სესხის რეალური ღირებულება განსაზღვრა თავდაპირველი აღიარების დღეს და დაფარვით მიღებული მოგება, 13,667 ათასი ლარის ოდენობით, და სხვაობა თავდაპირველ ამორტიზებულ ღირებულებასა და რეალურ ღირებულებას შორის ასახა საკუთარ კაპიტალში როგორც დამატებით გადახდილი კაპიტალი.

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

ცხრილში შეჯამებულია ვალდებულების და კაპიტალი კომპონენტები ხელშეკრულების პირობების მოდიფიკაციამდე და მოდიფიკაციის შემდეგ:

	ვალდებულების კომპონენტი	კაპიტალის კომპონენტი
იანვარი 1, 2018	163,625	10,785
სუბორდინირებული სესხის საპროცენტო ხარჯი	7,280	-
დარიცხული პროცენტის გადახდა	(7,749)	-
ახალი სუბორდინირებული სესხის აღიარება	4,303	-
კაპიტალში შენატანი საწყისი აღიარებისას	(522)	522
კაპიტალში შენატანზე დარიცხული გადასახადი	-	-78
შემოსავალი პირობის ცვლილებიდან	(848)	-
გადახდილი სესხების კაპიტალის კომპონენტის გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე		-
დამატებით კაპიტალში შენატანზე დარიცხული მოგების გადასახადი	-	-
ზარალი საკუროსო სხვაობიდან	-	-
კაპიტალში შენატანზე დარიცხული გადასახადი	6,825	-
დეკემბერი 31, 2018	172,912	11,229

23. საწესდებო კაპიტალი

მოცემული ცხრილი ჩვეულებრივი აქციებში ცვლილებებს ასახავს:

	სულ ნომინალური ღირებულება
1, იანვარი 2017	156,580
კონტრიბუცია	-
შემცირება	-
დეკემბერი 31, 2017	156,850
შემცირება	(3,523)
დეკემბერი 31, 2018	153,327

საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში, აქციების მფლობელებმა მიიღეს გადაწყვეტილება, საწესდებო კაპიტალი შემცირებულიყო 3,523 ათასით. ის გაიყიდა ნომინალური ღირებულებით.

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჩვეულებრივ აქციების რაოდენობა იყო 1,533,270 ცალი აქცია, ცალზე - 100 ლარის ნომინალური ღირებულებით.

24. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი შედგება:		
ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები		
კლიენტზე გაცემული სესხები	73,002	80,549
შემოსავალი საფინანსო ინსტიტუტებიდან	6,172	6,171
სავალო ინსტრუმენტებში განხორციელებული ინვესტიციებიდან	1,818	1,380
სულ საპროცენტო შემოსავალი	80,992	88,100
შემოსავალი ვადაგადაცილების ჯარიმაზე	11,689	12,125
სულ საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე	92,681	100,225
საპროცენტო ხარჯი მოიცავს:		
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე	(26,808)	(29,714)
სულ საპროცენტო ხარჯი	(26,808)	(29,714)

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე მოიცავს:		
კლიენტების დეპოზიტები	(18,254)	(17,897)
სუბორდინირებული სესხი	(7,279)	(9,776)
ბანკის დეპოზიტები	(663)	(1,084)
სხვა ნასესხები სახსრები	(612)	(957)
სულ საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე	(26,808)	(29,714)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსურ აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯამდე	65,873	70,511

25. გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე და სხვა რეზერვები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მოძრაობა საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვში იყო:

	ფული და ფულის ექვივალენტები	სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებში	მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	კლიენტებზე გაცემული სესხები	ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	სულ
1 იანვარი, 2017	-	-	-	82,667	-	82,667
გაუფასურების დანაკარგების აღდგენა	-	-	-	(6,522)	-	(6,522)
ჩამოწერა	-	-	-	(3,962)	-	(3,962)
ჩამოწერილის აღდგენა	-	-	-	2,654	-	2,654
31 დეკემბერი, 2017	-	-	-	74,837	-	74,837
კორექტირება ფასს 9- ის პირველი გამოყენებისას	42	32	21	15,273	27	15,395
1 იანვარი, 2018 (გადაფასებული)	42	32	21	90,110	27	90,232
გაუფასურების დანაკარგები / (გაუფასურების დანაკარგების აღდგენა)	4	4	(9)	3,040	(13)	3,026
საპროცენტო შემოსავლის	-	-	-	2,173	-	2,173
კორექტირება	-	-	-	(2,660)	-	(2,660)
ჩამოწერა	-	-	-	178	-	178
ჩამოწერილის აღდგენა	-	-	-			
31 დეკემბერი, 2018	46	36	12	92,841	14	92,949

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მოძრაობა არასაპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვში იყო:

	სხვა ფინანსური აქტივები
1 იანვარი, 2017	1,458
დამატებითი ანარიცხები	778
31 დეკემბერი, 2017	2,236
კორექტირება ფასს 9-ის პირველი გამოყენებისას	466
1 იანვარი, 2018	2,702
დამატება	39,086
ამოღება	(40)
31 დეკემბერი, 2018	41,748

სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვებსა და სხვა რეზერვების მოძრაობა იყო:

	დასაკუთრებული აქტივები
1 იანვარი, 2017	736
გაუფასურების დანაკარგის აღდგენა	(736)
31 დეკემბერი, 2017	-
ფასს 9-ის კორექტირება	-
1 იანვარი, 2018 (გადაფასებული)	-
გაუფასურების დანაკარგები	2,128
31 დეკემბერი, 2018	2,128

	გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები
1 იანვარი, 2017	1,530
გაუფასურების დანაკარგები	877
31 დეკემბერი, 2017	2,407
კორექტირება ფასს 9-ის პირველი გამოყენებისას	(441)
1 იანვარი, 2018	1,966
გაუფასურების დანაკარგის აღდგენა	(298)
31 დეკემბერი, 2018	1,668

26. წმინდა სადაზღვევო გამომუშავებული პრემია

	2018	2017
მოზიდული ჯამური პრემია	5,408	3,611
გადამზღვევლის წილი მოზიდულ პრემიაში	(3,119)	(855)
	2,289	2,756
ცვლილება გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვში	(1,020)	1,309
გამომუშავებელი პრემიის რეზერვის ცვლილებაში გადაზღვევის წილი	1,399	(166)
წმინდა გამომუშავებული პრემია	2,668	3,899

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

გამომუშავებული პრემია სხვადასხვა ტიპის დაზღვევიდან 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის მოცემულია:

	მოზიდული პრემია	გადამზღვევლის წილი მოზიდულ პრემიაში	წმინდა მოზიდული პრემია	წმინდა ცვლილება გამომუშავებელი პრემიის რეზერვში	წმინდა გამომუშავებული პრემია
საავიაციო დაზღვევა	2,434	(2,392)	42	(30)	12
სამედიცინო დაზღვევა	1,234	-	1,234	339	1,573
სავალდებულო მესამე პირის მიმართ	538	-	538	(28)	510
/ქონების დაზღვევა	483	(412)	71	35	106
ავტომობილების დაზღვევა	447	(153)	294	39	333
ტვირთების დაზღვევა	169	(115)	54	(1)	53
მესამე პირის მიმართ ვალდებულების	90	(47)	43	3	46
/პასუხისმგებლობის დაზღვევა					
უბედური შემთხვევის დაზღვევა	5	-	5	7	12
სიცოცხლის დაზღვევა	5	-	5	15	20
სამოგზაურო დაზღვევა	3	-	3	-	3
სულ	5,408	(3,119)	2,289	379	2,668

წმინდა გამომუშავებული პრემია სხვადასხვა ტიპის დაზღვევიდან 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის მოცემულია:

	მოზიდულ ი პრემია	გადამზღვევლის წილი მოზიდულ პრემიაში	წმინდა მოზიდულ ი პრემია	წმინდა ცვლილება გამომუშავებელ ი პრემიის რეზერვში	წმინდა გამომუშავებუ ლი პრემია
სამედიცინო დაზღვევა	2,231	-	2,231	436	2,667
ქონების დაზღვევა	695	(532)	163	347	510
ავტომობილების დაზღვევა	460	(202)	258	135	393
ტვირთების დაზღვევა	135	(106)	29	1	30
საავიაციო დაზღვევა	29	-	29	96	125
პასუხისმგებლობის დაზღვევა	24	(14)	10	116	126
უბედური შემთხვევის დაზღვევა	15	(1)	14	(3)	11
სიცოცხლის დაზღვევა	14	-	14	(5)	9
სამოგზაურო დაზღვევა	7	-	7	1	8
ვალდებულებათა შესრულების დაზღვევა	1	-	1	4	5
გადამზიდველის	-	-	-	2	2
პასუხისმგებლობის დაზღვევა					
საფინანსო დანაკარგებისგან დაზღვევა	-	-	-	9	9
მცურავი სატრანსპორტო საშუალებების დაზღვევა	-	-	-	4	4
სულ	3,611	(855)	2,756	1,143	3,899

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

27. წმინდა სადაზღვევო დანაკარგები

	2018	2017
სადაზღვევო ზარალები	(6,123)	(4,203)
ცვლილება განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალის რეზერვში	254	1,112
ცვლილება მომხდარ მაგრამ განუცხადებელი ზარალის რეზერვში	(1)	46
სადაზღვევო ზარალები რეზერვის ცვლილების შემდეგ	(5,870)	(3,045)
გადამზღვევლის წილი ანაზღაურებულ ზარალებში	4,088	195
ცვლილება ზარალის ანარიცხებში	(128)	(3)
წმინდა სადაზღვევო ზარალები, გადამზღვევლის წილის შემდეგ	(1,910)	(2,853)
აგენტების და ბროკერების საკომისიო	(17)	(18)
გაუფასურების ხარჯი	(94)	(509)
სხვა სადაზღვევო შემოსავალი	21	335
წმინდა სადაზღვევო ზარალი	(2,000)	(3,046)

აქტივების გაუფასურების ხარჯს საანგარიშგებო წლისთვის:

	2018	2017
რეგრესის გაუფასურების ხარჯი	(13)	(324)
სადაზღვევო მოთხოვნების გაუფასურების ხარჯი (შენიშვნა 13)	(81)	(124)
სადაზღვევო მოთხოვნების ჩამოწერის ხარჯი	-	(61)
სულ	(94)	(509)

სხვა სადაზღვევო შემოსავალი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
შემოსავლები რეგრესიდან	5	178
შემოსავლები გადარჩენილი ქონებიდან	2	139
სხვა საოპერაციო შემოსავლები	14	17
სხვა სადაზღვევო შემოსავალი	21	334

28. წმინდა მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე

წმინდა მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე შეადგენს:

	2018	2017
წმინდა მოგება მოგება-ზარალში თავდაპირველად რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებით განხორციელებულ ოპერაციებზე შეადგენს		
მოგება სავაჭრო ოპერაციებზე, წმინდა	-	650
მოგება ჩაშენებულ წარმოებულ ინსტრუმენტებზე, წმინდა	-	2,067
სულ წმინდა მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებით განხორციელებულ ოპერაციებზე	-	2,717

29. წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე

წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე მოიცავს:

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	2018	2017
დილინგი, წმინდა	6,360	6,580
კონვერტაციის სხვაობები, წმინდა	(9,014)	(4,562)
სულ წმინდა მოგება / (ზარალი) უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	(2,654)	2,018

30. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები მოიცავს:

	2018	2017
საკომისიო შემოსავლები:		
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	2,847	3,020
დოკუმენტური ოპერაციები	1,761	1,964
ანგარიშსწორება	1,295	1,130
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	440	381
აკრედიტივები	344	15
სხვა	461	437
სულ საკომისიო შემოსავლები	7,148	6,947
საკომისიო ხარჯები:		
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	(3,715)	(4,161)
ანგარიშსწორება	(1,737)	(706)
დოკუმენტური ოპერაციები	(161)	(76)
აკრედიტივები	(14)	(44)
სხვა	(735)	(101)
სულ საკომისიო ხარჯები	(6,362)	(5,088)

31. სხვა შემოსავალი, წმინდა

	2018	2017
შემოსავალი საოპერაციო იჯარიდან	3,307	4,916
შემოსავალი უძრავი ქონების რეალიზაციიდან	5,700	680
მიღებული ჯარიმები და საურავები	9	21
სხვა	1,771	653
სულ სხვა შემოსავალი, წმინდა	10,787	6,270

32. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2018	2017

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

ხელფასები და პრემიები	13,531	11,738
ქველმოქმედება და სპონსორობა	2,502	6,052
ცვეთა და ამორტიზაცია	3,124	3,414
საოპერაციო იჯარა	2,337	2,287
კომუნიკაციის ხარჯები	2,968	2,460
დაცვის ხარჯები	652	618
პროფესიული მომსახურება	597	359
წარმომადგენლობითი ხარჯები	300	246
კომუნალური ხარჯები	901	431
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	544	483
საფოსტო ხარჯები	221	199
ძირითადი საშუალებების რემონტის ხარჯები	96	151
სარეკლამო ხარჯები	108	132
მივლინების ხარჯები	117	90
ტრენინგის ხარჯები	51	56
სხვა ხარჯები	3,287	2,944
სულ საოპერაციო ხარჯები	31,336	31,660

33. მოგების გადასახადი

ჯგუფი საგადასახადო ანგარიშგებას აწარმოებს საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე, რომელიც განსხვავდება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისაგან.

გარკვეული ხარჯების არასაგადასახადო მიზნით გამოქვითვისა და გადასახადისაგან გათავისუფლებული შემოსავლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი ექვემდებარება მუდმივ საგადასახადო სხვაობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის გადავადებული გადასახადები ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას და საგადასახადო მიზნებისათვის გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობების წმინდა საგადასახადო ეფექტებს.

დროებითი სხვაობები დაკავშირებულია შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარების განსხვავებულ მეთოდებთან და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების აღრიცხულ ღირებულებასთან.

მონაცემების შედარებისას გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს კორპორატიულ გადასახადს 15%-იანი განაკვეთით, რომელსაც საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე კორპორაციული საწარმოები იხდიან საგადასახადო მოგებაზე.

გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები/(ვალდებულებები) დროებით სხვაობებზე შეადგენს:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

კლიენტებზე გაცემული სესხები	(8,340)	(6,165)	(5,323)
ჩაშენებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	464	(1,721)
ძირითადი საშუალებები	(569)	(490)	(368)
სხვა აქტივების რეზერვი	973	6	331
სხვა ვალდებულებები	28	14	264
სუბორდინირებული სესხი	(788)	(87)	192
ფული და ფულის ექვივალენტები	10	-	-
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	5	-	-
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	(1)	-	-
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	2	-	-
სხვა აქტივები	-	-	176
არამატერიალური აქტივები	(88)	29	137
სხვა ანარიცხები	(148)	(133)	13
სხვა	-	-	(63)
წმინდა გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	-	-	186
წმინდა გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	(8,916)	(6,362)	(6,548)

დამოკიდებულება საგადასახადო ხარჯებსა და ბუღალტრულ მოგებას შორის შემდეგნაირად აიხსნება:

	2018	2017
მოგება მოგების გადასახადამდე	182	58,264
გადასახადი კანონით განსაზღვრული საგადასახადო განაკვეთით (15%)	27	8,740
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების ეფექტი	1,822	(1,193)
მუდმივი სხვაობები	4,442	(385)
მოგების გადასახადის ხარჯი	6,291	7,162
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	3,371	9,242
გადავადებული გადასახადის სარგებელი / ხარჯი	2,920	(2,080)
მოგების გადასახადის ხარჯი	6,291	7,162

34. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

ჯგუფი თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესში კლიენტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით ხდება ფინანსური ინსტრუმენტების გარეზალანსური რისკების მონაწილე. აღნიშნული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს სხვადასხვა ხარისხის საკრედიტო რისკს, არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში.

ჯგუფი გარესაზალანსურ ვალდებულებებთან მიმართებაში იმავე საკრედიტო და მართვის პოლიტიკით ხელმძღვანელობს, რომელსაც იყენებს საბალანსო ოპერაციებში

2018, 2017 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს გააჩნდა პირობითი ვალდებულებებზე დანაკარგების რეზერვის ხარჯი 2,420 და 1,530 ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირობითი ვალდებულებები შეადგენდა:

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017
პირობითი ვალდებულებები და საკრედიტო ვალდებულებები		
გაცემული გარანტიები და მსგავსი ვალდებულებები	53,530	64,691
აკრედიტივები და სხვა გარიგებებთან დაკავშირებული პირობითი ვალდებულებები	7,863	8,252
სასესხო და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები	48,811	22,310
სულ პირობითი და საკრედიტო ვალდებულებები	110,204	95,253

კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხაზის ლიმიტის გაზრდა მტკიცდება ჯგუფის მიერ თითოეული შემთხვევის განხილვის საფუძველზე და დამოკიდებულია მსესხებელის ფინანსურ მდგომარეობაზე, სესხის მომსახურებასა და სხვა პირობებზე.

ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარჯებზე – 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ გააჩნდა არსებითი ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარჯებზე.

ვალდებულებები საოპერაციო ლიზინგზე – 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ გააჩნდა არსებითი სალიზინგო ვალდებულებები.

სასამართლო დავები – პერიოდულად და ბიზნესის ჩვეული მსვლელობისას ჯგუფი პრეტენზიებს იღებდა საკუთარი კლიენტებისა და კონტრაგენტებისაგან. ხელმძღვანელობის აზრით, რაიმე არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის მოსალოდნელი და, შესაბამისად, წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ გათვალისწინებულია არანაირი შესაბამისი რეზერვის ხარჯი.

გადასახადები – საქართველოს კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე, არსებობს საგადასახადო ორგანოების მიერ ბიზნესის საქმიანობის თაობაზე თვითნებური დასკვნების გაკეთების საშისრობა. იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანოები არ მოიწონებენ ბანკის რომელიმე კონკრეტულ ქმედებას, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ კანონის თავისებურად გაგებას, ამან შეიძლება გამოიწვიოს დამატებითი გადასახადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვა.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით კანონი “საერთაშორისო კონტროლირებული ოპერაციების შეფასება” 2015 წლის 1 იანვრიდან შეიცვალა. კანონში შევიდა დამატებითი საანგარიშგებო და დოკუმენტაციის განმსაზღვრელი მოთხოვნები. ახალი კანონის მიხედვით საგადასახადო უწყებებს უფლება აქვთ, მეწარმეს დააკისრონ დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებები გარკვეული ტრანზაქციების ფარგლებში, რომლებიც ასევე მოიცავს გარიგებებს დაკავშირებულ მხარეებთან, თუ საგადასახადო ორგანომ ჩათვალა, რომ ტრანზაქციის ფასი კომერციულ საფუძველზე არ არის განსაზღვრული. საგადასახადო ორგანოების მიერ ბანკის საერთაშორისო კონტროლირებული ოპერაციების ექვექცეს დაყენების შესაძლო შედეგის სარწმუნოდ განსაზღვრა შეუძლებელია.

ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასების, მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის შექმნისა და გარიგებების საბაზრო ფასის დადგენისას. ასევე, ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს კლიენტების სესხებისა და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ან რეზერვის აღდგენაზე დროებითი განსხვავებების შეფასებისას, რაც იწვევს დასაბეგრი მოგების შემცირებულად წარმოდგენას. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ყველა საგადასახადო თანხა უკვე დარიცხულია და ამდენად ფინანსურ ანგარიშგებაში რაიმე რეზერვი გათვალისწინებული არ არის

საოპერაციო გარემო – საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი, ხასიათდება ისეთი რისკებით, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე. წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, სწრაფად ვითარდება. საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობას ახასიათებს სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაცია. საქართველოში ამჟამად მოღვაწე მეწარმეთა წინაშე დგას სხვა სამართლებრივი და ფისკალური გამოწვევებიც. საქართველოს ეკონომიკის მომავალი მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

განხორციელებული ეკონომიკური, ფისკალური და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, მარეგულირებელი და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად.

35. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ოპერაციები ბანკსა და შვილობილ კომპანიებს შორის, რომლებიც ბანკის დაკავშირებულ მხარეებს წარმოადგენენ, ამოღებულ იქნა კონსოლიდაციის დროს და ანგარიშში წარმოდგენილი არ არის. გარიგებები ბანკსა და მის სხვა დაკავშირებულ მხარეებს შორის წარმოდგენილია ქვემოთ:

	31 დეკემბერი, 2018		31 დეკემბერი, 2017		1-ლი იანვარი, 2017	
	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
კლიენტებზე გაცემული სესხები	85,090	929,283	51,058	879,212	33,870	946,393
- სხვა						
დაკავშირებული მხარეები	84,337		50,636		32,535	
- უმაღლესი ხელმძღვანელობა	753		422		1,335	
გაუფასურების რეზერვის ხარჯი						
კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	(33)	(92,841)	(1,835)	(74,837)	(433)	(82,667)
- სხვა						
დაკავშირებული მხარეები	(30)		(1,833)		(403)	
- უმაღლესი ხელმძღვანელობა	(3)		(2)		(30)	
კლიენტების დეპოზიტები	30,274	641,425	(34,400)	(690,657)	(25,865)	(747,610)
- სხვა						
დაკავშირებული მხარეები	(29,953)		(32,527)		(25,602)	
- უმაღლესი ხელმძღვანელობა	(35)		(61)		(84)	
სუბორდინირებული სესხი	(172,912)	(172,912)	(163,623)	(163,623)	(178,851)	(178,851)
- სხვა						
დაკავშირებული მხარეები	(172,912)		(163,623)		(178,851)	
სხვა ნასესხები სახსრები	(330)	(330)	(32,842)	(32,842)	(130,802)	(130,802)

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	31 დეკემბერი, 2018		31 დეკემბერი, 2017		1-ლი იანვარი, 2017	
	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
– სხვა დაკავშირებული მხარეები	(330)		(32,842)		(130,802)	
გაცემული გარანტიები და მსგავსი ვალდებულებები	(25,299)	(110,204)	(11,452)	(95,253)	(8,704)	(62,435)
– უმაღლესი ხელმძღვანელობა	-		(38)		-	
– სხვა დაკავშირებული მხარეები	(25,299)		(11,414)		(8,704)	
			2018		2017	
		ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	
უმაღლესი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება:						
- თანამშრომელთა მოკლევადიანი ბენეფიტები	1,125		13,531	715	11,738	

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის მოგება-ზარალის ანგარიში მოიცავს შემდეგ თანხებს, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების შედეგად წარმოიშვა:

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	2018		2017	
	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
საპროცენტო შემოსავალი	6,290	92,681	2,672	100,225
- სხვა დაკავშირებული მხარე	6,196		2,659	
- ხელმძღვანელობა	94		13	
საპროცენტო ხარჯი	(12,496)	(26,808)	(10,491)	(29,714)
- ხელმძღვანელობა	(11)		-	
- სხვა დაკავშირებული მხარე	(10,417)		(10,491)	
ქველმოქმედება და დაფინანსება	(2,502)	(2,502)	(6,052)	(6,052)
- სხვა დაკავშირებული მხარე	(2,502)		(6,052)	

36. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ფასს-ის მიხედვით, რეალური ღირებულება არის ფასი, რომელსაც პირი მიიღებდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების გადაცემისას გაზომვის დღეს ბაზრის მონაწილეთა შორის განხორციელებულ ტრანზაქციაში.

რეალური ღირებულების რეგულარული შეფასება

ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტები ითხოვენ ან ნებას რთავენ კომპანიებს რეგულარულად შეაფასონ რეალური ღირებულებები თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში რეალური ღირებულებით ფასდება და მესამე დონეს მიეკუთვნება.

ისეთი ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც რეგულარულად არ აისახება სამართლიანი ღირებულებით (და რომელთა მიმართ არსებობს რეალური ღირებულების განმარტების მოთხოვნა).

მოკლევადიანი (3 თვეზე ნაკლები) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში იგულისხმება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია რეალურ ღირებულებასთან. ეს დაშვება აგრეთვე ვრცელდება მოთხოვნამდე ანაზრებსა და მიმდინარე ანგარიშებზე, რომელთა დაფარვის ვადა განსაზღვრული არ არის.

ფული და ფულის ექვივალენტები, სავალდებულო მინიმალური რეზერვი საქართველოს ეროვნულ ბანკში, მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ, მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და კლიენტების დეპოზიტები

ფული და ფულის ექვივალენტები – ფული და ფულის ექვივალენტები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, რომელიც მიახლოებულია მათ მიმდინარე რეალურ ღირებულებასთან.

სავალდებულო მინიმალური რეზერვი საქართველოს ეროვნულ ბანკში – სავალდებულო მინიმალური რეზერვი საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, რომელიც მიახლოებულია მის მიმდინარე რეალურ ღირებულებასთან.

მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ – ჯგუფის ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნების ნაშთების ღირებულება, რომლებიც აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, მიახლოებულია მათ მიმდინარე რეალურ ღირებულებასთან.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები – დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების რეალური ღირებულება განისაზღვრება შეფასების საყოველთაოდ მიღებული მოდელების საშუალებით, რომლებიც მსგავსი ინსტრუმენტების

მიმდინარე საბაზრო ტრანზაქციების ფასების გამოყენებით დისკონტირებული ფულადი სახსრების ანალიზს ეფუძნება. ამგვარი ინვესტიციების დიდი ნაწილი 2017 წლის განმავლობაში იქნა შესყიდული, ამდენად, ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ მათი რეალური ღირებულება მიახლოებულია საბალანსო ღირებულებასთან.

ბანკების დეპოზიტები – ბანკების დეპოზიტები მოიცავს ბანკების მიერ წლის ბოლოს განთავსებულ დეპოზიტებს, რომელთა თავდაპირველი ვადიანობა 1 წელზე ნაკლებია. ამდენად, ბანკის ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ბანკების დეპოზიტების ღირებულება, რომლებიც აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, მიახლოებულია მათ მიმდინარე რეალურ ღირებულებასთან.

სუბორდინირებული სესხი – სუბორდინირებული სესხები თავდაპირველად აღირიცხება საბაზრო განაკვეთით, შემდგომში კი იზომება ამორტიზებული ღირებულებით. 2017 წელს სუბორდინირებული სესხები სხელშეკრულების პირობები ხელახლა შეთანხმდა და საპროცენტო განაკვეთი შეიცვალა. ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეისწავლა სუბორდინირებულ სესხებზე დარიცხული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები და დაასკვნა, რომ ისინი მიახლოებულია საბაზრო განაკვეთებთან, ამდენად, საბალანსო ღირებულება რეალურ ღირებულებასთან მიახლოებულია.

სხვა არაწარმოებული ფინანსური აქტივები და არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები – სხვა არაწარმოებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ძირითადად წარმოდგენილია მოკლევადიანი მოთხოვნებითა და გადასახდელებით, ამდენად, ითვლება, რომ საბალანსო ღირებულება მათ რეალურ ღირებულებას ასახავს.

კლიენტებზე გაცემული სესხები – ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ეფუძნება მოსალოდნელ, სამომავლო ფულადი სახსრების მოძრაობას, რომელიც დისკონტირდება ახალი, მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის მატარებელი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით.

ბანკების დეპოზიტები – ბანკების დეპოზიტები მოიცავს ბანკების მიერ წლის ბოლოს განთავსებულ დეპოზიტებს, რომელთა თავდაპირველი ვადიანობა 1 წელზე ნაკლებია. ამდენად, ბანკის ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ბანკების დეპოზიტების ღირებულება, რომლებიც აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, მიახლოებულია მათ მიმდინარე რეალურ ღირებულებასთან.

სხვა არა-წარმოებული ფინანსური აქტივები და არა-წარმოებული ფინანსური ვალდებულება - სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ძირითადად მოკლევადიან მოთხოვნებსა და ვალდებულებებშია წარმოდგენილი, ასე რომ მათი მიმდინარე ღირებულება მიიჩნევა, რომ რეალური ღირებულების ტოლია.

ქვემოთ მოცემულია ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც შედარებულია მათ შესაბამის საბალანსო ღირებულებასთან:

		რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
ფული და ფულის ექვივალენტები	Level 1	124,537	124,537	224,644	224,644
სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	Level 2	138,155	138,155	120,479	120,479

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	Level 2	12,380	12,380	18,800	18,800
კლიენტებზე გაცემული სესხები	Level 3	838,283	838,283	804,375	804,375
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	Level 2	19,295	19,295	27,978	27,978
ინვესტიციები კაპიტალში	Level 3	57	57	57	57
სხვა ფინანსური აქტივები	Level 3	2,956	2,956	2,248	2,248
ბანკების დეპოზიტები	Level 2	15,106	15,106	18,398	18,398
კლიენტების დეპოზიტები	Level 3	641,425	641,425	688,845	688,845
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	Level 3	6,360	6,360	4,789	4,789
სუბორდინირებული სესხი	Level 3	172,912	172,912	163,625	163,625

რეგულარულად რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულება.

2018, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტები რეალური ღირებულებით თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ფასდებოდა. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია, თუ როგორ დგინდება მათი რეალური ღირებულება (კერძოდ, შეფასების ტექნიკა და გამოყენებული მონაცემები).

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	რეალური ღირებულების იერარქია	შეფასების ტექნიკა და მონაცემები	მნიშვნელოვანი არაზილული მონაცემები	რეალური ღირებულების დამოკიდებულება არაზილულ მონაცემებზე
						10%-იანი ზრდა/(კლება)
ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტი (იხილეთ შენიშვნა 8)	-	18,253	დონე 3	დისკონტირებული ფულადი ნაკადები	ფორვარდული გაცვლითი კურსი	ფორვარდულ გაცვლით კურსში იწვევს რეალური ღირებულების ზრდას/(კლებას) 12,780/(12,780) ლარით

37. კაპიტალის რისკის მართვა

ჯგუფში ორი კომპანიაა, რომელსაც ეხება საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნები:

სს „ბანკი ქართუ“
სს „ქართუ დაზღვევა“

სს ბანკი ქართუ

ჯგუფი საკუთარ კაპიტალს მართავს იმისათვის, რომ შეძლოს ჩვეულ რეჟიმში ფუნქციონირების გაგრძელება, რათა სესხებისა და კაპიტალის ნაშთების ოპტიმიზაციის საშუალებით მოახდინოს აქციონერების უკუგების მაქსიმიზაცია. ხელმძღვანელობასა და აქციონერს განზრახული აქვთ, მომავალშიც განავითარონ ჯგუფი. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ კაპიტალის ადეკვატურობის სათანადო დონისა და იმ ისტორიული გამოცდილების საფუძველზე, რომ მოკლევადიანი ვალდებულებები ბიზნესის ჩვეული მიმდინარეობისას რეფინანსირებას დაექვემდებარება, უწყვეტი საწარმოს პრინციპი ჯგუფის მიმართ მართებულია.

ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობა მონიტორინგს ექვემდებარება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბანკის მეთვალყურეობისას დადგენილ კოეფიციენტებზე დაყრდნობით.

სებ-ის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მონიტორინგი ხდება ყოველდღიურად ბანკის დამოუკიდებელი ანგარიშგების მეშვეობით, რომლებიც სებ-ის აღრიცხვის წესების შესაბამისად არის შემუშავებულია.

სებ-ის რეგულაციების მიხედვით, არსებული კომერციული ბანკები ვალდებული არიან:

ა) ფლობდნენ საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ დონეს შემდეგი გრაფიკით:

1. 30,000 ათასი ლარი - 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
2. 40,000 ათასი ლარი - 2018 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით
3. 50,000 ათასი ლარი - 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ბ) შეინარჩუნონ ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და საზედამხედველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან ფარდობის კოეფიციენტი საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში დადგენილ მინიმუმზე ან მის ზემოთ.

2017 წლის 18 დეკემბერს სებ-მა მიიღო შესწორება „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების რეგულირებაში“ (ბრძანება 100/04). ახალი სქემით კაპიტალის მოთხოვნები იყოფა ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და მარეგულირებელი კაპიტალის პირველ პილარად და დამატებით ბუფერებად ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და საზედამხედველო კაპიტალის პილარ 1-ად და პილარ 2-ად.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირველი და მეორე პილარის ბუფერები ასე გამოიყურება:

1. პირველი პილარის ბუფერები მოიცავს შემდეგს:

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი, რომელიც ძალაში იყო 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- სისტემური რისკის ბუფერი ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში ამოქმედდება სისტემატურად მნიშვნელოვანი ბანკებისათვის;
- კონტრცikliური კაპიტალის ბუფერი - 0%

პირველი კომპონენტის ბუფერების კორექტირება ხდება სებ-ის შეხედულებისამებრ.

2. მეორე პილარის ბუფერები მოიცავს შემდეგს:

- სავალუტო რისკით გამოწვეული ბუფერი, რომელიც 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძალაშია უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაჰეჯირებული სესხებისათვის;
- კონცენტრაციის რისკის ბუფერი, რომელიც ამოქმედდა სექტორულ და ინდივიდუალურ მსესხებლის რისკის პოციციებზე;
- წმინდა სტრესის ბუფერი, რომელიც ამოქმედდება ჯგუფის მიერ მიწოდებული სტრესზე ტესტირების შედეგების საფუძველზე;

წმინდა ზოგადი რისკის შეფასების პროგრამის ბუფერი, რომელიც უნდა დაადგინოს სებ-მა და გამოყენებული იქნეს ბანკის სპეციფიური რისკების საფუძველზე.

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის მოთხოვნები, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოქმედი კაპიტალის ადეკვატურობის სქემის ფარგლებში ასე გამოიყურება:

კაპიტალის ფარდობა რისკზე შეწონილ აქტივებთან	პილარი 1			პილარი 2		31 დეკემბერი, 2018
	მოთხოვნები	პირველი პილარის ბუფერები		მეორე პილარის ბუფერები		სულ მინიმალური მოთხოვნები
		CC	SR	CCC		

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	4.5%	2.5%	0%	0%	2.27%	9.27%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	6.0%	2.5%	n/a	n/a	3.04%	11.54%
სულ საზედამხებდევლო კაპიტალის კოეფიციენტი	8.0%	2.5%	n/a	n/a	9.68%	20.18%

კაპიტალის ფარდობა რისკზე შეწონილ აქტივებთან	მოთხოვნები	პირველი პილარი			მეორე პილარი	31 დეკემბერი, 2017
		პირველი პილარის ბუფერები			მეორე პილარის ბუფერები	სულ მინიმალური მოთხოვნები
		CC	SR	CCC		
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	4.5%	2.5%	0%	0%	1.49%	8.49%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	6.0%	2.5%	n/a	n/a	2.00%	10.50%
სულ საზედამხებდევლო კაპიტალის კოეფიციენტი	8.0%	2.5%	n/a	n/a	2.66%	13.16%

გარდა ამისა, განახლებული მეთოდოლოგიის საფუძველზე ამოქმედდა კონკრეტული სესხის მომსახურების კოეფიციენტი (PTI) და უზრუნველყოფის კოეფიციენტი (LTV) ქვედა ზღვრები. იმ რისკის პოზიციებზე, რომლებიც ამ ქვედა ზღვრების წინასწარ განსაზღვრულ ფარგლებში არ ხვდება, გამოყენებული იქნა უფრო მაღალი რისკის კოეფიციენტები.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სეზ-ის აღრიცხვის წესებისა და 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოქმედი კაპიტალის ადეკვატურობის სქემის შესაბამისად მომზადებული ანგარიშების მიხედვით ნაჩვენებია კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები ასე გამოიყურება:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	220,764	222,346
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	-	-
პირველადი კაპიტალი	220,764	222,346
კონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხები	202,351	221,585
არაკონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხები	-	-
სესხზე დანაკარგების ზოგადი რეზერვები (რისკზე შეწონილი აქტივების 1.25%- მდე)	9,542	9,735
სულ საზედამხებდევლო კაპიტალი	432,657	453,666
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,381,509	1,384,981
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	15.98%	16.05%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	15.98%	16.05%
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	31.32%	32.76%

ბანკის გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში ამ სესხების გადახდა მოხდება ბანკის მიერ ყველა სხვა ვალდებულების დაფარვის შემდეგ.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის გამოთვლისას, კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის გაითვალისწინა ზოგადი რეზერვები, რომლებიც რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-ით შემოიფარგლა.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის დასრულებული წლების განმავლობაში, ბანკმა სრულად დაიცვა კაპიტალის ყველა გარე მოთხოვნა.

სადაზღვევო კომპანია ქართუ დაზღვევა

ჯგუფმა შეიმუშავა კაპიტალის მართვის შემდეგი მიზნები, პოლიტიკა და მიდგომები იმისთვის, რათა მართოს ის რისკები, რომლებიც კაპიტალის პოზიციაზე ახდენს გავლენას. კაპიტალის მართვის მიზნებია: - ჯგუფმა შეინარჩუნოს სტაბილურობის მოთხოვნილი დონე, შედეგად, უზრუნველყოს სადაზღვევო პოლისის მფლობელების დაცულობა; - გაანაწილოს კაპიტალი ეფექტურად და დაეხმაროს ბიზნესს განვითარებაში, რათა უკუგება კაპიტალზე დააკმაყოფილოს მფლობელთა მოთხოვნები; - შეინარჩუნოს ფინანსური მოქნილობა ლიკვიდურობის შენარჩუნებისა და კაპიტალის სხვადასხვა - შეინარჩუნოს ფინანსური სიძლიერე ახალი ბიზნესის ზრდისა და სადაზღვევო პოლისის მფლობელთა, რეგულატორთა და კაპიტალის მფლობელთა დაკმაყოფილების უზრუნველყოფის მიზნით.

კომპანიის საქმიანობა ასევე ექვემდებარება მარეგულირებელ მოთხოვნებს იმ იურისდიქციის ფარგლებში, რომელშიც ის მოქმედებს. ამგვარი მარეგულირებელი წესები განსაზღვრავენ არა მხოლოდ საქმიანობის მიმართულებას და მონიტორინგს უწევენ მას, არამედ ადგენენ გარკვეულ შემზღუდავ ნორმებსაც, მაგალითად, კაპიტალის ადეკვატურობის ნორმებს, გაუთვალისწინებელი ვალდებულებების წარმოშობის შედეგად სადაზღვევო კომპანიების დეფოლტისა და გაკოტრების რისკების მინიმიზაციისთვის. ჯგუფის კაპიტალის მართვის პოლიტიკა მიმართულია საკმარისი ლიკვიდური აქტივების შენარჩუნებისთვის, საზედამხედველო ორგანოს მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით. ადგილობრივი სადაზღვევო ზედამხედველი ადგენს კაპიტალის მინიმალური ოდენობის განსაზღვრის წესს სადაზღვევო კომპანიებისთვის. კომპანიის საქმიანობა ასევე ექვემდებარება მარეგულირებელ მოთხოვნებს იმ იურისდიქციის ფარგლებში, რომელშიც ის მოქმედებს. ამგვარი მარეგულირებელი წესები განსაზღვრავენ არა მხოლოდ საქმიანობის მიმართულებას და მონიტორინგს უწევენ მას, არამედ ადგენენ გარკვეულ შემზღუდავ ნორმებსაც, მაგალითად, კაპიტალის ადეკვატურობის ნორმებს, გაუთვალისწინებელი ვალდებულებების წარმოშობის შედეგად სადაზღვევო კომპანიების დეფოლტისა და გაკოტრების რისკების მინიმიზაციისთვის. კომპანიის კაპიტალის მართვის პოლიტიკა მიმართულია საკმარისი ლიკვიდური აქტივების შენარჩუნებისთვის, საზედამხედველო ორგანოს მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით. ადგილობრივი სადაზღვევო ზედამხედველი ადგენს კაპიტალის მინიმალური ოდენობის განსაზღვრის წესს სადაზღვევო კომპანიებისთვის. საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის უფროსის 2016 წლის 16 სექტემბრის ბრძანების მიხედვით, მზღვეველის საზედამხედველო კაპიტალის ოდენობა უნდა აღემატებოდეს გაანგარიშებით მიღებული გადახდისუნარიანობის მარჯის ოდენობის 50 %-ს 2017 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 ივლისამდე. მზღვეველის საზედამხედველო კაპიტალის ოდენობა უნდა აღემატებოდეს გაანგარიშებით მიღებული გადახდისუნარიანობის მარჯის ოდენობის 75 %-ს 2017 წლის 1 ივლისიდან 2018 წლის 1 იანვრამდე. ასევე, საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის უფროსის 2016 წლის 16 სექტემბრის ბრძანების მიხედვით, მზღვეველის საზედამხედველო კაპიტალის ოდენობა სადაზღვევო საქმიანობის განხორციელების ყველა ეტაპზე უნდა აღემატებოდეს საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის უფროსის 2017 წლის 25 დეკემბრის №27 ბრძანებით „საქართველოს ტერიტორიაზე სადაზღვევო საქმიანობის განხორციელების ყველა ეტაპზე კაპიტალის მინიმალური ოდენობის განსაზღვრის წესის დამტკიცების შესახებ“ განსაზღვრულ კაპიტალის მინიმალურ ოდენობას. 2017 წლის 25 დეკემბრის №27 ბრძანებით „საქართველოს ტერიტორიაზე სადაზღვევო საქმიანობის განხორციელების ყველა ეტაპზე კაპიტალის მინიმალური ოდენობის განსაზღვრის წესის დამტკიცების შესახებ“ განსაზღვრული კაპიტალის მინიმალური ოდენობა სადაზღვევო საქმიანობის განხორციელების ყველა ეტაპზე უნდა შეადგენდეს: ა) სიცოცხლის დაზღვევა: 4,200,000 ლარს – 2018 წლის 31 დეკემბრიდან; ბ) დაზღვევა (არა სიცოცხლის) – გარდა სავალდებულო ფორმის პასუხისმგებლობის დაზღვევისა ვალდებულებათა შესრულების დაზღვევის და საკრედიტო ვალდებულებების დაზღვევისა: - 3,400,000 ლარს – 2018 წლის 31 დეკემბრიდან; გ) დაზღვევა (არა სიცოცხლის) – სავალდებულო ფორმის პასუხისმგებლობის დაზღვევის, ვალდებულებათა შესრულების დაზღვევის და საკრედიტო ვალდებულებების დაზღვევის ჩათვლით: - 4,200,000 ლარს – 2018 წლის 31 დეკემბრიდან; დ) გადაზღვევა: - 4,200,000 ლარს – 2018 წლის 31 დეკემბრიდან;

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია აკმაყოფილებდა ზემოთ აღნიშნულ საკანონმდებლო მოთხოვნებს.

კაპიტალის მართვის მიდგომა ჯგუფი ცდილობს კაპიტალის სტრუქტურისა და წყაროს ოპტიმიზაციას, რათა მუდმივად შეძლოს კაპიტალისა და პოლისის მფლობელთათვის უკუგების გაუმჯობესება. ჯგუფის კაპიტალის მართვისადმი მიდგომა მოიცავს აქტივების, ვალდებულებებისა და რისკების კოორდინირებულ მართვას, არსებული და მოთხოვნილი კაპიტალის ოდენობის მუდმივი შეფასებით და შესაბამისი ზომების მიღებით, რათა გავლენა მოახდინოს ჯგუფის კაპიტალის პოზიციასზე.

სადაზღვევო რისკების მართვა სადაზღვევო ხელშეკრულების რისკი არის სადაზღვევო შემთხვევის დადგომის რისკი, რომელიც მოიცავს რისკის მოცულობისა და გაცხადების პერიოდის რისკებს. ჯგუფის ძირითადი რისკი ასეთ დროს არის ის, რომ ფაქტიური ზარალისა და სადაზღვევო თანხის სიდიდე შეიძლება აღემატებოდეს სადაზღვევო ვალდებულებათა საბალანსო ღირებულებას. ეს გამოწვეულია იმით, რომ ზარალების სიხშირე და მათი მოცულობა შეიძლება მეტი იყოს, ვიდრე თავდაპირველად შეფასებული ზარალების ვალდებულება. ჯგუფი რისკების განეიტრალების მიზნით, ახდენს სადაზღვევო კონტრაქტების პორტფელის დივერსიფიცირებას, რითიც მცირდება გაუთვალისწინებელი უარყოფითი შედეგების გავლენის რისკი პორტფელზე. რისკების განეიტრალება ხდება ასევე ანდერრაიტინგის სტრატეგიის ფრთხილი შერჩევითა და დანერგვით, ასევე, გადაზღვევის ხელშეკრულებების გამოყენებით. ჯგუფი ადგენს ანდერრაიტინგის ღირებულებებს და შეზღუდვებს, საიდანაც განისაზღვრება, თუ ვის რა რისკის მიღება შეუძლია და რა შეზღუდვებით. აღნიშნული შეზღუდვების მონიტორინგი მუდმივად ხორციელდება. ჯგუფი იყენებს „ზარალის კოეფიციენტს“ სადაზღვევო რისკების მონიტორინგის მიზნით. კოეფიციენტი მიიღება წმინდა სადაზღვევო ზარალების გაყოფით წმინდა სადაზღვევო შემოსავალზე. ჯგუფის ზარალის კოეფიციენტი შემდეგია: 2018 2017 ზარალის კოეფიციენტი 60% 65% დაზღვევის კონტრაქტებისთვის ყველაზე არსებით რისკს წარმოადგენს სტიქიური მოვლენები და ხანძარი, ძირითადად ქონების დაზღვევისთვის სამედიცინო დაზღვევის კონტრაქტებისთვის, ყველაზე არსებითი რისკი წარმოიქმნება ცხოვრების სტილის შეცვლის, დაზღვეულ პირთა მასიური დაავადებების შედეგად და ა.შ. რისკები მნიშვნელოვნად განსხვავდება მათი წარმოშობის ადგილის, სახეობისა და ინდუსტრიის მიხედვით. აქედან გამომდინარე, პორტფელის თანხების არასათანადო თანაფარდობამ შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჯგუფის შემოსავლებზე. ზემოთ აღნიშნული რისკის დონე მცირდება სადაზღვევო კონტრაქტების პორტფელის დივერსიფიკაციით. რისკი ნეიტრალდება ასევე ანდერრაიტინგის სტრატეგიის ფრთხილი შერჩევითა და დანერგვით, რომელიც უზრუნველყოფს რისკების დაყოფას სახეობებისა და სადაზღვევო თანხების მიხედვით. ეს მიიღწევა ინდუსტრიების მიხედვით დაყოფის გზით. გარდა ამისა, ზარალის განხილვის მკაცრი პოლიტიკა ყველა ახალი და მიმდინარე ზარალის შესაფასებლად, ზარალების დარეგულირების პროცედურების რეგულარული დეტალური განხილვა და შესაძლო თაღლითური ზარალების ხშირი გამოძიება წარმოადგენს ჯგუფის რისკების დონის შემცირების პროცედურებს. ჯგუფი იყენებს ასევე ზარალების მართვისა და დარეგულირების პოლიტიკას, რათა შეამციროს მომავალი გაუთვალისწინებელი მოვლენების უარყოფითი გავლენა მის საქმიანობაზე. ჯგუფი ასევე ზღუდავს რისკის დონეს გარკვეულ კონტრაქტებზე ზარალის მაქსიმალური სიდიდის დაწესებით, ასევე გადაზღვევის შეთანხმებების გამოყენებით, რათა შეამციროს კატასტროფულ მოვლენებთან დაკავშირებული რისკი, მაგალითად, ქარიშხლით, მიწისძვრითა და წყალდიდობით გამოწვეული ზარალები.

განუსაზღვრელობების საფუძველი მომავალში ასანაზღაურებელი ზარალების შეფასებისას

განუსაზღვრელობების საფუძველი მომავალში ასანაზღაურებელი ზარალების შეფასებისას სადაზღვევო გარიგებებთან დაკავშირებული ზარალების გადახდის ვალდებულება წარმოიშობა მათი ფაქტიურად მოხდენის მომენტში. არსებობს რამდენიმე ცვლადი, რომელიც გავლენას ახდენს სადაზღვევო გარიგებების შედეგად წარმოშობილი ფულადი ნაკადების მოცულობასა და დროულობაზე. ეს განუსაზღვრელობები ძირითადად უკავშირდება დაზღვეული სექტორის თანდაყოლილ, შიდა რისკს, და ჯგუფის მიერ მიღებულ და განხორციელებულ რისკის მართვის პროცედურებს. ზარალების შეფასებული ღირებულება მოიცავს ზარალების დაფარვისთვის საჭირო პირდაპირ დანახარჯებს, რომლებიც შემცირებულია მესამე მხარის მიერ გადასახდელი თანხებით. ჯგუფი ყველანაირად ცდილობს, დარწმუნდეს, რომ მას გააჩნია საკმარისი ინფორმაცია სადაზღვევო ზარალების წარმოშობის შესახებ. მიუხედავად ამისა, სადაზღვევო ზარალების რეზერვებთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობების გათვალისწინებით, როგორც წესი, საბოლოო, ფაქტიური შედეგი განსხვავდება ჯგუფის მიერ შეფასებული თავდაპირველი ვალდებულებისგან. სადაზღვევო გარიგებებთან დაკავშირებული ვალდებულება მოიცავს მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვს, და განცხადებული,

მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვს. მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვის შეფასება, როგორც წესი, დაკავშირებულია მთელ რიგ განუსაზღვრელობებთან, განსხვავებით იმ ზარალების ღირებულების შეფასებისგან, რომელთა შესახებაც ჯგუფს ინფორმაცია გააჩნია. ყოველი პერიოდის ბოლოს ჯგუფი შეფასებულ ზარალებს ტესტავს ადეკვატობაზე: ჯგუფი განსაზღვრავს, ზარალების შეფასებული ვალდებულებები არის თუ არა ნაკლები იმ საბალანსო ღირებულებაზე, რომელიც მოთხოვნილი იქნებოდა, თუ შესაბამისი სადაზღვევო ვალდებულებები მოხდებოდა ბასს 37-ის „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ მოქმედების სფეროში, თუ შეფასებული ვალდებულებები ბასს 37-ის მოთხოვნების შესაბამისად შექმნილი ანარიცხებზე ნაკლები აღმოჩნდა, მაშინ ჯგუფი მთელ უკმარ თანხას აღიარებს მოგებაში ან ზარალში და გაზრდის შესაბამისი სადაზღვევო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას.

38. ფინანსური რისკების მართვა

ჯგუფის მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს სს „ბანკი ქართუ“ რომელიც ფლობს ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების 98%-ს. ქვემოთ აღწერილი ფინანსური რისკები და მისი მართვა ძირითადად მოიცავს ბანკის წინაშე არსებულ რისკებს და ბანკის მენეჯმენტის მიერ დანერგილ პოლიტიკებს და პროცედურებს აღნიშნული რისკების სამართავად. ჯგუფის სხვა წევრების წინაშე მდგარი ფინანსური რისკების და მისი მართვის მექანიზმები მოცემულია ამ განმარტებითი შენიშვნის ბოლო ნაწილში. ქვემოთ მოცემული ცხრილები მოიცავს ასევე ჯგუფის სხვა წევრების ფინანსური აქტივებს და ვალდებულებებს.

რისკების მართვა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საბანკო საქმიანობაში და არის ჯგუფის ოპერაციების მნიშვნელოვანი ელემენტი. ბანკის საქმიანობისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკები მოიცავს:

- საკრედიტო რისკს
- ლიკვიდობის რისკს
- საბაზრო რისკს
- საოპერაციო რისკს

რისკის მართვის მრავალეფექტური პოლიტიკის გამოყენების მიზნით, ბანკმა დაადგინა რისკის მართვის გარემო, რომლის უმთავრესი მიზანია ბანკი დაიცვას რისკის მიუღებელი დონისაგან და საშუალება მისცეს მიაღწიოს საკუთარ მიზნებს. რისკის მართვის გარემოს საშუალებით ბანკი ახორციელებს შემდეგი სახის რისკების მართვას:

საკრედიტო რისკი

ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული რომელიმე მხარე ვერ შეძლებს დაკისრებული ვალდებულების შესრულებას, რის შედეგადაც მეორე მხარეს მიადგება ფინანსური ზარალი.

რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება მმართველი ორგანოს მიერ დაწესებულ ლიმიტებში. ეს პროცესები სრულდება საკრედიტო კომიტეტის და ბანკის ხელმძღვანელთა საბჭოს მიერ. საკრედიტო კომიტეტის მიერ ნებისმიერი განაცხადის გაკეთებამდე საკრედიტო პროცესებთან დაკავშირებული ყველა რეკომენდაცია (მსესხებლისათვის ლიმიტების დამტკიცება, ან ცვლილებების შეტანა სესხის ხელშეკრულებებში და სხვა) განიხილება და მტკიცდება რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ.

ერთ მსესხებელზე და მსესხებელთა ჯგუფზე გასაცემი მაქსიმალური თანხის განსაზღვრის მიზნით, ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ მტკიცდება მისაღები საკრედიტო რისკის დონე, აგრეთვე ლიმიტები საკრედიტო რისკის დონეზე მსესხებლის, ან პროდუქტის მიხედვით (მრეწველობის დარგების) და რეგიონის მიხედვით. თითოეულ მსესხებელზე გასაცემი მაქსიმალური თანხის ოდენობა ექვემდებარება მონიტორინგს ყოველი ახალი სესხის გაცემისას. საკრედიტო ლიმიტების ცვლილების ინიცირება შეუძლია საკრედიტო კომიტეტს, რაც სამეთვალყურეო საბჭოს მხრიდან დამტკიცებას საჭიროებს. ლიმიტების მონიტორინგი ყოველდღიურად ხორციელდება.

სადაც ეს მართებულია და სესხების უმეტეს შემთხვევაში ბანკი საჭიროებისამებრ იღებს სესხის უზრუნველყოფას, კორპორატიულ ან ინდივიდუალურ თავდებობებს სესხების გარკვეულ ნაწილს ინდივიდუალური სესხები წარმოადგენს,

სადაც არ არსებობს აღნიშნული სახის გირაო. ამგვარი რისკები ექვემდებარება მუდმივ მონიტორინგს და ყოველწლიურ ან უფრო ხშირ გადახედვას.

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების სახით გასაცემი კრედიტის გამოუყენებელ ნაწილს. გარეგანსური ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკი განიმარტება, როგორც კონტრაგენტის მხრიდან საკონტრაქტო ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან დაკავშირებული შესაძლო დანაკარგი. რაც შეეხება შესაძლო სასესხო ვალდებულებებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს, ჯგუფმა შესაძლოა განიცადოს გამოუყენებელი სესხის თანხის შესაბამისი ზარალი. მიუხედავად ამისა, ზარალის სავარაუდო თანხა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ თანხაზე, ვინაიდან შესაძლო სასესხო ვალდებულება პირობითია კლიენტის მხრიდან სპეციფიური საკრედიტო სტანდარტების დაცვის შესაბამისად. ბანკი იყენებს იგივე საკრედიტო პოლიტიკას პირობით ვალდებულებებთან მიმართებაში, როგორც ბალანსში ასახულ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან მიმართებაში, რაც ითვალისწინებს გარკვეულ პროცედურების განხორციელებას სესხის დამტკიცების მიზნებისათვის, მათ შორის ლიმიტების გამოყენებას რისკის შესამცირებლად და მიმდინარე მონიტორინგს. ბანკი აკონტროლებს საკრედიტო ვალდებულებების ვადიანობას, ვინაიდან გრძელვადიან ვალდებულებებს როგორც წესი გააჩნია უფრო დიდი საკრედიტო რისკი, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

საკრედიტო რისკის შეფასების მეთოდოლოგია 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

რისკის მართვის მიზნით საკრედიტო რისკის პოზიციის დადგენა რთული პროცესია და მოდელის გამოყენებას მოითხოვს, რადგან გამოვლენა ბაზრის პირობების ცვლილებებისთან, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და დროის სვლის პარალელურად მერყეობს. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება სხვა ვარაუდების გამოთქმასაც მოიცავს, მაგალითად, დეფოლტის დადგომის ალბათობაზე და შესაბამისი დანაკარგების კოეფიციენტებსა და კონტრაგენტებს შორის დეფოლტის კორელაციაზე. ბანკი საკრედიტო რისკს ზომავს 'დეფოლტის ალბათობით~ (PD), 'დეფოლტის რისკის პოზიციით~ (EAD) და 'დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგით~ (LGD). ეს მიდგომა ფასს 9-ში მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის გასაზომად მიღებული პრაქტიკის მსგავსია.

ფასს 9-ის შესაბამისად, ბანკში გამოიყენება გაუფასურების სამეტაპიანი მოდელი, რომელიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო ხარისხის ცვლილებას ეფუძნება:

- ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც არ არის საკრედიტო რისკის მატარებელი თავდაპირველი შეფასებისას, კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე და მისი საკრედიტო რისკის მონიტორინგი მუდმივად მიმდინარეობს.
- თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის (SICR) გამოვლენის შემთხვევაში, ფინანსური ინსტრუმენტი გადადის მე-2 ეტაპზე, მაგრამ საკრედიტო რისკით გაუფასურებლად ჯერ არ ითვლება.
- თუ ფინანსური ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია, ის შემდეგ გადადის მე-3 ეტაპზე.
- 1-ელი ეტაპის ფინანსურ ინსტრუმენტებს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი ეზომება არსებობის მანძილზე იმ მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის ოდენობით, რომლებიც მომდევნო 12 თვეში შესაძლო დეფოლტის მოვლენებით იქნება გამოწვეული. მე-2 და მე-3 ეტაპის ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი იზომება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის დანაკარგების საფუძველზე.
- ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გაზომვის საზოგადო კონცეფციის შესაბამისად, მხედველობაში მიღებული უნდა იქნეს საპროგნოზო ინფორმაცია.
- საკრედიტო რისკის მატარებელი შესყიდული ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივები ის ფინანსური აქტივებია, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას უკვე საკრედიტო რისკის მატარებელია. მათი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი ყოველთვის არსებობის მანძილზე იზომება (მე-3 ეტაპი).

ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვს აღიარებს შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც მოგება-ზარალის ანგარიშში რეალური ღირებულებით არ აისახება:

- მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ
- კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები
- ინვესტიციები სასესხო ფასიან ქაღალდებში
- სხვა მოთხოვნები
- გაცემული სასესხო გარანტიები
- გაცემული ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები; და
- ბანკთაშორის დეპოზიტები და საკორესპონდენტო ანგარიშები.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი რეზერვის საშუალებით უნდა შეადგენდეს შემდეგ ოდენობას:

- 12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი (მსდ), ანუ მსდ არსებობის მანძილზე, რომლებიც წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის ისეთი მოვლენიდან, რომელიც შესაძლებელია დადგეს ანგარიშგების დღიდან 12 თვის განმავლობაში (1-ელი ეტაპი); ან
- მსდ მთელი არსებობის მანძილზე, ანუ მსდ არსებობის მანძილზე, რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის ყველა შესაძლო მოვლენიდან, რომელიც შესაძლებელია დადგეს ფინანსური ინსტრუმენტის მთელი არსებობის მანძილზე (მე-2 და მე-3 ეტაპები).

მთელი არსებობის მანძილზე მსდ-ის რეზერვი საჭიროა ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტისათვის, რომლის საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საგრძნობლად გაიზარდა. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, მსდ შეადგენს 12 თვიანი მსდ-ის ტოლ თანხას.

აუთენტიკური სასესხო გარანტიებისა და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტების შემთხვევაში, მსდ იზომება კრედიტის კონვერსიის, შესაბამისად, 100%-იანი და 4.01%-იანი ფაქტორის საფუძველზე.

ფინანსური ინსტიტუტებიდან მოთხოვნებს, ბანკთაშორის დეპოზიტებსა და საკორესპონდენტო ანგარიშებს, აგრეთვე სასესხო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს გაუფასურება ერიცხება 12 თვიანი მსდ-ის საფუძველზე. დეფოლტის ალბათობა და დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგები კლიენტებისათვის მიიღება საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მოწოდებული საკრედიტო რეიტინგის ინფორმაციიდან.

სხვა მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი ფასდება ინდივიდუალურად, კლიენტის სესხზე დანაკარგის რეზერვის განაკვეთით. თუ კლიენტს ბანკში სესხი არ ჰქონია, მაშინ გამოიყენება კლიენტის საკრედიტო რეიტინგი და დეფოლტის ალბათობისა და დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგის შესაბამისი მაჩვენებლები. გარდა ამისა, ფასდება მოთხოვნის გამოვლენილი რისკის მოქმედების მოსალოდნელი პერიოდი. ბოლო ეტაპზე, PD, LGD და რისკის მოქმედების მოსალოდნელი პერიოდი ერთმანეთზე მრავლდება და მიიღება მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

მსესხებელთა საკრედიტო რისკდამოკიდებულებათა შესაფასებლად ბანკმა შეიმუშავა რეზერვების დადგენის ფასს 9-ის შესაბამისი მეთოდოლოგია.

ბანკი სესხების პორტფელს ყოფს ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და უმნიშვნელო მსესხებლების ჯგუფებად. აქედან პირველ კატეგორიას მიეკუთვნებიან ის მსესხებლები, რომელთა რისკდამოკიდებულება ბანკის მთლიანი სახედადგენელო კაპიტალის 1%-ს აჭარბებს.

საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდა

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის აღმოსაჩენად, ბანკი მონიტორინგს ახორციელებს იმ ფინანსურ აქტივებზე, რომლებსაც გაუფასურება ერიცხება. თუ საკრედიტო რისკი საგრძნობლად

გაიზარდა, ბანკი დანაკარგის რეზერვს აფასებს მთელი არსებობის მანძილზე მსდ-ის და არა 12 თვიანი მსდ-ის საფუძველზე.

იმის შესაფასებლად, საგრძნობლად გაიზარდა თუ არა ფინანსურ ინსტრუმენტზე საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ბანკი მხედველობაში იღებს როგორც რაოდენობრივ, ასევე, თვისობრივ მაჩვენებლებს.

ბანკი მიიჩნევს რომ თუ მსესხებელი გახდება „უარყოფითად კლასიფიცირებული“ (როგორცაა დაკვირვებაზე მყოფი, არასტანდარტული, საექვო ან ზარალის მქონე) ეროვნული ბანკის რეგულაციების მიხედვით, ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას. მსესხებლის კლასიფიკაცია ეროვნული ბანკის რეგულაციების მიხედვით დამოკიდებულია მსესხებლის გადახდის უნარიანობასა ან ბაზარზე სხვა ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე.

როდესაც აქტივზე ვადაგადაცემა 30 დღეზე მეტია, ბანკი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკი საგრძნობლად გაიზარდა და აქტივი ხვდება გაუფასურების მოდელის მე-2 ეტაპზე, ანუ დანაკარგის რეზერვი განიხილება მთელი არსებობის მანძილზე მსდ-ის მიხედვით.

მსდ-ის შეფასება ინდივიდუალურად

ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების შემთხვევაში, მსდ ფასდება კონტრაქტით ბანკის მიერ მისაღები ფულადი ნაკადებისა და მომავალი ეკონომიკური სცენარების სიმრავლის შეწონვით მისაღები ფულადი ნაკადების სხვაობის მიმდინარე ღირებულებით, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. გარდა ამისა, მხედველობაში მიიღება გადახდები და სესხის უზრუნველყოფად ფლობილი აქტივების უზრუნველყოფის რეალიზაცია.

მსესხებელთა ჯგუფის ბიზნესიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შეფასების მიზნით, მენეჯმენტი მხედველობაში იღებს ინფორმაციას მსესხებელთა ლიკვიდობის, გადახდისუნარიანობის, ბიზნესისა და ფინანსური რისკების, გადაუხდელობის დონისა და საოპერაციო ფულადი ნაკადების თაობაზე. მსესხებლის თავისუფალი ფულადი ნაკადების დასადგენად ბანკი იყენებს საპროგნოზო ინფორმაციას, რაც მოიცავს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ ეკონომიკურ მონაცემებსა და ეკონომიკურ ინდიკატორებს. მოდელი ეყრდნობა შემდეგ მაკროეკონომიკურ ცვლადებს:

- 1 ნომინალური მშპ-ის ზრდის განაკვეთი - მსესხებლის შემოსავლისა და რეალიზებული საქონლის თვითღირებულების საკორექციოდ;
- 2 ინფლაციის განაკვეთი - მსესხებლის ირიბი დანახარჯების საკორექციოდ;
- 3 ლარი/აშშ დოლარი გაცვლის კურსი - მსესხებლის თავისუფალი ფულადი ნაკადების საკორექციოდ.

მაშინაც კი, როდესაც უზრუნველყოფის დასაკუთრება მოსალოდნელი არ არის, უზრუნველყოფილი სესხების მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში ასევე შედის ის ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას უზრუნველყოფის დასაკუთრებიდან, იმ ხარჯების გამოკლებით, რომლებიც გაიწევა უზრუნველყოფის მიღებისა და გაყიდვის მიზნით.

ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას უზრუნველყოფის დასაკუთრებიდან, დამოკიდებულია უზრუნველყოფის რეალურ ღირებულებაზე. მათზე ვრცელდება შეფასებისა და ლიკვიდობის სამოძილო მაჩვენებლები უზრუნველყოფის თითოეული სახეობის მიხედვით. ფულადი ნაკადების გამოთვლისას გამოიყენება უზრუნველყოფის ოთხი ძირითადი სახეობა:

- უძრავი ქონება
- მოძრავი ქონება, მათ შორის ძირითადი საშუალებები
- მარაგები
- დეპოზიტები.

უზრუნველყოფის სალიკვიდაციო ღირებულება ჩვეულებრივ ფასდება ამოღების პერიოდად 2 წლისა და შეფასების განაკვეთებად უძრავი ქონებისათვის 15%-ის, მოძრავი ქონებისათვის (ძირითადი საშუალებების ჩათვლით) 30%-ის, ხოლო

მარაგებისათვის 45%-ის გამოყენებით. ზოგადი მიდგომა ცალკეულ შემთხვევებში იცვლება, თუ სხვა გარემოებები მიუთითებს, რომ ამოღების პერიოდისა და შეფასების სამოდელო განაკვეთის გამოყენება არამართებულია.

როდესაც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სარისკო სესხები ინდივიდუალურად გაუფასურებულად არ ითვლება, გამოიყენება ჯგუფური შეფასების მეთოდოლოგია, სადაც მხედველობაში იიღება რეალურად გაწეული მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი, რომლის იდენტიფიცირება არ მომხდარა.

მსდ-ის შეფასება ჯგუფურად

მსდ-ის შეფასებისას მხედველობაში მიიღება შემდეგი ცვლადების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგი (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი, შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით.

დეფოლტის განსაზღვრება

შეფასების დასადგენად კრიტიკული მნიშვნელობა ენიჭება დეფოლტის განსაზღვრებას, რომელიც მსდ-ის ოდენობის შეფასებაშია ინტეგრირებული. დეფოლტის მოვლენად ბანკი მიიჩნევს შემდეგ მოვლენებს:

- ჯგუფურად შეფასებულ სესხებში მსესხებელმა ბანკის მიმართ მატერიალურ საკრედიტო ვალდებულებაზე ვადას გადააცილა 90-ზე მეტი დღით
- მსესხებელი გადავიდა პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებაში;
- საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციის მიხედვით, მსესხებლის სესხზე დანაკარგის რეზერვირების განაკვეთის კატეგორია 30% ან მეტია;
- სხვა კრიტერიუმები, რომლებიც მიუთითებს, რომ ნაკლებ სავარაუდოა, მსესხებელმა დაფაროს ვალდებულება, მათ შორის, ცუდი რესტრუქტურისა.

LGD მოდელი

გაუფასურების მოდელის კიდევ ერთი კომპონენტია LGD (დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგი), ანუ დეფოლტის შემთხვევაში წარმოშობილი ზარალის შეფასებული ოდენობა. მის შესაფასებლად დეფოლტგანცდილი რისკგამოვლინებები სეგმენტების მიხედვით მცირდება უზრუნველყოფად გამოყენებული დეპოზიტებით, 2 წლიანი ამოღების პერიოდის უზრუნველყოფის დისკონტირებული სალიკვიდაციო ღირებულებითა და შეფასების ზღვრული განაკვეთით.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეფასების ზღვრული მაჩვენებლის 10%-იანი ზრდა იწვევს მსდ-ის 5.31%-იან ზრდას, რაც შეადგენს 4,930 ათას ლარს, ხოლო შეფასების ზღვრული მაჩვენებლის 10%-იანი კლება იწვევს მსდ-ის 5.25%-იან კლებას, რაც შეადგენს 4,876 ათას ლარს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამოღების პერიოდის 10%-იანი ზრდა იწვევს მსდ-ის 6.51%-იან ზრდას, რაც შეადგენს 6,040 ათას ლარს, ხოლო ამოღების პერიოდის 10%-იანი კლება იწვევს მსდ-ის 4.42%-იან კლებას, რაც შეადგენს 4,106 ათას ლარს.

EAD მოდელი

EAD წარმოადგენს მთლიან მისაღებ თანხას დეფოლტის დროს. ბანკი მას ანგარიშობს კონტრაგენტის მიმდინარე რისკის გამოვლენისა და მიმდინარე თანხის კონტრაქტით პოტენციურად ნებადართული ცვლილებების საფუძველზე, ამორტიზაციის ჩათვლით.

საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება

ბანკი მსდ-ს გამოთვლებში იყენებს საპროგნოზო ინფორმაციას. ეს ინფორმაცია მოიცავს ეკონომიკურ მონაცემებსა და ეკონომიკური ინდიკატორების პროგნოზს, რომელსაც მონეტარული სამსახურები აქვეყნებენ. დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრის საფუძველს ქმნის სამი ეკონომიკური სცენარი (საბაზისო, პესიმისტური, ოპტიმისტური). თითოეული მათგანი დეფოლტის განსხვავებულ ალბათობას იძლევა. ამ სცენარების შექონვა ქმნის დეფოლტის საშუალო შეწონილი ალბათობის საფუძველს, რომელიც მსდ-ის გამოთვლაში გამოიყენება. 12 თვიანი მსდ (1-ლი ეტაპის სესხები) ფასდება მხოლოდ თორმეტთვიანი დეფოლტის ალბათობით. არსებობის მანძილზე მსდ (მე-2 და მე-3 ეტაპების სესხები) ფასდება ყველა წლიური ზღვრული დეფოლტის ალბათობებით სესხის ვადის გასვლამდე.

ფასს 9-ის მიზნებისთვის საქართველოს ეროვნული ბანკი აქვეყნებს მაკროეკონომიკური ინდიკატორების პროგნოზებს სხვადასხვა სცენარით და მათ წონას გამოთვლებაში. საბაზისო სცენარი ყველაზე სავარაუდო სცენარია და მისი წონა გამოთვლებში 50%-ია. პესიმისტური და ოპტიმისტური სცენარების წონა 25%-ია.

ისტორიული მონაცემების სტატისტიკური ანალიზის გამოყენებით ბანკმა შეაფასა ურთიერთქმედება მაკროეკონომიკურ ცვლადებსა და საკრედიტო რისკსა და დეფოლტის ალბათობას შორის. სამი მაკროეკონომიკური ცვლადი (მშპ-ს ზრდა, ლარი/დოლარის გაცვლითი კურსი და უძრავი ქონების ფასები) გათვალისწინებულია ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხების მოსალოდნელ ეკონომიკურ სცენარებში. კოლექტიურად გაუფასურებული სესხების შემთხვევაში ბანკმა მხოლოდ მშპ-ს ზრდის გათვალისწინება შეძლო, სათანადოდ გამყარებული ინფორმაციის არარსებობის გამო.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2018 წლის 31 დეკემბრის გამოყენებულ 2019-2023 წლების საქართველოს ეკონომიკურ სცენარებში შესული ინდიკატორები, რომლებიც დიდ ზეგავლენას ახდენს მსდ-ზე.

	2019	2020	2021	2022	2023
მშპ-ს ზრდის დონე					
საბაზისო სცენარი	5.00%	5.00%	5.00%	5.00%	5.00%
აღმავალი სცენარი	6.50%	5.50%	5.00%	5.00%	5.00%
დაღმავალი სცენარი	2.00%	3.00%	4.00%	4.00%	4.00%
ლარი/ აშშ დოლარის გაცვლითი კურსის ცვლილება (წლიდან წლამდე)					
საბაზისო სცენარი	0%	0%	0%	0%	0%
აღმავალი სცენარი	3%	2%	2%	0%	0%
დაღმავალი სცენარი	-15%	-10%	5%	0%	0%
უძრავი ქონების ფასის ცვლილება (წლიდან წლამდე)					
საბაზისო სცენარი	2.90%	3.00%	3.00%	0.00%	0.00%
აღმავალი სცენარი	3.60%	3.30%	3.00%	0.00%	0.00%
დაღმავალი სცენარი	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%

პროგნოზირებული ურთიერთობა ეკონომიკურ ინდიკატორებსა და დეფოლტსა და დანაკარგის განაკვეთებს შორის სესხის პორტფელებში შემუშავდა ბოლო 5 წლის მონაცემების საფუძველზე.

ბანკის მიერ შემუშავებული ეკონომიკური მოდელის თანხმად, არ აღინიშნება მნიშვნელოვანი დამოკიდებულება მაკრო ეკონომიკურ ცვლადებსა და სესხების პორტფელის ხარისხს შორის.

მსდ-ს გამოთვლა

თითოეული სეგმენტის ზღვრული PD-ების და LGD-ის დადგენის შემდეგ, მსდ-ს საბოლოო კალკულაციები კონკრეტული სესხის რისკის მახასიათებლებზე დაყრდნობით კეთდება. 12 თვიანი მსდ პირველი ეტაპის სესხების ითვლება, ხოლო

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

მეორე და მესამე ეტაპის სესხებისთვის მსდ არსებობის მანძილზე ითვლება, მოსალოდნელი ფულადი დეფიციტების დისკონტირებით ანგარიშგების თარიღისთვის.

რესტრუქტურირებული სესხები

კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე პირობების ცვლილება, როგორც წესი, ხდება კლიენტებთან ურთიერთობის განვითარების პროცესის ფარგლებში ან მსესხებლის მდგომარეობის გაუარესების დროს. ამ უკანასკნელ შემთხვევაში, მოლაპარაკების შედეგად შესაძლოა გაგრძელდეს სესხის გადახდის ვადა ან შეიცვალოს გადახდის გეგმა, რომლის მიხედვითაც ბანკი შეღავათიან საპროცენტო განაკვეთს სთავაზობს იმ მსესხებლებს, რომლებიც ნამდვილად მძიმე ვითარებაში აღმოჩნდნენ. ამის შედეგად, აქტივი კვლავაც ვადაგადაცილებული რჩება და ინდივიდუალურად გაუფასურებულია, თუ ხელმეორე მოლაპარაკების შედეგად დადგენილი საპროცენტო განაკვეთისა და ძირითადი თანხის გადახდა ნაკლებია აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებაზე. სხვა შემთხვევაში, მოლაპარაკებების შედეგად იდება ახალი ხელშეკრულება, რომელიც ახალ სესხად განიხილება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია იმ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება, კლასების მიხედვით, რომელთა პირობები შეიცვალა:

ფინანსური აქტივის კლასი	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017
კლიენტებზე გაცემული სესხები	138,552	44,027

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იმ ამჟამად 1-ელი ეტაპის სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება, რომელთა პირობები შეიცვალა, როდესაც ისინი მე-2/მე-3 ეტაპებზე განიხილებოდა და ზარალის რეზერვი ფასდებოდა 12-თვიანი თანხით, ნულის ტოლია.

კლიენტებზე გაცემული სესხების მოძრაობა ეტაპებს შორის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2018			სულ
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12 თვის მსდ	მსდ არსებობის მანძილზე - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ ი	მსდ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ ი	
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბერს	489,559	81,680	307,973	879,212
კორექტირება ფასს 9-ის პირველი გამოყენების გამო	8,359	5,756	16,599	30,714
სრული ღირებულება 2018 წლის 1 იანვარს	497,918	87,436	324,572	909,926
ახალი წარმოშობილი სესხები (დარიცხული საპროცენტო სარგელით)	292,726	9,279	52,373	354,378
ცვლილებები სრულ ღირებულებაში:				
- გადავიდა 1-ელ ეტაპზე	6,533	(6,533)	-	-
- გადავიდა მე-2 ეტაპზე	(98,220)	102,381	(4,161)	-
- გადავიდა მე-3 ეტაპზე	-	(58,188)	58,188	-
გადახდილი სესხები	(237,501)	(27,687)	(77,490)	(342,678)
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი	-	-	(2,660)	(2,660)
ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	-	-	178	178
ზარალი საკურსო სხვაობის შედეგად	3,303	2,283	6,394	11,980
სრული ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერს	464,759	108,971	357,394	931,124

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის მოძრაობა ეტაპებს შორის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2018			სულ
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12 თვის მსდ	მსდ არსებობის მანძილზე - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	მსდ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	
	1	2	3	
რეზერვი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,444	2,431	68,962	74,837
კორექტირება ფასს 9-ის პირველი გამოყენების გამო	1,717	545	13,011	15,273
რეზერვი 2018 წლის 1 იანვარს	5,161	2,976	81,973	90,110
ახალი წარმოშობილი სესხები	3,619	150	16,970	20,739
ცვლილებები რეზერვში:				
- გადავიდა 1-ელ ეტაპზე	866	(866)	-	-
- გადავიდა მე-2 ეტაპზე	(1,195)	2,056	(861)	-
- გადავიდა მე-3 ეტაპზე	-	(1,579)	1,579	-
გადახდილი სესხები	(2,401)	(560)	(20,979)	(23,940)
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი	-	-	(2,660)	(2,660)
ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	-	-	178	178
საკრედიტო რისკით გამოწვეული ცვლილებები	(1,137)	4,858	1,126	4,847
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	2,173	2,173
სარგებელი საკურსო სხვაობის შედეგად	42	223	1,129	1,394
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბრის	4,955	7,258	80,628	92,841

საკრედიტო რისკის შეფასების მეთოდოლოგია 2018 წლის 1 იანვრამდე

2018 წლის 1 იანვრამდე ბანკი საკრედიტო რისკს აფასებდა ბასს 39-ის მიხედვით შედგენილი მეთოდოლოგიით.

ბანკი სესხების პორტფელს ჰყოფს ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან და უმნიშვნელო ჯგუფებად.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანია მსესხებლების ის ჯგუფი, რომელთა რისკგამოვლინება ბანკის საზედამხებველო კაპიტალის 1%-ს აჭარბებს.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების გაუფასურების ინდივიდუალური შეფასება

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების გაუფასურება ფასდება ინდივიდუალურად, საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მომავალი ფულადი სახსრების განსაზღვრით.

მსესხებელთა ბიზნესის ჯგუფიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების პროგნოზირების მიზნით, ხელმძღვანელობა განიხილავს მთელ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას მსესხებელთა ლიკვიდობის, გადახდისუნარიანობის, ბიზნესისა და ფინანსური რისკების, გადაუხდელი ანგარიშებისა და ოპერაციებიდან მისაღები ფულადი ნაკადების თაობაზე.

უზრუნველყოფილი სესხების პროგნოზირებულ მომავალ ფულად ნაკადებში ასევე გათვალისწინებულია ის ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას გირაოს რეალიზაციის შემთხვევაში, უზრუნველყოფის მოპოვებისა და გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით, იმის მიუხედავად, არის ეს მოსალოდნელი თუ არა.

ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება მიღებულ იქნეს უზრუნველყოფის რეალიზაციის შედეგად, დამოკიდებულია უზრუნველყოფის რეალურ ღირებულებაზე, აგრეთვე უზრუნველყოფის თითოეული ტიპისათვის შეფასების მიდგომასა

და ლიკვიდობის რისკის ფაქტორზე. ფულადი ნაკადების შეფასებისას გამოიყენება უზრუნველყოფის სამი ძირითადი სახეობა:

- უძრავი ქონება
- მოძრავი ქონება, მათ შორის, მატერიალური აქტივები და მარაგები;
- ფინანსური აქტივები, მათ შორის დეპოზიტები.

პროგნოზირებული ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას უზრუნველყოფის რეალიზაციის შედეგად მისი მოპოვებისა და გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით, დისკონტირდება სესხის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით გაყიდვის დარჩენილი მთელი სავარაუდო დროის განმავლობაში.

გაყიდვამდე დარჩენილი დრო დამოკიდებულია უზრუნველყოფის სახეობაზე და ფასდება ხელმძღვანელობის შეხედულებისამებრ დეფოლტის დღიდან უზრუნველყოფის გაყიდვამდე სავარაუდო პერიოდის შეფასებით.

იმ შემთხვევაში, თუ ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხი არ ჩაითვალა გაუფასურებულად, გაწეული მაგრამ კონკრეტულად არაიდენტიფიცირებული გაუფასურების დანაკარგების მოსაცავად გამოიყენება ჯგუფური შეფასების მეთოდოლოგია.

ჯგუფური შეფასების მეთოდოლოგია

ჯგუფური შეფასებისას სესხების პორტფელი იყოფა სესხების ორ - გაუფასურების გამომწვევი მოვლენებით და გაუფასურების გამომწვევი მოვლენების გარეშე - ჯგუფებად.

გაუფასურების გამომწვევი მოვლენიანი სესხების შეფასების მეთოდოლოგიით დაიშვება, რომ დეფოლტი მოხდა და გამოითვლება დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში. მასში ჩანს ის დისკონტირებული ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას სესხზე უზრუნველყოფის რეალიზაციის შემთხვევაში, მისი მოპოვებისა და გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით. უზრუნველყოფის რეალიზაციისას წარმოშობილი ფულადი ნაკადების შეფასებითი მიდგომა აღწერილია ზემოთ.

სესხები გაუფასურების გამომწვევი მოვლენების გარეშე ჯგუფდება მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების საფუძველზე.

გაუფასურების გამომწვევი მოვლენების გარეშე არსებული ჯგუფურად შეფასებული სესხებისათვის გაუფასურების დანაკარგების გამოსათვლელად, ბანკი მხედველობაში იღებს შემდეგ პარამეტრებს: დეფოლტის ალბათობა და დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში.

გარე ან შიდა გარემოს ცვლილების დროს ან ისეთ შემთხვევაში, როდესაც ისტორიული მონაცემები არსებულ მდგომარეობას აღარ ასახავს, ბანკი რისკ პარამეტრებს აკორექტირებს მიმდინარე დაკვირვებადი მონაცემების საფუძველზე, რათა ამით მოიცვას იმ მიმდინარე გარემოებების ეფექტი, რომლებიც წინა პერიოდებში არ არსებობდა და გააუვნებელყოს იმ წარსული გარემოებების ეფექტი, რომლებიც ამჟამად აღარ მოქმედებს.

დეფოლტის განსაზღვრებაში შედის ისეთი კრიტერიუმები, როგორიცაა:

- 180 დღით ვადაგადაცილება
- სხვა კრიტერიუმები, რომლებიც მიუთითებს იმაზე, რომ ნაკლებად სავარაუდოა, მსესხებელმა დაფაროს ვალდებულებები. მათ შორისაა ცუდი ვალების რესტრუქტურიზაცია.

გაწეული მაგრამ არაიდენტიფიცირებული გაუფასურების დანაკარგების გათვალისწინების მიზნით ბანკმა, გარდამავალი მატრიცების მიდგომის გამოყენებით შეიმუშავა დეფოლტის ალბათობის მოდელი.

თითოეულ სეგმენტზე დაკვირვების პერიოდად აღებულია ბოლო 3 წელი. ამ ვადის განმავლობაში, ვადაგადაცილებულ ჯგუფებში იქმნება ყოველთვიური მიგრაციის მატრიცები, თვის ბოლოს არსებული მდგომარეობისა და თითოეული სესხის ოდენობის ანგარიშის მიხედვით. ამის შემდეგ იწყება მიგრაციის 12-თვიანი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც უნდა შეფასდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრი.

უზრუნველყოფის და კრედიტის სხვა გამაძლიერებლების ანალიზი

საჭირო უზრუნველყოფის ტიპი და ოდენობა დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე. შემუშავებულია მეთოდოლოგია უზრუნველყოფის მისაღები ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების შესახებ. ჩადებული უზრუნველყოფების ძირითადი ტიპები მოიცავს შემდეგს:

- კომერციული სესხების შემთხვევაში - უძრავ ქონებას, გარანტიებს, სატრანსპორტო საშუალებებს, აღჭურვილობებსა და მარაგებს.
- საცალო სესხების შემთხვევაში - საცხოვრებელი ქონების, აღჭურვილობის, სატრანსპორტო საშუალებებისა და გარანტიების იპოთეკას.

მენეჯმენტი აკვირდება უზრუნველყოფის საბაზრო ფასებს, ხელშეკრულების პირობების მიხედვით, ითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას და მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის შეფასების მანძილზე აკვირდება უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

თანდართულ ცხრილში წარმოდგენილია სესხების პორტფელის ანალიზი უზრუნველყოფების ტიპების მიხედვით:

უზრუნველყოფის სახეობა	31, დეკემბერი 2018 მთლიანი საბალანსო ღირებულება	დეკემბერი 31, 2018 მსდ რეზერვი	დეკემბერი 31, 2018 მთლიანი საბალანსო ღირებულება	დეკემბერი 31, 2018 უზრუნველყოფის რეალური ღირებულება
უძრავი ქონება	764,348	(48,369)	715,978	1,608,899
ნაღდი ფული	11,363	(551)	10,811	22,610
აღჭურვილობა	64,107	(16,340)	47,768	267,314
მარაგები	20,323	(1,030)	19,293	102,278
სხვა უზრუნველყოფა	14,074	(1,628)	12,447	16,747
უზრუნველყოფის გარეშე	56,909	(24,923)	31,986	-
სულ	931,124	(92,841)	838,283	2,017,848

უზრუნველყოფის ტიპები	31, დეკემბერი 2017 მთლიანი საბალანსო ღირებულება	დეკემბერი 31, 2017 მსდ რეზერვი	დეკემბერი 31, 2017 მთლიანი საბალანსო ღირებულება	დეკემბერი 31, 2017 უზრუნველყოფის რეალური ღირებულება
უძრავი ქონება	800,420	(61,932)	738,488	1,960,254
ნაღდი ფული	7,290	-	7,290	23,258
აღჭურვილობა	18,730	(4,231)	14,499	360,075
მარაგები	13,512	(98)	13,414	137,779
სხვა უზრუნველყოფა	9,191	(3,965)	5,226	20,533
უზრუნველყოფის გარეშე	30,069	(4,611)	25,458	-
სულ	879,212	(74,837)	804,375	2,501,899

ბანკის პოლიტიკა გულისხმობს ამგვარ სესხებზე მათი გაცემის თარიღში სესხი/ღირებულების (ს/ღ) საშუალოდ 70%-იანი კოეფიციენტის მინიჭებას უზრუნველყოფის დისკონტირებული ღირებულების დასადგენად. ეს ის უმცირესი ღირებულებაა, რომლის რეალიზებას და მსდ გამოთვლებში გამოყენებასაც ბანკი ვარაუდობს.

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	31, დეკემბერი 2018	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2018
ს/დ კოეფიციენტი უზრუნველყოფის დისკონტირებულ ღირებულებაზე დაყრდნობით	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	მსდ რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
50%-ზე ნაკლები	152,859	(303)	152,556
51-70%	125,038	(314)	124,724
71-90%	141,899	(651)	141,248
91-100%	48,539	(2,057)	46,482
100%-ზე მეტი	462,789	(89,516)	373,273
სულ	931,124	(92,841)	838,283

	31, დეკემბერი 2017	დეკემბერი 31, 2017	დეკემბერი 31, 2017
ს/დ კოეფიციენტი უზრუნველყოფის დისკონტირებულ ღირებულებაზე დაყრდნობით	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	მსდ რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
50%-ზე ნაკლები	148,497	-	148,497
51-70%	195,008	(482)	194,526
71-90%	192,917	(4,293)	188,624
91-100%	64,053	(2,134)	61,919
100%-ზე მეტი	278,737	(67,928)	210,809
სულ	879,212	(74,837)	804,375

საკრედიტო რისკის პოზიციის მაქსიმალური ოდენობა

ბანკის მაქსიმალური საკრედიტო რისკდამოკიდებულება ბოლო წლის განმავლობაში ძალზე გაიზარდა, რაც გამოწვეული იყო ბაზარზე არსებული პირობებით. თუმცა, ამ ზრდის მიუხედავად, ბანკის პორტფელის მომგებიანობის მაჩვენებლების გაუარესება არ შენიშნულა.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს საბალანსო და გარეგანსურ აქტივების მაქსიმალური საკრედიტო რისკის პოზიციისადმი დაქვემდებარებას. ბალანსის ფინანსურ აქტივებზე მაქსიმალური დაქვემდებარება უტოლდება აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაქვითვამდე და უზრუნველყოფამდე. ბანკის მაქსიმალური პოზიცია საკრედიტო რისკისადმი იმ შემთხვევაში თუ უზრუნველყოფა და ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებულია და პირობითი ვალდებულებები, ან კრედიტის გაცემის ვალდებულება არ სრულდება, წარმოდგენილია ამ ინსტრუმენტების კონტრაქტით გათვალისწინებული ღირებულებით.

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	18,253	30,355
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	12,380	18,800	6,051
კლიენტებზე გაცემული სესხები	838,283	804,375	863,725
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	19,295	27,978	19,045
მოთხოვნები დაზღვევიდან და გადაზღვევიდან	2,862	3,363	5,835
ინვესტიციები კაპიტალში	57	57	57
სხვა ფინანსური აქტივები	2,956	2,248	1,129
გაცემული გარანტიები და მსგავსი ტრანზაქციები	53,530	64,691	62,435
აკრედიტივები და სხვა ტრანზაქციებთან დაკავშირებული პირობითი ვალდებულებები	7,863	8,252	-
სამომავლო სასესხო ვალდებულებები და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	48,811	22,310	27,355

გარესაბალანსო რისკი

გარესაბალანსო რისკების სამართავად ბანკი ძირითადად იყენებს რისკის მართვის იმავე პოლიტიკას რითაც სარგებლობს საბალანსო რისკების მართვისას. რაც შეეხება სესხის გაცემისა და კლიენტებისა და კონტრაგენტების ვალდებულებებს, ბანკი იყენებს იმავე საკრედიტო მართვის პოლიტიკას, რითაც სარგებლობს გაცემული სესხების შემთხვევაში. მოთხოვნილი უზრუნველყოფა დამოკიდებული იქნება კონტრაგენტის სიმდიერესა და გარიგების სპეციფიკაზე.

უზრუნველყოფა. უზრუნველყოფის მოცულობა და სახეობა დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. უზრუნველყოფის დაშვებული სახეობებისა და შეფასების პარამეტრები დგინდება მიღებული ინსტრუქციის შესაბამისად.

უზრუნველყოფის ძირითადი სახეობებია:

- კომერციული სესხების შემთხვევაში: გირაო უძრავ ქონებაზე, გარანტიები, სატრანსპორტო საშუალებები და მანქანა-დანადგარები;
- საცალო სესხების შემთხვევაში: გირაო საცხოვრებელ უძრავ ქონებაზე და გარანტიები.

წლის განმავლობაში ჯგუფმა დაისაკუთრა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის თარიღის მდგომარეობით 24,820 ლარის საბალანსო ღირებულების ქონება, რომელსაც ბანკი ამჟამად ყიდის.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკის მართვა

ლიკვიდობის რისკი ეხება დეპოზიტების გადინების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად საკმარისი სახსრების არსებობას, რომლებიც უკავშირდება ფინანსურ ინსტრუმენტებს მათი დაფარვის ვადის დადგომისას.

აქტივ-პასივების კომიტეტი აკონტროლებს ზემოთ აღნიშნულ რისკებს ვადიანობის ანალიზის საფუძველზე, რომელიც განსაზღვრავს ბანკის სტრატეგიას შემდგომი ფინანსური პერიოდისათვის. მიმდინარე ლიკვიდობის კონტროლი ხორციელდება სახაზინო დეპარტამენტის მიერ, რომლის ფუნქციაც არის ფულად ბაზრებზე გარიგებების დადება, მიმდინარე ლიკვიდობის შენარჩუნება და ფულადი ნაკადების ოპტიმიზაცია.

ლიკვიდობის რისკის სამართავად, ბანკი ახორციელებს კლიენტების და ბანკის ოპერაციებზე მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ყოველდღიურ მონიტორინგს, რაც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილს. დირექტორთა საბჭო აწესებს ლიმიტებს ხელმისაწვდომი სახსრების მინიმალურ პროპორციაზე გასანაღდებელი დეპოზიტების უზრუნველსაყოფად და ბანკთაშორისი და სხვა სასესხო წყაროს მინიმალურ დონეზე, რომელიც აუცილებელია იმისათვის, რომ დაკმაყოფილდეს განაღდება მოთხოვნის მოულოდნელი წარმოქმნისას.

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი:

(a) ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის პირობა, რომელიც იანგარიშება ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისთვის ადრეული თარიღით, როდესაც ბანკი ვალდებული იქნება დაფაროს ვალდებულება; და

(b) ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობა, რომელიც დაანგარიშებულია არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისას ფინანსურ ვალდებულებებზე ადრეული თარიღით, როდესაც ჯგუფმა უნდა გამოისყიდოს ვალდებულება, და

(გ) ფინანსური აქტივების დაფარვის პირობა, რომელიც იანგარიშება ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით) არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისთვის და რომელიც მიღებული იქნება აქტივებზე დაფარვის საკონტრაქტო პირობაზე დაყრდნობით, იმ შემთხვევების გამოკლებით, როდესაც ბანკი ვარაუდობს, რომ ფულადი სახსრების შემოძინება სხვა დროსაა მოსალოდნელი.

შემდეგ ცხრილში გაანალიზებულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფების მიხედვით ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ქვემოთ მოცემული მონაცემები ეფუძნება ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას.

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2018 სულ
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	96,497	-	-	-	-	96,497
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	138,155	-	-	-	-	138,155
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	-	5,656	556	-	3,843	10,055
კლიენტებზე გაცემული სესხები	130,656	37,117	201,673	349,450	119,387	838,283
ინვესტიციები სავალდებულო ინსტრუმენტებში	3,470	7,075	8,750	-	-	19,295
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	368,778	49,848	210,979	349,450	123,230	1,102,285
ფული და ფულის ექვივალენტები	28,040	-	-	-	-	28,040
სადაზღვევო მოთხოვნები	-	-	2,862	-	-	2,862
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	-	-	2,325	-	-	2,325
ინვესტიციები კაპიტალში	57	-	-	-	-	57
სხვა ფინანსური აქტივები	2,956	-	-	-	-	2,956
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური აქტივები	31,053	-	5,187	-	-	36,240
სულ ფინანსური აქტივები	399,831	49,848	216,166	349,450	123,230	1,138,525
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების დეპოზიტები	98,733	12,673	232,384	26,127	22	369,939
ბანკების დეპოზიტები	-	360	14,721	-	-	15,081
სუბორდინირებული სესხი	-	107	-	-	172,805	172,912
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	98,733	13,140	247,105	26,127	172,827	557,932
ბანკთან არსებული ვალდებულებები	25	-	-	-	-	25
კლიენტების დეპოზიტები	271,486	-	-	-	-	271,486
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,844	-	2,516	-	-	6,360
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური ვალდებულებები	275,355	-	2,516	-	-	277,871
სულ ფინანსური ვალდებულებები	374,088	13,140	249,621	26,127	172,827	835,803
საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის პოზიცია	270,045	36,708	(36,126)	323,323	(49,597)	544,353
საპროცენტო განაკვეთის ჯამური პოზიცია	270,045	306,753	270,627	593,950	544,353	1,985,728
ლიკვიდობის პოზიცია	25,743	36,708	(33,455)	323,323	(49,597)	302,722
ლიკვიდობის ჯამური პოზიცია	25,743	62,451	28,996	352,319	302,722	772,231

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2017 სულ
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	45,000	-	-	-	-	45,000
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	120,479	-	-	-	-	120,479
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	-	6,000	507	-	-	6,507
კლიენტებზე გაცემული სესხები	119,685	43,273	158,924	286,992	195,501	804,375
ინვესტიციები სავალდებულო ინსტრუმენტებში	4,491	9,283	14,204	-	-	27,978
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური აქტივები	289,655	58,556	173,635	286,992	195,501	1,004,339
ფული და ფულის ექვივალენტები	179,672	-	-	-	-	179,672
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	6,109	264	1,379	6,945	3,556	18,253
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	-	-	8,245	-	4,048	12,293
მოთხოვნები დაზღვევიდან და გადაზღვევიდან	-	-	3,363	-	-	3,363
გასაყიდად ფლობილი ინვესტიციები	57	-	-	-	-	57
სხვა ფინანსური აქტივები	2,248	-	-	-	-	2,248
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური აქტივები	188,086	264	12,987	6,945	7,604	215,886
სულ ფინანსური აქტივები	477,741	58,820	186,622	293,937	203,105	1,220,225
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების დეპოზიტები	147,125	9,087	167,635	67,864	4,687	396,398
ბანკების დეპოზიტები	-	-	14,602	-	-	14,602
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	163,625	163,625
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	-	32,842	-	32,842
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	147,125	9,087	182,237	100,706	168,312	607,467
კლიენტების დეპოზიტები	292,447	-	-	-	-	292,447
ბანკების დეპოზიტები	3,796	-	-	-	-	3,796
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,436	842	1,483	23	5	4,789
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური ვალდებულებები	298,679	842	1,483	23	5	301,032
სულ ფინანსური ვალდებულებები	445,804	9,929	183,720	100,729	168,317	908,499
საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის პოზიცია	142,530	49,469	(8,602)	186,286	27,189	396,872
საპროცენტო განაკვეთის ჯამური პოზიცია	142,530	191,999	183,397	369,683	396,872	1,284,481
ლიკვიდობის პოზიცია	31,937	48,891	2,902	193,208	34,788	311,726
ლიკვიდობის ჯამური პოზიცია	31,937	80,828	83,730	276,938	311,726	785,159

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	1 იანვარი, 2017 სულ
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	49,055	-	-	-	-	49,055
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	143,009	-	-	-	-	143,009
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	131	132	660	-	-	923
კლიენტებზე გაცემული სესხები	130,687	45,647	156,194	375,236	155,961	863,725
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	3,947	6,426	4,875	3,797	-	19,045
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური აქტივები	326,829	52,205	161,729	379,033	155,961	1,075,757
ფული და ფულის ექვივალენტები	249,573	-	-	-	-	249,573
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	30,355	-	-	-	-	30,355
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	25	-	1,397	-	3,706	5,128
სადაზღვევო მოთხოვნები	-	5,835	-	-	-	5,835
ინვესტიცია წილობრივ ინსტრუმენტში	57	-	-	-	-	57
სხვა ფინანსური აქტივები	1,129	-	-	-	-	1,129
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური აქტივები	281,139	5,835	1,397	-	3,706	292,077
სულ ფინანსური აქტივები	607,968	58,040	163,126	379,033	159,667	1,367,834
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების დეპოზიტები	158,575	37,701	215,228	5,754	495	417,753
ბანკების დეპოზიტები	4,776	-	14,769	-	-	19,545
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	178,851	178,851
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	-	130,802	-	130,802
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	163,351	37,701	229,997	136,556	179,346	746,951
კლიენტების დეპოზიტები	329,678	-	-	-	-	329,678
ბანკების დეპოზიტები	60	-	-	-	-	60
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,465	1,484	2,615	40	9	7,613
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური ვალდებულებები	333,203	1,484	2,615	40	9	337,351
სულ ფინანსური ვალდებულებები	496,554	39,185	232,612	136,596	179,355	1,084,302
საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის პოზიცია	163,478	14,504	(68,268)	242,477	(23,385)	328,806
საპროცენტო განაკვეთის ჯამური პოზიცია	163,478	177,982	109,714	352,191	328,806	1,132,171
ლიკვიდობის პოზიცია	111,414	18,855	(69,486)	242,437	(19,688)	283,532
ლიკვიდობის ჯამური პოზიცია	111,414	130,269	60,783	303,220	283,532	889,218

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში. ქვემოთ მოცემული მონაცემები ეფუძნება ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას. ამ

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

ცხრილებსი წარმოდგენილი თანხები არ შეესაბამება ანგარიშში წარმოდგენილ თანხებს, რადგან ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები მოიცავს ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს, რაც მიუთითებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ დარჩენილ გადახდებზე (საპროცენტო განაკვეთის ჩათვლით), რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში.

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2018 სულ
ფინანსური აქტივები							
ფული და ფულის ექვივალენტები	4.17%	96,497	-	-	-	-	96,497
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	0.86%	138,155	-	-	-	-	138,155
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	5.25%	-	5,656	556	-	3,843	10,055
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10.72%	130,656	37,117	201,673	349,450	119,387	838,283
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	7.21%	3,470	7,075	8,750	-	-	19,295
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური აქტივები		368,778	49,848	210,979	349,450	123,230	1,102,285
ფული და ფულის ექვივალენტები		28,040	-	-	-	-	28,040
სადაზღვევო მოთხოვნები		-	-	2,862	-	-	2,862
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ		-	-	2,325	-	-	2,325
ინვესტიციები კაპიტალში		57	-	-	-	-	57
სხვა ფინანსური აქტივები		2,956	-	-	-	-	2,956
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური აქტივები		31,053	-	5,187	-	-	36,240
სულ ფინანსური აქტივები		399,831	49,848	216,166	349,450	123,230	1,138,525
ფინანსური ვალდებულებები							
კლიენტების დეპოზიტები	4.95%	98,733	12,673	232,384	26,127	22	369,939
ბანკების დეპოზიტები	4.80%	-	360	14,721	-	-	15,081
სუბორდინირებული სესხი	5.50%	-	107	-	-	172,805	172,912
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		98,733	13,140	247,105	26,127	172,827	557,932
ბანკების დეპოზიტები		25	-	-	-	-	25
კლიენტების დეპოზიტები		271,486	-	-	-	-	271,486
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		3,844	-	2,516	-	-	6,360
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური ვალდებულებები		275,355	-	2,516	-	-	277,871
სულ ფინანსური ვალდებულებები		374,088	13,140	249,621	26,127	172,827	835,803
გაცემული გარანტიები		1,710	9,703	24,916	17,116	85	53,530
აკრედიტივები და სხვა ტრანზაქციები		2,765	784	4,314	-	-	7,863
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები		10,285	946	13,131	15,311	9,138	48,811
სულ ფინანსური და პირობითი ვალდებულებები		388,848	24,573	291,982	58,554	182,050	946,007

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2017 სულ
ფინანსური აქტივები							
ფული და ფულის ექვივალენტები	7.25%	45,000	-	-	-	-	45,000
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	1.25%	120,479	-	-	-	-	120,479
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	8.00%	-	6,000	507	-	-	6,507
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10.00%	119,685	43,273	158,924	286,992	195,501	804,375
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	7.28%	4,491	9,283	14,204	-	-	27,978
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური აქტივები		289,655	58,556	173,635	286,992	195,501	1,004,339
ფული და ფულის ექვივალენტები		179,672	-	-	-	-	179,672
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები		6,109	264	1,379	6,945	3,556	18,253
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ		-	-	8,245	-	4,048	12,293
სადაზღვევო მოთხოვნები		-	-	3,363	-	-	3,363
გასაყიდად ფლობილი ინვესტიციები		57	-	-	-	-	57
სხვა ფინანსური აქტივები		2,248	-	-	-	-	2,248
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური აქტივები		188,086	264	12,987	6,945	7,604	215,886
სულ ფინანსური აქტივები		477,741	58,820	186,622	293,937	203,105	1,220,225
ფინანსური ვალდებულებები							
კლიენტების დეპოზიტები	3.25%	147,125	9,087	167,635	67,864	4,687	396,398
ბანკების დეპოზიტები	4.5%	-	-	14,602	-	-	14,602
სუბორდინირებული სესხი	5.5%	-	-	-	-	163,625	163,625
სხვა ნასესხები სახსრები	5.5%	-	-	-	32,842	-	32,842
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		147,125	9,087	182,237	100,706	168,312	607,467
კლიენტის დეპოზიტები		292,447	-	-	-	-	292,447
ბანკების დეპოზიტები		3,796	-	-	-	-	3,796
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		2,436	842	1,483	23	5	4,789
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური ვალდებულებები		298,679	842	1,483	23	5	301,032
სულ ფინანსური ვალდებულებები		445,804	9,929	183,720	100,729	168,317	908,499
გაცემული გარანტიები		2,284	10,004	25,057	27,246	100	64,691
აკრედიტივები		7	-	8,245	-	-	8,252
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები		9,271	628	4,938	6,264	1,209	22,310

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

სულ ფინანსური და პირობითი ვალდებულებები		457,366	20,561	221,960	134,239	169,624	1,003,752
	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	1 იანვარი, 2017 სულ
ფინანსური აქტივები							
ფული და ფულის ექვივალენტები		49,055	-	-	-	-	49,055
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში		143,009	-	-	-	-	143,009
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	7.00%	131	132	660	-	-	923
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10.30%	130,687	45,647	156,194	375,236	155,961	863,725
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	7.26%	3,947	6,426	4,875	3,797	-	19,045
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური აქტივები		326,829	52,205	161,729	379,033	155,961	1,075,757
ფული და ფულის ექვივალენტები		249,573	-	-	-	-	249,573
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები		30,355	-	-	-	-	30,355
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ		25	-	1,397	-	3,706	5,128
სადაზღვევო მოთხოვნები		-	5,835	-	-	-	5,835
გასაყიდად ფლობილი ინვესტიციები		57	-	-	-	-	57
სხვა ფინანსური აქტივები		1,129	-	-	-	-	1,129
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური აქტივები		281,139	5,835	1,397	-	3,706	292,077
სულ ფინანსური აქტივები		607,968	58,040	163,126	379,033	159,667	1,367,834
ფინანსური ვალდებულებები							
კლიენტების დეპოზიტები	3.54%	158,575	37,701	215,228	5,754	495	417,753
ბანკების დეპოზიტები	4.88%	4,776	-	14,769	-	-	19,545
სუბორდინირებული სესხი	6.00%	-	-	-	-	178,851	178,851
სხვა ნასესხები სახსრები	4.50%	-	-	-	130,802	-	130,802
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		163,351	37,701	229,997	136,556	179,346	746,951
ბანკების დეპოზიტები		329,678	-	-	-	-	329,678
კლიენტების დეპოზიტები		60	-	-	-	-	60
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		3,465	1,484	2,615	40	9	7,613
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური ვალდებულებები		333,203	1,484	2,615	40	9	337,351
სულ ფინანსური ვალდებულებები		496,554	39,185	232,612	136,596	179,355	1,084,302
გაცემული გარანტიები		2,857	5,123	22,320	30,736	1,398	62,435
აკრედიტივები		16,143	196	3,686	7,330	-	27,355

სულ ფინანსური და პირობითი ვალდებულებები	515,554	44,504	258,618	174,662	180,753	1,174,092

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის იმის რისკი, რომ ბანკის მოგება ან კაპიტალი, ან მისი უნარი, მიაღწიოს ბიზნეს ამოცანებს, გაუარესდება საბაზრო განაკვეთების ან ფასების ცვლილების ან მერყეობის შედეგად. საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკს და ფასდადებასთან დაკავშირებულ სხვა რისკებს, რომელსაც ექვემდებარება ბანკი. ბანკის მიერ რისკების გამოთვლის მეთოდებსა და რისკების მართვაში ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია.

ბანკი ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკებს, ვინაიდან ის სესხებს ირებს როგორც ფიქსირებული, ასევე მცოცავი განაკვეთებით. ბანკი ამ რისკებს მართავს ფიქსირებული და მცოცავი განაკვეთის მქონე სესხების დაბალანსების საშუალებით.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აგრეთვე მართავს საპროცენტო განაკვეთისა და საბაზრო რისკებს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის პოზიციის ადეკვატურობით, რომელიც უზრუნველყოფს ბანკის პოზიტიურ საპროცენტო მარჟას. ბანკის ხელმძღვანელობა აწარმოებს ბანკის მიმდინარე ფინანსური მდგომარეობის მონიტორინგს, აფასებს მის დამოკიდებულებას საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობის მიმართ და მის ზეგავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

ბანკის სასესხო კონტრაქტების და სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უმეტესობა, რომლებიც საპროცენტო სარგებლის მატარებელია, ან ცვლია ან მოიცავს პირობას, რომელიც საპროცენტო განაკვეთის გამსესხებლის სხედულებისამებრ შეცვლის საშუალებას იძლევა. ბანკი ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთის მარჟის მონიტორინგს და შესაბამისად, მიაჩნია, რომ არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის მნიშვნელოვან რისკს.

მგრძნობელობა საპროცენტო განაკვეთის მიმართ

საპროცენტო განაკვეთის რეალური ღირებულების რისკებს ბანკი მართავს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით, რომელიც შესაძლებელია წარმოისვას ბაზრის კონიუქტურის ნეგატიური ცვლილებების შედეგად. ბანკის ხელმძღვანელობა ახორციელებს ბანკის ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგს, აფასებს ბანკის მგრძნობელობას საპროცენტო განაკვეთის რეალური ღირებულების ცვლილების მიმართ და მის გავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის რისკის მგრძნობიარობის ანალიზს, რომელიც განისაზღვრა „რისკის ცვალებადობის შესაძლო მისაღებ ცვლილებებზე“ დაყრდნობით. ამ ცვლილებების დონე განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ და გათვალისწინებულია რისკების ანგარიშებით, რომლებსაც ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობას წარუდგენენ.

საპროცენტო განაკვეთის 2 ბაზისური პუნქტით ცვლილების გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2018		დეკემბერი 31, 2017	
	საპროცენტო განაკვეთი +5%	საპროცენტო განაკვეთი -5%	საპროცენტო განაკვეთი +5%	საპროცენტო განაკვეთი -5%
წმინდა ზეგავლენა დასაბეგრ მოგებაზე	25,514	(25,514)	17,571	(17,571)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან ერთად. ბანკი ექვემდებარება ძირითადი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების რყევის გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკს აკონტროლებს ლარის გაუფასურების და სხვა მაკროეკონომიკური ინდიკატორების დადგენილი საფუძვლების რია სავალუტო პოზიციის მართვით, რაც ჯგუფს აზღვევს საშუალებას მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში სავალუტო კურსის ცვალებადობის შედეგად განცდილი დანაკარგები. საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით სახაზინო განყოფილება ახორციელებს ბანკის რია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს.

ჯგუფის ღია სავალუტო პოზიცია იმ ძირითად უცხოურ ვალუტაში, რომელშიც ბანკი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფლობს, მოცემულია ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში:

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 2.6766 ლარი	ევრო 1 ევრო = 3.070 ლარი	სხვა ვალუტა	დეკემბერი 31, 2018 სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	53,383	62,490	4,775	3,889	124,537
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	-	126,294	11,861	-	138,155
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	6,212	3,844	2,324	-	12,380
კლიენტებზე გაცემული სესხები	253,467	560,913	23,903	-	838,283
სადაზღვევო მოთხოვნები	729	1,759	374	-	2,862
ინვესტიციები კაპიტალში	57	-	-	-	57
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	19,295	-	-	-	19,295
სხვა ფინანსური აქტივები	2,956	-	-	-	2,956
სულ არაწარმოებული ფინანსური აქტივები	336,099	755,300	43,237	3,889	1,138,525
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ბანკების დეპოზიტები	2	15,101	3	-	15,106
კლიენტების დეპოზიტები	100,745	493,633	46,920	127	641,425
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,844	1,691	825	-	6,360
სუბორდინირებული სესხი	-	172,912	-	-	172,912
სულ არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	104,591	683,337	47,748	127	835,803
ღია საბალანსო პოზიცია	231,508	71,963	(4,511)	3,762	302,722

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 2.5922 ლარი	ევრო 1 ევრო = 3.1044 ლარი	სხვა ვალუტა	დეკემბერი 31, 2017 სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	69,621	143,398	10,751	902	224,672
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	-	109,873	10,606	-	120,479
მოგება-ზარალში რეალური					
ღირებულებით ასახული ფინანსური	18,253	-	-	-	18,253
აქტივები					
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების	6,507	4,048	8,245	-	18,800
მიმართ					
სადაზღვევო მოთხოვნები	1,102	1,730	531	-	3,363
კლიენტებზე გაცემული სესხები	230,495	553,359	20,521	-	804,375
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	57	-	-	-	57
დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციები	27,978	-	-	-	27,978
სხვა ფინანსური აქტივები	2,248	-	-	-	2,248
სულ არაწარმოებული ფინანსური	356,261	812,408	50,654	902	1,220,225
აქტივები					
არაწარმოებული ფინანსური					
ვალდებულებები					
ბანკების დეპოზიტები	1,413	16,982	3	-	18,398
კლიენტების დეპოზიტები	130,130	504,034	54,328	353	688,845
სხვა ნასესხები სახსრები	-	32,842	-	-	32,842
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,436	1,377	976	-	4,789
სუბორდინირებული სესხი	-	163,625	-	-	163,625
სულ არაწარმოებული ფინანსური	133,979	718,860	55,307	353	908,499
ვალდებულებები					
ღია საბალანსო პოზიცია	222,282	93,548	(4,653)	549	311,726

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი 2.6468 ლარი	ევრო 1 ევრო = 2.7940 ლარი	სხვა ვალუტა	იანვარი 1, 2017 სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	62,003	228,151	7,629	845	298,628
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	-	136,084	6,925	-	143,009
მოგება-ზარალში რეალური					
ღირებულებით ასახული ფინანსური	28,246	1,992	-	117	30,355
აქტივები					
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების	951	3,703	1,397	-	6,051
მიმართ					
კლიენტებზე გაცემული სესხები	195,371	650,421	17,933	-	863,725
მოთხოვნები დაზღვევიდან და	1,779	2,859	1,197	-	5,835
გადაზღვევიდან					
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	57				57
დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციები	19,045	-	-	-	19,045
სხვა ფინანსური აქტივები	1,129	-	-	-	1,129
სულ არაწარმოებული ფინანსური	308,581	1,023,210	35,081	962	1,367,834
აქტივები					
არაწარმოებული ფინანსური					
ვალდებულებები					
ბანკების დეპოზიტები	4	19,570	3	28	19,605
კლიენტების დეპოზიტები	65,130	644,685	37,157	459	747,431
სხვა ნასესხები სახსრები	-	130,802	-	-	130,802
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,465	2,217	1,931	-	7,613
სუბორდინირებული სესხი	-	178,851	-	-	178,851
სულ არაწარმოებული ფინანსური	68,599	976,125	39,091	487	1,084,302
ვალდებულებები					
ღია საბალანსო პოზიცია	239,982	47,085	(4,010)	475	283,532

მგრძნობიარობა სავალუტო რისკის მიმართ

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ჯგუფის მგრძნობიარობას 30%-იან ზრდასა და შემცირებაზე აშშ დოლარის ლართან მიმართებაში. 30% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისათვის უცხოური ვალუტის რისკზე ანგარიშის წაღებისას და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შეფასებას. მგრძნობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ არსებული უცხოური ვალუტით დენომინირებულ ფულად ერთეულებს და აკორექტირებს მათ გაცვლით კურსს პერიოდის ბოლოს უცხოური ვალუტის განაკვეთის 30%-იანი ცვლილებით.

გავლენა წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს:

	31 დეკემბერი, 2018		31 დეკემბერი, 2017	
	ლარი/აშშ დოლარი/ევრო +30%	ლარი/აშშ დოლარი/ევრო -30%	ლარი/აშშ დოლარი/ევრო +30%	ლარი/აშშ დოლარი/ევრო -30%
ზეგავლენა მოგება/ზარალზე გადასახადამდე	20,235	(20,235)	26,668	(26,668)

მგრძნობიარობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილი ახდენს ძირითად დაშვებებში ცვლილებების შედეგების დემონსტრირებას, ხოლო სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი. რეალობაში არსებობს კორელაცია დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის. ასევე უნდა გავითვალისწინოთ, რომ მგრძნობიარობა არ არის წრფივი და უფრო დიდი ან პატარა გავლენა არ უნდა იქნას ინტერპოლირებული, ან ექსტრაპოლირებული ამ შედეგებიდან გამომდინარე.

მგრძნობიარობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს, რომ ჯგუფის აქტივები და ვალდებულებები საკმაოდ აქტიურად იმართება. ამასთან, ჯგუფის ფინანსური პოზიცია შეიძლება იცვლებოდეს იმ დროისათვის, როდესაც ფაქტობრივი საბაზრო მოძრაობები იჩენს თავს. მაგალითად ჯგუფის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს საბაზრო რყევებისადმი დამოკიდებულების მართვას. ვინაიდან საინვესტიციო ბაზარს ახასიათებს სხვადასხვა ცვლილებების დონე, მართვის ქმედებებმა შესაძლოა მოიცვას ინვესტიციების გაყიდვა, საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილების ცვლილებები და სხვა დაცვითი ღონისძიებების განხორციელება. ამის შედეგად დაშვებებში ცვლილებების ფაქტობრივ გავლენას შეიძლება არ ქონდეს ზეგავლენა ვალდებულებებზე, მაშინ როდესაც აქტივები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში საბაზრო ღირებულებით აღირიცხება. ასეთ გარემოებებში აქტივებისა და ვალდებულებების განსხვავებულმა შეფასებამ შეიძლება მიგვიყვანოს აქციონერების კაპიტალის ცვალებადობასთან.

სხვა შეზღუდვები მგრძნობიარობის ანალიზში მოიცავს სავარაუდო საბაზრო მოძრაობების გამოყენებას პოტენციური რისკის დემონსტრირებისათვის, რომელიც წარმოადგენს ჯგუფის შეხედულებას ახლო მომავალში მოსალოდნელ საბაზრო ცვლილებებზე, რომელთა დარწმუნებით გათვალისწინება შეუძლებელია და მოსაზრებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი ერთმანეთის მსგავსად იმოქმედებს.

საფასო რისკი

საფასო რისკი არის საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების მერყეობის რისკი, მიუხედავად იმისა, აღნიშნული ცვალებადობა გამოწვეულია კონკრეტული ფასიანი ქაღალდისთვის, ან მისი გამომსვებისთვის სპეციფიური ფაქტორებით, თუ ბაზარზე არსებულ ყველა ფასიანი ქაღალდზე მოქმედი ფაქტორებით. ჯგუფზე გავლენას ახდენს მისი პროდუქტების საფასო რისკი, რომელიც ექვემდებარება ძირითად და სპეციფიურ საბაზრო რყევებს.

ბანკი საფასო რისკს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით მართავს. აღნიშნული დანაკარგები შესაძლებელია გამოიწვიოს საბაზრო პირობების გაუარესებამ და დანაკარგების შესაჩერებელი შესაბამისი ლიმიტების, მარჟებისა და უზრუნველყოფის მოთხოვნების დადგენამ და შენარჩუნებამ. გაუნაღდეველ სასესხო ვალდებულებებთან მიმართებაში ბანკი პოტენციურად ექვემდებარება ამგვარი ვალდებულებების მთლიანი ოდენობის დანაკარგს. თუმცა, დანაკარგის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია, ვინაიდან პირობითი ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია საკრედიტო ხელშეკრულებების გარკვეულ პირობებზე.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს რისკს რომელიც წარმოიშობა სისტემის მოშლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობისა და გარე მოვლენების შედეგად. კონტროლის არ არსებობის შემთხვევაში საოპერაციო რისკმა შეიძლება გამოიწვიოს რეპუტაციის გაუარესება, იურიდიული სირთულეები და ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ შეამცირებს ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ უნდა ეცადოს ამ რისკების მართვას კონტროლის გარემოსა და პოტენციური რისკების მონიტორინგისა და მათზე ადეკვატური რეაგირების საშუალებით. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შედარების პროცედურებს, პერსონალის განათლებასა და პროცესების შეფასებას.

საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობების განხორციელებისას, ჯგუფის ექვემდებარება შემდეგ ფინანსურ რისკებს:

- საკრედიტო რისკი: ალბათობა, რომ მსესხებელი ვერ შეძლებს გადაიხადოს მთლიანი სესხი ან მისი ნაწილი, ან ვერ შეძლებს სესხის დროულად დაფარვას, რაც გამოიწვევს ზარალს კომპანიისთვის.
- ლიკვიდურობის რისკი: რისკი რომ ჯგუფს არ ექნება, ან ვერ ამოიღებს ნაღდ ფულს საჭირო დროს და ამის შედეგად აღმოჩნდება სირთულეების წინაშე ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულების თვალსაზრისით.
- საბაზრო რისკი: რისკი, რომ საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად შეიცვლება ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება ან ფულადი სახსრების მომავალი ნაკადები სამართლიანი ღირებულების თვალსაზრისით. ძირითადად, კომპანია ექვემდებარება საბაზრო რისკის სამ კომპონენტს:
 - საპროცენტო რისკი
 - სავალუტო რისკი

ჯგუფის ხელმძღვანელობა რისკების მართვას ახორციელებს ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებთან თანამშრომლობით.

ჯგუფის სხვა წევრების შედარებით მარტივი ოპერაციების გამო, არ არის რისკების საერთო მართვის თაობაზე წინასწარ დადგენილი პოლიტიკა.

39. ფასს სტანდარტებზე გადასვლა

ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებები 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის არის პირველი სრული კომპლექტი ფინანსური ანგარიშგებებისა, რომელიც ფასს-ის მიხედვით მომზადდა. ჯგუფის ფასს-ზე გადასვლის თარიღს წარმოადგენს 2017 წლის 1-ლი იანვარი, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.

ჯგუფის მხოლოდ ერთი წევრისთვის - სს „ქართუ ბანკისთვის“ არ იყო 2018 წლის საანგარიშგებო წელი პირველი პერიოდი, როდესაც ბანკის ფინანსური ანგარიშგებები მომზადდა ფასს-ის მიხედვით, ბანკი ფინანსურ ანგარიშგებებს ამზადებდა ფასს-ის მიხედვით წინა პერიოდებშიც. შესაბამისად, ბანკმა ფასს9-ზე გადასვლისას მოდიფიცირებული მიდგომა გამოიყენა და ფასს9-ზე გადასვლის ეფექტი 2018 წლის 1-ელ იანვარს აღირიცხა.

2017 წლის 1-ლი იანვრისთვის ფასს-ზე გადასვლის თარიღში არ ყოფილა მატერიალური განსხვავებები კაპიტალში.

40. შემდგომი მოვლენები

2018 წლის 31 დეკემბრის წლის შემდგომ ამ ფინანსური ანგარიშგების ხელმოწერის თარიღამდე მნიშვნელოვან მოვლენებს ადგილი არ ჰქონია.

სს „ქართუ ჯგუფის“ მმართველობის ანგარიშგება (2018 წელი)

სარჩევი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში	2
დამოუკიდებელი აუდიტორის წერილი	Error! Bookmark not defined.
საქმიანობის მიმოხილვა	5
სს „ქართუ ჯგუფის“ სატატუსი და მართვის სტრუქტურა.....	5
შვილობილი ორგანიზაციების/კომპანიების სტატუსი და მართვის სტრუქტურა	8
შვილობილი კომპანიების საქმიანობის მიმოხილვა.....	14
ჯგუფის განვითარების გეგმები	21
ფინანსური მაჩვენებლების მიმოხილვა.....	23
ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები.....	23
კორპორაციული პასუხისმგებლობა	38

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი მმართველობის ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მმართველობის ანგარიშგებაში ინფორმაციის სრულყოფილად წარდგენაზე “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად
- მმართველობის ანგარიშგების მომზადებაზე შესაბამისი მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მიხედვით
- აგრეთვე, მმართველობის ანგარიშგებაში წარდგენილი ინფორმაციის თანხვედნილობაზე იმავე პერიოდის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან.

2018 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლისათვის წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგება დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2019 წლის 30 დეკემბერს.

სააქციო საზოგადოება „ქართუ ჯგუფის“ სახელით:

აღმასრულებელი დირექტორი

გოჩა ჩიკვილაძე

დამოუკიდებელი აუდიტორის წერილი

ბატონებო,

გაცნობებთ, რომ ჩვენ წავიკითხეთ თანდართული დოკუმენტი და მივიჩნიეთ რომ:

1. სს „ქართუ ჯგუფმა“, აუდიტირებული კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნებასთან ერთად, მოამზადა მმართველობის ანგარიშგება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.
2. ჩვენ მიერ ჩატარებული პროცედურების შედეგად, არ შეგვიძინებია რაიმე არსებითი შეუსაბამოები რაც მიგვანიშნებდა, რომ მმართველობის ანგარიშგება არ არის მომზადებული ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საფუძვლების მიხედვით.

ზემოთ აღნიშნული 1-ლი და მე-2 პუნქტის წაკითხვა უნდა მოხდეს ქვემოთ მოცემულ აბზაცებთან, რომელიც მიჯნავს ხელმძღვანელობისა და აუდიტორის პასუხისმგებლობებს, ერთად.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის საფუძველზე, საჯარო დაინტერესების პირები, ასევე პირველი და მეორე კატეგორიის საწარმოები ვალდებული არიან, მმართველობის ანგარიშგება მიაწოდონ თავიანთ აუდიტორს და აუდიტორი შეამოწმებს ანგარიშგება მოიცავს თუ არა აღნიშნული კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტითა და ამავე მუხლის მე-7 პუნქტის „გ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრულ ინფორმაციებს.

ზემოთ აღნიშნული ნორმატიული ნორმების შესაბამისად ხელმძღვანელობა ამზადებს მმართველობის ანგარიშგებას, რომელიც მოიცავს შემდეგ ინფორმაციას:

- კომპანიის განვითარების გეგმებს;
- კომპანიის მიერ წარმოებული კვლევების მიმოხილვას;
- ინფორმაციას კომპანიის ფილიალების შესახებ;
- კომპანიის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვას და ინფორმაციას ამ რისკების მართვის მექანიზმის შესახებ;
- საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ ინფორმაციას
- ინფორმაციას ფინანსური რისკების მართვასთან დაკავშირებით კომპანიის მიზნებისა და პოლიტიკის შესაბამისად.
- ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონთან შესაბამისობის სხვა საკითხებს (იმ შემთხვევაში თუ რელევანტურია კომპანიისთვის).

აუდიტორის პასუხიშეგებლობა

ჩვენ არ გამოვხატავთ რაიმე ტიპის მოსაზრებას მმართველობის ანგარიშგებასთან დაკავშირებით. ჩვენი, როგორც აუდიტორების, პასუხისმგებლობა განსაზღვრულია მხოლოდ იმით, რომ გავცენოთ მმართველობის ანგარიშგებას და შევაფასოთ:

- რამდენად არსებითად თანმიმდევრულია სხვა ინფორმაცია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან და;
- რამდენად შეიცავს ყველა იმ ინფორმაციას, რაც დადგენილია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით.

ჩვენ, 2019 წლის 30 დეკემბერს, გამოვუშვით დასკვნა კომპანიის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ და ამ წერილის წაკითხვა უნდა მოხდეს აღნიშნულ დასკვნასთან ერთად.

30 დეკემბერი 2019 წელი

არესემ საქართველო

მმართველი პარტნიორი: გიორგი კვინიკაძე

საქმიანობის მიმოხილვა

სს “ქართუ ჯგუფის” სატატუსი და მართვის სტრუქტურა

სააქციო საზოგადოება “ქართუ ჯგუფი” (შემდგომში: „ქართუ ჯგუფი“ ან/და „ჯგუფი“) რეგისტრირებულია საქართველოში 1996 წლიდან. ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა იყოფა ორ მიმართულებად, პირველ მიმართულებას წარმოადგენს საქველმოქმედო საქმიანობა, რომელსაც ახორციელებს ააიპ „ფონდი ქართუ“ და მისი მისიაა მხარი დაუჭიროს ქვეყანაში კულტურის, განათლების, მეცნიერების და რეგიონალურ განვითარებას. განახორციელოს ისეთი საქველმოქმედო და ხელშემწყობი ღონისძიებები, რომლებიც ხელს შეუწყობენ ქვეყნის მდგრად განვითარებას. ფონდი ზრუნავს ადამიანების კეთილდღეობასა და ჯანსაღი გარემოს შექმნაზე. დაარსებიდან დღემდე, ფონდი განსაკუთრებულ აქცენტს აკეთებს ეკოლოგიურ და გარემოსდაცვით საკითხებზე, ქველმოქმედებასა და განათლებაზე. ქართუ ჯგუფის მეორე მიმართულებას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, კერძოდ კი, საბანკო და სადაზღვევო საქმიანობები, აგრეთვე სესხებისა და გარანტიების გაცემა, ოპერაციები ფასიანი ქაღალდებით, უცხოური ვალუტით.

ჯგუფი მტკიცედ იცავს მდგრადი განვითარების სტრატეგიას, რომლის მიზანია ქვეყნის მასშტაბით ბიზნეს სექტორის, კულტურის, განათლების აქტიური მხარდაჭერა და, შესაბამისად, საქართველოს ეკონომიკის განვითარებაში ღირსეული წვლილის შეტანა.

ქართუ ჯგუფი გამოირჩევა თავისი სანდოობით და საზოგადოების სამსახურით. ჯგუფში შემავალი კომპანიები მოქმედებენ კეთილსინდისიერად და გამჭვირვალედ ყველა წამოწყებაში და თითოეული მათგანი ისწრაფვის იმისკენ, რომ შექმნან ღირებულება ყველა დაინტერესებული მხარისთვის, მათ შორის მფლობელებისთვის, მომხმარებლებისთვის, პარტნიორებისთვის, თანამშრომლებისა და მთლიანად საზოგადოებისთვის.

ჯგუფის მთავარი ღირებულებებია :

- წარმატებაზე ორიენტირებული გუნდის შექმნა, მოტივირებული და კვალიფიციური თანამშრომლები;
- მკაფიო, გასაგები და ინოვაციური ბიზნეს-მოდელის შექმნა და განვითარება;
- ძლიერი და მდგრადი ფინანსური შედეგები;
- პოზიტიური ზეგავლენა საზოგადოებაზე;
- პოზიტიური ზეგავლენა გარემოზე;
- განათლების მხარდაჭერა;
- პოზიტიური ზეგავლენა ქვეყნის ეკონომიკაზე.

ქართუ ჯგუფი წარმოადგენს საქართველოში ერთ-ერთ უმსხვილეს ჯგუფს, რომელიც შედგება 15 პირდაპირი და არაპირდაპირი შვილობილი კომპანიისგან. აქედან 8 არის მოქმედი, ხოლო 7 უმოქმედო. უმოქმედო კომპანიებმა საქმიანობა წლების წინ შეწყვიტეს, სანამ ჯგუფი საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების მიხედვით პირველი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვებას დაიწყებდა და მათი არსებობა შეზღუდულია მხოლოდ სამართლებრივი სტატუსით. დამატებით:

- უმოქმედო კომპანიების აქტივების და ვალდებულებების ნაშთი შეადგენს 0-ს 2018, 2017 წლების 31 დეკემბრით და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით;
- უმოქმედო კომპანიებს არ აქვთ რაიმე სახის პირობითი ვალდებულებები.

აღნიშნული უმოქმედო კომპანიების შექმნა განპირობებული იყო კონკრეტული ერთჯერადი პროექტებით.

ჯგუფის დამფუძნებლების სტრუქტურა

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, სს „ქართუ ჯგუფის“ მფლობელები არიან:

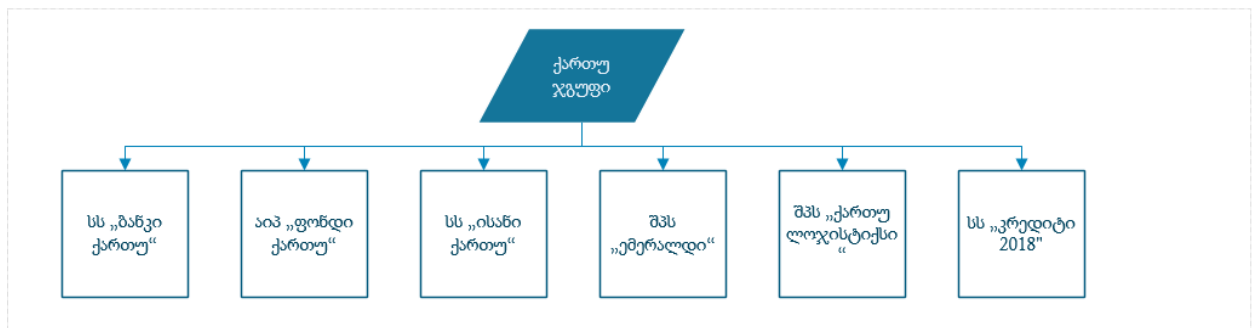
„კრისტა ინვესტმენტ ლიმიტედი“ (Krista Investment Limited)	- 48.324%
„სარგანს ლიმიტედი“ (Sargans Limited)	- 45.353%
„ტარპან მენეჯმენტ ლიმიტედი“ (Tarpan Management Limited)	- 1.092%
ს/ს „არგო-სერვისი“ (Argo-service JSC)	- 4.243%
ს/ს „ინტერ-ინვესტი“ Inter-invest JSC	- 0.988 %

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, სს „ქართუ ჯგუფის“ მფლობელები არიან:

„კრისტა ინვესტმენტ ლიმიტედი“ (Krista Investment Limited)	- 48.468%
„სარგანს ლიმიტედი“ (Sargans Limited)	- 45.351%
„ტარპან მენეჯმენტ ლიმიტედი“ (Tarpan Management Limited)	- 1.068%
ს/ს „არგო-სერვისი“ (Argo-service JSC)	- 4.147%
ს/ს „ინტერ-ინვესტი“ (Inter-invest JSC)	- 0.966 %

აღნიშნული მფლობელობა დათვლილია ფაქტიური შენატანების პროპორციულად, საბოლოო მფლობელი, რომელსაც სს „ქართუ ჯგუფის“ ოპერაციებზე კონტროლი აქვს არის უტა ივანიშვილი.

„ქართუ ჯგუფი“ წარმოადგენს ჯგუფის დამფუძნებელ კომპანიას, რომლის სტრუქტურაც დღეის მდგომარეობით შემდეგნაირად გამოიყურება:

სს „ქართუ ჯგუფის“ მართვა

სს „ქართუ ჯგუფის“ მართვის უმაღლეს ორგანოს წარმოადგენს აქციონერთა საერთო კრება. საზოგადოების წესდების თანახმად მორიგი საერთო კრება ტარდება ყოველწლიურად, წლიური ბალანსის შედგენიდან 2 თვის ვადაში, რომელზეც განიხილება წლიური შედეგები და სხვა საკითხები. სხვა შემთხვევაში ტარდება რიგგარეშე საერთო კრება. საერთო კრების კომპეტენცია განსაზღვრულია საზოგადოების წესდებით.

სამეთვალყურეო საბჭო

სს „ქართუ ჯგუფში“ შექმნილია სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც შედგება 3 (სამი) წევრისგან. სამეთვალყურეო საბჭოს ყოველ წევრს კრება ირჩევს 5 (ხუთი) წლის ვადით.

სამეთვალყურეო საბჭოს მუშაობას ხელმძღვანელობს მისი თავმჯდომარე.

სამეთვალყურეო საბჭოს ამოცანები და კომპეტენცია განსაზღვრულია საზოგადოების წესდებით.

საზოგადოების წესდებით ასევე განსაზღვრულია ის საკმიანობა, რომლის განხორციელების უფლება საზოგადოების დირექტორს აქვს მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობით.

სს „ქართუ ჯგუფის“ ხელმძღვანელობა და წარმომადგენლობა

საზოგადოებას ჰყავს გენერალური დირექტორი და აღმასრულებელი დირექტორი. საზოგადოების ხელმძღვანელობის უფლება აქვს აღმასრულებელ დირექტორს. გენერალური დირექტორი არ არის აღჭურვილი წარმომადგენლობითი/ხელმძღვანელობითი უფლებამოსილებით. იგი ახორციელებს საზოგადოების მმართველი ორგანოების საკონსულტაციო მხარდაჭერას: გასცემს რეკომენდაციებს და რჩევებს საწარმოს საქმიანობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე.

საზოგადოების ლიკვიდაცია/რეორგანიზაცია

საზოგადოების ლიკვიდაცია და რეორგანიზაცია შესაძლებელია აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილების საფუძველზე და ხორციელდება „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

შვილობილი ორგანიზაციების/კომპანიების სტატუსი და მართვის სტრუქტურა

1. ა(ა)იპ საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდი „ქართუ“ (შემდგომში: ფონდი „ქართუ“):

ფონდი „ქართუ“ თავისი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მიხედვით წარმოადგენს წევრობაზე დაფუძნებულ არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირს.

ფონდი „ქართუ“-ს წესდების მიხედვით მისი ძირითადი მიზნებია, კანონით დადგენილი წესით ხელი შეუწყოს და დაეხმაროს:

- კულტურის, ხელოვნების, მეცნიერების და მედიცინის დარგის ობიექტებს;
- ხუროთმოძღვრებისა და ისტორიული ძეგლების აღდგენა-რესტავრირებას;
- ინფრასტრუქტურული ობიექტების მშენებლობასა და რეაბილიტაციას;
- სამეცნიერო კვლევების წარმოებას;
- პერიოდული გამოცემების, წიგნებისა და პუბლიკაციების გამოცემას;
- მხარტვრული და დოკუმენტური ფილმების გადაღებას;

- სამეცნიერო კონფერენციების და საერთაშორისო ფესტივალების ორგანიზებას;
- არასამთავრობო (არასამეწარმეო/არაკომერციულ/არაპოლიტიკურ) ორგანიზაციებს;
- სპორტის სახეობათა ფედერაციებს;
- საგანმანათლებლო დაწესებულებებს;
- პედაგოგებს;
- სოციალურად დაუცველ მოსახლეობას;
- უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებს;
- ნიჭიერ ხელოვან ახალგაზრდებს;
- ხელოვნების და მეცნიერების მუშაკებს;
- წარჩინებულ სპორტსმენებს;
- მძიმე ავადმყოფებს;
- ჯანმრთელობის დაცვას.

ფონდი „ქართუ“-ს უმაღლეს მმართველობით ორგანოს წარმოადგენს დამფუძნებელ წევრთა საერთო კრება.

ფონდი „ქართუ“-ს ხელმძღვანელი ორგანოა გამგეობა, რომელიც შედგება 3 წევრისაგან.

ფონდი „ქართუ“-ს ხელმძღვანელობასა და წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილ პირს წარმოადგენს ფონდის გამგეობის თავმჯდომარე, რომელსაც განუსაზღვრელი ვადით თავისი რიგებიდან ირჩევს გამგეობა.

ფონდი „ქართუ“-ს საქმიანობის ვადა არ არის შეზღუდული.

2. შპს საბროკერო კომპანია „ქართუ ბროკერი“ (შემდგომში: „ქართუ ბროკერი“)

„ქართუ ბროკერი“ წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას, რომლის კაპიტალის 100%-იანი წილი ეკუთვნის სააქციო საზოგადოება „ბანკი ქართუ“-ს.

„ქართუ ბროკერი“ მისი წესდების მიხედვით შექმნილია განუსაზღვრელი ვადით.

აღნიშნული კომპანიის საქმიანობის ძირითადი მიზანია განახორციელოს კომერციული საქმიანობა ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე, მათ შორის საფონდო ბირჟებზე ოპერაციების ჩატარება.

„ქართუ ბროკერი“-ს საქმიანობის საგანი არის:

ა) გაუწიოს პირდაპირი კონსულტაციები ინვესტორებს - ინვესტიციებთან დაკავშირებით, მათ შორის, ფასიანი ქაღალდების ფასის, ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციების განხორციელების, ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვისა და მათთან დაკავშირებულ უცხოური ვალუტის გარიგებებში;

ბ) კონსულტაცია გაუწიოს ემიტენტებს ფასიანი ქაღალდების გამოშვებისა და ინვესტიციების მოზიდვის თაობაზე;

გ) მოამზადოს და განახორციელოს ემიტენტის ფასიანი ქაღალდების განთავსება არაგარანტირებულ საფუძველზე;

დ) მიიღოს და გადასცეს კლიენტის დავალებები ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებით, განახორციელოს კლიენტების სახსრებით ფასიანი ქაღალდებით გარიგება მათივე ინტერესებისათვის;

ე) მართოს კლიენტების საინვესტიციო პორტფელები და ფასიანი ქაღალდებით ოპერაციებისათვის გამოყოფილი სახსრები;

ვ) აწარმოოს კლიენტების საინვესტიციო სახსრების ან/და ფასიანი ქაღალდების შენახვა და აღრიცხვა, აგრეთვე ფასიანი ქაღალდების ნომინალური მფლობელის მომსახურება;

ზ) განახორციელოს საკუთარი სახსრებით ფასიანი ქაღალდებით გარიგება თავისივე ინტერესებისათვის;

თ) მოამზადოს და განახორციელოს ემიტენტის ფასიანი ქაღალდების განთავსება გარანტირებულ საფუძველზე;

ი) ასესხოს კლიენტებს და ისესხოს მათგან ფასიანი ქაღალდები, აგრეთვე გამოიყენოს საკუთარი სახსრები კლიენტებისათვის ფასიანი ქაღალდების შესაძენად;

საზოგადოების წესდების მიხედვით მას ეკრძალება აწარმოოს სხვა საქმიანობა.

საზოგადოების მართვის უმაღლესი ორგანოა პარტნიორთა კრება.

საზოგადოების ერთპიროვნული ხელმძღვანელობა და წარმომადგენლობა ეკისრება გენერალური დირექტორს.

3. სააქციო საზოგადოება „ბანკი ქართუ“ (შემდგომში: „ბანკი ქართუ“).

ბანკი ქართუ წარმოადგენს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ლიცენზირებულ იურიდიულ პირს - კომერციულ საფინანსო-საკრედიტო დაწესებულებას სააქციო საზოგადოების ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმით.

ბანკი ქართუ შექმნილია განუსაზღვრელი ვადით.

ბანკის საწესდებო კაპიტალი დაყოფილია ჩვეულებრივ სახელობით აქციებად, თითო აქციის ნომინალური ღირებულებაა 1000 (ათასი) ლარი.

მიღებული ლიცენზიის შესაბამისად ბანკი ქართუ უფლებამოსილია აწარმოოს შემდეგი ოპერაციები/საქმიანობა:

ა) პროცენტიანი და უპროცენტო დეპოზიტების (მოთხოვნამდე, ვადიანი და სხვა სახის) და სხვა დაბრუნებადი გადახდის საშუალების მოზიდვა;

ბ) სესხების გაცემა სამომხმარებლო, საიპოთეკო, არაუზრუნველყოფილი და სხვა კრედიტების ჩათვლით, ფაქტორინგული ოპერაციები რეგრესის უფლებით და ამ უფლების გარეშე, კომერციულ გარიგებათა დაფინანსება, გარანტიების, აკრედიტივებისა და აქცეპტების გამოცემა ფორფეტირების ჩათვლით;

გ) საკუთარი და კლიენტთა სახსრებით ფულადი საბუთების (ჩეკების, თამასუქებისა და სადეპოზიტო სერტიფიკატების ჩათვლით, ფასიანი ქაღალდების, ფიუჩერებისა და ოფციონების სავალო ინსტრუმენტებით ან საპროცენტო განაკვეთებით, სავალუტო და საპროცენტო ინსტრუმენტების, სავალო საბუთების, უცხოური ვალუტის, ძვირფასი ლითონების და ძვირფასი ქვების ყიდვა-გაყიდვა;

დ) ნაღდი და უნაღდო ანგარიშსწორების ოპერაციების და საკასო-საინკასაციო მომსახურების განხორციელება;

ე) გადახდის საშუალებების გამოშვება და მათი მიმოქცევის ორგანიზება;

ვ) უპროცენტო საბანკო მომსახურება;

ზ) საშუამავლო მომსახურება საფინანსო ბაზარზე;

თ) კლიენტების დავალებით ნდობით (სატრასტო) ოპერაციების განხორციელება, სახსრების მოზიდვა და განთავსება;

ი) ფასეულობათა შენახვა და აღრიცხვა ფასიანი ქაღალდების ჩათვლით;

კ) საკრედიტო-საცნობარო მომსახურება;

ლ) „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის სესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ცენტრალური დეპოზიტარის საქმიანობა;

მ) ქონების იჯარით გაცემა;

ნ) საგადახდო მომსახურების განხორციელება, საგადახდო სისტემის ოპერირება, ანგარიშსწორების აგენტის ფუნქციების შესრულება;

ო) ქონების ლიზინგით გაცემა;

პ) ზემოთ ჩამოთვლილ თითოეულ საქმიანობასთან დაკავშირებული მომსახურება

საქართველოს საბანკო კანონმდებლობის დაცვით ბანკი ქართუ უფლებამოსილია განახორციელოს სხვა სახის ოპერაციები და საქმიანობა.

ბანკი ქართუს მმართველობის უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება.

აქციონერთა საერთო კრება ირჩევს სამეთვალყურეო საბჭოს 5 წევრის შემადგენლობით, რომელიც უზრუნველყოფს ზედამხედველობას კომერციული ბანკის საქმიანობაზე, კონტროლს უწევს დირექტორატის საქმიანობას და პასუხისმგებელია ბანკის ნორმალური ფუნქციონირებისთვის.

ბანკი ქართულს ყოველდღიურ საქმიანობას ახორციელებს და ოპერატიულ ხელმძღვანელობას უზრუნველყოფს დირექტორატი, რომლის წევრებსაც (დირექტორებს) ნიშნავს სამეთვალყურეო საბჭო. ბანკი ქართულს დირექტორატის შემადგენლობაშია:

- გენერალური დირექტორი;
- ფინანსური დირექტორი;
- კომერციული დირექტორი;
- რისკების დირექტორი;
- ოპერაციების დირექტორი.

სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით სამეტვალყურეო საბჭოსთან იქმნება აუდიტის კომიტეტი და რისკების კომიტეტი. აუდიტის და რისკების კომიტეტი შედგება 3-3 წევრისგან, საიდანაც 2-2 წევრი იქნება სამეტვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი, ხოლო შესაბამისი კომიტეტის თავმჯდომარე იქნება სამეთვალყურეო საბჭოს ერთ-ერთი დამოუკიდებელი წევრი.

ბანკი ქართულს საქმიანობა წყდება აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილებით, ასევე საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

4. სააქციო საზოგადოება „ისანი - ქართუ“ (შემდგომში: „ისანი - ქართუ“).

ისანი - ქართულს საქმიანობის ძირითადი სახეებია:

- ფეხსაცმლის წარმოება და რეალიზაცია;
- ყველა სახის საფეხსაცმელე მასალების, ნედლეულისა და ყოველგვარი ფურნიტურის, აქსესუარების წარმოება და რეალიზაცია;
- ნატურალური და ხელოვნური ტყავის დამუშავება და რეალიზაცია;
- ნატურალური და ხელოვნური მასალებისგან სახალხო მოხმარების საგნების დამზადება და რეალიზაცია;
- სპეცდანიშნულების საგნებისა და აღჭურვილობის წარმოება და რეალიზაცია;
- ელექტრო-მექანიკური და ჰიდრავლიკური საგნებისა და მოწყობილობების წარმოება და რეალიზაცია;
- ეტიკეტების, ყუთების, შესაფუთი მასალების და საგნების წარმოება და რეალიზაცია;
- სამშენებლო მასალების დამუშავება, სამშენებლო სამუშაოების შესრულება;
- სასოფლო-სამეურნეო და კვების პროდუქტების დამზადება და გადამუშავება;
- წარმოების ბაზაზე არსებული საწარმოო სიმძლავრეების გამოყენებით მოსახლეობის კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მომსახურება;
- კომერციული საქმიანობის და ვაჭრობის ორგანიზება;

- ყველა სხვა საქმიანობა, რაც საქართველოს კანონმდებლობით აკრძალული არ არის.

ისანი - ქართუს მართვის ორგანოებია:

- აქციონერთა საერთო კრება;
- სამეთვალყურეო საბჭო;
- გენერალური დირექტორი.

5. შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ემერალდი“ (შემდგომში: შპს „ემერალდი“).

შპს „ემერალდი“-ს წესდების მიხედვით მას უფლება აქვს მოგების მიღების მიზნით განახორციელოს კანონით აუკრძალავი ნებისმიერი საქმიანობა, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს საქმიანობა სადამფუძნებლო დოკუმენტებით გათვალისწინებული.

შპს „ემერალდი“-ს უმაღლეს მმართველობით ორგანოს წარმოადგენს პარტნიორთა საერთო კრება.

საზოგადოების ხელმძღვანელობის და წარმომადგენლობის უფლება აქვს დირექტორს, რომელსაც თანამდებობაზე ნიშნავს პარტნიორი.

6. შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ქართუ ლოჯისტიკს“ (შემდგომში: შპს „ქართუ ლოჯისტიკს“).

შპს „ქართუ ლოჯისტიკს“-ის წესდების მიხედვით მას უფლება აქვს მოგების მიღების მიზნით განახორციელოს კანონით აუკრძალავი ნებისმიერი საქმიანობა, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს საქმიანობა სადამფუძნებლო დოკუმენტებით გათვალისწინებული.

შპს „ქართუ ლოჯისტიკს“-ის უმაღლეს მმართველობით ორგანოს წარმოადგენს პარტნიორთა საერთო კრება.

საზოგადოების ხელმძღვანელობის და წარმომადგენლობის უფლება აქვს დირექტორს, რომელსაც თანამდებობაზე ნიშნავს პარტნიორი.

7. სააქციო საზოგადოება „კრედიტი 2018“ (შემდგომში: ს/ს „კრედიტი 2018“).

საზოგადოების წესდების თანახმად ეროვნულ ბანკში შესაბამისი რეგისტრაციის შემდგომ მისი საქმიანობის საგანია:

- იურიდიული და ფიზიკური პირებისათვის მიკროსესხების, მათ შორის სამომხმარებლო, სალომბარდო, იპოთეკური, არაუზრუნველყოფილი, ჯგუფური და სხვა სესხების (კრედიტების) გაცემა; ამ მიზნით საკრედიტო საგადახდო ბარათის გამოშვება;
- ინვესტირება სახელმწიფო და საჯარო ფასიან ქაღალდებში;
- ფულადი გზავნილების განხორციელება;
- სადაზღვევო აგენტის ფუნქციის შესრულება;
- მიკროდაკრედიტებასთან დაკავშირებული საკონსულტაციო მომსახურების გაწევა;
- სესხების (კრედიტების) მიღება რეზიდენტი და არარეზიდენტი იურიდიული და ფიზიკური პირებისაგან;
- საგადახდო მომსახურების პროვაიდერის/აგენტის ფუნქციის შესრულება;
- ზემოთხსენებული საქმიანობის განსახორციელებლად ქონების იჯარით გაცემა;
- იურიდიული პირების საწესდებო კაპიტალში წილების ფლობა, რომელთა ჯამური ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს ამ ორგანიზაციის საწესდებო კაპიტალის 15%-ს;
- საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა ფინანსური მომსახურებები და ოპერაციები: მიკროლიზინგი, ფაქტორინგი, ვალუტის გადაცვლა, თამასუქების, ობლიგაციების გამოშვება, რეალიზაცია, გამოსყიდვა და ამ ფინანსურ მომსახურებასთან და ოპერაციებთან დაკავშირებული სხვა ოპერაციები.

ს/ს „კრედიტი 2018“-ის მართვის უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება.

საზოგადოებაში შექმნილია სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც წარმოადგენს აქციონერთა კრების წინაშე ანგარიშვალდებულ ორგანოს და შედგება აქციონერთა კრების მიერ 4 წლის ვადით არჩეული 3 წევრისაგან.

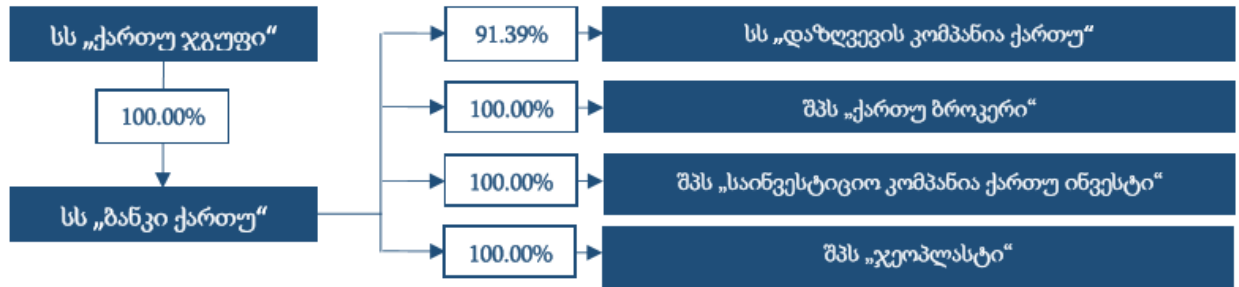
საზოგადოების სახელის მინდობილობის გარეშე წარმომადგენლობას და ოპერატიულ ხელმძღვანელობას ახორციელებს დირექტორი/დირექტორები.

შვილობილი კომპანიების საქმიანობის მიმოხილვა

სააქციო საზოგადოება „ბანკი ქართუ“ (შემდგომში: „ბანკი“) 20 წელზე მეტია წარმატებულად ოპერირებს ფინანსურ ბაზარზე. დაარსების დღიდან აფინანსებს პროექტებს, რომლებიც მიმართულია საქართველოს ეკონომიკის განვითარებაზე, ადგილობრივი წარმოების ხელშეწყობასა და იმპორტშემცვლელი და ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოების დაფინანსებაზე.

აღსანიშნავია საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანია „Fitch“-ის მიერ ჩატარებული მორიგი კვლევა, რომლის შედეგად სს „ბანკ ქართუს“ მიენიჭა IDR-ის (Issuer Default Rating) რეიტინგი „B“, ასევე საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანია „S&P Global Rating“-ის მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგად, სს „ბანკ ქართუს“ მინიჭებული აქვს ემიტენტის საკრედიტო რეიტინგი (Issuer Credit Rating) „B/B სტაბილური განვითარება“ რაც მისი სიძლიერისა და სტაბილურად განვითარების შესაძლებლობების თვალსაჩინო მაგალითია.

სააქციო საზოგადოება „ბანკი ქართუ“-ს შვილობილი კომპანიები:

ბანკი ქართუ არის გამორჩეული საფინანსო ინსტიტუტი, რომელიც:

- დაკომპლექტებულია მაღალკვალიფიციური და მოტივირებული კადრებით;
- განსაკუთრებული წვლილი შეაქვს ქვეყნის ეკონომიკის ზრდასა და ბიზნესის განვითარებაში; სტაბილურად ზრდის საკუთარ ღირებულებებს როგორც აქციონერთა, ასევე, კლიენტებისათვის, რაც დადებითად მოქმედებს, ქვეყნის მოსახლეობის ცხოვრების დონის ამაღლებაზე.

ბანკი სთავაზობს თავის მომხმარებლებს შემდეგ საკრედიტო პროგრამებს:

- იმპორტმცვლელი წარმოების დაკრედიტების პროგრამა;
- ქსელური ბიზნესის განვითარების დაკრედიტების პროგრამა;
- მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების პროგრამა;
- ექსპორტ-იმპორტის სავაჭრო ოპერაციების ხელშეწყობის პროგრამა.

2018 წლის იანვრიდან დაიწყო ვიზას და მასტერქარდის უკონტაქტო ბარათების გამოშვება, ხოლო წლის ბოლოს, ბანკის საბარათო ბიზნესი მთლიანად გადავიდა უკონტაქტო პროდუქტების გამოშვებაზე.

2018 წელს ბანკმა დაწერა ორი პრემიალური საბარათო პროდუქტი - Visa Infinite და Mastercard World Elite.

ბანკი ქართუ ბაზარზე არსებულ 16 კომერციულ ბანკს შორის 2018 წლის მონაცემებით სახედამხედველო კაპიტალის მოცულობით მესამე, სააქციო კაპიტალით მეოთხე, ხოლო აქტივების მიხედვით - მეშვიდე ადგილზეა (საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემებით).

ბანკი ქართუ, ასევე, აქტიურად არის ჩაბმული სახელმწიფოს მიერ ინიცირებულ პროექტებში: „შეღვათიანი აგროკრედიტის“ პროგრამის მიზანია ფერმერების, აგრარული კომპანიებისა და სოფლის მეურნეობაში ჩართული ფიზიკური პირების ხელშეწყობა დაბალპროცენტიანი, გრძელვადიანი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფის გზით.

ბანკი ქართუ ზრუნავს თანამშრომლებზე, მათ სხვადასხვა უპირატესობას სთავაზობს და საუკეთესო სამუშაო გარემოს უქმნის.

ესენია:

- ჯანმრთელობის დაზღვევა;
- საბანკო პროდუქტებით სარგებლობის შეღვათები;
- თანამშრომლების პროფესიული განვითარების ტრენინგები;
- ქორწინებასთან, შვილის შეძენასა თუ ოჯახის წევრის ავადმყოფობასთან დაკავშირებული ფინანსური მხარდაჭერა და სხვ.

თითოეულ თანამშრომელს აქვს შესაძლებლობა ამ და სხვა უპირატესობებით ისარგებლოს და თავი დაცულად და კომფორტულად იგრძნოს.

ბანკის ტრენინგ-ცენტრი სრულად თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად არის აღჭურვილი და მისი გამოყენება შეიძლება სხვადასხვა სახის ტრენინგებისა და მასტერკლასებისთვის. ბანკი ქართუ თავის თანამშრომლებს საკვალიფიკაციო პროგრამების ფართო არჩევანს სთავაზობს, რომლებსაც როგორც ადგილობრივი, ისე უცხოელი ტუტორები უძღვებიან.

2018 წელს ბანკის თანამშრომელთა როგორც ქვეყნის შიგნით, ასევე ქვეყნის ფარგლებს გარეთ განხორციელებულ საკვალიფიკაციო ღონისძიებებზე მთლიანად დაიხარჯა 51 045 ლარი. მათ შორისაა ტრენინგები როგორც შიდა, ასევე, საზღვარგარეთ. სულ გადამხადდა 93 თანამშრომელი, მათგან 7 ღონისძიებას დაესწრო საზღვარგარეთ.

ბანკი ქართუს სტრატეგიის მნიშვნელოვანი ნაწილია კორპორატიული, მცირე და საშუალო კლიენტების დაკრედიტება. ბანკი საშუალოვადიან პერსპექტივაში გეგმავს არსებული პროფილის შენარჩუნებას და მცირე და საშუალო კლიენტების წილის ზრდას მთლიან საკრედიტო პორტფელში.

ბანკისათვის, საშუალოვადიან პერსპექტივაში მნიშვნელოვანია აქტივების ხარისხის გაუმჯობესება, რაც თავისთავად გულისხმობს: დასაკუთრებული ქონებების წილის შემცირებას აქტივებში, უმოქმედო სესხების წილის შემცირებას მთლიან საკრედიტო პორტფელში, საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგების გაუმჯობესებას, საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიკაცია დარგების ჭრილში. გრძელვადიან პერსპექტივაში ბანკი გეგმავს მოზიდული სახსრების სტრუქტურის ცვლილებას, კერძოდ შედარებით მოკლევადიანი რესურსის ჩანაცვლებას უფრო გრძელვადიანი რესურსით და დაფინანსების წყაროების დივერსიფიცირებას. ბანკი ქართუ ყოველთვის ცდილობდა კონკურენტუნარიანი საფასო პოლიტიკის საფუძველზე მოწინავე პოზიციის შენარჩუნებას, განსაკუთრებით დიდ

კომპანიებთან და კორპორაციებთან მიმართებით. კომპანია განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს კლიენტებისთვის შედარებით იაფი ფინანსური რესურსების მოზიდვას.

2020 წლისთვის ბანკი ქართუსთვის კვლავ პრიორიტეტულად დარჩება ქვეყნის ეკონომიკისათვის მნიშვნელოვანი დარგების - სოფლის მეურნეობის, იმპორტმცველი და ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოების განვითარება.

ინფორმაცია ბანკის ფილიალების შესახებ:

ქართუ ბანკი თბილისის მასშტაბით წარმოდგენილია 5 სერვისცენტრით, ესენია:

- ცენტრალური სერვისცენტრი - ი. ჭავჭავაძის გამზ. N39ა, 0162
- ვაკის სერვისცენტრი - ი. აბაშიძის ქ. N24, 0179
- საბურთალოს სერვისცენტრი - პეკინის გამზ. N14ბ, 0171
- მთაწმინდის სერვისცენტრი - ვ. ვეკუას ქ. N1, 0105
- ისნის სერვისცენტრი - ქეთევან დედოფლის გამზ./ბოჭორმის ქ. N50/18, 0144

საქართველოს მასშტაბით ყველა მსხვილ რეგიონში ბანკს გააჩნია მოქმედი სერვისცენტრები, რომლებიც სრულ საბანკო მომსახურეობას უწევენ კლიენტებს. ესენია:

- ბათუმის სერვისცენტრი - ა. გრიბოედოვის ქ. N2, 6000
- ბათუმის სერვისცენტრის შეკვეთილის განყოფილება - სასტუმრო Paragraph resort & spa Shekvetili, Autograph Collection Hotels
- ქუთაისის სერვისცენტრი - ზ. ფალიაშვილის ქ. N4, 4600
- გორის სერვისცენტრი - სტალინის გამზ. N10, 1400 □ თელავის სერვისცენტრი - ი. ჭავჭავაძის მოედანი, 2200

სს „დაზღვევის კომპანია ქართუ“ - კომპანია დაფუძნდა 2001 წელს და ფლობს როგორც სიცოცხლის, ასევე არასიცოცხლის დაზღვევის ლიცენზიას.

სადაზღვევო კომპანია თანამშრომლობს ისეთ საყოველთაოდ ცნობილ საერთაშორისო საბროკერო და სადაზღვევო ორგანიზაციებთან, როგორებიცაა Syndicates of Lloyd's, Allianz, ACE, HDI-Gerling, Munich Re, SCOR, Hannover Re, Polish Re, Zurich, AXA, Partner Re, Everest, Catlin Re, Trans Re, Trust Re, Sava Re, CHUBB, Generali, General Insurance Corporation of India, AON, Marsh, Mapfre Re, Atradius Re, Ingosstrakh და Willis.

2014 წლის შემდეგ, სს „დაზღვევის კომპანია ქართუ“ არის საქართველოს სადაზღვევო კომპანიების ასოციაციის წევრი, ხოლო 2018 წლის იანვრიდან, სხვა 17 სადაზღვევო კომპანიასთან ერთად, არის ა(ა)იპ „სავალდებულო დაზღვევის ცენტრის“ დამფუძნებელი, რომელიც ახორციელებს უცხო ქვეყნების სანომრე ნიშნის მქონე სატრანსპორტო საშუალებების სავალდებულო დაზღვევას საქართველოს ტერიტორიაზე.

ს/ს „დაზღვევის კომპანია ქართუ“-ს მთავარი მიზნებია:

- ქართულ სადაზღვევო ბაზარზე კორპორატიული კლიენტების მომსახურება;

- სამომხმარებლო მომსახურების დონის გაუმჯობესება და განვითარება;
- კომპანიის აქციონერების მოგების ოპტიმიზაცია.

2018 წელს მოზიდულმა სადაზღვევო პრემიამ შეადგინა 5.9 მილიონი ლარი. კომპანიის აქტივები 2018 წლის მონაცემებით 11,300 ათასი ხოლო სააქციო კაპიტალი 5 მილიონი ლარია. 2018 წლის გაუნაწილებელმა მოგებამ შეადგინა 353 ათასი ლარი. 2018 წლის 31 დეკემბერს ბანკმა ასევე განახორციელა 2 მილიონი ლარის ინვესტიცია ს/ს „დაზღვევის კომპანია ქართუ“-ში.

შპს „ქართუ ბროკერი“ (შემდგომში: „ქართუ ბროკერი“) – კომპანია დაფუძნდა 2001 წელს და არის საქართველოს ეროვნული ბანკის, როგორც ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზედამხედველის, მიერ ლიცენზირებული ბროკერი.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა:

- კონსულტაციები ინვესტორებისა და ემიტენტებისთვის;
- კლიენტების საინვესტიციო პორტფელის მართვა;
- ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვა კლიენტების მითითებების შესაბამისად.

2018 წლის განმავლობაში ქართუ ბროკერის წმინდა მოგებამ შეადგინა 16 957 ლარი. ქართუ ბროკერის წარმატებული საქმიანობის საწინდარი კავშირების დამყარება, სწრაფი რეაგირება და კლიენტებისთვის ხარისხიანი მომსახურების გაწევაა.

საბროკერო კომპანიას ფასიანი ქაღალდებით განხორციელებული აქვს მრავალი ოპერაცია როგორც ადგილობრივ, ასევე, უცხოეთის ბაზრებზე.

შპს „საინვესტიციო კომპანია ქართუ ინვესტი“ - კომპანია დაფუძნდა 1999 წელს. წარმოდგენილ საანგარიშგები პერიოდში ბიზნეს საქმიანობას არ ეწევა.

შპს „ჯეოპლასტი“ - ბანკმა აღნიშნული კომპანია დააფუძნა 2018 წელს დასაკუთრებული ქონებების ეფექტურად განკარგვის მიზნით. 2018 წლის განმავლობაში ბანკს არ აქვს განხორციელებული რაიმე სახის ინვესტიცია კომპანიაში.

ქართუ ლოჯისტიკის ხელშეკრულების საფუძველზე, მომსახურებას უწევს ასოციაცია ატუსა და ტურიზმის განვითარების ფონდში შემავალ კომპანიებს.

კომპანიის საქმიანობა უკავშირდება აღნიშნული პროექტების განვითარებას და უზუნველყოფს მათთვის შესყიდვებისა და ლოგისტიკური პროცესების სწორად დაგეგმვასა და შესრულებას.

სამომავლოდ დაგეგმილია პროექტები, რომლებსაც ახორციელებს შპს თბილისი სითი, შპს თაბორი რეზორტსი, შპს სოლოლაკი რაიზი, შპს ცისარტყელა, ასოციაცია ატუ და სხვა.

ააიპ „ფონდი ქართუ“

ფონდი ქართუ საქველმოქმედო საქმიანობას ეწევა 20 წელზე მეტია და აღნიშნული ემსახურება ქვეყანაში სიღარიბის დაძლევის, რეგიონალურ განვითარებას, ქვეყნის მდგრად განვითარებას და მოქალაქეთა ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებას. კულტურის, სპორტის და მეცნიერების ხელშეწყობას. ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებას, გარემოსდაცვითი ღონისძიებების განხორციელებას.

საქველმოქმედო პროექტები რეგიონალური განვითარების ხელშესაწყობად

- ქუთაისის ტექნოლოგიური უნივერსიტეტის მშენებლობა
- ბათუმის დრამატული თეატრის მშენებლობა
- Project - "Accumulation of property and implementation of various grant programs"
- რაგბის განვითარება-თელავი
- ოზურგეთის თეატრის სარეკონსტრუქციო სამუშაოები
- რაგბის განვითარება-ნუცუბიძე
- ასოციაცია ატუ - პროექტი - ფილტვების ქრონიკული დაავადებების რეაბილიტაციის ცენტრის მშენებლობა დაბა აბასთუმანში
- რაგბის განვითარება-ლოკომოტივი
- პროექტი - "გზის რეაბილიტაცია ჩაქვში" (სარეაბილიტაციო სამუშაოები)
- პროექტი -კაფე ფანტაზიის რეაბილიტაცია ბათუმის ბულვარში
- ასოციაცია ატუ - პროექტი - თბილისის ბოტანიკური ბაღის სარეაბილიტაციო სამუშაოები
- პროექტი - საბავშვო ბაღის მშენებლობა ურეკში (სამშენებლო სამუშაოები)
- პროექტი - თბილისის ტექნოლოგიური ინსტიტუტის პროექტირება და მოსამზადებელი სამუშაოები (პროექტი და სამშენებლო სამუშაოები)
- პროექტი- რაგბის არსებული სტადიონების მოვლა-შენახვის ხარჯები
- ზუგდიდის დრამატული თეატრის სარეაბილიტაციო სამუშაოები
- პროექტი-სოციალური რეაბილიტაცია
- პროექტი "ურეკის თემატური პარკის პროექტის დიზაინები" (პროექტის სამუშაოები)
- პროექტი "ბათუმის ბოტანიკური ბაღის რეაბილიტაცია" (სარეაბილიტაციო სამუშაოები)
- პროექტი "საგურამოში პარკის რეაბილიტაცია" (სარეაბილიტაციო სამუშაოები)
- ასოციაცია „ატუ“ - პროექტი - დასასვენებელი-საპიკნიკო ადგილი სოფელ ბუკნარში
- ასოციაცია „ატუ“ - პროექტი - აბასთუმნის კეთილმოწყობა
- რაგბის განვითარება-ქუთაისი
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - საკონცერტო დარბაზის მე -2 და მე -3 რიგის მშენებლობის სარეკონსტრუქციო სამუშაოები
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - დედათა და მამათა მონასტრების რეაბილიტაცია დაბა აბასთუმანში
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - მცენარეთა შეძენა და გამწვანების სამუშაოები თბილისის მერიისთვის
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - ა. წერეთლის სახლ-მუზეუმი

- ასოციაცია "ატუ" -პროექტი - ზ. ფალიაშვილი ოპერისა და ბალეტის თეატრის რეაბილიტაცია
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - დელფინარიუმის მშენებლობა ქობულეთში
- ასოციაცია "ატუ" -პროექტი - ავტომაგისტრალის მშენებლობა მახინჯაურში
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - სასკოლო სტადიონის მოწყობა სოფელ ცეცხლაურში
- პროექტი-ეკოლოგია
- ასოციაცია "ატუ" -პროექტი- ჭორვილას საჯარო სკოლა
- პროექტი - მუსიკოსების პარკის მოწყობა სოფელ ნატანების საკონცერტო დარბაზთან ახლოს (სამშენებლო სამუშაოები)
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - ინფრასტრუქტურის მოწყობა სოფელ ჭორვილაში "
- წმინდა გიორგის " სალოცავთან
- პროექტი - შადრევნის მშენებლობა სოფელ ნატანებში, საკონცერტო დარბაზთან ახლოს
- პროექტი - ბათუმი-ქობულეთის გზატკეცილის ინფრასტრუქტურის აღდგენა პეტრას ციხის მახლობლად
- პროექტი - სარკინიგზო პლატფორმების მოწყობა შეკვეთილსა და წვერმალაში
- პროექტი - ოზურგეთი-ნატანები-ურეკის გზის რეაბილიტაცია (სარეაბილიტაციო სამუშაოები)
- პროექტი - 21 კილომეტრიანი გზის რეკონსტრუქცია - ოზურგეთი-ნატანები-ურეკი
- პროექტი- სოფელ ეკალდიდის ხიდის მშენებლობა ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში
- რაგბის სტადიონების მშენებლობა
- პროექტი- მანავის სამხედრო განყოფილების წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია
- პროექტი - რკინიგზის სადგურის " ურეკის "და" ნატანების " მშენებლობა BSA-თან
- პროექტი - სოფელ ციხისძირის ინფრასტრუქტურის მოწყობა (სამშენებლო სამუშაოები)
- პროექტი - რაგბის განვითარება - მარტყოფი
- პროექტი - რაგბის განვითარება - რუსთავი
- პროექტი - რაგბის განვითარება- ავჭალა
- პროექტი - რაგბის განვითარება - შევარდენი
- პროექტი- თბილისის სომხური დრამატული თეატრის რეაბილიტაცია

განათლება წარმოადგენს ადამიანის ერთ-ერთ ფუნდამენტურ უფლებას და მნიშვნელოვან პირობას ქვეყნის მდგრადი განვითარებისთვის. განათლების სისტემის პრიორიტეტულ ამოცანას უმაღლესი განათლების ხარისხის ამაღლება, შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი უმაღლესი განათლების შეთავაზება, უმაღლესი განათლების სფეროს ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა და მთელი სიცოცხლის მანძილზე უწყვეტი განათლების სისტემის ხელშეწყობა წარმოადგენს. მეცნიერების განვითარების მიმართულებით, ასევე მნიშვნელოვანია, კვლევითი პროდუქციის კომერციალიზაცია და ინოვაციების განვითარება, კვლევით საქმიანობაში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერება, მეცნიერების პოპულარიზაცია საქართველოში და ახალგაზრდების ჩართულობის ხელშეწყობა.

განათლების ხელშეწყობის მიზნით ფონდი სრულად აფინანსებს ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტის მშენებლობას, რომელიც მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების საერთაშორისო ჰაბი იქნება რეგიონში. ის საქართველოს პოზიციონირების უმნიშვნელოვანესი კომპონენტი იქნება, როგორც სამეცნიერო და სასწავლო სერვისების წამყვანი პროვაიდერი კავკასიის რეგიონსა და საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში. უნივერსიტეტის მენეჯმენტის სისტემა, საგანმანათლებლო მიმართულებები, მკვლევართა და ლექტორთა შერჩევის წესი შესაბამისობაში იქნება მიუნხენის ტექნოლოგიური უნივერსიტეტის მართვის სისტემასთან.

ამავდროულად, კომპლექსში უცხოელი აკადემიური პერსონალიც იმუშავებს. საწყის ეტაპზე, სხვადასხვა საფეხურის უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამები შემუშავდება მენეჯმენტის, კომპიუტერული მეცნიერებების და მათემატიკის მიმართულებებში. შემდგომში, ეტაპობრივად დაინერგება სხვა STEM სპეციალობებიც.

ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ინფრასტრუქტურა სტუდენტების პირველი ნაკადის მისაღებად მზად 2020 წლის სექტემბერში იქნება.

ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტი ევროპული სტანდარტის შესაბამისი იქნება, როგორც ლექციებისა და სწავლების პროცესით, ასევე სამეცნიერო კვლევითი პროცესითაც. უნივერსიტეტის შემადგენლობაში იქნება ადრონული თერაპიის ცენტრიც, სადაც განხორციელდება სამეცნიერო კვლევითი პროცესი სამედიცინო ფიზიკის მიმართულებით.

ფონდის სოციალური აქტივობები, რომლებიც არ შემოიფარგლება მხოლოდ რეგიონალური განვითარებით, მოიცავს როგორც კულტურულ თუ საქველმოქმედო ღონისძიებებს, ასევე საგანმანათლებლო პროექტებს და ჯანმრთელობის გაუმჯობესების პროგრამებს, რომლებიც საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში ინერგება. ყოველივე ეს ხაზს უსვამს ფონდის წვლილს საზოგადოების კეთილდღეობის ხელშეწყობაში, რაც გამომდინარეობს ჯგუფის მისიიდან.

ზემოთ ჩამოთვლილი პროექტების გარდა ფონდი აქტიურად უწყობს ხელს კულტურის, სპორტის, მეცნიერების განვითარებას. აფინანსებს პროექტებს განათლების მიმართულებით, ეწევა ქველმოქმედებას და უფინანსებს მკურნალობას შესაბამისი საჭიროების მქონდე ადამიანებს.

ფონდის მიზანს წარმოადგენს ქვეყნის მდგრადი განვითარება და ორიენტირებულია სამ ურთიერთდაკავშირებულ ელემენტზე: ეკონომიკური ზრდა, სოციალური ინკლუზია და გარემოს დაცვა.

ჯგუფის განვითარების გეგმები

ჩვენ გავაგრძელებთ ჯგუფის საქმიანობას გამჭვირვალედ და მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობით ქვეყნის მდგრადი განვითარებისთვის. ასევე, ინვესტირებას ჩვენი

თანამშრომლების განვითარებაში, წინსვლაში, ცოდს და უნარების გაღრმავებაში, რათა შეეძენათ საუკეთესო კორპორატიული კულტურა და ადგილი ჩვენს კომპანიაში. ჩვენ ასევე გავაგრძელებთ საუკეთესო სამუშაო გარემოს შექმნას ჩვენი თანამშრომლებისთვის, ბენეფიტებით, სწავლისა და პროფესიული განვითარების შესაძლებლობით, სოციალური ინტერაქციით და უსაფრთხოებით.

ჯგუფი კიდევ უფრო მეტად გააქტიურდება სოციალური მიმართულებით, ქველმოქმედებით და საზოგადო სიკეთის მომტანი პროექტების დაფინანსებითა და ხელშეწყობის გაგრძელებით.

გარემოს დაცვა და კლიმატური ცვლილებები ჩვენი დროის ერთ-ერთი მთავარი გამოწვევაა. თანამედროვე მსოფლიო თანხმდება, რომ გარემოზე ზრუნვა არამხოლოდ ცალკეული უწყებების მოვალეობაა, არამედ ყველამ, განსაკუთრებით კი კერძო სექტორმა, ჩვენ, უნდა გაითვალისწინოთ საკუთარი როლი გარემოს დაცვის კუთხით. სწორედ ამიტომ, ჯგუფის საქმიანობაში გარემოზე ზრუნვას განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს. ქართუ ჯგუფი ფონდის მეშვეობით განაგრძობს 2020 წელს გარემოსდაცვითი პროექტების განხორციელებას და დაფინანსებას. დაგეგმილია შეკვეთილის დენდროლოგიური პარის გახსნა, დენდროპარკში თავს მოიყრის არა მხოლოდ ქართული, არამედ სხვადასხვა ქვეყნიდან ჩამოტანილი 150-მდე ჯიშის ხე. 2019 წელს ოზურგეთში, შეკვეთილთან, ურეკსა და ოზურგეთს შორის, წვერმაღალას გზაზე უკვე გაიხსნა ერთი დენდროლოგიური პარკი, რომელიც ორ იარუსიანია. მეორე იარუსზე, დაახლოებით 50 მეტრზე ზღვის დონიდან სანაპიროს პეიზაჟი მოჩანს. პარკში გაშენდა მანდარინების ბაღი და დაიდგა ხის რამდენიმე ფანჩატური.

ფონდ „ქართუს“ მიერ გაგრძელდება იმ პროექტების მხარდაჭერა, რომლებიც რეგიონის განვითარების შესაძლებლობას ქმნის. ჯგუფის მიერ განხორციელებულ სერიოზულ პროექტებს საინვესტიციო მაგნიტების ფუნქცია აქვს. ფონდის მიერ მხარდაჭერილი ობიექტები იძლევა ქვეყნის განვითარების შესაძლებლობას და განსაკუთრებით რეგიონების, სადაც ასე აუცილებელია ინვესტიციების მოზიდვა და ნებისმიერი სახის მხარდაჭერა.

ჯგუფი 2020 წელსაც განაგრძობს საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების აღდგენა-რეაბილიტაციისთვის რესურსების გამოყოფას და მხარდაჭერას. 2019 წელს ქართუ ფონდის მიერ დარგისკენ მიმართული ფინანსური რესურსი ამ დრომდე უპრეცედენტო ოდენობას შეადგენს და აღნიშნული რესურსით უზრუნველყოფილი იქნება 53 კულტურული მემკვიდრეობის უძრავი ძეგლის რეაბილიტაციის პროცესი.

ცოდნაზე დაფუძნებული განვითარება არის ყველაზე მდგრადი და მნიშვნელოვანი, სწორედ ამიტომ ჯგუფი 2020 წელს კიდევ უფრო აქტიურად დააფინანსებს და ხელს შეუწყობს განათლების სექტორს.

ფინანსური მაჩვენებლების მიმოხილვა

	31 დეკემბერი, 2018
უკუგება საშუალო კაპიტალზე	22%
უკუგება საშუალო აქტივებზე	7%

	31 დეკემბერი, 2018
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	220,764
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	211,893

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები

ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	15.98%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	15.98%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	31.32%

	31 დეკემბერი, 2018
კლიენტებზე გაცემული სესხები	838,283
ბანკების დეპოზიტები	15,106
კლიენტების დეპოზიტები	641,425
სულ დეპოზიტები	656,531
სააქციო და სხვა დამატებითი კაპიტალი	411,187
სულ კაპიტალი	417,187

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

ჯგუფის ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები დაკავშირებულია მისი საქმიანობის ორ მიმართულებასთან. პირველ მიმართულებას წარმოადგენს საქველმოქმედო საქმიანობა, რომელსაც ახორციელებს ააიპ „ფონდი ქართუ“ და მეორე მიმართულებას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, სადაზღვევო საქმიანობა, სესხებისა და გარანტიების

გაცემა, ოპერაციები ფასიანი ქაღალდებით, უცხოური ვალუტით, აგრეთვე დეპოზიტების მოზიდვა, რომელსაც ახორციელებს ბანკი ქართუ და ქართუ დაზღვევა.

ჯგუფის ძირითადი რისკები დაკავშირებულია მის კომერციულ საქმიანობასთან.

ძირითადი რისკები

ჯგუფის საქმიანობის შედეგებს შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას ეკონომიკურ გარემოში განვითარებულმა უარყოფითმა მოვლენებმა

უარყოფითმა მაკროეკონომიკურმა მოვლენებმა შეიძლება საფრთხის ქვეშ დააყენოს ჯგუფის მუშაობის შედეგები, რაც განპირობებული იქნება სხვადასხვა პარამეტრებით, როგორცაა გაცვლითი კურსის გაუფასურება, საპროცენტო განაკვეთების მკვეთრი ზრდა, უმუშევრობის დონის ზრდა, საყოფაცხოვრებო შემოსავლის შემცირება, ქონების ღირებულებების შემცირება, სესხების უზრუნველყოფის დონის ან კომპანიების გადახდიუნარიანობის გაუარესება გაყიდვების შემცირების გამო.

მეზობელ და ძირითად სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებში პოტენციურმა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ შესაძლოა ასევე უარყოფითად იმოქმედოს საქართველოს ეკონომიკურ მდგომარეობაზე. მაგ: შემცირდეს ექსპორტი, ტურისტების შემოღინება, ფულადი გზავნილები და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები.

თუმცა აღნიშნულ რისკთან დაკავშირებით შეგვიძლია გავაკეთოთ დაშვებები წინა წლის მდგომარეობის საფუძველზე. „საქსტატის“ პირველადი შეფასებით, 2018 წელს რეალური მშპ 4.8%-ით გაიზარდა. ეს კი მიუთითებს საქართველოს ეკონომიკის სტაბილურ ზრდაზე და ხაზს უსვამს ეკონომიკის მდგრადობას. ასევე მნიშვნელოვანია ისიც რომ 2018 წლის განმავლობაში ინფლაცია იყო დაბალი; მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი გაუმჯობესდა და მის გრძელვადიან ტრენდზე ნაკლები იყო.

საერთო ჯამში, მაკროეკონომიკური პერსპექტივით, 2018 წელს არ შეინიშნებოდა სისტემის მასშტაბით რისკის შექმნის ნიშნები. ამავდროულად, საქართველო კვლავ მოწყვლადია გარე და გარკვეულწილად შიდა შოკების მიმართ, რაც შესაძლოა უარყოფითად აისახოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რადგან გამოიწვევს ზრდის ტემპის შენელებას ან უკიდურესი გარემოების დროს – ეკონომიკის შემცირებას. ამ მოვლენებმა შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს ლარის გაცვლით კურსზეც.

ჯგუფში მუდმივად მიმდინარეობს მაკროეკონომიკურ მონიტორინგის პროცესი, რომელიც ეფუძნება საქართველოში და ასევე მის მეზობელ ქვეყნებში განვითარებული ეკონომიკური მოვლენების გულდასმით და განმეორებით დაკვირვებებს, რათა დროულად მოხდეს გარდაუვალი ეკონომიკური რისკების ადრეული გამაფრთხილებელი სიგნალების იდენტიფიცირება. ეს პროცესი საშუალებას აძლევს ჯგუფს სწრაფად შეაფასოს მნიშვნელოვანი ეკონომიკური და პოლიტიკური მოვლენები და გააანალიზოს მათი გავლენა ჯგუფის

მუშაობის შედეგებზე. იდენტიფიცირებული გავლენა მცირე აისახება კონკრეტულ სამოქმედო გეგმებში.

ბოლო წლებში, მიუხედავად ეკონომიკური აქტივობის შენელებისა, საქართველოს ეკონომიკური ზრდა პარტნიორ ქვეყნებთან შედარებით უფრო მაღალი იყო. საგარეო შოკების მიმართ მაკროეკონომიკური პოლიტიკის თანმიმდევრულმა რეაქციამ საქართველოს ეკონომიკა რეგიონში ერთ-ერთ მოწინავე ქვეყნად აქცია. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის შეფასებით, საქართველო კვლავ შეინარჩუნებს მოწინავე პოზიციას რეგიონში საშუალოვადიან პერიოდში ეკონომიკური ზრდის კუთხით. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის შეფასებით, საქართველოს ეკონომიკური ზრდის საშუალოვადიანი პროგნოზი 2019-2024 წლებში 5 პროცენტს შეადგენს, რაც მნიშვნელოვნად აღემატება რეგიონში ქვეყნების ზრდას.

საქართველო აგრძელებს თანამშრომლობას საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებთან Standard & Poor's, Fitch და Moody's. ჩვენი ქვეყანა არა მხოლოდ ინარჩუნებს სტაბილურ რეიტინგს, არამედ - იუმჯობესებს კიდევ. 2019 წლის შეფასების მიხედვით, Fitch-მა საქართველოს სუვერენული საკრედიტო რეიტინგი „BB-“ პოზიტიურიდან „BB“ სტაბილურამდე გაზარდა. აღნიშნული ზრდა ძირითადად განპირობებული იყო „BB“ ჯგუფის ქვეყნებთან შედარებით მაღალი ეკონომიკური ზრდითა და დაბალი სახელმწიფო ვალით; ასევე, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებით, და ფისკალური მდგრადობით. ქვეყნის პერსპექტივა ასევე გააუმჯობესა Standard & Poor's-მა 2019 წელს და „BB-“ სტაბილურიდან „BB-“ პოზიტიურამდე გაზარდა რეიტინგი. რაც შეეხება Moody's-ს, ამჟამად საქართველოს Moody's-თან „Ba2“ სტაბილური რეიტინგი აქვს.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის იმის რისკი, რომ ჯგუფის მოგება ან კაპიტალი, ან მისი უნარი, მიაღწიოს ბიზნეს ამოცანებს, გაუარესდება საბაზრო განაკვეთების, ფასების ცვლილების ან მერყეობის შედეგად. საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკს და ფასდადებასთან დაკავშირებულ სხვა რისკებს, რომელსაც ექვემდებარება ჯგუფი.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან ერთად. ჯგუფი და მასში შემავალი კომპანიები ექვემდებარება ძირითადი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების რყევის გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე. ჯგუფის ერთ-ერთი მთავარი რგოლის - ბანკის აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკს აკონტროლებს ლარის გაუფასურების და სხვა მაკროეკონომიკური ინდიკატორების დადგენილი საფუძვლების ღია სავალუტო პოზიციის

მართვით, რაც ჯგუფს აძლევს საშუალებას მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში სავალუტო კურსის ცვალებადობის შედეგად განცდილი დანაკარგები. საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით ბანკის სახაზინო განყოფილება ახორციელებს მისი ღია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს.

2018 წლის განმავლობაში USD/GEL სავალუტო კურსი არასტაბილური იყო, თუმცა „საქართველოს ეროვნული ბანკი“ ეფექტურად მოქმედებს თავისი მიზნობრივი ინფლაციის ჩარჩოს ფარგლებში. საქართველოში მოქმედებს მცურავი გაცვლითი კურსის რეჟიმი. მსგავსი რეჟიმის არსებობის პირობებში გაცვლითი კურსი შიდა და გარე ფაქტორების გავლენით ხასიათდება მერყეობით მოკლევადიან პერიოდში.

საფასო რისკი

საფასო რისკი არის საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების მერყეობის რისკი, მიუხედავად იმისა, აღნიშნული ცვალებადობა გამოწვეულია კონკრეტული ფასიანი ქაღალდისთვის, ან მისი გამომშვებისთვის სპეციფიური ფაქტორებით, თუ ბაზარზე არსებულ ყველა ფასიანი ქაღალდზე მოქმედი ფაქტორებით. ჯგუფზე გავლენას ახდენს მისი პროდუქტების საფასო რისკი, რომელიც ექვემდებარება ძირითად და სპეციფიურ საბაზრო რყევებს.

ჯგუფი საფასო რისკს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით მართავს. აღნიშნული დანაკარგები შესაძლებელია გამოიწვიოს საბაზრო პირობების გაუარესებამ და დანაკარგების შესაჩერებელი შესაბამისი ლიმიტების, მარჟებისა და უზრუნველყოფის მოთხოვნების დადგენამ და შენარჩუნებამ. გაუნაღდებელ სასესხო ვალდებულებებთან მიმართებაში ჯგუფი პოტენციურად ექვემდებარება ამგვარი ვალდებულებების მთლიანი ოდენობის დანაკარგს. თუმცა, დანაკარგის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია, ვინაიდან პირობითი ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია საკრედიტო ხელშეკრულებების გარკვეულ პირობებზე.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომელიც წარმოიშვება სისტემის მოშლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობისა და გარე მოვლენების შედეგად. კონტროლის არ არსებობის შემთხვევაში საოპერაციო რისკმა შეიძლება გამოიწვიოს რეპუტაციის გაუარესება, იურიდიული სირთულეები და ფინანსური ზარალი. ჯგუფი ვერ შეამცირებს ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ უნდა ეცადოს ამ რისკების მართვას კონტროლის გარემოსა და პოტენციური რისკების მონიტორინგისა და მათზე ადეკვატური რეაგირების საშუალებით. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შედარების პროცედურებს, პერსონალის განათლებასა და პროცესების შეფასებას.

საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკი

ჯგუფში შემავალი კომპანიების - ბანკის, სადაზღვევო კომპანიის, ბროკერის საქმიანობა აქტიურად რეგულირდება და, შესაბამისად, ექვემდებარება საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკებს.

- ადგილობრივ მარეგულირებელს, “საქართველოს ეროვნულ ბანკს“, შეუძლია პრუდენციული მოთხოვნები გაუზარდოს როგორც მთელ სექტორს, ასევე კონკრეტულ ინსტიტუტებს ამ სექტორში. შესაბამისად ბანკი ქართულ საქმიანობაზე რეგულირდება ეროვნული ბანკის მიერ, რომელიც სავალდებულო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან ერთად ადგენს დაკრედიტების ლიმიტებსა და სხვა ეკონომიკურ კოეფიციენტებს (მათ შორის, დაკრედიტების, ლიკვიდურობისა და საინვესტიციო კოეფიციენტების). 2018 წლის განმავლობაში „სებ“-მა შემოიღო რამდენიმე მარეგულირებელი ცვლილება, პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების სტანდარტებთან დაკავშირებით. საქართველოს საბანკო რეგულაციების თანახმად, ბანკი ვალდებულია, აკმაყოფილებდეს მინიმალურ სარეზერვო მოთხოვნებსა და სავალდებულო ფინანსურ კოეფიციენტებს და რეგულარულად წარმოადგენდეს პერიოდულ ანგარიშებს. ბანკი ასევე რეგულირდება შესაბამისი საგადასახადო კოდექსით ან საქართველოში მოქმედი სხვა შესაბამისი კანონებით.
- სსიპ საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური არის „დაზღვევის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე შექმნილი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომელიც წარმოადგენს სახელმწიფოს მიერ განსაზღვრული სფეროს რეგულირების მიზნით შექმნილ, სპეციალური უფლებამოსილებების მქონე დამოუკიდებელ ორგანოს. როგორც მარეგულირებელ ორგანოს შეუძლია შემოიღოს მარეგულირებელი ცვლილებები საკუთარი უფლებამოსილების ფარგლებში.
- საბროკერო (შპს „ქართუ ბროკერი“) მიმართულებას საქართველოს კანონი „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ და „ეროვნული ბანკის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონი არეგულირებს. ეროვნულ ბანკს მიეცა სრული უფლებამოსილება, ზედამხედველობა გაუწიოს მთელ საფინანსო სექტორს (ბანკები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულებები, ფასიანი ქაღალდების დამოუკიდებელი რეგისტრატორები, საბროკერო კომპანიები, საფონდო ბირჟები, ცენტრალური და სპეციალიზებული დეპოზიტარები, აქტივების მმართველი კომპანიები, ანგარიშვალდებული საწარმოები, საინვესტიციო ფონდები, საგადახდო სისტემის ოპერატორები და საგადახდო მომსახურების პროვაიდერები, ნაწილობრივ ვალუტის გადამცვლელი ჯიხურები) , რაც შესაბამისად გულისხმობს იმას, რომ მარეგულირებელ ორგანოს შეუძლია ახალი რეგულაციების შემუშავება, განახლება, დანერგვა.

ჯგუფის საქმიანობა სრულ შესაბამისობაშია ყველა შესაბამის კანონმდებლობასთან და რეგულაციებთან.

ჯგუფის სხვა წევრების ფინანსური რისკები და მათი მართვა

საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობების განხორციელებისას, ჯგუფის ექვემდებარება შემდეგ ფინანსურ რისკებს:

საკრედიტო რისკი: ალბათობა, რომ მსესხებელი ვერ შეძლებს გადაიხადოს მთლიანი სესხი ან მისი ნაწილი, ან ვერ შეძლებს სესხის დროულად დაფარვას, რაც გამოიწვევს ზარალს კომპანიისთვის.

ლიკვიდურობის რისკი: რისკი რომ ჯგუფს არ ექნება, ან ვერ შეძლებს მობილიზება გაუწიოს ნაღდ ფულს საჭირო დროს და ამის შედეგად აღმოჩნდება სირთულეების წინაშე ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულების თვალსაზრისით.

საბაზრო რისკი: რისკი, რომ საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად შეიცვლება ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება ან ფულადი სახსრების მომავალი ნაკადები სამართლიანი ღირებულების თვალსაზრისით. ძირითადად, კომპანია ექვემდებარება საბაზრო რისკის ორ კომპონენტს:

- საპროცენტო რისკი
- სავალუტო რისკი

ჯგუფის ხელმძღვანელობა რისკების მართვას ახორციელებს ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებთან თანამშრომლობით. ჯგუფში მოქმედებს რისკის მართვის ბიზნესის მდგრად განვითარებაზე ორიენტირებული მძლავრი სისტემა. მისი ძირითადი მიზანია, ხელი შეუწყოს რისკის გათვალისწინებით შეფასებული უკუგების მდგრადობას რისკის მართვის ეფექტიანი სისტემის მეშვეობით. რისკების მართვის სისტემა უზრუნველყოფს ჯგუფის დაცვას გადაჭარბებული რისკებისგან; კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და მძლავრი, მომავალზე ორიენტირებული მართვის ინსტრუმენტები და გადაწყვეტილებები უზრუნველყოფს ჯგუფის მდგრადობას. რისკის მართვაში ჩართული თანამშრომლების მიერ რისკების დროული იდენტიფიცირებით, ბაზრის მუდმივი შესწავლით, სწრაფი რეაგირებით, ადეკვატური ფასდადებითა და რისკის მიტიგაციისკენ მიმართული ქმედებებით უზრუნველყოფილია ჯგუფის მიზნების განხორციელება და მიზნობრივი უკუგება. პროფესიონალური, მდგრადი, გამჭვირვალე და გონივრული რისკის მართვა ხელს უწყობს ჯგუფის გრძელვადიან, მდგრად განვითარებას.

რადგან ჯგუფის ძირითადი რისკები დაკავშირებულია მის საქმიანობასთან, კერძოდ კი კომერციულ საქმიანობასთან, ხოლო კომერციულ საქმიანობას ახორციელებს ბანკი ქართუს მეშვეობით. დეტალურად წარმოვადგენთ ბანკის რისკებს:

სს „ბანკი ქართუს“ ბიზნეს მოდელი შემუშავებულია ისე, რომ ბანკმა მუდმივად შეინარჩუნოს კაპიტალიზაციის საშუალოზე მაღალი დონე და რესურსები გადანაწილებული ჰქონდეს ისეთ აქტივებსა და სექტორებზე, რომლითაც მიაღწევს მდგრად და დაბალანსებულ ზრდას.

ის ძირითადი რისკები, რომლებსაც ბანკი ქართუ იღებს სტრატეგიული მიზნების განხორციელებისას დაჯგუფებულია შემდეგნაირად: საკრედიტო, ლიკვიდურობის, საბაზრო, საოპერაციო და სხვა არაფინანსური რისკები.

ბანკის რისკების მართვის მიზნებს წარმოადგენს:

- რისკის აპეტიტის განსაზღვრა, რომლითაც მოახდება რისკი/მომგებიანობის ოპტიმიზაცია, კაპიტალის მუდმივად ადეკვატურ დონეზე შენარჩუნებასთან ერთად;
- ლიკვიდურობის ისეთ მართებულ დონეზე შენარჩუნება და მართვა, რომლითაც ბანკი მოახდენს მოკლევადიანი ვალდებულებების შესრულებას სტრესული მდგომარეობის დროსაც;
- ადეკვატური და ეფექტური კონტროლის მექანიზმების ქონა;
- სრულ შესაბამისობაში ყოფნა იმ კანონებსა და რეგულაციებთან, რომლებიც უკავშირდება ბანკის ბიზნეს საქმიანობას.

ძირითადი პრინციპები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ეფექტური რისკების მართვის სტრატეგიას არის:

- ბანკში დაცვის მძლავრი მეორე ხაზის (LOD 2) არსებობა;
- ბანკის ბიზნეს სტრატეგიით განსაზღვრული ძირითადი პრინციპების და იმ რისკის დონის შესაბამისობა, რომლის აღებაც ბანკს სურს და შეუძლია (რისკის აპეტიტი);
- იმის უზრუნველყოფა, რომ ბიზნეს საქმიანობის განვითარებასთან დაკავშირებული რისკები არის სწორად იდენტიფიცირებული, გაზომილი და დოკუმენტირებული;
- სათანადო კონტროლის მექანიზმების მუშაობის უზრუნველყოფა.

სამეთვალყურეო საბჭო იხილავს და ამტკიცებს რისკის აპეტიტს (ICAAP ფარგლებში), რომელიც ხელს უწყობს ბანკის გრძელვადიან მდგრად ზრდას და აბალანსებს გრძელვადიან მომგებიანობას გონივრული რისკების მართვასთან. რისკის აპეტიტი გამოიხატება რაოდენობრივი მაჩვენებლებით. ბანკის რისკის აპეტიტს იყენებს იმ რისკის დონეების განსაზღვრად, რომლებიც შეუძლია და სურს აიღოს ბიზნეს საქმიანობის განსახორციელებლად.

სამეთვალყურეო საბჭო აფასებს კაპიტალის მოთხოვნებს, რომელიც აუცილებელია როგორც ბიზნეს გეგმის მხარდასაჭერად, ისე სტრესული გარემოებების დასაძლევად. აღნიშნული დოკუმენტურად ასახულია კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესში (ICAAP), რომელიც ხელმისაწვდომია მარეგულირებლისთვის.

დირექტორატი ზედმიწევნით აფასებს ლიკვიდურობის იმ დონეს, რომელიც ბანკს სჭირდება როგორც ბიზნეს გეგმის მხარდასაჭერად, ისე სტრესული გარემოებების დასაძლევად. 1 თვემდე, 3-დან 6 თვემდე, და 6-დან 12 თვემდე ლიკვიდურობის პროგნოზირება ხაზინისა და რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ ხდება ყოველთვიურად და წარედგინება დირექტორატს.

ბანკის დონეზე რისკების სამართავად ბანკი იყენებს მართვის 3 ხაზიან მოდელს. მოდელი გამოიყენება ვალდებულებების და პასუხისმგებლობების გასამიჯნად, რათა მიღწეული იყოს მთლიანი რისკების ეფექტური მართვა, რომელიც ხელს უწყობს ბანკის შიდა კონტროლის ჩარჩოს გაძლიერებას.

დაცვის სამ ხაზიანი მიდგომა აცალკევებს მფლობელობა/რისკის მართვას იმ ფუნქციებისგან, რომლებიც ახდენენ რისკების ზედამხედველობას და ასევე იმ ფუნქციებისგან, რომელიც ახდენენ დამოუკიდებელ აუდიტს.

დაცვის პირველი ხაზი (LOD 1) - ბანკის სტრუქტურული ერთეულები, რომლებიც ფლობენ და მართავენ რისკს. აღნიშნული ხაზი მოიცავს ბიზნეს და საოპერაციო ერთეულებს. განყოფილების უფროსები და დეპარტამენტის დირექტორები, როგორც რისკის მფლობელები და კონტროლის მფლობელები არიან საბოლოოდ პასუხისმგებელი ყველა იმ რისკსა და კონტროლზე, რომელიც ვარდება მათი პასუხისმგებლობის არეალში.

დაცვის მეორე ხაზი (LOD 2) - სტრუქტურული ერთეულები, რომლებიც ახდენენ რისკების იდენტიფიცირებას და ზედამხედველობას. რისკის მართვის პროცესი, რომლებიც არსებობს მძლავრი დაცვის მეორე ხაზის ფუნქციონირებისთვის მოიცავს:

- რისკის კონტროლის შეფასებას;
- სცენარების ანალიზს;
- საკრედიტო პორტფელის ხარისხის აქტიური მართვას;
- ძირითადი რისკის ინდიკატორებს / ადრეული სტადიაზე გამაფრთხილებელ ნიშნებს;
- ბანკში არსებული სხვადასხვა მოდელების მართვას ;
- ახალი პროდუქტებს და სერვისებს;
- შიდა კონტროლის შეფასება/ტესტირებას;
- ძირითადი რისკების მართვის პოლიტიკების და პროცედურების მუდმივ მონიტორინგს;
- საოპერაციო რისკების შემთხვევების რეპორტირებას და სხვას

დაცვის მესამე ხაზი (LOD 3) - ერთეულები, რომლებიც ახდენენ:

- რისკის აპეტიტის განსაზღვრას;
- დამოუკიდებელ აუდიტს;
- პროცესების და ძირითადი მაჩვენებლების დამოუკიდებელ კონტროლს;

რისკების გაზომვის და მონიტორინგის სისტემები მთავარი პრინციპები რისკების ეფექტურად გაზომვისა და მონიტორინგისთვის არის:

- რისკის პოზიციების გაზომვა მოსალოდნელი დანაკარგების მოდელირების გზით, რისკის ინდიკატორები და სცენარების ანალიზი მთლიანად ბანკის დონეზე;
- უმაღლესი მენეჯმენტის მიერ რისკების სიმძიმის გაცნობიერების ხელშეწყობა;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის და დირექტორატისთვის რისკის პროფილის ანგარიშების მიწოდება რისკის ინდიკატორებთან და მიტიგაციის საშუალებებთან ერთად, რათა მათ მიერ მოხდეს რისკის აპეტიტის შეფასება და საჭიროების შემთხვევაში გადახედვა;

- აღებული რისკების სათანადო აღრიცხვის წარმოება.

ყოველკვარტალური რისკის პროფილის ანგარიშები, რომლებიც მიეწოდება დირექტორატს და სამეთვალყურეო საბჭოს მოიცავს:

- საკრედიტო რისკის პროფილის ანალიზს;
- ლიკვიდურობის რისკის პროფილის ანალიზს;
- სავალუტო რისკის პროფილის ანალიზს;
- საპროცენტო განაკვეთის რისკის პროფილი ანალიზს;

სტანდარტიზირებული მიდგომა ბანკი საზედამხედველო მიზნებისათვის რისკის პოზიციების გაანგარიშებისას იყენებს მხოლოდ „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების“ მიხედვით განსაზღვრულ სტანდარტიზებულ მიდგომას (რომელიც შესაბამისობაშია „საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის“ კაპიტალის ადეკვატურობის ჩარჩოსთან).

სტრეს-ტესტები ბანკი ატარებს სხვადასხვა სტრეს ტესტებს და ახდენს სხვადასხვა პარამეტრების საპროგნოზო სცენარების გაანალიზებას. აღნიშნული ბანკს საშუალებას აძლევს შეაფასოს/გაზომოს არა მხოლოდ მიმდინარე ეტაპზე იდენტიფიცირებული რისკები, არამედ მოვლენების სტრესული სიტუაციის განვითარების შემთხვევაში ახალი შესაძლო წარმოშობილი რისკები.

საკრედიტო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი პარტნიორის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით ან გაკოტრებით გამოწვეული რისკი. საკრედიტო რისკი ბანკს შეიძლება წარმოეშვას თავის კლიენტებთან სხვადასხვა საქმიანობით, როგორცაა კრედიტების გაცემა, სახაზინო და საინვესტიციო საქმიანობა, ვაჭრობის დაფინანსება და სხვა. საკრედიტო რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. საკრედიტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა საკრედიტო რისკთან მიმართებაში
- უზრუნველყოს ბანკში საკრედიტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა
- დაადგინოს ბანკის ლიმიტები საკრედიტო პოზიციებზე და კონცენტრაციებზე
- პერიოდულად განიხილოს ბანკის საკრედიტო პორტფელი და მის რისკიანობა
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის დირექტორატს და სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში საკრედიტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით
- უზრუნველყოს საკრედიტო რისკის ამღები მმართველი განყოფილებები, საკრედიტო დეპარტამენტი და ფინანსური რისკების მართვის განყოფილება, შესაბამისი კვალიფიციური საკადრო და ტექნიკური რესურსით.

საკრედიტო რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. საკრედიტო რისკის ტოლერანტობა უნდა იქნას განსაზღვრული ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადი რისკის აპეტიტის გათვალისწინებით.

საკრედიტო რისკის შეფასება ბანკში საკრედიტო რისკების ეფექტურად მართვისთვის არსებობს სესხების შიდა სარეიტინგო სისტემა და დარეზერვების (სესხების მოსალოდნელი დანაკარგების გაზომვის) მეთოდოლოგია, როგორც IFRS-ის, ისე საზედამხებდევლო მიზნებისათვის. მსესხებლების ინდივიდუალური საკრედიტო რისკების შეფასების გარდა ბანკი პილარი 2-ის ფარგლებში ახდენს საკრედიტო პორტფელის ერთი მსესხებლის ან ურთიერთდაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფის კონცენტრაციის რისკისათვის საჭირო კაპიტალის განსაზღვრას Herfindahl-Hirschman Index (HHI)-ის გამოყენებით. აღნიშნული ინდექსი გამოითვლება ბანკის ჯამური რისკის პოზიციის პორტფელში 100 ყველაზე მსხვილი ურთიერთდაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფის რისკის პოზიციის წილის გათვალისწინებით.

საკრედიტო რისკების მონიტორინგი ძირითადად ხორციელდება საკრედიტო პორტფელის მონიტორინგის განყოფილების მიერ, რომელიც წარმოადგენს რისკების მართვის დეპარტამენტში შემავალ განყოფილებას. აღნიშნული განყოფილება ახორციელებს ყოველკვარტალურად ან/და ყოველთვიურად (დამოკიდებულია ბიზნესის სპეციფიკაზე, დავალიანების სიდიდესა და მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესებაზე) ბანკის მსესხებელი კომპანიების ფინანსური ანალიზს და მონიტორინგის დასკვნების მომზადებას შესაბამისი რეკომენდაციებით.

ბანკი კორპორატიული და საცალო კლიენტების მიმართ საკრედიტო რისკების მიტიგაციის საშუალებად აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფის სახით იპოთეკით დატვირთულ/დაგირავებულ უძრავ და მოძრავ ქონებას. უძრავი და მოძრავი ქონებები არ გაითვალისწინება რისკის მიტიგანტად საზედამხებდევლო მიზნებისათვის საკრედიტო რისკების მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციის გაანგარიშებისას. უზრუნველყოფის რისკების შეფასებისას ხდება უზრუნველყოფის ღირებულების, საგნის, ლიკვიდურობის და აღსრულებადობის შეფასება. უზრუნველყოფა ასევე ჯგუფდება დაფინანსებულ ბიზნესთან კორელაციის კუთხით. უზრუნველყოფის სახით წარმოდგენილი აქტივები, რომელთა ღირებულება მაღალ კორელაციაშია დაფინანსებული ბიზნესის ფინანსურ შედეგებთან სესხის გაცემის განხილვისას LGD-ის კალკულაციისას ანგარიშდება უფრო მაღალი დისკონტი.

ბანკს ჰყავს უზრუნველყოფის შეფასების და მართვის სტრუქტურული ერთეული, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ახდენს უზრუნველყოფაში მისაღები/მიღებული ქონებების შეფასება/გადაფასებას. ზოგიერთ შემთხვევაში ბანკი მიმართავს გარე საშემფასებლო კომპანიებს/ფიზიკურ პირებს.

სავალუტო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

სავალუტო რისკი არის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეული ბანკის უცხოურ ვალუტაში ფორმირებული წმინდა აქტივების გაუფასურების რისკი, რომელიც ამცირებს ბანკის კაპიტალს.

სავალუტო რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. სავალუტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა სავალუტო რისკთან მიმართებაში
- უზრუნველყოს ბანკში სავალუტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა
- დაადგინოს ბანკის ლიმიტები ღია სავალუტო პოზიციაზე სხვადასხვა ვალუტების მიხედვით პერიოდულად განიხილოს ბანკის სავალუტო პოზიციები როგორც ლიკვიდურ სახსრებში ასევე გრძელვადიან საკრედიტო დაბანდებებში
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში სავალუტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით.

საპროცენტო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

საპროცენტო რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. საპროცენტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა საპროცენტო რისკთან მიმართებაში
- უზრუნველყოს ბანკში საპროცენტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა
- დაადგინოს სხვადასხვა ოპერაციების მიხედვით ბანკის ლიმიტები
- პერიოდულად განიხილოს ბანკის ფიქსირებული შემოსავლის მქონე საინვესტიციო და სავაჭრო პორტფელის შედეგები და განიხილოს საბაზრო რისკის სტრატეგია
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში საპროცენტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით
- უზრუნველყოს საპროცენტო რისკის ამღები და მმართველი სტრუქტურული ერთეულები შესაბამისი კვალიფიციური საკადრო და ტექნიკური რესურსით.

საპროცენტო რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. საპროცენტო რისკის ტოლერანტობა და აპეტიტი განისაზღვრება ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადად რისკის აპეტიტის გათვალისწინებით.

საპროცენტო რისკის ერთერთი მთავარი მხარეა საპროცენტო შემოსავლის მომტანი აქტივების და საპროცენტო ხარჯის მქონე ვალდებულებების სხვადასხვა ვადიანობის გამო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებით წარმოქმნილი რისკი. აღნიშნული რისკის გასაზომად ბანკი იყენებს “გადაფასების გეპის” მეთოდს, რომელიც ერთნაირ ვადიანი აქტივებს და ვალდებულებებს ადარებს ერთმანეთს თანხების მიხედვით. დანაკარგის მიღების

შესაძლებლობა არის იმ შემთხვევაში, თუ ბანკს აქვს თანხობრივი გეპი ერთნაირი ვადის მქონე საპროცენტო შემოსავლის მომტან აქტივებსა და საპროცენტო ხარჯის მქონე ვალდებულებებს შორის და ბაზარზე იცვლება განაკვეთი. ცალკე საპროცენტო რისკებისათვის ბანკი საზედამხედველო მიზნებისათვის კაპიტალის დაცვას არ ახორციელებს, თუმცა იცავს ICAAP-ის ფარგლებში და აღნიშნული რისკისთვის განკუთვნილი საზედამხედველო კაპიტალი შეადგენს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 0.9%-ს.

საოპერაციო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც გამოწვეულია გაუმართავი ან ჩავარდნილი შიდა პროცესებით, ადამიანური რესურსებით და სისტემებით, ან გარე ფაქტორებით.

საოპერაციო რისკი ჩნდება ბანკის ყოველდღიური საქმიანობიდან გამომდინარე და დაკავშირებულია ბიზნესის ნებისმიერ მიმართულებასთან. ბანკი ქართუ იდენტიფიცირებას უკეთებს, აფასებს და მართავს საოპერაციო რისკებს შემდეგი პროცესების და ინსტრუმენტების მეშვეობით:

საოპერაციო რისკის მოვლენების ანგარიშგება - ეს არის საოპერაციო რისკით გამოწვეული დანაკარგების, ჩავარდნილი პროცესების და სხვა არა ფულადი სახით მომხდარი მოვლენების აღრიცხვა და ანგარიშგება. ეს მოვლენები ფიქსირდება და რეგისტრირდება ცენტრალიზებულად და გაანალიზდება რისკების პრო-აქტიური მართვისთვის ძირითადი მიზეზების ანალიზის მეშვეობით.

სცენარების ანალიზი (RCA) - ეს პროცესი მიზნად ისახავს მაღალი ზემოქმედების, მცირე ალბათობის, მაგრამ რეალისტური მოვლენების იდენტიფიცირებას, რომელთაც შეუძლიათ ზეგავლენა იქონიონ ბანკზე, ასევე აფასებს შესაბამის ალბათობას და სიხშირეს ძირითადი რისკ კატეგორიების მიხედვით, რათა ბანკმა ადეკვატურად შეძლოს შეაფასოს არა მხოლოდ არსებულ რისკები, არამედ ის რისკებსაც რომლის წინაშეც შეიძლება აღმოჩნდეს ბანკი. ანალიზი ფოკუსირდება მაღალი ზემოქმედების, მაგრამ დაბალი ალბათობის შემთხვევებზე.

რისკისა და კონტროლის თვითშეფასება (RCSA) - ეს პროცესი მიზანმიმართულია ბანკში არსებული და მოსალოდნელი რისკების შესაფასებლად ბანკში არსებული ბიზნეს პროცესების ანალიზის გზით. იგი აფასებს ბანკის ძირითადი რისკ კატეგორიებისთვის არსებულ თანდაყოლილ რისკებს, კონტროლის ეფექტიანობას და ნარჩენ რისკებს, რომლებსაც შეუძლიათ უარყოფითი ასახვა იქონიონ სტრატეგიული მიზნების მიღწევაზე. ამ გზით ბანკი უზრუნველყოფს, შესაბამისი კონტროლის მექანიზმებისა და/ან აღდგენითი გეგმების არსებობას რათა შეარბილოს რისკისა და ზარალის ზემოქმედება.

რისკის მიღება - დაცვის პირველი ხაზი და დეპარტამენტების დირექტორები ახორციელებენ რისკების იდენტიფიცირებას, რისკის საკითხების და კონტროლის მექანიზმების ნაკლოვანებების დაფიქსირებას. გარკვეულ შემთხვევებში, რისკის მიტიგაცია არ

არის შესაძლებელი ან შესაძლებელია ითხოვდეს აღდგენის ხანგრძლივ პერიოდს. ამ სიტუაციებში რისკი უნდა იყოს მიღებული. ეს პროცესი მხარს უჭერს აღნიშნულ საჭიროებას და აღწერს რისკის მიღების მიდგომას - საკითხის წამოწევას, მიღებას, მონიტორინგს და ანგარიშგებას.

ზემოაღნიშნული პროცესების შედეგების ანალიზი სრულდება იმ მიზნით, რომ წარმოდგენა შეიქმნას ბანკში არსებული საოპერაციო რისკების პროფილის შესახებ ბანკის რისკ აპეტიტთან მიმართებაში. ანალიზის შედეგად ხორციელდება საოპერაციო რისკების მიტიგაცია ან მიღება (საჭიროების შემთხვევაში) რათა შემდგომში გათვალისწინებულ იქნას ბანკის ბიზნეს საქმიანობაში და სტრატეგიაში.

ლიკვიდურობის რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

ლიკვიდურობის რისკი არის ბანკის რისკი, რომ ვერ მოახდინოს ვალდებულებების გასტუმრება დათქმულ ვადაში ან გაისტუმროს აქტივების მნიშვნელოვანი დისკონტირების გზით

ლიკვიდურობის რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. ლიკვიდურობის რისკის ტოლერანტობა და აპეტიტი განისაზღვრება ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადი რისკის მიმართ ტოლერანტობის გათვალისწინებით.

ლიკვიდურობის რისკის სტრატეგიის შემუშავებისას რისკების მართვის დეპარტამენტის ფინანსური რისკების მართვის განყოფილება და ხაზინის დეპარტამენტის აქტივ-პასივების მართვის განყოფილება ითვალისწინებს ზოგად ეკონომიკურ და საბაზრო მდგომარეობას და მათი შესაძლო ეფექტი ბანკის მიერ აღებულ ლიკვიდურობის პოზიციებზე, დაფინანსების სხვადასხვა წყაროების და მათ შესახებ ხელმისაწვდომი ინფორმაციის შეფასების საფუძველზე.

სს „ბანკ ქართუში“ ლიკვიდურობის მართვა ძირითადად ხორციელდება მაკონტროლებელი ორგანოს მიერ დაწესებული ლიმიტებით. ბანკში სისტემატიურად ხორციელდება ფულადი ნაკადების დინების

სხვა არაფინანსური რისკები

ბანკი თავისი საქმიანობის შედეგად შესაძლოა დადგეს იმ პოტენციური რისკების წინაშე, როგორიცაა რეპუტაციის, იურიდიული, სტრატეგიული, შესაბამისობის და სხვა რისკები.

რეპუტაციის რისკი არის რისკი, რომელსაც სხვა ფაქტორებთან ერთად, იწვევს ბანკის ოპერაციებთან დაკავშირებული უარყოფითი საჯარო განცხადებების გაკეთება ან ბანკის უარყოფითად წარმოდგენა.

რეპუტაციის რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. რეპუტაციის რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვრავს ბანკის რისკის ტოლერანტობას რეპუტაციის რისკთან მიმართებაში;
- უზრუნველყოფს ბანკში რეპუტაციის რისკის იდენტიფიცირების მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვას;
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიშს ბანკში რეპუტაციის რისკის მართვასთან დაკავშირებით.

რისკის მართვის კომიტეტის მიერ დადგენილი პოლიტიკის და მათზე დელეგირებული უფლებების ფარგლებში გადაწყვეტილებების მიღებას ახდენენ ხარისხის მართვის და პერსონალის მართვის განყოფილებები. აღნიშნული განყოფილებები აფასებენ ბანკის რეპუტაციის რისკებს და საჭიროების შემთხვევაში მიმართავენ რისკის მართვის კომიტეტს გაზრდილ რეპუტაციულ რისკებზე რეაგირების მიზნით.

სამართლებრივი რისკი არის რისკი, რომელიც გამოწვეულია სამართლებრივი სისუსტეებით, რასაც, სხვა ფაქტორებთან ერთად, იწვევს სამართლებრივი მოქმედებები, კანონებსა და ნორმატიულ აქტებში დამხმარე დებულებების უქონლობა ან სამართლებრივად სავალდებულო მოთხოვნების სისუსტე, როგორცაა, მაგალითად, ხელშეკრულებების შეუსაბამობა სამართლებრივ მოთხოვნებთან, ასევე ხელშეკრულებების გაფორმებამდე კანონმდებლობით დადგენილი, ან ბანკის შიდა ნორმატიული აქტებით განსაზღვრული დოკუმენტების ანალიზის უქონლობა.

სამართლებრივი რისკის მართვას ახორციელებს ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტი, ბანკის იურიდიული დეპარტამენტის მეშვეობით. ბანკის სტრუქტურის თანახმად იურიდიული დეპარტამენტი პირდაპირ ექვემდებარება ბანკის რისკების დირექტორს, რომელსაც აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის სამართლებრივი რისკების სტრატეგია;
- უზრუნველყოს ბანკში სამართლებრივი რისკის განხორციელება, მონიტორინგი და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა;
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში სამართლებრივი რისკის მართვასთან დაკავშირებით.

იურიდიული დეპარტამენტი ახორციელებს სამართლებრივი რისკების ანალიზს ბანკის ნებისმიერი იმ განყოფილების მოთხოვნით, რომელთაც შეიძლება წარმოეშვას ასეთი რისკები. დეპარტამენტი უზრუნველყოფს სამართლებრივი რისკების მონიტორინგს, იმ სფეროებში, სადაც მის მიერ გაკეთდა სამართლებრივი რისკების ანალიზი. იურიდიული დეპარტამენტი უზრუნველყოფს ბანკის შიდა ნორმატიული ბაზის პერიოდულ მონიტორინგს და მის მოქმედ კანონმდებლობასთან შესაბამისობაში მოყვანას.

სტრატეგიული რისკი არის რისკი, რომელსაც სხვა ფაქტორებთან ერთად, იწვევს ბანკი სტრატეგიის სუსტი დაგეგმვა და ცუდი განხორციელება, ბანკის სუსტი ბიზნეს გადაწყვეტილებები ან ბანკის მიერ რეაგირების არ მოხდენა გარე ცვლილებებზე. სტრატეგიული რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. სტრატეგიული რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის დირექტორატს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

განსაზღვროს ბანკის სტრატეგია;

- უზრუნველყოს ბანკში სტრატეგიული რისკის იდენტიფიცირების მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა;
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში სტრატეგიული რისკის მართვასთან დაკავშირებით.

ბანკის სტრატეგიის გადახედვა ხდება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ დირექტორატზე. მინიმუმ კვარტალში ერთხელ ჯამდება ბანკის პროგრესი დასახული მიზნებისაკენ და განიხილება ახალი მოვლენები, რომლებმაც შესაძლებელია გავლენა იქონიოს ბანკის სტრატეგიაზე.

ყოველი კალენდარული წლის დასაწყისში ბანკში მოქმედი ყველა დეპარტამენტი და განყოფილება ადგენს მომავალი კალენდარული წლის გეგმას და აწვდის ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტს.

თითოეული დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილი გეგმა განიხილება და მტკიცდება დირექტორატის მიერ ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტთან ერთად. ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტი ყოველკვარტალურად იკვლევს დეპარტამენტების და განყოფილებების მიერ დასახული გეგმების შესრულებას და ვერ შესრულების მიზეზებს და ანგარიშს წარუდგენდეს დირექტორატს.

რისკის მართვის დეპარტამენტი აკონტროლებს სხვადასხვა დეპარტამენტებისა და განყოფილებების მოქმედებას, რათა მათ მიერ განხორციელებული ქმედებები არ გასცდეს ბანკის ზოგად რისკის ტოლერანტობას.

სტრატეგიული რისკის მართვის პოლიტიკის შემუშავებაზე ბანკში პასუხისმგებელია რისკის მართვის კომიტეტი. რისკის მართვის კომიტეტის მიერ დადგენილი პოლიტიკის და მასზე დელეგირებული უფლებების ფარგლებში გადაწყვეტილებების მიღებას ახდენს ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტი.

შესაბამისობის რისკი არის საკანონმდებლო და რეგულაციური სანქციების, ფინანსური დანაკარგების, ან ბანკის რეპუტაციის დაკარგვის რისკი, რომელიც შეიძლება გამოიწვიოს კანონმდებლობის, წესებისა და სტანდარტების შეუსრულებლობამ. ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტი ახორციელებს გასული კვარტალის განმავლობაში მარეგულირებელი ორგანოს მიერ დადგენილი ნორმატივების ფარგლებში ბანკის

ფუნქციონირების, მათთან შესაბამისობის და მათი შესრულების კუთხით შესაძლო საფრთხეების ანალიზს.

ყველა ზემოთ მოცემულ რისკების მართვას ზედამხედველობას უწევს რისკების მართვის დეპარტამენტი. რადგან რეპუტაციის, სამართლებრივი, სტრატეგიული და შესაბამისობის რისკები მიმდინარე ეტაპზე ბანკისთვის წარმოადგენენ არაკვანტიფიცირებად რისკებს და მათი მართვა ხორციელდება შესაბამისი პოლიტიკების ფარგლებში, ბანკი აღნიშნული რისკებისთვის დამატებითი კაპიტალის დაცვას არ საჭიროებს.

კორპორაციული პასუხისმგებლობა

კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა არის ბიზნესის ნებაყოფლობითი არჩევანი, გაითვალისწინოს საზოგადოების სხვადასხვა ჯგუფის ინტერესები და დადებითი გავლენა მოახდინოს თავის სამუშაო, სოციალურ და ბუნებრივ გარემოზე. ეს კი ნიშნავს იმას, რომ ჩვენ გვაქვს ერთგვარი პასუხისმგებლობა მომხმარებლებზე, თანამშრომლებზე, ფართო საზოგადოებაზე და გარემოზე, რომელშიც გვიწევს საქმიანობა. ჯგუფი, როგორც სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე ორგანიზაცია, ორიენტირებულია საკუთარი წვლილი შეიტანოს ქვეყნის მდგრად ეკონომიკურ განვითარებაში, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფის ძირითადი საქმიანობიდან ერთ-ერთს წარმოადგენს სწორედ საქველმოქმედო საქმიანობა.

ჩვენი მიზანია ბიზნესი წარვმართოდ მაღალი ეთიკური სტანდარტების გათვალისწინებით, ისე რომ პატივი ვცეთ ადამიანის უფლებებს, წავახალისოთ ჩვენი თანამშრომლები იმოქმედონ კეთილსინდისიერად და პასუხისმგებლობის დაცვით ერთმანეთთან, ისევე როგორც ჩვენს მომხმარებლებთან, პარტნიორებთან, სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან და ზოგადად საზოგადოებასთან და გარემოსთან მიმართებაში.

აღნიშნულის გათვალისწინებით ჯგუფში მოქმედებს შიდა პოლიტიკა და შესაბამისი პროცედურები, არსებობს ეთიკის კოდექსი; ქცევის კოდექსი; შიდაგანაწესი.

„ეთიკის კოდექსი“ და „ქცევის კოდექსი“ განსაზღვრავენ ეთიკის პრინციპებს და პროფესიული ქცევის სტანდარტებს, რომლებიც უნდა დაიცვას ჯგუფის ყველა თანამშრომელმა და ადგენს კოლეგებთან, კლიენტებთან, პარტნიორებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობის შესაბამის ნორმებს.

ჯგუფის ეთიკის კოდექსსა და ქცევის კოდექსთან შესაბამისობის დაცვის მონიტორინგს ახორციელებს ადამიანური რესურსების მართვის სამსახური. ჯგუფის შვილობილ კომპანიებში ასევე მოქმედებს შესაბამისი კოდექსები და ხორციელდება მათი შესრულების მუდმივი მონიტორინგი და კონტროლი. ჯგუფში და ჯგუფის შვილობილ კომპანიებში დასაქმებული თანამშრომლები მაღალი პასუხისმგებლობით ეკიდებიან ქცევის კოდექსს და მის ზედმიწევნით შესრულებას.

მდგრადი განვითარება არის საზოგადოების განვითარების სისტემა, რომელიც საზოგადოების ეკონომიკური განვითარებისა და გარემოს დაცვის ინტერესების გათვალისწინებით უზრუნველყოფს ადამიანის კეთილდღეობას, ცხოვრების დონის ხარისხის ზრდას და მომავალი თაობების უფლებას ისარგებლონ შექცევადი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ცვლილებებისაგან მაქსიმალურად დაცული ბუნებრივი რესურსებითა და გარემოთი.

მდგრადი განვითარება გულისხმობს ეკონომიკური ზრდის ისეთ ფორმას, რომელიც უზრუნველყოფს საზოგადოების კეთილდღეობას მოკლე, საშუალო და, რაც მთავარია, ხანგრძლივი ვადით. იგი ეფუძნება პრინციპს, რომლის თანახმად, დღევანდელი მოთხოვნილებები უნდა დაკმაყოფილდეს ისე, რომ საფრთხე არ შეექმნას მომავალ თაობებს. მდგრადი განვითარება გულისხმობს პირობების შექმნას გრძელვადიანი ეკონომიკური განვითარებისათვის გარემოს დაცვის საკითხების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

საქართველომ ხელი მოაწერა ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებას, ამ გაერთიანებაში პოლიტიკური ასოცირების და ეკონომიკური ინტეგრირების ხელშეწყობის მიზნით. ხელშეკრულება ითვალისწინებს საქართველოს ჩართულობის ზრდას ევროკავშირის სტრატეგიებში, პროგრამებსა და ორგანიზაციებში.

ქართუ ჯგუფისთვის ქვეყნის მდგრადი განვითარება არის უმნიშვნელოვანესი და მოიცავს ეკონომიკურ, სოციალურ და ეკოლოგიურ ასპექტებს. განვითარება ჩვენთვის არის ეკონომიკურად ხელსაყრელი, სოციალურად სამართლიანი და გარემოსთვის დამზოგავი ქმედებების ერთობლიობა.

ჯგუფისთვის და განსაკუთრებით ჯგუფის შვილობილი სს ქართუ ფონდისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ნიჭიერი ახალგაზრდების მხარდაჭერა, მათი პროფესიული განვითარების კუთხით და ვაგრძელებთ ამ მიმართულებით ახალი პროექტებისა და ინიციატივების განხორციელებას. ფონდი ამჟამად ახორციელებს ნიჭიერი ახალგაზრდების დაფინანსების პროგრამას და ქუთაისის საუნივერსიტეტო ქალაქი - ტექნოლოგიური უნივერსიტეტი ქუთაისის პროექტის განხორციელებას. ეს იქნება ადგილი სადაც ცოდნა ქმნის მომავალს. ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტი თვისობრივად ახალი დასავლური ტიპის უმაღლესი სასწავლებელი იქნება, რომლის განვითარება უწყვეტი პროცესი იქნება და 2020 წლის პირველი ფაზის გაშვების შემდეგ, უნივერსიტეტის განვითარება გაგრძელდება როგორც ინფრასტრუქტურული თვალსაზრისით, ასევე აკადემიური.

ქართუ ფონდი დაარსების დღიდან ქართული კულტურის მხარდამჭერია და განხორციელებული აქვს მრავალი პროექტი ქართული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის, ძეგლების აღდგენის და კულტურის სფეროში მოღვაწე ადამიანების მხარდასაჭერად. მაგალითისთვის, ფონდი ქართუს მიერ დაფინანსებული და რეალიზებული, პირიქითა ხევისურეთში გვიანი შუა საუკუნეების ციხე-სოფლის, მუცოს რეაბილიტაციის პროექტი, კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობის სფეროში ევროპის უმაღლესი აღიარების - ევროპული მემკვიდრეობის პრიზის / ევროპა ნოსტრას 2019 წლის ჯილდოს მფლობელი გახდა. წლის საუკეთესო კონსერვაციის პროექტის ჯილდოს მინიჭებისას

კონკურსის ჟიურიმ აღნიშნა, რომ მუცოს რეაბილიტაციის პროექტი ეხმიანება მთის თემების დეპოპულაციის პრობლემას – გამოწვევას, რომლის წინაშეც მთელი ევროპა დგას. მუცოს რესტავრაციამ განაპირობა ადგილობრივი თემის ცნობიერების ამაღლება მათი არამატერიალური მემკვიდრეობისა და კავკასიელი ხალხის ისტორიის შესახებ, რამაც თავის მხრივ წაახალისა მემკვიდრეობასთან მათი ურთიერთობის აღდგენა. ჟიურიმ პრიორიტეტად მიიჩნია ტრადიციული ხელოსნობის გაგრძელება, რამაც სამომავლოდ მისი შენარჩუნება უნდა უზრუნველყოს. ჟიურის წევრებისთვის მისასალმებელი აღმოჩნდა რეაბილიტაციის პროცესში მრავალი გამოწვევის, მათ შორის რთული რელიეფისა და ინფრასტრუქტურის სიმწირის დაძლევის ფაქტორი.

მუცოს არქიტექტურული კომპლექსის რეაბილიტაციის პროექტი გამარჯვებულად 34 ქვეყნიდან წარდგენილი 149 განაცხადიდან შეირჩა.

მუცოს აღდგენისა და გადარჩენის პროექტს 2014 წლიდან საქართველოს მთავრობისა და ფონდ „ქართუს“ მხარდაჭერით, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო ახორციელებს. პროექტის ბიუჯეტი 2 665 000 ლარია. 2018 წელს დასრულდა რეაბილიტაციის მე-4 ეტაპი. აღდგა 20-მდე ციხე-კოშკი. პროექტის განხორციელებაში ჩართული იყო ადგილობრივი მოსახლეობა, რომლებმაც ფიქალის მშრალი წყობის მივიწყებული ტრადიციული ტექნიკა მეზობელი რეგიონის ქისტი ოსტატებისგან აითვისეს. რეაბილიტაციის შემდეგ შესაძლებელია კომპლექსის ათვისება საცხოვრებლად. მუცოში ამოქმედდა მუზეუმ-ნაკრძალი, რომელიც ტერიტორიის ყოველდღიურ მართვას განახორციელებს. ევროპა ნოსტრა აერთიანებს ევროპის 40 ქვეყანას და მიზნად ისახავს ევროპის კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობის დაცვას. ევროპა ნოსტრა დაარსდა 1963 წელს და დღეისთვის იგი ყველაზე წარმომადგენლობითი ევროპული ქსელია.

გურიაში, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტში ფონდის დაფინანსებით ხორციელდება ერისთავების სასახლის აღდგენა გორაბერეჟოულში. უნიკალური ძეგლის, რომლის გარეშემო გაშენებულია ტყე-პარკი, რომელიც თავის დროზე ერისთავების მიერ გაშენდა. სამუშაოების კონცეფცია გულისხმობს პირველ რიგში საკუთრივ ძეგლის აღდგენას, რათა შეწყდეს მისი ნგრევის პროცესი, ხოლო მეორე და მესამე ეტაპზე განახლდება ტყე-პარკი.

2000 წლიდან დღემდე ბოტანიკური ბაღის და ბოტანიკის ინსტიტუტის თანამშრომლებზე ყოველთვიურად გაიცემა საქველმოქმედო დაფინანსება; ჯამური თანხა: 17'439'440 ლარი.

2005 წლიდან დღემდე ბოტანიკურ ბაღში განხორციელებულ ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე დაიხარჯა ჯამურად 11'452'226 ლარი.

განხორციელებული სამუშაოების ჩამონათვალი:

- თბილისის ბოტანიკური ბაღის ადმინისტრაციული შენობის რეკონსტრუქცია
- ნ.კეცხოველის სახ.ბოტანიკის ინსტიტუტის სარემონტო სამუშაოები
- ბოტანიკური ბაღის საყარაულო ჯიხურების დამონტაჟება და ორანჟერეის ელექტროსამონტაჟო სამუშაოები

- თბილისის ბოტანიკურ ბაღში საყრდენი კედლის მოწყობა
- თბილისის ბოტანიკური ბაღის და ბოტანიკის ინსტიტუტის შიდა გზების შეკეთება
- ბოტანიკის ინსტიტუტი და ჰერბარიუმი ბოტანიკური ბაღის ტერიტორიაზე
- საქართველოს ეროვნული ბოტანიკური ბაღის სარეკონსტრუქციო და სარემონტო სამუშაოები, კერძოდ:

- სარწყავი წყლის განმანაწილებელი მილგაყვანილობა
- სარწყავი წყლის სისტემების გამართვა
- სასაწყობო სათავსოს მოწყობა სამეურნეო ეზოში
- ჩანჩქერის ხიდის რეკონსტრუქცია
- ტროპიკულ მცენარეთა ორანჟერეაში საჩრდილობლის მოწყობა
- სანერგე შენობის ნახანძრალის გაწმენდა
- სანერგე ლაბორატორიის რეკონსტრუქცია
- პარკინგის და ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობა
- ბუნებრივი აირისა და გათბობის სისტემის მოწყობა
- ადმინისტრაციული და სხვა დამხმარე შენობა-ნაგებობების მშენებლობა და საოფისე ავეჯით აღჭურვა

- სალაროსა და ფიზიოლოგიის ლაბორატორიის რემონტი
- ქ.თბილისის ბოტანიკური ბაღის ტერიტორიაზე მდინარე წავკისის წყლის მონაკვეთზე მდინარის მარჯვენა ფერდობის გაწმენდა და ამავე მონაკვეთზე ფერდობის ქანობის კორექტირება

- საქართველოს ბოტანიკური ბაღში საყრდენი კედლის და საავტომობილო ხიდის რეკონსტრუქცია
- მცენარეთა კოლექციის შევსება და განახლება
- საბაღოსნო ტექნიკის, ინვენტარის და სპეც.აღჭურვილობის შეძენა და განახლება
- ველობილიკების მოწყობა

2000 წლიდან დღემდე აჭარის ბოტანიკური ბაღის თანამშრომლებზე ყოველთვიურად გაიცემა საქველმოქმედო დაფინანსება; ჯამური თანხა: 4'022'729 ლარი.

2006 წლიდან დღემდე ბოტანიკურ ბაღში განხორციელებულ ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე დაიხარჯა ჯამურად 7'996'115 ლარი.

განხორციელებული სამუშაოების ჩამონათვალი:

- ბათუმის ბოტანიკური ბაღის შიდა გზების რეკონსტრუქცია
- ბოტანიკური ბაღის ენერგომომარაგების სისტემის სრული რეაბილიტაცია
- მცენარეთა კოლექციის შევსება და განახლება
- საბაღოსნო ტექნიკის, ინვენტარის და სპეც.აღჭურვილობის შეძენა და განახლება
- საზოგადოებრივი კვების ობიექტის და საპირფარეშოების მშენებლობა
- წყალმომარაგების სისტემის სრული რეაბილიტაცია
- ბათუმის ბოტანიკური ბაღის ადმინისტრაციული შენობის და გზების რეკონსტრუქცია
- ბაღში მცხოვრები 42 ოჯახისათვის აშენდა და ექსპლოატაციაში შესული იქნა 5-სართულიანი კეთილმოწყობილი საცხოვრებელი სახლი, რომელიც უზრუნველყოფილი იქნა

შესაბამისი ენერგო და წყალმომარაგების სისტემებით, ბუნებრივი აირითა და გაყვანილობების მონტაჟით, სველი წერტილების მონტაჟით

- სასათბურე მეურნეობის მშენებლობა და ტექნიკური აღჭურვა
- ბათუმის ბოტანიკური ბაღის საყრდენი კედელი
- ბათუმის ბოტანიკური ბაღის ზედა პარკში დამეწყრილი და მეწყერსაშიში უბნების გამაგრება-რეკონსტრუქცია
- ორ-დონიანი ავტოსადგომის და პარკინგის სივრცის მოწყობა, ტექნიკური აღჭურვა
- ბათუმის ბოტანიკური ბაღის ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობა, ტექნიკური აღჭურვა

საგურმომში პარკის მოსაწყობად სამუშაოები მიმდინარეობდა 2016-2019 წლებში, სულ დაიხარჯა 946'064 ლარი.

პარკის ტერიტორიაზე ჩატარდა გამწვანებითი სამუშაოები, მოწესრიგდა შიდა ინფრასტრუქტურა, მოეწყო საბავშვო გასართობი ზონა და ავტოპარკინგი, პარკის ცენტრალურ ადგილას განთავსდა დავით გურამიშვილის ძეგლი.

2012 წლიდან სრულმასშტაბიანი რეაბილიტაციის პროექტი შეეხო 801 ქართული ხუროთმოძღვრული ძეგლს. ამავდროულად რეაბილიტირდა 12 ებრაული საკულტო ნაგებობა, 2 სომხური ხუროთმოძღვრული ძეგლი, დაფინანსდა 13 სარეაბილიტაციო საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადების პროცესი, სრული კონსერვაცია ჩაუტარდა კედლის მხატვრობის 4 ობიექტს, გამოიცა 4 სამეცნიერო ნაშრომი. 2 ეროვნული კატეგორიის ძეგლზე დაფინანსდა 3D ლაზერული სკანირებისა და სამეცნიერო კვლევის პროექტი. 2005-2018 წლებში ფონდი ქართუმ 68.7მლნ ლარით დააფინანსა “ისტორიულ ძეგლთა დაცვის და გადარჩენის ფონდი” რომელმაც თავის მხრივ განახორციელა 800-ზე მეტი ისტორიული ძეგლის რესტავრაცია. კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების მოვლა-პატრონობის პროცესში ფონდი „ქართუს“ დაფინანსების ქვეშ მოქცეული ეროვნული კატეგორიის კულტურული მემკვიდრეობის სტატუსის მატარებელი ძეგლებიდან გამორჩეულია: ვარძიის კლდეში ნაკვეთი კომპლექსი, ნოქალაქევის არქიტექტურული კომპლექსი, დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსი, გელათის სამონასტრო კომპლექსი, მთაწმინდის მამა-დავითის ტაძარი, მუცოს ციხე-სოფელი, მესტიის ისტორიული კომპლექსი, სოფელი ჩაჭაშის არქიტექტურული კომპლექსი, გერგეთის სამების ტაძარი, ფოკას სამონასტრო კომპლექსი, ალავერდის მონასტერი, ზუგდიდის ნიკო დადიანის სასახლე, ანანურის სამონასტრო კომპლექსი, საფარასა და ბოდბის ეკლესიები, აწყურის ციხე და საკათედრო ტაძარი, კუმურდოს საკათედრო ტაძარი, სამთავისის სამონასტრო კომპლექსი, ყინწვისის მონასტერი, დიდუბის ღვთისმშობლის ეკლესია და სხვა მრავალი.

ჯგუფისთვის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან კორპორაციულ სოციალურ პასუხისმგებლობას გარემოს დაცვა და ჯანსაღი ცხოვრების წესის ხელშეწყობა წარმოადგენს. ჯგუფი აქტიურ ზომებს იღებს პირდაპირი თუ ირიბი საქმიანობის შედეგად გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად.

რაგბი ჩვენი ცხოვრების წესია- ხშირად გვესმის ეს ფრაზა, რომელიც მხოლოდ რაგბის სიყვარულს არ ნიშნავს. უფრო მეტიც, ამ ფრაზის მიღმა სარაგბო ფასეულობები იგილისხმება: მეგობრობა, მხარდაჭერა და გვერდში მდგომის დახმარება. საზოგადოებაში და განსაკუთრებით მომავალ თაობებში ამ ფასეულობების დანერგვა ძალზე მნიშვნელოვანია. სპორტი და ჯანსაღი ცხოვრების წესი ერთ-ერთი მთავარი მიმართულებაა ჯგუფის სოციალური პასუხისმგებლობის. არ არის აუცილებელი, ყველა პროფესიონალი სპორტსმენი გამოვიდეს, მაგრამ ჯანსაღი ცხოვრების წესი არის პრინციპულად მნიშვნელოვანი. ამდენად, ყველა ჩვენგანის ვალდებულებაა, სპორტისა და ჯანსაღი ცხოვრების წესის დანერგვის ხელშეწყობა, რაშიც ფონდი „ქართუ“ ასე აქტიურად არის ჩართული.

ჯგუფი არის რაგბის მხარდამჭერი და გულშემატკივარი წლებია და ეს გულშემატკივრობა გამოხატება სპორტის ამ სახეობის მუდმივ მხარდაჭერასა და განვითარებაში შეტანილ წვლილში. რაგბი არის სპორტი, რომელიც ახლოსაა ქართველ ხალხთან, ქართველი ხალხის ხასიათთან და ტრადიციებთან. ეს არის ქვეყნის ეროვნული თამაში და ის ხელს უწყობს ქვეყნის იმიჯის პოპულარიზაციას საერთაშორისო ასპარეზზე. ჩვენ ვამაყობთ, რომ ხელს ვუწყობთ რაგბის განვითარებას საქართველოში. ქართუ ფონდის მიერ განხორციელებულ პროექტებში ჩამოთვლილია რაგბის სათამაშო მოედნების რეაბილიტაციის პროექტები მთელი ქვეყნის მასშტაბით. რაგბის მხარდაჭერის უპრეცედენტო პროგრამა ფონდმა „ქართუმ“ თერთმეტი წლის წინ დაიწყო და ფონდის ჯამურმა წვლილმა ქართული რაგბის განვითარებაში თითქმის 200 მილიონ ლარზე მეტი შეადგინა. კომპლექსური მიდგომით, ამ პერიოდის განმავლობაში, ფონდმა ერთი მხრივ, ფინანსური მხარდაჭერა აღმოუჩინა საქართველოს ასაკობრივ ნაკრებებს, მეორე მხრივ, კი მთელი ქვეყნის მასშტაბით განავითარა სარაგბო ინფრასტრუქტურა. წლების განმავლობაში აშენდა, აღიჭურვა და ქართველ მორაგბეებს გადაეცა 15-ზე მეტი სარაგბო ბაზა. (მათ შორის თბილისის ცნობილი სტადიონები: შევარდენი, ავჭალა, ლელოარენა, დიდმის ლოკომოტივი, ნუცუბიძის კომპლექსი) რაგბის ცენტრები დედაქალაქის გარდა გაჩნდა: ბათუმში, ქუთაისში, რუსთავში, ფოთში, გორში, მარტყოფსა და ასპინძაში. რეგიონში სწორედ საქართველოს აქვს ყველაზე განვითარებული სარაგბო ინფრასტრუქტურა. ჯგუფის დამფუძნებლის და მისი ოჯახის მიერ გაწეული მასშტაბური ქველმოქმედება საერთაშორისო ორგანიზაცია “მსოფლიო რაგბიმ” უპრეცედენტო მოვლენად აღიარა და რაგბის განვითარებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის მას პრიზიც კი გადასცა.

სააქციო საზოგადოება „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

• ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
• დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2-4
• ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	5
• მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	6
• კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	7
• ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	8-9
• კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	9-108

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს სააქციო საზოგადოება ქართუ ჯგუფის („დედა კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის მიერ წარმოებული ოპერაციების კონსოლიდირებულ შედეგებს, კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კონსოლიდირებულ კაპიტალში ცვლილებებს მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;

ჯგუფის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ჯგუფში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ჯგუფის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასის მოთხოვნებთან კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისობას;
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ჯგუფის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თალღითობისა და სხვა დარღვევების თავიდან აცილებასა და აღმოჩენაზე.

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2019 წლის 30 დეკემბერი:

გიორგი ჩიკვაშვილი
აღმასრულებელი დირექტორი

2019 წლის 30 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

ნინო ოდიშარია
მთავარი ბუღალტერი

2019 წლის 30 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

RSM Georgia

85, Z.Paliashvili str
Tbilisi 0162, Georgia

T +995 (32) 255 88 99

F +995 (32) 255 88 99

www.rsm.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სააქციო საზოგადოება ჯგუფი ქართუს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს:

აუდიტორის დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სააქციო საზოგადოება ქართუ ჯგუფის („დედა კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის, სხვა სრული შემოსავლების, კონსოლიდირებული კაპიტალის ცვლილებებისა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის და ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“*. ჩვენ ვმოქმედებდით ჯგუფისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი *„პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“* (პბეკ კოდექსი) და საქართველოში აუდიტის განხორციელებისას საჭირო ეთიკური მოთხოვნები. შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა როგორც პბეკ კოდექსის, აგრეთვე აღნიშნული მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტებს. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისია პროფესიული დასკვნის გასაკეთებლად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

თქვენი ყურადღება გვინდა გავამახვილოთ მე-12 განმარტებით შენიშვნაზე, სადაც აღწერილია მიზეზები იმისა თუ რატომ არ ხდება მოგებაზე არა ორიენტირებული (არაკომერციული) შვილობილი კომპანიის კონსოლიდირება, კონსოლიდირებული ფინანსურ ანგარიშგებაში. ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული აღნიშნული ფაქტის გამო.

დამატებით თქვენი ყურადღება გვინდა გაავამხვილოთ, 39 განმარტებით შენიშვნაზე, სადაც აღწერილია ჯგუფის ფასს-ებზე გადასვლა, ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული აღნიშნული ფაქტის გამოც.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის შესაბამისად „სადაც და პირველი და მეორე კატეგორიების საწარმოები ვალდებული არიან, მმართველობის ანგარიში მიაწოდონ აუდიტორს/აუდიტორულ ფირმას. აუდიტორი/აუდიტორული ფირმა გამოთქვამს თავის მოსაზრებას ამ მუხლის მე-6 პუნქტისა და მე-7 პუნქტის „გ“ და „ზ“ ქვეპუნქტების მიხედვით მმართველობით ანგარიშზე.

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშის მომზადებაზე რომელიც წარმოდგენილია აუდიტორულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად. ზემოთხსენებული კანონის მიხედვით მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შემდეგი ინფორმაცია:

- სუბიექტის განვითარების გეგმები;
- სუბიექტის მიერ წარმოებული კვლევებისა და მისი განვითარების მიმოხილვა;
- სუბიექტის ფილიალების საქმიანობა;
- სუბიექტის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა და ინფორმაცია ამ რისკების მართვის მექანიზმების შესახებ;
- საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ მოკლე ინფორმაცია;
- ფინანსური რისკების მართვასთან დაკავშირებით სუბიექტის მიზნების და პოლიტიკა;
- საჭიროების შემთხვევაში ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონთან შესაბამისობაში მყოფი სხვა ინფორმაცია

ჩვენ არ გამოვხატავთ რაიმე ტიპის მოსაზრებას მმართველობით ანგარიშთან („სხვა ინფორმაცია“) დაკავშირებით. ჩვენი როგორც აუდიტორების პასუხისმგებლობა შემოიფარგლება მხოლოდ იმით, რომ:

- გავეცნოთ სხვა ინფორმაციას და შევაფასოთ რამდენად არსებითად თანმიმდევრულია სხვა ინფორმაცია 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლით წარმოდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- წარმოდგენილია თუ არა მმართველობით ანგარიშში ყველა ის ინფორმაცია რაც განსაზღვრულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

სხვა გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის“ შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჯგუფმა მოამზადა მმართველობითი ანგარიში, რომელიც წარმოდგენილია ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებთან ერთად. ჩვენს მიერ ჩატარებული პროცედურების შედეგად არ გამოვლენილა არსებითი ცდომილება და მართველობითი ანგარიში მომზადებულია მენეჯმენტის მიერ და განხილულია აუდიტორის მიერ ამ აუდიტორული დასკვნის ზემოთ მოცემულ „აუდიტორის პასუხისმგებლობა სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით“ აბზაცის შესაბამისად.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფასს-1-ის შესაბამისად, როგორც ფასს-ებით მომზადებული პირველი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. აქვე შევნიშნავთ, რომ შესაბამისი ციფრები ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის აუდიტირებული, თუმცა ჩვენ ჩავატარეთ ალტერნატიული პროცედურები, როგორც ეს განსაზღვრულია აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით პირველი წლის აუდიტის გარიგების დადების დროს.

აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

- ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

სხვა საკითხებს შორის, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმილ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

შპს არესემ საქართველოს სახელით

მმართველი პარტნიორი: გიორგი კვინიკაძე

2019 წლის 30 დეკემბერი

RSM Georgia

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1, იანვარი, 2017
აქტივები:				
ფული და ფულის ექვივალენტები	6	124,537	224,672	298,628
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	7	138,155	120,479	143,009
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	8	-	18,253	30,355
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	9	12,380	18,800	6,051
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10	838,283	804,375	863,725
ინვესტიციები კაპიტალში	11	57	57	57
ინვესტიციები არაკომერციულ ორგანიზაციაში	12	20	20	20
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	13	19,295	27,978	19,045
მოთხოვნები დაზღვევიდან და გადაზღვევიდან	14	2,862	3,363	5,835
გადაზღვევის აქტივები	15	2,108	837	1,008
ძირითადი საშუალებები	16	40,642	41,949	42,955
საინვესტიციო ქონება	16.1	10,417	10,472	10,532
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივი		7,225	1,538	-
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	33	-	-	186
სხვა აქტივები	17	74,928	77,506	44,903
სულ აქტივები		1,270,909	1,350,299	1,466,309
ვალდებულებები და კაპიტალი				
ვალდებულებები:				
ბანკების დეპოზიტები	18	15,106	18,398	19,605
კლიენტების დეპოზიტები	19	641,425	688,845	747,431
სხვა ნასესხები სახსრები	20	330	32,842	130,802
სხვა ანარიცხები	25	3,798	2,407	1,530
სადაზღვევო კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ვალდებულებები	15	3,648	2,881	5,349
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება		-	-	365
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულებები	33	8,916	6,362	6,548
სხვა ვალდებულებები	21	6,374	4,837	7,613
სუბორდინირებული სესხები	22	172,912	163,625	178,851
სულ ვალდებულებები		852,509	920,197	1,098,094
კაპიტალი:				
დამფუძნებელ აქციონერებზე განაწილებული კაპიტალი:				
სააქციო კაპიტალი	23	153,327	156,850	156,850
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	22	11,229	10,785	9,424
გაუნაწილებელი მოგება		252,631	261,382	200,887
სულ დამფუძნებელ აქციონერებზე განაწილებული კაპიტალი		417,187	429,017	367,161
არაკონტროლირებადი წილი		1,213	1,085	1,054
სულ კაპიტალი		418,400	430,102	368,215
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		1,270,909	1,350,299	1,466,309

გინა ჩიგვილაძე
აღმასრულებელი დირექტორი

ნინო ოდიშარია
მთავარი ბუღალტერი

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

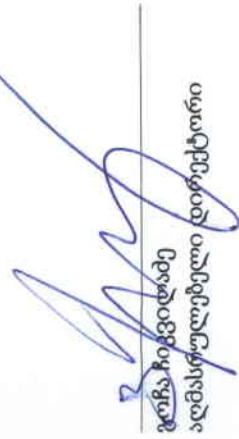
	შენიშვნა	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი	24	92,681	100,225
საპროცენტო ხარჯი	24	(26,808)	(29,714)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსურ აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვებამდე/(რეზერვის აღდგენამდე)		65,873	70,511
საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების (რეზერვი)/რეზერვის აღდგენა	25	(3,026)	6,522
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	25	62,847	77,033
წმინდა გამომუშავებული პრემია	26	2,668	3,899
წმინდა სადაზღვევო დანაკარგები	27	(2,000)	(3,046)
წმინდა შემოსავალი სადამზღვევლო საქმიანობისგან		668	853
წმინდა მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე	28	-	2,717
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	29	(2,654)	2,112
საკომისიო შემოსავალი	30	7,148	6,947
საკომისიო ხარჯები	30	(6,362)	(5,088)
რეზერვები სხვა ოპერაციებისთვის	25	(40,916)	(920)
სხვა წმინდა შემოსავალი	31	10,787	6,270
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი / ხარჯი		(31,997)	12,038
საოპერაციო შემოსავალი		31,518	89,924
საოპერაციო ხარჯი	32	(31,336)	(31,660)
მოგება (ზარალი) მოგების გადასახადამდე		182	58,264
მოგების გადასახადის ხარჯი	33	(3,371)	(9,242)
გადავადებული მოგების გადასახადის ხარჯი	33	(2,920)	2,080
წლის წმინდა მოგება / (ზარალი)		(6,109)	51,102
განეკუთვნება:			
დედა კომპანიის აქციონერები		(6,152)	51,097
არაკონტროლირებადი წილი		43	5
სულ		(6,109)	51,102
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის სრული შემოსავალი		(6,109)	51,102
განეკუთვნება:			
დამფუძნებლის აქციონერები		(6,152)	51,097
არაკონტროლირებადი წილი		43	5
სულ საანგარიშგებო პერიოდის სხვა სრული შემოსავალი		(6,109)	51,102

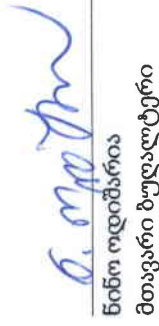
გონაჩიკვილაძე
აღმასრულებელი დირექტორი

ნინო ოდიშარია
მთავარი ბუღალტერი

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებული კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ აქციონერებზე განაწილებული კაპიტალი	არამაკონტრ- ოლებელი წილი	სულ კაპიტალი
1, იანვარი 2017 ფასს-ზე გადავლამდე	156,850	9,424	200,887	367,161	1,054	368,215
ფასს 1-ის ეფექტი	-	-	-	-	-	-
1, იანვარი 2017	156,850	9,424	200,887	367,161	1,054	368,215
წლის წმინდა მოგება	-	-	51,097	51,097	5	51,102
არაკონტროლირებადი წილის შემცირება ს.ს. „დაზღვევის კომპანია ქართუს“ წილის შესყიდვის გამო	-	-	(26)	(26)	26	-
გადატანილი გაუნაწილებელ მოგებაში	22	(9,424)	9,424	-	-	-
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	22	10,785	-	10,785	-	10,785
31 დეკემბერი, 2017	156,850	10,785	261,382	429,017	1,085	430,102
ფასს 9-ის პირველი გამოყენებით გამოწვეული კორექტირება, გადასახადის გარეშე	-	-	(2,515)	(2,515)	-	(2,515)
1 იანვარი, 2018	156,850	10,785	258,868	426,502	1,085	427,587
წლის წმინდა მოგება	-	-	(6,152)	(6,152)	43	(6,109)
არაკონტროლირებადი წილის შემცირება ს.ს. „დაზღვევის კომპანია ქართუს“ წილის შესყიდვის გამო	-	-	(85)	(85)	85	-
კაპიტალის გატანა	(3,523)	-	-	(3,523)	-	(3,523)
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	22	444	-	444	-	444
31 დეკემბერი, 2018	153,327	11,229	252,631	417,187	1,213	418,400

ნინო ოდიშარია
აღმასრულებელი დირექტორი

ნინო ოდიშარია
მთავარი ბუღალტერი

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

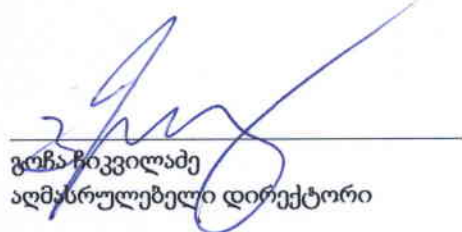
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან:			
მოგება მოგების გადასახადამდე:		182	58,264
კორექტირებები:			
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის შექმნა/(რეზერვის აღდგენა)საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებზე		3,026	(6,522)
საპროცენტო შემოსავლის არ მქონე აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების ცვლილება		39,086	920
სხვა ოპერაციების რეზერვის შექმნა		1,831	-
წმინდა ზარალი/ მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი		9,014	4,468
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი		3,124	3,410
დარიცხული პროცენტის წმინდა ცვლილება		(65,873)	(70,511)
დასაკუთრებული აქტივებისა და ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული მოგება		(5,635)	(680)
შემოსავალი მოდიფიკაციიდან		(848)	-
აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულების წმინდა ცვლილება		-	9,993
ფულადი სახსრების შემოძინება საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		(16,093)	(658)
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში (ზრდა)/კლება საოპერაციო აქტივებში:			
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში		(11,185)	16,512
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		6,834	(13,336)
კლიენტებზე გაცემული სესხები		12,203	42,158
სადაზღვევო მოთხოვნები		501	2,359
გადაზღვევის აქტივები		(1,271)	171
სხვა აქტივები		(47,265)	(28,945)
ზრდა/(კლება) საოპერაციო ვალდებულებებში:			
ბანკების დეპოზიტები		(4,351)	(347)
კლიენტების დეპოზიტები		(77,283)	(26,689)
სადაზღვევო ვალდებულებები		767	(2,350)
სხვა ვალდებულებები		1,385	(2,774)
საოპერაციო საქმიანობიდან გაცემული/(მიღებული) ნაღდი ფული		(135,758)	(13,899)
მიღებული პროცენტი		71,563	95,006
გადახდილი პროცენტი		(23,258)	(31,337)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(9,060)	(10,479)
წმინდა ფულადი სახსრების გაძინება/(შემოძინება) საოპერაციო საქმიანობიდან		(96,513)	39,291
ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(873)	(5,462)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების რეალიზაციიდან		-	100
შემოსავალი მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან		-	2,108
დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		15,142	-
კაპიტალის შესყიდვა		(3,523)	-
სავალო ინსტრუმენტების ცვლილება, წმინდა		8,669	(8,273)
წმინდა ფულადი სახსრების შემოძინება/(გაძინება)საინვესტიციო საქმიანობიდან		19,415	(11,527)

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი სახსრების მოძრაობა ფინანსური საქმიანობიდან:			
სხვა ნასესხები სახსრების ცვლილება, წმინდა		(31,176)	(96,320)
აქციების შესყიდვა		(85)	(26)
შემოსავალი სუბორდინირებული სესხიდან		5,003	2,371
ფულადი სახსრების წმინდა გადინება (შემოდინება) ფინანსური საქმიანობიდან		(26,258)	(93,975)
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი უცხოურ ვალუტაში		3,221	(7,745)
ფლობილ ნაღდ ფულზე			
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		(103,356)	(66,211)
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის დასაწყისში		224,672	298,628
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის ბოლოს		124,537	224,672

გიორგი ჩიკვილაძე
აღმასრულებელი დირექტორი

ნინო ოდიშარია
მთავარი ბუღალტერი

1. შესავალი

სააქციო საზოგადოება „ქართუ ჯგუფი“ (შემდგომში “დედა კომპანია”) რეგისტრირებულია საქართველოში 1996 წლიდან. ჯგუფის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საბანკო კომერციული საქმიანობა, სადაზღვევო საქმიანობა, სესხებისა და გარანტიების გაცემა, ოპერაციები ფასიანი ქაღალდებით, უცხოური ვალუტით, აგრეთვე დეპოზიტების მოზიდვა.

დედა კომპანიის რეგისტრირებული ოფისი მდებარეობს შემდეგ მისამართზე: საქართველო, თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. 39ა.

დედა კომპანია წარმოადგენს ჯგუფის დამფუძნებელ კომპანიას, რომელიც შედგება შემდეგი სუბიექტებისგან:

		მფლობელობა (%)			
სახელწოდება	საქმიანობის ქვეყანა	2018	2017	კონსოლიდირებული	საქმიანობის ტიპი
სს „ბანკი ქართუ“	საქართველო	100%	100%	კი	ფინანსური ინსტიტუტი
სს „ისანი ქართუ“	საქართველო	93%	93%	კი	მომსახურების გაწევა
აიპ „ფონდი ქართუ“	საქართველო	100%	100%	არა	საქველმოქმედო ორგანიზაცია
შპს „დდ ქართუ“	საქართველო	100%	100%	არა	უმოქმედო
შპს „ზესტაფონი ნავთობ ბაზა თამბაქამი“	საქართველო	100%	100%	არა	უმოქმედო
შპს სოლო	საქართველო	50%	50%	არა	უმოქმედო
შპს მე-9 არხი	საქართველო	100%	100%	არა	უმოქმედო
„რეესტრი XXI“	საქართველო	100%	100%	არა	უმოქმედო
შპს „ემერალდი“	საქართველო	100%	100%	კი	სამშენებლო კომპანია
შპს „ქართუ ლოჯისტიკის“	საქართველო	100%	100%	კი	ლოჯისტიკური სერვისები
სს „კრედიტი 2018“	საქართველო	100%	100%	კი	საკრედიტო ორგანიზაცია
ქართუ ბანკის შვილობილი კომპანიები					
შპს „ქართუ ბროკერი“	საქართველო	100.00%	100.00%	კი	საბროკერო კომპანია
შპს „სადაზღვევო კომპანია ქართუ“	საქართველო	91.39%	88.77%	კი	სადაზღვევო კომპანია
შპს „საინვესტიციო კომპანია ქართუ ინვესტი“	საქართველო	100.00%	100.00%	არა	უმოქმედო
შპს „ჯეოპლასტი“	საქართველო	100.00%	100.00%	არა	უმოქმედო

იმ შვილობილი კომპანიების იურიდიული მისამართი, რომლებიც ეწევიან ბიზნეს საქმიანობას, იგივეა, რაც - დედა კომპანიის იურიდიული მისამართი, გარდა „ისანი ქართუ“-სი, რომელიც რეგისტრირებულია შემდეგ მისამართზე: ისანი - სამგორი, ბერი გაბრიელის 116.

უმოქმედო კომპანიები

ზემოთ მოცემულ ცხრილში აღნიშნულმა უმოქმედო კომპანიებმა საქმიანობა წლების წინ შეწყვეტეს, სანამ ჯგუფი საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების მიხედვით პირველი კონსოლიდირებული ფინანსური

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ანგარიშგების გამოშვებას დაიწყებდა და მათი არსებობა შეზღუდულია მხოლოდ სამართლებრივი სტატუსით. დამატებით:

- უმოქმედო კომპანიების აქტივების და ვალდებულებების ნაშთი შეადგენს 0-ს 2018, 2017 წლის 31 დეკემბრით და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით
- უმოქმედო კომპანიებს არ აქვთ რაიმე სახის პირობითი ვალდებულებები.

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, სს „ქართუ ჯგუფის“ მფლობელები არიან:

Krista Investments	48.324%
Sargans Limited	45.353%
Tarpan	1.092%
Agroservice LLC	4.243%
Interinvest LLC	0.988 %

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, სს „ქართუ ჯგუფის“ მფლობელები არიან:

Krista Investments	48.468%
Sargans Limited	45.351%
Tarpan	1.068%
Agroservice LLC	4.147%
Interinvest LLC	0.966 %

აღნიშნული მფლობელობა დათვლილია ფაქტიური შენატანების პროპორციულად.

საბოლოო მფლობელი, რომელსაც სს „ქართუ ჯგუფის“ ოპერაციებზე კონტროლი აქვს არის უტა ივანიშვილი.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

ანგარიშგების მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპისა და ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) თანახმად, რომლებიც ძალაშია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

2018 წლის საანგარიშგებო პერიოდი პირველია, როდესაც ჯგუფმა მოამზადა ფინანსური ანგარიშგებების მთლიანი კომპლექტი, ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით. შესაბამისად, ჯგუფმა მოამზადა ფინანსური ანგარიშგებები, რომლებიც შესაბამისობაში მოდის 2018 წლის 1-ლი იანვრისთვის არსებულ სტანდარტებთან. ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას, ჯგუფმა მოამზადა პირველად ფინანსური ანგარიშგებები 2017 წლის 1-ლი იანვრისთვის, რომელიც წარმოადგენს კომპანიის გადასვლის თარიღს ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებზე. დეტალები ჯგუფის ფასს სტანდარტებზე გადასვლასთან დაკავშირებით იხილეთ განმარტებითი შენიშვნა #39-ში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულებების კონცეფციის საფუძველზე, გარდა რეალური ღირებულებით შეფასებული გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომელიც განმარტებულია ქვემოთ მოცემულ პოლიტიკებში. ისტორიული ღირებულება ზოგადად ეფუძნება საქონლისა და მომსახურების სანაცვლოდ გადახდილი ანაზღაურების რეალურ ღირებულებას.

რეალური ღირებულება არის ის ფასი, რომელსაც გაზომვის დღეს პირი მიიღებდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების გასხვისებისთვის შესაბამის ტრანზაქციაში ბაზრის მონაწილეთა შორის, იმის მიუხედავად, შეიძლება თუ არა ამ ფასზე პირდაპირ დაკვირვება, ან მისი გამოთვლა შეფასების სხვა ტექნიკის გამოყენებით. აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების გამოთვლისას ჯგუფი ითვალისწინებს ამ აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეები ამავე მახასიათებლებს გაითვალისწინებდნენ აღნიშნული აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას გაზომვის დღეს. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში, გაზომვის ან/და განმარტების მიზნით, რეალური ღირებულება აღნიშნულ საფუძველზე დაყრდნობით განისაზღვრება.

გარდა ამისა, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, რეალური ღირებულების გაზომვა იყოფა 1-ელი, მე-2 და მე-3 დონის კატეგორიებად იმის მიხედვით, თუ რეალური ღირებულების რომელი კომპონენტებია დაკვირვებადი და რა მნიშვნელობის მატარებელია ეს კომპონენტები მთლიანად რეალური ღირებულების მოცულობის დადგენაში. აღნიშნული კატეგორიებია:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული კოტირებული ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ფუნქციონალური ვალუტა. ჯგუფის ყველა კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ელემენტების საზომ ვალუტას წარმოადგენს ვალუტა, რომელიც გამოიყენება იმ ეკონომიკურ გარემოში, სადაც ჯგუფში შემავალი კომპანიები ახორციელებენ საქმიანობას (“ფუნქციონალური ვალუტა”). ჯგუფის ფუნქციონალური ვალუტაა ქართული ლარი. ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საპრეზენტაციო ვალუტას წარმოადგენს ქართული ლარი. ღირებულებები დამრგვალებულია უახლოეს ათასებამდე ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ურთიერთჩათვლა. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთჩათვლება და წმინდა ღირებულებით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფს აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების ურთიერთჩათვლა და განზრახული აქვს მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. ჯგუფი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში არ ქვითავს შემოსავლებსა და ხარჯებს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაქვითვა მოითხოვება რომელიმე სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით, ან ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკით.

კონსოლიდაციის საფუძველი. წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს დედა კომპანიისა და მის მიერ კონტროლირებადი საწარმოების, ასევე მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონტროლი ხორციელდება, როდესაც

- ჯგუფს გააჩნია ძალაუფლება ინვესტირების ობიექტზე;
- ჯგუფს ეძლევა ან აქვს უფლება, მოითხოვოს ინვესტირების ობიექტთან საქმიანი ურთიერთობის შედეგად მიღებული ამონაგები; და
- ბანკს შეუძლია მის ხელთ არსებული ძალაუფლება გამოიყენოს ამონაგებზე ზეგავლენის მოხდენის მიზნით.

ჯგუფი შეაფასებს, აქვს თუ არა ინვესტირების ამა თუ იმ ობიექტზე კონტროლი, თუ გარემოებები მიუთითებს, რომ კონტროლის ზემოთ ჩამოთვლილ ერთ ან მეტ ელემენტში მოხდა ცვლილება.

თუ ინვესტირების ობიექტში ჯგუფს გააჩნია ხმის უფლების უმრავლესობაზე ნაკლები, მას ინვესტირების ობიექტში ძალაუფლება ექნება იმ შემთხვევაში, თუ მის ხელთ არსებული ხმის უფლებები საკმარისია მისთვის ობიექტის სათანადო საქმიანობის ცალმხრივად გადგომის პრაქტიკული შესაძლებლობის მისანიჭებლად. იმის შესაფასებლად, საკმარისია თუ არა მის ხელთ არსებული ხმის უფლებები ძალაუფლების მისანიჭებლად, დედა კომპანია ითვალისწინებს ყველა შესაბამის ფაქტსა და გარემოებას, მათ შორის:

- დედა კომპანიის მიერ ფლობილი ხმის უფლებების მოცულობას ხმის დანარჩენი უფლებების წილთან და განაწილებასთან შედარებით;
- დედა კომპანიის, სხვა ხმის უფლებათა მქონე თუ სხვა მხარეთა მიერ ფლობილ პოტენციურ ხმის უფლებებს;
- სხვა საკონტრაქტო გარიგებებიდან წარმოშობილ უფლებებს; და
- ყველა დამატებით ფაქტსა და გარემოებას, რომლებიც მიუთითებს იმაზე, რომ დედა კომპანიას აქვს ან არ აქვს შესაძლებლობა, გადაწყვეტილების მიღების საჭიროების შემთხვევაში, წარმართოს შესაბამისი საქმიანობა, მათ შორის აქციონერთა წინაშე კრებებზე ხმათა განაწილების სქემები.

შვილობილი კომპანიის კონსოლიდირება იწყება, როდესაც დედა კომპანია იძენს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე და სრულდება, როდესაც დედა კომპანია ამ კონტროლს კარგავს. კერძოდ, წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული შვილობილი კომპანიის შემოსავალი და ხარჯები მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებულ ანგარიშში შედის დედა კომპანიის მიერ კონტროლის მიღების დღიდან დედა კომპანიის მიერ კონტროლის დაკარგვის დღემდე.

საჭიროების შემთხვევაში, შვილობილი კომპანიების კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები კორექტირდება ჯგუფის მიერ გამოყენებულ ბუღალტრულ პოლიტიკასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

ჯგუფის ყველა შიდა ვალდებულება, ასევე კაპიტალი, ტრანზაქციებთან დაკავშირებული შემოსავალი, ხარჯები და ფულადი სახსრების მოძრაობა კონსოლიდაციის დროს სრულად ბათილდება.

არაკონტროლირებადი წილი. არასაკონტროლირებადი წილი წარმოადგენს შვილობილი კომპანიების მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების, ასევე წმინდა აქტივების წილს, რომელიც არ არის პირდაპირ ან არაპირდაპირ ჯგუფის მფლობელობაში.

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშსა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებულ ანგარიშში არაკონტროლირებადი წილი წარმოდგენილია ცალკე, ხოლო ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში იგი შედის კაპიტალში დამფუძნებელი აქციონერი კომპანიის კაპიტალისაგან დამოუკიდებლად.

არსებულ შვილობილ კომპანიებში ჯგუფის მიერ ფლობილი წილების ცვლილება. ჯგუფის მიერ შვილობილ კომპანიებში ფლობილი წილების ისეთი ცვლილება, რომელიც არ იწვევს ამ კომპანიაზე ჯგუფის კონტროლის დაკარგვას, აღირიცხება, როგორც წილობრივი ტრანზაქცია. ჯგუფის მიერ ფლობილი წილებისა და არაკონტროლირებადი წილის საბალანსო ღირებულება ისე კორექტირდება, რომ მათში აისახოს შვილობილ კომპანიაში ფარდობითი წილის ცვლილება. სხვაობა არაკონტროლირებადი წილის კორექტირებულ ოდენობასა და გადახდილი ან მიღებული ანაზღაურების რეალურ ღირებულებას შორის პირდაპირ აღიარდება კაპიტალში და მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელებს.

3. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) დანერგვა

ფასს 9 “ფინანსური ინსტრუმენტები”.

ჯგუფმა დანერგა (გარდა - სს „ბანკი ქართუ“-სი - შემდგომში- „ბანკი“) ფასს 9 გამოცემული 2014 წლის ივლისში ბასკისმ მიერ, ფასს 1-ზე გადასვლის პერიოდიდან.

ფასს 9-ზე გადასვლა ჯგუფის ერთერთი კომპონენტის სს ბანკი ქართუს აღწერილია ქვემოთ:

ბანკმა მიიღო ბასს-ის მიერ 2014 წლის ივლისში გამოცემული ფასს 9, რომლის თავდაპირველი გამოყენების თარიღია 2018 წლის 1 იანვარი. ახალი სტანდარტის გამოყენებამ გამოიწვია ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკების ცვლილებები და ფინანსურ ანგარიშგებაში მანამდე აღიარებული თანხების კორექტირების აუცილებლობა.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

ფასს 9-ის გარდამავალი დებულებების შესაბამისად, ბანკმა გადაწყვიტა, არ გადაეფასებინა შესადარისი რიცხვები. ფასს 9-ზე გადასვლის დღისათვის დაფიქსირებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების კორექტირება აისახა მიმდინარე პერიოდის საწყის გაუნაწილებელ მოგებასა და სხვა რეზერვებში. ამდენად, განმარტების მიზნებისათვის, ფასს 7-ით გათვალისწინებული განმარტებების შესაბამისი შესწორება გამოყენებული იქნა მხოლოდ მიმდინარე პერიოდზე, გარდა ქვემოთ აღწერილი შემთხვევებისა.

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფასს 9-ზე გადასვლის გამო ბანკმა ცვლილებები შეიტანა 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშისა და განმარტებების საპრეზენტაციო ფორმაში. ეს ცვლილებები შეეხო მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ფასს 9-ის თანახმად აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით კლიენტზე გაცემულ სესხებთან ერთად განსხვავებით 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისგან, როდესაც მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები წარმოდგენილი იყო ცალკე;

ფასს 9-ის მიღებამ გამოიწვია ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების აღიარების, კლასიფიკაციისა და შეფასების, აგრეთვე, ფინანსური აქტივების გაუფასურების პოლიტიკების ცვლილება. ფასს 9-ის ამოქმედების შედეგად, მნიშვნელოვანი ცვლილება შედის ფინანსური ინსტრუმენტების მარეგულირებელ სხვა სტანდარტებში, მაგალითად, ფასს 7: „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტება“.

ფასს 9-ის თავდაპირველი გამოყენების ეფექტი ძირითადად ვრცელდება შემდეგზე:

- გაუფასურების ახალი მოდელის გამო, ფინანსურ აქტივებზე აღიარებული გაუფასურების დანაკარგების ზრდა/კლება
- ფასს 9-თან დაკავშირებული დამატებითი განმარტებები.

დამატებითი ინფორმაცია ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი პოლიტიკების თაობაზე იხილეთ შენიშვნაში #4.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის ნაშთების შედარება ბასს 39-სა ფასს 9-ს შორის

ბანკში ჩატარდა ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს-მოდელებისა და მათი ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლების დეტალური ანალიზი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ერთმანეთს არის შედარებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებები ბასს 39-ის მიხედვით შეფასების წინანდელი კატეგორიისა და 2018 წლის 1 იანვარს ფასს 9-ზე გადასვლისას მიღებული შეფასების ახალი კატეგორიის მიხედვით:

	თავდაპირველი კლასიფიკაცია ბასს 39-ის მიხედვით	ახალი კლასიფიკაცია ფასს 9-ის მიხედვით	თავდაპირველი საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით	ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით*
*ფული და ფულის ექვივალენტები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	224,644	224,602
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	120,479	120,447
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები [1]	მოგება- ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	N/A	18,253	-

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	თავდაპირველი კლასიფიკაცია ბასს 39-ის მიხედვით	ახალი კლასიფიკაცია ფასს 9-ის მიხედვით	თავდაპირველი საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით	ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით*
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	18,800	18,779
კლიენტებზე გაცემული სესხები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	794,886	810,327
ინვესტიციები კაპიტალში	სავაჭროდ განკუთვნილი	რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში - საკუთარი კაპიტალი	57	57
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	დაფარვის ვადამდე ფლობილი	ამორტიზებული ღირებულება	27,978	27,951
სხვა ფინანსური აქტივები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	4,889	4,423
სულ ფინანსური აქტივები			1,209,986	1,206,586
ბანკების დეპოზიტები	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	18,398	18,398
კლიენტების დეპოზიტები	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	690,657	690,657
სხვა ნასესხები სახსრები	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	26,289	26,289
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	3,327	3,327
სუბორდინირებული სესხი	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	208,368	208,368
სულ ფინანსური ვალდებულებები			947,039	947,039
წმინდა ფინანსური აქტივები			262,947	259,547

* ცხრილი მოიცავს მხოლოდ ბანკის მონაცემებს.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შეფასების თავდაპირველი კატეგორიები ბასს 39-ის მიხედვით და შეფასების ახალი კატეგორიები ფასს 9-ის მიხედვით 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

	საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	რეკლასიფიკაცია	კორექტირება	საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით*
ფინანსური აქტივები				
სესხებიდან და მოთხოვნებიდან	1,163,696	(1,163,696)	-	-
ფული და ფულის ექვივალენტები	224,644	-	(42)	224,602
სავალდებულო მინიმალური რეზერვ სებ-ში	120,479	-	(32)	120,447
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	18,800	-	(21)	18,779
კლიენტებზე გაცემული სესხები	794,886	-	(10,141)	784,745
სხვა ფინანსური აქტივები	4,889	-	(466)	4,423
ამორტიზებულ ღირებულებაში	-	(1,163,696)	(10,702)	1,152,996
მოგება-ზარალში რეალური				
ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებიდან	18,253	(18,253)	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები [1]		18,253	7,329	25,582
ამორტიზებულ ღირებულებაში		18,253	7,329	25,582
გასაყიდად განკუთვნილიდან	57	(57)	-	-
ინვესტიციები კაპიტალში	-	57	-	57
რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში- საკუთარ კაპიტალში	-	57	-	57
დაფარვის ვადამდე ფლობილიდან	27,978	(27,978)	-	-
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	-	27,978	(27)	27,951
ამორტიზებულ ღირებულებაში	-	27,978	(27)	27,951
ფინანსური ვალდებულებები				
ბასს 39 საბალანსო ღირებულებიდან	947,039	(947,039)	-	-
ბანკების დეპოზიტები	18,398	-	-	18,398
კლიენტების დეპოზიტები	690,657	-	-	690,657
სხვა ნასესხები სახსრები	26,289	-	-	26,289
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,327	-	-	3,327
სუბორდინირებული სესხი	208,368	-	-	208,368
ფასს 9 ამორტიზებულ ღირებულებაში	-	(947,039)	-	947,039

*ცხრილი მოიცავს მხოლოდ ბანკის მონაცემებს.

[1] კლიენტებთან გაფორმებული და ლარში დენომინირებული გარკვეული ხელშეკრულებები მოიცავს უცხოური ვალუტის პირობებს, რომლებითაც ძირითადად მიწისა და პროცენტის გადახდა ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსით. ბასს 39-ის მიხედვით, ითვლებოდა, რომ ასეთი პირობა არ განსაზღვრავდა

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

წარმოებული ინსტრუმენტის თავდაპირველ ხელშეკრულებასთან მჭიდრო კავშირს, შესაბამისად, აღირიცხებოდა ინდივიდუალურად, მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით.

ფასს 9 კრძალავს ჰიბრიდული ხელშეკრულებიდან ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტის გამოცალკევებას, როდესაც თავდაპირველი ხელშეკრულება მის მიერ რეგულირებადი ფინანსური აქტივია. ამდენად, მთელი ჰიბრიდული ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება შეფასების სამი კატეგორიიდან ერთ-ერთით.

ბანკის მენეჯმენტმა გაანალიზა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადებისა და ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მათი რაოდენობრივი ცვლილებები. ძირისა და დარჩენილ ძირზე ულევური გაცვლითი კურსით დარიცხული პროცენტის გადახდების დაკავშირება ფულის დროში ღირებულებას მიმდინარე დონეზე აფიქსირებს. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ინსტრუმენტზე მოქმედ საპროცენტო განაკვეთში აისახება „რეალური“ პროცენტი და ფულადი ნაკადების ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკები საბაზისო სასესხო გარიგების შესაბამისია. ამდენად, აღნიშნული ხელშეკრულებები გადის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ტესტს და ფასს 9-ის მიხედვით, ჰიბრიდული ხელშეკრულება ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება.

შემდეგ ცხრილში ერთმანეთთან შედარებულია, ერთი მხრივ, წინა პერიოდის საბოლოო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი, რომელიც შეფასებულია ბასს 39-ის გაწეული ზარალის მოდელით და, მეორე მხრივ, გაუფასურების დანაკარგების ახალი რეზერვი, რომელიც შეფასებულია 2018 წლის 1 იანვარს ფასს 9-ის მოსალოდნელი ზარალის მოდელით:

	გაუფასურების ზარალის რეზერვი ბასს 39-ით/რეზერვი ბასს 37-ით	რეკლასიფიკაცია	კორექტირება	მსდ-ის რეზერვი ფასს 9-ით *
ფული და ფულის ექვივალენტები	-	-	42	42
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი ი სებ-ში	-	-	32	32
კლიენტებზე გაცემული სესხები	74,837	-	15,273	90,110
დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციები (ბასს 39)	-	-	-	-
სავაჭროდ განკუთვნილი ფინანსური აქტივები (ბასს 39)	-	-	-	-
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	-	21	21
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	-	-	27	27
ინვესტიციები კაპიტალში	-	-	-	-
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	466	466
სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები	2,408	-	(441)	1,967
სულ	77,245	-	15,420	92,665

*ცხრილი მოიცავს მხოლოდ ბანკის მონაცემებს.

შემდეგ ცხრილში გაანალიზებულია ფასს 9-ზე გადასვლის ეფექტი, გადასახადის გარეშე. გაუფასურების დანაკარგების ანარიცხებსა და გაუნაწილებელ მოგებაზე. ეფექტი დაკავშირებულია გაუნაწილებელ მოგებასთან. საკუთარი კაპიტალის სხვა კომპონენტებზე ეფექტი არ ფიქსირდება.

გაუნაწილებელი მოგება *

საბოლოო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით (2017 წლის 31 დეკემბერი)	213,496
კლიენტებზე გაცემულ სესხებში ჩაშენებული წარმოებულის გადაფასება ამორტიზებული ღირებულებით, რომელიც ადრე განცალკევებით იყო აღიარებული	7,329
გაცემული სესხების გადაფასება ფასს 9-ის მიხედვით	5,132
მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის აღიარება ფასს 9-ის მიხედვით	(15,861)
მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის აღიარება ფასს 9-ის მიხედვით გარანტიებისა და აუთვისებელი საკრედიტო ზაზებისთვის	441
გადავადებული მოგების გადასახადის სარგებელი	444

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

გადაფასებული საწყისი ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით (2018 წლის 1 იანვარი)

210,981

*ცხრილი მოიცავს მხოლოდ ბანკის მონაცემებს.

ფასს 15 – შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

ფასს 15 მეწარმე პირებს კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების აღრიცხვის ერთიან, სრულ მოდელს სთავაზობს. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 15 ჩაანაცვლებს შემოსავლის აღიარების არსებულ პრინციპს, მათ შორის „ბასს 18 – შემოსავლები“, „ბასს 11 – სამშენებლო კონტრაქტები“ და მათთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 15-ის ამოსავალი პრინციპი იმაში მდგომარეობს, რომ პირმა შემოსავალი ისე უნდა აღიაროს, რომ ამით ასახოს კლიენტებისათვის ნაკისრი საქონლისა თუ მომსახურების გადაცემა ისეთი თანხით, რომელიც ასახავს ანაზღაურებას, რის მიღებასაც პირი ვარაუდობს ამ საქონლისა და მომსახურების სანაცვლოდ. კერძოდ, სტანდარტი გთავაზობს ერთ პრინციპზე დაფუძნებულ, ხუთეტაპიან მიდგომას შემოსავლის აღიარებასთან დაკავშირებით:

- კონტრაქტის კლიენტთან იდენტიფიცირება;
- საკონტრაქტო ვალდებულებების დადგენა;
- ტრანზაქციის ფასის განსაზღვრა;
- ტრანზაქციის ფასის მიკუთვნება საკონტრაქტო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი საკონტრაქტო ვალდებულებას შეასრულებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, პირი შემოსავალს აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის საკონტრაქტო ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელსა თუ მომსახურებაზე „კონტროლი“ კლიენტს გადაეცემა. ფასს 15-ს დაემატა უფრო კონსტრუქციული ხასიათის ინსტრუქციები სპეციფიური სცენარების დამუშავების მიზნით. ასევე, შემოდის შემოსავლის განმარტების ახალი მოთხოვნები.

2016 წლის აპრილში სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების საბჭომ გამოსცა „ფასს 15-ის განმარტება“, რომელიც დაკავშირებულია საკონტრაქტო ვალდებულებათა შესრულების დადგენის, პრინციპალისა და აგენტის ანაზღაურების განსაზღვრის, აგრეთვე, ლიცენზირების გამოყენების პროცედურებთან.

ფასს 15-ის შესწორების გამოყენებას კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლის მოცულობაზე ან მიღების დროზე და ჯგუფის მიერ აღიარებულ შესაბამის აქტივებსა და ვალდებულებებზე არ უმოქმედია.

ახალი და რედაქტირებული, გამოქვეყნებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს-ები

ჯგუფი არ იყენებს შემდეგ ახალ და რედაქტირებულ, გამოქვეყნებულ, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესულ ფასს-ებს:

- ფასს 16 - იჯარა;
- ფასს 17 - სადაზღვევო კონტრაქტები;

ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ზემოთ ჩამოთვლილი სტანდარტების მიღება არსებით ზეგავლენას იქონიებს მომავალი პერიოდების ფინანსურ ანგარიშგებაზე, გარდა ქვემოთ აღწერილი ფასს 16-ისა.

შესწორება ფასს 16 - იჯარა

ჯგუფი ვალდებულია, ფასს 16 „იჯარები“ 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენოს. ჯგუფმა შეაფასა ის სავარაუდო ეფექტი, რასაც ფასს 16-ის თავდაპირველი გამოყენება მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე იქონიებს. ქვემოთ აღწერილია აღნიშნული შეფასების შედეგები.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ფასს 16-ში მოცემულია მოდელი, რომელიც მიზნად ისახავს საიჯარო გარიგებებისა და იჯარის ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურების დადგენას მეიჯარეებისა და მოიჯარეებისთვის. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 16 ჩაანაცვლებს იჯარის დამუშავების არსებულ ინსტრუქციებს, მათ შორის “ბასს 17 - იჯარა” და მასთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 16 იჯარისა და მომსახურების კონტრაქტებს ერთმანეთისგან განასხვავებს იმის მიხედვით, აკონტროლებს თუ არა იდენტიფიცირებულ აქტივს კლიენტი. საოპერაციო (არა-საბალანსო) იჯარისა და ფინანსური (საბალანსო) იჯარის განსხვავება მოიჯარის შემთხვევაში უქმდება და ჩაანაცვლებულია მოდელით, რომლის მიხედვით, მოიჯარემ უნდა აღიაროს გამოყენების უფლებით ფლობილი აქტივი და შესაბამისი ვალდებულება ყველა იჯარაში გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების აქტივებისა.

გამოყენების უფლებით ფლობილი აქტივი თავდაპირველად აისახება სრული ღირებულებით, შემდეგში კი ღირებულებისა (რამდენიმე გამონაკლისის გარდა) და დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების დანაკარგების სხვაობით, რომელიც საიჯარო ვალდებულების გადაფასების ყოველი შემთხვევისას კორექტირდება. საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აისახება გადაუხდელი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით. შემდგომში საიჯარო ვალდებულება კორექტირდება პროცენტისა და საიჯარო გადახდების, აგრეთვე სხვა ფაქტორებს შორის, იჯარის მოდიფიკაციების ეფექტის გათვალისწინებით. გარდა ამისა, იცვლება ფულადი ნაკადების კლასიფიკაცია, რადგან საოპერაციო იჯარის გადახდები, ბასს 17-ის მიხედვით, წარმოდგენილია როგორც საოპერაციო ფულადი ნაკადები; ხოლო ფასს 16-ის მოდელის მიხედვით, საიჯარო გადახდები დაიყოფა ძირითად თანხად და პროცენტად. რომლებიც, შესაბამისად, წარმოდგენილი იქნება ფულად ნაკადებად ფინანსური და საოპერაციო საქმიანობიდან.

მოიჯარის აღრიცხვისგან განსხვავებით, მეიჯარის მხარის ბუღალტრული აღრიცხვა ფასს 16-ში არსებითად ბასს 17-დან არის გადმოტანილი და მის მიხედვით, მეიჯარე კვლავაც ვალდებულია, იჯარა საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარად განასხვავოს.

ჯგუფმა დაასრულა ფინანსურ ანგარიშგებაზე პოტენციური ზეგავლენის საწყისი შეფასება, მაგრამ დეტალური შეფასება ჯერ არ დასრულებულა. თავდაპირველი გამოყენების პერიოდში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე ფასს 16-ის რეალური ზეგავლენა დამოკიდებული იქნება მომავალ ეკონომიკურ პირობებზე, ჯგუფის საიჯარო პორტფელის განვითარებაზე, ჯგუფის გადაწყვეტილებაზე, გამოიყენებს თუ არა იჯარის განახლების არჩევანს, და იმაზე, თუ რა მასშტაბით გადაწყვეტს იგი პრაქტიკული საშუალებებისა და არასავალდებულო აღიარების უფლების გამოყენებას.

ფასს 16-ის შესაბამისად, გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი გაუფასურებაზე შემოწმდება ბასს 36 - აქტივების გაუფასურების მიხედვით. ეს ჩაანაცვლებს აქამდე არსებულ მოთხოვნას, რომელიც ითვალისწინებდა დამამძიმებელი კონტრაქტების რეზერვის აღიარებას.

მოკლევადიანი (12 თვე ან ნაკლები) და დაბალღირებულებიანი აქტივების (მაგალითად, პერსონალური კომპიუტერები და საოფისე ავეჯი) იჯარების შემთხვევაში, ჯგუფმა გადაწყვიტა, იჯარის ხარჯი წრფივ საფუძველზე ასახოს, რაც ფასს 16-ით არის ნებადართული.

აქამდე ჯგუფი საოპერაციო იჯარის ხარჯს წრფივად აღიარებდა იჯარის ვადის განმავლობაში, ხოლო აქტივებსა და ვალდებულებებს - მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არის დროში სხვაობა რეალურ გადახდებსა და ხარჯის აღიარებას შორის.

ჯგუფი ფასს 16-ის თავდაპირველ გამოყენებას გეგმავს 2019 წლის 1 იანვარს, მოდიფიცირებული რეტროსპექციული მიდგომით. ამდენად, ფასს 16-ის გამოყენების კუმულატიური ეფექტი აღიარდება როგორც 2019 წლის 1 იანვარს გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთის კორექტირება, შესადარისი ინფორმაციის კორექტირების გარეშე.

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფს ჯერ არ შეუფასებია ფასს 16-ის სრული ეფექტი.

ფასს 17 სადაზღვევო კონტრაქტები

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ახალი სტანდარტით დგინდება სადაზღვევო კონტრაქტების აღიარების, გაზომვის, წარდგენისა და განმარტების პრინციპები. ის ფასს 4-ს - „სადაზღვევო კონტრაქტებს“ ჩაანაცვლებს.

სტანდარტი იძლევა “ზოგად მოდელს”, რომელიც მოდიფიცირდება ისეთი სადაზღვევო კონტრაქტებისათვის, რომლებიც პირდაპირ მონაწილეობას ითვალისწინებს, რაც “ცვლადი ანაზღაურების მიდგომად” განისაზღვრება. “ზოგადი მოდელი” მარტივდება “პრემიუმის განაწილების მიდგომის” გამოყენებით დარჩენილი სადაზღვევო პერიოდის ვალდებულებათა შეფასების კონკრეტული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში.

“ზოგად მოდელში” გამოყენებულია მიმდინარე დაშვებები სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობასთან, დროსა და არასარწმუნოებასთან დაკავშირებით. მოდელი მკაფიოდ ზომავს ამ არასარწმუნოების ღირებულებას; მოდელი ეფუძნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებსა და პოლისის მფლობელის ოფციონებისა და გარანტიების ზეგავლენას.

სტანდარტის გამოყენება სავარაუდოდ მნიშვნელოვან ცვლილებებს გამოიწვევს პროცესებსა და სისტემაში და აუცილებელს გახდის ბიზნესის მრავალ ფუნქციას, მათ შორის, ფინანსებს, აქტუარულსა და ინფორმაციულ ტექნოლოგიებს შორის მეტი კოორდინაციის არსებობას.

ახალი სტანდარტი ძალაში შევა 2021 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ვადამდელი გამოყენების უფლება დაშვებულია. ჯგუფმა ფასს 17 რეტროსპექტიულად უნდა გამოიყენოს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ეს შეუძლებელია. ასეთ დროს გამოყენებული იქნება რეალური ღირებულების ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მიდგომა.

ახალ სტანდარტზე გადასვლის მოთხოვნების მიზნებისათვის, თავდაპირველი გამოყენების თარიღად ითვლება რეალური გამოყენების თარიღი, თუ ის წლიური საანგარიშგებო პერიოდი, რომელშიც კომპანია პირველად გამოიყენებს სტანდარტს და გადასვლის თარიღი არის თავდაპირველი გამოყენების თარიღის უშუალოდ წინმსწრები პერიოდის დასაწყისი.

ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ამ სტანდარტის ამოქმედება მნიშვნელოვან ზეგავლენას მოახდენს ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან სადაზღვევო კომპანია ჯგუფის უმნიშვნელო წილს შეადგენს.

4. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკა

ქვემოთ აღწერილია ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკის პრინციპები:

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება - 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშში აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება შემდეგ ერთეულებს:

- შესყიდული ან წარმოქმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები. მათ შემთხვევაში ჯგუფი კრედიტზე შესწორებულ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს იყენებს ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარებისას დაფიქსირებულ ამორტიზებულ ღირებულებაზე.
- ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ არის/იყო შესყიდული ან წარმოქმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები, მაგრამ შემდგომ გაუარესდა/გაუფასურდა. ასეთ ფინანსურ აქტივების ჯგუფი შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დათვლილი ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხავს.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდიანების ზუსტ დისკონტირებას ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე ან ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლისას ჯგუფი მხედველობაში იღებს მოსალოდნელ ფულად სახსრებს, ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობის გათვალისწინებით, გარდა სესხის დანაკარგებისა. გამოთვლაში შედის გადახდილი ან მიღებული საკომისიოები, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, ასევე ტრანზაქციის ხარჯებსა და სხვა პრემიუმებსა თუ დისკონტებს.

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება - 2018 წლის 1 იანვრამდე

ფინანსური აქტივიდან საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა, რომ ჯგუფში მოხდება ეკონომიკური სარგებლის შემოდიანება და შესაძლებელია შემოსავლის სარწმუნოდ გაზომვა.

საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით და აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების (ან ფინანსური აქტივების და ან ვალდებულებების ჯგუფის) ამორტიზირებული ღირებულების გამოთვლას, რომლის საშუალებით საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების (ყველა მიღებული, ან გადახდილი საკომისიოს ჩათვლით, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, გარიგებების ხარჯების, სხვა ფასნამათებისა და დისკონტების განუყოფელ ნაწილს) დისკონტირებას ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან (თუ მისაღებია) უფრო მოკლე ვადაში.

მას შემდეგ, რაც ფინანსური აქტივი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი ჩამოიწერება (ნაწილობრივ ჩამოიწერება) გაუფასურების შედეგად მიღებული დანაკარგების გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება იმ საპროცენტო განაკვეთით ხორციელდება, რომელიც გაუფასურების დანაკარგების დადგენის მიზნით მოსალოდნელი ფულადი სახსრების დისკონტირებისათვის გამოიყენება.

საკომისიო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტის საკომისიო გადასახადი ექვემდებარება გადავადებას მასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და აღირიცხება როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

თუ სავარაუდოა, რომ ნაკისრი ვალდებულების შედეგად შეიძლება წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, ნაკისრი ვალდებულების საკომისიო გადავადდება დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და აღიარდება როგორც კორექტირება სესხის ეფექტურ განაკვეთზე. სადაც არ არის მოსალოდნელი, რომ ნაკისრმა ვალდებულებამ შეიძლება წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, ნაკისრი ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ნაკისრი ვალდებულების დარჩენილი პერიოდის განმავლობაში. როდესაც ნაკისრი ვალდებულების ხელშეკრულების ვადა იწურება შედეგად სასესხო ხელშეკრულების გაფორმების გარეშე, ნაკისრი ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ვადის ამოწურვის დღეს. სესხის მომსახურების საკომისიო შემოსავლად აღიარდება მომსახურების გაწევისას.

ყველა სხვა საკომისიოს აღიარება ხდება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები აისახება ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება ხდება რეალური ღირებულებით. გარიგების ღირებულება, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვას და გამოშვებას (მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გარდა) ემატება, ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებას. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვასა და გამოშვებასთან დაკავშირებული გარიგების ღირებულება დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში.

თუ ტრანზაქციის ფასი თავდაპირველი აღიარებისას რეალური ღირებულებისგან განსხვავდება, ჯგუფი სხვაობას აღრიცხავს შემდეგი წესით:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივების ან ვალდებულებისათვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთ მეთოდს, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ იმ ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, რომელთა დაცვირვებაც შესაძლებელია. ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას (ანუ პირველი დღის მოგება ან ზარალი).
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით (ანუ პირველი დღის მოგება ან ზარალი გადავადდება აქტივის ან ვალდებულების საწყის საბალანსო ღირებულებაში შეყვანით).

პირველადი აღიარების შემდეგ გადავადებული მოგება ან ზარალი აისახება როგორც მოგება ან ზარალი რაციონალური საფუძვლით მხოლოდ იმ ზომით, რა ზომითაც იგი წარმოიშობა იმ ფაქტორის (მათ შორის, დროის) ცვლილებიდან, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებენ აქტივის ან ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას.

ფინანსური აქტივები - 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად: ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული; რეალური ღირებულებით შეფასებული სხვა სრულ შემოსავალში; ან მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივები.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს შემდეგ ორ გარემოებას და არ განეკუთვნება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ აქტივებს:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითადი თანხის და ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდას.

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითადი თანხის და მის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდას.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

კაპიტალში ინვესტიციის საწყისი აღიარებისას, რომელიც არ არის განკუთვნილი ვაჭრობისათვის, ბანკს შეუძლია განახორციელოს რეალური ღირებულების ცვლილება სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთი გადაწყვეტილება მიიღება ყოველი ინვესტიციისათვის ცალკე. ბანკმა გადაწყვიტა, სხვა სრულ შემოსავალში ასახოს “გაერთიანებულ ბილინგ-ცენტრში” ფლობილი ინვესტიციის რეალური ღირებულების შემდგომი ცვლილება.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, ფასდება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

საწყისი აღიარებისას ჯგუფს შეუძლია აირჩიოს იმ ფინანსური აქტივების შეფასება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში, რომლებიც ექვემდებარება ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სრულ შემოსავალში ასახვას იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარი ასახვით ბათილდება ან მნიშვნელოვნად მცირდება მოსალოდნელი შეუსაბამობა აღიარებასა თუ შეფასებაში.

ჯგუფის ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად:

ფინანსური აქტივები	ბიზნეს-მოდელი	მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები	საზომი კატეგორია
ფული და ფულის ექვივალენტები	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
ინვესტიციები კაპიტალში	სხვა ბიზნეს-მოდელი	ფულადი ნაკადები არ წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდას	სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახული
კლიენტებზე გაცემული სესხები	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
სხვა დებიტორული დავალიანება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება

ბიზნეს-მოდელის შეფასება

ჯგუფი აფასებს ბიზნეს-მოდელის მიზანს, რომლის მიხედვითაც ფლობს ფინანსურ აქტივებს, ვინაიდან ეს არის საუკეთესო გზა, რომლითაც ხდება ბიზნესის მართვა და ინფორმაციის წარდგენა მენეჯმენტისთვის. ინფორმაცია მოიცავს შემდეგ საკითხებს:

- დადგენილ პოლიტიკებსა და მიზნებს პორტფელისთვის და ამ პოლიტიკების პრაქტიკაში განხორციელებას. ეს განსაზღვრავს, მიმართულია თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის მიღებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პორტფელის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის დამთხვევაზე დაკავშირებული ვალდებულების ხანგრძლივობასთან თუ ფულადი სახსრების გადინებასა და აქტივების გაყიდვის გზით ფულადი ნაკადების მიღებაზე აქტივების გაყიდვის გზით;
- როგორ არის შეფასებული და წარდგენილი ჯგუფის ხელმძღვანელობისთვის პორტფელის მაჩვენებლები;
- რისკებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბიზნეს-მოდელზე (და ამ ბიზნეს-მოდელით ფლობილ ფინანსურ აქტივებზე) და როგორ იმართება ეს რისკები;
- როგორ ხდება მენეჯმენტის ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა მათი ანაზღაურება ფინანსური აქტივების რეალურ ღირებულებას თუ მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს; და
- ფინანსური აქტივების გაყიდვების სიხშირეს, მოცულობას და ვადებს წინა პერიოდებში, ამგვარი გაყიდვების და მომავალი გაყიდვების მოლოდინებს.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლებიც ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, ფასდება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არ არის განკუთვნილი.

შეფასება, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის გადახდას

ამ შეფასების მიზნებისთვის, 'ძირითადი' განისაზღვრება როგორც ფინანსური აქტივის რეალური ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას. 'პროცენტი' განისაზღვრება, როგორც ფულის დროში ღირებულებისა და დარჩენილ ძირითადთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის კომპენსაცია კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში, აგრეთვე, კომპენსაცია სხვა ძირითადი დაკრედიტების რისკებისა და დანახარებისთვის მაგ. ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები და მოგების მარჟისთვის.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის გადახდას, ჯგუფი აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომლებიც არ შეესაბამება ამ პირობებს. ამ შეფასების გაკეთებისას ჯგუფი განიხილავს:

- პირობით მოვლენებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს ფულადი ნაკადების თანხას ან ვადებს;
- პირობებს, რომლებსაც შეუძლია შეცვალოს სახელშეკრულებო კუპონური განაკვეთი, ცვლადი განაკვეთის ჩათვლით;
- წინასწარ გადახდისა და გადავადების ფუნქციებს; და
- პირობებს, რომლებიც ზღუდავს ჯგუფის მოთხოვნას ფულად ნაკადებზე კონკრეტული აქტივებიდან.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები შედგება ხელზე არსებული ნაღდი ფულისგან, საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებული შეუზღუდავი ნაშთებისგან და მაღალლიკვიდური ფინანსური აქტივებისგან სამ თვემდე ან ნაკლები დაფარვის ვადით, რომლებზეც მოქმედებს რეალური ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკი და რომელთაც ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი ვალდებულებების სამართავად.

სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში

სებ-ში განთავსებული სავალდებულო მინიმალური რეზერვი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტს, რომლის გამოყენება ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად დაუშვებელია. ამდენად, ეს ნაშთი არ განიხილება ფულისა და ფულის ექვივალენტების ნაწილად ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის მიზნებისათვის.

მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება მაშინ, როდესაც ჯგუფი ავანსის სახით, სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი ვადით გასცემს ფულს კონტრაგენტ ბანკებზე. ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების დამატებით, ხოლო შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში

ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში მოიცავს ინვესტიციებს საქართველოს ეროვნული ჯგუფის მიერ გამოშვებულ სადეპოზიტო სერტიფიკატებში და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ გამოშვებულ სახაზინო ვალდებულებებში. ეს ინვესტიციები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების დამატებით, ხოლო შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ინვესტიციები კაპიტალში

ჯგუფს არჩია, არასავაჭროდ განკუთვნილი კაპიტალში ინვესტიციის რეალური ღირებულება წარმოადგინოს სხვა სრულ შემოსავალში. გადაწყვეტილება მიიღება ინდივიდუალურად თითო ინსტრუმენტისათვის თავდაპირველი აღიარებისას და შეუქცევად ხასიათს ატარებს.

კაპიტალის ინსტრუმენტებით მიღებული მოგება და ზარალი მოგება-ზარალის ანგარიშში არასოდეს რეკლასიფიცირდება და გაუფასურება ამავე ანგარიშში არ აისახება.

დივიდენდები აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშში, თუ ეს დივიდენდები მკაფიოდ არ წარმოადგენს ინვესტიციის ღირებულების ნაწილს, რა შემთხვევაშიც მათი აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში. სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული ჯამური მოგება და ზარალი ინვესტიციის რეალიზაციისას გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში.

რეკლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები არ რეკლასიფიცირდება მათი საწყისი აღიარების შემდეგ, გარდა ჯგუფის მიერ ბიზნეს-მოდელის შეცვლისა. თუ ბიზნეს-მოდელი, რომლის ფარგლებშიც ჯგუფი ფლობს ფინანსურ აქტივებს, იცვლება, შესაბამისი ფინანსური აქტივები რეკლასიფიცირდება. ახალ კატეგორიასთან დაკავშირებული კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები გამოიყენება პროსპექტიულად ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციის შემდგომი საანგარიშო პერიოდის პირველი დღიდან. მიმდინარე და გასულ საანგარიშო პერიოდში ბიზნეს-მოდელი, რომლის პირობებშიც ჯგუფი ფლობს ფინანსურ სახსრებს, არ შეცვლილა და ამდენად, რეკლასიფიცირებაც არ მომხდარა. ცვლილებები სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების მოძრაობაში გათვალისწინებულია სააღრიცხვო პოლიტიკით ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებისა და აღიარების შეწყვეტის შესახებ (იხილეთ ქვემოთ).

გაუფასურება

ჯგუფი აღიარებს რეზერვებს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისთვის იმ ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც არ არის შეფასებული რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

გარდა შეძენილი ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი უნდა შეფასდეს თანხით, რომელიც ტოლია:

- 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისა, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისა, რომელიც წარმოიშება ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის შემთხვევაში საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში (მოიხსენიება როგორც 1-ელი ეტაპი); ან
- მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი არსებობის მანძილზე, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი, რომელიც წარმოიშება ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის შემთხვევაში ამ ფინანსური ინსტრუმენტის მოქმედების ვადაში (მოიხსენიება, როგორც მე-2 და მე-3 ეტაპი).

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი საჭიროა შეიქმნას იმ ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი იზომება თანხით, რომელიც ტოლია 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისა.

სხვა დებიტორული დავალიანებების რეზერვი იანგარიშება თანხით, რომელიც ტოლია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისა არსებობის მანძილზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი წარმოადგენს საკრედიტო დანაკარგების მიმდინარე ღირებულების ალბათურ-შეწონილ შეფასებას. იგი იზომება, როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ღირებულებისა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების სხვაობის მიმდინარე ღირებულება, რომელიც გამოითვლება სხვადასხვა სამომავლო ეკონომიკური სცენარის დისკონტირებული აქტივების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

დამატებითი ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის განსაზღვრის შესახებ მოცემულია 33-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია დეტალური ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ ხდება ინსტრუმენტების დაჯგუფება მათი კოლექტიურად შეფასების შემთხვევაში.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივი ითვლება „საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად“, როდესაც მოხდა ერთი ან რამდენიმე მოვლენა, რომელთაც აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები მიეკუთვნება მე-3 ეტაპის აქტივებს. საკრედიტო გაუფასურება მტკიცდება შემდეგი მოვლენების დაკვირვებადი მონაცემებით:

- მსესხებლის ან კრედიტორის სერიოზული ფინანსური პრობლემები;
- კონტრაქტის დარღვევა, როგორიცაა დეფოლტი ან ვადაგადაცილებული ვალდებულება;
- სესხის გამცემი მსესხებლის ფინანსური პრობლემების გამო მიდის გარკვეულ დათმობაზე, რის შესაძლებლობასაც კრედიტორი სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- ფინანსური აქტივისთვის აქტიური ბაზრის გაუჩინარება ფინანსური პრობლემების გამო; ან
- ფინანსური აქტივის შეძენა დიდი ფასდაკლებით, რაც წარმოშობილი საკრედიტო დანაკარგის მაჩვენებელია.

ზოგჯერ არ არის შესაძლებელი ცალკეული ზარალის გამოწვევი მოვლენის აღმოჩენა და ფინანსური აქტივის საკრედიტო გაუფასურება შეიძლება რამდენიმე მოვლენის კომბინირებული მოქმედებით იყოს გამოწვეული. ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ჯგუფი აფასებს, არის თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ის სასესხო ინსტრუმენტები, რომლებიც წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტებს და გაზომილია ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სრულ შემოსავალში.

სესხი ითვლება «საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად», როდესაც მსესხებელს ეძლევა შეღავათი მისი ფინანსური მდგომარეობის გაუარესების გამო, თუკი არ არსებობს დამადასტურებელი ფაქტი. რომ დათმობის შედეგად ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ნაღდი ფულის არმიღების რისკი მნიშვნელოვნად მცირდება და არ არსებობს გაუფასურების სხვა ნიშნები. ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, როდესაც განიხილება შეღავათები, მაგრამ არ ხდება

მათი გამოყენება, აქტივი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება, თუ არსებობს საკრედიტო რისკით გაუფასურების აშკარა დამადასტურებელი ფაქტი, დეფოლტის განსაზღვრების ჩათვლით.

დეფოლტის განსაზღვრება (იხ. ქვემოთ) გულისხმობს ვალის არ გადახდას, თუ ვალის გადახდა დაგვიანდა 90 ან მეტი დღით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებელი შემენილი ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივები

საკრედიტო რისკით გაუფასურებელ შემენილ ან წარმოშობილ ფინანსური აქტივებზე გაუფასურების შეფასება ხდება განსხვავებულად, რადგან ასეთი აქტივები გაუფასურებული იყო თავდაპირველი აღიარების დროს. ამ აქტივებისთვის ჯგუფი ყველა ცვლილებას აღიარებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგში, როგორც ზარალს ყველა ცვლილებასთან ერთად, რომელიც აღიარდა მოგება-ზარალში. ასეთ აქტივებზე დადებითი ცვლილება გაუფასურების მოგებას წარმოშობს.

ვალდებულებათა შეუსრულებლობის (დეფოლტის) განმარტება

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის განმარტების მიზნით უნდა განვსაზღვროთ, თუ რა არის დეფოლტი. დეფოლტის განსაზღვრება გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის ოდენობის გასაზომად და იმის შესაფასებლად, ზარალის შეფასების რეზერვი ეფუძნება 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგს თუ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგს, რადგან დეფოლტი წარმოადგენს დეფოლტის ალბათობის კომპონენტს, რომელიც გავლენას ახდენს როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის სიდიდეების გაზომვაზე, ისე საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოვლენაზე.

ჯგუფი აღიარებს ვალდებულებების შეუსრულებლობას, ანუ დეფოლტს შემდეგ შემთხვევებში:

- ნებისმიერი მნიშვნელოვანი საკრედიტო ვალდებულების 90 დღეზე მეტი ვადით გადაცილება მსესხებლის მხრიდან; ან
- მსესხებლის სესხზე დანაკარგის რეზერვირების განაკვეთი, სეზ-ის მიხედვით, 30% ან მეტია; ან
- მსესხებელი გადაყვანილია პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებაში; ან
- ნაკლებ სავარაუდოა, რომ მსესხებელმა სრულად გადაუხადოს საკრედიტო ვალდებულება კომპანიას.

დეფოლტი განმარტებულია ისე, რომ კარგად ასახოს სხვადასხვა ფინანსური აქტივების მახასიათებლები. იმის შეფასებისას, თუ რამდენად არსებობს იმის ალბათობა, რომ მსესხებელი არ შეასრულებს საკრედიტო ვალდებულებას, ჯგუფი ითვალისწინებს როგორც რაოდენობრივ, ისე ხარისხობრივ მაჩვენებლებს. რაოდენობრივი მაჩვენებლები, როგორიცაა იმავე მხარესთან სხვა ვალდებულების შესრულების ვადაგადაცილება და გადაუხდელობა, წარმოადგენს მთავარ მონაცემებს ასეთი ანალიზისთვის. ჯგუფი დეფოლტის შესაფასებლად იყენებს ინფორმაციის სხვადასხვა წყაროებს, რომლებიც ან ჯგუფის დონეზეა შემუშავებული, ან მოპოვებულია გარეშე წყაროებიდან.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ჯგუფი ახორციელებს ყველა იმ ფინანსური აქტივის მონიტორინგს, რომელიც ექვემდებარება გაუფასურების მოთხოვნას იმის შესაფასებლად, გაიზარდა თუ არა მნიშვნელოვნად საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, ჯგუფი გაზომავს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვს არსებობის მანძილზე და არა 12-თვიან მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის საფუძველზე.

30 დღიანი ვადაგადაცილების შემთხვევაში ან თუ სესხზე დანაკარგის რეზერვირების განაკვეთი, რომელიც სეზ-ის მოთხოვნებითაა დადგენილი, 10%-მდე გაიზარდა, ჯგუფი თვლის, რომ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას და აქტივი გადადის გაუფასურების მოდელის მე-2 ეტაპზე, ანუ გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი აღირიცხება როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი არსებობის მანძილზე.

ჯგუფი სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას არ არის მიზანშეწონილი იმის დაშვება, რომ «დაბალი» საკრედიტო რისკის მქონე ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაიზარდებოდა ანგარიშგების თარიღისთვის. შედეგად, ჯგუფი ახორციელებს ყველა იმ ფინანსური აქტივის მონიტორინგს, რომლებიც უფასურდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვნად გაზრდის შემთხვევაში.

დეტალური ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესახებ მოცემულია 38-ე შენიშვნაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვის წარდგენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის: როგორც აქტივების მთლიანი ღირებულებიდან გამოქვითვა;
- ფულად-სასესხო და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებისთვის: როგორც რეზერვი; და
- როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი შეიცავს როგორც ათვისებულ, ისე აუთვისებელ კომპონენტებს, ჯგუფს არ აქვს შესაძლებლობა, დაადგინოს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი სესხის აუთვისებელ კომპონენტზე ათვისებული კომპონენტისგან განცალკევებულად: ჯგუფი წარმოადგენს ზარალის შეფასების ერთობლივ რეზერვს ორივე კომპონენტისთვის. ერთიანი თანხა ნაჩვენებია, როგორც ათვისებული კომპონენტის ერთიანი საანგარიშო ღირებულებიდან გამოქვითვა. ზარალის რეზერვის სიჭარბით შეფასება ათვისებული კომპონენტის საერთო ოდენობაზე ნაჩვენებია, როგორც რეზერვი.

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირება და აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირება ხდება მაშინ, როდესაც ხდება ხელშეკრულების იმ პირობებზე ხელახალი მოლაპარაკება, რომლებიც არეგულირებს ფინანსური აქტივების ფულადი ნაკადების მოძრაობას ან ხდება ამ ხელშეკრულების პირობების შეცვლა ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარების მომენტიდან მათი გადახდის ვადის დადგომამდე პერიოდში. მოდიფიცირების ზეგავლენა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოცულობაზე ან/და დროზე მყისიერია ან მოსალოდნელია მომავალში მოსალოდნელი.

ჯგუფი აწარმოებს ხელახალ მოლაპარაკებას იმ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე, რომელთაც შეექმნათ ფინანსური პრობლემები, რათა მაქსიმალურად გაზარდოს ამ თანხების ამოღება და მინიმუმამდე შეამციროს დეფოლტის რისკი. სესხის პირობები იცვლება იმ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებლის ყველა შესაძლო ძალისხმევის მიუხედავად, გადაეხადა სათანადო თანხები ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობებით, არსებობს დეფოლტის დიდი რისკი და მოსალოდნელია, რომ მსესხებელი შეასრულებს ახალ პირობებს. განახლებული პირობები უმეტესწილად გულისხმობს სესხის დაფარვის ვადის გაგრძელებას, ფულადი ნაკადების (ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდის) მოძრაობის ვადების შეცვლას, მისაღები ფულადი ნაკადების ოდენობის შემცირებას (ძირი თანხიდან და პროცენტიდან) და სხვა პირობების შეცვლას.

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებისას ჯგუფი აფასებს, თუ რამდენად იწვევს მოდიფიკაცია აღიარების შეწყვეტას. ჯგუფის პოლიტიკის თანახმად, მოდიფიკაცია იწვევს აღიარების შეწყვეტას, როდესაც მის შედეგად ხელშეკრულებაში ჩნდება არსებითად განსხვავებული პირობები. იმის დასადგენად, თუ შეცვლილი პირობები რამდენად არსებითად განსხვავდება თავდაპირველი ხელშეკრულების პირობებისგან, ჯგუფი მხედველობაში იღებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ხარისხობრივი ფაქტორები, როგორიცაა სახელშეკრულებო თანხების მოძრაობა, მოდიფიცირების შემდეგ აღარ აკმაყოფილებს მხოლოდ ძირი თანხისა და დარჩენილ ძირზე პროცენტის გადახდების კატეგორიას, ვალუტის ან ხელშეკრულების მხარის შეცვლას, საპროცენტო განაკვეთის შეცვლას, გადახდის ვადის დადგომას, კოვენანტების დაწესება/მოლაპარაკებებს; თუ აღნიშნული ფაქტორები აშკარად არ მიუთითებს არსებით ცვლილებაზე (მოდიფიკაციაზე), მაშინ:
- რაოდენობრივი შეფასება ტარდება დარჩენილი თავდაპირველი პირობებით მოცემული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების შედარებით განახლებული პირობებით მოცემული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებასთან. ამასთან, ორივე თანხა დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ მიმდინარე ღირებულებათა სხვაობა 10%-ზე მეტია, ჯგუფი თვლის, რომ ახალი შეთანხმება არსებითად განსხვავდება თავდაპირველი შეთანხმებისგან, რაც იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას.

იმ შემთხვევაში, თუ ხდება ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისთვის ხდება რეზერვის ხელმეორედ გაზომვა, რათა მოხდეს აღიარების შეწყვეტის დღეს აქტივების წმინდა საბალანსო ღირებულების

დადგენა. სხვაობა ამგვარად განახლებულ საბალანსო ღირებულებასა და ახალი პირობებით ახალი ფინანსური აქტივის რეალურ ღირებულებას შორის გამოიწვევს სარგებლის ან ზარალის მიღებას აღიარების შეწყვეტისას. ახალ ფინანსურ აქტივს ექნება ზარალის რეზერვი, რომელიც გაზომილია 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის საფუძველზე, გარდა იმ იშვიათი შემთხვევებისა, როდესაც ითვლება, რომ წარმოშობილი ახალი სესხი გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით. აღნიშნული მეთოდი გამოიყენება მხოლოდ იმ შემთხვევებში, როდესაც ხდება ახალი სესხის რეალური ღირებულების აღიარება მნიშვნელოვანი ფასდაკლებით განახლებული ნომინალური ღირებულებით, რადგან ამ შემთხვევაში არსებობს დეფოლტის მაღალი რისკი, რომელიც არ შემცირდა მოდიფიცირების შედეგად. ჯგუფი მონიტორინგს უწევს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკს, რა მიზნითაც აფასებს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ინფორმაციას, როგორცაა მაგალითად, ინფორმაცია იმის შესახებ, ხომ არ რჩება მსესხებელს ვადაგადაცილებულის სტატუსი ახალი პირობების მიხედვით;

როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიცირება და ასეთი მოდიფიცირება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი აფასებს, ხომ არ გაიზარდა მნიშვნელოვნად ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების მომენტიდან.

ისეთი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, რომელთა მოდიფიცირებაც მოხდა ჯგუფის რესტრუქტურიზაციის პოლიტიკის ფარგლებში და აღნიშნულმა მოდიფიცირებამ არ გამოიწვია აღიარების შეწყვეტა, დეფოლტის ალბათობის შეფასება ასახავს ჯგუფის უნარს, მიიღოს მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადები წარსული გამოცდილების გათვალისწინებით რესტრუქტურიზაციის ანალოგიური მოქმედების განხორციელებისას და, ასევე, ქცევითი ინდიკატორების გათვალისწინებით, მათ შორის, მსესხებლის გადახდების ისტორიისა, ხელშეკრულების მოდიფიცირებული/შეცვლილი პირობების ფონზე. თუ საკრედიტო რისკი კვლავ მნიშვნელოვნად მაღალია მოსალოდნელ მნიშვნელობაზე თავდაპირველი აღიარების მომენტში, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი კვლავაც შეფასდება იმ ოდენობით, რომელიც ტოლია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგისაარსებობისმანძილზეზარალის ტოლია. გადაუხდელი სესხების რეზერვი როგორც წესი, იზომება მხოლოდ 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის საფუძველზე, როდესაც არსებობს იმის დამადასტურებელი ფაქტი, რომ მსესხებლის გადახდის უნარი გაუმჯობესდა მოდიფიცირების შემდგომ, რაც იწვევს წარსულში საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შეჩერებას.

იმ შემთხვევაში, როდესაც მოდიფიკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი მოდიფიცირების სარგებელს/ზარალს ანგარიშობს ერთიანი საანგარიშო ღირებულების შედარებით მოდიფიკაციამდე და მას შემდეგ (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის შეღავათის გამოკლებით). შემდეგ ჯგუფი ზომავს მოდიფიცირებული აქტივის მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგს, როდესაც მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის შედეგად წარმოშობილი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებიც მონაწილეობს თავდაპირველი აქტივის მოსალოდნელი ფულადი ფულადი დეფიციტის გაანგარიშებისას.

ჯგუფი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს მხოლოდ აქტივის ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებების ვადის ამოწურვის შემდეგ (მათ შორის, ვადის ამოწურვისა, რომელიც წარმოიშვება არსებითად განსხვავებული პირობებით მოდიფიცირების შემთხვევაში), ან როდესაც ფინანსური აქტივი და აქტივის ფლობის ყველა რისკი და სარგებელი არსებითად გადაეცემა სხვა პირს. თუ ჯგუფი არც არსებითად გადასცემს და არც იტოვებს აქტივის ფლობის ყველა რისკსა და სარგებელს და კვლავ აკონტროლებს გადაცემულ აქტივს, ის აღიარებს, რომ მას კვლავ გააჩნია ინტერესი აქტივის მიმართ და თანახმაა ვალდებულების დაფარვაზე. თუ ჯგუფი არსებითად ინარჩუნებს გადაცემული ფინანსური აქტივის ფლობის ყველა რისკსა და სარგებელს, იგი კვლავაც აღიარებს ფინანსურ აქტივს.

ჩამოწერა

სესხები და ავანსები გაუფასურების ზარალის რეზერვის მეშვეობით ჩამოიწერება, როდესაც ჯგუფი თვლის, რომ მათი ამოღება შეუძლებელია. ჩამოწერა ხდება მას შემდეგ, რაც მენეჯმენტი ყველა შესაძლო ზომას მიმართავს თანხის მიღების უზრუნველსაყოფად. ჩამოწერილი თანხების აღდგენა აისახება, როგორც აღდგენის პერიოდში მოგება-ზარალის ანგარიშში ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯის შემცირება.

ფინანსური აქტივები - 2018 წლის 1 იანვრამდე

ფინანსური აქტივები, სავაჭროდ გამიზნული ფინანსური აქტივების გამოკლებით, მოგება-ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას იმ შემთხვევაში შეიძლება აისახოს რეალური ღირებულებით, თუ:

- ამგვარი ასახვით ბათილდება, ან მნიშვნელოვნად მცირდება მოსალოდნელი შეუსაბამობა აღიარებასა თუ შეფასებაში;
- ფინანსური აქტივი შეადგენს ფინანსური აქტივების, ან ფინანსური ვალდებულებების, ან ორივე ჯგუფის ნაწილს, რომელიც იმართება და ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე ჯგუფის დოკუმენტირებული რისკის მართვის ან ინვესტირების სტრატეგიის შესაბამისად, და დაჯგუფების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენა შიდა მოხმარებისათვის მათ საფუძველზე ხორციელდება; ან
- იგი წარმოადგენს იმ კონტრაქტის ნაწილს, რომელიც მოიცავს ერთ, ან მეტ ჩართულ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტს და ბასს 39 “ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება” ნებას იძლევა ერთიანი კომბინირებული კონტრაქტი (აქტივი ან ვალდებულება) რეალური ღირებულებით აისახოს მოგებასა და ზარალში.

რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით აისახება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში გადაფასებისას წარმოქმნილი მოგებისა და ზარალის გათვალისწინებით. წმინდა მოგება ან ზარალი, რომელიც მოგება-ზარალში აისახება, მოიცავს ფინანსურ აქტივზე მიღებულ ყველა დივიდენდსა და საპროცენტო შემოსავალს და შედის "სხვა მოგება და ზარალისა" და "საპროცენტო შემოსავლის" ჯგუფში მოგება-ზარალის უწყისში.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, მათ შორის, ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში წარმოადგენს არადერივაციულ ფინანსურ აქტივებს განსაზღვრადი ან ფიქსირებული გადახდებით. ბანკს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები დაფარვის ვადის დადგომამდე. ამგვარი ფასიანი ქაღალდების ასახვა ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდზე დაფუძნებული ამორტიზებული ღირებულებით, გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის გამოკლებით.

იმ შემთხვევაში თუ ჯგუფი იძულებული იქნება დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები (გამონაკლისი სპეციფიური გარემოებების გარდა) დაფარვის ვადამდე გაყიდოს, ან მოახდინოს მათი რეკლასიფიკაცია, ამას მთელ კატეგორიაზე ექნება გავლენა და საჭირო გახდება მათი რეკლასიფიკაცია გასაყიდად არსებულად. უფრო მეტიც, შემდეგი ორი წლის განმავლობაში ბანკს ეკრძალება ნებისმიერი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაცია დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების სახით.

გასაყიდად განკუთვნილი ფინანსური აქტივები

გასაყიდად განკუთვნილი ფინანსური აქტივები, მათ შორის, ინვესტიციები კაპიტალში, წარმოადგენს არადერივაციულ აქტივებს, რომლებიც ან გასაყიდად არის გამიზნული, ან არ კლასიფიცირდება როგორც (ა) სესხები და მოთხოვნები, (ბ) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, ან (გ) მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები.

ჯგუფის მიერ ფლობილი, აქტიურ ბაზარზე კოტირებული აქციები კლასიფიცირდება გასაყიდად არსებულ ინვესტიციებად და აისახება რეალური ღირებულებით. რეალური ღირებულების ცვლილებით გამოწვეული მოგება და ზარალი აღიარდება სხვა სრულ შემოსავლებში და გროვდება ინვესტიციების გადაფასების რეზერვში. აღნიშნული არ ეხება არადროებითი გაუფასურების დანაკარგებს, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილ საპროცენტო სარგებელს, დივიდენდურ შემოსავალსა და მონეტარულ აქტივებზე ვალუტის კურსის ცვლილებით მიღებულ მოგებასა და ზარალს, რომელიც მოგება-ზარალში აისახება. ინვესტიციის გაყიდვის ან გაუფასურების შემთხვევაში, მანამდე ინვესტიციების გადაფასების რეზერვში დაგროვილი მთლიანი მოგება ან ზარალი გადაკლასიფიცირდება მოგება-ზარალში.

უცხოურ ვალუტაში არსებული, გასაყიდად განკუთვნილი ფულადი აქტივების რეალური ღირებულება განისაზღვრება იმავე ვალუტით და ითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არსებული გაცვლითი კურსით. მოგება-ზარალში

ასახული უცხოური ვალუტიდან მიღებული მოგება და ზარალი აღიარდება ფულადი აქტივის ამორტიზებული ღირებულების საფუძველზე. უცხოური ვალუტის კონვერტაციით მიღებული სხვა მოგება და ზარალი აისახება სხვა სრულ შემოსავლებში.

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები კაპიტალში, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე და რომელთა რეალური ღირებულების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, ფასდება თვითღირებულებით თითოეული ანგარიშგების პერიოდის დასასრულისათვის დადგენილი გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯის გამოკლებით.

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და სხვა მოთხოვნები (მათ შორის, ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნები, კლიენტებზე გაცემული სესხები და სხვა ფინანსური აქტივები) განსაზღვრული ან ფიქსირებული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული მოქმედ ბაზარზე, კლასიფიცირდება როგორც „სესხები და მოთხოვნები“. სესხები და მოთხოვნები გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარებას ექვემდებარება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გარდა იმ მოკლევადიანი მოთხოვნების პროცენტისა, რომელიც არ არის არსებითი.

ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტები - 2018 წლის 1 იანვრამდე

ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტი არის ფინანსური ინსტრუმენტების ნაწილი, რომელიც აგრეთვე მოიცავს არაწარმოებულ ძირითად კონტრაქტს. ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტი მოითხოვს, რომ საკონტრაქტო ფულადი ნაკადების გარკვეული ნაწილი შეიცვალოს ცვლადის ცვლილების შესაბამისად, მაგალითად:

- მისი ღირებულება იცვლება გარკვეულ საპროცენტო განაკვეთის, ფინანსური ინსტრუმენტის ფასის, სასაქონლო ფასის, უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის, ფასების ან ტარიფების ინდექსის, საკრედიტო რეიტინგის ან საკრედიტო ინდექსის თუ სხვა არაფინანსური ცვლადის ცვლილების შესაბამისად, თუ ეს ცვლადი არ არის მხოლოდ კონტრაქტის რომელიმე მხარის მახასიათებელი;
- ის არ საჭიროებს წინასწარ წმინდა ინვესტიციას ან მოთხოვნილი წმინდა ინვესტიციის თანხა არის უფრო ნაკლები, ვიდრე ეს იქნებოდა სხვა ისეთი ტიპის კონტრაქტისათვის, რომელსაც ახასიათებს ანალოგიური რეაქცია საბაზრო ფაქტორების ცვლილებებთან მიმართებაში; და
- მისი გასტუმრება ხდება მომავალ თარიღში;

არაწარმოებულ ძირითად კონტრაქტებში ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტები დამოუკიდებელ წარმოებულ ინსტრუმენტებად განიხილება, თუ ისინი აკმაყოფილებს ამგვარის განსაზღვრებას, რისკები და მახასიათებლები არ არის მჭიდროდ დაკავშირებული ძირითად კონტრაქტებთან, ხოლო ეს უკანასკნელი არ აღირიცხება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით აღიარებულ ფინანსურ აქტივებად.

ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტები - 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

ფასს 9 კრძალავს ჰიბრიდული ხელშეკრულებიდან ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტის გამოცალკევებას, როდესაც თავდაპირველი ხელშეკრულება მის მიერ რეგულირებადი ფინანსური აქტივია. ამდენად, მთელი ჰიბრიდული ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება შეფასების სამი კატეგორიიდან ერთ-ერთით. ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაციასა და გადაფასებთან დაკავშირებით მეტი ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 3.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურების საფუძვლის შეფასება ხდება ანგარიშგების თითოეული პერიოდის ბოლოსათვის. ფინანსური აქტივები გაუფასურებულად ითვლება, როდესაც ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არსებობს იმის ობიექტური საფუძველი, რომ ერთი, ან რამდენიმე გარემოება გავლენას ახდენს ინვესტიციებიდან მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდიანებაზე.

გასაყიდად არსებულ ინვესტიციებად კლასიფიცირებულ კაპიტალში არაკოტირებულ ინვესტიციების გაუფასურების ობიექტურ მაჩვენებლად ითვლება ფასიანი ქაღალდის რეალური ღირებულების მნიშვნელოვანი, ან ხანგრძლივი შემცირება თვითღირებულებასთან შედარებით.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივის შემთხვევაში გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მოიცავს:

- გამომშვების, ან კონტრაგენტის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს; ან
- ხელშეკრულების დარღვევას, რაც გულისხმობს პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადახდის უნარობას, ან თავის არიდებას; ან
- პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადაუხდელობას; ან
- მსესხებლის გაკოტრებას, ან ფინანსურ რეორგანიზაციას; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო ფინანსური აქტივის მოქმედი ბაზრის გაუქმებას.

ფინანსური აქტივების გარკვეული კატეგორიის შემთხვევაში, მაგალითად როგორცაა სესხები და მოთხოვნები, აქტივები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის გაუფასურებული, დამატებით ფასდება ჯგუფური გაუფასურების თვალსაზრისით. სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურების ობიექტური საფუძველი მოიცავს ჯგუფის წარსულ გამოცდილებას გადახდებთან მიმართებაში, პორტფელში ვადაგადაცილებული გადახდების რაოდენობის ზრდასა და ეროვნული, ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების თვალსაჩინო ცვლილებებს, რომლებიც პირდაპირ კავშირშია მოთხოვნების ამოუღებლობასთან.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურება განისაზღვრება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის.

თვითღირებულებით ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურების რეზერვი განისაზღვრება როგორც სხვაობა ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მსგავსი ფინანსური აქტივების უკუგების მიმდინარე საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებულ მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის. ასეთი გაუფასურების რეზერვი არ ექვემდებარება კორექტირებას.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება პირდაპირ მცირდება გაუფასურების დანაკარგებით, გარდა სესხებისა და მოთხოვნებისა, სადაც საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების ანგარიშის გამოყენებით. როდესაც სესხის, ან მოთხოვნის ამოღების შესაძლებლობა ამოწურულია იგი ჩამოიწერება სარეზერვო ანგარიშის გამოყენებით. ჩამოწერილი ღირებულების შემდგომი აღდგენა კრედიტად ირიცხება დანაკარგების ანგარიშზე. გაუფასურების რეზერვის საბალანსო ღირებულების ანგარიშის ცვლილება აისახება მოგება-ზარალში.

იმ შემთხვევაში, თუ ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურების დანაკარგების თანხის შემცირება აღიარების მომდევნო პერიოდში ობიექტურად შეიძლება დაუკავშირდეს გაუფასურების აღიარების შემდგომ მოვლენებს, თავდაპირველად აღიარებული გაუფასურების დანაკარგები კორექტირდება მოგება-ზარალში იმ ოდენობით, რომ ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებამ გაუფასურების რეზერვის კორექტირების თარიღისათვის არ გადააჭარბოს იმ ამორტიზებულ ღირებულებას, რომელიც იქნებოდა გაუფასურების არაღიარების შემთხვევაში.

სესხები შეცვლილი პირობებით

სადაც შესაძლებელია, ჯგუფი ცდილობს უზრუნველყოფის დასაკუთრების მაგივრად მოახდინოს სესხის რესტრუქტურზაცია. ეს შეიძლება მოიცავდეს გადახდის გრაფიკის გაზრდასა და ახალი სესხის პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება იანგარიშება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, როგორც გამოითვლებოდა პირობების მოდიფიკაციამდე და სესხი აღარ ითვლება გადავადებულად. ხელმძღვანელობა მუდმივად განიხილავს სესხებს რომელთა პირობები შეიცვალა, რათა უზრუნველყოს ყველა კრიტერიუმთან შესაბამისობა და მომავალში გადახდების დაწყება. სესხები კვლავ ექვემდებარება ინდივიდუალურ ან ჯგუფურ შეფასებას გაუფასურების თვალსაზრისით, რაც გამოითვლება სესხის თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით.

ჩამოწერა

სესხებისა და ავანსების ამოღების შეუძლებლობის შემთხვევაში, მათი ჩამოწერა ხდება სესხების გაუფასურების დანაკარგის რეზერვის გამოყენებით. სესხები და ავანსები ექვემდებარება ჩამოწერას იმ შემთხვევაში თუ ხელმძღვანელობამ ამოწურა კლიენტის მიმართ მოთხოვნების ამოღების ყველა შესაძლებლობა. წინა პერიოდში ჩამოწერილი თანხების აღდგენა ხდება ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაქვითვით და კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალში აღდგენის პერიოდში აისახება.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური აქტივების აღიარება შეწყვეტს, როდესაც აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლების კონტრაქტით გათვალისწინებული ვადა ამოიწურება, ან თუ ჯგუფი სხვა საწარმოში გადასცემს ფინანსური აქტივებს და შესაბამისად აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან რისკებსა და შემოსავლებს. თუ ჯგუფი არც გადასცემს და არც იტოვებს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან რისკებსა და შემოსავლებს და აგრძელებს გადაცემული აქტივის კონტროლს, იგი აღიარებს აქტივში შენარჩუნებულ მონაწილეობას და მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებას შესაძლო გადასახდელი თანხის ოდენობით. იმ შემთხვევაში თუ ჯგუფი იტოვებს გადაცემულ ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან რისკებსა და შემოსავლებს, იგი აგრძელებს ფინანსური აქტივის და მიღებული ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფილი სესხების აღიარებას.

ფინანსური აქტივის მთლიანობაში აღიარების შეწყვეტისას, აქტივის საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული თუ მისაღები ანაზღაურებებისა და სხვა სრულ მოგება-ზარალში აღიარებული და კაპიტალში დაგროვილი მოგების ან ზარალის ჯამს შორის სხვაობა ექვემდებარება აღიარებას მოგება-ზარალში.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას, გარდა მთლიანი შეწყვეტისა (მაგალითად, როდესაც ჯგუფი ინარჩუნებს უფლებას გამოისყიდოს გადაცემული აქტივის ნაწილი, ან როდესაც ინარჩუნებს გარკვეულ მონაწილეობას აქტივში, გარდა ისეთი მონაწილეობისა, რომლის შედეგად ჯგუფი ძირითადად ინარჩუნებს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და შემოსავალს და შესაბამის კონტროლს), ჯგუფი ანაწილებს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტამდე არსებულ საბალანსო ღირებულებას გადაცემისას არსებული შენარჩუნებული წილისა და იმ ნაწილის რეალურ ღირებულებებს შორის, რომლის აღიარებაც შეწყდა. აქტივის იმ ნაწილზე, რომლის აღიარებაც შეწყდა, გადანაწილებულ საბალანსო ღირებულებასა და ამ ნაწილისთვის მიღებულ მთლიან ანაზღაურებას შორის სხვაობა, სხვა სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში ასახული ნებისმიერი დაგროვილი მოგებისა თუ ზარალის გათვალისწინებით, უნდა აღიარდეს მოგება-ზარალში. დაგროვილი მოგება ან ზარალი რომელიც აღიარებულია სხვა სრული მოგება ზარალის ანგარიშში უნდა გადანაწილდეს აქტივის შენარჩუნებულ ნაწილსა და იმ ნაწილს შორის, რომლის აღიარებაც შეწყდა, მათი რეალური ღირებულებების მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებები და გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტები

კლასიფიკაცია სესხის ან კაპიტალის სახით

ჯგუფის წევრის მიერ გამოშვებული სესხი და წილობრივი ინსტრუმენტები კლასიფიცირდება როგორც ფინანსური ვალდებულებები ან კაპიტალი კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობების არსის, ფინანსური ვალდებულებისა და წილობრივი ინსტრუმენტის განმარტებიდან გამომდინარე.

წილობრივი ინსტრუმენტები

წილობრივი ინსტრუმენტი წარმოადგენს ნებისმიერ კონტრაქტს, რომელიც ადასტურებს ჯგუფის აქტივებს ნარჩენ წილს, ყველა ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ. ჯგუფის მიერ გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტები აღიარებას ექვემდებარება მიღებულ შემოსავლებთან ერთად გამოშვების ხარჯების გამოკლებით.

კომბინირებული ინსტრუმენტები

ჯგუფის მიერ გამოშვებულ კომბინირებულ ინსტრუმენტებში შემავალი ნაწილები ცალკე კლასიფიცირდება როგორც ფინანსური ვალდებულებები და კაპიტალი კონტრაქტის პირობების შესაბამისად. გამოშვების დღეს ვალდებულებების კომპონენტის რეალური ღირებულება განისაზღვრება მსგავსი არაკონვერტირებადი ინსტრუმენტებისათვის ბაზარზე

მოქმედი საპროცენტო განაკვეთით. ეს თანხა ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის საშუალებით ამორტიზებული ღირებულებით აისახება როგორც ვალდებულება სანამ დაიფარება კონვერტაციისას, ან გადაიხდება ინსტრუმენტის დაფარვის თარიღისათვის. დაფარვის შემდეგ ან ინსტრუმენტის დაფარვის ვადის დადგომის დღეს წილობრივი კომპონენტი გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულება არის კონტრაქტით ნაკისრი ვალდებულება, რომელიც ითვალისწინებს სხვა პირისათვის ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის გადაცემას ან ფინანსური აქტივების თუ ფინანსური ვალდებულებების გაცვლას ისეთი პირობებით, რომლებიც პოტენციურად არასასურველია ჯგუფისათვის, ან ისეთი კონტრაქტი, რომელზე ანგარიშსწორება შეიძლება მოხდეს ჯგუფის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტებით და რომელიც არის არაწარმოებული კონტრაქტი, რომლის მიხედვით ჯგუფი ვალდებულია ან შეიძლება ვალდებული გახდეს, პირს მიაწოდოს საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ცვლადი რაოდენობა ან წარმოებული კონტრაქტი საკუთარ კაპიტალზე, რომელზე ანგარიშსწორება მოხდება ან შეიძლება მოხდეს ჯგუფის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ფიქსირებული რაოდენობის სანაცვლოდ ფულის (ან სხვა ფინანსური აქტივის) ფიქსირებული ოდენობის გადახდის გარდა სხვა გზით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი კონტრაგენტ ბანკებთან ვალუტების გასაცვლელად აფორმებს ურთიერთგაქვითვის დეპოზიტებს. მართალია, ამგვარი დეპოზიტები სამართლებრივად დამოუკიდებელი ანგარიშებია, ისინი ჯგუფდება და აღირიცხება, როგორც ერთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი (სავალუტო სვოპი) წმინდა ღირებულების საფუძველზე, თუ (ა) დეპოზიტები ერთდროულად და ერთმანეთის გათვალისწინებით გაიხსნა, (ბ) მათი კონტრაგენტი ერთი და იგივეა, (გ) მათთან დაკავშირებული რისკი ერთი და იგივეა და (დ) არ არსებობს ტრანზაქციების ცალცალკე სტრუქტურირების საფუძველი, თუ ეს ტრანზაქციები შეიძლება ერთ ტრანზაქციადაც განხორციელდეს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველ აღიარებას ექვემდებარება რეალური ღირებულებით გარიგების დადების დღისათვის და შესაბამისად გადაფასება ხდება ყოველი საანგარიშო პერიოდის დასასრულისათვის არსებული რეალური ღირებულებით.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღირიცხება აქტივად, თუ მისი რეალური ღირებულება დადებითია და, აღირიცხება ვალდებულებად, თუ მისი რეალური ღირებულება უარყოფითია. ინსტრუმენტის ბუნებიდან გამომდინარე, მისი რეალური ღირებულების ცვლილება მოგება-ზარალში შედის, როგორც წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მოგება/(ზარალი) ან უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებული მოგება/(ზარალი).

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, ბანკებისა და კლიენტების დეპოზიტების, ნასესხები სახსრების, სუბორდინირებული სესხებისა და სხვა ვალდებულებების ჩათვლით, თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, შესაბამისად, ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით საპროცენტო ხარჯის აღიარების პარალელურად ეფექტური მოგების საფუძველზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებას და რომლის საშუალებით საპროცენტო ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გადახდების დისკონტირებას ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ვალდებულების მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში (სადაც მართებულია), ან თუ მისაღებია, უფრო მოკლე ვადაში.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს, როდესაც მისი პირობები იცვლება და მოდიფიცირებული ვალდებულების ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება წინანდელისგან. ასეთ დროს ხდება შეცვლილი პირობების

საფუძველზე ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება მისი რეალური ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადახდილ ანაზღაურებაში უნდა შევიდეს, თუ ასეთი არსებობს, გადაცემული არაფინანსური აქტივები და ნაკისრი ვალდებულება, მათ შორის, ახალი მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულება.

თუ ფინანსური ვალდებულების ცვლილება არ აღირიცხა როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ გაწეული ხარჯები და გადახდილი საკომისიოები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში ამორტიზდება ინსტრუმენტის ხელახლა გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ცვლადგანაკვეთიანი ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, მოდიფიცირებით გამოწვეული მოგების ან ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირდება ისე, რათა მასში აისახოს მოდიფიცირების მომენტში არსებული საბაზრო პირობები. გაწეული ხარჯები და გადახდილი საკომისიოები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში ამორტიზდება ინსტრუმენტის ხელახლა გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს, როდესაც მისი პირობები იცვლება და მოდიფიცირებული ვალდებულების ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება წინანდელისგან. ასეთ დროს ხდება შეცვლილი პირობების საფუძველზე ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება მისი რეალური ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

გადახდილ ანაზღაურებაში უნდა შევიდეს, თუ ასეთი არსებობს, გადაცემული არაფინანსური აქტივები და ნაკისრი ვალდებულება, მათ შორის, ახალი მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულება. თუ ფინანსური ვალდებულების ცვლილება არ აღირიცხა როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ გაწეული ხარჯები და გადახდილი საკომისიოები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში ამორტიზდება ინსტრუმენტის ხელახლა გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, კლიენტების დეპოზიტები და სუბორდინირებული სესხები

ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს გადასახდელებს ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, კლიენტების დეპოზიტებსა და იმ სუბორდინირებულ სესხებს, რაც წარმოადგენს ჯგუფის აღებული სესხებით დაფინანსების წყაროებს. ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით, პირდაპირი ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. შემდგომში ფინანსური ვალდებულებები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ხოლო საპროცენტო ხარჯი აღიარდება ეფექტური უკუგების საფუძველზე.

წილობრივი ინსტრუმენტები

სააქციო ინსტრუმენტი წარმოადგენს ნებისმიერ კონტრაქტს, რომელიც ადასტურებს ჯგუფის აქტივებში ნარჩენ წილს, ყველა ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ. ჯგუფის მიერ გამოშვებული სააქციო ინსტრუმენტები აღიარებას ექვემდებარება მიღებულ სახსრებთან ერთად გამოშვების ხარჯების გამოკლებით.

გაცემული გარანტიები და სესხის გაცემის ვალდებულებები- 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი არის კონტრაქტი, რომლის მიხედვით ჯგუფი ვალდებულია, განახორციელოს წინასწარ დადგენილი გადახდები მისი მფლობელისათვის გაწეული ზარალის ანაზღაურების მიზნით, თუ დადგენილი მოვალე არ ფარავს გადახდის ვალდებულებას ვადის დადგომის შემთხვევაში სავალო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად. სესხის გაცემის ვალდებულება არის კრედიტის გაცემის დამოწმებული გარანტია წინასწარ განსაზღვრული პირობებით.

ფინანსური გარანტიები და საბაზროზე ნაკლები განაკვეთით სესხის გაცემის ვალდებულებები თავდაპირველ აღიარებას ექვემდებარება რეალური ღირებულებით. შემდგომ ისინი იზომება ფასს 9-ის მიხედვით განსაზღვრული დანაკარგის ანარჩებებსა და თავდაპირველად აღიარებული თანხის (შესაბამის შემთხვევაში, ფასს 15-ის პრინციპებით აღიარებული ჯამური შემოსავლის გამოკლებით) სხვაობას შორის უმეტესით.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ბანკს მოგება-ზარალის ანგარიშში რეალური ღირებულებით ასახული სასხის გაცემის ვალდებულებები გაცემული არ აქვს.

სხვა ფულად-სასესხო გარანტიების შემთხვევაში, ჯგუფი დანაკარგის ანარიცხებს აღიარებს ფასს 9-ის შესაბამისად.

გაცემული გარანტიები და სესხის გაცემის ვალდებულებები- 2018 წლის 1 იანვრამდე

ჯგუფის მიერ გაცემული ფინანსური გარანტიები თავდაპირველ აღიარებას ექვემდებარება რეალური ღირებულებით, ხოლო თუ ისინი მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით აღიარებულად არ ითვლება, შემდგომში იზომება შემდეგიდან უმეტესით:

- კონტრაქტით ნაკისრი სესხის გაცემის ვალდებულობის მოცულობა ბასს 37 - რეზერვები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივების მიხედვით; და
- თავდაპირველად აღიარებული თანხა (შესაბამის შემთხვევაში, შემოსავლის აღიარების პოლიტიკის თანახმად აღიარებული ჯამური ამორტიზაციის გამოკლებით).

იჯარა

იჯარა ფინანსურად ითვლება მაშინ, როდესაც იჯარის პირობებით მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა სარგებელი და რისკი გადაეცემა მოიჯარეს. ყველა სხვა სახის იჯარა ითვლება საოპერაციო იჯარად.

ჯგუფი როგორც მეიჯარე

საოპერაციო იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება წრფივი მეთოდით იჯარის მოქმედების პერიოდში. საოპერაციო იჯარის გაფორმებისას გაწეული საწყისი პირდაპირი დანახარჯები ემატება იჯარით გაცემული აქტივის საბალანსო ღირებულებას და აღიარდება წრფივი მეთოდით იჯარის მოქმედების პერიოდში.

ჯგუფი როგორც მოიჯარე

საოპერაციო იჯარის გადახდები ხარჯად აღიარდება წრფივი მეთოდით იჯარის მოქმედების პერიოდში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იჯარით არებული აქტივიდან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების დროით სქემას სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უკეთ წარმოადგენს. საოპერაციო იჯარიდან წარმოქმნილი პირობითი გადასახდელები ხარჯად აღიარდება მათი გაწევის პერიოდში.

საოპერაციო იჯარის გასაფორმებლად შეღავათების მიღების შემთხვევაში, ამგვარი შეღავათები აღიარდება ვალდებულებად. შეღავათების მთლიანი სარგებელი წრფივად აღიარდება, როგორც საიჯარო ხარჯის შემცირება. აღნიშნული არ ეხება ისეთ შემთხვევებს, როდესაც სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უკეთ წარმოადგენს იჯარით მიღებული აქტივის ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების ვადას.

დასაკუთრებული ქონება

გარკვეულ გარემოებებში აქტივების დასაკუთრება ხდება კრედიტის გადაუხდელობის შემთხვევაში. ჯგუფი დასაკუთრებულ ქონებას განიხილავს, როგორც დეფოლტის მდგომარეობაში მყოფი სესხის თანხების ანგარიშსწორების ფორმას და თვლის, რომ იგი არის ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას შესყიდული და გასაყიდად განკუთვნილი აქტივი. დასაკუთრებული ქონების თავდაპირველი შეფასება ხდება რეალური ღირებულებით, შემდეგ კი – საბალანსო ღირებულებისა და რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებს შორის უმცირესი ღირებულებით.

უზრუნველყოფა

ჯგუფი უზრუნველყოფას ითხოვს კლიენტების ვალდებულებებზე, საჭიროების მიხედვით. ჩვეულებრივ, უზრუნველყოფა გულისხმობს კლიენტის აქტივების გირავნობას და ბანკს აძლევს ამ აქტივების მოთხოვნის უფლებას, როგორც არსებული, ასევე მომავალი ვალდებულებებისთვის.

სადაზღვევო ხელშეკრულებები

სადაზღვევო ხელშეკრულებები არის ისეთი ხელშეკრულებები, რომლებიც გაფორმების მომენტისთვის ატარებს მნიშვნელოვან სადაზღვევო რისკს, ან ისეთ ხელშეკრულებებს, რომლებიც გაფორმების მომენტისთვის შეიცავს

კომერციული შინაარსის ისეთ სცენარს, რომლის მიხედვითაც დაზღვევის რისკი შეიძლება მნიშვნელოვანი მოცულობისა იყოს. სადაზღვევო რისკის მნიშვნელოვანი მოცულობა დამოკიდებულია როგორც დაზღვეული მოვლენის მოხდენის ალბათობაზე, ისე მისი შესაძლო ზემოქმედების მასშტაბზე.

მას შემდეგ, რაც ხელშეკრულებას მიაკუთვნებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კატეგორიას, იგი სადაზღვევო ხელშეკრულებად რჩება დარჩენილი ვადის განმავლობაში, მაშინაც კი, თუ ამ ხნის მანძილზე სადაზღვევო რისკი საგრძნობლად შემცირდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ყველა უფლება-მოვალეობა შესრულდება ან მათი ვადა ამოიწურება.

გადაზღვევის კონტრაქტები

სხვა მზღვეველთან (გადამზღვეველი) გაფორმებული კონტრაქტი, რომლის მეშვეობითაც გადამზღვეველი ჯგუფს უნაზღაურებს გაცემული ერთი ან მეტი ხელშეკრულების ზარალს და აკმაყოფილებს სადაზღვევო ხელშეკრულებად კლასიფიკაციის კრიტერიუმებს, კლასიფიცირდება, როგორც გადაზღვევის კონტრაქტი. ჯგუფის მიერ მიღებული გადაზღვევა (რეტროცესია) კლასიფიცირებულია, როგორც სადაზღვევო კონტრაქტი.

სარგებელი, რომლის მიღების უფლებაც ჯგუფს წარმოეშობა მის მიერ ფლობილი გადაზღვევის კონტრაქტების შესაბამისად, კლასიფიცირდება, როგორც გადაზღვევის აქტივი. ასეთი ტიპის აქტივები შედგება მოკლე და გრძელვადიანი მოთხოვნებისგან, რაც განისაზღვრება შესაბამისი გადაზღვეული კონტრაქტებიდან წარმოშობილი მოსალოდნელი ზარალებისა და სარგებლის ვადის მიხედვით. ფრონტინგული კონტრაქტები, რომლებიც 100%-ით არის გადაზღვეული გადამზღვეველთან და რომლებთან დაკავშირებითაც ჯგუფს არ რჩება მნიშვნელოვანი სადაზღვევო რისკი, არ არის კლასიფიცირებული სადაზღვევო კონტრაქტად და მისგან მიღებული სადაზღვევო პრემია და მასთან დაკავშირებული არეები დანეტებულია შესაბამის გადაზღვევის არეებთან.

გადამზღვეველისგან მისაღები ანაზღაურების შეფასება ხდება შესაბამისი გადაზღვეული კონტრაქტებიდან მისაღები თანხების პროპორციულად და თითოეული ამ კონტრაქტის პირობების შესაბამისად. გადაზღვევის ვალდებულება წარმოადგენს გადაზღვევის კონტრაქტებზე გადასახდელ პრემიას და აღიარდება ხარჯად გადახდის ვადის დადგომისას.

ჯგუფი ყოველწლიურად ახდენს გადაზღვევის აქტივების გაუფასურების შეფასებას. თუ აღმოჩნდა აქტივის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ჯგუფი ამცირებს მის საბალანსო ღირებულებას ანაზღაურებად ღირებულებამდე და გაუფასურების ზარალს აღიარებს სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. ჯგუფი ახორციელებს მტკიცებულებების მოპოვებას აქტივის გაუფასურებაზე იგივე პრინციპით, როგორც იყენებს ამორტიზებადი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურების დროს. გაუფასურების ზარალიც იმავე მეთოდით გამოითვლება, როგორც ეს ხდება ფინანსური აქტივების დროს.

სადაზღვევო კონტრაქტებთან დაკავშირებული მოთხოვნები და ვალდებულებები

მოთხოვნებისა და ვალდებულებების აღიარება, როგორცაა აგენტების, ბროკერებისა და პოლისების მფლობელებისგან მისაღები ან მათთვის გადასახდელი თანხები, ხდება მათი წარმოშობის მომენტიდან.

თუ არსებობს სადაზღვევო მოთხოვნების გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ჯგუფი ამცირებს სადაზღვევო მოთხოვნის საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს გაუფასურების ზარალს.

ჯგუფი ახორციელებს მტკიცებულებების მოპოვებას სადაზღვევო მოთხოვნების გაუფასურებაზე იგივე პრინციპით, როგორც იყენებს ამორტიზებადი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურების დროს. გაუფასურების ზარალიც იმავე მეთოდით გამოითვლება, როგორც ეს ხდება ფინანსური აქტივების დროს.

(i) რეგრესი და გადარჩენილი ქონება

ზოგიერთი სახის სადაზღვევო კონტრაქტი ჯგუფს უფლებას აძლევს, გაყიდოს (როგორც წესი, გაფუჭებული) ზარალის დაფარვის შედეგად მიღებული ქონება (გადარჩენილი ქონება). ჯგუფს ასევე შეიძლება ქონდეს უფლება, მესამე მხარეს მოსთხოვოს ზარალის სრული ან ნაწილობრივი ანაზღაურება (რეგრესი).

გადარჩენილი ქონებიდან მიღებული ანაზღაურება აისახება სადაზღვევო ზარალებთან დაკავშირებული ვალდებულების შემცირების სახით, ხოლო როდესაც ვალდებულება დაფარულია, იგი აღიარდება, როგორც სხვა აქტივი. სადაზღვევო

ზარალებთან დაკავშირებული ვალდებულების შემცირების თანხა არის თანხა, რომლის მიღებაც გონივრულ პირობებში შესაძლებელია შესაბამისი ქონების რეალიზაციიდან.

რეგრესებიც ასევე განიხილება, როგორც სადაზღვევო ზარალებთან დაკავშირებული ვალდებულების შემცირება, და აღიარდება სხვა აქტივებში იმ შემთხვევაში, თუ ვალდებულებები დაფარულია. სადაზღვევო ზარალებთან დაკავშირებული ვალდებულების შემცირების თანხა კი არის თანხა, რომლის მიღებაც გონივრულ პირობებში შესაძლებელია მესამე მხარეებისგან.

სადაზღვევო ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებები.

სადაზღვევო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებები მოიცავს: ზარალების რეზერვს და გამოუმუშავებელი პრემიების რეზერვს.

ზარალების რეზერვები იქმნება ზარალებისთვის და სადაზღვევო ზარალებთან დაკავშირებული ხარჯებისთვის, რომლებიც მოხდა, მაგრამ ჯგუფს ჯერ არ გადაუხდია. სადაზღვევო ზარალების რეზერვები იყოფა ორ კატეგორიად: განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვი და მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვი. რეზერვები არ დისკონტირდება ფულის დროით ღირებულებასთან მიმართებაში. რეზერვების ოდენობა ჯგუფის ბალანსში აისახება, როგორც ვალდებულება.

(i) განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვი

რეზერვი შედგება ცნობილ მოთხოვნებზე სადაზღვევო ანაზღაურების დარეზერვებული გადაუხდელი თანხებისგან. ვალდებულების გაანგარიშება ხდება საანგარიშგებო თარიღით, ფაქტობრივი მოთხოვნების საფუძველზე.

მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვი

მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვის დათვლა ხდება დაზღვევის სტატისტიკოსების მიერ. ჯგუფი IBNR რეზერვის დათვლისას იყენებს აქტუარულ მეთოდს, როგორც არის „ჯაჭვის კიბე“ (CHAIN LADDER). ეს მეთოდი ეფუძნება ზარალების ისტორიას (ანაზღაურებების სიხშირე და/ან პრეტენზიების სიხშირე, ზარალების რაოდენობა და ა.შ.) ამჟამინდელი და სამომავლო ზარალების გაცხადების შესაფასებლად. აღნიშნული მეთოდის გამოყენება გულისხმობს შესაბამისი რეზერვის შექმნას იმ ზარალებისთვის, რომლებიც გაცხადდება ზარალის მოხდენიდან ან პოლისის გაცემიდან საკმარისი დროის გასვლის შემდეგ და მაშინ, როდესაც დაგროვილი იქნება საკმარისი ინფორმაცია არსებული ზარალებიდან, მთლიანი მოსალოდნელი ზარალების შეფასებისთვის.

(ii) გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვი

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აქტიურ პოლისებზე გამოუმუშავებელი პრემიის საბალანსო ღირებულება გამოითვლება სადაზღვევო პერიოდსა და თითოეული სადაზღვევო პოლისის ვადის ამოწურვამდე დარჩენილი დროის საფუძველზე.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების თავდაპირველი ღირებულება ფასდება მათი შესყიდვის ფაქტობრივ ხარჯებზე დაყრდნობით, რომელიც მოიცავს მათი შესყიდვის ფასს, შესყიდვის არაანაზღაურებად გადასახადს და ნებისმიერ პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯს, რომელიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანას და დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად განთავსებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია ისტორიული ღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების გამოკლებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

ცვეთის აღიარება ხორციელდება აქტივების ღირებულების ან გადაფასების ხარჯების ჩამოწერის მიზნით (გარდა უპირობოდ ფლობილი მიწებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობისა) მათი სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით წრფივი მეთოდის გამოყენებით. აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადის, ნარჩენი ღირებულებისა და ამორტიზაციის მეთოდის გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის დაშვებებში ნებისმიერი ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით შემდეგი წლიური განაკვეთების გამოყენებით:

შენიშვნები და სხვა უძრავი ქონება	2%-3%
ავეჯი და ოფისის მოწყობილობა	10%-20%
საოფისე და კომპიუტერული მოწყობილობა	10%-33%
სხვა	5%-20%
არამატერიალური აქტივები	10%

მიწა არ ექვემდებარება ცვეთას.

იჯარით არებული ძირითადი საშუალებების გაუმჯობესებაზე ცვეთა ითვლება მათთან დაკავშირებული იჯარით არებული აქტივების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის მიხედვით. რემონტისა და გაუმჯობესების ხარჯები აისახება გაწევისთანავე და მიეკუთვნება საოპერაციო ხარჯებს ან ექვემდებარება კაპიტალიზაციას თუ არსებობს ამის საკმარისი საფუძველი.

ძირითადი საშუალებების ერთეული ჩამოიწერება რეალიზაციისას, ან იმ შემთხვევაში თუ მათი გამოყენების შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. ძირითადი საშუალებების ერთეულების ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, რომელიც აისახება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში აქტივის რეალიზაციისას.

არამატერიალური აქტივები

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები, განსაზღვრული მოხმარების ვადით, აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის და გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ამორტიზაციის გაანგარიშება წარმოებს წრფივი მეთოდის საფუძველზე მათი ექსპლუატაციის ვადის მიხედვით. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადის და ამორტიზაციის მეთოდის გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის დაშვებებში ნებისმიერი ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება რეალიზაციისას, ან იმ შემთხვევაში თუ მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. არამატერიალური აქტივის ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, რომელიც აისახება მოგება-ზარალსა და სხვა სრულ შემოსავლებში აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება გუდვილის გარდა

ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ჯგუფი განიხილავს ძირითად საშუალებებსა და არამატერიალურ აქტივებს, ამ აქტივების გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლების გამოვლენის მიზნით. ასეთი მაჩვენებლის არსებობის შემთხვევაში, აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება შეფასდება გაუფასურების მასშტაბების განსაზღვრისათვის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის აღდგენითი ღირებულების დადგენა, ჯგუფი განსაზღვრავს იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელსაც განეკუთვნება აქტივი. განაწილების მართებული და თანმიმდევრული საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში კორპორატიული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ინდივიდუალურ ერთეულებზე, ან ამ ერთეულების უფრო პატარა ჯგუფებზე, რომელთა მართებული განაწილების საფუძველი არსებობს.

განუსაზღვრელი სასარგებლო მოხმარების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები და მოსახმარებლად ხელმიუწვდომელი არამატერიალური აქტივები გაუფასურებაზე მოწმდება წლიურად და ასევე იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს მათი გაუფასურების რაიმე ნიშანი.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის უმეტესი, ერთი მხრივ, რეალურ ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობას, და, მეორე მხრივ, გამოყენებად ღირებულებას შორის. გამოყენებადი ღირებულების შეფასებისას სამომავლო ფულადი ნაკადები მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირდება არსებული საპროცენტო განაკვეთით გადასახადების

გამოკლებით, რომელიც ასახავს დროში ფულის ღირებულების ბაზრისეულ შეფასებას და აქტივისათვის დამახასიათებელ იმ რისკებს, რომელთა საფუძველზე სამომავლო ფულადი ნაკადების კორექტირება არ მომხდარა.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) გამოყენებადი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება მოგებასა და ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის წარმოდგენილი გადაფასებული ღირებულებით. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგები აისახება, როგორც შემცირება გადაფასების შედეგად.

გაუფასურების გაუქმების შემთხვევაში აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება იზრდება გაუქმებული თანხით ისე, რომ გაზრდილმა საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს ნარჩენ ღირებულებას, რომლის აღიარებას ადგილი ექნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ წინა წლებში აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) გაუფასურების დანაკარგების აღიარება არ განხორციელდებოდა. გაუფასურების დანაკარგების გაუქმება დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ აისახება გადაფასებული ღირებულებით. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგების აღდგენა განიხილება როგორც გადაფასების ზრდა.

დაფინანსება

მიღებული დაფინანსება იზომება მიღებული სახსრების რეალური ღირებულებით. დაფინანსება წარმოადგენს არადაბრუნებადი ფულადი სახსრების ან აქტივების ტრანსფერს ჯგუფში, ვალდებულების დაფარვას, ან ვალდებულების გაუქმებას ნებაყოფლობით, გარდა დამფუძნებლისა.

გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს მიმდინარე მოგების და გადავადებული გადასახადების ხარჯების ჯამს.

მიმდინარე მოგების გადასახადი

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი გამოითვლება წლის დასაბეგრი მოგებიდან. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება წმინდა მოგებისაგან, რომელიც ასახულია მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშში, ვინაიდან ის არ მოიცავს შემოსავლებისა და ხარჯების იმ ნაწილს, რომელიც ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას წინა წლებში და აგრეთვე იმ ხარჯებს, რომელიც საერთოდ არ ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას. ჯგუფის მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გაანგარიშებულია იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომლებიც მოქმედებდა საანგარიშგებო პერიოდისათვის.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადი წარმოიქმნება წინასწარ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული აქტივების და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებათა სხვაობაზე შესაბამის დასაბეგრ ბაზასთან, რომელიც გამოიყენება დასაბეგრი მოგების გაანგარიშებისათვის. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები ჩვეულებრივ აღიარებას ექვემდებარება ყველა დროებითი სხვაობისათვის, ხოლო გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება იმდენად, რამდენადაც არსებობს საფუძვლიანი მოლოდინი იმისა, რომ იარსებებს დასაბეგრი მოგება, რომელსაც გამოაკლდება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობა. აქტივების და ვალდებულებების აღიარება არ ხდება, თუ დროებითი განსხვავება გამოწვეულია გუდვილის, ან აქტივების და ვალდებულებების პირველადი აღიარებით იმ ოპერაციებში (საწარმოთა გაერთიანების გარდა), რომელიც ზემოქმედებას არ ახდენს როგორც საგადასახადო მოგებაზე ასევე ბუღალტრულ მოგებაზე.

სხვა აქტივებთან დაკავშირებული გამოსაქვითი დროებითი სხვაობებიდან წარმოქმნილი გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება, თუ საგადასახადო მოგება დროებითი სხვაობის მოგების უთილიზაციისათვის სავარაუდოდ საკმარისი იქნება და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა ივარაუდება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულება ექვემდებარება გადახედვას ყოველი საანგარიშგებო პერიოდისათვის და მცირდება იმდენად, რამდენადაც აღარ არსებობს საკმარისი დასაბეგრი მოგების მოლოდინი, რომელიც გამოყენებული იქნება ყველა აქტივის ან აქტივების ნაწილის აღსადგენად.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

გადავადებული გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები იანგარიშება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოსალოდნელია ვალდებულების გასტუმრების ან აქტივის რეალიზების პერიოდისათვის იმ საგადასახადო განაკვეთის საფუძველზე (საგადასახადო კანონმდებლობა), რომელიც ძალაში შევიდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასება ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მოყვება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჯგუფის მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების აღდგენას, ან დაფარვას.

წლის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აისახება მოგება-ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის აისახება სხვა სრულ მოგება-ზარალში, ან პირდაპირ კაპიტალში. ასეთ შემთხვევაში მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები ასევე აისახება შესაბამისად სხვა სრულ მოგება-ზარალში, ან პირდაპირ კაპიტალში.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კანონი კომპანიების მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (ასევე, ცნობილია, როგორც კომპანიების დაბეგვრის ესტონური მოდელი), რომლის მიხედვით დაბეგვრა ხდება არა დასაბეგრი მოგების მიღების, არამედ მისი განაწილების მომენტში.

კომპანიების მოგების დაბეგვრის ახალი სისტემა მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას არ გულისხმობს. მასში დაბეგვრა უბრალოდ გადატანილია მოგების მიღების მომენტიდან მათ განაწილებამდე; ანუ დაბეგვრის ობიექტი განაწილებული მოგებაა. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის განსაზღვრებით, განაწილებული მოგება არის აქციებზე დივიდენდის სახით განაწილებული მოგება. თუმცა, მოგების განაწილებად ითვლება ზოგიერთი სხვა ტრანზაქციაც. მაგალითად, საერთაშორისო ტრანზაქცია დაკავშირებულ პირებს შორის ან/და გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან საგადასახადო მიზნებისათვის. გარდა ამისა, გადასახადის ობიექტი ასევე მოიცავს ხარჯებსა თუ სხვა გადახდებს, თუ ისინი არაა დაკავშირებული პირის ეკონომიკურ საქმიანობასთან, საქონლისა და მომსახურების უფასოდ მიწოდებას და ზედმეტად დიდ წარმომადგენლობით ხარჯებს.

თუ 2008-2016 წლებში გაუნაწილებელი მოგება 2019 წელს ან შემდგომ წლებში განაწილდა, შესაძლებელია მათზე გადახდილი მიმდინარე გადასახადის დაბრუნება.

დივიდენდების გადახდისგან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მათი გადახდის თარიღის თუ პერიოდის მიუხედავად.

კანონი ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვარს და ყველა პირის შემთხვევაში, ფინანსური ინსტიტუტების გარდა (ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), ვრცელდება 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაწყებულ საგადასახადო პერიოდებზე. ფინანსური ინსტიტუტების შემთხვევაში, კანონი თავდაპირველად ძალაში უნდა შესულიყო 2019 წლის 1 იანვარს. 2018 წლის 27 დეკემბერს საქართველოს პარლამენტმა კანონის ძალაში შესვლის ვადა 2023 წლის 1 იანვრამდე გადაწია.

საოპერაციო გადასახადები

საქართველოს ასევე გააჩნია სხვა გადასახადები, რომლებიც განისაზღვრება ჯგუფის საქმიანობიდან გამომდინარე. ეს გადასახადები მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში აისახება როგორც საოპერაციო ხარჯების ნაწილი.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან პირობითი) ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიშვა წარსული მოვლენების შედეგად და რომელთა დაფარვისათვის შესაძლებელია საჭირო გახდეს ეკონომიკური სარგებლის მატარებელი რესურსების გადინება და აღნიშნული ვალდებულების შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

რეზერვად აღიარებული თანხა წარმოადგენს ანაზღაურების საუკეთესო შეფასებას, რომელიც საჭიროა ვალდებულების დასაფარად ფინანსური მდგომარეობის საანგარიშგებო პერიოდისათვის ვალდებულების გარშემო რისკებისა და უზუსტობების არსებობის გათვალისწინებით. იმ შემთხვევაში, თუ რეზერვი გამოითვლება ფულადი სახსრების

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

მომზადებიდან მათი საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებას (სადაც არსებითია ფულის ღირებულება დროში).

იმ შემთხვევაში თუ მოსალოდნელია, რომ ყველა ეკონომიკური სარგებელი, რომელიც საჭიროებს რეზერვის ფორმირებას, დაიფარება მესამე მხარის მიერ, მოთხოვნები აისახება აქტივებში, თუკი გადახდა ნამდვილად სარწმუნოა და მოთხოვნის შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ იწერება ფინანსურ ანგარიშგების შენიშვნებში, სანამ არ გაჩნდება სახსრების გადინების შესაძლებლობა. პირობითი აქტივი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ აისახება, მაგრამ წარმოდგენილია ანგარიშგების შენიშვნებში იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკური სარგებლის მიღება ნავარაუდევია.

უცხოური ვალუტა

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფის ფუნქციონირებადი ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში (უცხოურ ვალუტაში) განხორციელებული გარიგებები აისახება გარიგების თარიღისათვის მოქმედი გაცვლითი კურსით. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული ერთეულები ექვემდებარება გადაფასებას ამ თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული რეალური ღირებულებით წარმოდგენილი არაფულადი ერთეულები გადაფასებას ექვემდებარება მათი რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღისათვის არსებული კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში ფასდება ისტორიული ღირებულების გათვლისწინებით და არ ექვემდებარება გადაფასებას.

ჯგუფმა წინასწარი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოიყენა შემდეგი გაცვლითი კურსები:

	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017
ლარი/1 აშშ დოლარი	2.6766	2.5922
ლარი/1 ევრო	3.0701	3.1044

5. ბუღალტრული აღრიცხვის კრიტიკული დაშვებები და შეფასებების არასარწმუნოების ძირითადი წყაროები

ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას, რომელიც აღწერილია მე-4 შენიშვნაში, ჯგუფის ხელმძღვანელობა ვალდებულია განიხილოს, შეაფასოს და გააკეთოს დაშვებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებიდან არ იკვეთება. ხელმძღვანელობის შეფასება და შესაბამისი დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც მართებულად ითვლება. ფაქტიური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები ფასდება უწყვეტობის დაშვების პრინციპით. ბუღალტრული შეფასებების შესწორება აღიარებას ექვემდებარება იმ პერიოდისათვის, როდესაც ხდება შესწორება, თუ შესწორება ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს, ხოლო იმ შემთხვევაში თუ იგი ეხება მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს შესაბამისად შესწორება მოხდება მიმდინარე და შემდგომ პერიოდებში.

ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას გაკეთებული კრიტიკული დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კრიტიკული დაშვებები (იხილეთ ქვემოთ), იმ გათვლების გარდა, რომლებიც ხელმძღვანელობამ გააკეთა ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენების პროცესში და რომელმაც მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია - 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

ბიზნეს-მოდელის შეფასება, რომლის ფარგლებშიც ხდება აქტივების ფლობა და იმის შეფასება, ეხება თუ არა ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და გადაუხდელ ძირითადი თანხაზე პროცენტის გადახდას.

ფას 9-ის მიხედვით, ისეთ კონტრაქტში ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტები, სადაც თავდაპირველი კონტრაქტი არის სტანდარტის მიერ რეგულირებადი ფინანსური აქტივი, არასოდეს განიხილება კონტრაქტისგან დამოუკიდებლად. კლასიფიკაციისას ფასდება მთლიანი ჰიბრიდული ინსტრუმენტი. სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლადობისა და საბაზისო სესხის გარიგებასთან დაკავშირებულ რისკებთან მოცემული რისკის შესაბამისობა ფასდება კრიტიკულად. როგორც ეს შენიშვნაში #3 უკვე აღიწერა, ჯგუფის აზრით, სესხის კონტრაქტში ჩაშენებული უცხოური ვალუტის პირობა არის საბაზისო სასესხო გარიგებების შესაბამისი რისკი.

დეტალური ინფორმაცია ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში - 2018 წლის 1 იანვრამდე

დირექტორებმა განიხილეს ჯგუფის დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები კაპიტალის შენარჩუნებისა და ლიკვიდობის მოთხოვნების ჭრილში და დაადასტურეს, რომ ბანკს გააჩნია განზრახვა და უნარი, ფლობდეს მათ დაფარვის ვადამდე. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება შეადგენს 27,978 და 19,295 ათას ლარს შესაბამისად. ამ აქტივების შესახებ დეტალური ინფორმაცია წარმოდგენილია მე-12 შენიშვნაში.

შეფასებების არასარწმუნოების მთავარი წყაროები

ქვემოთ წარმოდგენილია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შეფასების არასარწმუნოების მომავალ და სხვა ძირითად წყაროებთან დაკავშირებული შემდეგი უმთავრესი დაშვებები, რომელთაც გამოიწვიეს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მნიშვნელოვანი კორექტირება.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის ზარალის რეზერვები - 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

ქვემოთ წარმოდგენილია ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის ზარალის შეფასების რეზერვებზე:

- **საპროგნოზო სცენარების დადგენა:** მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის გაზომვისას ჯგუფი იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება მოსაზრებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 33-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის საანგარიშო საპროგნოზო სცენარებისადმი სენსიტიურობის ანალიზიც.

- **მნიშვნელოვანი ზრდა საკრედიტო რისკში:** როგორც შენიშვნაში #3 არის ახსნილი, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი იანგარიშება, როგორც 12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი პირველი ეტაპის აქტივებისათვის, ან არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი მეორე ან მესამე ეტაპის აქტივებისათვის. აქტივი მეორე ეტაპზე გადადის, თუ საწყისი აღიარების შემდეგ მისი საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა. ფას 9 არ განსაზღვრავს, თუ კერძოდ რა წარმოადგენს საკრედიტო რისკის ზრდას. ამის შესაფასებლად ჯგუფი მხედველობაში იღებს გონივრულ ხარისხობრივ და რაოდენობრივ მახასიათებლებს და დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაციას.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 33-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის საანგარიშო საპროგნოზო სცენარებისადმი სენსიტიურობის ანალიზიც.

- **დეფოლტის ალბათობა:** დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის

ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 33-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის დეფოლტის ალბათობაზე სენსიტიურობის ანალიზიც.

- **დანაკარგი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში:** დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში არის შესაძლო დანაკარგის სიდიდე, რომელიც წარმოიშება დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი გირაოთი უზრუნველყოფილი სესხებიდან და „გირაოსა და კრედიტიდან მისაღები ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 33-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის დეფოლტის შემთხვევაში ზარალზე სენსიტიურობის ანალიზიც.

სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურება - 2018 წლის 1 იანვრამდე

სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურება. ჯგუფი რეგულარულად განიხილავს საკუთარ სესხებსა და მოთხოვნებს გაუფასურების შეფასების მიზნით. გაუფასურების დანაკარგების აღიარების მიზნით ჯგუფი საკუთარი სესხებისა და მოთხოვნების პორტფელში ადგენს სესხების გაუფასურების რეზერვს. ჯგუფი სესხების გაუფასურების რეზერვთან დაკავშირებულ ბუღალტრულ დაშვებებს მიიჩნევს შეუსაბამობის მთავარ წყაროდ, რადგან (ა) არსებობს დიდი ალბათობა მათი პერიოდული ცვლილებისა, იმის გამო რომ მომავალი გადაუხდელობის შეფასება და გაუფასურებულ სესხებთან და ავანსებთან დაკავშირებული დანაკარგების განსაზღვრა დაფუძნებულია იმ პერიოდისთვის არსებულ ინფორმაციაზე და (ბ) ჯგუფის მიერ განსაზღვრულ დანაკარგებსა და რეალურ დანაკარგებს შორის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი სხვაობა გამოიწვევს ჯგუფის მხრიდან რეზერვების ისეთ კორექტირებას, რომელმაც მნიშვნელოვანი თანხის შემთხვევაში შეიძლება არსებითი გავლენა იქონიოს მომავალი პერიოდების წინასწარ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა ეყრდნობა პროფესიულ განსჯას ნებისმიერი გაუფასურების დასადგენად იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ფინანსური პრობლემების წინაშე აღმოჩნდა და ისტორიული გამოცდილების მონაცემები მსგავსი მსესხებლების შესახებ მწირია. ჯგუფი ფულადი სახსრების მოძრაობაში ცვლილებებს განსაზღვრავს წინა პერიოდის გამოცდილებაზე და ხელმისაწვდომ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიუთითებს უარყოფით ცვლილებებზე ჯგუფში შემავალი მსესხებლის გადახდისუნარიანობის და ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების გათვალისწინებით, რომლებიც უკავშირდება ჯგუფში შემავალი აქტივების ამოღების შესაძლებლობის არარსებობას. ხელმძღვანელობა იყენებს დაშვებებს იმ აქტივების ისტორიულ დანაკარგებზე დაყრდნობით, რომელთა საკრედიტო რისკების მახასიათებლები და გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მსგავსია სესხების მოცემული ჯგუფისათვის. ჯგუფი ხელმძღვანელობის პროფესიულ განსჯას იყენებს და აკორექტირებს სესხების ჯგუფის შესახებ არსებულ მონაცემებს იმ მიმდინარე გარემოებების გათვალისწინებით, რომლებიც აქამდე არ ასახულა ისტორიულ მონაცემებში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი წინასწარ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში განისაზღვრა არსებული ეკონომიკური და პოლიტიკური პირობების საფუძველზე. ჯგუფისათვის ამ ეტაპზე რთულია იმის პროგნოზი თუ რა ცვლილებები მოსალოდნელია ამ პირობებში საქართველოში და რა გავლენა ექნება მომავალ პერიოდში ამ ცვლილებებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობაზე.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემულმა სესხებმა მთლიანად შეადგინა 879,212 ლარი, ხოლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვმა შეადგინა 74,837 ლარი.

ძირითადი საშუალებებისა და აღჭურვილობის სასარგებლო მომსახურების ვადა. ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჯგუფი ახდენს ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის გადახედვას. 2018 წლის განმავლობაში ჯგუფის მენეჯმენტს არ შეუცვლია აღნიშნული ვადები.

დასაკუთრებული აქტივების შეფასება. დასაკუთრებული აქტივები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით, შემდგომში კი საბალანსო ღირებულებასა და რეალური ღირებულებისა და რეალიზაციის ხარჯების სხვაობას შორის უმცირესი თანხით.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

შეფასება ჩაატარა შემფასებელთა დამოუკიდებელმა ფირმამ, რომელსაც გააჩნია აღიარებული და დასმული ამოცანის შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და, აგრეთვე, ბოლოდროინდელი გამოცდილება მსგავსი ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის აქტივების შეფასებაში. შედარების პროცესში მათ გამოიყენეს სამი შედარებითი ანალოგია (რეგისტრირებული გაყიდვა ან/და გაყიდვის წინადადება), რომელთა ფასები კორექტირდა შესაფასებელ აქტივებსა და ანალოგებს შორის არსებული სხვაობების საფუძველზე. აქტივების უმეტესობა შეფასდა საბაზრო მიდგომით/მეთოდით, რაც ბაზრის მდგომარეობით, კერძოდ კი შეფასების დღისათვის რეგისტრირებული გაყიდვებისა და გაყიდვის წინადადებების საკმარისი რაოდენობის რაოდენობით, იყო განპირობებული.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების/ვალდებულებების აღრიცხვა

2018 წლის ივნისში საქართველოს პარლამენტმა მიიღო საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ცვლილებები, რომლებიც ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან და ეხება კომერციულ ბანკებს, საკრედიტო კავშირებს, სადაზღვევო ორგანიზაციებს, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებსა და ლომბარდებს. ახალი კოდექსით შეიცვალა ჯგუფის მოგების გადასახადის აღიარებისა და გაზომვის პრინციპები და ჯგუფის გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივების/ვალდებულებების ასახვის წესი. კომერციული ბანკები არ არიან ვალდებული, მოგების გადასახადი გადაიხადონ დასაბეგრ მოგებაზე (თუ, ეს მოგება მიღებულია 2018 წლის 1 იანვრიდან 2023 წლის 1 იანვრამდე), სანამ ეს მოგება არ განაწილდება დივიდენდების ან მოგების განაწილების სხვა ფორმით.

როდესაც ეს კანონი საბანკო სექტორისათვის 2023 წლის 1 იანვარს ძალაში შევა, მას უფრო პირდაპირი ზეგავლენა ექნება გადავადებული გადასახადის გამოთვლაზე.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ან საანგარიშო დღეს გადავადებული საგადასახადო აქტივების/ვალდებულებების ნაშთები სრულად იქნება მოხმარებული ან კიდევ მისი ეფექტი უმნიშვნელო იქნება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთათვის.

უცხოური ვალუტის ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტის შეფასება - 2018 წლის 1 იანვრამდე

კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებულ კონტრაქტებში ჩაშენებული უცხოური ვალუტის წარმოებული პირობები თავდაპირველ კონტრაქტთან მჭიდროდ არ არის დაკავშირებული და განცალკევებულ ფინანსურ ინსტრუმენტად აღირიცხება. ამგვარი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების თავდაპირველი აღიარება.

ბიზნეს-საქმიანობის პროცესში ჯგუფი ტრანზაქციებს ახორციელებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ბასს 39-ისა და ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება უნდა მოხდეს მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. ისეთ შემთხვევებში, როდესაც მსგავსი ტრანზაქციების აქტიური ბაზარი არ არსებობს, იმის გარკვევა, ტრანზაქცია საბაზრო თუ არასაბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით ფასდება თუ არა, შეფასებით ხდება, რომელიც დაუკავშირებელ მხარეებთან მიმდინარე მსგავსი ტრანზაქციების ფასებისა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების ანალიზს ეფუძნება. ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული ნაშთების შესახებ განმარტებულია შენიშვნაში #35.

სადაზღვევო კონტრაქტებიდან წარმოშობილი საბოლოო ზარალები

დაზღვევის კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ზარალების საბოლოო ვალდებულების განსაზღვრა ჯგუფის ერთერთი შეფასებაა. გარკვეული განუსაზღვრელობა არსებობს საბოლოო ზარალების გადახდის ვალდებულების შეფასებისას. დაზღვევის კონტრაქტებისთვის, შეფასებები უნდა გაკეთდეს როგორც საანგარიშგებო თარიღისთვის განცხადებული მოსალოდნელი საბოლოო ზარალების, ისე განუცხადებელი ზარალებისთვის.

ზარალების ზუსტი საბოლოო მოცულობის განსაზღვრა შესაძლოა დიდი პერიოდის გასვლის შემდეგ მოხდეს. ზოგიერთი სახეობის პოლისისთვის, მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვი ქმნის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული სადაზღვევო ვალდებულების უმეტეს ნაწილს. დაზღვევის კონტრაქტების შედეგად წარმოშობილი ზარალების დისკონტირება არ ხდება.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

დაზღვევიდან და გადაზღვევიდან წარმოშობილი მოთხოვნების გაუფასურების ანალიზი

ჯგუფი აფასებს დაზღვევის და გადაზღვევის კონტრაქტებიდან წარმოშობილ მოთხოვნებს გაუფასურებაზე. გაუფასურების ნიშნები შეიძლება იყოს გადახდის ვადის დარღვევა, დებიტორის საკრედიტო რეიტინგის გაუარესება. გაუფასურების ნიშნების არსებობის შემთხვევაში მენეჯმენტი აფასებს მოთხოვნების პორტფელის მომავალ ფულად ნაკადებს, ხოლო თუ საჭიროა ინდივიდუალური მოთხოვნის მომავალ ფულად ნაკადებს.

6. ფული და ფულის ექვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
ნაღდი ფული	18,228	16,481	19,656
ნაშთი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,130	63,150	6,644
ნაშთები ბანკებთან 90 დღემდე თავდაპირველი ვადიანობით	104,225	145,041	272,328
მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი	(46)	-	-
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	124,537	224,672	298,628

ფული და ფულის ექვივალენტები არის ვადაგადაუცილებელი ფინანსური აქტივები 2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი დადგინდა კონტრაგენტებისათვის საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე.

საპროცენტო განაკვეთებსა და საბოლოო დაფარვის ვადებზე დამატებითი ინფორმაციისთვის მიმართეთ 38-ე შენიშვნას.

7. სავალდებულო მინიმალური რეზერვი საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო მინიმალური რეზერვი საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხას. რეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტები ვალდებული არიან, სებ-ში განთავსებული ჰქონდეთ საპროცენტო შემოსავლის მომტანი სავალდებულო რეზერვი, რომლის ოდენობა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდულ თანხებზე. სებ-ში განთავსებული სავალდებულო მინიმალური რეზერვი პროცენტიანი ფინანსური აქტივია.

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1-ლი იანვარი, 2017
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	138,191	120,479	143,009
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის/გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	(36)	-	-
სულ სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	138,155	120,479	143,009

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში არის ვადაგადაუცილებელი ფინანსური აქტივი. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი დადგინდა კონტრაგენტებისათვის საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე. სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის მიხედვით, საქართველოს, როგორც ქვეყნის, საკრედიტო რეიტინგია BB - პოზიტიური პერსპექტივით.

8. მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები

მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები შეადგენს:

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1-ლი იანვარი, 2017
უცხოურ ვალუტაში ჩაშენებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი	-	18,253	28,247
გასაყიდად ფლობილი ფინანსური აქტივები	-	-	2,108
სულ მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	18,253	30,355

როგორც შენიშვნაში #3 უკვე აღინიშნა, ფასს 9-ის მიხედვით, თავდაპირველ კონტრაქტში ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტი კონტრაქტისგან არ ცალკევდება და ხდება მთლიანი ჰიბრიდული ინსტრუმენტის კლასიფიკაციის გადაფასება.

კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით გაფორმებულ გარკვეულ კონტრაქტებში ჩაშენებული უცხოური ვალუტის წარმოებული ინსტრუმენტები არ იწვევს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების“ ტესტის დარღვევას და ამდენად მთელი ჰიბრიდული ინსტრუმენტი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით.

9. მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ მოიცავდა ჯგუფის მიერ განთავსებულ საგარანტიო დეპოზიტებს საბარათე ოპერაციებისთვის, შესაბამისად, 3,845 ლარისა და 4,048 ლარების ოდენობით.

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1-ლი იანვარი, 2017
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	12,392	18,800	6,051
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი	(12)	-	-
წმინდა მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	12,380	18,800	6,051

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ წარმოადგენს ვადაგადაუცილებელ ფინანსურ აქტივებს. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი დადგინდა კონტრაგენტებისათვის საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე.

საპროცენტო განაკვეთებსა და საბოლოო დაფარვის თარიღზე დამატებითი ინფორმაციისთვის მიმართეთ 38-ე შენიშვნას.

10. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
კლიენტებზე გაცემული სესხები	859,202	829,020	901,155
დარიცხული პროცენტი	71,922	50,192	45,237
	931,124	879,212	946,392
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის (მსდ)	(92,841)	(74,837)	(82,667)
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი			
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	838,283	804,375	863,725

გაუფასურების ანარიცის მოძრაობა იხილეთ 25-ე განმარტებით შენიშვნაში.

კლიენტებზე გაცემული ყველა სესხი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით. კლიენტებზე გაცემული სესხები სახეობებად კლასიფიცირდება რამდენიმე ფაქტორის კომბინაციის საფუძველზე (ძირითადად, მსესხებლის შემოსავლის წყარო და სესხის დანიშნულება). ინდივიდუალური ბიზნესის მფლობელების მიერ სამომხმარებლო მიზნით აღებული სესხები შესაბამის კატეგორიებში წარმოდგენილია მსესხებლის ბიზნეს-საქმიანობის მიხედვით.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	715,979	738,488	813,807
მანქანა-დანადგარებით უზრუნველყოფილი სესხები	47,768	14,499	15,048
მარაგებით უზრუნველყოფილი სესხები	19,293	7,290	-
ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფილი სესხები	10,811	13,414	8,137
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	31,985	25,459	19,333
სხვა უზრუნველყოფა	12,447	5,225	7,400
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	838,283	804,375	863,725

2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ჯგუფმა მიიღო ფინანსური და

არაფინანსური აქტივები უზრუნველყოფის დასაკუთრების შედეგად. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სხვა აქტივების ჯგუფმა შესაბამისად მოიცვა ამგვარი აქტივები 63,613 ათასი და 66,977 ათასი 39,842 ათასი ლარის ოდენობით, (შენიშვნა 17).

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხების დარგობრივი ანალიზი.

	სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	მსდ რეზერვი	კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	მსდ რეზერვის ფარდობა კლიენტებზე გაცემულ მთლიან სესხებთან
ანალიზი სექტორის მიხედვით:				
ფიზიკური პირები	47,324	(3,507)	43,817	7.41%
ვაჭრობა და მომსახურება	330,824	(37,179)	293,645	11.30%
მშენებლობა	199,509	(27,010)	172,499	13.54%
მრეწველობა	242,285	(19,219)	223,066	7.93%
სოფლის მეურნეობა	50,822	(4,783)	46,039	9.41%
ენერგეტიკა	2,735	(1)	2,734	0.04%
სხვა	27,064	(1,053)	26,011	3.89%
სულ	931,124	(92,841)	838,283	9.97%

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხების დარგობრივი ანალიზი.

	სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	გაუფასურების დანაკარგის რეზერვი	კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	გაუფასურების დანაკარგის რეზერვის ფარდობა კლიენტებზე გაცემულ მთლიან სესხებთან
ანალიზი სექტორის მიხედვით:				
ფიზიკური პირები	46,860	(4,359)	42,501	9.30%
ვაჭრობა და მომსახურება	344,821	(25,066)	319,755	7.26%
მშენებლობა	182,885	(28,326)	154,559	15.49%
მრეწველობა	235,481	(14,932)	220,549	6.34%
სოფლის მეურნეობა	48,118	(2,065)	46,053	4.29%
ენერგეტიკა	3,182	-	3,182	0.00%
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	3,955	-	3,955	0.00%
სხვა	13,910	(89)	13,821	0.64%
სულ	879,212	(74,837)	804,375	8.51%

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2017 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხების დარგობრივი ანალიზი.

ანალიზი სექტორის მიხედვით:	სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	გაუფასურების დანაკარგის რეზერვი	კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	გაუფასურების დანაკარგის რეზერვის ფარდობა კლიენტებზე გაცემულ მთლიან სესხებთან
ფიზიკური პირები	44,798	(3,697)	41,101	8.25%
ვაჭრობა და მომსახურება	347,138	(24,924)	312,214	7.38%
მშენებლობა	226,320	(35,423)	190,897	15.65%
მმრეწველობა	270,054	(13,491)	256,563	5.00%
სოფლის მეურნეობა	52,633	(4,893)	47,740	9.30%
ენერგეტიკა	3,697	(76)	3,621	2.06%
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	1,319	(79)	1,240	5.99%
სხვა	433	(84)	349	20.29%
სულ	946,392	(82,667)	863,725	8.74%

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები მოიცავს შემდეგ პროდუქტებს:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
სამომხმარებლო სესხები	23,025	22,613	19,306
იპოთეკური სესხები	21,301	20,687	25,059
სხვა	2,998	3,562	433
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(3,507)	(4,359)	(3,697)
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	43,817	42,503	41,101

2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული მიმდინარე სესხების საკრედიტო ხარისხი შემდეგნაირად გამოიყურება:

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ჯგუფურად გაუფასურებული	მთლიანი სესხები	მსდ რეზერვი	კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	მსდ რეზერვის ფარდობა მთლიან კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან
ვადაგადაუცილებელი	601,879	(20,903)	580,976	3.47%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	1,574	(9)	1,565	0.57%
31-60 დღე	166	(52)	114	31.33%
61-90 დღე	2,513	(525)	1,988	20.89%
91-180 დღე	20,594	(183)	20,411	0.89%
180 დღეზე მეტი	62,802	(8,556)	54,246	13.62%
სულ ჯგუფურად გაუფასურებული სესხები	689,528	(30,228)	659,300	4.38%

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ინდივიდუალურად გაუფასურებული	მთლიანი სესხები	მსდ რეზერვი	წმინდა კლიენტებზე გაცემული სესხები	მსდ რეზერვის ფარდობა მთლიან კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან
ვადაგადაუცილებელი	90,259	(28,955)	61,304	32.08%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	1,091	(197)	894	18.06%
31-60 დღე	37	(5)	32	13.51%
61-90 დღე	49,780	(6,675)	43,105	13.41%
91-180 დღე	13,441	(1,679)	11,762	12.49%
180 დღეზე მეტი	86,988	(25,102)	61,886	28.86%
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები	241,596	(62,613)	178,983	25.92%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	931,124	(92,841)	838,283	9.99%

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ჯგუფურად გაუფასურებული	მთლიანი სესხები	გაუფასურების რეზერვი	წმინდა სესხები	გაუფასურების რეზერვის ფარდობა მთლიან სესხებთან
ვადაგადაუცილებელი	635,882	(5,829)	630,053	0.92%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	815	-	815	0.00%
31-60 დღე	129	-	129	0.00%
61-90 დღე	3,767	-	3,767	0.00%
91-180 დღე	1,909	(25)	1,884	1.31%
180 დღეზე მეტი	87,423	(23,441)	63,982	26.81%
სულ ჯგუფურად გაუფასურებული სესხები	729,926	(29,295)	700,630	3.98%
ინდივიდუალურად გაუფასურებული				
ვადაგადაცილებული	141,890	(43,604)	98,286	30.73%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	-	-	-	0.00%
31-60 დღე	-	-	-	0.00%
61-90 დღე	14	(3)	11	21.43%
91-180 დღე	113	(23)	90	20.35%
180 დღეზე მეტი	7,270	(1,912)	5,358	26.30%
ინდივიდუალურად გაუფასურებული	149,287	(45,542)	103,745	30.51%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	879,212	(74,837)	804,375	8.51%

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

2017 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით

ჯგუფურად გაუფასურებული	მთლიანი სესხები	გაუფასურების რეზერვი	წმინდა სესხები	გაუფასურების რეზერვის ფარდობა მთლიან სესხებთან
ვადაგადაუცილებელი	666,277	(16,567)	649,710	2.49%
ვადაგადაუცილებელი:				
30 დღემდე	20,842	(1,172)	19,670	5.62%
31-60 დღე	8,365	(949)	7,416	11.34%
61-90 დღე	98	(24)	74	24.49%
91-180 დღე	12,546	(2,313)	10,233	18.44%
180 დღეზე მეტი	76,006	(17,733)	58,273	23.33%
სულ ჯგუფურად გაუფასურებული სესხები	784,134	(38,758)	745,376	4.94%
ინდივიდუალურად გაუფასურებული				
ვადაგადაუცილებელი	111,246	(30,776)	80,470	27.66%
ვადაგადაუცილებელი:				
30 დღემდე	13	(3)	10	23.08%
31-60 დღე	1,899	(437)	1,462	23.01%
61-90 დღე	27,861	(6,973)	20,888	25.03%
91-180 დღე	-	-	-	-
180 დღეზე მეტი	21,239	(5,720)	15,519	26.93%
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები	162,258	(43,909)	118,349	27.06%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	946,392	(82,667)	863,725	8.73%

კლიენტებზე გაცემული სესხების განაწილება მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის ეტაპების მიხედვით, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 1 იანვრის მდგომარეობით, შემდეგია:

	31 დეკემბერი, 2018			1 იანვარი, 2018		
	მთლიანი სესხები	მსდ რეზერვი	წმინდა სესხები	მთლიანი სესხები	მსდ რეზერვი	წმინდა სესხები
1-ელი ეტაპი - 12 თვიანი მსდ	464,759	(4,955)	459,804	467,204	(5,161)	462,043
ინდივიდუალურად გაუფასურებული	25,637	(754)	24,883	8,559	-	8,559
ჯგუფურად გაუფასურებული	439,122	(4,201)	434,921	458,645	(5,161)	453,484
მე-2 ეტაპი - მსდარსებობის მანძილზე – საკრედიტო რისკის არმქონე:	108,971	(7,258)	101,713	87,436	(2,976)	84,460
ინდივიდუალურად გაუფასურებული	49,807	(6,677)	43,130	-	-	-
ჯგუფურად გაუფასურებული	59,164	(581)	58,583	87,436	(2,976)	84,460
მე-3 ეტაპი - მსდ არსებობის მანძილზე – საკრედიტო რისკიანი:	357,394	(80,628)	276,766	324,572	(81,973)	242,599
ინდივიდუალურად გაუფასურებული	166,152	(55,182)	110,970	128,713	(52,400)	76,313
ჯგუფურად გაუფასურებული	191,242	(25,446)	165,796	195,859	(29,573)	166,286
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	931,124	(92,841)	838,283	879,212	(90,110)	789,102

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

11. ინვესტიციები კაპიტალში

ინვესტიციები კაპიტალში მოიცავს:

	ფლობილი წილი, %	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2018	1 იანვარი, 2017
ს.ს. „გაერთიანებული კლირინგ-ცენტრი“	6.25%	54	54	54
სს „GSCD“	0.27%	3	3	3
სულ ინვესტიციები კაპიტალში		57	57	57

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობამ შეაფასა კაპიტალში ინვესტიციების რეალური ღირებულება და დაასკვნა, რომ რეალური ღირებულება მიახლოებულია მათ თვითღირებულებასთან.

2017 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ინვესტიციები კაპიტალში ასახული იყო თვითღირებულებით.

12. ინვესტიცია არაკომერციულ ორგანიზაციაში

ჯგუფს აქვს ინვესტიცია საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდ ქართუში (ფონდი) რომელიც 1995 წელს დაარსდა. 1999 წლის 31 აგვისტოს, ფონდის დამმარსებელთა საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების თანახმად, საქართველოს იუსტიციის სამინისტრომ გამოუშვა რეგისტრაციის სერთიფიკატი #432.

ფონდი არის არაკომერციული ორგანიზაცია, რომლის მისიასაც წარმოადგენს კულტურული, სამეცნიერო, საგანმანათლებლო და რეგიონული განვითარების ხელშეწყობას საქართველოში. 2017 წელს, სხვა დამფუძნებელმა, ფიზიკურმა პირმა Gbego Tossa Ahognibo Gilbert-მა ნებაყოფლობით დატოვა ორგანიზაცია 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის. ამ ეტაპზე, ფონდის ერთადერთ დამფუძნებელს წარმოადგენს სს „ქართუ ჯგუფი“.

მენეჯმენტის გადაწყვეტილების მიხედვით, ჯგუფი არ ახდენს ფონდის შედეგების კონსოლიდირებას ჯგუფთან. შემდეგი მიზეზების გამო:

- ფონდის ფუნქციონირების მიზანი არ არის მოგების გამომუშავება, შესაბამისად მისი საქმიანობის კონსოლიდაცია, ჯგუფის იმ წევრების საქმიანობასთან რომლებიც ორიენტირებულნი არიან მოგების გამომუშავებაზე არარელევანტურია.
- კონსოლიდაციის შემთხვევაში ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგება შეიძლება არასწორად ასახავდეს ინფორმაციას ჯგუფის ეკონომიკური რესურსების შესახებ.
- კონსოლიდაციის შემთხვევაში ჯგუფის ფინანსურმა ანგარიშგებამ შესაძლოა არასწორი ინფორმაცია მისცეს მკითხველს წმინდა აქტივების შესახებ რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას დავების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში
- ფონდის კონსოლიდაცია დააზიანებს კონცეპტუალური საფუძვლების ფუნდამენტური ხარისხობრივი მახასიათებლებს ისეთს როგორიცაა შესაბამისობა სამართლიანი წარდგენა.
- ფონდის ფინანსური მაჩვენებლების კონსოლიდაცია გამოიწვევს შესადრისობის და აღქმადობის პირობების დარღვევას ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებასთან მიმართებაში.

ჯგუფმა გადაწყვიტა, წარედგინა ფონდის შესახებ შემდეგი ინფორმაცია:

- სულ აქტივები და ვალდებულებები;
- სულ კაპიტალი;
- სულ მიღებული დაფინანსება;
- სულ განხორციელებული საქველმოქმედო დონაციები;
- პირობითი ვალდებულებები;
- ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან;

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

მოცემული ცხრილიში წარმოდგენილია ფონდის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შეჯამება:

	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017	1 იანვარი, 2017
აქტივები			
სულ აქტივები	1,620	9,837	2,386
ფონდის ანგარიშები და ვალდებულებები			
სულ ფონდის ბალანსი	(48,103)	3,607	(1,575)
სულ ვალდებულებები	49,723	6,230	3,961
სულ ფონდის ბალანსები და ვალდებულებები	1,620	9,837	2,386

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ფონდის მიერ მიღებულ ფულად სახსრებსა და ფონდის მიერ განხორციელებული ფულადი დონაციების ილუსტრაციას 2018 და 2017 წლის საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში:

	2018	2017
დაფინანსება		
მიღებული დაფინანსება	92,499	85,494
სულ დაფინანსება	92,499	85,494
გაცემული დაფინანსება და ხარჯები:		
განხორციელებული საქველმოქმედო დონაციები	(142,385)	(79,820)
ზოგადი და ადამინისტრაციული და სხვა ხარჯები	(1,824)	(493)
სულ გაცემულ დაფინანსება და ხარჯები	(144,209)	(80,313)
მიღებული დაფინანსების გადაჭარბება გაცემულ დაფინანსებაზე და ხარჯებზე/(გაცემული დაფინანსების და ხარჯების გადაჭარბება მიღებულ დაფინანსებაზე)	(51,710)	5,181

ფონდის პირობითი ვალდებულებები

სამართლებლივი დავები - 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით ფონდი არ იყო ჩართული სამართლებლივ დავებში.

მომავალში გასაწევი კაპიტალური დანახარჯები - 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით ფონდს არ გააჩნდა მატერიალური მომავალში გასაწევი კაპიტალური დანახარჯები.

საოპერაციო ლიზინგის მომავალში გასაწევი დანახარჯები - 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით კომპანიას არ ჰქონდა მატერიალური საოპერაციო ლიზინგის მომავალში გასაწევი დანახარჯები.

ფონდის ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები მოიცავს: დამფუძნებლებს, ასოცირებულ საწარმოებს, საერთო მფლობელობის და კონტროლის საწარმოებს და მართვის უფლებით აღჭურვილი პირების.

ფონდს აქვს მნიშვნელოვანი ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით, ვინაიდან მიღებული ფულადი სახსრები არის ძირითადად მიღებული დაკავშირებული მხარეებიდან და ამ დონაციების მნიშვნელოვანი ნაწილი გაცემულია დაკავშირებულ მხარეებზე, რომელთაც წარმოადგენს სამშენებლო კომპანიები. სამშენებლო კომპანიებმა განახორციელეს სამშენებლო სამუშაოები ფონდის სახელით, ქველმოქმედების საბოლოო მიმღების სასარგებლოდ.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ფონდს, 2018, 2017 წლის 31 დეკემბერსა და 2017 წლის 1-ელ იანვარს ჰქონდა შემდეგი ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან:

	31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017		1 იანვარი 2017	
	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	12	7,469	7,469	13	13
- საწარმოები სართო კონტროლის ქვეშ	12		7,469		13	
განსახორციელებული დაფინანსებები	26,559	29,964	4,018	6,221	2,245	3,820
- საწარმოები სართო კონტროლის ქვეშ					1,745	
- სხვა						
დაკავშირებული მხარეები	26,559		4,018		500	

ფონდს ქონდა შემდეგი ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან - 2018 და 2017 განმავლობაში.

	2018		2017	
	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში
მიღებული დაფინანსება	78,186	92,499	77,499	85,494
- დამფუძნებლებისგან	8,668		-	
- საწარმოები სართო კონტროლის ქვეშ	40,018		11,834	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	29,500		65,665	
საქველმოქმედო შემოწირულობები	(79,561)	(142,383)	(47,191)	(79,820)
- საწარმოები სართო კონტროლის ქვეშ	(79,561)		(47,191)	

დირექტორებისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებზე გაცემული ანაზღაურება:

	2018		2017	
	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	ჯამური მაჩვენებელი ფონდის ანგარიშგებაში
მართვის უფლებით აღჭურვილი პირების გაცემული კომპენსაცია:				
- მოკლევადიანი სარგებელი თანამშრომლებისთვის	74	195	102	191

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

13. ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში

	31 დეკემბერი, 2018		31 დეკემბერი, 2017	
	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	7.10% - 7.45%	13,724	7.10% - 7.85%	21,032
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სადეპოზიტო სერთიფიკატები	7.10% - 7.15%	5,585	7.05% - 7.30%	6,946
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის/გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი		(14)		-
სულ ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში		19,295		27,978

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში წარმოადგენს ვადაგადაუცილებელ ფინანსურ აქტივებს. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი დადგინდა კონტრაგენტებისათვის საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე.

2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში შეადგენდა:

	იანვარი 1, 2017	
	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სადეპოზიტო სერთიფიკატები	6.45%-11.75%	19,452
გამოკლებული დისკონტი		(407)
სულ დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები		19,045

საპროცენტო განაკვეთებსა და საბოლოო გადახდის თარიღებზე დამატებითი ინფორმაციისთვის მიმართეთ 38-ე შენიშვნას.

14. მოთხოვნები დაზღვევიდან და გადაზღვევიდან

მოთხოვნები დაზღვევიდან და გადაზღვევიდან 2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
მოთხოვნები პოლისის მფლობელების მიმართ	2,849	2,970	4,684
მოთხოვნები გადამზღვევლის მიმართ ზარალის ანაზღაურებაზე	59	261	733
მოთხოვნები გადამზღვევლის მიმართ გადაზღვევის საკომისიოზე	190	287	449
მოთხოვნები გაუფასურებამდე	3,098	3,518	5,866
გაუფასურების რეზერვი	(236)	(155)	(31)
მოთხოვნები, წმინდა	2,862	3,363	5,835

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

კომპანიის მოთხოვნების რეალური ღირებულება 2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდომარეობით არ განსხვავდება მისი საბალანსო ღირებულებისგან

სადაზღვევო მოთხოვნების ხანდაზმულობის ანალიზი მოცემულია ქვემოთ:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
ვადაგადაუცილებელი	2,823	2,579	4,648
ვადაგადაცილებული 0-3 თვემდე	-	361	449
ვადაგადაცილებული 3-6 თვემდე	39	210	362
ვადაგადაცილებული 6-9 თვემდე	25	183	311
ვადაგადაცილებული 9-12 თვემდე	12	59	39
ვადაგადაცილებული 12 თვეზე მეტი	199	126	57
გაუფასურების რეზერვი	(236)	(155)	(31)
სულ	2,862	3,363	5,835

გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა შეადგენდა:

1-ლი იანვარი, 2017	(31)
გაუფასურების ხარჯი	(124)
ჩამოწერა	-
31 დეკემბერი 2017	(155)
გაუფასურების ხარჯი	(81)
31 დეკემბერი 2018	(236)

15. სადაზღვევო კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ვალდებულებები და გადაზღვევის აქტივები

სადაზღვევო კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ვალდებულებები და გადაზღვევის აქტივები 2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვარს დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2018	1 იანვარი, 2017
სადაზღვევო კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ვალდებულებები			
გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვი	2,938	1,918	3,227
განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვი	655	909	2,020
მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვი	55	54	102
ჯამი	3,648	2,881	5,349
გადაზღვევის აქტივები			
გადამზღვევლის წილი გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვში	2,050	651	818
გადამზღვევლის წილი განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვში	58	186	190
გადამზღვევლის წილი მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვში	-	-	-
ჯამი	2,108	837	1,008

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

**გადამზღვევის წილით შემცირებული სადაზღვევო
კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ვალდებულებები**

გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვი	888	1,267	2,410
განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვი	597	722	1,830
მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვი	55	54	101
ჯამი	1,540	2,043	4,341

გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვში ცვლილებების ანალიზი:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2018	1 იანვარი, 2017
ნაშთი 1-ლი იანვრისთვის	1,918	3,227	3,099
მოზიდული პრემია	5,915	3,611	8,109
გამომუშავებული პრემია	(4,894)	(4,920)	(7,981)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის	2,939	1,918	3,227
გადამზღვევის წილი გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვში			
ნაშთი 1-ლი იანვრისთვის	651	817	1,170
გადამზღვევის წილი მოზიდულ პრემიაში	3,119	855	1,558
გამომუშავებულ პრემიაში გადამზღვევის წილი	(1,719)	(1,021)	(1,911)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის	2,051	651	817
გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვი, ნეტო			
ნაშთი 1-ლი იანვრისთვის	1,267	2,410	1,928
მოზიდული პრემია, ნეტო	2,796	2,756	6,551
ნეტო გამოუმუშავებული პრემია	(3,175)	(3,899)	(6,069)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის	888	1,267	2,410

სადაზღვევო კონტრაქტები

(1) ძირითადი პირობები

სადაზღვევო კონტრაქტებისთვის სადაზღვევო რეზერვები (მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვი და განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვი) განისაზღვრება ვალდებულებების საბოლოო ღირებულების დასაფარად იმ ზარალთან მიმართებაში, რომელიც უკვე მომხდარია და ფასდება საანგარიშგებო თარიღისთვის ცნობილი ფაქტების საფუძველზე. რეზერვების ხელახალი შეფასება ხდება რეგულარულად, ზარალების მოხდენის ტენდენციის, ასევე მათი დაფარვის გათვალისწინებით. სადაზღვევო ზარალების რეზერვების თანხის დისკონტირება ფულის დროით ღირებულებასთან მიმართებაში არ ხდება.

(2) ძირითადი დაშვებები

მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვის გაანგარიშების შესახებ, ვალდებულებათა ადეკვატურობის ტესტის ჩათვლით, ინფორმაცია მოცემულია მე-2 შენიშვნაში (კომპანიის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა, სადაზღვევო კონტრაქტებიდან წარმოშობილი ვალდებულებები).

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

16. ძირითადი საშუალებები

	შენიშვნები და სხვა უძრავი ქონება	ავეჯი და საოფისე მოწყობილობები	კომპიუტერები და საოფისე მოწყობილობა	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება და სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება						
იანვარი 1, 2017	22,445	12,085	8,092	4,736	13,463	60,821
შესყიდვა	611	200	277	2	321	1,411
გადატანა	256	81	67	107	(511)	-
რეალიზაცია	-	3	323	154	11	491
31 დეკემბერი, 2017	23,312	12,363	8,113	4,691	13,262	61,741
შესყიდვა	327	47	50	10	294	728
გადატანა	-	-	194	-	(194)	-
რეალიზაცია	-	207	-	-	-	207
31 დეკემბერი, 2018	23,639	12,203	8,357	4,700	13,362	62,261
დაგროვილი ცვეთა						
1 იანვარი, 2017	1,830	8,424	4,301	3,310	-	17,865
ცვეთის დარიცხვა	319	787	1,023	188	-	2,317
შემცირება	-	(2)	(302)	(87)	-	(391)
რეალიზაციის	-	(2)	(302)	(87)	-	(391)
შედეგად	-	(2)	(302)	(87)	-	(391)
31 დეკემბერი, 2017	2,149	9,209	5,023	3,411	-	19,791
ცვეთის დარიცხვა	338	691	841	100	-	1,970
შემცირება	-	-	-	-	-	-
რეალიზაციის	-	(177)	-	-	-	177
შედეგად	-	(177)	-	-	-	177
31 დეკემბერი, 2018	2,487	9,723	5,863	3,546	-	21,619
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
1 იანვარი, 2017	20,615	3,661	3,790	1,426	13,463	42,955
31 დეკემბერი, 2017	21,163	3,154	3,090	1,280	13,262	41,949
31 დეკემბერი, 2018	21,153	2,480	2,493	1,154	13,362	40,642

ქვემოთ წარმოდგენილია დაუმთავრებელი მშენებლობაზე გაწეული ძირითადი ხარჯების ილუსტრაცია:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
თბილისი, კოჯორის გზატკეცილის 13	11,686	11,434	11,422
სამშენებლო მომსახურება	10,875	10,760	10,748
პროექტის დაგეგმვა	370	369	369
კომუნალური ხარჯები	77	77	77
შენობის შეკეთება	65	65	65
გენერატორი	39	39	39
საწყობი	10	10	10
ლიცენზია	6	6	6
ლანდშაფტის მოწყობა	2	2	2
ინტერიერი	134	-	-

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

სხვა	108	106	106
თბილისი, სამასი არაგველის 1	1,633	1,626	1,626
შენიშვნის შეკეთება	1,633	1,626	1,626
სულ	13,319	13,060	13,048

დაუმთავრებელი მშენებლობა ძირითადად მოიცავს ორ მშენებლობას (შენობა და საყრდენი კედელი), რომლებიც მდებარეობს სოლოლაკსა და სამას არაგველზე. 2016 და 2017 წლის პერიოდებში მშენებლობის პროცესი შეჩერებული იყო, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არ ყოფილა საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებული ამ კონსტრუქციების სამომავლო დანიშნულებაზე.

ამ დაუმთავრებელი მშენებლობების ბოლო რეალური ღირებულების შეფასება მოხდა 2015 წლის პერიოდში. ვინაიდან შეფასება გაკეთებული იყო ფასს სტანდარტებზე გადასვლამდე (2017 წლის 1 იანვრამდე), მენეჯმენტმა გამოიყენა აღნიშნული შეფასება როგორც დასაშვები საწყისი თვითღირებულება და დაუმთავრებელი მშენებლობა ასახა აღნიშნული შეფასების ღირებულებით.

ასევე მენეჯმენტმა გამოიყენა ეს შეფასება გაუფასურების ტესტად, ვინაიდან ნახსენები დაუმთავრებელი მშენებლობის დანიშნულების შეცვლის პროცესები დაიწყო 2015 წელს. ბოლო რეალური ღირებულების შეფასებისა და მენეჯმენტის შეფასების მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრით, დაუმთავრებელი მშენებლობის 2015 წელს შეფასებული რეალური ღირებულება მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა და 2018, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

16.1 საინვესტიციო ქონება

	მიწა	შენობა	სულ
თვითღირებულება			
1 იანვარი, 2017	7,727	2,805	10,532
შესყიდვა	-	-	-
გასხვისება	-	-	-
31 დეკემბერი, 2017	7,727	2,805	10,532
შესყიდვა	-	-	-
გასხვისება	-	-	-
31 დეკემბერი, 2018	7,727	2,805	10,532
დაგროვილი ცვეთა			
1 იანვარი, 2017	-	-	-
ცვეთის ხარჯი	-	60	60
31 დეკემბერი, 2017	-	60	60
ცვეთის ხარჯი	-	55	55
31 დეკემბერი, 2018	-	115	115
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
1 იანვარი, 2017	7,727	2,805	10,532
31 დეკემბერი, 2017	7,727	2,745	10,472
31 დეკემბერი, 2018	7,727	2,690	10,417

საინვესტიციო ქონება შედგება 27000 კვადრატული მეტრი მიწისგან და მასზე განთავსებული შენობისგან.

იმისათვის, რომ საინვესტიციო ქონების ღირებულება განსაზღვრულიყო 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონება შეფასდა დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ და გადაფასებული თანხა განისაზღვრა საწყის დასაშვებ ღირებულებად, შეფასება მოხდა დამოუკიდებელი შემფასებლის (ბესიკ დიაკონიძე) მიერ.

მნიშვნელოვანი განსხვავება არ ყოფილა საინვესტიციო ქონების რეალურ ღირებულებასა და საბალანსო ღირებულებას შორის 2018, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

17. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
სხვა ფინანსური აქტივები:			
მოთხოვნები	5,669	4,325	2,347
შესყიდული პორტფოლიო*	38,877	-	-
მოთხოვნა გარანტიებზე	159	159	240
მინუს ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(41,748)	(2,236)	(1,458)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები, წმინდა	2,957	2,248	1,129
სხვა არა ფინანსური აქტივები			
გირაოში დარჩენილი ქონება	63,613	66,977	39,852
არამატერიალური აქტივები	5,294	6,247	3,848
საგადასახადო ანგარიშსწორება, მოგების გადასახადის გარდა	1,652	930	-
გადახდილი ავანსები	756	667	521
სხვა მარაგები	656	227	225
სხვა	-	210	64
მინუს არაფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი	-	-	(736)
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები, წმინდა	71,971	75,258	43,774
სულ სხვა აქტივები, წმინდა	74,928	77,506	44,903

გაუფასურების ანარიცხის ცვლილებები იხილეთ 25-ე შენიშვნაში.

2018, 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, გირაოში დარჩენილი აქტივები მოიცავს მიწასა და შენობებს შესაბამისად, 58,614 ათასი, 60,906 ათასი 38,548 ათასი ოდენობით, ხოლო დანარჩენი მოძრავ ქონებას.

აღნიშნული გირაოში დარჩენილი აქტივები შეფასებულია რეალურ ღირებულებას მინუს გაყიდვის დანახარები და საბალანსო ღირებულებას შორის უმცრესი თანხით.

*დედა კომპანიამ დააფუძნა სს მისო „კრედიტი 2018“ წელს, აღნიშნულმა კომპანიამ „სოციალური სოლიდარობის აქტის“ ფარგლებში ფიზიკურ პირებზე 2019 წლის 1 იანვრამდე გაცემულ სესხებზე გამოისყიდა საკრედიტო პორტფელები სს „ფონდი ქართუ“-სგან, რომლებიც 100%-იანი წილის მქონე აქციონერის გადაწყვეტილებით ჩამოიწერა სრულად საკრედიტო დავალიანებების პატიების შედეგად.

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

არამატერიალური აქტივები მოიცავს:

არამატერიალური აქტივები	
იანვარი 1, 2017	7,183
შესყიდვა	4,051
გასვლა/ჩამოწერა	(1,134)
დეკემბერი 31, 2017	10,100
შესყიდვა	146
გასვლა/ჩამოწერა	(330)
დეკემბერი 31, 2018	9,916
დაგროვილი ამორტიზაცია	
იანვარი 1, 2017	3,335
წლიური ამორტიზაციისდარიცხვა	1,033
შემცირება გასვლის შედეგად	(515)
დეკემბერი 31, 2017	3,853
წლიური ამორტიზაციისდარიცხვა	1,099
შემცირება გასვლის შედეგად	(330)
დეკემბერი 31, 2018	4,622
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
იანვარი 1, 2017	3,848
დეკემბერი 31, 2017	6,247
დეკემბერი 31, 2018	5,294

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

18. ბანკების დეპოზიტები

ბანკების დეპოზიტები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017	იანვარი 1, 2017
სხვა ბანკების საკორესპოდენტო ანგარიშები	25	3,796	60
ბანკების მოკლევადიანი დეპოზიტები	15,081	14,602	19,545
სულ ბანკების დეპოზიტები	15,106	18,398	19,605

საპროცენტო განაკვეთებსა და საბოლოო გადახდის თარიღებისთვის იხილეთ 38-ე შენიშვნა.

19. კლიენტების დეპოზიტები

კლიენტების დეპოზიტები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017	იანვარი 1, 2017
ვადიანი დეპოზიტები	301,051	259,892	335,270
მოთხოვნამდე ანგარიშები	340,374	428,953	412,161
სულ კლიენტების დეპოზიტები	641,425	688,845	747,431

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კლიენტების დეპოზიტები მოიცავს დარიცხულ პროცენტს 9,250 ათასი და 4,117 ათასი და 8,103 ათასი ლარის ოდენობით. შესაბამისად.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კლიენტების დეპოზიტებმა შეადგინა 2,433 ათასი, 5,648 ათასი 47,470 ათასი ლარი, შესაბამისად, რაც წარმოადგენდა ჯგუფის მიერ გამოშვებული გარანტიების უზრუნველყოფას.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კლიენტების დეპოზიტები ათი, თექვსმეტი და ოცი კლიენტის მიმართ შეადგენდა 317,057 ათასი და 304,351 ათასი და 423,682 ათასი ლარს (კლიენტების ანგარიშების 49% და 44%) შესაბამისად, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

საპროცენტო განაკვეთებსა და საბოლოო გადახდის თარიღებისთვის იხილეთ 38-ე შენიშვნა.

	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017	იანვარი 1, 2017
ანალიზი დარგების /კლიენტების ტიპების მიხედვით:			
ფიზიკური პირები	185,632	197,929	168,177
ვაჭრობა და მომსახურება	285,892	271,766	279,875
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	71,384	55,608	84,679
ენერგეტიკა	33,874	31,644	68,091
მშენებლობა	5,776	24,545	12,750
მრეწველობა	4,396	20,116	10,585
სოფლის მეურნეობა	2,400	2,460	5,501
სხვა	52,071	84,777	117,773
სულ კლიენტების დეპოზიტები	641,425	688,845	747,431

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები მოიცავს, შესაბამისად, 184,390 ათასი და 170,275 ათასი 172,200 ათასი ლარის ოდენობის ნაშთებს, რომელიც დაყადაღებულია საქართველოს პროკურატურის მიერ.

20. სხვა ნასესხები სახსრები

	ვალუტა	დაფარვის თარიღი	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017	იანვარი 1, 2017
GCF LP	აშშ დოლარი	28/09/2022	5.5%	-	26,289	-
ეკატერინა ხვედელიძე	აშშ დოლარი	31/12/2021	4.5%	-	-	124,400
ეკატერინა ხვედელიძე	აშშ დოლარი	31/12/2021	4.5%	330	6,553	6,402
სულ სხვა ნასესხები სახსრები				330	32,842	130,802

საპროცენტო ხარჯი საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში შეადგენდა 612 ათას ლარს (2017: 956 ათას ლარს)

გადახდები სხვა ნასესხები სახსრებისთვის (მათ შორის, პროცენტის), დაფარვის განრიგის მიხედვით, უნდა განხორციელდეს საბოლოო დაფარვის თარიღში.

21. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2017	იანვარი 1, 2017
სხვა ფინანსური ვალდებულებები			
გადასახდელები	3,844	2,367	3,106
გადასახდელები გადაზღვევის ვალდებულებებზე	2,516	2,354	4,148
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	6,360	4,721	7,254
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები:			

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	14	18	55
სხვა	-	50	304
სულ სხვა არასაფინანსო ვალდებულებები:	14	68	359
სულ სხვა ვალდებულებები	6,374	4,789	7,613

22. სუბორდინირებული სესხები

სუბორდინირებული სესხები მოიცავს:

	ვალუტა	დაწყების თარიღი	დაფარვის ვადა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %	31 დეკემბერი, 2018
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	31-მარტი-11	31-მარტი-26	4.5%	76,030
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	13-დეკ-11	31-მარტი-26	4.5%	25,354
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	31-მაისი-18	31-მაისი-28	4.5%	25,068
შპს ინტერ-კონსალტინგ პლუსი	აშშ დოლარი	21-ივნისი-17	17-ოქტ-29	4.5%	17,799
შპს ინტერ-კონსალტინგ პლუსი	აშშ დოლარი	22-მაისი-18	22-მაისი-43	4.5%	3,783
შპს ქართული ჰოლდინგი	აშშ დოლარი	21-ივნისი-17	21-ივნ-29	4.5%	24,878
სულ კონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხები					172,912

	ვალუტა	დაწყების თარიღი	დაფარვის ვადა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %	31 დეკემბერი, 2017
ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	31-მარ-11	31-მარ-26	4.5%	73,180
ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	15-თებ-13	15-თებ-23	4.5%	24,945
ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	13-დეკ-11	31-მარ-26	4.5%	24,405
შპს ინტერ-კონსალტინგ პლუსი	აშშ დოლარი	21-ივნ-17	17-ოქტ-29	4.5%	17,129
შპს ქართული ჰოლდინგი	აშშ დოლარი	21-ივნ-17	21-ივნ-29	4.5%	23,966
სულ კონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხები					163,625

	ვალუტა	დაწყების თარიღი	დაფარვის ვადა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %	1 იანვარი 2017
ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	31-მარ-11	31-მარ-26	6%	80,299
ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	15-თებ-13	31-მარ-26	6%	26,787
ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	13-დეკ-11	15-თებ-23	6%	26,747
სულ კონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხები					133,833
„ინტერ-კონსალტინგ პლუსი“	აშშ დოლარი	2015 წელი	17-ოქტ-29	6%	18,537
„ჯორჯიან ჰოლდინგი“	აშშ დოლარი	22-ივნ-04	21-ივნ-29	6%	26,481
სულ არაკონვერტირებადი ნაწილი					45,018
სულ სუბორდინირებული სესხი					178,851

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, სუბორდინირებულ სესხებში შესულმა დარიცხულმა პროცენტმა შეადგინა 107 ათასი და 794 ათასი ლარი 129 ათასი შესაბამისად.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

გაკოტრების შემთხვევაში, აღნიშნული სესხების დაფარვა მოხდება ყველა სხვა კრედიტორის მიმართ არსებული ვალდებულებების დაფარვის შემდეგ.

2018 წლის 31 მაისს ჯგუფმა შპს „ფინსერვის XXI“-თან შეათანხმა 10,000 აშშ დოლარის სასესხო გარიგებების ვადის შეცვლის პირობა. ხელშეკრულებებში შესული შესწორებების თანახმად, სესხის დაფარვის ვადამ 2028 წლის 31 მაისამდე გადაიწია. ბანკმა ცვლილების ეფექტი მხედველობაში მიიღო და მასზე გამოიყენა 10%-იანი ზღვრული ტესტი, რის შედეგადაც დაასკვნა, რომ სუბორდინირებული სესხის ცვლილება უმნიშვნელოა. შესაბამისად, ცვლილების ეფექტი აღირიცხა, 848 ლარი როგორც მოდიფიკაციის მოგება მიმდინარე წლის მოგება-ზარალში.

2018 წლის 22 მაისს ბანკმა შპს „ინტერკონსალტინგ პლუსისგან“ აიღო ახალი სუბორდინირებული სესხი 1,600 ათსი აშშ დოლარის ოდენობითა და საბაზროზე დაბალი საპროცენტო განაკვეთით. სესხის გაცემის დღეს ბანკმა იანგარიშა კონვერტირების უფლების ეფექტი და იგი შესაბამისად აღრიცხა გადახდილ კაპიტალში, 444 ათასი ლარი გადასახადის გამოკლებით.

2017 წლის 11 იანვარს ჯგუფმა ყველა გამსესხებელთან შეათანხმა სასესხო გარიგებების საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთების შეცვლის საკითხი. ხელშეკრულებებში შესული შესწორებების თანახმად, საპროცენტო განაკვეთები 6%-დან 4.5%-მდე შემცირდა ზემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულ ყველა სასესხო გარიგებაზე.

2017 წლის 21 ივნისს ჯგუფმა „ინტერ-კონსალტინგ პლუსთან“, „ჯორჯიან ჰოლდინგთან“ და „ქართუ ჯგუფთან“ შეათანხმა სასესხო გარიგებების პირობებში დამატებითი ცვლილებების შეტანის საკითხი. ხელშეკრულებებში შესული შესწორებების თანახმად, არაკონვერტირებად სუბორდინირებულ სესხებში შევიდა კონვერტირების უფლება. შესაბამისად, ხელშეკრულებაში შევიდა ოფცია, რომელიც ჯგუფს საშუალებას აძლევს, ძირითადი თანხა და დარჩენილი დარიცხული პროცენტი სესხის საკონტრაქტო ვადის განმავლობაში დაფაროს (დაფარვის ოფცია) ბანკის საკუთარი აქციების მიწოდებით. ჯგუფის აზრით, ანგარიშსწორების ეს ოფცია ნაკლებად მოსალოდნელია და მხოლოდ შეტანილია საზედამხედველო კაპიტალის მართვის მიზნებისათვის.

ჯგუფი თვლის, რომ არსებული სუბორდინირებული სესხების მოდიფიკაცია არსებითი ხასიათისაა და ისინი აღრიცხა, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დაფარვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. ჯგუფმა პირობების მოდიფიკაცია ჩათვალა არსებითად განსხვავებულად, რადგან ახალი პირობებით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი სუბორდინირებული სესხების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებებისგან.

2017 წელს ჯგუფმა არსებული სუბორდინირებული სესხების დამატებით გადახდილი კაპიტალის ნაწილი, 9,424 ათასი ლარის ოდენობით, დაფარვის დღეს გადაიტანა განაწილებულ მოგებაში და დაფარული სუბორდინირებული სესხის რეალური ღირებულება განსაზღვრა თავდაპირველი აღიარების დღეს.

ჯგუფმა ჩათვალა, რომ სუბორდინირებული სესხები მიღებული იყო დაკავშირებული მხარეებიდან და შეაფასა ბაზარზე არსებული მსგავსი ინსტრუმენტების საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები. საქართველოში ნასესხები სახსრების მსგავსი პირობების სესხის განაკვეთის ანალიზის შედეგად, ჯგუფმა ჩათვალა, რომ პირობების ცვლილების დღეს, საბაზრო განაკვეთი იყო 5.5%. ჯგუფმა დაფარვის შემდეგ, სუბორდინირებული სესხის რეალური ღირებულება განსაზღვრა თავდაპირველი აღიარების დღეს და დაფარვით მიღებული მოგება, 13,667 ათასი ლარის ოდენობით, და სხვაობა თავდაპირველ ამორტიზებულ ღირებულებასა და რეალურ ღირებულებას შორის ასახა საკუთარ კაპიტალში როგორც დამატებით გადახდილი კაპიტალი.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ცხრილში შეჯამებულია ვალდებულების და კაპიტალი კომპონენტები ხელშეკრულების პირობების მოდიფიკაციამდე და მოდიფიკაციის შემდეგ:

	ვალდებულების კომპონენტი	კაპიტალის კომპონენტი
იანვარი 1, 2018	163,625	10,785
სუბორდინირებული სესხის საპროცენტო ხარჯი	7,280	-
დარიცხული პროცენტის გადახდა	(7,749)	-
ახალი სუბორდინირებული სესხის აღიარება	4,303	-
კაპიტალში შენატანი საწყისი აღიარებისას	(522)	522
კაპიტალში შენატანზე დარიცხული გადასახადი	-	-78
შემოსავალი პირობის ცვლილებიდან	(848)	-
გადახდილი სესხების კაპიტალის კომპონენტის გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე	-	-
დამატებით კაპიტალში შენატანზე დარიცხული მოგების გადასახადი	-	-
ზარალი საკურსო სხვაობიდან	-	-
კაპიტალში შენატანზე დარიცხული გადასახადი	6,825	-
დეკემბერი 31, 2018	172,912	11,229

23. საწესდებო კაპიტალი

მოცემული ცხრილი ჩვეულებრივი აქციებში ცვლილებებს ასახავს:

	სულ ნომინალური ღირებულება
1, იანვარი 2017	156,580
კონტრიბუცია	-
შემცირება	-
დეკემბერი 31, 2017	156,850
შემცირება	(3,523)
დეკემბერი 31, 2018	153,327

საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში, აქციების მფლობელებმა მიიღეს გადაწყვეტილება, საწესდებო კაპიტალი შემცირებულიყო 3,523 ათასით. ის გაიყიდა ნომინალური ღირებულებით.

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჩვეულებრივ აქციების რაოდენობა იყო 1,533,270 ცალი აქცია, ცალზე - 100 ლარის ნომინალური ღირებულებით.

24. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი შედგება:		
ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები		
კლიენტზე გაცემული სესხები	73,002	80,549
შემოსავალი საფინანსო ინსტიტუტებიდან	6,172	6,171
სავალო ინსტრუმენტებში განხორციელებული ინვესტიციებიდან	1,818	1,380
სულ საპროცენტო შემოსავალი	80,992	88,100
შემოსავალი ვადაგადაცილების ჯარიმაზე	11,689	12,125
სულ საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე	92,681	100,225
საპროცენტო ხარჯი მოიცავს:		
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე	(26,808)	(29,714)
სულ საპროცენტო ხარჯი	(26,808)	(29,714)

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე მოიცავს:		
კლიენტების დეპოზიტები	(18,254)	(17,897)
სუბორდინირებული სესხი	(7,279)	(9,776)
ბანკის დეპოზიტები	(663)	(1,084)
სხვა ნასესხები სახსრები	(612)	(957)
სულ საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე	(26,808)	(29,714)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსურ აქტივებზე	65,873	70,511
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯამდე		

25. გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე და სხვა რეზერვები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მოძრაობა საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვში იყო:

	ფული და ფულის ექვივალენტები	სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებში	მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	კლიენტებზე გაცემული სესხები	ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	სულ
1 იანვარი, 2017	-	-	-	82,667	-	82,667
გაუფასურების დანაკარგების აღდგენა	-	-	-	(6,522)	-	(6,522)
ჩამოწერა	-	-	-	(3,962)	-	(3,962)
ჩამოწერილის აღდგენა	-	-	-	2,654	-	2,654
31 დეკემბერი, 2017	-	-	-	74,837	-	74,837
კორექტირება ფასს 9- ის პირველი გამოყენებისას	42	32	21	15,273	27	15,395
1 იანვარი, 2018 (გადაფასებული)	42	32	21	90,110	27	90,232
გაუფასურების დანაკარგები / (გაუფასურების დანაკარგების აღდგენა)	4	4	(9)	3,040	(13)	3,026
საპროცენტო შემოსავლის	-	-	-	2,173	-	2,173
კორექტირება ჩამოწერა	-	-	-	(2,660)	-	(2,660)
ჩამოწერილის აღდგენა	-	-	-	178	-	178
31 დეკემბერი, 2018	46	36	12	92,841	14	92,949

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მოძრაობა არასაპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვში იყო:

	სხვა ფინანსური აქტივები
1 იანვარი, 2017	1,458
დამატებითი ანარიცხები	778
31 დეკემბერი, 2017	2,236
კორექტირება ფასს 9-ის პირველი გამოყენებისას	466
1 იანვარი, 2018	2,702
დამატება	39,086
ამოღება	(40)
31 დეკემბერი, 2018	41,748

სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვებსა და სხვა რეზერვების მოძრაობა იყო:

	დასაკუთრებული აქტივები
1 იანვარი, 2017	736
გაუფასურების დანაკარგის აღდგენა	(736)
31 დეკემბერი, 2017	-
ფასს 9-ის კორექტირება	-
1 იანვარი, 2018 (გადაფასებული)	-
გაუფასურების დანაკარგები	2,128
31 დეკემბერი, 2018	2,128

	გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები
1 იანვარი, 2017	1,530
გაუფასურების დანაკარგები	877
31 დეკემბერი, 2017	2,407
კორექტირება ფასს 9-ის პირველი გამოყენებისას	(441)
1 იანვარი, 2018	1,966
გაუფასურების დანაკარგის აღდგენა	(298)
31 დეკემბერი, 2018	1,668

26. წმინდა სადაზღვევო გამოუმუშავებული პრემია

	2018	2017
მოზიდული ჯამური პრემია	5,408	3,611
გადამზღვევლის წილი მოზიდულ პრემიაში	(3,119)	(855)
	2,289	2,756
ცვლილება გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვში	(1,020)	1,309
გამომუშავებელი პრემიის რეზერვის ცვლილებაში გადაზღვევის წილი	1,399	(166)
წმინდა გამოუმუშავებული პრემია	2,668	3,899

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

გამომუშავებული პრემია სხვადასხვა ტიპის დაზღვევიდან 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის მოცემულია:

	მოზიდული პრემია	გადამზღვევლის წილი მოზიდულ პრემიაში	წმინდა მოზიდული პრემია	წმინდა ცვლილება გამომუშავებული პრემიის რეზერვში	წმინდა გამომუშავებული პრემია
საავიაციო დაზღვევა	2,434	(2,392)	42	(30)	12
სამედიცინო დაზღვევა	1,234	-	1,234	339	1,573
სავალდებულო მესამე პირის მიმართ	538	-	538	(28)	510
/ქონების დაზღვევა	483	(412)	71	35	106
ავტომობილების დაზღვევა	447	(153)	294	39	333
ტვირთების დაზღვევა	169	(115)	54	(1)	53
მესამე პირის მიმართ ვალდებულების /პასუხისმგებლობის დაზღვევა	90	(47)	43	3	46
უბედური შემთხვევის დაზღვევა	5	-	5	7	12
სიცოცხლის დაზღვევა	5	-	5	15	20
სამოგზაურო დაზღვევა	3	-	3	-	3
სულ	5,408	(3,119)	2,289	379	2,668

წმინდა გამომუშავებული პრემია სხვადასხვა ტიპის დაზღვევიდან 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის მოცემულია:

	მოზიდული პრემია	გადამზღვევლის წილი მოზიდულ პრემიაში	წმინდა მოზიდული პრემია	წმინდა ცვლილება გამომუშავებელ პრემიის რეზერვში	წმინდა გამომუშავებუ ლი პრემია
სამედიცინო დაზღვევა	2,231	-	2,231	436	2,667
ქონების დაზღვევა	695	(532)	163	347	510
ავტომობილების დაზღვევა	460	(202)	258	135	393
ტვირთების დაზღვევა	135	(106)	29	1	30
საავიაციო დაზღვევა	29	-	29	96	125
პასუხისმგებლობის დაზღვევა	24	(14)	10	116	126
უბედური შემთხვევის დაზღვევა	15	(1)	14	(3)	11
სიცოცხლის დაზღვევა	14	-	14	(5)	9
სამოგზაურო დაზღვევა	7	-	7	1	8
ვალდებულებათა შესრულების დაზღვევა	1	-	1	4	5
გადამზიდველის პასუხისმგებლობის დაზღვევა	-	-	-	2	2
საფინანსო დანაკარგებისგან დაზღვევა	-	-	-	9	9
მცურავი სატრანსპორტო საშუალებების დაზღვევა	-	-	-	4	4

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

სულ	3,611	(855)	2,756	1,143	3,899

27. წმინდა სადაზღვევო დანაკარგები

	2018	2017
სადაზღვევო ზარალები	(6,123)	(4,203)
ცვლილება განცხადებული, მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალის რეზერვში	254	1,112
ცვლილება მომხდარ მაგრამ განუცხადებელი ზარალის რეზერვში	(1)	46
სადაზღვევო ზარალები რეზერვის ცვლილების შემდეგ	(5,870)	(3,045)
გადამზღვევლის წილი ანაზღაურებულ ზარალებში	4,088	195
ცვლილება ზარალის ანარიცხებში	(128)	(3)
წმინდა სადაზღვევო ზარალები, გადამზღვევლის წილის შემდეგ	(1,910)	(2,853)
აგენტების და ბროკერების საკომისიო	(17)	(18)
გაუფასურების ხარჯი	(94)	(509)
სხვა სადაზღვევო შემოსავალი	21	335
წმინდა სადაზღვევო ზარალი	(2,000)	(3,046)

აქტივების გაუფასურების ხარჯს საანგარიშგებო წლისთვის:

	2018	2017
რეგრესის გაუფასურების ხარჯი	(13)	(324)
სადაზღვევო მოთხოვნების გაუფასურების ხარჯი (შენიშვნა 13)	(81)	(124)
სადაზღვევო მოთხოვნების ჩამოწერის ხარჯი	-	(61)
სულ	(94)	(509)

სხვა სადაზღვევო შემოსავალი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
შემოსავლები რეგრესიდან	5	178
შემოსავლები გადარჩენილი ქონებიდან	2	139
სხვა საოპერაციო შემოსავლები	14	17
სხვა სადაზღვევო შემოსავალი	21	334

28. წმინდა მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე

წმინდა მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე შეადგენს:

	2018	2017
წმინდა მოგება მოგება-ზარალში თავდაპირველად რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებით განხორციელებულ ოპერაციებზე შეადგენს		
მოგება სავაჭრო ოპერაციებზე, წმინდა	-	650
მოგება ჩაშენებულ წარმოებულ ინსტრუმენტებზე, წმინდა	-	2,067
სულ წმინდა მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებით განხორციელებულ ოპერაციებზე	-	2,717

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

29. წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე

წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე მოიცავს:

	2018	2017
დილინგი, წმინდა	6,360	6,580
კონვერტაციის სხვაობები, წმინდა	(9,014)	(4,562)
სულ წმინდა მოგება / (ზარალი) უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	(2,654)	2,018

30. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები მოიცავს:

	2018	2017
საკომისიო შემოსავლები:		
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	2,847	3,020
დოკუმენტური ოპერაციები	1,761	1,964
ანგარიშსწორება	1,295	1,130
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	440	381
აკრედიტივები	344	15
სხვა	461	437
სულ საკომისიო შემოსავლები	7,148	6,947
საკომისიო ხარჯები:		
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	(3,715)	(4,161)
ანგარიშსწორება	(1,737)	(706)
დოკუმენტური ოპერაციები	(161)	(76)
აკრედიტივები	(14)	(44)
სხვა	(735)	(101)
სულ საკომისიო ხარჯები	(6,362)	(5,088)

31. სხვა შემოსავალი, წმინდა

	2018	2017
შემოსავალი საოპერაციო იჯარიდან	3,307	4,916
შემოსავალი უძრავი ქონების რეალიზაციიდან	5,700	680
მიღებული ჯარიმები და საურავები	9	21
სხვა	1,771	653
სულ სხვა შემოსავალი, წმინდა	10,787	6,270

32. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2018	2017
ხელფასები და პრემიები	13,531	11,738
ქველმოქმედება და სპონსორობა	2,502	6,052
ცვეთა და ამორტიზაცია	3,124	3,414
საოპერაციო იჯარა	2,337	2,287
კომუნიკაციის ხარჯები	2,968	2,460
დაცვის ხარჯები	652	618
პროფესიული მომსახურება	597	359
წარმომადგენლობითი ხარჯები	300	246
კომუნალური ხარჯები	901	431
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	544	483
საფოსტო ხარჯები	221	199
ძირითადი საშუალებების რემონტის ხარჯები	96	151
სარეკლამო ხარჯები	108	132
მივლინების ხარჯები	117	90
ტრენინგის ხარჯები	51	56
სხვა ხარჯები	3,287	2,944
სულ საოპერაციო ხარჯები	31,336	31,660

33. მოგების გადასახადი

ჯგუფი საგადასახადო ანგარიშგებას აწარმოებს საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე, რომელიც განსხვავდება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისაგან.

გარკვეული ხარჯების არასაგადასახადო მიზნით გამოქვითვისა და გადასახადისაგან გათავისუფლებული შემოსავლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი ექვემდებარება მუდმივ საგადასახადო სხვაობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის გადავადებული გადასახადები ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას და საგადასახადო მიზნებისათვის გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობების წმინდა საგადასახადო ეფექტებს.

დროებითი სხვაობები დაკავშირებულია შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარების განსხვავებულ მეთოდებთან და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების აღრიცხულ ღირებულებასთან.

მონაცემების შედარებისას გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს კორპორატიულ გადასახადს 15%-იანი განაკვეთით, რომელსაც საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე კორპორაციული საწარმოები იხდიან საგადასახადო მოგებაზე.

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები/(ვალდებულებები) დროებით სხვაობებზე შეადგენს:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(8,340)	(6,165)	(5,323)
ჩაშენებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	464	(1,721)
ძირითადი საშუალებები	(569)	(490)	(368)
სხვა აქტივების რეზერვი	973	6	331
სხვა ვალდებულებები	28	14	264
სუბორდინირებული სესხი	(788)	(87)	192
ფული და ფულის ექვივალენტები	10	-	-
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	5	-	-
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	(1)	-	-
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	2	-	-
სხვა აქტივები	-	-	176
არამატერიალური აქტივები	(88)	29	137
სხვა ანარიცხები	(148)	(133)	13
სხვა	-	-	(63)
წმინდა გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	-	-	186
წმინდა გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	(8,916)	(6,362)	(6,548)

დამოკიდებულება საგადასახადო ხარჯებსა და ბუღალტრულ მოგებას შორის შემდეგნაირად აიხსნება:

	2018	2017
მოგება მოგების გადასახადამდე	182	58,264
გადასახადი კანონით განსაზღვრული საგადასახადო განაკვეთით (15%)	27	8,740
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების ეფექტი	1,822	(1,193)
მუდმივი სხვაობები	4,442	(385)
მოგების გადასახადის ხარჯი	6,291	7,162
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	3,371	9,242
გადავადებული გადასახადის სარგებელი / ხარჯი	2,920	(2,080)
მოგების გადასახადის ხარჯი	6,291	7,162

34. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

ჯგუფი თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესში კლიენტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით ხდება ფინანსური ინსტრუმენტების გარებალანსური რისკების მონაწილე. აღნიშნული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს სხვადასხვა ხარისხის საკრედიტო რისკს, არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში.

ჯგუფი გარესაბალანსურ ვალდებულებებთან მიმართებაში იმავე საკრედიტო და მართვის პოლიტიკით ხელმძღვანელობს, რომელსაც იყენებს საბალანსო ოპერაციებში

2018, 2017 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს გააჩნდა პირობით ვალდებულებებზე დანაკარგების რეზერვის ხარჯი 2,420 და 1,530 ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირობითი ვალდებულებები შეადგენდა:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017
პირობითი ვალდებულებები და საკრედიტო ვალდებულებები		
გაცემული გარანტიები და მსგავსი ვალდებულებები	53,530	64,691
აკრედიტივები და სხვა გარიგებებთან დაკავშირებული პირობითი ვალდებულებები	7,863	8,252
სასესხო და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები	48,811	22,310
სულ პირობითი და საკრედიტო ვალდებულებები	110,204	95,253

კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხაზის ლიმიტის გაზრდა მტკიცდება ჯგუფის მიერ თითოეული შემთხვევის განხილვის საფუძველზე და დამოკიდებულია მსესხებელის ფინანსურ მდგომარეობაზე, სესხის მომსახურებასა და სხვა პირობებზე.

ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარჯებზე – 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ გააჩნდა არსებითი ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარჯებზე.

ვალდებულებები საოპერაციო ლიზინგზე – 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ გააჩნდა არსებითი სალიზინგო ვალდებულებები.

სასამართლო დავები – პერიოდულად და ბიზნესის ჩვეული მსვლელობისას ჯგუფი პრეტენზიებს იღებდა საკუთარი კლიენტებისა და კონტრაგენტებისაგან. ხელმძღვანელობის აზრით, რაიმე არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის მოსალოდნელი და, შესაბამისად, წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ გათვალისწინებულია არანაირი შესაბამისი რეზერვის ხარჯი.

გადასახადები – საქართველოს კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე, არსებობს საგადასახადო ორგანოების მიერ ბიზნესის საქმიანობის თაობაზე თვითნებური დასკვნების გაკეთების საშისროება. იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანოები არ მოიწონებენ ბანკის რომელიმე კონკრეტულ ქმედებას, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ კანონის თავისებურად გაგებას, ამან შეიძლება გამოიწვიოს დამატებითი გადასახადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვა.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით კანონი “საერთაშორისო კონტროლირებული ოპერაციების შეფასება” 2015 წლის 1 იანვრიდან შეიცვალა. კანონში შევიდა დამატებითი საანგარიშგებო და დოკუმენტაციის განმსაზღვრელი მოთხოვნები. ახალი კანონის მიხედვით საგადასახადო უწყებებს უფლება აქვთ, მეწარმეს დააკისრონ დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებები გარკვეული ტრანზაქციების ფარგლებში, რომლებიც ასევე მოიცავს გარიგებებს დაკავშირებულ მხარეებთან, თუ საგადასახადო ორგანომ ჩათვალა, რომ ტრანზაქციის ფასი კომერციულ საფუძველზე არ არის განსაზღვრული. საგადასახადო ორგანოების მიერ ბანკის საერთაშორისო კონტროლირებული ოპერაციების ექვექცეს დაყენების შესაძლო შედეგის სარწმუნოდ განსაზღვრა შეუძლებელია.

ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასების, მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის შექმნისა და გარიგებების საბაზრო ფასის დადგენისას. ასევე, ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს კლიენტების სესხებისა და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ან რეზერვის აღდგენაზე დროებითი განსხვავებების შეფასებისას, რაც იწვევს დასაბეგრი მოგების შემცირებულად წარმოდგენას. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ყველა საგადასახადო თანხა უკვე დარიცხულია და ამდენად ფინანსურ ანგარიშგებაში რაიმე რეზერვი გათვალისწინებული არ არის.

საოპერაციო გარემო – საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი, ხასიათდება ისეთი რისკებით, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე. წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, სწრაფად ვითარდება. საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობას ახასიათებს სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაცია.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

საქართველოში ამჟამად მოდერნიზაციის მექანიზმები წინაშე დგას სხვა სამართლებრივი და ფისკალური გამოწვევებიც. საქართველოს ეკონომიკის მომავალი მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფისკალური და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, მარეგულირებელი და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად.

35. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ოპერაციები ბანკსა და შვილობილ კომპანიებს შორის, რომლებიც ბანკის დაკავშირებულ მხარეებს წარმოადგენენ, ამოღებულ იქნა კონსოლიდაციის დროს და ანგარიშში წარმოდგენილი არ არის. გარიგებები ბანკსა და მის სხვა დაკავშირებულ მხარეებს შორის წარმოდგენილია ქვემოთ:

	31 დეკემბერი, 2018		31 დეკემბერი, 2017		1-ლი იანვარი, 2017	
	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
კლიენტებზე გაცემული სესხები	85,090	929,283	51,058	879,212	33,870	946,393
– სხვა						
დაკავშირებული მხარეები	84,337		50,636		32,535	
- უმაღლესი ხელმძღვანელობა	753		422		1,335	
გაუფასურების რეზერვის ხარჯი						
კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	(33)	(92,841)	(1,835)	(74,837)	(433)	(82,667)
– სხვა						
დაკავშირებული მხარეები	(30)		(1,833)		(403)	
- უმაღლესი ხელმძღვანელობა	(3)		(2)		(30)	
კლიენტების დეპოზიტები	30,274	641,425	(34,400)	(690,657)	(25,865)	(747,610)
– სხვა						
დაკავშირებული მხარეები	(29,953)		(32,527)		(25,602)	
- უმაღლესი ხელმძღვანელობა	(35)		(61)		(84)	
სუბორდინირებული სესხი	(172,912)	(172,912)	(163,623)	(163,623)	(178,851)	(178,851)
– სხვა						
დაკავშირებული მხარეები	(172,912)		(163,623)		(178,851)	
სხვა ნასესხები სახსრები	(330)	(330)	(32,842)	(32,842)	(130,802)	(130,802)

(ათასობით ლარში)

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის მოგება-ზარალის ანგარიში მოიცავს შემდეგ თანხებს, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების შედეგად წარმოიშვა:

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

	2018		2017	
	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
საპროცენტო შემოსავალი	6,290	92,681	2,672	100,225
- სხვა დაკავშირებული მხარე	6,196		2,659	
- ხელმძღვანელობა	94		13	
საპროცენტო ხარჯი	(12,496)	(26,808)	(10,491)	(29,714)
- ხელმძღვანელობა	(11)		-	
- სხვა დაკავშირებული მხარე	(10,417)		(10,491)	
ქველმოქმედება და დაფინანსება	(2,502)	(2,502)	(6,052)	(6,052)
- სხვა დაკავშირებული მხარე	(2,502)		(6,052)	

36. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ფასს-ის მიხედვით, რეალური ღირებულება არის ფასი, რომელსაც პირი მიიღებდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების გადაცემისას გაზომვის დღეს ბაზრის მონაწილეთა შორის განხორციელებულ ტრანზაქციაში.

რეალური ღირებულების რეგულარული შეფასება

ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტები ითხოვენ ან ნებას რთავენ კომპანიებს რეგულარულად შეაფასონ რეალური ღირებულებები თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში რეალური ღირებულებით ფასდება და მესამე დონეს მიეკუთვნება.

ისეთი ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც რეგულარულად არ აისახება სამართლიანი ღირებულებით (და რომელთა მიმართ არსებობს რეალური ღირებულების განმარტების მოთხოვნა).

მოკლევადიანი (3 თვეზე ნაკლები) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში იგულისხმება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია რეალურ ღირებულებასთან. ეს დაშვება აგრეთვე ვრცელდება მოთხოვნამდე ანაზღაურება და მიმდინარე ანგარიშებზე, რომელთა დაფარვის ვადა განსაზღვრული არ არის.

ფული და ფულის ექვივალენტები, სავალდებულო მინიმალური რეზერვი საქართველოს ეროვნულ ბანკში, მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ, მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და კლიენტების დეპოზიტები

ფული და ფულის ექვივალენტები – ფული და ფულის ექვივალენტები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, რომელიც მიახლოებულია მათ მიმდინარე რეალურ ღირებულებასთან.

სავალდებულო მინიმალური რეზერვი საქართველოს ეროვნულ ბანკში – სავალდებულო მინიმალური რეზერვი საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, რომელიც მიახლოებულია მის მიმდინარე რეალურ ღირებულებასთან.

მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ – ჯგუფის ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნების ნაშთების ღირებულება, რომლებიც აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, მიახლოებულია მათ მიმდინარე რეალურ ღირებულებასთან.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები – დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების რეალური ღირებულება განისაზღვრება შეფასების საყოველთაოდ მიღებული მოდელების საშუალებით, რომლებიც მსგავსი ინსტრუმენტების მიმდინარე საბაზრო ტრანზაქციების ფასების გამოყენებით დისკონტირებული ფულადი სახსრების ანალიზს ეფუძნება. ამგვარი ინვესტიციების დიდი ნაწილი 2017 წლის განმავლობაში იქნა შესყიდული, ამდენად, ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ მათი რეალური ღირებულება მიახლოებულია საბალანსო ღირებულებასთან.

ბანკების დეპოზიტები – ბანკების დეპოზიტები მოიცავს ბანკების მიერ წლის ბოლოს განთავსებულ დეპოზიტებს, რომელთა თავდაპირველი ვადიანობა 1 წელზე ნაკლებია. ამდენად, ბანკის ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ბანკების დეპოზიტების ღირებულება, რომლებიც აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, მიახლოებულია მათ მიმდინარე რეალურ ღირებულებასთან.

სუბორდინირებული სესხი – სუბორდინირებული სესხები თავდაპირველად აღირიცხება საბაზრო განაკვეთით, შემდგომში კი იზომება ამორტიზებული ღირებულებით. 2017 წელს სუბორდინირებული სესხები სხელშეკრულების პირობები ხელახლა შეთანხმდა და საპროცენტო განაკვეთი შეიცვალა. ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეისწავლა სუბორდინირებულ სესხებზე დარიცხული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები და დაასკვნა, რომ ისინი მიახლოებულია საბაზრო განაკვეთებთან, ამდენად, საბალანსო ღირებულება რეალურ ღირებულებასთან მიახლოებულია.

სხვა არაწარმოებული ფინანსური აქტივები და არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები – სხვა არაწარმოებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ძირითადად წარმოდგენილია მოკლევადიანი მოთხოვნებითა და გადასახდელებით, ამდენად, ითვლება, რომ საბალანსო ღირებულება მათ რეალურ ღირებულებას ასახავს.

კლიენტებზე გაცემული სესხები – ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ეფუძნება მოსალოდნელ, სამომავლო ფულადი სახსრების მოძრაობას, რომელიც დისკონტირდება ახალი, მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის მატარებელი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით.

ბანკების დეპოზიტები – ბანკების დეპოზიტები მოიცავს ბანკების მიერ წლის ბოლოს განთავსებულ დეპოზიტებს, რომელთა თავდაპირველი ვადიანობა 1 წელზე ნაკლებია. ამდენად, ბანკის ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ბანკების დეპოზიტების ღირებულება, რომლებიც აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, მიახლოებულია მათ მიმდინარე რეალურ ღირებულებასთან.

სხვა არა-წარმოებული ფინანსური აქტივები და არა-წარმოებული ფინანსური ვალდებულება - სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ძირითადად მოკლევადიან მოთხოვნებსა და ვალდებულებებშია წარმოდგენილი, ასე რომ მათი მიმდინარე ღირებულება მიახლოებულია რეალური ღირებულების ტოლია.

ქვემოთ მოცემულია ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც შედარებულია მათ შესაბამის საბალანსო ღირებულებასთან:

რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ფული და ფულის ექვივალენტები	Level 1	124,537	124,537	224,644	224,644
სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	Level 2	138,155	138,155	120,479	120,479
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	Level 2	12,380	12,380	18,800	18,800
კლიენტებზე გაცემული სესხები	Level 3	838,283	838,283	804,375	804,375
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	Level 2	19,295	19,295	27,978	27,978
ინვესტიციები კაპიტალში	Level 3	57	57	57	57
სხვა ფინანსური აქტივები	Level 3	2,956	2,956	2,248	2,248
ბანკების დეპოზიტები	Level 2	15,106	15,106	18,398	18,398
კლიენტების დეპოზიტები	Level 3	641,425	641,425	688,845	688,845
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	Level 3	6,360	6,360	4,789	4,789
სუბორდინირებული სესხი	Level 3	172,912	172,912	163,625	163,625

რეგულარულად რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულება.

2018, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტები რეალური ღირებულებით თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ფასდებოდა. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია, თუ როგორ დგინდება მათი რეალური ღირებულება (კერძოდ, შეფასების ტექნიკა და გამოყენებული მონაცემები).

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	რეალური ღირებულების იერარქია	შეფასების ტექნიკა და მონაცემები	მნიშვნელოვანი არაბილუი მონაცემები	რეალური ღირებულების დამოკიდებულება არაბილუი მონაცემებზე
						10%-იანი ზრდა/(კლება) ფორვარდულ გაცვლით კურსში იწვევს რეალური ღირებულების ზრდას/(კლებას) 12,780/(12,780) ლარით
ჩაშენებული წარმოებული ინსტრუმენტი (იხილეთ შენიშვნა 8)	-	18,253	დონე 3	დისკონტირებული ფულადი ნაკადები	ფორვარდული გაცვლითი კურსი	

37. კაპიტალის რისკის მართვა

ჯგუფში ორი კომპანიაა, რომელსაც ეხება საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნები:

სს „ბანკი ქართუ“

სს „ქართუ დაზღვევა“

სს ბანკი ქართუ

ჯგუფი საკუთარ კაპიტალს მართავს იმისათვის, რომ შეძლოს ჩვეულ რეჟიმში ფუნქციონირების გაგრძელება, რათა სესხებისა და კაპიტალის ნაშთების ოპტიმიზაციის საშუალებით მოახდინოს აქციონერების უკუგების მაქსიმიზაცია. ხელმძღვანელობასა და აქციონერს განზრახული აქვთ, მომავალშიც განაგრძონ ჯგუფი. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ კაპიტალის ადეკვატურობის სათანადო დონისა და იმ ისტორიული გამოცდილების საფუძველზე, რომ მოკლევადიანი ვალდებულებები ბიზნესის ჩვეული მიმდინარეობისას რეფინანსირებას დაექვემდებარება, უწყვეტი საწარმოს პრინციპი ჯგუფის მიმართ მართებულია.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობა მონიტორინგს ექვემდებარება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბანკის მეთვალყურეობისას დადგენილ კოეფიციენტებზე დაყრდნობით.

სებ-ის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მონიტორინგი ხდება ყოველდღიურად ბანკის დამოუკიდებელი ანგარიშგების მეშვეობით, რომლებიც სებ-ის აღრიცხვის წესების შესაბამისად არის შემუშავებულია.

სებ-ის რეგულაციების მიხედვით, არსებული კომერციული ბანკები ვალდებული არიან:

ა) ფლობდნენ საზედამხებველო კაპიტალის მინიმალურ დონეს შემდეგი გრაფიკით:

1. 30,000 ათასი ლარი - 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

2. 40,000 ათასი ლარი - 2018 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით

3. 50,000 ათასი ლარი - 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ბ) შეინარჩუნონ ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და საზედამხებველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან ფარდობის კოეფიციენტი საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში დადგენილ მინიმუმზე ან მის ზემოთ.

2017 წლის 18 დეკემბერს სებ-მა მიიღო შესწორება „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების რეგულირებაში“ (ბრძანება 100/04). ახალი სქემით კაპიტალის მოთხოვნები იყოფა ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და მარეგულირებელი კაპიტალის პირველ პილარად და დამატებით ბუფერებად ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და საზედამხებველო კაპიტალის პილარ 1-ად და პილარ 2-ად.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირველი და მეორე პილარის ბუფერები ასე გამოიყურება:

1. პირველი პილარის ბუფერები მოიცავს შემდეგს:

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი, რომელიც ძალაში იყო 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- სისტემური რისკის ბუფერი ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში ამოქმედდება სისტემატურად მნიშვნელოვანი ბანკებისათვის;
- კონტრციკლიური კაპიტალის ბუფერი - 0%

პირველი კომპონენტის ბუფერების კორექტირება ხდება სებ-ის შეხედულებისამებრ.

2. მეორე პილარის ბუფერები მოიცავს შემდეგს:

- სავალუტო რისკით გამოწვეული ბუფერი, რომელიც 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძალაშია უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაჰეჯირებული სესხებისათვის;
- კონცენტრაციის რისკის ბუფერი, რომელიც ამოქმედდა სექტორულ და ინდივიდუალურ მსესხებლის რისკის პოციციებზე;
- წმინდა სტრესის ბუფერი, რომელიც ამოქმედდება ჯგუფის მიერ მიწოდებული სტრესზე ტესტირების შედეგების საფუძველზე;

წმინდა ზოგადი რისკის შეფასების პროგრამის ბუფერი, რომელიც უნდა დაადგინოს სებ-მა და გამოყენებული იქნეს ბანკის სპეციფიური რისკების საფუძველზე.

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის მოთხოვნები, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოქმედი კაპიტალის ადეკვატურობის სქემის ფარგლებში ასე გამოიყურება:

კაპიტალის ფარდობა რისკზე შეწონილ აქტივებთან	პილარი 1	პილარი 2	31 დეკემბერი, 2018

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

	მოთხოვნები	პირველი პილარის ბუფერები			მეორე პილარის ბუფერები	სულ მინიმალური მოთხოვნები
		CC	SR	CCC		
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	4.5%	2.5%	0%	0%	2.27%	9.27%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	6.0%	2.5%	n/a	n/a	3.04%	11.54%
სულ საზედამხებელო კაპიტალის კოეფიციენტი	8.0%	2.5%	n/a	n/a	9.68%	20.18%

კაპიტალის ფარდობა რისკზე შეწონილ
აქტივებთან

	მოთხოვნები	პირველი პილარი			მეორე პილარი	31 დეკემბერი, 2017 სულ მინიმალური მოთხოვნები
		CC	SR	CCC		
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	4.5%	2.5%	0%	0%	1.49%	8.49%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	6.0%	2.5%	n/a	n/a	2.00%	10.50%
სულ საზედამხებელო კაპიტალის კოეფიციენტი	8.0%	2.5%	n/a	n/a	2.66%	13.16%

გარდა ამისა, განახლებული მეთოდოლოგიის საფუძველზე ამოქმედდა კონკრეტული სესხის მომსახურების კოეფიციენტი (PTI) და უზრუნველყოფის კოეფიციენტი (LTV) ქვედა ზღვრები. იმ რისკის პოზიციებზე, რომლებიც ამ ქვედა ზღვრების წინასწარ განსაზღვრულ ფარგლებში არ ხვდება, გამოყენებული იქნა უფრო მაღალი რისკის კოეფიციენტები.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სეზ-ის აღრიცხვის წესებისა და 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოქმედი კაპიტალის ადეკვატურობის სქემის შესაბამისად მომზადებული ანგარიშების მიხედვით ნაჩვენებია კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები ასე გამოიყურება:

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	220,764	222,346
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	-	-
პირველადი კაპიტალი	220,764	222,346
კონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხები	202,351	221,585
არაკონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხები	-	-
სესხზე დანაკარგების ზოგადი რეზერვები (რისკზე შეწონილი აქტივების 1.25%- მდე)	9,542	9,735
სულ საზედამხებელო კაპიტალი	432,657	453,666
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,381,509	1,384,981
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	15.98%	16.05%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	15.98%	16.05%
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	31.32%	32.76%

ბანკის გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში ამ სესხების გადახდა მოხდება ბანკის მიერ ყველა სხვა ვალდებულების დაფარვის შემდეგ.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის გამოთვლისას, კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის გაითვალისწინა ზოგადი რეზერვები, რომლებიც რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-ით შემოიფარგლა.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის დასრულებული წლების განმავლობაში, ბანკმა სრულად დაიცვა კაპიტალის ყველა გარე მოთხოვნა.

სადაზღვევო კომპანია ქართუ დაზღვევა

ჯგუფმა შეიმუშავა კაპიტალის მართვის შემდეგი მიზნები, პოლიტიკა და მიდგომები იმისთვის, რათა მართოს ის რისკები, რომლებიც კაპიტალის პოზიციაზე ახდენს გავლენას. კაპიტალის მართვის მიზნებია: - ჯგუფმა შეინარჩუნოს სტაბილურობის მოთხოვნილი დონე, შედეგად, უზრუნველყოს სადაზღვევო პოლისის მფლობელების დაცულობა; - გაანაწილოს კაპიტალი ეფექტურად და დაეხმაროს ბიზნესს განვითარებაში, რათა უკუგებათ კაპიტალზე დააკმაყოფილოს მფლობელთა მოთხოვნები; - შეინარჩუნოს ფინანსური მოქნილობა ლიკვიდურობის შენარჩუნებისა და კაპიტალის სხვადასხვა - შეინარჩუნოს ფინანსური სიძლიერე ახალი ბიზნესის ზრდისა და სადაზღვევო პოლისის მფლობელთა, რეგულატორთა და კაპიტალის მფლობელთა დაკმაყოფილების უზრუნველყოფის მიზნით.

კომპანიის საქმიანობა ასევე ექვემდებარება მარეგულირებელ მოთხოვნებს იმ იურისდიქციის ფარგლებში, რომელშიც ის მოქმედებს. ამგვარი მარეგულირებელი წესები განსაზღვრავენ არა მხოლოდ საქმიანობის მიმართულებას და მონიტორინგს უწევენ მას, არამედ ადგენენ გარკვეულ შემზღუდავ ნორმებსაც, მაგალითად, კაპიტალის ადეკვატურობის ნორმებს, გაუთვალისწინებელი ვალდებულებების წარმოშობის შედეგად სადაზღვევო კომპანიების დეფოლტისა და გაკოტრების რისკების მინიმიზაციისთვის. ჯგუფის კაპიტალის მართვის პოლიტიკა მიმართულია საკმარისი ლიკვიდური აქტივების შენარჩუნებისთვის, საზედამხედველო ორგანოს მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით. ადგილობრივი სადაზღვევო ზედამხედველი ადგენს კაპიტალის მინიმალური ოდენობის განსაზღვრის წესს სადაზღვევო კომპანიებისთვის. კომპანიის საქმიანობა ასევე ექვემდებარება მარეგულირებელ მოთხოვნებს იმ იურისდიქციის ფარგლებში, რომელშიც ის მოქმედებს. ამგვარი მარეგულირებელი წესები განსაზღვრავენ არა მხოლოდ საქმიანობის მიმართულებას და მონიტორინგს უწევენ მას, არამედ ადგენენ გარკვეულ შემზღუდავ ნორმებსაც, მაგალითად, კაპიტალის ადეკვატურობის ნორმებს, გაუთვალისწინებელი ვალდებულებების წარმოშობის შედეგად სადაზღვევო კომპანიების დეფოლტისა და გაკოტრების რისკების მინიმიზაციისთვის. კომპანიის კაპიტალის მართვის პოლიტიკა მიმართულია საკმარისი ლიკვიდური აქტივების შენარჩუნებისთვის, საზედამხედველო ორგანოს მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით. ადგილობრივი სადაზღვევო ზედამხედველი ადგენს კაპიტალის მინიმალური ოდენობის განსაზღვრის წესს სადაზღვევო კომპანიებისთვის. საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის უფროსის 2016 წლის 16 სექტემბრის ბრძანების მიხედვით, მზღვეველის საზედამხედველო კაპიტალის ოდენობა უნდა აღემატებოდეს გაანგარიშებით მიღებული გადახდისუნარიანობის მარჯის ოდენობის 50 %-ს 2017 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 ივლისამდე. მზღვეველის საზედამხედველო კაპიტალის ოდენობა უნდა აღემატებოდეს გაანგარიშებით მიღებული გადახდისუნარიანობის მარჯის ოდენობის 75 %-ს 2017 წლის 1 ივლისიდან 2018 წლის 1 იანვრამდე. ასევე, საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის უფროსის 2016 წლის 16 სექტემბრის ბრძანების მიხედვით, მზღვეველის საზედამხედველო კაპიტალის ოდენობა სადაზღვევო საქმიანობის განხორციელების ყველა ეტაპზე უნდა აღემატებოდეს საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის უფროსის 2017 წლის 25 დეკემბრის №27 ბრძანებით „საქართველოს ტერიტორიაზე სადაზღვევო საქმიანობის განხორციელების ყველა ეტაპზე კაპიტალის მინიმალური ოდენობის განსაზღვრის წესის დამტკიცების შესახებ“ განსაზღვრულ კაპიტალის მინიმალურ ოდენობას. 2017 წლის 25 დეკემბრის №27 ბრძანებით „საქართველოს ტერიტორიაზე სადაზღვევო საქმიანობის განხორციელების ყველა ეტაპზე კაპიტალის მინიმალური ოდენობის განსაზღვრის წესის დამტკიცების შესახებ“ განსაზღვრული კაპიტალის მინიმალური ოდენობა სადაზღვევო საქმიანობის განხორციელების ყველა ეტაპზე უნდა შეადგენდეს: ა) სიცოცხლის დაზღვევა: 4,200,000 ლარს – 2018 წლის 31 დეკემბრიდან; ბ) დაზღვევა (არა სიცოცხლის) – გარდა სავალდებულო ფორმის პასუხისმგებლობის დაზღვევისა ვალდებულებათა შესრულების დაზღვევის და საკრედიტო ვალდებულებების დაზღვევისა: - 3,400,000 ლარს – 2018 წლის 31 დეკემბრიდან; გ) დაზღვევა (არა სიცოცხლის) – სავალდებულო ფორმის პასუხისმგებლობის დაზღვევის, ვალდებულებათა შესრულების დაზღვევის და საკრედიტო ვალდებულებების დაზღვევის ჩათვლით: - 4,200,000 ლარს – 2018 წლის 31 დეკემბრიდან; დ) გადაზღვევა: - 4,200,000 ლარს – 2018 წლის 31 დეკემბრიდან;

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია აკმაყოფილებდა ზემოთ აღნიშნულ საკანონმდებლო მოთხოვნებს.

კაპიტალის მართვის მიდგომა ჯგუფი ცდილობს კაპიტალის სტრუქტურისა და წყაროს ოპტიმიზაციას, რათა მუდმივად შეძლოს კაპიტალისა და პოლისის მფლობელთათვის უკუგების გაუმჯობესება. ჯგუფის კაპიტალის მართვისადმი მიდგომა მოიცავს აქტივების, ვალდებულებებისა და რისკების კოორდინირებულ მართვას, არსებული და მოთხოვნილი კაპიტალის ოდენობის მუდმივი შეფასებით და შესაბამისი ზომების მიღებით, რათა გავლენა მოახდინოს ჯგუფის კაპიტალის პოზიციაზე.

სადაზღვევო რისკების მართვა სადაზღვევო ხელშეკრულების რისკი არის სადაზღვევო შემთხვევის დადგომის რისკი, რომელიც მოიცავს რისკის მოცულობისა და გაცხადების პერიოდის რისკებს. ჯგუფის ძირითადი რისკი ასეთ დროს არის ის, რომ ფაქტიური ზარალისა და სადაზღვევო თანხის სიდიდე შეიძლება აღემატებოდეს სადაზღვევო ვალდებულებათა საბალანსო ღირებულებას. ეს გამოწვეულია იმით, რომ ზარალების სიხშირე და მათი მოცულობა შეიძლება მეტი იყოს, ვიდრე თავდაპირველად შეფასებული ზარალების ვალდებულება. ჯგუფი რისკების განეიტრალების მიზნით, ახდენს სადაზღვევო კონტრაქტების პორტფელის დივერსიფიცირებას, რითიც მცირდება გაუთვალისწინებელი უარყოფითი შედეგების გავლენის რისკი პორტფელზე. რისკების განეიტრალება ხდება ასევე ანდერრაიტინგის სტრატეგიის ფრთხილი შერჩევითა და დანერგვით, ასევე, გადაზღვევის ხელშეკრულებების გამოყენებით. ჯგუფი ადგენს ანდერრაიტინგის დირექტივებს და შეზღუდვებს, საიდანაც განისაზღვრება, თუ ვის რა რისკის მიღება შეუძლია და რა შეზღუდვებით. აღნიშნული შეზღუდვების მონიტორინგი მუდმივად ხორციელდება. ჯგუფი იყენებს „ზარალის კოეფიციენტს“ სადაზღვევო რისკების მონიტორინგის მიზნით. კოეფიციენტი მიიღება წმინდა სადაზღვევო ზარალების გაყოფით წმინდა სადაზღვევო შემოსავალზე. ჯგუფის ზარალის კოეფიციენტი შემდეგია: 2018 2017 ზარალის კოეფიციენტი 60% 65% დაზღვევის კონტრაქტებისთვის ყველაზე არსებით რისკს წარმოადგენს სტიქიური მოვლენები და ხანძარი, ძირითადად ქონების დაზღვევისთვის სამედიცინო დაზღვევის კონტრაქტებისთვის, ყველაზე არსებითი რისკი წარმოიქმნება ცხოვრების სტილის შეცვლის, დაზღვეულ პირთა მასიური დაავადებების შედეგად და ა.შ. რისკები მნიშვნელოვნად განსხვავდება მათი წარმოშობის ადგილის, სახეობისა და ინდუსტრიის მიხედვით. აქედან გამომდინარე, პორტფელის თანხების არასათანადო თანაფარდობამ შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჯგუფის შემოსავლებზე. ზემოთ აღნიშნული რისკის დონე მცირდება სადაზღვევო კონტრაქტების პორტფელის დივერსიფიკაციით. რისკი ნეიტრალდება ასევე ანდერრაიტინგის სტრატეგიის ფრთხილი შერჩევითა და დანერგვით, რომელიც უზრუნველყოფს რისკების დაყოფას სახეობებისა და სადაზღვევო თანხების მიხედვით. ეს მიიღწევა ინდუსტრიების მიხედვით დაყოფის გზით. გარდა ამისა, ზარალის განხილვის მკაცრი პოლიტიკა ყველა ახალი და მიმდინარე ზარალის შესაფასებლად, ზარალების დარეგულირების პროცედურების რეგულარული დეტალური განხილვა და შესაძლო თაღლითური ზარალების ხშირი გამოძიება წარმოადგენს ჯგუფის რისკების დონის შემცირების პროცედურებს. ჯგუფი იყენებს ასევე ზარალების მართვისა და დარეგულირების პოლიტიკას, რათა შეამციროს მომავალი გაუთვალისწინებელი მოვლენების უარყოფითი გავლენა მის საქმიანობაზე. ჯგუფი ასევე ზღუდავს რისკის დონეს გარკვეულ კონტრაქტებზე ზარალის მაქსიმალური სიდიდის დაწესებით, ასევე გადაზღვევის შეთანხმებების გამოყენებით, რათა შეამციროს კატასტროფულ მოვლენებთან დაკავშირებული რისკი, მაგალითად, ქარიშხლით, მიწისძვრითა და წყალდიდობით გამოწვეული ზარალები.

განუსაზღვრელობების საფუძველი მომავალში ასანაზღაურებელი ზარალების შეფასებისას

განუსაზღვრელობების საფუძველი მომავალში ასანაზღაურებელი ზარალების შეფასებისას სადაზღვევო გარიგებებთან დაკავშირებული ზარალების გადახდის ვალდებულება წარმოიშობა მათი ფაქტიურად მოხდენის მომენტში. არსებობს რამდენიმე ცვლადი, რომელიც გავლენას ახდენს სადაზღვევო გარიგებების შედეგად წარმოშობილი ფულადი ნაკადების მოცულობასა და დროულობაზე. ეს განუსაზღვრელობები ძირითადად უკავშირდება დაზღვეული სექტორის თანდაყოლილ, შიდა რისკს, და ჯგუფის მიერ მიღებულ და განხორციელებულ რისკის მართვის პროცედურებს. ზარალების შეფასებული ღირებულება მოიცავს ზარალების დაფარვისთვის საჭირო პირდაპირ დანახარჯებს, რომლებიც შემცირებულია მესამე მხარის მიერ გადასახდელი თანხებით. ჯგუფი ყველანაირად ცდილობს, დარწმუნდეს, რომ მას გააჩნია საკმარისი ინფორმაცია სადაზღვევო ზარალების წარმოშობის შესახებ. მიუხედავად ამისა, სადაზღვევო ზარალების რეზერვებთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობების გათვალისწინებით, როგორც წესი, საბოლოო, ფაქტიური შედეგი განსხვავდება ჯგუფის მიერ შეფასებული თავდაპირველი ვალდებულებიდან. სადაზღვევო გარიგებებთან დაკავშირებული ვალდებულება მოიცავს მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვს, და განცხადებული,

მაგრამ დაურეგულირებელი ზარალების რეზერვს. მომხდარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვის შეფასება, როგორც წესი, დაკავშირებულია მთელ რიგ განუსაზღვრელობებთან, განსხვავებით იმ ზარალების ღირებულების შეფასებისგან, რომელთა შესახებაც ჯგუფს ინფორმაცია გააჩნია. ყოველი პერიოდის ბოლოს ჯგუფი შეფასებულ ზარალებს ტესტავს ადეკვატრობაზე: ჯგუფი განსაზღვრავს, ზარალების შეფასებული ვალდებულებები არის თუ არა ნაკლები იმ საბალანსო ღირებულებაზე, რომელიც მოთხოვნილი იქნებოდა, თუ შესაბამისი სადაზღვევო ვალდებულებები მოხვდებოდა ბასს 37-ის „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ მოქმედების სფეროში, თუ შეფასებული ვალდებულებები ბასს 37-ის მოთხოვნების შესაბამისად შექმნილი ანარიცხებზე ნაკლები აღმოჩნდა, მაშინ ჯგუფი მთელ უკმარ თანხას აღიარებს მოგებაში ან ზარალში და გაზრდის შესაბამისი სადაზღვევო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას.

38. ფინანსური რისკების მართვა

ჯგუფის მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს სს „ბანკი ქართუ“ რომელიც ფლობს ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების 98%-ს. ქვემოთ აღწერილი ფინანსური რისკები და მისი მართვა ძირითადად მოიცავს ბანკის წინაშე არსებულ რისკებს და ბანკის მენეჯმენტის მიერ დანერგილ პოლიტიკებს და პროცედურებს აღნიშნული რისკების სამართავად. ჯგუფის სხვა წევრების წინაშე მდგარი ფინანსური რისკების და მისი მართვის მექანიზმები მოცემულია ამ განმარტებითი შენიშვნის ბოლო ნაწილში. ქვემოთ მოცემული ცხრილები მოიცავს ასევე ჯგუფის სხვა წევრების ფინანსური აქტივებს და ვალდებულებებს.

რისკების მართვა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საბანკო საქმიანობაში და არის ჯგუფის ოპერაციების მნიშვნელოვანი ელემენტი. ბანკის საქმიანობისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკები მოიცავს:

- საკრედიტო რისკს
- ლიკვიდობის რისკს
- საბაზრო რისკს
- საოპერაციო რისკს

რისკის მართვის მრავალფეხეტიური პოლიტიკის გამოყენების მიზნით, ბანკმა დაადგინა რისკის მართვის გარემო, რომლის უმთავრესი მიზანია ბანკი დაიცვას რისკის მიუღებელი დონისაგან და საშუალება მისცეს მიაღწიოს საკუთარ მიზნებს. რისკის მართვის გარემოს საშუალებით ბანკი ახორციელებს შემდეგი სახის რისკების მართვას:

საკრედიტო რისკი

ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული რომელიმე მხარე ვერ შეძლებს დაკისრებული ვალდებულების შესრულებას, რის შედეგადაც მეორე მხარეს მიაღება ფინანსური ზარალი.

რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება მმართველი ორგანოს მიერ დაწესებულ ლიმიტებში. ეს პროცესები სრულდება საკრედიტო კომიტეტის და ბანკის ხელმძღვანელთა საბჭოს მიერ. საკრედიტო კომიტეტის მიერ ნებისმიერი განაცხადის გაკეთებამდე საკრედიტო პროცესებთან დაკავშირებული ყველა რეკომენდაცია (მსესხებლისათვის ლიმიტების დამტკიცება, ან ცვლილებების შეტანა სესხის ხელშეკრულებებში და სხვა) განიხილება და მტკიცდება რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ.

ერთ მსესხებელზე და მსესხებელთა ჯგუფზე გასაცემი მაქსიმალური თანხის განსაზღვრის მიზნით, ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ მტკიცდება მისაღები საკრედიტო რისკის დონე, აგრეთვე ლიმიტები საკრედიტო რისკის დონეზე მსესხებლის, ან პროდუქტის მიხედვით (მრეწველობის დარგების) და რეგიონის მიხედვით. თითოეულ მსესხებელზე გასაცემი მაქსიმალური თანხის ოდენობა ექვემდებარება მონიტორინგს ყოველი ახალი სესხის გაცემისას. საკრედიტო ლიმიტების ცვლილების ინიცირება შეუძლია საკრედიტო კომიტეტს, რაც სამეთვალყურეო საბჭოს მხრიდან დამტკიცებას საჭიროებს. ლიმიტების მონიტორინგი ყოველდღიურად ხორციელდება.

სადაც ეს მართებულია და სესხების უმეტეს შემთხვევაში ბანკი საჭიროებისამებრ იღებს სესხის უზრუნველყოფას, კორპორატიულ ან ინდივიდუალურ თავდებობებს სესხების გარკვეულ ნაწილს ინდივიდუალური სესხები წარმოადგენს,

სადაც არ არსებობს აღნიშნული სახის გირაო. ამგვარი რისკები ექვემდებარება მუდმივ მონიტორინგს და ყოველწლიურ ან უფრო ხშირ გადახედვას.

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების სახით გასაცემი კრედიტის გამოუყენებელ ნაწილს. გარებალანსური ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკი განიმარტება, როგორც კონტრაგენტის მხრიდან საკონტრაქტო ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან დაკავშირებული შესაძლო დანაკარგი. რაც შეეხება შესაძლო სასესხო ვალდებულებებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს, ჯგუფმა შესაძლოა განიცადოს გამოუყენებელი სესხის თანხის შესაბამისი ზარალი. მიუხედავად ამისა, ზარალის სავარაუდო თანხა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ თანხაზე, ვინაიდან შესაძლო სასესხო ვალდებულება პირობითია კლიენტის მხრიდან სპეციფიური საკრედიტო სტანდარტების დაცვის შესაბამისად. ბანკი იყენებს იგივე საკრედიტო პოლიტიკას პირობით ვალდებულებებთან მიმართებაში, როგორც ბალანსში ასახულ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან მიმართებაში, რაც ითვალისწინებს გარკვეულ პროცედურების განხორციელებას სესხის დამტკიცების მიზნებისათვის, მათ შორის ლიმიტების გამოყენებას რისკის შესამცირებლად და მიმდინარე მონიტორინგს. ბანკი აკონტროლებს საკრედიტო ვალდებულებების ვადიანობას, ვინაიდან გრძელვადიან ვალდებულებებს როგორც წესი გააჩნია უფრო დიდი საკრედიტო რისკი, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

საკრედიტო რისკის შეფასების მეთოდოლოგია 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ

რისკის მართვის მიზნით საკრედიტო რისკის პოზიციის დადგენა რთული პროცესია და მოდელის გამოყენებას მოითხოვს, რადგან გამოვლენა ბაზრის პირობების ცვლილებებისთან, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და დროის სვლის პარალელურად მერყეობს. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება სხვა ვარაუდების გამოთქმასაც მოიცავს, მაგალითად, დეფოლტის დადგომის ალბათობაზე და შესაბამისი დანაკარგების კოეფიციენტებსა და კონტრაგენტებს შორის დეფოლტის კორელაციაზე. ბანკი საკრედიტო რისკს ზომავს 'დეფოლტის ალბათობით~ (PD), 'დეფოლტის რისკის პოზიციით~ (EAD) და 'დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგით~ (LGD). ეს მიდგომა ფასს 9-ში მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის გასაზომად მიღებული პრაქტიკის მსგავსია.

ფასს 9-ის შესაბამისად, ბანკში გამოიყენება გაუფასურების სამეტაპიანი მოდელი, რომელიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო ხარისხის ცვლილებას ეფუძნება:

- ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც არ არის საკრედიტო რისკის მატარებელი თავდაპირველი შეფასებისას, კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე და მისი საკრედიტო რისკის მონიტორინგი მუდმივად მიმდინარეობს.
- თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის (SICR) გამოვლენის შემთხვევაში, ფინანსური ინსტრუმენტი გადადის მე-2 ეტაპზე, მაგრამ საკრედიტო რისკით გაუფასურებლად ჯერ არ ითვლება.
- თუ ფინანსური ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია, ის შემდეგ გადადის მე-3 ეტაპზე.
- 1-ელი ეტაპის ფინანსურ ინსტრუმენტებს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი ეზომება არსებობის მანძილზე იმ მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის ოდენობით, რომლებიც მომდევნო 12 თვეში შესაძლო დეფოლტის მოვლენებით იქნება გამოწვეული. მე-2 და მე-3 ეტაპის ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი იზომება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის დანაკარგების საფუძველზე.
- ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გაზომვის საზოგადო კონცეფციის შესაბამისად, მხედველობაში მიღებული უნდა იქნეს საპროგნოზო ინფორმაცია.
- საკრედიტო რისკის მატარებელი შესყიდული ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივები ის ფინანსური აქტივებია, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას უკვე საკრედიტო რისკის მატარებელია. მათი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი ყოველთვის არსებობის მანძილზე იზომება (მე-3 ეტაპი).

ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვს აღიარებს შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც მოგება-ზარალის ანგარიშში რეალური ღირებულებით არ არისაზღვრება:

- მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ
- კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები
- ინვესტიციები სასესხო ფასიან ქაღალდებში
- სხვა მოთხოვნები
- გაცემული სასესხო გარანტიები
- გაცემული ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები; და
- ბანკთაშორის დეპოზიტები და საკორესპონდენტო ანგარიშები.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი რეზერვის საშუალებით უნდა შეადგენდეს შემდეგ ოდენობას:

- 12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი (მსდ), ანუ მსდ არსებობის მანძილზე, რომლებიც წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის ისეთი მოვლენიდან, რომელიც შესაძლებელია დადგეს ანგარიშგების დღიდან 12 თვის განმავლობაში (1-ელი ეტაპი); ან
- მსდ მთელი არსებობის მანძილზე, ანუ მსდ არსებობის მანძილზე, რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის ყველა შესაძლო მოვლენიდან, რომელიც შესაძლებელია დადგეს ფინანსური ინსტრუმენტის მთელი არსებობის მანძილზე (მე-2 და მე-3 ეტაპები).

მთელი არსებობის მანძილზე მსდ-ის რეზერვი საჭიროა ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტისათვის, რომლის საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საგრძნობლად გაიზარდა. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, მსდ შეადგენს 12 თვიანი მსდ-ის ტოლ თანხას.

აუთვისებელი სასესხო გარანტიებისა და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტების შემთხვევაში, მსდ იზომება კრედიტის კონვერსიის, შესაბამისად, 100%-იანი და 4.01%-იანი ფაქტორის საფუძველზე.

ფინანსური ინსტიტუტებიდან მოთხოვნებს, ბანკთაშორის დეპოზიტებსა და საკორესპონდენტო ანგარიშებს, აგრეთვე სასესხო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს გაუფასურება ერიცხება 12 თვიანი მსდ-ის საფუძველზე. დეფოლტის ალბათობა და დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგები კლიენტებისათვის მიიღება საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მოწოდებული საკრედიტო რეიტინგის ინფორმაციიდან.

სხვა მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი ფასდება ინდივიდუალურად, კლიენტის სესხზე დანაკარგის რეზერვის განაკვეთით. თუ კლიენტს ბანკში სესხი არ ჰქონია, მაშინ გამოიყენება კლიენტის საკრედიტო რეიტინგი და დეფოლტის ალბათობისა და დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგის შესაბამისი მაჩვენებლები. გარდა ამისა, ფასდება მოთხოვნის გამოვლენილი რისკის მოქმედების მოსალოდნელი პერიოდი. ბოლო ეტაპზე, PD, LGD და რისკის მოქმედების მოსალოდნელი პერიოდი ერთმანეთზე მრავლდება და მიიღება მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

მსესხებელთა საკრედიტო რისკდამოკიდებულებათა შესაფასებლად ბანკმა შეიმუშავა რეზერვების დადგენის ფასს 9-ის შესაბამისი მეთოდოლოგია.

ბანკი სესხების პორტფელს ყოფს ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და უმნიშვნელო მსესხებლების ჯგუფებად. აქედან პირველ კატეგორიას მიეკუთვნებიან ის მსესხებლები, რომელთა რისკდამოკიდებულება ბანკის მთლიანი საზედამხებელო კაპიტალის 1%-ს აჭარბებს.

საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდა

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის აღმოსაჩენად, ბანკი მონიტორინგს ახორციელებს იმ ფინანსურ აქტივებზე, რომლებსაც გაუფასურება ერიცხება. თუ საკრედიტო რისკი საგრძნობლად

გაიზარდა, ბანკი დანაკარგის რეზერვს აფასებს მთელი არსებობის მანძილზე მსდ-ის და არა 12 თვიანი მსდ-ის საფუძველზე.

იმის შესაფასებლად, საგრძნობლად გაიზარდა თუ არა ფინანსურ ინსტრუმენტზე საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ბანკი მხედველობაში იღებს როგორც რაოდენობრივ, ასევე, თვისობრივ მაჩვენებლებს.

ბანკი მიიჩნევს რომ თუ მსესხებელი გახდება „უარყოფითად კლასიფიცირებული“ (როგორიცაა დაკვირვებაზე მყოფი, არასტანდარტული, საექვო ან ზარალის მქონე) ეროვნული ბანკის რეგულაციების მიხედვით, ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას. მსესხებლის კლასიფიკაცია ეროვნული ბანკის რეგულაციების მიხედვით დამოკიდებულია მსესხებლის გადახდის უნარიანობასა ან ბაზარზე სხვა ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე.

როდესაც აქტივზე ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტია, ბანკი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკი საგრძნობლად გაიზარდა და აქტივი ხდება გაუფასურების მოდელის მე-2 ეტაპზე, ანუ დანაკარგის რეზერვი განიხილება მთელი არსებობის მანძილზე მსდ-ის მიხედვით.

მსდ-ის შეფასება ინდივიდუალურად

ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების შემთხვევაში, მსდ ფასდება კონტრაქტით ბანკის მიერ მისაღები ფულადი ნაკადებისა და მომავალი ეკონომიკური სცენარების სიმრავლის შეწონვით მისაღები ფულადი ნაკადების სხვაობის მიმდინარე ღირებულებით, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. გარდა ამისა, მხედველობაში მიიღება გადახდები და სესხის უზრუნველყოფად ფლობილი აქტივების უზრუნველყოფის რეალიზაცია.

მსესხებელთა ჯგუფის ბიზნესიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შეფასების მიზნით, მენეჯმენტი მხედველობაში იღებს ინფორმაციას მსესხებელთა ლიკვიდობის, გადახდისუნარიანობის, ბიზნესისა და ფინანსური რისკების, გადაუხდელობის დონისა და საოპერაციო ფულადი ნაკადების თაობაზე. მსესხებლის თავისუფალი ფულადი ნაკადების დასადგენად ბანკი იყენებს საპროგნოზო ინფორმაციას, რაც მოიცავს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ ეკონომიკურ მონაცემებსა და ეკონომიკურ ინდიკატორებს. მოდელი ეყრდნობა შემდეგ მაკროეკონომიკურ ცვლადებს:

- 1 ნომინალური მშპ-ის ზრდის განაკვეთი - მსესხებლის შემოსავლისა და რეალიზებული საქონლის თვითღირებულების საკორექციოდ;
- 2 ინფლაციის განაკვეთი - მსესხებლის ირიბი დანახარჯების საკორექციოდ;
- 3 ლარი/აშშ დოლარი გაცვლის კურსი - მსესხებლის თავისუფალი ფულადი ნაკადების საკორექციოდ.

მაშინაც კი, როდესაც უზრუნველყოფის დასაკუთრება მოსალოდნელი არ არის, უზრუნველყოფილი სესხების მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში ასევე შედის ის ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას უზრუნველყოფის დასაკუთრებიდან, იმ ხარჯების გამოკლებით, რომლებიც გაიწევა უზრუნველყოფის მიღებისა და გაყიდვის მიზნით.

ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას უზრუნველყოფის დასაკუთრებიდან, დამოკიდებულია უზრუნველყოფის რეალურ ღირებულებაზე. მათზე ვრცელდება შეფასებისა და ლიკვიდობის სამოდელო მაჩვენებლები უზრუნველყოფის თითოეული სახეობის მიხედვით. ფულადი ნაკადების გამოთვლისას გამოიყენება უზრუნველყოფის ოთხი ძირითადი სახეობა:

- უძრავი ქონება
- მოძრავი ქონება, მათ შორის ძირითადი საშუალებები
- მარაგები
- დეპოზიტები.

უზრუნველყოფის სალიკვიდაციო ღირებულება ჩვეულებრივ ფასდება ამოღების პერიოდად 2 წლისა და შეფასების განაკვეთებად უძრავი ქონებისათვის 15%-ის, მოძრავი ქონებისათვის (ძირითადი საშუალებების ჩათვლით) 30%-ის, ხოლო

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

მარაგებისათვის 45%-ის გამოყენებით. ზოგადი მიდგომა ცალკეულ შემთხვევებში იცვლება, თუ სხვა გარემოებები მიუთითებს, რომ ამოღების პერიოდისა და შეფასების სამოდელო განაკვეთის გამოყენება არამართებულია.

როდესაც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სარისკო სესხები ინდივიდუალურად გაუფასურებულად არ ითვლება, გამოიყენება ჯგუფური შეფასების მეთოდოლოგია, სადაც მხედველობაში იიღება რეალურად გაწეული მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი, რომლის იდენტიფიცირება არ მომხდარა.

მსდ-ის შეფასება ჯგუფურად

მსდ-ის შეფასებისას მხედველობაში მიიღება შემდეგი ცვლადების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგი (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი, შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით.

დეფოლტის განსაზღვრება

შეფასების დასადგენად კრიტიკული მნიშვნელობა ენიჭება დეფოლტის განსაზღვრებას, რომელიც მსდ-ის ოდენობის შეფასებაშია ინტეგრირებული. დეფოლტის მოვლენად ბანკი მიიჩნევს შემდეგ მოვლენებს:

- ჯგუფურად შეფასებულ სესხებში მსესხებელმა ბანკის მიმართ მატერიალურ საკრედიტო ვალდებულებაზე ვადას გადააცილა 90-ზე მეტი დღით
- მსესხებელი გადავიდა პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებაში;
- საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციის მიხედვით, მსესხებლის სესხზე დანაკარგის რეზერვირების განაკვეთის კატეგორია 30%-ან მეტია;
- სხვა კრიტერიუმები, რომლებიც მიუთითებს, რომ ნაკლებ სავარაუდოა, მსესხებელმა დაფაროს ვალდებულება, მათ შორის, ცუდი რესტრუქტურზაცია.

LGD მოდელი

გაუფასურების მოდელის კიდეც ერთი კომპონენტია LGD (დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგები), ანუ დეფოლტის შემთხვევაში წარმოშობილი ზარალის შეფასებული ოდენობა. მის შესაფასებლად დეფოლტგანცდილი რისკგამოვლინებები სეგმენტების მიხედვით მცირდება უზრუნველყოფად გამოყენებული დეპოზიტებით, 2 წლიანი ამოღების პერიოდის უზრუნველყოფის დისკონტირებული სალიკვიდაციო ღირებულებითა და შეფასების ზღვრული განაკვეთით.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეფასების ზღვრული მაჩვენებლის 10%-იანი ზრდა იწვევს მსდ-ის 5.31%-იან ზრდას, რაც შეადგენს 4,930 ათას ლარს, ხოლო შეფასების ზღვრული მაჩვენებლის 10%-იანი კლება იწვევს მსდ-ის 5.25%-იან კლებას, რაც შეადგენს 4,876 ათას ლარს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამოღების პერიოდის 10%-იანი ზრდა იწვევს მსდ-ის 6.51%-იან ზრდას, რაც შეადგენს 6,040 ათას ლარს, ხოლო ამოღების პერიოდის 10%-იანი კლება იწვევს მსდ-ის 4.42%-იან კლებას, რაც შეადგენს 4,106 ათას ლარს.

EAD მოდელი

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

EAD წარმოადგენს მთლიან მისაღებ თანხას დეფოლტის დროს. ბანკი მას ანგარიშობს კონტრაგენტის მიმდინარე რისკის გამოვლენისა და მიმდინარე თანხის კონტრაქტით პოტენციურად ნებადართული ცვლილებების საფუძველზე, ამორტიზაციის ჩათვლით.

საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება

ბანკი მსდ-ს გამოთვლებში იყენებს საპროგნოზო ინფორმაციას. ეს ინფორმაცია მოიცავს ეკონომიკურ მონაცემებსა და ეკონომიკური ინდიკატორების პროგნოზს, რომელსაც მონეტარული სამსახურები აქვეყნებენ. დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრის საფუძველს ქმნის სამი ეკონომიკური სცენარი (საბაზისო, პესიმისტური, ოპტიმისტური). თითოეული მათგანი დეფოლტის განსხვავებულ ალბათობას იძლევა. ამ სცენარების შექონვა ქმნის დეფოლტის საშუალო შეწონილი ალბათობის საფუძველს, რომელიც მსდ-ის გამოთვლაში გამოიყენება. 12 თვიანი მსდ (1-ლი ეტაპის სესხები) ფასდება მხოლოდ თორმეტთვიანი დეფოლტის ალბათობით. არსებობის მანძილზე მსდ (მე-2 და მე-3 ეტაპების სესხები) ფასდება ყველა წლიური ზღვრული დეფოლტის ალბათობებით სესხის ვადის გასვლამდე.

ფასს 9-ის მიზნებისთვის საქართველოს ეროვნული ბანკი აქვეყნებს მაკროეკონომიკური ინდიკატორების პროგნოზებს სხვადასხვა სცენარით და მათ წონას გამოთვლეში. საბაზისო სცენარი ყველაზე სავარაუდო სცენარია და მისი წონა გამოთვლებში 50%-ია. პესიმისტური და ოპტიმისტური სცენარების წონა 25%-ია.

ისტორიული მონაცემების სტატისტიკური ანალიზის გამოყენებით ბანკმა შეაფასა ურთიერთქმედება მაკროეკონომიკურ ცვლადებსა და საკრედიტო რისკსა და დეფოლტის ალბათობას შორის. სამი მაკროეკონომიკური ცვლადი (მშპ-ს ზრდა, ლარი/დოლარის გაცვლითი კურსი და უძრავი ქონების ფასები) გათვალისწინებულია ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხების მოსალოდნელ ეკონომიკურ სცენარებში. კოლექტიურად გაუფასურებული სესხების შემთხვევაში ბანკმა მხოლოდ მშპ-ს ზრდის გათვალისწინება შეძლო, სათანადოდ გამყარებული ინფორმაციის არარსებობის გამო.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2018 წლის 31 დეკემბრის გამოყენებულ 2019-2023 წლების საქართველოს ეკონომიკურ სცენარებში შესული ინდიკატორები, რომლებიც დიდ ზეგავლენას ახდენს მსდ-ზე.

	2019	2020	2021	2022	2023
მშპ-ს ზრდის დონე					
საბაზისო სცენარი	5.00%	5.00%	5.00%	5.00%	5.00%
აღმავალი სცენარი	6.50%	5.50%	5.00%	5.00%	5.00%
დაღმავალი სცენარი	2.00%	3.00%	4.00%	4.00%	4.00%
ლარი/ აშშ დოლარის გაცვლითი კურსის ცვლილება (წლიდან წლამდე)					
საბაზისო სცენარი	0%	0%	0%	0%	0%
აღმავალი სცენარი	3%	2%	2%	0%	0%
დაღმავალი სცენარი	-15%	-10%	5%	0%	0%
უძრავი ქონების ფასის ცვლილება (წლიდან წლამდე)					
საბაზისო სცენარი	2.90%	3.00%	3.00%	0.00%	0.00%
აღმავალი სცენარი	3.60%	3.30%	3.00%	0.00%	0.00%
დაღმავალი სცენარი	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%

პროგნოზირებული ურთიერთობა ეკონომიკურ ინდიკატორებსა და დეფოლტსა და დანაკარგის განაკვეთებს შორის სესხის პორტფელში შემუშავდა ბოლო 5 წლის მონაცემების საფუძველზე.

ბანკის მიერ შემუშავებული ეკონომიკური მოდელის თანხმად, არ აღინიშნება მნიშვნელოვანი დამოკიდებულება მაკრო ეკონომიკურ ცვლადებსა და სესხების პორტფელის ხარისხს შორის.

მსდ-ს გამოთვლა

თითოეული სეგმენტის ზღვრული PD-ების და LGD-ის დადგენის შემდეგ, მსდ-ს საბოლოო კალკულაციები კონკრეტული სესხის რისკის მახასიათებლებზე დაყრდნობით კეთდება. 12 თვიანი მსდ პირველი ეტაპის სესხების ითვლება, ხოლო

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

მეორე და მესამე ეტაპის სესხებისთვის მსდ არსებობის მანძილზე ითვლება, მოსალოდნელი ფულადი დეფიციტების დისკონტირებით ანგარიშგების თარიღისთვის.

რესტრუქტურიზებული სესხები

კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე პირობების ცვლილება, როგორც წესი, ხდება კლიენტებთან ურთიერთობის განვითარების პროცესის ფარგლებში ან მსესხებლის მდგომარეობის გაუარესების დროს. ამ უკანასკნელ შემთხვევაში, მოლაპარაკების შედეგად შესაძლოა გაგრძელდეს სესხის გადახდის ვადა ან შეიცვალოს გადახდის გეგმა, რომლის მიხედვითაც ბანკი შეღავათიან საპროცენტო განაკვეთს სთავაზობს იმ მსესხებლებს, რომლებიც ნამდვილად მძიმე ვითარებაში აღმოჩნდნენ. ამის შედეგად, აქტივი კვლავაც ვადაგადაცილებული რჩება და ინდივიდუალურად გაუფასურებულია, თუ ხელშეორე მოლაპარაკების შედეგად დადგენილი საპროცენტო განაკვეთისა და ძირითადი თანხის გადახდა ნაკლებია აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებაზე. სხვა შემთხვევაში, მოლაპარაკებების შედეგად იდება ახალი ხელშეკრულება, რომელიც ახალ სესხად განიხილება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია იმ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება, კლასების მიხედვით, რომელთა პირობები შეიცვალა:

ფინანსური აქტივის კლასი	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017
კლიენტებზე გაცემული სესხები	138,552	44,027

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იმ ამჟამად 1-ელი ეტაპის სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება, რომელთა პირობები შეიცვალა, როდესაც ისინი მე-2/მე-3 ეტაპებზე განიხილებოდა და ზარალის რეზერვი ფასდებოდა 12-თვიანი თანხით, ნულის ტოლია.

კლიენტებზე გაცემული სესხების მოძრაობა ეტაპებს შორის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2018			სულ
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12 თვის მსდ	მსდ არსებობის მანძილზე - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ ი	მსდ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ ი	
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბერს	489,559	81,680	307,973	879,212
კორექტირება ფასს 9-ის პირველი გამოყენების გამო	8,359	5,756	16,599	30,714
სრული ღირებულება 2018 წლის 1 იანვარს	497,918	87,436	324,572	909,926
ახალი წარმოშობილი სესხები (დარიცხული საპროცენტო სარგელით)	292,726	9,279	52,373	354,378
ცვლილებები სრულ ღირებულებაში:				
- გადავიდა 1-ელ ეტაპზე	6,533	(6,533)	-	-
- გადავიდა მე-2 ეტაპზე	(98,220)	102,381	(4,161)	-
- გადავიდა მე-3 ეტაპზე	-	(58,188)	58,188	-
გადახდილი სესხები	(237,501)	(27,687)	(77,490)	(342,678)
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი	-	-	(2,660)	(2,660)
ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	-	-	178	178
ზარალი საკურსო სხვაობის შედეგად	3,303	2,283	6,394	11,980
სრული ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერს	464,759	108,971	357,394	931,124

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

სს „ქართუ ჯგუფი“
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის მოძრაობა ეტაპებს შორის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2018			სულ
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12 თვის მსდ	მსდ არსებობის მანძილზე - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	მსდ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	
	1	2	3	
რეზერვი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,444	2,431	68,962	74,837
კორექტირება ფასს 9-ის პირველი გამოყენების გამო	1,717	545	13,011	15,273
რეზერვი 2018 წლის 1 იანვარს	5,161	2,976	81,973	90,110
ახალი წარმოშობილი სესხები	3,619	150	16,970	20,739
ცვლილებები რეზერვში:				
- გადავიდა 1-ელ ეტაპზე	866	(866)	-	-
- გადავიდა მე-2 ეტაპზე	(1,195)	2,056	(861)	-
- გადავიდა მე-3 ეტაპზე	-	(1,579)	1,579	-
გადახდილი სესხები	(2,401)	(560)	(20,979)	(23,940)
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი	-	-	(2,660)	(2,660)
ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	-	-	178	178
საკრედიტო რისკით გამოწვეული ცვლილებები	(1,137)	4,858	1,126	4,847
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	2,173	2,173
სარგებელი საკუროსო სხვაობის შედეგად	42	223	1,129	1,394
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბერს	4,955	7,258	80,628	92,841

საკრედიტო რისკის შეფასების მეთოდოლოგია 2018 წლის 1 იანვრამდე

2018 წლის 1 იანვრამდე ბანკი საკრედიტო რისკს აფასებდა ბასს 39-ის მიხედვით შედგენილი მეთოდოლოგიით.

ბანკი სესხების პორტფელს ჰყოფს ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან და უმნიშვნელო ჯგუფებად.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანია მსესხებლების ის ჯგუფი, რომელთა რისკგამოვლინება ბანკის საზედამხებდველ კაპიტალის 1%-ს აჭარბებს.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების გაუფასურების ინდივიდუალური შეფასება

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების გაუფასურება ფასდება ინდივიდუალურად, საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მომავალი ფულადი სახსრების განსაზღვრით.

მსესხებელთა ბიზნესის ჯგუფიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების პროგნოზირების მიზნით, ხელმძღვანელობა განიხილავს მთელ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას მსესხებელთა ლიკვიდობის, გადახდისუნარიანობის, ბიზნესისა და ფინანსური რისკების, გადაუხდეელი ანგარიშებისა და ოპერაციებიდან მისაღები ფულადი ნაკადების თაობაზე.

უზრუნველყოფილი სესხების პროგნოზირებულ მომავალ ფულად ნაკადებში ასევე გათვალისწინებულია ის ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას გირაოს რეალიზაციის შემთხვევაში, უზრუნველყოფის მოპოვებისა და გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით, იმის მიუხედავად, არის ეს მოსალოდნელი თუ არა.

ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება მიღებულ იქნეს უზრუნველყოფის რეალიზაციის შედეგად, დამოკიდებულია უზრუნველყოფის რეალურ ღირებულებაზე, აგრეთვე უზრუნველყოფის თითოეული ტიპისათვის შეფასების მიდგომასა

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

და ლიკვიდობის რისკის ფაქტორზე. ფულადი ნაკადების შეფასებისას გამოიყენება უზრუნველყოფის სამი ძირითადი სახეობა:

- უძრავი ქონება
- მოძრავი ქონება, მათ შორის, მატერიალური აქტივები და მარაგები;
- ფინანსური აქტივები, მათ შორის დეპოზიტები.

პროგნოზირებული ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას უზრუნველყოფის რეალიზაციის შედეგად მისი მოპოვებისა და გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით, დისკონტირდება სესხის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით გაყიდვის დარჩენილი მთელი სავარაუდო დროის განმავლობაში.

გაყიდვამდე დარჩენილი დრო დამოკიდებულია უზრუნველყოფის სახეობაზე და ფასდება ხელმძღვანელობის შეხედულებისამებრ დეფოლტის დღიდან უზრუნველყოფის გაყიდვამდე სავარაუდო პერიოდის შეფასებით.

იმ შემთხვევაში, თუ ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხი არ ჩაითვალა გაუფასურებულად, გაწეული მაგრამ კონკრეტულად არაიდენტიფიცირებული გაუფასურების დანაკარგების მოსაცავად გამოიყენება ჯგუფური შეფასების მეთოდოლოგია.

ჯგუფური შეფასების მეთოდოლოგია

ჯგუფური შეფასებისას სესხების პორტფელი იყოფა სესხების ორ - გაუფასურების გამომწვევი მოვლენებით და გაუფასურების გამომწვევი მოვლენების გარეშე - ჯგუფებად.

გაუფასურების გამომწვევი მოვლენიანი სესხების შეფასების მეთოდოლოგიით დაიშვება, რომ დეფოლტი მოხდა და გამოითვლება დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში. მასში ჩანს ის დისკონტირებული ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას სესხზე უზრუნველყოფის რეალიზაციის შემთხვევაში, მისი მოპოვებისა და გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით. უზრუნველყოფის რეალიზაციისას წარმოშობილი ფულადი ნაკადების შეფასებითი მიდგომა აღწერილია ზემოთ.

სესხები გაუფასურების გამომწვევი მოვლენების გარეშე ჯგუფდება მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების საფუძველზე.

გაუფასურების გამომწვევი მოვლენების გარეშე არსებული ჯგუფურად შეფასებული სესხებისათვის გაუფასურების დანაკარგების გამოსათვლელად, ბანკი მხედველობაში იღებს შემდეგ პარამეტრებს: დეფოლტის ალბათობა და დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში.

გარე ან შიდა გარემოს ცვლილების დროს ან ისეთ შემთხვევაში, როდესაც ისტორიული მონაცემები არსებულ მდგომარეობას აღარ ასახავს, ბანკი რისკ პარამეტრებს აკორექტირებს მიმდინარე დაკვირვებადი მონაცემების საფუძველზე, რათა ამით მოიცვას იმ მიმდინარე გარემოებების ეფექტი, რომლებიც წინა პერიოდებში არ არსებობდა და გააუვნებელყოს იმ წარსული გარემოებების ეფექტი, რომლებიც ამჟამად აღარ მოქმედებს.

დეფოლტის განსაზღვრებაში შედის ისეთი კრიტერიუმები, როგორიცაა:

- 180 დღით ვადაგადაცილება
- სხვა კრიტერიუმები, რომლებიც მიუთითებს იმაზე, რომ ნაკლებად სავარაუდოა, მსესხებელმა დაფაროს ვალდებულებები. მათ შორისაა ცუდი ვალების რესტრუქტურისაცია.

გაწეული მაგრამ არაიდენტიფიცირებული გაუფასურების დანაკარგების გათვალისწინების მიზნით ბანკმა, გარდამავალი მატრიცების მიდგომის გამოყენებით შეიმუშავა დეფოლტის ალბათობის მოდელი.

თითოეულ სეგმენტზე დაკვირვების პერიოდად აღებულია ბოლო 3 წელი. ამ ვადის განმავლობაში, ვადაგადაცილებულ ჯგუფებში იქმნება ყოველთვიური მიგრაციის მატრიცები, თვის ბოლოს არსებული მდგომარეობისა და თითოეული სესხის ოდენობის ანგარიშის მიხედვით. ამის შემდეგ იწყება მიგრაციის 12-თვიანი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც უნდა შეფასდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრი.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

უზრუნველყოფისა და კრედიტის სხვა გამაძლიერებლების ანალიზი

საჭირო უზრუნველყოფის ტიპი და ოდენობა დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე. შემუშავებულია მეთოდოლოგია უზრუნველყოფის მისაღები ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების შესახებ. ჩადებული უზრუნველყოფების ძირითადი ტიპები მოიცავს შემდეგს:

- კომერციული სესხების შემთხვევაში - უძრავ ქონებას, გარანტიებს, სატრანსპორტო საშუალებებს, აღჭურვილობებსა და მარაგებს.
- საცალო სესხების შემთხვევაში - საცხოვრებელი ქონების, აღჭურვილობის, სატრანსპორტო საშუალებებისა და გარანტიების იპოთეკას.

მენეჯმენტი აკვირდება უზრუნველყოფის საბაზრო ფასებს, ხელშეკრულების პირობების მიხედვით, ითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას და მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის შეფასების მანძილზე აკვირდება უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

თანდართულ ცხრილში წარმოდგენილია სესხების პორტფელის ანალიზი უზრუნველყოფების ტიპების მიხედვით:

უზრუნველყოფის სახეობა	31, დეკემბერი 2018 მთლიანი საბალანსო ღირებულება	დეკემბერი 31, 2018 მსდ რეზერვი	დეკემბერი 31, 2018 მთლიანი საბალანსო ღირებულება	დეკემბერი 31, 2018 უზრუნველყოფის რეალური ღირებულება
უძრავი ქონება	764,348	(48,369)	715,978	1,608,899
ნადდი ფული	11,363	(551)	10,811	22,610
აღჭურვილობა	64,107	(16,340)	47,768	267,314
მარაგები	20,323	(1,030)	19,293	102,278
სხვა უზრუნველყოფა	14,074	(1,628)	12,447	16,747
უზრუნველყოფის გარეშე	56,909	(24,923)	31,986	-
სულ	931,124	(92,841)	838,283	2,017,848

უზრუნველყოფის ტიპები	31, დეკემბერი 2017 მთლიანი საბალანსო ღირებულება	დეკემბერი 31, 2017 მსდ რეზერვი	დეკემბერი 31, 2017 მთლიანი საბალანსო ღირებულება	დეკემბერი 31, 2017 უზრუნველყოფის რეალური ღირებულება
უძრავი ქონება	800,420	(61,932)	738,488	1,960,254
ნადდი ფული	7,290	-	7,290	23,258
აღჭურვილობა	18,730	(4,231)	14,499	360,075
მარაგები	13,512	(98)	13,414	137,779
სხვა უზრუნველყოფა	9,191	(3,965)	5,226	20,533
უზრუნველყოფის გარეშე	30,069	(4,611)	25,458	-
სულ	879,212	(74,837)	804,375	2,501,899

ბანკის პოლიტიკა გულისხმობს ამგვარ სესხებზე მათი გაცემის თარიღში სესხი/ღირებულების (ს/ღ) საშუალოდ 70%-იანი კოეფიციენტის მინიჭებას უზრუნველყოფის დისკონტირებული ღირებულების დასადგენად. ეს ის უმცირესი ღირებულებაა, რომლის რეალიზებას და მსდ გამოთვლებში გამოყენებასაც ბანკი ვარაუდობს.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

	31, დეკემბერი 2018	დეკემბერი 31, 2018	დეკემბერი 31, 2018
ს/დ კოეფიციენტი უზრუნველყოფის დისკონტირებულ ღირებულებაზე დაყრდნობით	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	მსდ რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
50%-ზე ნაკლები	152,859	(303)	152,556
51-70%	125,038	(314)	124,724
71-90%	141,899	(651)	141,248
91-100%	48,539	(2,057)	46,482
100%-ზე მეტი	462,789	(89,516)	373,273
სულ	931,124	(92,841)	838,283

	31, დეკემბერი 2017	დეკემბერი 31, 2017	დეკემბერი 31, 2017
ს/დ კოეფიციენტი უზრუნველყოფის დისკონტირებულ ღირებულებაზე დაყრდნობით	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	მსდ რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
50%-ზე ნაკლები	148,497	-	148,497
51-70%	195,008	(482)	194,526
71-90%	192,917	(4,293)	188,624
91-100%	64,053	(2,134)	61,919
100%-ზე მეტი	278,737	(67,928)	210,809
სულ	879,212	(74,837)	804,375

საკრედიტო რისკის პოზიციის მაქსიმალური ოდენობა

ბანკის მაქსიმალური საკრედიტო რისკდამოკიდებულება ბოლო წლის განმავლობაში ძალზე გაიზარდა, რაც გამოწვეული იყო ბაზარზე არსებული პირობებით. თუმცა, ამ ზრდის მიუხედავად, ბანკის პორტფელის მომგებიანობის მაჩვენებლების გაუარესება არ შენიშნულა.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს საბალანსო და გარეგანსური აქტივების მაქსიმალური საკრედიტო რისკის პოზიციისადმი დაქვემდებარებას. ბალანსის ფინანსურ აქტივებზე მაქსიმალური დაქვემდებარება უტოლდება აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაქვითვამდე და უზრუნველყოფამდე. ბანკის მაქსიმალური პოზიცია საკრედიტო რისკისადმი იმ შემთხვევაში თუ უზრუნველყოფა და ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებულია და პირობითი ვალდებულებები, ან კრედიტის გაცემის ვალდებულება არ სრულდება, წარმოდგენილია ამ ინსტრუმენტების კონტრაქტით გათვალისწინებული ღირებულებით.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017	1 იანვარი, 2017
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	18,253	30,355
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	12,380	18,800	6,051
კლიენტებზე გაცემული სესხები	838,283	804,375	863,725
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	19,295	27,978	19,045
მოთხოვნები დაზღვევიდან და გადაზღვევიდან	2,862	3,363	5,835
ინვესტიციები კაპიტალში	57	57	57
სხვა ფინანსური აქტივები	2,956	2,248	1,129
გაცემული გარანტიები და მსგავსი ტრანზაქციები	53,530	64,691	62,435
აკრედიტორები და სხვა ტრანზაქციებთან დაკავშირებული პირობითი ვალდებულებები	7,863	8,252	-
სამომავლო სასესხო ვალდებულებები და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	48,811	22,310	27,355

გარესაბალანსო რისკი

გარესაბალანსო რისკების სამართავად ბანკი ძირითადად იყენებს რისკის მართვის იმავე პოლიტიკას რითაც სარგებლობს საბალანსო რისკების მართვისას. რაც შეეხება სესხის გაცემისა და კლიენტებისა და კონტრაგენტების ვალდებულებებს, ბანკი იყენებს იმავე საკრედიტო მართვის პოლიტიკას, რითაც სარგებლობს გაცემული სესხების შემთხვევაში. მოთხოვნილი უზრუნველყოფა დამოკიდებული იქნება კონტრაგენტის სიძლიერესა და გარიგების სპეციფიკაზე.

უზრუნველყოფა. უზრუნველყოფის მოცულობა და სახეობა დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. უზრუნველყოფის დაშვებული სახეობებისა და შეფასების პარამეტრები დგინდება მიღებული ინსტრუქციის შესაბამისად.

უზრუნველყოფის ძირითადი სახეობებია:

- კომერციული სესხების შემთხვევაში: გირაო უძრავ ქონებაზე, გარანტიები, სატრანსპორტო საშუალებები და მანქანა-დანადგარები;
- საცალო სესხების შემთხვევაში: გირაო საცხოვრებელ უძრავ ქონებაზე და გარანტიები.

წლის განმავლობაში ჯგუფმა დაისაკუთრა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის თარიღის მდგომარეობით 24,820 ლარის საბალანსო ღირებულების ქონება, რომელსაც ბანკი ამჟამად ყიდის.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკის მართვა

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ლიკვიდობის რისკი ეხება დეპოზიტების გადინების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად საკმარისი სახსრების არსებობას, რომლებიც უკავშირდება ფინანსურ ინსტრუმენტებს მათი დაფარვის ვადის დადგომისას.

აქტივ-პასივების კომიტეტი აკონტროლებს ზემოთ აღნიშნულ რისკებს ვადიანობის ანალიზის საფუძველზე, რომელიც განსაზღვრავს ბანკის სტრატეგიას შემდგომი ფინანსური პერიოდისათვის. მიმდინარე ლიკვიდობის კონტროლი ხორციელდება სახაზინო დეპარტამენტის მიერ, რომლის ფუნქციაც არის ფულად ბაზრებზე გარიგებების დადება, მიმდინარე ლიკვიდობის შენარჩუნება და ფულადი ნაკადების ოპტიმიზაცია.

ლიკვიდობის რისკის სამართავად, ბანკი ახორციელებს კლიენტების და ბანკის ოპერაციებზე მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ყოველდღიურ მონიტორინგს, რაც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილს. დირექტორთა საბჭო აწესებს ლიმიტებს ხელმისაწვდომი სახსრების მინიმალურ პროპორციაზე გასანადგებელი დეპოზიტების უზრუნველსაყოფად და ბანკთაშორისი და სხვა სასესხო წყაროს მინიმალურ დონეზე, რომელიც აუცილებელია იმისათვის, რომ დაკმაყოფილდეს განადგება მოთხოვნის მოულოდნელი წარმოქმნისას.

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი:

(a) ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის პირობა, რომელიც იანგარიშება ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისთვის ადრეული თარიღით, როდესაც ბანკი ვალდებული იქნება დაფაროს ვალდებულება; და

(b) ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობა, რომელიც დაანგარიშებულია არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისას ფინანსურ ვალდებულებებზე ადრეული თარიღით, როდესაც ჯგუფმა უნდა გამოისყიდოს ვალდებულება, და

(გ) ფინანსური აქტივების დაფარვის პირობა, რომელიც იანგარიშება ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით) არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისთვის და რომელიც მიღებული იქნება აქტივებზე დაფარვის საკონტრაქტო პირობაზე დაყრდნობით, იმ შემთხვევების გამოკლებით, როდესაც ბანკი ვარაუდობს, რომ ფულადი სახსრების შემოძინება სხვა დროსაა მოსალოდნელი.

შემდეგ ცხრილში გაანალიზებულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფების მიხედვით ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ქვემოთ მოცემული მონაცემები ეფუძნება ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2018 სულ
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	96,497	-	-	-	-	96,497
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	138,155	-	-	-	-	138,155
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	-	5,656	556	-	3,843	10,055
კლიენტებზე გაცემული სესხები	130,656	37,117	201,673	349,450	119,387	838,283
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	3,470	7,075	8,750	-	-	19,295
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	368,778	49,848	210,979	349,450	123,230	1,102,285
ფული და ფულის ექვივალენტები	28,040	-	-	-	-	28,040
სადაზღვევო მოთხოვნები	-	-	2,862	-	-	2,862
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	-	-	2,325	-	-	2,325
ინვესტიციები კაპიტალში	57	-	-	-	-	57
სხვა ფინანსური აქტივები	2,956	-	-	-	-	2,956
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური აქტივები	31,053	-	5,187	-	-	36,240
სულ ფინანსური აქტივები	399,831	49,848	216,166	349,450	123,230	1,138,525
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების დეპოზიტები	98,733	12,673	232,384	26,127	22	369,939
ბანკების დეპოზიტები	-	360	14,721	-	-	15,081
სუბორდინირებული სესხი	-	107	-	-	172,805	172,912
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	98,733	13,140	247,105	26,127	172,827	557,932
ბანკთან არსებული ვალდებულებები	25	-	-	-	-	25
კლიენტების დეპოზიტები	271,486	-	-	-	-	271,486
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,844	-	2,516	-	-	6,360
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური ვალდებულებები	275,355	-	2,516	-	-	277,871
სულ ფინანსური ვალდებულებები	374,088	13,140	249,621	26,127	172,827	835,803
საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის პოზიცია	270,045	36,708	(36,126)	323,323	(49,597)	544,353
საპროცენტო განაკვეთის ჯამური პოზიცია	270,045	306,753	270,627	593,950	544,353	1,985,728
ლიკვიდობის პოზიცია	25,743	36,708	(33,455)	323,323	(49,597)	302,722
ლიკვიდობის ჯამური პოზიცია	25,743	62,451	28,996	352,319	302,722	772,231

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2017 სულ
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	45,000	-	-	-	-	45,000
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	120,479	-	-	-	-	120,479
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	-	6,000	507	-	-	6,507
კლიენტებზე გაცემული სესხები	119,685	43,273	158,924	286,992	195,501	804,375
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	4,491	9,283	14,204	-	-	27,978
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური აქტივები	289,655	58,556	173,635	286,992	195,501	1,004,339
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	179,672	-	-	-	-	179,672
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	6,109	264	1,379	6,945	3,556	18,253
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	-	-	8,245	-	4,048	12,293
მოთხოვნები დაზღვევიდან და გადაზღვევიდან	-	-	3,363	-	-	3,363
გასაყიდად ფლობილი ინვესტიციები	57	-	-	-	-	57
სხვა ფინანსური აქტივები	2,248	-	-	-	-	2,248
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური აქტივები	188,086	264	12,987	6,945	7,604	215,886
სულ ფინანსური აქტივები	477,741	58,820	186,622	293,937	203,105	1,220,225
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების დეპოზიტები	147,125	9,087	167,635	67,864	4,687	396,398
ბანკების დეპოზიტები	-	-	14,602	-	-	14,602
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	163,625	163,625
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	-	32,842	-	32,842
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	147,125	9,087	182,237	100,706	168,312	607,467
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების დეპოზიტები	292,447	-	-	-	-	292,447
ბანკების დეპოზიტები	3,796	-	-	-	-	3,796
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,436	842	1,483	23	5	4,789
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური ვალდებულებები	298,679	842	1,483	23	5	301,032
სულ ფინანსური ვალდებულებები	445,804	9,929	183,720	100,729	168,317	908,499
საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის პოზიცია	142,530	49,469	(8,602)	186,286	27,189	396,872
საპროცენტო განაკვეთის ჯამური პოზიცია	142,530	191,999	183,397	369,683	396,872	1,284,481
ლიკვიდობის პოზიცია	31,937	48,891	2,902	193,208	34,788	311,726
ლიკვიდობის ჯამური პოზიცია	31,937	80,828	83,730	276,938	311,726	785,159

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	1 იანვარი, 2017 სულ
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	49,055	-	-	-	-	49,055
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	143,009	-	-	-	-	143,009
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	131	132	660	-	-	923
კლიენტებზე გაცემული სესხები	130,687	45,647	156,194	375,236	155,961	863,725
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	3,947	6,426	4,875	3,797	-	19,045
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური აქტივები	326,829	52,205	161,729	379,033	155,961	1,075,757
ფული და ფულის ექვივალენტები	249,573	-	-	-	-	249,573
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	30,355	-	-	-	-	30,355
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	25	-	1,397	-	3,706	5,128
სადაზღვევო მოთხოვნები	-	5,835	-	-	-	5,835
ინვესტიცია წილობრივ ინსტრუმენტში	57	-	-	-	-	57
სხვა ფინანსური აქტივები	1,129	-	-	-	-	1,129
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური აქტივები	281,139	5,835	1,397	-	3,706	292,077
სულ ფინანსური აქტივები	607,968	58,040	163,126	379,033	159,667	1,367,834
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების დეპოზიტები	158,575	37,701	215,228	5,754	495	417,753
ბანკების დეპოზიტები	4,776	-	14,769	-	-	19,545
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	178,851	178,851
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	-	130,802	-	130,802
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	163,351	37,701	229,997	136,556	179,346	746,951
კლიენტების დეპოზიტები	329,678	-	-	-	-	329,678
ბანკების დეპოზიტები	60	-	-	-	-	60
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,465	1,484	2,615	40	9	7,613
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური ვალდებულებები	333,203	1,484	2,615	40	9	337,351
სულ ფინანსური ვალდებულებები	496,554	39,185	232,612	136,596	179,355	1,084,302
საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის პოზიცია	163,478	14,504	(68,268)	242,477	(23,385)	328,806
საპროცენტო განაკვეთის ჯამური პოზიცია	163,478	177,982	109,714	352,191	328,806	1,132,171
ლიკვიდობის პოზიცია	111,414	18,855	(69,486)	242,437	(19,688)	283,532
ლიკვიდობის ჯამური პოზიცია	111,414	130,269	60,783	303,220	283,532	889,218

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში. ქვემოთ მოცემული მონაცემები ეფუძნება ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას. ამ

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

ცხრილებსი წარმოდგენილი თანხები არ შეესაბამება ანგარიშში წარმოდგენილ თანხებს, რადგან ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები მოიცავს ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს, რაც მიუთითებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ დარჩენილ გადახდებზე (საპროცენტო განაკვეთის ჩათვლით), რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში.

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2018 სულ
ფინანსური აქტივები							
ფული და ფულის ექვივალენტები	4.17%	96,497	-	-	-	-	96,497
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	0.86%	138,155	-	-	-	-	138,155
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	5.25%	-	5,656	556	-	3,843	10,055
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10.72%	130,656	37,117	201,673	349,450	119,387	838,283
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	7.21%	3,470	7,075	8,750	-	-	19,295
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური აქტივები		368,778	49,848	210,979	349,450	123,230	1,102,285
ფული და ფულის ექვივალენტები		28,040	-	-	-	-	28,040
სადაზღვევო მოთხოვნები		-	-	2,862	-	-	2,862
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ		-	-	2,325	-	-	2,325
ინვესტიციები კაპიტალში		57	-	-	-	-	57
სხვა ფინანსური აქტივები		2,956	-	-	-	-	2,956
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური აქტივები		31,053	-	5,187	-	-	36,240
სულ ფინანსური აქტივები		399,831	49,848	216,166	349,450	123,230	1,138,525
ფინანსური ვალდებულებები							
კლიენტების დეპოზიტები	4.95%	98,733	12,673	232,384	26,127	22	369,939
ბანკების დეპოზიტები	4.80%	-	360	14,721	-	-	15,081
სუბორდინირებული სესხი	5.50%	-	107	-	-	172,805	172,912
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		98,733	13,140	247,105	26,127	172,827	557,932
ბანკების დეპოზიტები		25	-	-	-	-	25
კლიენტების დეპოზიტები		271,486	-	-	-	-	271,486
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		3,844	-	2,516	-	-	6,360
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური ვალდებულებები		275,355	-	2,516	-	-	277,871
სულ ფინანსური ვალდებულებები		374,088	13,140	249,621	26,127	172,827	835,803
გაცემული გარანტიები		1,710	9,703	24,916	17,116	85	53,530
აკრედიტივები და სხვა ტრანზაქციები		2,765	784	4,314	-	-	7,863
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები		10,285	946	13,131	15,311	9,138	48,811
სულ ფინანსური და პირობითი ვალდებულებები		388,848	24,573	291,982	58,554	182,050	946,007

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2017 სულ
ფინანსური აქტივები							
ფული და ფულის ექვივალენტები	7.25%	45,000	-	-	-	-	45,000
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	1.25%	120,479	-	-	-	-	120,479
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	8.00%	-	6,000	507	-	-	6,507
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10.00%	119,685	43,273	158,924	286,992	195,501	804,375
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	7.28%	4,491	9,283	14,204	-	-	27,978
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური აქტივები		289,655	58,556	173,635	286,992	195,501	1,004,339
ფული და ფულის ექვივალენტები		179,672	-	-	-	-	179,672
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები		6,109	264	1,379	6,945	3,556	18,253
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ		-	-	8,245	-	4,048	12,293
სადაზღვევო მოთხოვნები		-	-	3,363	-	-	3,363
გასაყიდად ფლობილი ინვესტიციები		57	-	-	-	-	57
სხვა ფინანსური აქტივები		2,248	-	-	-	-	2,248
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური აქტივები		188,086	264	12,987	6,945	7,604	215,886
სულ ფინანსური აქტივები		477,741	58,820	186,622	293,937	203,105	1,220,225
ფინანსური ვალდებულებები							
კლიენტების დეპოზიტები	3.25%	147,125	9,087	167,635	67,864	4,687	396,398
ბანკების დეპოზიტები	4.5%	-	-	14,602	-	-	14,602
სუბორდინირებული სესხი	5.5%	-	-	-	-	163,625	163,625
სხვა ნასესხები სახსრები	5.5%	-	-	-	32,842	-	32,842
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		147,125	9,087	182,237	100,706	168,312	607,467
კლიენტის დეპოზიტები		292,447	-	-	-	-	292,447
ბანკების დეპოზიტები		3,796	-	-	-	-	3,796
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		2,436	842	1,483	23	5	4,789
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური ვალდებულებები		298,679	842	1,483	23	5	301,032
სულ ფინანსური ვალდებულებები		445,804	9,929	183,720	100,729	168,317	908,499
გაცემული გარანტიები		2,284	10,004	25,057	27,246	100	64,691
აკრედიტივები		7	-	8,245	-	-	8,252
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები		9,271	628	4,938	6,264	1,209	22,310

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

სულ ფინანსური და პირობითი ვალდებულებები		457,366	20,561	221,960	134,239	169,624	1,003,752
	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	1 იანვარი, 2017 სულ
ფინანსური აქტივები							
ფული და ფულის ექვივალენტები		49,055	-	-	-	-	49,055
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში		143,009	-	-	-	-	143,009
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	7.00%	131	132	660	-	-	923
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10.30%	130,687	45,647	156,194	375,236	155,961	863,725
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	7.26%	3,947	6,426	4,875	3,797	-	19,045
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური აქტივები		326,829	52,205	161,729	379,033	155,961	1,075,757
ფული და ფულის ექვივალენტები		249,573	-	-	-	-	249,573
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები		30,355	-	-	-	-	30,355
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ		25	-	1,397	-	3,706	5,128
სადაზღვევო მოთხოვნები		-	5,835	-	-	-	5,835
გასაყიდად ფლობილი ინვესტიციები		57	-	-	-	-	57
სხვა ფინანსური აქტივები		1,129	-	-	-	-	1,129
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური აქტივები		281,139	5,835	1,397	-	3,706	292,077
სულ ფინანსური აქტივები		607,968	58,040	163,126	379,033	159,667	1,367,834
ფინანსური ვალდებულებები							
კლიენტების დეპოზიტები	3.54%	158,575	37,701	215,228	5,754	495	417,753
ბანკების დეპოზიტები	4.88%	4,776	-	14,769	-	-	19,545
სუბორდინირებული სესხი	6.00%	-	-	-	-	178,851	178,851
სხვა ნასესხები სახსრები	4.50%	-	-	-	130,802	-	130,802
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		163,351	37,701	229,997	136,556	179,346	746,951
ბანკების დეპოზიტები		329,678	-	-	-	-	329,678
კლიენტების დეპოზიტები		60	-	-	-	-	60
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		3,465	1,484	2,615	40	9	7,613
სულ საპროცენტო სარგებლის არმქონე ფინანსური ვალდებულებები		333,203	1,484	2,615	40	9	337,351
სულ ფინანსური ვალდებულებები		496,554	39,185	232,612	136,596	179,355	1,084,302
გაცემული გარანტიები		2,857	5,123	22,320	30,736	1,398	62,435
აკრედიტივები		16,143	196	3,686	7,330	-	27,355

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

სულ ფინანსური და პირობითი

ვალდებულებები

515,554

44,504

258,618

174,662

180,753

1,174,092

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის იმის რისკი, რომ ბანკის მოგება ან კაპიტალი, ან მისი უნარი, მიაღწიოს ბიზნეს ამოცანებს, გაუარესდება საბაზრო განაკვეთების ან ფასების ცვლილების ან მერყეობის შედეგად. საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკს და ფასდადებასთან დაკავშირებულ სხვა რისკებს, რომელსაც ექვემდებარება ბანკი. ბანკის მიერ რისკების გამოთვლის მეთოდებსა და რისკების მართვაში ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია.

ბანკი ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკებს, ვინაიდან ის სესხებს ირებს როგორც ფიქსირებული, ასევე მცოცავი განაკვეთებით. ბანკი ამ რისკებს მართავს ფიქსირებული და მცოცავი განაკვეთის მქონე სესხების დაბალანსების საშუალებით.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აგრეთვე მართავს საპროცენტო განაკვეთისა და საბაზრო რისკებს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის პოზიციის ადეკვატურობით, რომელიც უზრუნველყოფს ბანკის პოზიტიურ საპროცენტო მარჯას. ბანკის ხელმძღვანელობა აწარმოებს ბანკის მიმდინარე ფინანსური მდგომარეობის მონიტორინგს, აფასებს მის დამოკიდებულებას საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობის მიმართ და მის ზეგავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

ბანკის სასესხო კონტრაქტების და სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უმეტესობა, რომლებიც საპროცენტო სარგებლის მატარებელია, ან ცვლილება ან მოიცავს პირობას, რომელიც საპროცენტო განაკვეთის გამსესხებლის სხედულებისამებრ შეცვლის საშუალებას იძლევა. ბანკი ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთის მარჯის მონიტორინგს და შესაბამისად, მიაჩნია, რომ არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის მნიშვნელოვან რისკს.

მგრძნობელობა საპროცენტო განაკვეთის მიმართ

საპროცენტო განაკვეთის რეალური ღირებულების რისკებს ბანკი მართავს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით, რომელიც შესაძლებელია წარმოისვას ბაზრის კონიუქტურის ნეგატიური ცვლილებების შედეგად. ბანკის ხელმძღვანელობა ახორციელებს ბანკის ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგს, აფასებს ბანკის მგრძნობელობას საპროცენტო განაკვეთის რეალური ღირებულების ცვლილების მიმართ და მის გავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის რისკის მგრძნობიარობის ანალიზს, რომელიც განისაზღვრა „რისკის ცვალებადობის შესაძლო მისაღებ ცვლილებებზე“ დაყრდნობით. ამ ცვლილებების დონე განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ და გათვალისწინებულია რისკების ანგარიშებით, რომლებსაც ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობას წარუდგენენ.

საპროცენტო განაკვეთის 2 ბაზისური პუნქტით ცვლილების გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2018		დეკემბერი 31, 2017	
	საპროცენტო განაკვეთი +5%	საპროცენტო განაკვეთი -5%	საპროცენტო განაკვეთი +5%	საპროცენტო განაკვეთი -5%
წმინდა ზეგავლენა დასაბეგრ მოგებაზე	25,514	(25,514)	17,571	(17,571)

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან ერთად. ბანკი ექვემდებარება ძირითადი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების რყევის გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკს აკონტროლებს ლარის გაუფასურების და სხვა მაკროეკონომიკური ინდიკატორების დადგენილი საფუძვლების რია სავალუტო პოზიციის მართვით, რაც ჯგუფს აზღვევს საშუალებას მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში სავალუტო კურსის ცვალებადობის შედეგად განცდილი დანაკარგები. საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით სახაზინო განყოფილება ახორციელებს ბანკის რია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს.

ჯგუფის ღია სავალუტო პოზიცია იმ ძირითად უცხოურ ვალუტაში, რომელშიც ბანკი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფლობს, მოცემულია ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში:

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 2.6766 ლარი	ევრო 1 ევრო = 3.070 ლარი	სხვა ვალუტა	დეკემბერი 31, 2018 სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	53,383	62,490	4,775	3,889	124,537
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	-	126,294	11,861	-	138,155
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	6,212	3,844	2,324	-	12,380
კლიენტებზე გაცემული სესხები	253,467	560,913	23,903	-	838,283
სადაზღვევო მოთხოვნები	729	1,759	374	-	2,862
ინვესტიციები კაპიტალში	57	-	-	-	57
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	19,295	-	-	-	19,295
სხვა ფინანსური აქტივები	2,956	-	-	-	2,956
სულ არაწარმოებული ფინანსური აქტივები	336,099	755,300	43,237	3,889	1,138,525
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ბანკების დეპოზიტები	2	15,101	3	-	15,106
კლიენტების დეპოზიტები	100,745	493,633	46,920	127	641,425
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,844	1,691	825	-	6,360
სუბორდინირებული სესხი	-	172,912	-	-	172,912
სულ არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	104,591	683,337	47,748	127	835,803
ღია საბალანსო პოზიცია	231,508	71,963	(4,511)	3,762	302,722

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 2.5922 ლარი	ევრო 1 ევრო = 3.1044 ლარი	სხვა ვალუტა	დეკემბერი 31, 2017 სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	69,621	143,398	10,751	902	224,672
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	-	109,873	10,606	-	120,479
მოგება-ზარალი რეალური					
ღირებულებით ასახული ფინანსური	18,253	-	-	-	18,253
აქტივები					
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების	6,507	4,048	8,245	-	18,800
მიმართ					
სადაზღვევო მოთხოვნები	1,102	1,730	531	-	3,363
კლიენტებზე გაცემული სესხები	230,495	553,359	20,521	-	804,375
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	57	-	-	-	57
დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციები	27,978	-	-	-	27,978
სხვა ფინანსური აქტივები	2,248	-	-	-	2,248
სულ არაწარმოებული ფინანსური	356,261	812,408	50,654	902	1,220,225
აქტივები					
არაწარმოებული ფინანსური					
ვალდებულებები					
ბანკების დეპოზიტები	1,413	16,982	3	-	18,398
კლიენტების დეპოზიტები	130,130	504,034	54,328	353	688,845
სხვა ნასესხები სახსრები	-	32,842	-	-	32,842
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,436	1,377	976	-	4,789
სუბორდინირებული სესხი	-	163,625	-	-	163,625
სულ არაწარმოებული ფინანსური	133,979	718,860	55,307	353	908,499
ვალდებულებები					
ღია საბალანსო პოზიცია	222,282	93,548	(4,653)	549	311,726

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი 2.6468 ლარი	ევრო 1 ევრო = 2.7940 ლარი	სხვა ვალუტა	იანვარი 1, 2017 სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	62,003	228,151	7,629	845	298,628
ფულის სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	-	136,084	6,925	-	143,009
მოგება-ზარალში რეალური					
ღირებულებით ასახული ფინანსური	28,246	1,992	-	117	30,355
აქტივები					
მოთხოვნები საფინანსო ინსტიტუტების					
მიმართ	951	3,703	1,397	-	6,051
კლიენტებზე გაცემული სესხები	195,371	650,421	17,933	-	863,725
მოთხოვნები დაზღვევიდან და					
გადაზღვევიდან	1,779	2,859	1,197	-	5,835
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	57				57
დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციები	19,045	-	-	-	19,045
სხვა ფინანსური აქტივები	1,129	-	-	-	1,129
სულ არაწარმოებული ფინანსური	308,581	1,023,210	35,081	962	1,367,834
აქტივები					
არაწარმოებული ფინანსური					
ვალდებულებები					
ბანკების დეპოზიტები	4	19,570	3	28	19,605
კლიენტების დეპოზიტები	65,130	644,685	37,157	459	747,431
სხვა ნასესხები სახსრები	-	130,802	-	-	130,802
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,465	2,217	1,931	-	7,613
სუბორდინირებული სესხი	-	178,851	-	-	178,851
სულ არაწარმოებული ფინანსური	68,599	976,125	39,091	487	1,084,302
ვალდებულებები					
ღია საბალანსო პოზიცია	239,982	47,085	(4,010)	475	283,532

მგრძნობიარობა სავალუტო რისკის მიმართ

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ჯგუფის მგრძნობიარობას 30%-იან ზრდასა და შემცირებაზე აშშ დოლარის ლართან მიმართებაში. 30% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისათვის უცხოური ვალუტის რისკზე ანგარიშის წაღდგენისას და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შეფასებას. მგრძნობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ არსებული უცხოური ვალუტით დენომინირებულ ფულად ერთეულებს და აკორექტირებს მათ გაცვლით კურსს პერიოდის ბოლოს უცხოური ვალუტის განაკვეთის 30%-იანი ცვლილებით.

გავლენა წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს:

	31 დეკემბერი, 2018		31 დეკემბერი, 2017	
	ლარი/აშშ დოლარი/ევრო +30%	ლარი/აშშ დოლარი/ევრო -30%	ლარი/აშშ დოლარი/ევრო +30%	ლარი/აშშ დოლარი/ევრო -30%
ზეგავლენა მოგება/ზარალზე გადასახადამდე	20,235	(20,235)	26,668	(26,668)

მგრძნობიარობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილი ახდენს ძირითად დაშვებებში ცვლილებების შედეგების დემონსტრირებას, ხოლო სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი. რეალობაში არსებობს კორელაცია დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის. ასევე უნდა გავითვალისწინოთ, რომ მგრძნობიარობა არ არის წრფივი და უფრო დიდი ან პატარა გავლენა არ უნდა იქნას ინტერპოლირებული, ან ექსტრაპოლირებული ამ შედეგებიდან გამომდინარე.

მგრძნობიარობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს, რომ ჯგუფის აქტივები და ვალდებულებები საკმაოდ აქტიურად იმართება. ამასთან, ჯგუფის ფინანსური პოზიცია შეიძლება იცვლებოდეს იმ დროისათვის, როდესაც ფაქტობრივი საბაზრო მოძრაობები იჩენს თავს. მაგალითად ჯგუფის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს საბაზრო რყევებისადმი დამოკიდებულების მართვას. ვინაიდან საინვესტიციო ბაზარს ახასიათებს სხვადასხვა ცვლილებების დონე, მართვის ქმედებებმა შესაძლოა მოიცვას ინვესტიციების გაყიდვა, საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილების ცვლილებები და სხვა დაცვითი ღონისძიებების განხორციელება. ამის შედეგად დაშვებებში ცვლილებების ფაქტობრივ გავლენას შეიძლება არ ქონდეს ზეგავლენა ვალდებულებებზე, მაშინ როდესაც აქტივები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში საბაზრო ღირებულებით აღირიცხება. ასეთ გარემოებებში აქტივებისა და ვალდებულებების განსხვავებულმა შეფასებამ შეიძლება მიგვიყვანოს აქციონერების კაპიტალის ცვალებადობასთან.

სხვა შეზღუდვები მგრძნობიარობის ანალიზში მოიცავს სავარაუდო საბაზრო მოძრაობების გამოყენებას პოტენციური რისკის დემონსტრირებისათვის, რომელიც წარმოადგენს ჯგუფის შეხედულებას ახლო მომავალში მოსალოდნელ საბაზრო ცვლილებებზე, რომელთა დარწმუნებით გათვალისწინება შეუძლებელია და მოსაზრებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი ერთმანეთის მსგავსად იმოქმედებს.

საფასო რისკი

საფასო რისკი არის საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების მერყეობის რისკი, მიუხედავად იმისა, აღნიშნული ცვალებადობა გამოწვეულია კონკრეტული ფასიანი ქაღალდისთვის, ან მისი გამომსვებისთვის სპეციფიური ფაქტორებით, თუ ბაზარზე არსებულ ყველა ფასიანი ქაღალდზე მოქმედი ფაქტორებით. ჯგუფზე გავლენას ახდენს მისი პროდუქტების საფასო რისკი, რომელიც ექვემდებარება ძირითად და სპეციფიურ საბაზრო რყევებს.

ბანკი საფასო რისკს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით მართავს. აღნიშნული დანაკარგები შესაძლებელია გამოიწვიოს საბაზრო პირობების გაუარესებამ და დანაკარგების შესაჩერებელი შესაბამისი ლიმიტების, მარჟებისა და უზრუნველყოფის მოთხოვნების დადგენამ და შენარჩუნებამ. გაუნაღებელ სასესხო ვალდებულებებთან მიმართებაში ბანკი პოტენციურად ექვემდებარება ამგვარი ვალდებულებების მთლიანი ოდენობის დანაკარგს. თუმცა, დანაკარგის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია, ვინაიდან პირობითი ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია საკრედიტო ხელშეკრულებების გარკვეულ პირობებზე.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს რისკს რომელიც წარმოიშობა სისტემის მოშლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობისა და გარე მოვლენების შედეგად. კონტროლის არ არსებობის შემთხვევაში საოპერაციო რისკმა შეიძლება გამოიწვიოს რეპუტაციის გაუარესება, იურიდიული სირთულეები და ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ შეამცირებს ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ უნდა ეცადოს ამ რისკების მართვას კონტროლის გარემოსა და პოტენციური რისკების მონიტორინგისა და მათზე ადეკვატური რეაგირების საშუალებით. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შედარების პროცედურებს, პერსონალის განათლებასა და პროცესების შეფასებას.

სს „ქართუ ჯგუფი“

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასობით ლარში)

საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობების განხორციელებისას, ჯგუფის ექვემდებარება შემდეგ ფინანსურ რისკებს:

- საკრედიტო რისკი: ალბათობა, რომ მსესხებელი ვერ შეძლებს გადაიხადოს მთლიანი სესხი ან მისი ნაწილი, ან ვერ შეძლებს სესხის დროულად დაფარვას, რაც გამოიწვევს ზარალს კომპანიისთვის.
- ლიკვიდურობის რისკი: რისკი რომ ჯგუფს არ ექნება, ან ვერ ამოიღებს ნაღდ ფულს საჭირო დროს და ამის შედეგად აღმოჩნდება სირთულეების წინაშე ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულების თვალსაზრისით.
- საბაზრო რისკი: რისკი, რომ საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად შეიცვლება ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება ან ფულადი სახსრების მომავალი ნაკადები სამართლიანი ღირებულების თვალსაზრისით. ძირითადად, კომპანია ექვემდებარება საბაზრო რისკის სამ კომპონენტს:
 - საპროცენტო რისკი
 - სავალუტო რისკი

ჯგუფის ხელმძღვანელობა რისკების მართვას ახორციელებს ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებთან თანამშრომლობით.

ჯგუფის სხვა წევრების შედარებით მარტივი ოპერაციების გამო, არ არის რისკების საერთო მართვის თაობაზე წინასწარ დადგენილი პოლიტიკა.

39. ფასს სტანდარტებზე გადასვლა

ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებები 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის არის პირველი სრული კომპლექტი ფინანსური ანგარიშგებებისა, რომელიც ფასს-ის მიხედვით მომზადდა. ჯგუფის ფასს-ზე გადასვლის თარიღს წარმოადგენს 2017 წლის 1-ლი იანვარი, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.

ჯგუფის მხოლოდ ერთი წევრისთვის - სს „ქართუ ბანკისთვის“ არ იყო 2018 წლის საანგარიშგებო წელი პირველი პერიოდი, როდესაც ბანკის ფინანსური ანგარიშგებები მომზადდა ფასს-ის მიხედვით, ბანკი ფინანსურ ანგარიშგებებს ამზადებდა ფასს-ის მიხედვით წინა პერიოდებშიც. შესაბამისად, ბანკმა ფასს9-ზე გადასვლისას მოდიფიცირებული მიდგომა გამოიყენა და ფასს9-ზე გადასვლის ეფექტი 2018 წლის 1-ელ იანვარს აღირიცხა.

2017 წლის 1-ლი იანვრისთვის ფასს-ზე გადასვლის თარიღში არ ყოფილა მატერიალური განსხვავებები კაპიტალში.

40. შემდგომი მოვლენები

2018 წლის 31 დეკემბრის წლის შემდგომ ამ ფინანსური ანგარიშგების ხელმოწერის თარიღამდე მნიშვნელოვან მოვლენებს ადგილი არ ჰქონია.

სს „ქართუ ჯგუფის“ მმართველობის ანგარიშგება (2018 წელი)

სარჩევი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში	2
დამოუკიდებელი აუდიტორის წერილი.....	Error! Bookmark not defined.
საქმიანობის მიმოხილვა.....	5
სს „ქართუ ჯგუფის“ სატატუსი და მართვის სტრუქტურა	5
შვილობილი ორგანიზაციების/კომპანიების სტატუსი და მართვის სტრუქტურა	8
შვილობილი კომპანიების საქმიანობის მიმოხილვა.....	14
ჯგუფის განვითარების გეგმები.....	21
ფინანსური მაჩვენებლების მიმოხილვა	23
ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	23
კორპორაციული პასუხისმგებლობა	38

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში

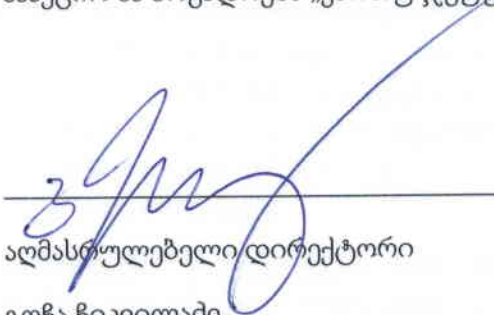
ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი მმართველობის ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მმართველობის ანგარიშგებაში ინფორმაციის სრულყოფილად წარდგენაზე “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად
- მმართველობის ანგარიშგების მომზადებაზე შესაბამისი მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მიხედვით
- აგრეთვე, მმართველობის ანგარიშგებაში წარდგენილი ინფორმაციის თანხვედნილობაზე იმავე პერიოდის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან.

2018 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლისათვის წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგება დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2019 წლის 30 დეკემბერს.

სააქციო საზოგადოება „ქართუ ჯგუფის“ სახელით:

აღმასრულებელი დირექტორი
გოჩა ჩიკვილაძე

RSM Georgia

85, Z. Paliashvili str
Tbilisi 0162, Georgia

T +995 (32) 255 88 99

F +995 (32) 255 88 99

www.rsm.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის წერილი

ბატონებო,

გაცნობებთ, რომ ჩვენ წავიკითხეთ თანდართული დოკუმენტი და მივიჩნიეთ რომ:

1. სს „ქართუ ჯგუფმა“, აუდიტირებული ცალკემდგომი ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნებასთან ერთად, მოამზადა მმართველობის ანგარიშგება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.
2. ჩვენ მიერ ჩატარებული პროცედურების შედეგად, არ შეგვიძინებია რაიმე არსებითი შეუსაბამოები რაც მიგვანიშნებდა, რომ მმართველობის ანგარიშგება არ არის მომზადებული ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საფუძვლების მიხედვით.

ზემოთ აღნიშნული 1-ლი და მე-2 პუნქტის წაკითხვა უნდა მოხდეს ქვემოთ მოცემულ აზიარებთან, რომელიც მიჰნავს ხელმძღვანელობისა და აუდიტორის პასუხისმგებლობებს, ერთად.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის საფუძველზე, საჯარო დაინტერესების პირები, ასევე პირველი და მეორე კატეგორიის საწარმოები ვალდებული არიან, მმართველობის ანგარიშგება მიაწოდონ თავიანთ აუდიტორს და აუდიტორი შეამოწმებს ანგარიშგება მოიცავს თუ არა აღნიშნული კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტითა და ამავე მუხლის მე-7 პუნქტის „გ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრულ ინფორმაციებს.

ზემოთ აღნიშნული ნორმატიული ნორმების შესაბამისად ხელმძღვანელობა ამზადებს მმართველობის ანგარიშგებას, რომელიც მოიცავს შემდეგ ინფორმაციას:

- კომპანიის განვითარების გეგმებს;
- კომპანიის მიერ წარმოებული კვლევების მიმოხილვას;
- ინფორმაციას კომპანიის ფილიალების შესახებ;
- კომპანიის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვას და ინფორმაციას ამ რისკების მართვის მექანიზმის შესახებ;
- საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ ინფორმაციას
- ინფორმაციას ფინანსური რისკების მართვასთან დაკავშირებით კომპანიის მიზნებისა და პოლიტიკის შესაბამისად.
- ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონთან შესაბამისობის სხვა საკითხებს (იმ შემთხვევაში თუ რეგულაციური კომპანიისთვის).

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD

AUDIT | TAX | CONSULTING

Lead sponsors

აუდიტორის პასუხიშეგებლობა

ჩვენ არ გამოვხატავთ რაიმე ტიპის მოსაზრებას მმართველობის ანგარიშგებასთან დაკავშირებით. ჩვენი, როგორც აუდიტორების, პასუხისმგებლობა განსაზღვრულია მხოლოდ იმით, რომ გავეცნოთ მმართველობის ანგარიშგებას და შევაფასოთ:

- რამდენად არსებითად თანმიმდევრულია სხვა ინფორმაცია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან და;
- რამდენად შეიცავს ყველა იმ ინფორმაციას, რაც დადგენილია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით.

ჩვენ, 2019 წლის 30 დეკემბერს, გამოვუშვიტ დასკვნა კომპანიის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ და ამ წერილის წაკითხვა უნდა მოხდეს აღნიშნულ დასკვნასთან ერთად.

30 დეკემბერი 2019 წელი

არესემ საქართველო

მმართველი პარტნიორი: გიორგი კვინიკაძე

RSM Georgia

საქმიანობის მიმოხილვა

სს „ქართუ ჯგუფის“ სატატუსი და მართვის სტრუქტურა

სააქციო საზოგადოება „ქართუ ჯგუფი“ (შემდგომში: „ქართუ ჯგუფი“ ან/და „ჯგუფი“) რეგისტრირებულია საქართველოში 1996 წლიდან. ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა იყოფა ორ მიმართულებად, პირველ მიმართულებას წარმოადგენს საქველმოქმედო საქმიანობა, რომელსაც ახორციელებს ააიპ „ფონდი ქართუ“ და მისი მისიაა მხარი დაუჭიროს ქვეყანაში კულტურის, განათლების, მეცნიერების და რეგიონალურ განვითარებას. განახორციელოს ისეთი საქველმოქმედო და ხელშემწყობი ღონისძიებები, რომლებიც ხელს შეუწყობენ ქვეყნის მდგრად განვითარებას. ფონდი ზრუნავს ადამიანების კეთილდღეობასა და ჯანსაღი გარემოს შექმნაზე. დაარსებიდან დღემდე, ფონდი განსაკუთრებულ აქცენტს აკეთებს ეკოლოგიურ და გარემოსდაცვით საკითხებზე, ქველმოქმედებასა და განათლებაზე. ქართუ ჯგუფის მეორე მიმართულებას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, კერძოდ კი, საბანკო და სადაზღვევო საქმიანობები, აგრეთვე სესხებისა და გარანტიების გაცემა, ოპერაციები ფასიანი ქაღალდებით, უცხოური ვალუტით.

ჯგუფი მტკიცედ იცავს მდგრადი განვითარების სტრატეგიას, რომლის მიზანია ქვეყნის მასშტაბით ბიზნეს სექტორის, კულტურის, განათლების აქტიური მხარდაჭერა და, შესაბამისად, საქართველოს ეკონომიკის განვითარებაში ღირსეული წვლილის შეტანა.

ქართუ ჯგუფი გამოირჩევა თავისი სანდოობით და საზოგადოების სამსახურით. ჯგუფში შემავალი კომპანიები მოქმედებენ კეთილსინდისიერად და გამჭვირვალედ ყველა წამოწყებაში და თითოეული მათგანი ისწრაფვის იმისკენ, რომ შექმნან ღირებულება ყველა დაინტერესებული მხარისთვის, მათ შორის მფლობელებისთვის, მომხმარებლებისთვის, პარტნიორებისთვის, თანამშრომლებისა და მთლიანად საზოგადოებისთვის.

ჯგუფის მთავარი ღირებულებებია :

- წარმატებაზე ორიენტირებული გუნდის შექმნა, მოტივირებული და კვალიფიციური თანამშრომლები;
- მკაფიო, გასაგები და ინოვაციური ბიზნეს-მოდელის შექმნა და განვითარება;
- ძლიერი და მდგრადი ფინანსური შედეგები;
- პოზიტიური ზეგავლენა საზოგადოებაზე;
- პოზიტიური ზეგავლენა გარემოზე;
- განათლების მხარდაჭერა;
- პოზიტიური ზეგავლენა ქვეყნის ეკონომიკაზე.

ქართუ ჯგუფი წარმოადგენს საქართველოში ერთ-ერთ უმსხვილეს ჯგუფს, რომელიც შედგება 15 პირდაპირი და არაპირდაპირი შვილობილი კომპანიისგან. აქედან 8 არის მოქმედი, ხოლო 7 უმოქმედო. უმოქმედო კომპანიებმა საქმიანობა წლების წინ შეწყვიტეს, სანამ ჯგუფი საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების მიხედვით პირველი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვებას დაიწყებდა და მათი არსებობა შეზღუდულია მხოლოდ სამართლებრივი სტატუსით. დამატებით:

- უმოქმედო კომპანიების აქტივების და ვალდებულებების ნაშთი შეადგენს 0-ს 2018, 2017 წლების 31 დეკემბრით და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით;
- უმოქმედო კომპანიებს არ აქვთ რაიმე სახის პირობითი ვალდებულებები.

აღნიშნული უმოქმედო კომპანიების შექმნა განპირობებული იყო კონკრეტული ერთჯერადი პროექტებით.

ჯგუფის დამფუძნებლების სტრუქტურა

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, სს „ქართუ ჯგუფის“ მფლობელები არიან:

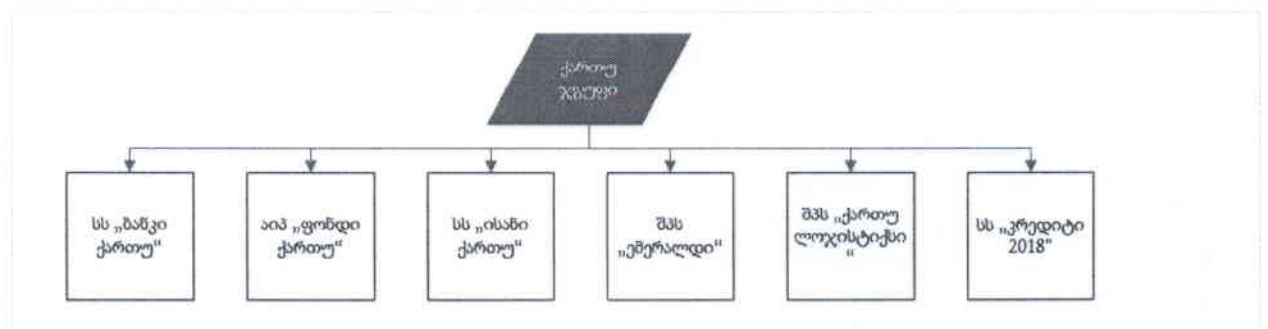
„კრისტა ინვესტმენტ ლიმიტედი“ (Krista Investment Limited)	- 48.324%
„სარგანს ლიმიტედი“ (Sargans Limited)	- 45.353%
„ტარპან მენეჯმენტ ლიმიტედი“ (Tarpan Management Limited)	- 1.092%
ს/ს „არგო-სერვისი“ (Argo-service JSC)	- 4.243%
ს/ს „ინტერ-ინვესტი“ Inter-invest JSC	- 0.988 %

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, სს „ქართუ ჯგუფის“ მფლობელები არიან:

„კრისტა ინვესტმენტ ლიმიტედი“ (Krista Investment Limited)	- 48.468%
„სარგანს ლიმიტედი“ (Sargans Limited)	- 45.351%
„ტარპან მენეჯმენტ ლიმიტედი“ (Tarpan Management Limited)	- 1.068%
ს/ს „არგო-სერვისი“ (Argo-service JSC)	- 4.147%
ს/ს „ინტერ-ინვესტი“ (Inter-invest JSC)	- 0.966 %

აღნიშნული მფლობელობა დათვლილია ფაქტიური შენატანების პროპორციულად, საბოლოო მფლობელი, რომელსაც სს „ქართუ ჯგუფის“ ოპერაციებზე კონტროლი აქვს არის უტა ივანიშვილი.

„ქართუ ჯგუფი“ წარმოადგენს ჯგუფის დამფუძნებელ კომპანიას, რომლის სტრუქტურაც დღეის მდგომარეობით შემდეგნაირად გამოიყურება:

სს „ქართუ ჯგუფის“ მართვა

სს „ქართუ ჯგუფის“ მართვის უმაღლეს ორგანოს წარმოადგენს აქციონერთა საერთო კრება. საზოგადოების წესდების თანახმად მორიგი საერთო კრება ტარდება ყოველწლიურად, წლიური ბალანსის შედგენიდან 2 თვის ვადაში, რომელზეც განიხილება წლიური შედეგები და სხვა საკითხები. სხვა შემთხვევაში ტარდება რიგგარეშე საერთო კრება. საერთო კრების კომპეტენცია განსაზღვრულია საზოგადოების წესდებით.

სამეთვალყურეო საბჭო

სს „ქართუ ჯგუფში“ შექმნილია სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც შედგება 3 (სამი) წევრისგან. სამეთვალყურეო საბჭოს ყოველ წევრს კრება ირჩევს 5 (ხუთი) წლის ვადით.

სამეთვალყურეო საბჭოს მუშაობას ხელმძღვანელობს მისი თავმჯდომარე.

სამეთვალყურეო საბჭოს ამოცანები და კომპეტენცია განსაზღვრულია საზოგადოების წესდებით.

საზოგადოების წესდებით ასევე განსაზღვრულია ის საქმიანობა, რომლის განხორციელების უფლება საზოგადოების დირექტორს აქვს მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობით.

სს „ქართუ ჯგუფის“ ხელმძღვანელობა და წარმომადგენლობა

საზოგადოებას ჰყავს გენერალური დირექტორი და აღმასრულებელი დირექტორი. საზოგადოების ხელმძღვანელობის უფლება აქვს აღმასრულებელ დირექტორს. გენერალური დირექტორი არ არის აღჭურვილი წარმომადგენლობითი/ხელმძღვანელობითი უფლებამოსილებით. იგი ახორციელებს საზოგადოების მმართველი ორგანოების საკონსულტაციო მხარდაჭერას: გასცემს რეკომენდაციებს და რჩევებს საწარმოს საქმიანობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე.

საზოგადოების ლიკვიდაცია/რეორგანიზაცია

საზოგადოების ლიკვიდაცია და რეორგანიზაცია შესაძლებელია აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილების საფუძველზე და ხორციელდება „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

შვილობილი ორგანიზაციების/კომპანიების სტატუსი და მართვის სტრუქტურა

1. ა(ა)იპ საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდი „ქართუ“ (შემდგომში: ფონდი „ქართუ“):

ფონდი „ქართუ“ თავისი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მიხედვით წარმომადგენს წევრობაზე დაფუძნებულ არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირს.

ფონდი „ქართუ“-ს წესდების მიხედვით მისი ძირითადი მიზნებია, კანონით დადგენილი წესით ხელი შეუწყოს და დაეხმაროს:

- კულტურის, ხელოვნების, მეცნიერების და მედიცინის დარგის ობიექტებს;
- ხუროთმოძღვრებისა და ისტორიული ძეგლების აღდგენა-რესტავრირებას;
- ინფრასტრუქტურული ობიექტების მშენებლობასა და რეაბილიტაციას;
- სამეცნიერო კვლევების წარმოებას;
- პერიოდული გამოცემების, წიგნებისა და პუბლიკაციების გამოცემას;
- მხარტვრული და დოკუმენტური ფილმების გადაღებას;

- სამეცნიერო კონფერენციების და საერთაშორისო ფესტივალების ორგანიზებას;
- არასამთავრობო (არასამეწარმეო/არაკომერციულ/არაპოლიტიკურ) ორგანიზაციებს;
- სპორტის სახეობათა ფედერაციებს;
- საგანმანათლებლო დაწესებულებებს;
- პედაგოგებს;
- სოციალურად დაუცველ მოსახლეობას;
- უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებს;
- ნიჭიერ ხელოვან ახალგაზრდებს;
- ხელოვნების და მეცნიერების მუშაკებს;
- წარჩინებულ სპორტსმენებს;
- მძიმე ავადმყოფებს;
- ჯანმრთელობის დაცვას.

ფონდი „ქართუ“-ს უმაღლეს მმართველობით ორგანოს წარმოადგენს დამფუძნებელ წევრთა საერთო კრება.

ფონდი „ქართუ“-ს ხელმძღვანელი ორგანოა გამგეობა, რომელიც შედგება 3 წევრისაგან.

ფონდი „ქართუ“-ს ხელმძღვანელობასა და წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილ პირს წარმოადგენს ფონდის გამგეობის თავმჯდომარე, რომელსაც განუსაზღვრელი ვადით თავისი რიგებიდან ირჩევს გამგეობა.

ფონდი „ქართუ“-ს საქმიანობის ვადა არ არის შეზღუდული.

2. შპს საბროკერო კომპანია „ქართუ ბროკერი“ (შემდგომში: „ქართუ ბროკერი“)

„ქართუ ბროკერი“ წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას, რომლის კაპიტალის 100%-იანი წილი ეკუთვნის სააქციო საზოგადოება „ბანკი ქართუ“-ს.

„ქართუ ბროკერი“ მისი წესდების მიხედვით შექმნილია განუსაზღვრელი ვადით.

აღნიშნული კომპანიის საქმიანობის ძირითადი მიზანია განახორციელოს კომერციული საქმიანობა ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე, მათ შორის საფონდო ბირჟებზე ოპერაციების ჩატარება.

„ქართუ ბროკერი“-ს საქმიანობის საგანი არის:

ა) გაუწიოს პირდაპირი კონსულტაციები ინვესტორებს - ინვესტიციებთან დაკავშირებით, მათ შორის, ფასიანი ქაღალდების ფასის, ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციების განხორციელების, ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვისა და მათთან დაკავშირებულ უცხოური ვალუტის გარიგებებში;

ბ) კონსულტაცია გაუწიოს ემიტენტებს ფასიანი ქაღალდების გამოშვებისა და ინვესტიციების მოზიდვის თაობაზე;

გ) მოამზადოს და განახორციელოს ემიტენტის ფასიანი ქაღალდების განთავსება არაგარანტირებულ საფუძველზე;

დ) მიიღოს და გადასცეს კლიენტის დავალებები ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებით, განახორციელოს კლიენტების სახსრებით ფასიანი ქაღალდებით გარიგება მათივე ინტერესებისათვის;

ე) მართოს კლიენტების საინვესტიციო პორტფელები და ფასიანი ქაღალდებით ოპერაციებისათვის გამოყოფილი სახსრები;

ვ) აწარმოოს კლიენტების საინვესტიციო სახსრების ან/და ფასიანი ქაღალდების შენახვა და აღრიცხვა, აგრეთვე ფასიანი ქაღალდების ნომინალური მფლობელის მომსახურება;

ზ) განახორციელოს საკუთარი სახსრებით ფასიანი ქაღალდებით გარიგება თავისივე ინტერესებისათვის;

თ) მოამზადოს და განახორციელოს ემიტენტის ფასიანი ქაღალდების განთავსება გარანტირებულ საფუძველზე;

ი) ასესხოს კლიენტებს და ისესხოს მათგან ფასიანი ქაღალდები, აგრეთვე გამოიყენოს საკუთარი სახსრები კლიენტებისათვის ფასიანი ქაღალდების შესაძენად;

საზოგადოების წესდების მიხედვით მას ეკრძალება აწარმოოს სხვა საქმიანობა.

საზოგადოების მართვის უმაღლესი ორგანოა პარტნიორთა კრება.

საზოგადოების ერთპიროვნული ხელმძღვანელობა და წარმომადგენლობა ეკისრება გენერალური დირექტორს.

3. სააქციო საზოგადოება „ბანკი ქართუ“ (შემდგომში: „ბანკი ქართუ“).

ბანკი ქართუ წარმოადგენს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ლიცენზირებულ იურიდიულ პირს - კომერციულ საფინანსო-საკრედიტო დაწესებულებას სააქციო საზოგადოების ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმით.

ბანკი ქართუ შექმნილია განუსაზღვრელი ვადით.

ბანკის საწესდებო კაპიტალი დაყოფილია ჩვეულებრივ სახელობით აქციებად, თითო აქციის ნომინალური ღირებულებაა 1000 (ათასი) ლარი.

მიღებული ლიცენზიის შესაბამისად ბანკი ქართუ უფლებამოსილია აწარმოოს შემდეგი ოპერაციები/საქმიანობა:

ა) პროცენტიანი და უპროცენტო დეპოზიტების (მოთხოვნამდე, ვადიანი და სხვა სახის) და სხვა დაბრუნებადი გადახდის საშუალების მოზიდვა;

ბ) სესხების გაცემა სამომხმარებლო, საიპოთეკო, არაუზრუნველყოფილი და სხვა კრედიტების ჩათვლით, ფაქტორინგული ოპერაციები რეგრესის უფლებით და ამ უფლების გარეშე, კომერციულ გარიგებათა დაფინანსება, გარანტიების, აკრედიტივებისა და აქცეპტების გამოცემა ფორფეტირების ჩათვლით;

გ) საკუთარი და კლიენტთა სახსრებით ფულადი საბუთების (ჩეკების, თამასუქებისა და სადეპოზიტო სერტიფიკატების ჩათვლით, ფასიანი ქაღალდების, ფიუჩერებისა და ოფციონების სავალო ინსტრუმენტებით ან საპროცენტო განაკვეთებით, სავალუტო და საპროცენტო ინსტრუმენტების, სავალო საბუთების, უცხოური ვალუტის, ძვირფასი ლითონების და ძვირფასი ქვების ყიდვა-გაყიდვა;

დ) ნაღდი და უნაღდო ანგარიშსწორების ოპერაციების და საკასო-საინკასაციო მომსახურების განხორციელება;

ე) გადახდის საშუალებების გამოშვება და მათი მიმოქცევის ორგანიზება;

ვ) უპროცენტო საბანკო მომსახურება;

ზ) საშუამავლო მომსახურება საფინანსო ბაზარზე;

თ) კლიენტების დავალებით ნდობით (სატრასტო) ოპერაციების განხორციელება, სახსრების მოზიდვა და განთავსება;

ი) ფასეულობათა შენახვა და აღრიცხვა ფასიანი ქაღალდების ჩათვლით;

კ) საკრედიტო-საცნობარო მომსახურება;

ლ) „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის სესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ცენტრალური დეპოზიტარის საქმიანობა;

მ) ქონების იჯარით გაცემა;

ნ) საგადახდო მომსახურების განხორციელება, საგადახდო სისტემის ოპერირება, ანგარიშსწორების აგენტის ფუნქციების შესრულება;

ო) ქონების ლიზინგით გაცემა;

პ) ზემოთ ჩამოთვლილ თითოეულ საქმიანობასთან დაკავშირებული მომსახურება

საქართველოს საბანკო კანონმდებლობის დაცვით ბანკი ქართუ უფლებამოსილია განახორციელოს სხვა სახის ოპერაციები და საქმიანობა.

ბანკი ქართუს მმართველობის უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება.

აქციონერთა საერთო კრება ირჩევს სამეთვალყურეო საბჭოს 5 წევრის შემადგენლობით, რომელიც უზრუნველყოფს ზედამხედველობას კომერციული ბანკის საქმიანობაზე, კონტროლს უწევს დირექტორატის საქმიანობას და პასუხისმგებელია ბანკის ნორმალური ფუნქციონირებისთვის.

ბანკი ქართუს ყოველდღიურ საქმიანობას ახორციელებს და ოპერატიულ ხელმძღვანელობას უზრუნველყოფს დირექტორატი, რომლის წევრებსაც (დირექტორებს) ნიშნავს სამეთვალყურეო საბჭო. ბანკი ქართუს დირექტორატის შემადგენლობაშია:

- გენერალური დირექტორი;
- ფინანსური დირექტორი;
- კომერციული დირექტორი;
- რისკების დირექტორი;
- ოპერაციების დირექტორი.

სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით სამეტვალყურეო საბჭოსთან იქმნება აუდიტის კომიტეტი და რისკების კომიტეტი. აუდიტის და რისკების კომიტეტი შედგება 3-3 წევრისგან, საიდანაც 2-2 წევრი იქნება სამეტვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი, ხოლო შესაბამისი კომიტეტის თავმჯდომარე იქნება სამეთვალყურეო საბჭოს ერთ-ერთი დამოუკიდებელი წევრი.

ბანკი ქართუს საქმიანობა წყდება აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილებით, ასევე საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

4. სააქციო საზოგადოება „ისანი - ქართუ“ (შემდგომში: „ისანი - ქართუ“).

ისანი - ქართუს საქმიანობის ძირითადი სახეებია:

- ფეხსაცმლის წარმოება და რეალიზაცია;
- ყველა სახის საფეხსაცმელე მასალების, ნედლეულისა და ყოველგვარი ფურნიტურის, აქსესუარების წარმოება და რეალიზაცია;
- ნატურალური და ხელოვნური ტყავის დამუშავება და რეალიზაცია;
- ნატურალური და ხელოვნური მასალებისგან სახალხო მოხმარების საგნების დამზადება და რეალიზაცია;
- სპეცდანიშნულების საგნებისა და აღჭურვილობის წარმოება და რეალიზაცია;
- ელექტრო-მექანიკური და ჰიდრავლიკური საგნებისა და მოწყობილობების წარმოება და რეალიზაცია;
- ეტიკეტების, ყუთების, შესაფუთი მასალების და საგნების წარმოება და რეალიზაცია;
- სამშენებლო მასალების დამუშავება, სამშენებლო სამუშაოების შესრულება;
- სასოფლო-სამეურნეო და კვების პროდუქტების დამზადება და გადამუშავება;
- წარმოების ბაზაზე არსებული საწარმოო სიმძლავრეების გამოყენებით მოსახლეობის კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მომსახურება;
- კომერციული საქმიანობის და ვაჭრობის ორგანიზება;

- ყველა სხვა საქმიანობა, რაც საქართველოს კანონმდებლობით აკრძალული არ არის.

ისანი - ქართუს მართვის ორგანოებია:

- აქციონერთა საერთო კრება;
- სამეთვალყურეო საბჭო;
- გენერალური დირექტორი.

5. შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ემერალდი“ (შემდგომში: შპს „ემერალდი“).

შპს „ემერალდი“-ს წესდების მიხედვით მას უფლება აქვს მოგების მიღების მიზნით განახორციელოს კანონით აუკრძალავი ნებისმიერი საქმიანობა, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს საქმიანობა სადამფუძნებლო დოკუმენტებით გათვალისწინებული.

შპს „ემერალდი“-ს უმაღლეს მმართველობით ორგანოს წარმოადგენს პარტნიორთა საერთო კრება.

საზოგადოების ხელმძღვანელობის და წარმომადგენლობის უფლება აქვს დირექტორს, რომელსაც თანამდებობაზე ნიშნავს პარტნიორი.

6. შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ქართუ ლოჯისტიკს“ (შემდგომში: შპს „ქართუ ლოჯისტიკს“).

შპს „ქართუ ლოჯისტიკს“-ის წესდების მიხედვით მას უფლება აქვს მოგების მიღების მიზნით განახორციელოს კანონით აუკრძალავი ნებისმიერი საქმიანობა, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს საქმიანობა სადამფუძნებლო დოკუმენტებით გათვალისწინებული.

შპს „ქართუ ლოჯისტიკს“-ის უმაღლეს მმართველობით ორგანოს წარმოადგენს პარტნიორთა საერთო კრება.

საზოგადოების ხელმძღვანელობის და წარმომადგენლობის უფლება აქვს დირექტორს, რომელსაც თანამდებობაზე ნიშნავს პარტნიორი.

7. სააქციო საზოგადოება „კრედიტი 2018“ (შემდგომში: ს/ს „კრედიტი 2018“).

საზოგადოების წესდების თანახმად ეროვნულ ბანკში შესაბამისი რეგისტრაციის შემდგომ მისი საქმიანობის საგანია:

- იურიდიული და ფიზიკური პირებისათვის მიკროსესხების, მათ შორის სამომხმარებლო, სალომბარდო, იპოთეკური, არაუზრუნველყოფილი, ჯგუფური და სხვა სესხების (კრედიტების) გაცემა; ამ მიზნით საკრედიტო საგადახდო ბარათის გამოშვება;
- ინვესტირება სახელმწიფო და საჯარო ფასიან ქაღალდებში;
- ფულადი გზავნილების განხორციელება;
- სადაზღვევო აგენტის ფუნქციის შესრულება;
- მიკროდაკრედიტებასთან დაკავშირებული საკონსულტაციო მომსახურების გაწევა;
- სესხების (კრედიტების) მიღება რეზიდენტი და არარეზიდენტი იურიდიული და ფიზიკური პირებისაგან;
- საგადახდო მომსახურების პროვაიდერის/აგენტის ფუნქციის შესრულება;
- ზემოთხსენებული საქმიანობის განსახორციელებლად ქონების იჯარით გაცემა;
- იურიდიული პირების საწესდებო კაპიტალში წილების ფლობა, რომელთა ჯამური ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს ამ ორგანიზაციის საწესდებო კაპიტალის 15%-ს;
- საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა ფინანსური მომსახურებები და ოპერაციები: მიკროლიზინგი, ფაქტორინგი, ვალუტის გადაცვლა, თამასუქების, ობლიგაციების გამოშვება, რეალიზაცია, გამოსყიდვა და ამ ფინანსურ მომსახურებასთან და ოპერაციებთან დაკავშირებული სხვა ოპერაციები.

ს/ს „კრედიტი 2018“-ის მართვის უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება.

საზოგადოებაში შექმნილია სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც წარმოადგენს აქციონერთა კრების წინაშე ანგარიშვალდებულ ორგანოს და შედგება აქციონერთა კრების მიერ 4 წლის ვადით არჩეული 3 წევრისაგან.

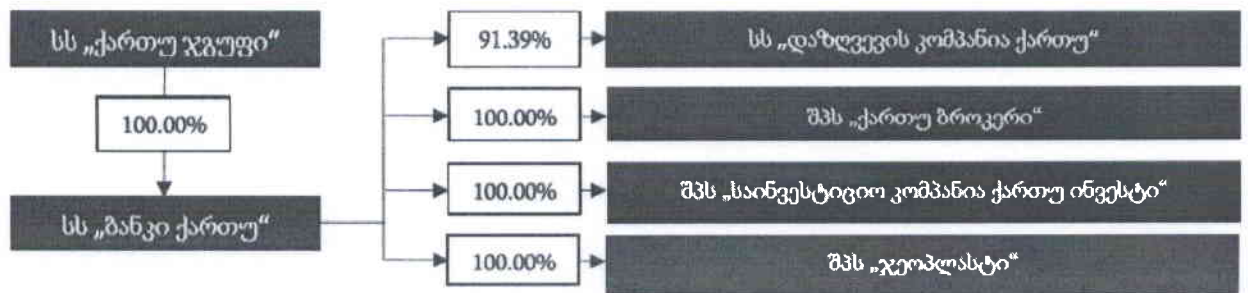
საზოგადოების სახელის მინდობილობის გარეშე წარმომადგენლობას და ოპერატიულ ხელმძღვანელობას ახორციელებს დირექტორი/დირექტორები.

შვილობილი კომპანიების საქმიანობის მიმოხილვა

სააქციო საზოგადოება „ბანკი ქართუ“ (შემდგომში: „ბანკი“) 20 წელზე მეტია წარმატებულად ოპერირებს ფინანსურ ბაზარზე. დაარსების დღიდან აფინანსებს პროექტებს, რომლებიც მიმართულია საქართველოს ეკონომიკის განვითარებაზე, ადგილობრივი წარმოების ხელშეწყობასა და იმპორტშემცვლელი და ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოების დაფინანსებაზე.

აღსანიშნავია საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანია „Fitch“-ის მიერ ჩატარებული მორიგი კვლევა, რომლის შედეგად სს „ბანკ ქართუს“ მიენიჭა IDR-ის (Issuer Default Rating) რეიტინგი „B“, ასევე საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანია „S&P Global Rating“-ის მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგად, სს „ბანკ ქართუს“ მინიჭებული აქვს ემიტენტის საკრედიტო რეიტინგი (Issuer Credit Rating) „B/B“ სტაბილური განვითარება“ რაც მისი სიძლიერისა და სტაბილურად განვითარების შესაძლებლობების თვალსაჩინო მაგალითია.

სააქციო საზოგადოება „ბანკი ქართუ“-ს შვილობილი კომპანიები:

ბანკი ქართუ არის გამორჩეული საფინანსო ინსტიტუტი, რომელიც:

- დაკომპლექტებულია მაღალკვალიფიციური და მოტივირებული კადრებით;
- განსაკუთრებული წვლილი შეაქვს ქვეყნის ეკონომიკის ზრდასა და ბიზნესის განვითარებაში; სტაბილურად ზრდის საკუთარ ღირებულებებს როგორც აქციონერთა, ასევე, კლიენტებისათვის, რაც დადებითად მოქმედებს, ქვეყნის მოსახლეობის ცხოვრების დონის ამაღლებაზე.

ბანკი სთავაზობს თავის მომხმარებლებს შემდეგ საკრედიტო პროგრამებს:

- იმპორტშემცვლელი წარმოების დაკრედიტების პროგრამა;
- ქსელური ბიზნესის განვითარების დაკრედიტების პროგრამა;
- მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების პროგრამა;
- ექსპორტ-იმპორტის სავაჭრო ოპერაციების ხელშეწყობის პროგრამა.

2018 წლის იანვრიდან დაიწყო ვიზას და მასტერქარდის უკონტაქტო ბარათების გამოშვება, ხოლო წლის ბოლოს, ბანკის საბარათო ბიზნესი მთლიანად გადავიდა უკონტაქტო პროდუქტების გამოშვებაზე.

2018 წელს ბანკმა დაანერგა ორი პრემიალური საბარათო პროდუქტი - Visa Infinite და Mastercard World Elite.

ბანკი ქართუ ბაზარზე არსებულ 16 კომერციულ ბანკს შორის 2018 წლის მონაცემებით საზედამხედველო კაპიტალის მოცულობით მესამე, სააქციო კაპიტალით მეოთხე, ხოლო აქტივების მიხედვით - მეშვიდე ადგილზეა (საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემებით).

ბანკი ქართუ, ასევე, აქტიურად არის ჩაბმული სახელმწიფოს მიერ ინიცირებულ პროექტებში: „შეღავათიანი აგროკრედიტის“ პროგრამის მიზანია ფერმერების, აგრარული კომპანიებისა და სოფლის მეურნეობაში ჩართული ფიზიკური პირების ხელშეწყობა დაბალპროცენტიანი, გრძელვადიანი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფის გზით.

ბანკი ქართუ ზრუნავს თანამშრომლებზე, მათ სხვადასხვა უპირატესობას სთავაზობს და საუკეთესო სამუშაო გარემოს უქმნის.

ესენია:

- ჯანმრთელობის დაზღვევა;
- საბანკო პროდუქტებით სარგებლობის შეღავათები;
- თანამშრომლების პროფესიული განვითარების ტრენინგები;
- ქორწინებასთან, შვილის შეძენასა თუ ოჯახის წევრის ავადმყოფობასთან დაკავშირებული ფინანსური მხარდაჭერა და სხვ.

თითოეულ თანამშრომელს აქვს შესაძლებლობა ამ და სხვა უპირატესობებით ისარგებლოს და თავი დაცულად და კომფორტულად იგრძნოს.

ბანკის ტრენინგ-ცენტრი სრულად თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად არის აღჭურვილი და მისი გამოყენება შეიძლება სხვადასხვა სახის ტრენინგებისა და მასტერკლასებისთვის. ბანკი ქართუ თავის თანამშრომლებს საკვალიფიკაციო პროგრამების ფართო არჩევანს სთავაზობს, რომლებსაც როგორც ადგილობრივი, ისე უცხოელი ტუტორები უძღვებიან.

2018 წელს ბანკის თანამშრომელთა როგორც ქვეყნის შიგნით, ასევე ქვეყნის ფარგლებს გარეთ განხორციელებულ საკვალიფიკაციო ღონისძიებებზე მთლიანად დაიხარჯა 51 045 ლარი. მათ შორისაა ტრენინგები როგორც შიდა, ასევე, საზღვარგარეთ. 11-სა და 93-ს თანამშრომელი, მათგან 7 ღონისძიებას დაესწრო საზღვარგარეთ.

ბანკი ქართუს სტრატეგიის მნიშვნელოვანი ნაწილია კორპორატიული, მცირე და საშუალო კლიენტების დაკრედიტება. ბანკი საშუალოვადიან პერსპექტივაში გეგმავს არსებული პროფილის შენარჩუნებას და მცირე და საშუალო კლიენტების წილის ზრდას მთლიან საკრედიტო პორტფელში.

ბანკისათვის, საშუალოვადიან პერსპექტივაში მნიშვნელოვანია აქტივების ხარისხის გაუმჯობესება, რაც თავისთავად გულისხმობს: დასაკუთრებული ქონებების წილის შემცირებას აქტივებში, უმოქმედო სესხების წილის შემცირებას მთლიან საკრედიტო პორტფელში, საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგების გაუმჯობესებას, საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიკაცია დარგების ჭრილში. გრძელვადიან პერსპექტივაში ბანკი გეგმავს მოზიდული სახსრების სტრუქტურის ცვლილებას, კერძოდ შედარებით მოკლევადიანი რესურსის ჩანაცვლებას უფრო გრძელვადიანი რესურსით და დაფინანსების წყაროების დივერსიფიცირებას. ბანკი ქართუ ყოველთვის ცდილობდა კონკურენტუნარიანი საფასო პოლიტიკის საფუძველზე მოწინავე პოზიციის შენარჩუნებას, განსაკუთრებით დიდ

კომპანიებთან და კორპორაციებთან მიმართებით. კომპანია განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს კლიენტებისთვის შედარებით იაფი ფინანსური რესურსების მოზიდვას.

2020 წლისთვის ბანკი ქართუსთვის კვლავ პრიორიტეტულად დარჩება ქვეყნის ეკონომიკისათვის მნიშვნელოვანი დარგების - სოფლის მეურნეობის, იმპორტმემცვლელი და ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოების განვითარება.

ინფორმაცია ბანკის ფილიალების შესახებ:

ქართუ ბანკი თბილისის მასშტაბით წარმოდგენილია 5 სერვისცენტრით, ესენია:

- ცენტრალური სერვისცენტრი - ი. ჭავჭავაძის გამზ. N39ა, 0162
- ვაკის სერვისცენტრი - ი. აბაშიძის ქ. N24, 0179
- საბურთალოს სერვისცენტრი - პეკინის გამზ. N14ბ, 0171
- მთაწმინდის სერვისცენტრი - ვ. ვეკუას ქ. N1, 0105
- ისნის სერვისცენტრი - ქეთევან დედოფლის გამზ./ბოჭორმის ქ. N50/18, 0144

საქართველოს მასშტაბით ყველა მსხვილ რეგიონში ბანკს გააჩნია მოქმედი სერვისცენტრები, რომლებიც სრულ საბანკო მომსახურეობას უწევენ კლიენტებს. ესენია:

- ბათუმის სერვისცენტრი - ა. გრიბოედოვის ქ. N2, 6000
- ბათუმის სერვისცენტრის შეკვეთილის განყოფილება - სასტუმრო Paragraph resort & spa Shekvetili, Autograph Collection Hotels
- ქუთაისის სერვისცენტრი - ზ. ფალიაშვილის ქ. N4, 4600
- გორის სერვისცენტრი - სტალინის გამზ. N10, 1400 □ თელავის სერვისცენტრი - ი. ჭავჭავაძის მოედანი, 2200

სს „დაზღვევის კომპანია ქართუ“ - კომპანია დაფუძნდა 2001 წელს და ფლობს როგორც სიცოცხლის, ასევე არასიცოცხლის დაზღვევის ლიცენზიას.

სადაზღვევო კომპანია თანამშრომლობს ისეთ საყოველთაოდ ცნობილ საერთაშორისო საბროკერო და სადაზღვევო ორგანიზაციებთან, როგორებიცაა Syndicates of Lloyd's, Allianz, ACE, HDI-Gerling, Munich Re, SCOR, Hannover Re, Polish Re, Zurich, AXA, Partner Re, Everest, Catlin Re, Trans Re, Trust Re, Sava Re, CHUBB, Generali, General Insurance Corporation of India, AON, Marsh, Mapfre Re, Atradius Re, Ingosstrakh და Willis.

2014 წლის შემდეგ, სს „დაზღვევის კომპანია ქართუ“ არის საქართველოს სადაზღვევო კომპანიების ასოციაციის წევრი, ხოლო 2018 წლის იანვრიდან, სხვა 17 სადაზღვევო კომპანიასთან ერთად, არის ა(ა)იპ „სავალდებულო დაზღვევის ცენტრის“ დამფუძნებელი, რომელიც ახორციელებს უცხო ქვეყნების სანომრე ნიშნის მქონე სატრანსპორტო საშუალებების სავალდებულო დაზღვევას საქართველოს ტერიტორიაზე.

ს/ს „დაზღვევის კომპანია ქართუ“-ს მთავარი მიზნებია:

- ქართულ სადაზღვევო ბაზარზე კორპორატიული კლიენტების მომსახურება;

- სამომხმარებლო მომსახურების დონის გაუმჯობესება და განვითარება;
- კომპანიის აქციონერების მოგების ოპტიმიზაცია.

2018 წელს მოზიდულმა სადაზღვევო პრემიამ შეადგინა 5.9 მილიონი ლარი. კომპანიის აქტივები 2018 წლის მონაცემებით 11,300 ათასი ხოლო სააქციო კაპიტალი 5 მილიონი ლარია. 2018 წლის გაუნაწილებელმა მოგებამ შეადგინა 353 ათასი ლარი. 2018 წლის 31 დეკემბერს ბანკმა ასევე განახორციელა 2 მილიონი ლარის ინვესტიცია ს/ს „დაზღვევის კომპანია ქართუ“-ში.

შპს „ქართუ ბროკერი“ (შემდგომში: „ქართუ ბროკერი“) – კომპანია დაფუძნდა 2001 წელს და არის საქართველოს ეროვნული ბანკის, როგორც ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზედამხედველის, მიერ ლიცენზირებული ბროკერი.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა:

- კონსულტაციები ინვესტორებისა და ემიტენტებისთვის;
- კლიენტების საინვესტიციო პორტფელის მართვა;
- ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვა კლიენტების მითითებების შესაბამისად.

2018 წლის განმავლობაში ქართუ ბროკერის წმინდა მოგებამ შეადგინა 16 957 ლარი. ქართუ ბროკერის წარმატებული საქმიანობის საწინდარი კავშირების დამყარება, სწრაფი რეაგირება და კლიენტებისთვის ხარისხიანი მომსახურების გაწევაა.

საბროკერო კომპანიას ფასიანი ქაღალდებით განხორციელებული აქვს მრავალი ოპერაცია როგორც ადგილობრივ, ასევე, უცხოეთის ბაზრებზე.

შპს „საინვესტიციო კომპანია ქართუ ინვესტი“ - კომპანია დაფუძნდა 1999 წელს. წარმოდგენილ საანგარიშგები პერიოდში ბიზნეს საქმიანობას არ ეწევა.

შპს „ჯეოპლასტი“ - ბანკმა აღნიშნული კომპანია დააფუძნა 2018 წელს დასაკუთრებული ქონებების ეფექტურად განკარგვის მიზნით. 2018 წლის განმავლობაში ბანკს არ აქვს განხორციელებული რაიმე სახის ინვესტიცია კომპანიაში.

ქართუ ლოჯისტიკის ხელშეკრულების საფუძველზე, მომსახურებას უწევს ასოციაცია ატუსა და ტურიზმის განვითარების ფონდში შემავალ კომპანიებს.

კომპანიის საქმიანობა უკავშირდება აღნიშნული პროექტების განვითარებას და უზუნველყოფს მათთვის შესყიდვებისა და ლოგისტიკური პროცესების სწორად დაგეგმვასა და შესრულებას.

სამომავლოდ დაგეგმილია პროექტები, რომლებსაც ახორციელებს შპს თბილისი სითი, შპს თაბორი რეზორტისი, შპს სოლოლაკი რაიზი, შპს ცისარტყელა, ასოციაცია ატუ და სხვა.

ააიპ „ფონდი ქართუ“

ფონდი ქართუ საქველმოქმედო საქმიანობას ეწევა 20 წელზე მეტია და აღნიშნული ემსახურება ქვეყანაში სიღარიბის დაძლევის, რეგიონალურ განვითარებას, ქვეყნის მდგრად განვითარებას და მოქალაქეთა ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებას. კულტურის, სპორტის და მეცნიერების ხელშეწყობას. ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებას, გარემოსდაცვითი ღონისძიებების განხორციელებას.

საქველმოქმედო პროექტები რეგიონალური განვითარების ხელშესაწყობად

- ქუთაისის ტექნოლოგიური უნივერსიტეტის მშენებლობა
- ბათუმის დრამატული თეატრის მშენებლობა
- Project - "Accumulation of property and implementation of various grant programs"
- რაგბის განვითარება-თელავი
- ოზურგეთის თეატრის სარეკონსტრუქციო სამუშაოები
- რაგბის განვითარება-ნუცუბიძე
- ასოციაცია ატუ - პროექტი - ფილტვების ქრონიკული დაავადებების რეაბილიტაციის ცენტრის მშენებლობა დაბა აბასთუმანში
- რაგბის განვითარება-ლოკომოტივი
- პროექტი - "გზის რეაბილიტაცია ჩაქვში" (სარეაბილიტაციო სამუშაოები)
- პროექტი - კაფე ფანტაზიის რეაბილიტაცია ბათუმის ბულვარში
- ასოციაცია ატუ - პროექტი - თბილისის ბოტანიკური ბაღის სარეაბილიტაციო სამუშაოები
- პროექტი - საბავშვო ბაღის მშენებლობა ურეკში (სამშენებლო სამუშაოები)
- პროექტი - თბილისის ტექნოლოგიური ინსტიტუტის პროექტირება და მოსამზადებელი სამუშაოები (პროექტი და სამშენებლო სამუშაოები)
- პროექტი- რაგბის არსებული სტადიონების მოვლა-შენახვის ხარჯები
- ზუგდიდის დრამატული თეატრის სარეაბილიტაციო სამუშაოები
- პროექტი-სოციალური რეაბილიტაცია
- პროექტი "ურეკის თემატური პარკის პროექტის დიზაინები" (პროექტის სამუშაოები)
- პროექტი "ბათუმის ბოტანიკური ბაღის რეაბილიტაცია" (სარეაბილიტაციო სამუშაოები)
- პროექტი "საგურამოში პარკის რეაბილიტაცია" (სარეაბილიტაციო სამუშაოები)
- ასოციაცია „ატუ“ - პროექტი - დასასვენებელი-საპიკნიკო ადგილი სოფელ ბუკნარში
- ასოციაცია „ატუ“ - პროექტი - აბასთუმნის კეთილმოწყობა
- რაგბის განვითარება-ქუთაისი
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - საკონცერტო დარბაზის მე -2 და მე -3 რიგის მშენებლობის სარეკონსტრუქციო სამუშაოები
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - დედათა და მამათა მონასტრების რეაბილიტაცია დაბა აბასთუმანში
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - მცენარეთა შეძენა და გამწვანების სამუშაოები თბილისის მერიისთვის
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - ა. წერეთლის სახლ-მუზეუმი

- ასოციაცია "ატუ" -პროექტი - ზ. ფალიაშვილი ოპერისა და ბალეტის თეატრის რეაბილიტაცია
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - დელფინარიუმის მშენებლობა ქობულეთში
- ასოციაცია "ატუ" -პროექტი - ავტომაგისტრალის მშენებლობა მახინჯაურში
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - სასკოლო სტადიონის მოწყობა სოფელ ცეცხლაურში
- პროექტი-ეკოლოგია
- ასოციაცია "ატუ" -პროექტი- ჭორვილას საჯარო სკოლა
- პროექტი - მუსიკოსების პარკის მოწყობა სოფელ ნატანების საკონცერტო დარბაზთან ახლოს (სამშენებლო სამუშაოები)
- ასოციაცია "ატუ" - პროექტი - ინფრასტრუქტურის მოწყობა სოფელ ჭორვილაში " წმინდა გიორგის " სალოცავთან
- პროექტი - შადრევნის მშენებლობა სოფელ ნატანებში, საკონცერტო დარბაზთან ახლოს
- პროექტი - ბათუმი-ქობულეთის გზატკეცილის ინფრასტრუქტურის აღდგენა პეტრას ციხის მახლობლად
- პროექტი - სარკინიგზო პლატფორმების მოწყობა შეკვეთილსა და წვერმალაში
- პროექტი - ოზურგეთი-ნატანები-ურეკის გზის რეაბილიტაცია (სარეაბილიტაციო სამუშაოები)
- პროექტი - 21 კილომეტრიანი გზის რეკონსტრუქცია - ოზურგეთი-ნატანები-ურეკი
- პროექტი- სოფელ ეკალდიდის ხიდის მშენებლობა ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში
- რაგბის სტადიონების მშენებლობა
- პროექტი- მანავის სამხედრო განყოფილების წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია
- პროექტი - რკინიგზის სადგურის " ურეკის "და" ნატანების " მშენებლობა BSA-თან
- პროექტი - სოფელ ციხისძირის ინფრასტრუქტურის მოწყობა (სამშენებლო სამუშაოები)
- პროექტი - რაგბის განვითარება - მარტყოფი
- პროექტი - რაგბის განვითარება - რუსთავი
- პროექტი - რაგბის განვითარება- ავჭალა
- პროექტი - რაგბის განვითარება - შევარდენი
- პროექტი- თბილისის სომხური დრამატული თეატრის რეაბილიტაცია

განათლება წარმოადგენს ადამიანის ერთ-ერთ ფუნდამენტურ უფლებას და მნიშვნელოვან პირობას ქვეყნის მდგრადი განვითარებისთვის. განათლების სისტემის პრიორიტეტულ ამოცანას უმაღლესი განათლების ხარისხის ამაღლება, შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი უმაღლესი განათლების შეთავაზება, უმაღლესი განათლების სფეროს ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა და მთელი სიცოცხლის მანძილზე უწყვეტი განათლების სისტემის ხელშეწყობა წარმოადგენს. მეცნიერების განვითარების მიმართულებით, ასევე მნიშვნელოვანია, კვლევითი პროდუქციის კომერციალიზაცია და ინოვაციების განვითარება, კვლევით საქმიანობაში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერება, მეცნიერების პოპულარიზაცია საქართველოში და ახალგაზრდების ჩართულობის ხელშეწყობა.

განათლების ხელშეწყობის მიზნით ფონდი სრულად აფინანსებს ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტის მშენებლობას, რომელიც მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების საერთაშორისო ჰაბი იქნება რეგიონში. ის საქართველოს პოზიციონირების უმნიშვნელოვანესი კომპონენტი იქნება, როგორც სამეცნიერო და სასწავლო სერვისების წამყვანი პროვაიდერი კავკასიის რეგიონსა და საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში. უნივერსიტეტის მენეჯმენტის სისტემა, საგანმანათლებლო მიმართულებები, მკვლევართა და ლექტორთა შერჩევის წესი შესაბამისობაში იქნება მიუნხენის ტექნოლოგიური უნივერსიტეტის მართვის სისტემასთან.

ამავდროულად, კომპლექსში უცხოელი აკადემიური პერსონალიც იმუშავებს. საწყის ეტაპზე, სხვადასხვა საფეხურის უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამები შემუშავდება მენეჯმენტის, კომპიუტერული მეცნიერებების და მათემატიკის მიმართულებებში. შემდგომში, ეტაპობრივად დაინერგება სხვა STEM სპეციალობებიც.

ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ინფრასტრუქტურა სტუდენტების პირველი ნაკადის მისაღებად მზად 2020 წლის სექტემბერში იქნება.

ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტი ევროპული სტანდარტის შესაბამისი იქნება, როგორც ლექციებისა და სწავლების პროცესით, ასევე სამეცნიერო კვლევითი პროცესითაც. უნივერსიტეტის შემადგენლობაში იქნება ადრონული თერაპიის ცენტრიც, სადაც განხორციელდება სამეცნიერო კვლევითი პროცესი სამედიცინო ფიზიკის მიმართულებით.

ფონდის სოციალური აქტივობები, რომლებიც არ შემოიფარგლება მხოლოდ რეგიონალური განვითარებით, მოიცავს როგორც კულტურულ თუ საქველმოქმედო ღონისძიებებს, ასევე საგანმანათლებლო პროექტებს და ჯანმრთელობის გაუმჯობესების პროგრამებს, რომლებიც საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში იწერება. ყოველივე ეს ხაზს უსვამს ფონდის წვლილს საზოგადოების კეთილდღეობის ხელშეწყობაში, რაც გამომდინარეობს ჯგუფის მისიიდან.

ზემოთ ჩამოთვლილი პროექტების გარდა ფონდი აქტიურად უწყობს ხელს კულტურის, სპორტის, მეცნიერების განვითარებას. აფინანსებს პროექტებს განათლების მიმართულებით, ეწევა ქველმოქმედებას და უფინანსებს მკურნალობას შესაბამისი საჭიროების მქონდე ადამიანებს.

ფონდის მიზანს წარმოადგენს ქვეყნის მდგრადი განვითარება და ორიენტირებულია სამ ურთიერთდაკავშირებულ ელემენტზე: ეკონომიკური ზრდა, სოციალური ინკლუზია და გარემოს დაცვა.

ჯგუფის განვითარების გეგმები

ჩვენ გავაგრძელებთ ჯგუფის საქმიანობას გამჭვირვალედ და მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობით ქვეყნის მდგრადი განვითარებისთვის. ასევე, ინვესტირებას ჩვენი

თანამშრომლების განვითარებაში, წინსვლაში, ცოდს და უნარების გაღრმავებაში, რათა შეექმნათ საუკეთესო კორპორატიული კულტურა და ადგილი ჩვენს კომპანიაში. ჩვენ ასევე გავაგრძელებთ საუკეთესო სამუშაო გარემოს შექმნას ჩვენი თანამშრომლებისთვის, ბენეფიტებით, სწავლისა და პროფესიული განვითარების შესაძლებლობით, სოციალური ინტერაქციით და უსაფრთხოებით.

ჯგუფი კიდევ უფრო მეტად გააქტიურდება სოციალური მიმართულებით, ქველმოქმედებით და საზოგადო სიკეთის მომტანი პროექტების დაფინანსებითა და ხელშეწყობის გაგრძელებით.

გარემოს დაცვა და კლიმატური ცვლილებები ჩვენი დროის ერთ-ერთი მთავარი გამოწვევაა. თანამედროვე მსოფლიო თანხმდება, რომ გარემოზე ზრუნვა არამხოლოდ ცალკეული უწყებების მოვალეობაა, არამედ ყველამ, განსაკუთრებით კი კერძო სექტორმა, ჩვენ, უნდა გაითვალისწინოთ საკუთარი როლი გარემოს დაცვის კუთხით. სწორედ ამიტომ, ჯგუფის საქმიანობაში გარემოზე ზრუნვას განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს. ქართუ ჯგუფი ფონდის მეშვეობით განაგრძობს 2020 წელს გარემოსდაცვითი პროექტების განხორციელებას და დაფინანსებას. დაგეგმილია შეკვეთილის დენდროლოგიური პარის გახსნა, დენდროპარკში თავს მოიყრის არა მხოლოდ ქართული, არამედ სხვადასხვა ქვეყნიდან ჩამოტანილი 150-მდე ჯიშის ხე. 2019 წელს ოზურგეთში, შეკვეთილთან, ურეკსა და ოზურგეთს შორის, წვერმაღალას გზაზე უკვე გაიხსნა ერთი დენდროლოგიური პარკი, რომელიც ორ იარუსიანია. მეორე იარუსზე, დაახლოებით 50 მეტრზე ზღვის დონიდან სანაპიროს პეიზაჟი მოჩანს. პარკში გაშენდა მანდარინების ბაღი და დაიდგა ხის რამდენიმე ფანჩატური.

ფონდ „ქართუს“ მიერ გაგრძელდება იმ პროექტების მხარდაჭერა, რომლებიც რეგიონის განვითარების შესაძლებლობას ქმნის. ჯგუფის მიერ განხორციელებულ სერიოზულ პროექტებს საინვესტიციო მაგნიტების ფუნქცია აქვს. ფონდის მიერ მხარდაჭერილი ობიექტები იძლევა ქვეყნის განვითარების შესაძლებლობას და განსაკუთრებით რეგიონების, სადაც ასე აუცილებელია ინვესტიციების მოზიდვა და ნებისმიერი სახის მხარდაჭერა.

ჯგუფი 2020 წელსაც განაგრძობს საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების აღდგენა-რეაბილიტაციისთვის რესურსების გამოყოფას და მხარდაჭერას. 2019 წელს ქართუ ფონდის მიერ დარგისკენ მიმართული ფინანსური რესურსი ამ დრომდე უპრეცედენტო ოდენობას შეადგენს და აღნიშნული რესურსით უზრუნველყოფილი იქნება 53 კულტურული მემკვიდრეობის უძრავი ძეგლის რეაბილიტაციის პროცესი.

ცოდნაზე დაფუძნებული განვითარება არის ყველაზე მდგრადი და მნიშვნელოვანი, სწორედ ამიტომ ჯგუფი 2020 წელს კიდევ უფრო აქტიურად დააფინანსებს და ხელს შეუწყობს განათლების სექტორს.

ფინანსური მაჩვენებლების მიმოხილვა

31 დეკემბერი, 2018

უკუგება საშუალო კაპიტალზე	22%
უკუგება საშუალო აქტივებზე	7%

31 დეკემბერი, 2018

ძირითადი პირველადი კაპიტალი	220,764
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	211,893

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები

ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	15.98%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	15.98%
სულ საზედამხებელო კაპიტალის კოეფიციენტი	31.32%

31 დეკემბერი, 2018

კლიენტებზე გაცემული სესხები	838,283
ბანკების დეპოზიტები	15,106
კლიენტების დეპოზიტები	641,425
სულ დეპოზიტები	656,531
სააქციო და სხვა დამატებითი კაპიტალი	411,187
სულ კაპიტალი	417,187

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

ჯგუფის ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები დაკავშირებულია მისი საქმიანობის ორ მიმართულებასთან. პირველ მიმართულებას წარმოადგენს საქველმოქმედო საქმიანობა, რომელსაც ახორციელებს ააიპ „ფონდი ქართუ“ და მეორე მიმართულებას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, სადაზღვევო საქმიანობა, სესხებისა და გარანტიების

გაცემა, ოპერაციები ფასიანი ქაღალდებით, უცხოური ვალუტით, აგრეთვე დეპოზიტების მოზიდვა, რომელსაც ახორციელებს ბანკი ქართუ და ქართუ დაზღვევა.

ჯგუფის ძირითადი რისკები დაკავშირებულია მის კომერციულ საქმიანობასთან.

ძირითადი რისკები

ჯგუფის საქმიანობის შედეგებს შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას ეკონომიკურ გარემოში განვითარებულმა უარყოფითმა მოვლენებმა

უარყოფითმა მაკროეკონომიკურმა მოვლენებმა შეიძლება საფრთხის ქვეშ დააყენოს ჯგუფის მუშაობის შედეგები, რაც განპირობებული იქნება სხვადასხვა პარამეტრებით, როგორცაა გაცვლითი კურსის გაუფასურება, საპროცენტო განაკვეთების მკვეთრი ზრდა, უმუშევრობის დონის ზრდა, საყოფაცხოვრებო შემოსავლის შემცირება, ქონების ღირებულებების შემცირება, სესხების უზრუნველყოფის დონის ან კომპანიების გადახდიუნარიანობის გაუარესება გაყიდვების შემცირების გამო.

მეზობელ და ძირითად სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებში პოტენციურმა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ შესაძლოა ასევე უარყოფითად იმოქმედოს საქართველოს ეკონომიკურ მდგომარეობაზე. მაგ: შემცირდეს ექსპორტი, ტურისტების შემოდინება, ფულადი გზავნილები და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები.

თუმცა აღნიშნულ რისკთან დაკავშირებით შეგვიძლია გავაკეთოთ დაშვებები წინა წლის მდგომარეობის საფუძველზე. „საქსტატის“ პირველადი შეფასებით, 2018 წელს რეალური მშპ 4.8%-ით გაიზარდა. ეს კი მიუთითებს საქართველოს ეკონომიკის სტაბილურ ზრდაზე და ხაზს უსვამს ეკონომიკის მდგრადობას. ასევე მნიშვნელოვანია ისიც რომ 2018 წლის განმავლობაში ინფლაცია იყო დაბალი; მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი გაუმჯობესდა და მის გრძელვადიან ტრენდზე ნაკლები იყო.

საერთო ჯამში, მაკროეკონომიკური პერსპექტივით, 2018 წელს არ შეინიშნებოდა სისტემის მასშტაბით რისკის შექმნის ნიშნები. ამავდროულად, საქართველო კვლავ მოწყვლადია გარე და გარკვეულწილად შიდა შოკების მიმართ, რაც შესაძლოა უარყოფითად აისახოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რადგან გამოიწვევს ზრდის ტემპის შენელებას ან უკიდურესი გარემოების დროს – ეკონომიკის შემცირებას. ამ მოვლენებმა შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს ლარის გაცვლით კურსზეც.

ჯგუფში მუდმივად მიმდინარეობს მაკროეკონომიკურ მონიტორინგის პროცესი, რომელიც ეფუძნება საქართველოში და ასევე მის მეზობელ ქვეყნებში განვითარებული ეკონომიკური მოვლენების გულდასმით და განმეორებით დაკვირვებებს, რათა დროულად მოხდეს გარდაუვალი ეკონომიკური რისკების ადრეული გამაფრთხილებელი სიგნალების იდენტიფიცირება. ეს პროცესი საშუალებას აძლევს ჯგუფს სწრაფად შეაფასოს მნიშვნელოვანი ეკონომიკური და პოლიტიკური მოვლენები და გააანალიზოს მათი გავლენა ჯგუფის

მუშაობის შედეგებზე. იდენტიფიცირებული გავლენა მყისვე აისახება კონკრეტულ სამოქმედო გეგმებში.

ბოლო წლებში, მიუხედავად ეკონომიკური აქტივობის შენელებისა, საქართველოს ეკონომიკური ზრდა პარტნიორ ქვეყნებთან შედარებით უფრო მაღალი იყო. საგარეო შოკების მიმართ მაკროეკონომიკური პოლიტიკის თანმიმდევრულმა რეაქციამ საქართველოს ეკონომიკა რეგიონში ერთ-ერთ მოწინავე ქვეყნად აქცია. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის შეფასებით, საქართველო კვლავ შეინარჩუნებს მოწინავე პოზიციას რეგიონში საშუალოვადიან პერიოდში ეკონომიკური ზრდის კუთხით. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის შეფასებით, საქართველოს ეკონომიკური ზრდის საშუალოვადიანი პროგნოზი 2019-2024 წლებში 5 პროცენტს შეადგენს, რაც მნიშვნელოვნად აღემატება რეგიონში ქვეყნების ზრდას.

საქართველო აგრძელებს თანამშრომლობას საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებთან Standard & Poor's, Fitch და Moody's. ჩვენი ქვეყანა არა მხოლოდ ინარჩუნებს სტაბილურ რეიტინგს, არამედ - იუმჯობესებს კიდევ. 2019 წლის შეფასების მიხედვით, Fitch-მა საქართველოს სუვერენული საკრედიტო რეიტინგი „BB-“ პოზიტიურიდან „BB“ სტაბილურამდე გაზარდა. აღნიშნული ზრდა ძირითადად განპირობებული იყო „BB“ ჯგუფის ქვეყნებთან შედარებით მაღალი ეკონომიკური ზრდითა და დაბალი სახელმწიფო ვალით; ასევე, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებით, და ფისკალური მდგრადობით. ქვეყნის პერსპექტივა ასევე გააუმჯობესა Standard & Poor's-მა 2019 წელს და „BB-“ სტაბილურიდან „BB-“ პოზიტიურამდე გაზარდა რეიტინგი. რაც შეეხება Moody's-ს, ამჟამად საქართველოს Moody's-თან „Ba2“ სტაბილური რეიტინგი აქვს.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის იმის რისკი, რომ ჯგუფის მოგება ან კაპიტალი, ან მისი უნარი, მიაღწიოს ბიზნეს ამოცანებს, გაუარესდება საბაზრო განაკვეთების, ფასების ცვლილების ან მერყეობის შედეგად. საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკს და ფასდადებასთან დაკავშირებულ სხვა რისკებს, რომელსაც ექვემდებარება ჯგუფი.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან ერთად. ჯგუფი და მასში შემავალი კომპანიები ექვემდებარება ძირითადი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების რყევის გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე. ჯგუფის ერთ-ერთი მთავარი რგოლის - ბანკის აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკს აკონტროლებს ლარის გაუფასურების და სხვა მაკროეკონომიკური ინდიკატორების დადგენილი საფუძვლების ღია სავალუტო პოზიციის

მართვით, რაც ჯგუფს აძლევს საშუალებას მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში სავალუტო კურსის ცვალებადობის შედეგად განცდილი დანაკარგები. საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით ბანკის სახაზინო განყოფილება ახორციელებს მისი ღია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს.

2018 წლის განმავლობაში USD/GEL სავალუტო კურსი არასტაბილური იყო, თუმცა „საქართველოს ეროვნული ბანკი“ ეფექტურად მოქმედებს თავისი მიზნობრივი ინფლაციის ჩარჩოს ფარგლებში. საქართველოში მოქმედებს მცურავი გაცვლითი კურსის რეჟიმი. მსგავსი რეჟიმის არსებობის პირობებში გაცვლითი კურსი შიდა და გარე ფაქტორების გავლენით ხასიათდება მერყეობით მოკლევადიან პერიოდში.

საფასო რისკი

საფასო რისკი არის საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების მერყეობის რისკი, მიუხედავად იმისა, აღნიშნული ცვალებადობა გამოწვეულია კონკრეტული ფასიანი ქაღალდისთვის, ან მისი გამომშვებისთვის სპეციფიური ფაქტორებით, თუ ბაზარზე არსებულ ყველა ფასიანი ქაღალდზე მოქმედი ფაქტორებით. ჯგუფზე გავლენას ახდენს მისი პროდუქტების საფასო რისკი, რომელიც ექვემდებარება ძირითად და სპეციფიურ საბაზრო რყევებს.

ჯგუფი საფასო რისკს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით მართავს. აღნიშნული დანაკარგები შესაძლებელია გამოიწვიოს საბაზრო პირობების გაუარესებამ და დანაკარგების შესაჩერებელი შესაბამისი ლიმიტების, მარჟებისა და უზრუნველყოფის მოთხოვნების დადგენამ და შენარჩუნებამ. გაუნადგებელ სასესხო ვალდებულებებთან მიმართებაში ჯგუფი პოტენციურად ექვემდებარება ამგვარი ვალდებულებების მთლიანი ოდენობის დანაკარგს. თუმცა, დანაკარგის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია, ვინაიდან პირობითი ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია საკრედიტო ხელშეკრულებების გარკვეულ პირობებზე.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომელიც წარმოიშვება სისტემის მოშლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობისა და გარე მოვლენების შედეგად. კონტროლის არ არსებობის შემთხვევაში საოპერაციო რისკმა შეიძლება გამოიწვიოს რეპუტაციის გაუარესება, იურიდიული სირთულეები და ფინანსური ზარალი. ჯგუფი ვერ შეამცირებს ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ უნდა ეცადოს ამ რისკების მართვას კონტროლის გარემოსა და პოტენციური რისკების მონიტორინგისა და მათზე ადეკვატური რეაგირების საშუალებით. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შედარების პროცედურებს, პერსონალის განათლებასა და პროცესების შეფასებას.

საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკი

ჯგუფში შემავალი კომპანიების - ბანკის, სადაზღვევო კომპანიის, ბროკერის საქმიანობა აქტიურად რეგულირდება და, შესაბამისად, ექვემდებარება საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკებს.

- ადგილობრივ მარეგულირებელს, “საქართველოს ეროვნულ ბანკს”, შეუძლია პრუდენციული მოთხოვნები გაუზარდოს როგორც მთელ სექტორს, ასევე კონკრეტულ ინსტიტუტებს ამ სექტორში. შესაბამისად ბანკი ქართულ საქმიანობაზე რეგულირდება ეროვნული ბანკის მიერ, რომელიც სავალდებულო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან ერთად ადგენს დაკრედიტების ლიმიტებსა და სხვა ეკონომიკურ კოეფიციენტებს (მათ შორის, დაკრედიტების, ლიკვიდურობისა და საინვესტიციო კოეფიციენტების). 2018 წლის განმავლობაში „სებ“-მა შემოიღო რამდენიმე მარეგულირებელი ცვლილება, პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების სტანდარტებთან დაკავშირებით. საქართველოს საბანკო რეგულაციების თანახმად, ბანკი ვალდებულია, აკმაყოფილებდეს მინიმალურ სარეზერვო მოთხოვნებსა და სავალდებულო ფინანსურ კოეფიციენტებს და რეგულარულად წარმოადგენდეს პერიოდულ ანგარიშებს. ბანკი ასევე რეგულირდება შესაბამისი საგადასახადო კოდექსით ან საქართველოში მოქმედი სხვა შესაბამისი კანონებით.
- სსიპ საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური არის „დაზღვევის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე შექმნილი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომელიც წარმოადგენს სახელმწიფოს მიერ განსაზღვრული სფეროს რეგულირების მიზნით შექმნილ, სპეციალური უფლებამოსილებების მქონე დამოუკიდებელ ორგანოს. როგორც მარეგულირებელ ორგანოს შეუძლია შემოიღოს მარეგულირებელი ცვლილებები საკუთარი უფლებამოსილების ფარგლებში.
- საბროკერო (შპს „ქართუ ბროკერი“) მიმართულებას საქართველოს კანონი „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ და „ეროვნული ბანკის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონი არეგულირებს. ეროვნულ ბანკს მიეცა სრული უფლებამოსილება, ზედამხედველობა გაუწიოს მთელ საფინანსო სექტორს (ბანკები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულებები, ფასიანი ქაღალდების დამოუკიდებელი რეგისტრატორები, საბროკერო კომპანიები, საფონდო ბირჟები, ცენტრალური და სპეციალიზებული დეპოზიტარები, აქტივების მმართველი კომპანიები, ანგარიშვალდებული საწარმოები, საინვესტიციო ფონდები, საგადახდო სისტემის ოპერატორები და საგადახდო მომსახურების პროვაიდერები, ნაწილობრივ ვალუტის გადამცვლელი ორგანიზაციები), რაც შესაბამისად გულისხმობს იმას, რომ მარეგულირებელ ორგანოს შეუძლია ახალი რეგულაციების შემუშავება, განახლება, დანერგვა.

ჯგუფის საქმიანობა სრულ შესაბამისობაშია ყველა შესაბამის კანონმდებლობასთან და რეგულაციებთან.

ჯგუფის სხვა წევრების ფინანსური რისკები და მათი მართვა

საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობების განხორციელებისას, ჯგუფის ექვემდებარება შემდეგ ფინანსურ რისკებს:

საკრედიტო რისკი: ალბათობა, რომ მსესხებელი ვერ შეძლებს გადაიხადოს მთლიანი სესხი ან მისი ნაწილი, ან ვერ შეძლებს სესხის დროულად დაფარვას, რაც გამოიწვევს ზარალს კომპანიისთვის.

ლიკვიდურობის რისკი: რისკი რომ ჯგუფს არ ექნება, ან ვერ შეძლებს მობილიზება გაუწიოს ნაღდ ფულს საჭირო დროს და ამის შედეგად აღმოჩნდება სირთულეების წინაშე ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულების თვალსაზრისით.

საბაზრო რისკი: რისკი, რომ საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად შეიცვლება ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება ან ფულადი სახსრების მომავალი ნაკადები სამართლიანი ღირებულების თვალსაზრისით. ძირითადად, კომპანია ექვემდებარება საბაზრო რისკის ორ კომპონენტს:

- საპროცენტო რისკი
- სავალუტო რისკი

ჯგუფის ხელმძღვანელობა რისკების მართვას ახორციელებს ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებთან თანამშრომლობით. ჯგუფში მოქმედებს რისკის მართვის ბიზნესის მდგრად განვითარებაზე ორიენტირებული მძლავრი სისტემა. მისი ძირითადი მიზანია, ხელი შეუწყოს რისკის გათვალისწინებით შეფასებული უკუგების მდგრადობას რისკის მართვის ეფექტიანი სისტემის მეშვეობით. რისკების მართვის სისტემა უზრუნველყოფს ჯგუფის დაცვას გადაჭარბებული რისკებისგან; კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და მძლავრი, მომავალზე ორიენტირებული მართვის ინსტრუმენტები და გადაწყვეტილებები უზრუნველყოფს ჯგუფის მდგრადობას. რისკის მართვაში ჩართული თანამშრომლების მიერ რისკების დროული იდენტიფიცირებით, ბაზრის მუდმივი შესწავლით, სწრაფი რეაგირებით, ადეკვატური ფასდადებითა და რისკის მიტიგაციისკენ მიმართული ქმედებებით უზრუნველყოფილია ჯგუფის მიზნების განხორციელება და მიზნობრივი უკუგება. პროფესიონალური, მდგრადი, გამჭვირვალე და გონივრული რისკის მართვა ხელს უწყობს ჯგუფის გრძელვადიან, მდგრად განვითარებას.

რადგან ჯგუფის ძირითადი რისკები დაკავშირებულია მის საქმიანობასთან, კერძოდ კი კომერციულ საქმიანობასთან, ხოლო კომერციულ საქმიანობას ახორციელებს ბანკი ქართუს მეშვეობით. დეტალურად წარმოვადგენთ ბანკის რისკებს:

სს „ბანკი ქართუს“ ბიზნეს მოდელი შემუშავებულია ისე, რომ ბანკმა მუდმივად შეინარჩუნოს კაპიტალიზაციის საშუალოზე მაღალი დონე და რესურსები გადანაწილებული ჰქონდეს ისეთ აქტივებსა და სექტორებზე, რომლითაც მიაღწევს მდგრად და დაბალანსებულ ზრდას.

ის ძირითადი რისკები, რომლებსაც ბანკი ქართუ იღებს სტრატეგიული მიზნების განხორციელებისას დაჯგუფებულია შემდეგნაირად: საკრედიტო, ლიკვიდურობის, საბაზრო, საოპერაციო და სხვა არაფინანსური რისკები.

ბანკის რისკების მართვის მიზნებს წარმოადგენს:

- რისკის აპეტიტის განსაზღვრა, რომლითაც მოახდება რისკი/მომგებიანობის ოპტიმიზაცია, კაპიტალის მუდმივად ადეკვატურ დონეზე შენარჩუნებასთან ერთად;
- ლიკვიდურობის ისეთ მართებულ დონეზე შენარჩუნება და მართვა, რომლითაც ბანკი მოახდენს მოკლევადიანი ვალდებულებების შესრულებას სტრესული მდგომარეობის დროსაც;
- ადეკვატური და ეფექტური კონტროლის მექანიზმების ქონა;
- სრულ შესაბამისობაში ყოფნა იმ კანონებსა და რეგულაციებთან, რომლებიც უკავშირდება ბანკის ბიზნეს საქმიანობას.

ძირითადი პრინციპები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ეფექტური რისკების მართვის სტრატეგიას არის:

- ბანკში დაცვის მძლავრი მეორე ხაზის (LOD 2) არსებობა;
- ბანკის ბიზნეს სტრატეგიით განსაზღვრული ძირითადი პრინციპების და იმ რისკის დონის შესაბამისობა, რომლის აღებაც ბანკს სურს და შეუძლია (რისკის აპეტიტი);
- იმის უზრუნველყოფა, რომ ბიზნეს საქმიანობის განვითარებასთან დაკავშირებული რისკები არის სწორად იდენტიფიცირებული, გაზომილი და დოკუმენტირებული;
- სათანადო კონტროლის მექანიზმების მუშაობის უზრუნველყოფა.

სამეთვალყურეო საბჭო იხილავს და ამტკიცებს რისკის აპეტიტს (ICAAP ფარგლებში), რომელიც ხელს უწყობს ბანკის გრძელვადიან მდგრად ზრდას და აბალანსებს გრძელვადიან მომგებიანობას გონივრული რისკების მართვასთან. რისკის აპეტიტი გამოიხატება რაოდენობრივი მაჩვენებლებით. ბანკის რისკის აპეტიტს იყენებს იმ რისკის დონეების განსაზღვრად, რომლებიც შეუძლია და სურს აიღოს ბიზნეს საქმიანობის განსახორციელებლად.

სამეთვალყურეო საბჭო აფასებს კაპიტალის მოთხოვნებს, რომელიც აუცილებელია როგორც ბიზნეს გეგმის მხარდასაჭერად, ისე სტრესული გარემოებების დასაძლევად. აღნიშნული დოკუმენტურად ასახულია კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესში (ICAAP), რომელიც ხელმისაწვდომია მარეგულირებლისთვის.

დირექტორატი ზედმიწევნით აფასებს ლიკვიდურობის იმ დონეს, რომელიც ბანკს სჭირდება როგორც ბიზნეს გეგმის მხარდასაჭერად, ისე სტრესული გარემოებების დასაძლევად. 1 თვემდე, 3-დან 6 თვემდე, და 6-დან 12 თვემდე ლიკვიდურობის პროგნოზირება ხაზინისა და რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ ხდება ყოველთვიურად და წარედგინება დირექტორატს.

ბანკის დონეზე რისკების სამართავად ბანკი იყენებს მართვის 3 ხაზიან მოდელს. მოდელი გამოიყენება ვალდებულებების და პასუხისმგებლობების გასამიჯნად, რათა მიღწეული იყოს მთლიანი რისკების ეფექტური მართვა, რომელიც ხელს უწყობს ბანკის შიდა კონტროლის ჩარჩოს გაძლიერებას.

დაცვის სამ ხაზიანი მიდგომა აცალკევებს მფლობელობა/რისკის მართვას იმ ფუნქციებისგან, რომლებიც ახდენენ რისკების ზედამხედველობას და ასევე იმ ფუნქციებისგან, რომელიც ახდენენ დამოუკიდებელ აუდიტს.

დაცვის პირველი ხაზი (LOD 1) - ბანკის სტრუქტურული ერთეულები, რომლებიც ფლობენ და მართავენ რისკს. აღნიშნული ხაზი მოიცავს ბიზნეს და საოპერაციო ერთეულებს. განყოფილების უფროსები და დეპარტამენტის დირექტორები, როგორც რისკის მფლობელები და კონტროლის მფლობელები არიან საბოლოოდ პასუხისმგებელი ყველა იმ რისკსა და კონტროლზე, რომელიც ვარდება მათი პასუხისმგებლობის არეალში.

დაცვის მეორე ხაზი (LOD 2) - სტრუქტურული ერთეულები, რომლებიც ახდენენ რისკების იდენტიფიცირებას და ზედამხედველობას. რისკის მართვის პროცესი, რომლებიც არსებობს მძლავრი დაცვის მეორე ხაზის ფუნქციონირებისთვის მოიცავს:

- რისკის კონტროლის შეფასებას;
- სცენარების ანალიზს;
- საკრედიტო პორტფელის ხარისხის აქტიური მართვას;
- ძირითადი რისკის ინდიკატორებს / ადრეული სტადიაზე გამაფრთხილებელ ნიშნებს;
- ბანკში არსებული სხვადასხვა მოდელების მართვას ;
- ახალი პროდუქტებს და სერვისებს;
- შიდა კონტროლის შეფასება/ტესტირებას;
- ძირითადი რისკების მართვის პოლიტიკების და პროცედურების მუდმივ მონიტორინგს;
- საოპერაციო რისკების შემთხვევების რეპორტირებას და სხვას

დაცვის მესამე ხაზი (LOD 3) - ერთეულები, რომლებიც ახდენენ:

- რისკის აპეტიტის განსაზღვრას;
- დამოუკიდებელ აუდიტს;
- პროცესების და ძირითადი მაჩვენებლების დამოუკიდებელ კონტროლს;

რისკების გაზომვის და მონიტორინგის სისტემები მთავარი პრინციპები რისკების ეფექტურად გაზომვისა და მონიტორინგისთვის არის:

- რისკის პოზიციების გაზომვა მოსალოდნელი დანაკარგების მოდელირების გზით, რისკის ინდიკატორები და სცენარების ანალიზი მთლიანად ბანკის დონეზე;
- უმაღლესი მენეჯმენტის მიერ რისკების სიმძიმის გაცნობიერების ხელშეწყობა;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის და დირექტორატისთვის რისკის პროფილის ანგარიშების მიწოდება რისკის ინდიკატორებთან და მიტიგაციის საშუალებებთან ერთად, რათა მათ მიერ მოხდეს რისკის აპეტიტის შეფასება და საჭიროების შემთხვევაში გადახედვა;

- აღებული რისკების სათანადო აღრიცხვის წარმოება.

ყოველკვარტალური რისკის პროფილის ანგარიშები, რომლებიც მიეწოდება დირექტორატს და სამეთვალყურეო საბჭოს მოიცავს:

- საკრედიტო რისკის პროფილის ანალიზს;
- ლიკვიდურობის რისკის პროფილის ანალიზს;
- სავალუტო რისკის პროფილის ანალიზს;
- საპროცენტო განაკვეთის რისკის პროფილი ანალიზს;

სტანდარტიზირებული მიდგომა ბანკი საზედამხედველო მიზნებისათვის რისკის პოზიციების გაანგარიშებისას იყენებს მხოლოდ „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების“ მიხედვით განსაზღვრულ სტანდარტიზებულ მიდგომას (რომელიც შესაბამისობაშია „საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის“ კაპიტალის ადეკვატურობის ჩარჩოსთან).

სტრეს-ტესტები ბანკი ატარებს სხვადასხვა სტრეს ტესტებს და ახდენს სხვადასხვა პარამეტრების საპროგნოზო სცენარების გაანალიზებას. აღნიშნული ბანკს საშუალებას აძლევს შეაფასოს/გაზომოს არა მხოლოდ მიმდინარე ეტაპზე იდენტიფიცირებული რისკები, არამედ მოვლენების სტრესული სიტუაციის განვითარების შემთხვევაში ახალი შესაძლო წარმოშობილი რისკები.

საკრედიტო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი პარტნიორის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით ან გაკოტრებით გამოწვეული რისკი. საკრედიტო რისკი ბანკს შეიძლება წარმოეშვას თავის კლიენტებთან სხვადასხვა საქმიანობით, როგორცაა კრედიტების გაცემა, სახაზინო და საინვესტიციო საქმიანობა, ვაჭრობის დაფინანსება და სხვა. საკრედიტო რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. საკრედიტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა საკრედიტო რისკთან მიმართებაში
- უზრუნველყოს ბანკში საკრედიტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა
- დაადგინოს ბანკის ლიმიტები საკრედიტო პოზიციებზე და კონცენტრაციებზე
- პერიოდულად განიხილოს ბანკის საკრედიტო პორტფელი და მის რისკიანობა
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის დირექტორატს და სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში საკრედიტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით
- უზრუნველყოს საკრედიტო რისკის ამღები მმართველი განყოფილებები, საკრედიტო დეპარტამენტი და ფინანსური რისკების მართვის განყოფილება, შესაბამისი კვალიფიციური საკადრო და ტექნიკური რესურსით.

საკრედიტო რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. საკრედიტო რისკის ტოლერანტობა უნდა იქნას განსაზღვრული ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადი რისკის აპეტიტის გათვალისწინებით.

საკრედიტო რისკის შეფასება ბანკში საკრედიტო რისკების ეფექტურად მართვისთვის არსებობს სესხების შიდა სარეიტინგო სისტემა და დარეზერვების (სესხების მოსალოდნელი დანაკარგების გაზომვის) მეთოდოლოგია, როგორც IFRS-ის, ისე საზედამხედველო მიზნებისათვის. მსესხებლების ინდივიდუალური საკრედიტო რისკების შეფასების გარდა ბანკი პილარი 2-ის ფარგლებში ახდენს საკრედიტო პორტფელის ერთი მსესხებლის ან ურთიერთდაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფის კონცენტრაციის რისკისათვის საჭირო კაპიტალის განსაზღვრას Herfindahl-Hirschman Index (HHI)-ის გამოყენებით. აღნიშნული ინდექსი გამოითვლება ბანკის ჯამური რისკის პოზიციის პორტფელში 100 ყველაზე მსხვილი ურთიერთდაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფის რისკის პოზიციის წილის გათვალისწინებით.

საკრედიტო რისკების მონიტორინგი ძირითადად ხორციელდება საკრედიტო პორტფელის მონიტორინგის განყოფილების მიერ, რომელიც წარმოადგენს რისკების მართვის დეპარტამენტში შემავალ განყოფილებას. აღნიშნული განყოფილება ახორციელებს ყოველკვარტალურად ან/და ყოველთვიურად (დამოკიდებულია ბიზნესის სპეციფიკაზე, დავალიანების სიდიდესა და მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესებაზე) ბანკის მსესხებელი კომპანიების ფინანსური ანალიზს და მონიტორინგის დასკვნების მომზადებას შესაბამისი რეკომენდაციებით.

ბანკი კორპორატიული და საცალო კლიენტების მიმართ საკრედიტო რისკების მიტიგაციის საშუალებად აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფის სახით იპოთეკით დატვირთულ/დაგირავებულ უძრავ და მოძრავ ქონებას. უძრავი და მოძრავი ქონებები არ გაითვალისწინება რისკის მიტიგანტად საზედამხედველო მიზნებისათვის საკრედიტო რისკების მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციის გაანგარიშებისას. უზრუნველყოფის რისკების შეფასებისას ხდება უზრუნველყოფის ღირებულების, საგნის, ლიკვიდურობის და აღსრულებადობის შეფასება. უზრუნველყოფა ასევე ჯგუფდება დაფინანსებულ ბიზნესთან კორელაციის კუთხით. უზრუნველყოფის სახით წარმოდგენილი აქტივები, რომელთა ღირებულება მაღალ კორელაციაშია დაფინანსებული ბიზნესის ფინანსურ შედეგებთან სესხის გაცემის განხილვისას LGD-ის კალკულაციისას ანგარიშდება უფრო მაღალი დისკონტი.

ბანკს ჰყავს უზრუნველყოფის შეფასების და მართვის სტრუქტურული ერთეული, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ახდენს უზრუნველყოფაში მისაღები/მიღებული ქონებების შეფასება/გადაფასებას. ზოგიერთ შემთხვევაში ბანკი მიმართავს გარე საშემფასებლო კომპანიებს/ფიზიკურ პირებს.

სავალუტო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

სავალუტო რისკი არის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეული ბანკის უცხოურ ვალუტაში ფორმირებული წმინდა აქტივების გაუფასურების რისკი, რომელიც ამცირებს ბანკის კაპიტალს.

სავალუტო რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. სავალუტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა სავალუტო რისკთან მიმართებაში
- უზრუნველყოს ბანკში სავალუტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა
- დაადგინოს ბანკის ლიმიტები ღია სავალუტო პოზიციაზე სხვადასხვა ვალუტების მიხედვით პერიოდულად განიხილოს ბანკის სავალუტო პოზიციები როგორც ლიკვიდურ სახსრებში ასევე გრძელვადიან საკრედიტო დაბანდებაში
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში სავალუტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით.

საპროცენტო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

საპროცენტო რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. საპროცენტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა საპროცენტო რისკთან მიმართებაში
- უზრუნველყოს ბანკში საპროცენტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა
- დაადგინოს სხვადასხვა ოპერაციების მიხედვით ბანკის ლიმიტები
- პერიოდულად განიხილოს ბანკის ფიქსირებული შემოსავლის მქონე საინვესტიციო და სავაჭრო პორტფელის შედეგები და განიხილოს საბაზრო რისკის სტრატეგია
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში საპროცენტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით
- უზრუნველყოს საპროცენტო რისკის ამდები და მმართველი სტრუქტურული ერთეულები შესაბამისი კვალიფიციური საკადრო და ტექნიკური რესურსით.

საპროცენტო რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. საპროცენტო რისკის ტოლერანტობა და აპეტიტი განისაზღვრება ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადად რისკის აპეტიტის გათვალისწინებით.

საპროცენტო რისკის ერთერთი მთავარი მხარეა საპროცენტო შემოსავლის მომტანი აქტივების და საპროცენტო ხარჯის მქონე ვალდებულებების სხვადასხვა ვადიანობის გამო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებით წარმოქმნილი რისკი. აღნიშნული რისკის გასაზომად ბანკი იყენებს “გადაფასების გეპის” მეთოდს, რომელიც ერთნაირ ვადიანი აქტივებს და ვალდებულებებს ადარებს ერთმანეთს თანხების მიხედვით. დანაკარგის მიღების

შესაძლებლობა არის იმ შემთხვევაში, თუ ბანკს აქვს თანხობრივი გეპი ერთნაირი ვადის მქონე საპროცენტო შემოსავლის მომტან აქტივებსა და საპროცენტო ხარჯის მქონე ვალდებულებებს შორის და ბაზარზე იცვლება განაკვეთი. ცალკე საპროცენტო რისკებისათვის ბანკი საზედამხედველო მიზნებისათვის კაპიტალის დაცვას არ ახორციელებს, თუმცა იცავს ICAAP-ის ფარგლებში და აღნიშნული რისკისთვის განკუთვნილი საზედამხედველო კაპიტალი შეადგენს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 0.9%-ს.

საოპერაციო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც გამოწვეულია გაუმართავი ან ჩავარდნილი შიდა პროცესებით, ადამიანური რესურსებით და სისტემებით, ან გარე ფაქტორებით.

საოპერაციო რისკი ჩნდება ბანკის ყოველდღიური საქმიანობიდან გამომდინარე და დაკავშირებულია ბიზნესის ნებისმიერ მიმართულებასთან. ბანკი ქართუ იდენტიფიცირებას უკეთებს, აფასებს და მართავს საოპერაციო რისკებს შემდეგი პროცესების და ინსტრუმენტების მეშვეობით:

საოპერაციო რისკის მოვლენების ანგარიშგება - ეს არის საოპერაციო რისკით გამოწვეული დანაკარგების, ჩავარდნილი პროცესების და სხვა არა ფულადი სახით მომხდარი მოვლენების აღრიცხვა და ანგარიშგება. ეს მოვლენები ფიქსირდება და რეგისტრირდება ცენტრალიზებულად და გაანალიზდება რისკების პრო-აქტიური მართვისთვის ძირითადი მიზეზების ანალიზის მეშვეობით.

სცენარების ანალიზი (RCA) - ეს პროცესი მიზნად ისახავს მაღალი ზემოქმედების, მცირე ალბათობის, მაგრამ რეალისტური მოვლენების იდენტიფიცირებას, რომელთაც შეუძლიათ ზეგავლენა იქონიონ ბანკზე, ასევე აფასებს შესაბამის ალბათობას და სიხშირეს ძირითადი რისკ კატეგორიების მიხედვით, რათა ბანკმა ადეკვატურად შეძლოს შეაფასოს არა მხოლოდ არსებულ რისკები, არამედ ის რისკებსაც რომლის წინაშეც შეიძლება აღმოჩნდეს ბანკი. ანალიზი ფოკუსირდება მაღალი ზემოქმედების, მაგრამ დაბალი ალბათობის შემთხვევებზე.

რისკისა და კონტროლის თვითშეფასება (RCSA) - ეს პროცესი მიზანმიმართულია ბანკში არსებული და მოსალოდნელი რისკების შესაფასებლად ბანკში არსებული ბიზნეს პროცესების ანალიზის გზით. იგი აფასებს ბანკის ძირითადი რისკ კატეგორიებისთვის არსებულ თანდაყოლილ რისკებს, კონტროლის ეფექტიანობას და ნარჩენ რისკებს, რომლებსაც შეუძლიათ უარყოფითი ასახვა იქონიონ სტრატეგიული მიზნების მიღწევაზე. ამ გზით ბანკი უზრუნველყოფს, შესაბამისი კონტროლის მექანიზმებისა და/ან აღდგენითი გეგმების არსებობას რათა შეარბილოს რისკისა და ზარალის ზემოქმედება.

რისკის მიღება - დაცვის პირველი ხაზი და დეპარტამენტების დირექტორები ახორციელებენ რისკების იდენტიფიცირებას, რისკის საკითხების და კონტროლის მექანიზმების ნაკლოვანებების დაფიქსირებას. გარკვეულ შემთხვევებში, რისკის მიტიგაცია არ

არის შესაძლებელი ან შესაძლებელია ითხოვდეს აღდგენის ხანგრძლივ პერიოდს. ამ სიტუაციებში რისკი უნდა იყოს მიღებული. ეს პროცესი მხარს უჭერს აღნიშნულ საჭიროებას და აღწერს რისკის მიღების მიდგომას - საკითხის წამოწევას, მიღებას, მონიტორინგს და ანგარიშგებას.

ზემოაღნიშნული პროცესების შედეგების ანალიზი სრულდება იმ მიზნით, რომ წარმოდგენა შეიქმნას ბანკში არსებული საოპერაციო რისკების პროფილის შესახებ ბანკის რისკ აპეტიტთან მიმართებაში. ანალიზის შედეგად ხორციელდება საოპერაციო რისკების მიტიგაცია ან მიღება (საჭიროების შემთხვევაში) რათა შემდგომში გათვალისწინებულ იქნას ბანკის ბიზნეს საქმიანობაში და სტრატეგიაში.

ლიკვიდურობის რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

ლიკვიდურობის რისკი არის ბანკის რისკი, რომ ვერ მოახდინოს ვალდებულებების გასტუმრება დათქმულ ვადაში ან გაისტუმროს აქტივების მნიშვნელოვანი დისკონტირების გზით

ლიკვიდურობის რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. ლიკვიდურობის რისკის ტოლერანტობა და აპეტიტი განისაზღვრება ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადი რისკის მიმართ ტოლერანტობის გათვალისწინებით.

ლიკვიდურობის რისკის სტრატეგიის შემუშავებისას რისკების მართვის დეპარტამენტის ფინანსური რისკების მართვის განყოფილება და ხაზინის დეპარტამენტის აქტივ-პასივების მართვის განყოფილება ითვალისწინებს ზოგად ეკონომიკურ და საბაზრო მდგომარეობას და მათი შესაძლო ეფექტი ბანკის მიერ აღებულ ლიკვიდურობის პოზიციებზე, დაფინანსების სხვადასხვა წყაროების და მათ შესახებ ხელმისაწვდომი ინფორმაციის შეფასების საფუძველზე.

სს „ბანკ ქართუში“ ლიკვიდურობის მართვა ძირითადად ხორციელდება მაკონტროლებელი ორგანოს მიერ დაწესებული ლიმიტებით. ბანკში სისტემატიურად ხორციელდება ფულადი ნაკადების დინების

სხვა არაფინანსური რისკები

ბანკი თავისი საქმიანობის შედეგად შესაძლოა დადგეს იმ პოტენციური რისკების წინაშე, როგორიცაა რეპუტაციის, იურიდიული, სტრატეგიული, შესაბამისობის და სხვა რისკები.

რეპუტაციის რისკი არის რისკი, რომელსაც სხვა ფაქტორებთან ერთად, იწვევს ბანკის ოპერაციებთან დაკავშირებული უარყოფითი საჯარო განცხადებების გაკეთება ან ბანკის უარყოფითად წარმოდგენა.

რეპუტაციის რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. რეპუტაციის რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვრავს ბანკის რისკის ტოლერანტობას რეპუტაციის რისკთან მიმართებაში;
- უზრუნველყოფს ბანკში რეპუტაციის რისკის იდენტიფიცირების მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვას;
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიშს ბანკში რეპუტაციის რისკის მართვასთან დაკავშირებით.

რისკის მართვის კომიტეტის მიერ დადგენილი პოლიტიკის და მათზე დელეგირებული უფლებების ფარგლებში გადაწყვეტილებების მიღებას ახდენენ ხარისხის მართვის და პერსონალის მართვის განყოფილებები. აღნიშნული განყოფილებები აფასებენ ბანკის რეპუტაციის რისკებს და საჭიროების შემთხვევაში მიმართავენ რისკის მართვის კომიტეტს გაზრდილ რეპუტაციულ რისკებზე რეაგირების მიზნით.

სამართლებრივი რისკი არის რისკი, რომელიც გამოწვეულია სამართლებრივი სისუსტეებით, რასაც, სხვა ფაქტორებთან ერთად, იწვევს სამართლებრივი მოქმედებები, კანონებსა და ნორმატიულ აქტებში დამხმარე დებულებების უქონლობა ან სამართლებრივად სავალდებულო მოთხოვნების სისუსტე, როგორცაა, მაგალითად, ხელშეკრულებების შეუსაბამობა სამართლებრივ მოთხოვნებთან, ასევე ხელშეკრულებების გაფორმებამდე კანონმდებლობით დადგენილი, ან ბანკის შიდა ნორმატიული აქტრებით განსაზღვრული დოკუმენტების ანალიზის უქონლობა.

სამართლებრივი რისკის მართვას ახორციელებს ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტი, ბანკის იურიდიული დეპარტამენტის მეშვეობით. ბანკის სტრუქტურის თანახმად იურიდიული დეპარტამენტი პირდაპირ ექვემდებარება ბანკის რისკების დირექტორს, რომელსაც აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის სამართლებრივი რისკების სტრატეგია;
- უზრუნველყოს ბანკში სამართლებრივი რისკის განხორციელება, მონიტორინგი და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა;
- პერიოდულად წარუდგენოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში სამართლებრივი რისკის მართვასთან დაკავშირებით.

იურიდიული დეპარტამენტი ახორციელებს სამართლებრივი რისკების ანალიზს ბანკის ნებისმიერი იმ განყოფილების მოთხოვნით, რომელთაც შეიძლება წარმოეშვას ასეთი რისკები. დეპარტამენტი უზრუნველყოფს სამართლებრივი რისკების მონიტორინგს, იმ სფეროებში, სადაც მის მიერ გაკეთდა სამართლებრივი რისკების ანალიზი. იურიდიული დეპარტამენტი უზრუნველყოფს ბანკის შიდა ნორმატიული ბაზის პერიოდულ მონიტორინგს და მის მოქმედ კანონმდებლობასთან შესაბამისობაში მოყვანას.

სტრატეგიული რისკი არის რისკი, რომელსაც სხვა ფაქტორებთან ერთად, იწვევს ბანკი სტრატეგიის სუსტი დაგეგმვა და ცუდი განხორციელება, ბანკის სუსტი ბიზნეს გადაწყვეტილებები ან ბანკის მიერ რეაგირების არ მოხდენა გარე ცვლილებებზე. სტრატეგიული რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. სტრატეგიული რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის დირექტორატს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

განსაზღვროს ბანკის სტრატეგია;

- უზრუნველყოს ბანკში სტრატეგიული რისკის იდენტიფიცირების მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა;
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში სტრატეგიული რისკის მართვასთან დაკავშირებით.

ბანკის სტრატეგიის გადახედვა ხდება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ დირექტორატზე. მინიმუმ კვარტალში ერთხელ ჯამდება ბანკის პროგრესი დასახული მიზნებისაკენ და განიხილება ახალი მოვლენები, რომლებმაც შესაძლებელია გავლენა იქონიოს ბანკის სტრატეგიაზე.

ყოველი კალენდარული წლის დასაწყისში ბანკში მოქმედი ყველა დეპარტამენტი და განყოფილება ადგენს მომავალი კალენდარული წლის გეგმას და აწვდის ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტს.

თითოეული დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილი გეგმა განიხილება და მტკიცდება დირექტორატის მიერ ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტთან ერთად. ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტი ყოველკვარტალურად იკვლევს დეპარტამენტების და განყოფილებების მიერ დასახული გეგმების შესრულებას და ვერ შესრულების მიზეზებს და ანგარიშს წარუდგენდეს დირექტორატს.

რისკის მართვის დეპარტამენტი აკონტროლებს სხვადასხვა დეპარტამენტებისა და განყოფილებების მოქმედებას, რათა მათ მიერ განხორციელებული ქმედებები არ გასცდეს ბანკის ზოგად რისკის ტოლერანტობას.

სტრატეგიული რისკის მართვის პოლიტიკის შემუშავებაზე ბანკში პასუხისმგებელია რისკის მართვის კომიტეტი. რისკის მართვის კომიტეტის მიერ დადგენილი პოლიტიკის და მასზე დელეგირებული უფლებების ფარგლებში გადაწყვეტილებების მიღებას ახდენს ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტი.

შესაბამისობის რისკი არის საკანონმდებლო და რეგულაციური სანქციების, ფინანსური დანაკარგების, ან ბანკის რეპუტაციის დაკარგვის რისკი, რომელიც შეიძლება გამოიწვიოს კანონმდებლობის, წესებისა და სტანდარტების შეუსრულებლობამ. ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტი ახორციელებს გასული კვარტალის განმავლობაში მარეგულირებელი ორგანოს მიერ დადგენილი ნორმატივების ფარგლებში ბანკის

ფუნქციონირების, მათთან შესაბამისობის და მათი შესრულების კუთხით შესაძლო საფრთხეების ანალიზს.

ყველა ზემოთ მოცემულ რისკების მართვას ზედამხედველობას უწევს რისკების მართვის დეპარტამენტი. რადგან რეპუტაციის, სამართლებრივი, სტრატეგიული და შესაბამისობის რისკები მიმდინარე ეტაპზე ბანკისთვის წარმოადგენენ არაკვანტიფიცირებად რისკებს და მათი მართვა ხორციელდება შესაბამისი პოლიტიკების ფარგლებში, ბანკი აღნიშნული რისკებისთვის დამატებითი კაპიტალის დაცვას არ საჭიროებს.

კორპორაციული პასუხისმგებლობა

კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა არის ბიზნესის ნებაყოფლობითი არჩევანი, გაითვალისწინოს საზოგადოების სხვადასხვა ჯგუფის ინტერესები და დადებითი გავლენა მოახდინოს თავის სამუშაო, სოციალურ და ბუნებრივ გარემოზე. ეს კი ნიშნავს იმას, რომ ჩვენ გვაქვს ერთგვარი პასუხისმგებლობა მომხმარებლებზე, თანამშრომლებზე, ფართო საზოგადოებაზე და გარემოზე, რომელშიც გვიწევს საქმიანობა. ჯგუფი, როგორც სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე ორგანიზაცია, ორიენტირებულია საკუთარი წვლილი შეიტანოს ქვეყნის მდგრად ეკონომიკურ განვითარებაში, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფის ძირითადი საქმიანობიდან ერთ-ერთს წარმოადგენს სწორედ საქველმოქმედო საქმიანობა.

ჩვენი მიზანია ბიზნესი წარმართოდ მაღალი ეთიკური სტანდარტების გათვალისწინებით, ისე რომ პატივი ვცეთ ადამიანის უფლებებს, წავახალისოთ ჩვენი თანამშრომლები იმოქმედონ კეთილსინდისიერად და პასუხისმგებლობის დაცვით ერთმანეთთან, ისევე როგორც ჩვენს მომხმარებლებთან, პარტნიორებთან, სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან და ზოგადად საზოგადოებასთან და გარემოსთან მიმართებაში.

აღნიშნულის გათვალისწინებით ჯგუფში მოქმედებს შიდა პოლიტიკა და შესაბამისი პროცედურები, არსებობს ეთიკის კოდექსი; ქცევის კოდექსი; შიდაგანაწესი.

„ეთიკის კოდექსი“ და „ქცევის კოდექსი“ განსაზღვრავენ ეთიკის პრინციპებს და პროფესიული ქცევის სტანდარტებს, რომლებიც უნდა დაიცვას ჯგუფის ყველა თანამშრომელმა და ადგენს კოლეგებთან, კლიენტებთან, პარტნიორებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობის შესაბამის ნორმებს.

ჯგუფის ეთიკის კოდექსსა და ქცევის კოდექსთან შესაბამისობის დაცვის მონიტორინგს ახორციელებს ადამიანური რესურსების მართვის სამსახური. ჯგუფის შვილობილ კომპანიებში ასევე მოქმედებს შესაბამისი კოდექსები და ხორციელდება მათი შესრულების მუდმივი მონიტორინგი და კონტროლი. ჯგუფში და ჯგუფის შვილობილ კომპანიებში დასაქმებული თანამშრომლები მაღალი პასუხისმგებლობით ეკიდებიან ქცევის კოდექსს და მის ზედმიწევნით შესრულებას.

მდგრადი განვითარება არის საზოგადოების განვითარების სისტემა, რომელიც საზოგადოების ეკონომიკური განვითარებისა და გარემოს დაცვის ინტერესების გათვალისწინებით უზრუნველყოფს ადამიანის კეთილდღეობას, ცხოვრების დონის ხარისხის ზრდას და მომავალი თაობების უფლებას ისარგებლონ შექცევადი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ცვლილებებისაგან მაქსიმალურად დაცული ბუნებრივი რესურსებითა და გარემოთი.

მდგრადი განვითარება გულისხმობს ეკონომიკური ზრდის ისეთ ფორმას, რომელიც უზრუნველყოფს საზოგადოების კეთილდღეობას მოკლე, საშუალო და, რაც მთავარია, ხანგრძლივი ვადით. იგი ეფუძნება პრინციპს, რომლის თანახმად, დღევანდელი მოთხოვნილებები უნდა დაკმაყოფილდეს ისე, რომ საფრთხე არ შეექმნას მომავალ თაობებს. მდგრადი განვითარება გულისხმობს პირობების შექმნას გრძელვადიანი ეკონომიკური განვითარებისათვის გარემოს დაცვის საკითხების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

საქართველომ ხელი მოაწერა ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებას, ამ გაერთიანებაში პოლიტიკური ასოცირების და ეკონომიკური ინტეგრირების ხელშეწყობის მიზნით. ხელშეკრულება ითვალისწინებს საქართველოს ჩართულობის ზრდას ევროკავშირის სტრატეგიებში, პროგრამებსა და ორგანიზაციებში.

ქართუ ჯგუფისთვის ქვეყნის მდგრადი განვითარება არის უმნიშვნელოვანესი და მოიცავს ეკონომიკურ, სოციალურ და ეკოლოგიურ ასპექტებს. განვითარება ჩვენთვის არის ეკონომიკურად ხელსაყრელი, სოციალურად სამართლიანი და გარემოსთვის დამზოგავი ქმედებების ერთობლიობა.

ჯგუფისთვის და განსაკუთრებით ჯგუფის შვილობილი სს ქართუ ფონდისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ნიჭიერი ახალგაზრდების მხარდაჭერა, მათი პროფესიული განვითარების კუთხით და ვაგრძელებთ ამ მიმართულებით ახალი პროექტებისა და ინიციატივების განხორციელებას. ფონდი ამჟამად ახორციელებს ნიჭიერი ახალგაზრდების დაფინანსების პროგრამას და ქუთაისის საუნივერსიტეტო ქალაქი - ტექნოლოგიური უნივერსიტეტი ქუთაისის პროექტის განხორციელებას. ეს იქნება ადგილი სადაც ცოდნა ქმნის მომავალს. ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტი თვისობრივად ახალი დასავლური ტიპის უმაღლესი სასწავლებელი იქნება, რომლის განვითარება უწყვეტი პროცესი იქნება და 2020 წლის პირველი ფაზის გაშვების შემდეგ, უნივერსიტეტის განვითარება გაგრძელდება როგორც ინფრასტრუქტურული თვალსაზრისით, ასევე აკადემიური.

ქართუ ფონდი დაარსების დღიდან ქართული კულტურის მხარდამჭერია და განხორციელებული აქვს მრავალი პროექტი ქართული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის, ძეგლების აღდგენის და კულტურის სფეროში მოღვაწე ადამიანების მხარდასაჭერად. მაგალითისთვის, ფონდ ქართუს მიერ დაფინანსებული და რეალიზებული, პირიქითა ხევისურეთში გვიანი შუა საუკუნეების ციხე-სოფლის, მუცოს რეაბილიტაციის პროექტი, კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობის სფეროში ევროპის უმაღლესი აღიარების - ევროპული მემკვიდრეობის პრიზის / ევროპა ნოსტრას 2019 წლის ჯილდოს მფლობელი გახდა. წლის საუკეთესო კონსერვაციის პროექტის ჯილდოს მინიჭებისას

კონკურსის ჟიურიმ აღნიშნა, რომ მუცოს რეაბილიტაციის პროექტი ეხმიანება მთის თემების დეპოპულაციის პრობლემას – გამოწვევას, რომლის წინაშეც მთელი ევროპა დგას. მუცოს რესტავრაციამ განაპირობა ადგილობრივი თემის ცნობიერების ამაღლება მათი არამატერიალური მემკვიდრეობისა და კავკასიელი ხალხის ისტორიის შესახებ, რამაც თავის მხრივ წახალისა მემკვიდრეობასთან მათი ურთიერთობის აღდგენა. ჟიურიმ პრიორიტეტად მიიჩნია ტრადიციული ხელოსნობის გაგრძელება, რამაც სამომავლოდ მისი შენარჩუნება უნდა უზრუნველყოს. ჟიურის წევრებისთვის მისასალმებელი აღმოჩნდა რეაბილიტაციის პროცესში მრავალი გამოწვევის, მათ შორის რთული რელიეფისა და ინფრასტრუქტურის სიმწირის დაძლევის ფაქტორი.

მუცოს არქიტექტურული კომპლექსის რეაბილიტაციის პროექტი გამარჯვებულად 34 ქვეყნიდან წარდგენილი 149 განაცხადიდან შეირჩა.

მუცოს აღდგენისა და გადარჩენის პროექტს 2014 წლიდან საქართველოს მთავრობისა და ფონდ „ქართუს“ მხარდაჭერით, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო ახორციელებს. პროექტის ბიუჯეტი 2 665 000 ლარია. 2018 წელს დასრულდა რეაბილიტაციის მე-4 ეტაპი. აღდგა 20-მდე ციხე-კოშკი. პროექტის განხორციელებაში ჩართული იყო ადგილობრივი მოსახლეობა, რომლებმაც ფიქალის მშრალი წყობის მივიწყებული ტრადიციული ტექნიკა მეზობელი რეგიონის ქისტი ოსტატებისგან აითვისეს. რეაბილიტაციის შემდეგ შესაძლებელია კომპლექსის ათვისება საცხოვრებლად. მუცოში ამოქმედდა მუზეუმ-ნაკრძალი, რომელიც ტერიტორიის ყოველდღიურ მართვას განახორციელებს. ევროპა ნოსტრა აერთიანებს ევროპის 40 ქვეყანას და მიზნად ისახავს ევროპის კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობის დაცვას. ევროპა ნოსტრა დაარსდა 1963 წელს და დღეისთვის იგი ყველაზე წარმომადგენლობითი ევროპული ქსელია.

გურიაში, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტში ფონდის დაფინანსებით ხორციელდება ერისთავების სასახლის აღდგენა გორაბერეჟოულში. უნიკალური ძეგლის, რომლის გარემომო გაშენებულია ტყე-პარკი, რომელიც თავის დროზე ერისთავების მიერ გაშენდა. სამუშაოების კონცეფცია გულისხმობს პირველ რიგში საკუთრივ ძეგლის აღდგენას, რათა შეწყდეს მისი ნგრევის პროცესი, ხოლო მეორე და მესამე ეტაპზე განახლდება ტყე-პარკი.

2000 წლიდან დღემდე ბოტანიკური ბაღის და ბოტანიკის ინსტიტუტის თანამშრომლებზე ყოველთვიურად გაიცემა საქველმოქმედო დაფინანსება; ჯამური თანხა: 17'439'440 ლარი.

2005 წლიდან დღემდე ბოტანიკურ ბაღში განხორციელებულ ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე დაიხარჯა ჯამურად 11'452'226 ლარი.

განხორციელებული სამუშაოების ჩამონათვალი:

- თბილისის ბოტანიკური ბაღის ადმინისტრაციული შენობის რეკონსტრუქცია
- ნ.კეცხოველის სახ.ბოტანიკის ინსტიტუტის სარემონტო სამუშაოები
- ბოტანიკური ბაღის საყარაულო ჯიხურების დამონტაჟება და ორანჟერიის ელექტროსამონტაჟო სამუშაოები

- თბილისის ბოტანიკურ ბაღში საყრდენი კედლის მოწყობა
- თბილისის ბოტანიკური ბაღის და ბოტანიკის ინსტიტუტის შიდა გზების შეკეთება
- ბოტანიკის ინსტიტუტი და ჰერბარიუმი ბოტანიკური ბაღის ტერიტორიაზე
- საქართველოს ეროვნული ბოტანიკური ბაღის სარეკონსტრუქციო და სარემონტო სამუშაოები, კერძოდ:
 - სარწყავი წყლის განმანაწილებელი მილგაყვანილობა
 - სარწყავი წყლის სისტემების გამართვა
 - სასაწყობო სათავსოს მოწყობა სამეურნეო ეზოში
 - ჩანჩქერის ხიდის რეკონსტრუქცია
 - ტროპიკულ მცენარეთა ორანჟერეაში საჩრდილობლის მოწყობა
 - სანერგე შენობის ნახანძრალის გაწმენდა
 - სანერგე ლაბორატორიის რეკონსტრუქცია
 - პარკინგის და ვიზიტიორთა ცენტრის მოწყობა
 - ბუნებრივი აირისა და გათბობის სისტემის მოწყობა
 - ადმინისტრაციული და სხვა დამხმარე შენობა-ნაგებობების მშენებლობა და საოფისე ავეჯით აღჭურვა
 - სალაროსა და ფიზიოლოგიის ლაბორატორიის რემონტი
 - ქ.თბილისის ბოტანიკური ბაღის ტერიტორიაზე მდინარე წავკისის წყლის მონაკვეთზე მდინარის მარჯვენა ფერდობის გაწმენდა და ამავე მონაკვეთზე ფერდობის ქანობის კორექტირება
 - საქართველოს ბოტანიკური ბაღში საყრდენი კედლის და საავტომობილო ხიდის რეკონსტრუქცია
 - მცენარეთა კოლექციის შევსება და განახლება
 - საბაღოსნო ტექნიკის, ინვენტარის და სპეც.აღჭურვილობის შეძენა და განახლება
 - ველობილიკების მოწყობა

2000 წლიდან დღემდე აჭარის ბოტანიკური ბაღის თანამშრომლებზე ყოველთვიურად გაიცემა საქველმოქმედო დაფინანსება; ჯამური თანხა: 4'022'729 ლარი.

2006 წლიდან დღემდე ბოტანიკურ ბაღში განხორციელებულ ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე დაიხარჯა ჯამურად 7'996'115 ლარი.

განხორციელებული სამუშაოების ჩამონათვალი:

- ბათუმის ბოტანიკური ბაღის შიდა გზების რეკონსტრუქცია
- ბოტანიკური ბაღის ენერგომომარაგების სისტემის სრული რეაბილიტაცია
- მცენარეთა კოლექციის შევსება და განახლება
- საბაღოსნო ტექნიკის, ინვენტარის და სპეც.აღჭურვილობის შეძენა და განახლება
- საზოგადოებრივი კვების ობიექტის და საპირფარეშოების მშენებლობა
- წყალმომარაგების სისტემის სრული რეაბილიტაცია
- ბათუმის ბოტანიკური ბაღის ადმინისტრაციული შენობის და გზების რეკონსტრუქცია
- ბაღში მცხოვრები 42 ოჯახისათვის აშენდა და ექსპლოატაციაში შესული იქნა 5-სართულიანი კეთილმოწყობილი საცხოვრებელი სახლი, რომელიც უზრუნველყოფილი იქნა

შესაბამისი ენერგო და წყალმომარაგების სისტემებით, ბუნებრივი აირითა და გაყვანილობების მონტაჟით, სველი წერტილების მონტაჟით

- სასათბურე მეურნეობის მშენებლობა და ტექნიკური აღჭურვა
- ბათუმის ბოტანიკური ბაღის საყრდენი კედელი
- ბათუმის ბოტანიკური ბაღის ზედა პარკში დამეწყრილი და მეწყერსაშიში უბნების გამაგრება-რეკონსტრუქცია
- ორ-დონიანი ავტოსადგომის და პარკინგის სივრცის მოწყობა, ტექნიკური აღჭურვა
- ბათუმის ბოტანიკური ბაღის ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობა, ტექნიკური აღჭურვა

საგურმომში პარკის მოსაწყობად სამუშაოები მიმდინარეობდა 2016-2019 წლებში, სულ დაიხარჯა 946'064 ლარი.

პარკის ტერიტორიაზე ჩატარდა გამწვანებითი სამუშაოები, მოწესრიგდა შიდა ინფრასტრუქტურა, მოეწყო საბავშვო გასართობი ზონა და ავტოპარკინგი, პარკის ცენტრალურ ადგილას განთავსდა დავით გურამიშვილის ძეგლი.

2012 წლიდან სრულმასშტაბიანი რეაბილიტაციის პროექტი შეეხო 801 ქართული ხუროთმოძღვრული ძეგლს. ამავდროულად რეაბილიტირდა 12 ებრაული საკულტო ნაგებობა, 2 სომხური ხუროთმოძღვრული ძეგლი, დაფინანსდა 13 სარეაბილიტაციო საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადების პროცესი, სრული კონსერვაცია ჩატარდა კედლის მხატვრობის 4 ობიექტს, გამოიცა 4 სამეცნიერო ნაშრომი. 2 ეროვნული კატეგორიის ძეგლზე დაფინანსდა 3D ლაზერული სკანირებისა და სამეცნიერო კვლევის პროექტი. 2005-2018 წლებში ფონდი ქართუმ 68.7მლნ ლარით დააფინანსა “ისტორიულ ძეგლთა დაცვის და გადარჩენის ფონდი” რომელმაც თავის მხრივ განახორციელა 800-ზე მეტი ისტორიული ძეგლის რესტავრაცია. კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების მოვლა-პატრონობის პროცესში ფონდი „ქართუს“ დაფინანსების ქვეშ მოქცეული ეროვნული კატეგორიის კულტურული მემკვიდრეობის სტატუსის მატარებელი ძეგლებიდან გამორჩეულია: ვარძიის კლდეში ნაკვეთი კომპლექსი, ნოქალაქევის არქიტექტურული კომპლექსი, დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსი, გელათის სამონასტრო კომპლექსი, მთაწმინდის მამა-დავითის ტაძარი, მუცოს ციხე-სოფელი, მესტიის ისტორიული კომპლექსი, სოფელი ჩაქაშის არქიტექტურული კომპლექსი, გერგეთის სამების ტაძარი, ფოკას სამონასტრო კომპლექსი, ალავერდის მონასტერი, ზუგდიდის ნიკო დადიანის სასახლე, ანანურის სამონასტრო კომპლექსი, საფარასა და ბოდბის ეკლესიები, აწყურის ციხე და საკათედრო ტაძარი, კუმურდოს საკათედრო ტაძარი, სამთავისის სამონასტრო კომპლექსი, ყინწვისის მონასტერი, დიდუბის ღვთისმშობლის ეკლესია და სხვა მრავალი.

ჯგუფისთვის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან კორპორაციულ სოციალურ პასუხისმგებლობას გარემოს დაცვა და ჯანსაღი ცხოვრების წესის ხელშეწყობა წარმოადგენს. ჯგუფი აქტიურ ზომებს იღებს პირდაპირი თუ ირიბი საქმიანობის შედეგად გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად.

რაგბი ჩვენი ცხოვრების წესია- ხშირად გვესმის ეს ფრაზა, რომელიც მხოლოდ რაგბის სიყვარულს არ ნიშნავს. უფრო მეტიც, ამ ფრაზის მიღმა სარაგბო ფასეულობები იგილისხმება: მეგობრობა, მხარდაჭერა და გვერდში მდგომის დახმარება. საზოგადოებაში და განსაკუთრებით მომავალ თაობებში ამ ფასეულობების დანერგვა ძალზე მნიშვნელოვანია. სპორტი და ჯანსაღი ცხოვრების წესი ერთ-ერთი მთავარი მიმართულებაა ჯგუფის სოციალური პასუხისმგებლობის. არ არის აუცილებელი, ყველა პროფესიონალი სპორტსმენი გამოვიდეს, მაგრამ ჯანსაღი ცხოვრების წესი არის პრინციპულად მნიშვნელოვანი. ამდენად, ყველა ჩვენგანის ვალდებულებაა, სპორტისა და ჯანსაღი ცხოვრების წესის დანერგვის ხელშეწყობა, რაშიც ფონდი „ქართუ“ ასე აქტიურად არის ჩართული.

ჯგუფი არის რაგბის მხარდამჭერი და გულშემატკივარი წლებია და ეს გულშემატკივრობა გამოხატება სპორტის ამ სახეობის მუდმივ მხარდაჭერასა და განვითარებაში შეტანილ წვლილში. რაგბი არის სპორტი, რომელიც ახლოსაა ქართველ ხალხთან, ქართველი ხალხის ხასიათთან და ტრადიციებთან. ეს არის ქვეყნის ეროვნული თამაში და ის ხელს უწყობს ქვეყნის იმიჯის პოპულარიზაციას საერთაშორისო ასპარეზზე. ჩვენ ვამაყობთ, რომ ხელს ვუწყობთ რაგბის განვითარებას საქართველოში. ქართუ ფონდის მიერ განხორციელებულ პროექტებში ჩამოთვლილია რაგბის სათამაშო მოედნების რეაბილიტაციის პროექტები მთელი ქვეყნის მასშტაბით. რაგბის მხარდაჭერის უპრეცედენტო პროგრამა ფონდმა „ქართუმ“ თერთმეტი წლის წინ დაიწყო და ფონდის ჯამურმა წვლილმა ქართული რაგბის განვითარებაში თითქმის 200 მილიონ ლარზე მეტი შეადგინა. კომპლექსური მიდგომით, ამ პერიოდის განმავლობაში, ფონდმა ერთი მხრივ, ფინანსური მხარდაჭერა აღმოუჩინა საქართველოს ასაკობრივ ნაკრებებს, მეორე მხრივ, კი მთელი ქვეყნის მასშტაბით განავითარა სარაგბო ინფრასტრუქტურა. წლების განმავლობაში აშენდა, აღიჭურვა და ქართველ მორაგბეებს გადაეცა 15-ზე მეტი სარაგბო ბაზა. (მათ შორის თბილისის ცნობილი სტადიონები: შევარდენი, ავჭალა, ლელოარენა, დიდმის ლოკომოტივი, ნუცუბიძის კომპლექსი) რაგბის ცენტრები დედაქალაქის გარდა გაჩნდა: ბათუმში, ქუთაისში, რუსთავში, ფოთში, გორში, მარტყოფსა და ასპინძაში. რეგიონში სწორედ საქართველოს აქვს ყველაზე განვითარებული სარაგბო ინფრასტრუქტურა. ჯგუფის დამფუძნებლის და მისი ოჯახის მიერ გაწეული მასშტაბური ქველმოქმედება საერთაშორისო ორგანიზაცია “მსოფლიო რაგბიმ” უპრეცედენტო მოვლენად აღიარა და რაგბის განვითარებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის მას პრიზიც კი გადასცა.